

A NASZÁLY MOHAFLÓRÁJA

SZŰCS PÉTER

Nyugat-magyarországi Egyetem, KTI, Termőhelyismerettani Tanszék
9400 Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4; e-mail: aduncus3@gmail.com

Az aktuális kutatás, az irodalmi források és a rendelkezésre álló herbáriumi példányok alapján összesen 204 mohataxon előfordulása ismert a váci Naszályról, amely a hazánkból ismert mohák közel 32%-át jelenti. Ebből 73 faj adata újnak számít a Naszályra nézve. Sikertelenül megerősíteni a területéről – a ritkább fajok közül – az *Acaulon muticum*, a *Bartramia ithyphylla*, a *Dicranum fulvum*, az *Oxymitra incrassata*, a *Plagiopus oederianus*, és a *Scapania calcicola* előfordulását. Erdőkből lett azonosítva a *Dicranum tauricum*, a *Fissidens exilis*, a *F. viridulus* var. *incurvus* és a *Plagiomnium rostratum*. Erdei útrézsűk talajlakó mohái a *Buxbaumia aphylla*, a *Lophozia excisa* és a *Scapania lingulata*, mindhárom faj országos viszonylatban nagyon ritka. A Lósi-patak völgyéből a *Calliigonella lindbergii* és az *Ulota bruchii* ismert. Északi kitérű karsztbokorerdő mohái a *Scapania aspera* és a *Thuidium recognitum*. További mohafajok a területéről: *Dicranella staphylina*, *Grimmia dissimulata*, *G. trichophylla*, *Homomallium incurvatum*, *Hygroamblystegium tenax*, *Schistidium elegantulum* és *S. helveticum*. A *Grimmia elatior* új mohafaj hazánk flórájára nézve.

Kulcsszavak:

BEVEZETÉS

A flórajárások határvonalán fekvő váci Naszály ismert kutatási célpont hazai és külföldi mohászok számára egyaránt. Elsőként Borbás Vince flóraművében (BORBÁS 1879) olvashatunk mohaadatokat a hegyről, melyben szereplő fajnevek Hazslinszky Frigyes determinálásának eredményei. Az 1900-as évek derekán készült el és lett összeállítva Band Henrik herbáriuma (Band H., VBI), kötetének oldalain pár példány mohaminta is megtalálható, döntő részük a Naszályról származik. Degen Árpád kevés – naszályi vonatkozású – gyűjtése a MTM Növénytárának mohaherbáriumában nyugszik (BP). Boros Ádám útinaplója (BOROS 1915–1971) nagyszámú gyűjtésekről és határozásokról árulkodik, amely arra utal, hogy Boros a régmúltban előszeretettel látogatta a környéket. Egy korai apró közleményében (BOROS 1933) a *Primula auricula*-t jelzi a Vértesből, de emellett mohákat is, melyeket kapcsolatba hoz naszályi előfordulásukkal.

A Budapest vonzáskörzetéhez tartozó Naszály helyszíne volt azoknak a korai tudományos munkálatoknak, melyet mohakutatóink a főváros környéki hegyekben végeztek. Győrffy István is közéjük sorolható, aki vizsgálódásainak eredményeit 1920-ban publikálta a Magyar Botanikai Lapok oldalain (GYŐRFFY 1920),

bár a Naszályról csak egy moha adatát ismerteti. Szepesfalvi János először az *Anacamptodon splachnoides* naszályi előfordulását jelezte (SZEPESFALVI 1938), majd a 1940-es években közölt bőséges mohaflorisztikai adatot a tájegységből (SZEPESFALVI 1941, 1942). Boros Ádám és Vajda László írása további fontos kiegészítéseket közöl a főváros környéki hegyek mohaflórájával kapcsolatban (BOROS és VAJDA 1952). Orbán Sándor és Pócs Tamás a *Rhodobryum ontariense* közép-európai elterjedése kapcsán helyi lelőhelyét is jelzi a fajnak (ORBÁN és PÓCS 1976). A revíziós munkák közül Galambos István és Tóth Zoltán írásai (TÓTH 1986, GALAMBOS 1992) helyesbítenek és említenek több, helyi moha-előfordulást. Külföldi kutatók közül Rolf Marstaller munkássága kiemelkedő, akinek Magyarországra vonatkozó brioszociológiai és -cönológiai írásai (MARSTALLER 1994, 1995a, b, 1996a, b, 1997) értékes és új florisztikai adatokat tartalmaznak. Az elmúlt másfél évben zajlott mohaflorisztikai kutatások kezdeti eredményei egy tudományos konferencia keretében és annak konferenciakötetében lettek ismertetve (SZÚCS és ERZBERGER 2007), valamint elhangzott előadásként a MBT Botanikai Szakosztályának 1430. szakülésén.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A mohaflorisztikai vizsgálatok módszerei

A Naszály aktuális mohaflorisztikai kutatása 2007. január 27-től 2008. március 21-ig zajlott. A terepi gyűjtések nagy részét a szerző, kisebb hányadát Peter Erzberger végezte. A terepi begyűjtés során feljegyzésre került a legközelebbi község, az élőhely, az aljzat (kéreg esetén a fafaj neve), a gyűjtés ideje, valamint rögzíteni sikerült a felvételek EOY-koordinátáit. A mohaminták meghatározásának időintervalluma 2007 februárjától 2008. június közepéig tartott. A határozáshoz a szerző fénymikroszkópot, határozókönyveket és kiegészítő eszközöket (pl. csipesz, tárgylemez) használt. A mohataxonok meghatározása a következő határozókönyvek és -kulcsok alapján történt: ORBÁN és VAJDA (1983), SMITH (1990, 2004), GALAMBOS (1992), LEWINSKY-HAAPASAARI (1995), ERZBERGER és SCHRÖDER (2008). A „nehézséget okozó” fajok meghatározásához és ellenőrzéséhez Peter Erzberger, Eva Maier, Jiri Váňa és Papp Beáta segítségét vettem igénybe.

EREDMÉNYEK

Az eredmények rövid számszerű ismertetése

A feldolgozott irodalom és aktuális kutatás eredményeképpen összesen 204 mohataxon előfordulása ismert a kutatási területről, amely a hazánkból ismert mohák közel 32%-át jelenti. Az össz fajszámból 73 taxon újnak számít a Naszályra nézve. 78 mohafajt ismételten sikerült megtalálni, míg 53 – korábban leírt – moha az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról. A közönsége-sebb és gyakoribb fajok mellett számos – országos viszonylatban – ritkának szá-mítót moha került elő. Hazánk mohaflórájára nézve egy taxon újnak tekinthető.

Mohaflorisztikai szempontból értékes élőhelyek

A Vác mellett magasodó Naszály rögjét florisztikai szempontból több té-nyező teszi különlegessé és értékessé. Ide tartozik a három flórajárás együttes hatása, a különböző adottságú élőhelyek nagy száma, a hegy geomorfológiai változatossága és – a mohák számára aljzatul szolgáló – sziklák közettípusbeli eltérése (mészkö, dolomit és hárshegyi homokkő).

A következő fejezetekben a fontosabb mohaélőhelyek és moháik kerülnek bemutatásra a teljesség igénye nélkül. A mohák magyar elnevezése KREMER és MUHLE (1998), valamint PRISZTER (1998) munkáját követi, de mivel sok mo-hafajnak nincs magyar neve, ez több helyen elmaradt.

Vizes élőhelyek

Az alacsonyabb térszínen csörgedező, a Naszály északi határán végighú-zódó, időszakos vízfolyású Lósi-patak nedvesebb mikroklímát teremt a patak-völgyben, amely megmutatkozik a helyi mohaflóra fajgazdagságában is. Itt találunk élőhelyet a patakmederhez kapcsolódó mohák, valamint a vízfolyástól távolabb élő fajok. Különösen értékes a patak Szendehely alatti szakasza (Ka-páskúti-patak befolyása felé), ahol a víz a felszínre bukkant mészkősziklák kör-nyezetében folydogál Katalinpuszta irányába. Itt található meg a Lósi-patak mészkövein a nagy csőrösfedőjű-moha (*Platyhypnidium riparioides*), amely a patak vizében alámerülve él, a vízi tompafedősmoha (*Hygroamblystegium te-nax*) pedig a vízfolyás melletti mészkősziklákon és fák kérgén fordul elő. A fo-dorkamohától (*Plagiochila asplenoides*) csak méretében különböző *Plagiochi-la porelloides* különösen kedveli a helyi nyirkosabb patak völgyet, a naszályi előfordulásai a patak tágabb környezetére korlátozódnak csupán. A vízfolyás közelében, korhadt faanyagokon volt kimutatható a bevonatot képező és sajátos szagú nagy fésűsmájmosoha (*Lophocolea heterophylla*), melynek száracskavégi

és száracskaalji levelei – nagyítóval megfigyelve – eltérő formájúak. Szintén nedves fakorhadékon jelent meg az éplevelű ligetmoha (*Rhizomnium punctatum*), mely jól látható és ép levélszegélye alapján könnyen elkülöníthető a többi ligetmohától. A nemezes ligetmoha mellett még a karcsútókúmoha (*Leptodictyum riparium*) és a *Calliergonella lindbergii* adatai is innen ismertek. A pataktól kissé távolabb jelent meg mészkövön a laposmoha (*Homalia trichomanoides*), az erőteljes megjelenésű nagy borzasmoha (*Rhytidiadelphus triquetrus*), valamint az elegáns küllemű puhamoha (*Ctenidium molluscum*). Utóbbi két faj érdekes módon megtalálható a mintegy 300 méterrel magasabban fekvő, északi kitettségű karsztbokorerdő mészkőszikláin is. Patakközeli sziklákon került elő még a szegélyes ligetmoha (*Mnium marginatum*), melynek levélszegélyén dupla fogak sorakoznak. Talajlakó mohák közül a fodroslevelű ligetmoha (*Plagiomnium undulatum*) kedveli ezt az élőhelyet, amelynek levélkéi szabad szemmel nézve is jól láthatóan hullámosak. A hajasmoha (*Cirriphyllum piliferum*) szintén itt él, amely egyébként jól érzi magát parkokban, és más nedves, füves helyeken egyaránt.

Kaszálórétek

A Naszály északi lábán keskenyen meghúzódó Gyadai-rét elsősorban talajlakó moháknak nyújt élőhelyet. A mohagyepék főleg a pázsitfűvek csomói között és a nyílt talajfelszíneken kapnak életteret. A rét nyugati felén végzett kutatás során sikerült megtalálni a hegyesmohát (*Calliergonella cuspidata*), melynek a szár- és ágvégi tompa csúcsú levelei egy hegyes csúcsba tömörülnek. A fésűsmohák közül a *Lophocolea bidentata* egyetlen naszályi előfordulását a kaszálórétről sikerült jelezni. A májmoha értékes gyepek indikátorfajának tekinthető. A kisméretű rügymoha (*Phascum cuspidatum*) nyílt gyepek, szántók és parlagok pionír mohája, összezáródó levelei gyakran elfedik a spóratokot. Hasonló élőhelyeken fordul elő a Pott-moha (*Pottia truncata*), ez a faj főleg tavasszal és ősszel figyelhető meg. A Gyadai-rét napsütötte, szárazabb részein bukkan fel a Naszályon viszonylag gyakori pusztai tujamoha (*Abietinella abietina*), amely tollszerű megjelenésével, sárgás-barnás színével hívja fel magára a figyelmet.

Sziklaerdők

A hasonló tengerszint feletti magasságban és kitettségben található mészkő- és homokkősziklák mohavegetációja gyakran teljesen különböző. Az erdők árnyalta mészkősziklák felszínén gyakran találkozni a tompalevelű függőmohával (*Neckera besseri*), amely kiterjedt szövevényeket alkot a Naszály

északi oldalának meredek sziklafalain. Szintén előfordul itt a sötétzöld színű lapos májmoha (*Porella platyphylla*), valamint a háztetőmoha (*Syntrichia ruralis*), amely nevéhez híven valóban megjelenik lakott területeken, így háztetőkön is. A kacsos farkaslábmoha (*Anomodon viticulosus*) az árnyékos, nedves sziklákön tömegessé válhat, a vékonyágú farkaslábmoha (*Anomodon attenuatus*) főága indaszerű, levélsúcsán pedig fogak figyelhetők meg. Az erdő talaján fekvő, árnyas homokkőtömbök jellemző mohája a hosszúlevelű fénymoha (*Paraleucobryum longifolium*), amely első ránézésre hasonlít a seprűmohákra (*Dicranum* spp.), de vastag levélere árulkodó határozóbélyeg. A Hedwig-moha (*Hedwigia ciliata*) víztiszta levélsúcsa miatt száraz állapotban szürkésfehér megjelenésű, ami miatt könnyen észrevehető. A fenti mohák gyakori „kísérőfajai” a ciprusmoha (*Hypnum cupressiforme*) és a sziklafelületeken párnaszerű bevonatot képező őszmoha (*Grimmia pulvinata*). Szintén hárshegyi homokkő aljzatról lett azonosítva a *Grimmia elatior* és a – kevés országos előfordulással bíró – *Dicranum fulvum*, amelynek főleg az Északi-középhegységéből vannak régebbi adatai.

Karsztbokorerdők

Ilyen adottságú élőhely található a Nasznép-barlang közelében, ahol pár négyzetméteren egyedi mohatársulás figyelhető meg. Az északi kitétséggű karsztbokorerdőnek vannak naposabb és árnyékosabb részei, valamint a sziklakibúvások formagazdagsága és heterogenitása változatos mohaélőhelyé teszi ezt a habitatot. Naposabb mészkősziklák lombosmohája a kopaszodómoha (*Orthotrichum cupulatum*), kis párnácskaszerű gyepet alkot sziklák felületén, tokjának süvege kopasz vagy ritkás szőrű. Toknyeje nem emelkedik ki a párnából, ez alapján is megkülönböztethető fajtársától, az *Orthotrichum anomalum*-tól. Mindkét mohafaj sziklalakó, de nemritkán települések betonépítményein is megtalálhatóak. A Leske-mohákhoz sorolható *Pseudeskeella catenulata* sötétzöld gyepjében mereven állnak hajtásai, levélkéi száraz állapotban a szárhoz simulóak. A sziklák felületein és szikla közti talajon félgömböszerű párnákat alkot a spirálfogú göndörmoha (*Tortella inclinata*) és a tűhegyűmoha (*Tortella tortuosa*), utóbbinak levélkéi száraz időszakban begöndörödnek. Gyakran az előbbi két lombosmohával egy élőhelyen él a kettősszőrűmoha (*Ditrichum flexicaule*), gyepje kissé csillogó, nemezes, levélkéi árszerűen kihúzottak. A cserjék által árnyékolt sziklafelületek lakója a – Lósi-pataknál már említett – puhamoha (*Ctenidium molluscum*), amely kiterjedt és nagy párnákat alkot sziklákön és hasadékaiban. A csavartokú nagysüvegűmoha (*Encalypta streptocarpa*) – mely megjelenésében hasonlít a nála kisebb közönséges nagysüvegűmohára (*Encalypta vulgaris*) – főleg sziklarepedések és sziklaközi talajfoltok mohája, száralján fo-

nal alakú szaporítóképletek fejlődnek, amik a közönséges nagysüvegűmohánál hiányoznak. A sziklaerdőkben ismert tompalevelű függőnymoha (*Neckera bessi*) itt is feltűnik, valamint talajon a mézskedvelő rózsamoha (*Rhodobryum ontariense*), mely levélrózsás megjelenésével hívja fel magára a figyelmet. A májmohák szintén az árnyékosabb részeken bújnak meg. Ide tartozik a szakálmájmoha (*Barbilophozia barbata*), levelei négy karéjra osztottak. A hazánk-ból kevés helyről ismert ásólevelű érdes májmoha (*Scapania aspera*) naszályi adata újnak számít, árnyas és nedves sziklazugokban tömött, összeálló párnát alkot.

A bokorerdő kisebb hasadékaiban a görbelábúmoha (*Plagiopus oederianus*) spóratokot is fejlesztett, a mohát Boros Ádám útinaplója a Naszály több pontjáról is említi. A *Fissidens dubius* kifejlett példányai is itt találták meg lakóhelyüket, a moha a Naszályon aktuálisan csak innen ismert.

A mézskősziklák közötti talajfelszínen érdekes módon inkább savanyú aljzathoz kötődő mohák találhatók, melyek leggyakrabban fenyvesek talaján fordulnak elő. A közönséges seprűmoha (*Dicranum scoparium*) a Naszályon főleg fák tövében, homokkősziklákon vehető észre, a vele rokonságban levő habos seprűmoha (*Dicranum polysetum*) pedig csak útrézsűk tetején bukkan fel egy-két ponton. Levelei – közelről megfigyelve is – hullámosak, szárai gyakran vastagon gyökérszőrösek. Az emeletesmoha (*Hylocomium splendens*) karsztbokorerdőben való előfordulása szintén nem tipikus. A mohafaj érdekessége, hogy minden évben új hajtást fejleszt, melyek emeletszerűen jelennek meg. Szintén nem mézslakó faj a pirosszárúmoha (*Pleurozium schreberi*) és a viaszmoha (*Pseudoscleropodium purum*), melyek telepített fenyvesek jellemző mohái. A fenti fajok társaságában mutatta magát a tujamohákhoz tartozó *Thuidium recognitum*, melynek többszörösen elágazó ágai szép és finom küllemet kölcsönöznek.

Telepített fenyvesek

A telepített fekete- és erdeifenyvesek döntő része a Naszály déli oldalán és annak lábán terül el, az északi oldalon csak kisebb foltokat alkot. A fegyelmezett sorban álló fenyők között csak ott jelenik meg számottevő mohavegetáció, ahol elegendő fény szűrődik be a talajfelszínre, valamint a fenyvesek szélén bukkannak elő talajlakó mohák.

A leggyakoribb és ezen élőhelyen tömegesen megjelenő mohánk a mankós rövidtokúmoha (*Brachythecium rutabulum*), kissé nedvesebb részeken pedig a viaszos fényű viaszmoha (*Pseudoscleropodium purum*) fordul elő, amely – első ránézésre – a pirosszárúmohához (*Pleurozium schreberi*) hasonlít, ám az utóbbinak piros a szára, amely főleg nedves állapotában figyelhető meg. A nagyobb habitusú mohák közül említhető az emeletesmoha (*Hylocomium splendens*),

ami helyi karsztbokorerdőkből is ismert. A fácskaszerű és erőteljes megjelenésű szép csőrösmoha (*Eurhynchium striatum*) is a Cseresznyéstől délre fekvő erdei-fenyves kisebb tisztásán lett begyűjtve.

A telepített fenyvesekben értékes mikroélőhely lehet a nedves állapotú fenyő fakorhadék és tuskó, ahol számos korhadéklakó moha találja meg életfeltételét. A helyi fenyvesekről viszont általánosságban elmondható, hogy hiányzik belőlük a holt faanyag, ami nem kedvez a korhadéklakó életstratégiájú mohák megjelenésének. Továbbá a fenyvesek száraz mikroklímájúak, amit jelez például az, hogy nedvességkedvelő ligetmohák (*Plagiomnium* spp.) csak ritka előfordulásúak ezekben az erdőben.

Speciális élőhelyek

Útrézsűk, útszélek – A Naszály erdeinek egyik kiemelkedő és fontos moha-élőhelye a hegyet behálózó erdei utak rézsűi. A gyakoribb és közönségesebb mohák közül innen van adata a katalinmohának (*Atrichum undulatum*), amely gyakran a sarlós seprőcskemoha (*Dicranella heteromalla*) társaságában jelenik meg. Az erdei szőrmoha (*Polytrichastrum formosum*) mélyzöld párnái könnyen észrevehetőek, amelynek tokját aransárga, szőrszerű süveg fedi. A közönséges seprűmoha (*Dicranum scoparium*) levelei gyakran egy oldalra hajlók. Kevésbé gyakori mohák közül a jellegzetes szagáról is megismerhető kis fésűsmájmoha (*Lophocolea minor*), világoszöld telepei több helyen észrevehetőek a rézsűk nedves talaján. A többi fésűsmájmohától elsősorban levélszélein álló rügytest-csomói alapján különíthető el, amelyek mikroszkóp alatt láthatóak legjobban. Savanyú talajú útrézsűk „törzsvendégei” még a filcsapkás moha (*Pogonatum aloides*) és a pillás szőrmoha (*Polytrichum piliferum*), utóbbi faj a levelein kifutó üvegszőrével már terepen is könnyen azonosítható. A nagyobb habitusú szakállasmájmoha (*Barbilophozia barbata*) nedves részeken és a Naszály magasabb pontjain alkot összefüggő párnákat, míg az apróbb megjelenésű fejeságú májmoha (*Cephaloziella divaricata*) csupasz talajfelületen volt felfedezhető. A Vasas-erdő útrézsűin – a felsorolt fajokon kívül – országos viszonylatban ritka mohák jelenlétét is sikerült azonosítani. Külügzott, savanyú talajon a koboldmohákhoz sorolható levéltelenmoha (*Buxbaumia aphylla*) tíz egyedből álló populációja figyelemre méltó, amelyet terepen főleg jellegzetes tokjáról lehet megismerni. A májmohák közül pedig a *Scapania lingulata* és a *Lophozia excisa* kisebb gyepei szintén fontos előfordulásnak számítanak. Nedves útszélelről ismert a rügyszerű megjelenésű *Acaulon muticum* előfordulása, a növényke homorú levelei hengeres-tojásdad formában összeállóak. Hazánkból a mohának kevés lelőhelye ismert.

Grimmia elatior, mohafldránk új tagja

A fenti moha mintáit Peter Erzberger és a szerző gyűjtötte közös gyűjtő-utak alkalmával először 2007 augusztusában, majd 2008 márciusában a Naszály DK-i felén, erdő alján fekvő homokkősziklákról. A mohafaj gyakran a ciprus-moha (*Hypnum cupressiforme*), a hosszúlevelű fénymoha (*Paraleucobryum longifolium*) és a Hedwig-moha (*Hedwigia ciliata*) társaságában volt észrevehető. A *Grimmia elatior*-t Szepesfalvi János gyűjtötte először hazánkban a tapolcai Szent György-hegy bazaltjáról 1927-ben, de nem határozta meg (MAIER és mtsai 2008), a hazai fajlistában viszont nem szerepel (ERZBERGER és PAPP 2004), tehát új fajnak tekinthető Magyarországra nézve. A mohafajnak – a megfigyelések szerint – stabil populációja él a Naszályon. A cirkumpoláris, boreális-montán elterjedésű (SMITH 2004) moha hazánkban elsősorban hegyvidékek árnyékosabb, mészszegény szikláin fordulhat elő. A Magyarországon gyűjtött *Grimmiá*-k revíziója során (ERZBERGER 2009) több másnak határozott *G. elatior* példány is előkerült: munkánk szempontjából különösen érdekes, hogy Boros 1951-ben a Naszályon talált *G. elatior*-t, ami azt mutatja, hogy régen fennálló populációt találtunk. A Szent György-hegyen 1928-ban Boros is, majd 1955-ben Vajda is gyűjtött *G. elatior*-t, ezenkívül a Balaton-felvidék más pontjáról és a Mecsekről is került elő félreismert példány (ERZBERGER 2009).

A MOHATAXONOK FELSOROLÁSA

A máj-, illetve a lombosmohák külön kerültek felsorolásra, melynek során a fajok betűrendi sorrendben követik egymást tudományos neveik alapján. A gyűjtés és határozás nagyobbik részét a szerző, kisebbik részét Peter Erzberger végezte. A fajnevek májmohák esetében ERZBERGER és PAPP (2004), lombosmoháknál pedig a Hill-féle (HILL és mtsai 2006) nomenklatúrát követik. A fajnevek előtt szereplő csillag (*) arra utal, hogy az adott faj a kutatási területről eddig nem lett leírva, tehát a Naszályra nézve új fajnak számít. A tudományos nevet (továbbá a magyar neveket, ha vannak) – gondolatjel után – a lelőhelyi adatok követik időrendi sorrendben. Az adatokhoz tartozó tengerszint feletti magasság a GPS-készülékről leolvasott értékeket jelenti. Zárójelben szerepel a gyűjtők neve és a gyűjtés időpontja, esetenként a határozó, revideáló, ill. a határozást megerősítő személyek neve is. Ugyancsak zárójelben találjuk a publikált adatok, ill. Boros Ádám útinaplóinak hivatkozásait, melyeket kiskapitális betűtípus különböztet meg a gyűjtők és határozók neveitől. Konkrét herbáriumi példányok adatainak idézésénél szögletes zárójelben látható az adott gyűjtemény rövidítése (ill. azonosító száma is, ha van) a következők szerint: BP = Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárának herbárium, Budapest; hb. PE =

Peter Erzberger herbárium, Berlin; hb. SzP = Szűcs Péter magángyűjteménye; VBI = MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete, Vácrátót (Band Henrik herbárium). A lelőhelyi adatokat gondolatjel zárja, majd a következő mondatban a faj fő élőhelye, és országos gyakorisága kerül értékelésre ORBÁN és VAJDA (1983), BOROS (1968) és Peter Erzberger terepi tapasztalatai alapján (az országos gyakoriság hegy- és dombvidékre értendő elsősorban). Az utolsó mondat a Naszály területére vonatkozó gyakoriságot ismerteti a kutatás eredményei alapján.

Hepaticae – Májmohák

- Barbilophozia barbata*** (Schreb.) Loeske – szakállasmájmooha – Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály K-i gerince, északi oldali sziklák (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Am Nagyszál bei Vác (SZEPEFALVI 1941); Kosd, Kopasz-tető gerince a megyehatárig, sziklás erdő, az É-ra lejtősödő részen (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Kopasz-tető bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Comit. Pest. In rupibus calcareis sept. montis Naszály (Vajda 1970.10.24.) (rev. Szűcs P.) [BP 26910/4]; Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű oldalán és tetején, talajon, 342 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, talajon, vele: *Hypnum cupressiforme*, *Pterigynandrum filiforme*, *Pogonatum aloides* (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 444 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő, árnyas rész, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő árnyas szikláin, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Árnyékos, sziklás helyeken, savanyú kőzeten (andezit, homokkő, pala, gabbro) és mész-, illetve dolomitsziklán egyaránt előfordul, gyakori. A Naszályon több helyen él, szórványos.
- Cephalozia divaricata*** (Sm.) Schiffn. – fejeságú májmooha – „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Kosd, Naszály táblánál, útrézsűn, talajon, 470 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.) – Kilúgozott erdei talajon, fák tövében és sziklákon él, gyakori és elterjedt. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, nagyon ritka.
- Cephalozia hampeana*** (Nees) Schiffn. – Naszály, *Grimmietum hartmanni*, Cladonio-Lepidozietea reptantis (MARSTALLER 1995a). – Sovány, kilúgozott erdei talajon, andezitsziklán fordul elő, ritka. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.
- **Frullania dilatata*** (L.) Dumort. – kerekcséreg-lakta májmooha – Vác, Gombás-tető, Zarándok, *Quercus* kérgén, 350 és 372 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándok, tölgyesben, *Quercus* kérgén, 385 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándoktól K-re, *Fraxinus ornus*-on, 404 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya közelében, *Quercus* kérgén, 482 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Naszály teteje, *Fraxinus* kérgén, 639 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta és Vaskapu között, *Quercus* kérgén, 217 és 252 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Kosd, Cseresznyéstől É-ra, út mentén, *Quercus* kérgén, 464 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Kopaszok, *Quercus pubescens* kérgén, napos helyen, 483 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.); Kosd, Kopaszoktól K-re, szélén, *Quercus cerris* kérgén, 466 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Főleg fakérgen, ritkábban mészszegény kőzeten található meg, gyakori és elterjedt. A Naszályon szórványos és helyenként gyakori, kizárólag fakérgen volt kimutatható.

- háztól K-re, Lósi-pataknál, *Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, fakorhadékon, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-pataknál, talajon, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.) (conf. P. Erzberger); Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, fakérgen, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-pataktól 10 m-re, *Carpinus betulus* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgy, „névtelen”-pataktól 5 m-re, kidőlt *Corylus* kérgén 191 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, Vaskapu felé, *Quercus* gyökfőjén, 281 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, turistaút felett, *Tilia* gyökfőjén, 294 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól K-re, *Quercus* gyökfőjén, 412 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól ÉK-re, *Acer platanoides* kérgén, 408 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Vác, Gombás-tető, Kiskúti-hegytől ÉK-re, *Fraxinus* gyökfőn, 370 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Fatörzseken és gyökereken, erdők mindenféle sziklái fordul elő, gyakori. A Naszály északi oldalán gyakoribb, elterjedt és helyenként gyakori.
- Oxymitra incrassata*** (Brot.) Sérgio et Sim-Sim – piramismájmoha – Kosd, Kopasz-tető gerince a megyehatárig, sziklás erdő (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf Rendzina zwischen Kalkblöcken auf dem Berge Kopasz-tető bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983); Kosd, Kopaszok-Sárkánylyuk meszes gyepe, talajon (Szűcs 2007.08.11., 2007.11.24.). – Humuszos rendzina talajon él, főleg napos mész- és dolomitsziklák között, nem gyakori. A Naszályon egy helyen sikerült megtalálni, élőhelye sérülékeny, nagyon ritka.
- Plagiochila asplenoides*** (L.) Dumort. – fodorkamoha – Nagyszál K-i oldalán, gerinc É-i oldalának legfelső részein, erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917). – Árnyas nedves fenyvesekben fordul elő, nálunk ritka. Főleg az Őrségben és a Vendvidéken él. Naszályi adata kétséges, Boros idejében nem volt különválasztva a faj a *P. porelloides*-től, valószínűleg az utóbbi fajról van szó.
- ****Plagiochila porelloides*** (Nees) Lindenb. – Szendehely, Kapáskúti-patak befolyásánál, mészkőn, 196 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak mellett, *Carpinus betulus* kérgén, 190 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól 2–3 m-re, mészkövön, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak, sziklán és fakérgen, 144, 146 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, tanösvény útrézsűjén, talajon, 141 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, erdei fenyves mellett, vízmosás talaján, 220 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, fenyvesnél, vízmosásban, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, turistaút szélén, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak közelében, talajon, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdei út szélén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Árnyas erdőkben, sziklákon, erdei talajon, korhadó fán él, gyakori. A Naszályon a Lósi-patak közelében gyakori.
- Porella platyphylla*** (L.) Pfeiff. – lapos májmoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Vác, Gombás-tető, Zarándokról K-re, mészkövön, 449 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Szendehely, a Kapáskúti-patak befolyásánál, 196 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, fakérgen, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu felé, *Quercus* gyökfőjén, 281 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, turistaút felett, *Tilia* gyökfőjén, 294 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Cseresznyéstől É-ra, út mentén, *Quercus* kérgén, 464 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Nász-

- nép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláin, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang bejáratánál, *Acer pseudoplatanus*-on, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mindenféle sziklán, fakérgen, árnyékos és félárnyékos helyeken található, nagyon gyakori. A Naszály északi oldalán árnyas mészkövön és fakérgen szórványos, helyenként gyakori.
- **Ptilidium pulcherrimum* (Weber) Vain. – szépségmoha – Kosd, Kopaszoktól K-re, tölgyesben, *Quercus* kérgén, 408 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Öreg fák, főleg nyír- és tölgyfák kérgén, fenyőkorhadékon és szilikátsziklán él, nem gyakori. Naszályi adata új, egy előfordulása ismert, nagyon ritka.
- Radula complanata* (L.) Dumort. – lapítottmájmosha – Naszály, a főcsúcs D-i irtásaiban és cserjéseiben, mohos kövön (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Vác, Gombás-tető, Zarándok, fenyvesben, *Quercus* kérgén, 350 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Szendehely, Lósi-patak medrében, „zuhatagnál”, fakérgen, 146 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, erdész-háztól K-re, Lósi-pataknál, *Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak közelében, *Acer* kérgén, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Bikk-kút fölött, a Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlás mellett, bükkösben, mészkövön, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Bikk-kút, Kőbánya É-i oldala, csuszamlás melletti bükkös, *Quercus* kérgén, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Naszály teteje, toronynál, *Acer campestre* kérgén, 618 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdei út szélén, *Acer campestre* kérgén, 187 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-pataktól 5 m-re, *Carpinus betulus* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-pataktól 10 m-re, *Carpinus betulus* kérgén, 199 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgy, „névtelen”-pataktól 5 m-re, kidőlt *Corylus* kérgén 191 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, Vaskapu, *Quercus* gyökfőjén, 281 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Kopaszok, *Quercus pubescens* kérgén, nyílt helyen, 483 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Mindenféle fák kérgén élő kéreglakó májmosha, gyakori. A területen elterjedt és gyakori.
- Reboulia hemisphaerica* (L.) Raddi – Am Berge Nagyszál bei der Stadt Vác (SZEPESFALVI 1941); K-i gerinc É-i oldalának szikláin a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951. 03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Árnyékos és félárnyékos humusztalajon él, különféle sziklák között, nem ritka. A kutatási időszakban nem lett azonosítva a Naszályról.
- Riccia ciliifera* Link ex Lindenb. – Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Kosd, Kopasz-tető gerince, részben napos, sziklás erdő (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf Rendzina zwischen Kalkblöcken auf dem Berge Kopasz-tető bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Napos, sziklák közötti humuszrendzina talajon él, főleg meszes, kopár helyeken, nem ritka. Az aktuális kutatás során nem sikerült kimutatni a Naszályról.
- *Riccia sorocarpa Bisch. – termő csillagmájmosha – Kosd, Sárkányluk meszes gyepjében, turis-taút mentén, talajon (Szűcs 2007.08.11.). – Napos, sziklák közötti rendzina talajon él, gyakori. A Naszály sérülékeny gyepjében fordul elő az *Oxymitra incrassata* mellett, nagyon ritka.
- *Scapania aspera M. Bernet et Bernet – ásólevelű érdes májmosha – Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő félárnyékos részén, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.) (conf. P. Erzberger). – Félárnyékos mész- és dolomitsziklákon él, ritkán andeziten is, elterjedt, de nem gyakori. A Naszályon egy ponton ismert csupán, nagyon ritka.

Scapania calcicola (Arnell et J. Perss.) Ingham – K-i gerinc É-i oldalának sziklája a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Nördliche Seite des Berges Naszály bei Kosd, ebenfalls Dachsteinkalk Unterlage (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983); Comit. Pest. In rupibus calcareis sept. montis Naszály (Vajda 1970.10.24.) (conf. Szűcs P.) [BP 26910/4]; Naszály (ORBÁN és VAJDA 1983); Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő félárnyékos részén, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Északi fekvésű, félárnyékos, mohás mész- és dolomitsziklákon él, nem gyakori. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, nagyon ritka.

**Scapania lingulata* H. Buch – Kosd, Vasas-erdő, Pádimentom felé, kilúgozott talajon (Erzberger 2007.08.11.) (conf. J. Váňa) [hb. PE]. – Északi fekvésű, erdei andezitsziklákon él, nagyon ritka. Naszályon egy előfordulása ismert, szintén nagyon ritka.

Scapania mucronata H. Buch – Naszály (BOROS 1964). – Főleg árnyas sziklafalakon, erdei talajon, korhadó fán él, nem ritka. Naszályi előfordulását nem sikerült megerősíteni.

Musci – Lombosmohák

Abietinella abietina (Hedw.) M. Fleisch. – pusztai tujamoha – Katalinpuszta fölött, elhagyott kőbánya, erdőben, Kőbánya alatt (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Vác, Gombás-tető, Zarándok alja, fenyves tisztásán, talajon, 313 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándok, telepített fenyvesben, talajon, 370 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándok, feketefenyves szélén, talajon, 371 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Vác, Gombás-tető, Zarándok Ny-i felén, út szélén, talajon, 316 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Gyadai-rét ÉNy-i szélén, gyepek aljában, 201 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, mészkősziklán, 483 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Vác, Gombás-tető, Kiskúti-hegy, út és fenyves széle, talajon, 357 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdei fenyvesben, talajon, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Napos, száraz gyepekben, szikláknál, löszön és homokon él, elterjedt és gyakori. A Naszályon mérsékelten gyakori.

Acaulon muticum (Hedw.) Müll. Hal. – Naszály (BOROS 1964); Vác, Gombás-tető, Kopaszok és a Nagylapos között, a helyi védettséget jelző tábla mellett, ritkább tölgyesben, út szélén, agyagos talajon, 480 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.); Kosd, Cseresznyéstől D-re, tölgyes szélén, agyagtalajon, 370 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Napos, agyagos, homokos helyeken, löszön, szántóföldön, lucernásokban él, nem gyakori. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, ritka moha.

Aloina ambigua (Bruch et Schimp.) Limpr. – Naszály (BOROS 1964). – Meszes, agyagos, homokos, napos helyeken, gyakrabban löszön él, nem ritka. Az aktuális kutatás során nem lett kimutatva a Naszályról.

Amblystegium confervoides (Brid.) Schimp. – K-i gerinc É-i oldalának sziklája, barlang fölött (Vajda 1951.03.18.) (BOROS 1951); Auf dem Berge Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Árnyas mész- és dolomitsziklákon él, ritka. Kutatási időszakban nem került elő a Naszályról.

Amblystegium serpens (Hedw.) Schimp. – Szarvas és a Naszály közti hegyrész D-i lábánál, fán (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Vác, Gombás-tető, Zarándok lábánál, tuskó kérgén, 279 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-pataknál, fakorhadé-

- kon, 180 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Katalinpuszta és Vaskapu között, út szélén, *Quercus kérgén*, 217 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, oldalvölgy tetején, „névtelen”-patakánál, kidőlt *Robinia pseudacacia* kérgén 220 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, turistaút mentén, korhadt tuskón, 181 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól ÉK-re, *Quercus kérgén*, 408 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Szendehely, Tó-környéke, tónál, útszélén, 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu alja, turistaútnál, korhadt fán, 274 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, fenyvesben, fakorhadékon, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Félárnyékos helyeken, ligetekben, fakérgen, talajon, gyakori és elterjedt. A Naszályon kevésbé gyakori, főleg faanyaghoz kötődik.
- **Amblystegium subtile* (Hedw.) Schimp. – kis tompafedősmoha – Naszály, *Fraxinus excelsior* törzsének alján, vele: *Pterigynandrum filiforme*, *Metzgeria furcata* (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]. – Árnyékos fakérgen található, nem ritka. A Naszályon egy lelőhelye ismert, nagyon ritka.
- Anacamptodon splachnoides* (Froel. ex Brid.) Brid. – görbefogómoha – Links der Donau ist die Pflanze nur vom Berge Naszály bei der Stadt Vác (SZEPEFALVI 1938); In Astwinkeln alter Eichen am Nagyszál ober Vác (SZEPEFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Erdei fák, főleg tölgyek, néha nyír és bükk nedves odvaiban fordul elő, ritka. Kutatási időszakban nem sikerült megtalálni a Naszályon.
- **Anomodon attenuatus* (Hedw.) Huebener – vékonyágú farkasláb-moha – Szendehely, Lósi- és a Kapáskúti-patak találkozási, mészkő, 196 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak mentén, mészkövön, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak „zuhatagnál”, sziklán és kérgen, 144 m, 146 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, a Lósi-patakánál, fenyvesnél, korhadt fenyőn, 208 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, mészkövön, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patakvölgyben, „névtelen”-pataktól 5 m-re, *Carpinus betulus* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Úr-kúttól ÉK-re, patakmedernél, *Fagus sylvatica* gyökfőjén, 216 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Úr-kúttól ÉK-re, homokkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Mindenféle erdőben él, főleg fakérgen és sziklákon, gyakori. A tájegység területén szórva, helyenként gyakori.
- Anomodon longifolius* (Schleich. ex Brid.) Hartm. – hosszúlevelű farkasláb-moha – K-i gerinc É-i oldalának sziklája a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Auf dem Berge Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964). – Erdőkben, sziklákon és fakérgen él, a többi *Anomodon*-fajnál ritkább. Az aktuális kutatás során nem lett megerősítve helyi előfordulása.
- Anomodon viticulosus* (Hedw.) Hook. et Taylor – kacsos farkasláb-moha – Katalinpuszta fölött, az elhagyott kőbánya m., erdőben (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas és a Naszály közti hegyrész D-i lábánál, fán (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Naszály K-i gerince, megyehatárnál lévő ritkaerdei, É-i sziklák (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Szendehely, Lósi-pataktól 2–3 m-re, árnyas mészkősziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-patakánál, mészkövön, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak közelében, mészkőszikla felületén, 165 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, útszélén, *Carpinus betulus* gyökfőjén, 181 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu felé, *Quercus* gyökfőjén, 281 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, turistaút felett, *Tilia* gyökfőjén, 294 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.);

Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta-tától K-re, Vaskapu, mészkövön, 392 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő sziklán, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Árnyékos és félárnyékos sziklákon, fakérgen és fatörzseken él, gyakori és elterjedt. A Naszályon szintén gyakori, az északi oldalon helyenként tömegessé is válhat.

Atrichum undulatum (Hedw.) P. Beauv. – katalinmoha – Naszály (Band H.) [VBI]; Nagyszál- és Látókh., Vác m. (BORBÁS 1879); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy, K-i része erdős (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál nyugati részén, sötét *Fagus sylvatica* erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya, talajon, több ponton, 491 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai úttól K-re, tölgyes, útrézsűn, 383 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, talajon, 140 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.) (rev. P. Erzberger); Szendehely, Tó-környékétől kissé É-ra, fenyvesnél, talajon, 236 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, fenyvesnél, vízmosásnál, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, csuszamlásnál (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336–363 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Mindenféle erdei talajon, árnyas és félárnyas helyeken lelhető fel, gyakori. A Naszályon főleg erdei utak szélén és rézsűjén fordul elő nagyobb tömegben, gyakori.

Barbula convoluta Hedw. – Kosd, Kopasz-tető gerince a megyehatárig, napos, sziklás erdő (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Naszály (BOROS 1964, GALAMBOS 1992). – Napos és száraz helyeken, löszös, agyagos és meszes talajon él, gyakori. Kutatási időszakban nem sikerült azonosítani a Naszályról.

Barbula unguiculata Hedw. – Naszály (GALAMBOS 1992); Szendehely, Kapáskúti-patak mellett, talajon, 179 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, csupasz talajon, 378 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Gyadai-rét, vakondtúrason (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Napos és száraz, löszös, agyagos helyeken, utak és árkok mentén él, elterjedt és gyakori. A Naszályon elterjedt és feltételezhetően gyakoribb a kimutatott előfordulásánál.

Bartramia ithyphylla Brid. – Naszály (BOROS 1964, ORBÁN és VAJDA 1983); Szendehely, Tó-környéke és Bikk-kút között, útrézsű talaján, 340 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Mészben szegény, árnyas sziklákon és erdei árkok oldalán, nem gyakori. Helyi jelenlétét sikerült megerősíteni, nagyon ritka.

Brachythecium velutinum (Hedw.) Ignatov et Huttunen – Megyehatártól É-ra, a Naszály lábánál, irtás, az úton (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya, homokkövön, 491 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai úttól K-re, útrézsűn, 383 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai út felé, erdei út szélén, tuskón, 249 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő K-i felében, tölgyesben, fakorhadékon, 277 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útrézsű talaján, 276–329 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Zsidó-bányától K-re, homokkősziklán, 379 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Katalinpuszta fölött, turistaösvény mentén, *Quercus kérgén*, 174 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak mellett, *Carpinus betulus* kérgén, 190 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, fa tövében, talajon, 140 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak közelében, *Quercus* tövében, 144 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, erdeifenyvesnél, vízmosás, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataknál, erdeifenyves, korhadt fenyőn, 208 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Tó-környékétől É-ra, erdeifenyvesnél, talajon, 236 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, temető mellett, út szélén, *Quercus* tövében, 189 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, erdészház tisztásánál, Lósi-patak,

- Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, fakorhadékon, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Bükk, út rézsűjén, talajon, 325 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, tölgyes, útrézsű talaján, 328 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Naszály csúcs felé, védett gyep mellett (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-pataktól 10 m-re, *Carpinus betulus* kérgén, 199 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Szendehely, Tó-környéke és Bikk-kút között, útrézsű talaján, 340 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Szendehely, útrézsűn, talajon, 295 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu alja, turistaútnál, korhad fán, 274 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdeifenyvesben, korhad fán, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Köveken, talajon, sziklákön, erdős helyeken él, gyakori és közönséges. A Naszályon szintén gyakori, helyenként tömeges.
- **Brachythecium albicans* (Hedw.) Schimp. – fehérlő rövidtokúmoha – Kosd, Kopaszoktól K-re, tölgyesben, útszélén, talajon, 407 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Pusztafüves lejtőkön, száraz homok-, lösz- és szikes talajon él, elterjedt. Naszályi adata új, csak egy előfordulása ismert, nagyon ritka.
- **Brachythecium glareosum* (Bruch ex Spruce) Schimp. – Naszály (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Szendehelytől D-re, útrézsű talaján, 317 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.) (det. P. Erzberger). – Száraz, naposabb cserjés helyeken, főleg homokon, kőtörmeléken és sziklán él, nem gyakori. A Naszályon két előfordulása ismert, ritka.
- **Brachythecium rivulare* Schimp. – Szendehely, Lósi-patak medrében, mészsziklákön, több ponton (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-patak szélén, 180 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak medrében, mészkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Nedves sziklákön, főleg patakok és források mentén fordul elő, elterjedt és kevésbé gyakori. Naszályi előfordulása a Lósi-patak medréhez kapcsolható, ritka.
- **Brachythecium rutabulum* (Hedw.) Schimp. – mankós rövidtokúmoha – Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdeifenyves peremén, erdei út szélén, talajon, 214 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, „névtelen”-patak mentén, talajon 194 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Úr-kúttól ÉK-re, korhad fán, 216 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdeifenyvesben, talajon, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Mindenféle erdőben és aljazaton tenyészik, gyakori és közönséges. A Naszály erdeiben szórványos.
- Brachythecium salebrosum* (Hoffm. ex F. Weber et D. Mohr) Schimp. – Szarvas-hegy, K-i része erdős (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál (SZEPEFALVI 1942); Szendehely, Kapáskúti-patak mentén, idős *Salix* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgy, „névtelen”-pataktól 5 m-re, kidőlt *Corylus* kérgén 191 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Szendehely, Tó-környéke, útnál, 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.) (rev. P. Erzberger). – Erdőkben, élő és korhad fán, erdei talajon élő moha, elterjedt és gyakori. A Naszályon ismert előfordulásait tekintve ritka.
- Brachythecium tommasinii* (Sendtn. ex Boulay) Ignatov et Huttunen – Kosd, Kopasz-tető É-i sziklás-erdős oldala, 528 m alatt (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf dem Berge Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964); Szendehely, Lósi-pataktól 2–3 m-re, árnyas sziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Nász-nép-barlang bejárata felé DK-re, mészkősziklán, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Árnyas sziklákön, főleg mészkövön és dolomiton él, elterjedt és viszonylag gyakori. A Naszályon is sziklákön él, ritka.

- **Bryoerythrophyllum recurvirostrum* (Hedw.) P. C. Chen – vöröslevelű-moha – Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibívás, mészkövön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Sziklákon és köves helyeken, homokon és kőfalakon él, gyakori. Naszályi előfordulása alapján nagyon ritka.
- *Bryum argenteum Hedw. – ezüst körtemoha – Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, csupasz talajon, 378 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyepben, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Mindenféle aljzaton, antropogén élőhelyeken is élő gyomjelle-gű moha, gyakori. A Naszályon is előfordul, ahol ritka.
- **Bryum caespiticium* Hedw. – közönséges körtemoha – Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, szikla-gyepben, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Agyagos, homokos helyeken, napos és félár-nyékos aljzaton, erdőszéleken él, gyakori. Feltehetőleg gyakoribb ismert előfordulásánál.
- Bryum capillare* Hedw. – gyakori körtemoha – Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklá-kon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészszi-klás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1941); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Katalin-pusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, oldaldölgy tetején, „névtelen”-patak-nál, kidőlt *Robinia pseudacacia* kérgén, 220 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Szendehely, útré-zsűn, talajon, 295 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Árnyas helyeken, erdőkb-él, élő és korhad-t fán, továbbá talajon fordul elő, elterjedt és gyakori. A kutatási területen szórványos.
- Bryum dichotomum* Hedw. – Naszály alja (BOROS 1953, 1964). – Napos, agyagos, homokos he-lyeken, lőszön, szántóföldeken és lucernásokban él, nem ritka. Naszályi előfordulása nem lett megerősítve a kutatási időszakban.
- Bryum moravicum* Podp. – Naszály, *Grimmietum hartmanni* (MARSTALLER 1995a); Vác, Gom-bás-tető, Zarándoktól K-re, tölgyes, *Quercus*-on, 404 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándokról K-re, a két vonulat találkozásánál, turistaösvény mentén, ho-mokkövön, 397 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Szendehely, Kapáskúti-patak mentén, idős *Salix* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak medrétől 5 m-re, fa-kérgen, *Metzgeria furcata*-val közös gyepben, 144 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalin-pusztá, temető mellett, út szélén, *Quercus* tövében, 189 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Na-szály (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-pataknál, *Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, erdészház tisztás és a Kapáskúti-pa-tak torkolata között, Lósi-patak medrének szélén, erősen korhadt faanyag, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, fakorhadékon, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Gyadai-réttől D-re, fakérgen (Szűcs 2007.04.09.); Szen-dehely, Bikk-kút fölött, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlás mellett, bükkösben, mészkö-vön, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, bükkös, *Quercus* kérgén, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Naszály csúcs felé, védett gyep mellett (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály-kilátó alatt, sziklagyep, *Quercus* kérgén, 623 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Sárkánylyuk gyepjében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Korhadó és élő fán található, gyakori és elterjedt. A Naszályon szin-tén elterjedt és gyakori.
- *Bryum rubens Mitt. – Szendehely, Gyadai-rét, régi vakondtúrason (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Magyarországon elég gyakori és elterjedt (ERZBERGER és PAPP 2004), szántóföldön és hasonló bolygatott helyeken, de szikesen is előfordulhat. Alábbi ismert előfordulása alapján a Naszályon nagyon ritka.
- **Buxbaumia aphylla* Hedw. – levéltelenmoha – Kosd, Vasas-erdő, Pádimentom felé, kilúgozott talajon (Szűcs 2007.08.11.). – Sovány, kilúgozott, erdős és fenyér talajon, ritka, csak he-

- lyenként fordul elő csoportosan. A Naszályon egy előfordulása van, nagyon ritka. Alábbi élőhelyén P. Erzberger fedezte fel.
- **Calliergonella cuspidata* (Hedw.) Loeske – hegyesmoha – Szendehely, Gyadai-rét ÉNy-i szélén, gyep aljában, 201 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Katalinpuszta fölött, erdőszélen, teleknél, árnyas talajon, 205 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Szendehely, Tó-környéke, tónál, út mentén, 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Sásréteken, árkok, patakok és források mellett, lápréteken él, gyakori, sík vidéken ritkább. A Naszályon ritka.
- **Calliergonella lindbergii* Mitt. – Szendehely, erdőszház tisztásától K-re, Lósi-patak medrének szélén, erősen korhadt faanyag, *Leptodictyum riparium* gyepjében, pár szál, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Nyirkos helyeken, erdőszéleken, erdei utak mentén, pataknál, nedves réteken él, elterjedt. A Naszályról egy lelőhelye ismert, nagyon ritka.
- **Campylophyllum calcareum* (Crundw. et Nyholm) Hedenäs – Szendehely, Lósi-pataktól 2 méterre, mészkőhasadékban, 178 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Félárnyékos, sziklás, köves helyeken, márgán, homokon és fagyökereken él, elterjedt. A Naszályon egy ponton ismert, nagyon ritka.
- Ceratodon purpureus* (Hedw.) Brid. – parázsmoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Naszály oldalain és tetején, valamint a főcsúcs D-i irtásaiban és cserjéseiben (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útszélen, talajon, 314 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, *Quercus* kérgén, 315 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Zsidó-bányától K-re, homokkősziklán, 379 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, csupasz talajon, 378 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Nagy-Bánya-kő teteje, tájékoztató táblától 15 m-re, 543 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Nagy-Bánya-kő felől, talajon, 473 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, útrézsú teteje, talajon, 421 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Száraz helyeken, mészből szegény aljzaton élő gyomjellegű moha, közönséges és gyakori. A Naszályon szintén több ponton előfordul, szórványos.
- **Cirriphyllum crassinervium* (Taylor) Loeske et M. Fleisch. – Szendehely, Lósi-patak melletti mészkövön, pár szál, 184 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Árnyékos sziklákon, főleg mészkövön és dolomiton gyakori, andeziten és bazalton ritkább. A Naszályon nagyon ritka, csupán egyetlen pontról ismert.
- **Cirriphyllum piliferum* (Hedw.) Grout – hajasmoha – Szendehely, Lósi-patak és az út között, nedves talajon, 194 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta fölött, erdőszélen, teleknél, árnyas talajon, 205 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Nedves, kissé füves helyeken, erdőszéleken és patakok mentén lelhető fel, nem gyakori. A Naszályon ritka, két előfordulási pontja van.
- Ctenidium molluscum* (Hedw.) Mitt. – puhamoha – Nagyszál K-i oldalán, gerinc É-i oldalának legfelső részein, erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, néhol naposabb, északi oldali sziklák, a szikla oldalában a barlang fölött (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsziklás, erdős-cserjés h., Pest és Nógrád megye határa (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál K-i gerincének É-i sziklás lejtője, a Násznép luka feletti sziklák (Boros 1929.09.29.) (BOROS 1929); Am Nagyszál (SZEPEFALVI 1942); Pilis und Naszály (MARSTALLER 1994); Szendehely, Lósi-pataktól 2 méterre, mészkőfelszínen, 178 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláin, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Főleg árnyékos és félárnyékos mész- és dolomitsziklákon él, itt tömegessé válhat, gyakori. A Naszályon több ponton felbukkan, ritka.

- **Dicranella heteromalla* (Hedw.) Schimp. – sarlós seprőcskemoha – Kosd, Vasas-erdő, erdei út szélén, *Quercus* tövében, talajon, 253 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útrézsú talaján, 276 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, erdei út szélén, talajon, 329 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Tó-környékétől É-ra, erdeifenyvesnél, talajon, 236 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Bükk, útrézsú, talajon, 325 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsú, talajon, 342 m, 363 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Kilúgozott erdei talajon, hegyvidéki erdőkben él, gyakori és közönséges. A kutatási területen szórványos, főleg fák tövében és erdei utak rézsűjén figyelhető meg.
- **Dicranella staphylina* H. Whitehouse – Naszály, erdei útrézsú talaján, 219 m tszf. (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Kilúgozott savanyú talajon fordul elő, országosan kevés adata ismert, ritka. A Naszályra nézve új faj, nagyon ritka.
- *Dicranella varia (Hedw.) Schimp. – Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, nyílt, csupasz talajon, 378 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, csuszamlásnál (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Nedves agyag- és homoktalajon, löszön, mélyutaknál, meszes talajon élő moha, elterjedt. A Naszályon nagyon ritka.
- Dicranum fulvum* Hook. – Naszály, *Grimmietum hartmanni* (MARSTALLER 1995a); Vác, Gombás-tető, tölgyesben, félárnyas homokkövön, 508 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Árnyas, mészszegény sziklákon, mészkerülő erdőkben fordul elő, ritka. A Naszályon nagyon ritka.
- Dicranum montanum* Hedw. – hegyi seprűmoha – In den Waldungen des Berge Nagyszál ober Vác, cca. 500 m (SZEPEFALVI 1941); Kosd, Kopasz-tető (a Naszály legK-ibb ága), tölgyes, faderéken (BOROS 1949.08.28.) (BOROS 1949); Kosd, DK-i rész, homokkőterület a Pádimentom kőfejtő fölött, a megyehatár mentén haladva a nagykőfejtőig, 525 m, tölgyes, nagyobb kőtömbökön (BOROS 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf Sandstein und an Eichenstämmen auf dem Berge Kopaszkö bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964); Naszály, *Grimmietum hartmanni*, Cladonio-Lepidozietea reptantis (MARSTALLER 1995a); Szendehely, Lósi-patak, erdeifenyvesben, korhadtt fenyőn, 208 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Pádimentomtól ÉNy-ra, korhadtt tuskón, 504 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Kopaszoktól K-re, út mellett, *Quercus* kérgén, 470 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Idős erdei fák tövében, korhadtt faanyagokon és tuskókon, mészszegény sziklákon él, elterjedt. Aktuális előfordulásai alapján ritka lombosmoha.
- Dicranum muehlenbeckii* Bruch et Schimp. – fehérnemezű seprűmoha – Nagyszál ober Vác (SZEPEFALVI 1941). – Hegyi réteken és erdők tisztásain, sziklák közötti savanyú talajon, szőrfűgyepekben él, ritka. Naszályi előfordulása kétséges, csak az alábbi irodalom említi.
- **Dicranum polysetum* Sw. ex Anon. – habos seprűmoha – Kosd, útrézsú teteje, talajon, sporofitonnal (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő talaján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Fenyvesek jellemző faja, telepített fenyvesekben, mészkerülő lombdőkben él, elterjedt. A hegyen nem tipikus élőhelyén él, de a hegy lábán fekvő fenyvesekből előkerülhet, ritka.
- Dicranum scoparium* Hedw. – közönséges seprűmoha – Naszály, *Grimmietum hartmanni* (MARSTALLER 1995a); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya közelében, talajon, 491 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Katalinpuszta, temető mellett, út szélén, *Quercus* tövében, 189 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy felé, homokkövön, 549 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsú teteje, talajon, 352 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, ritkás erdő, félárnyas homokkő, 508 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsú talaján, 444 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Katalinpuszta, turistaútnál, *Quercus* tövében, 206 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Kopaszoktól Ny-ra, tölgyesben, *Quercus* tövében, 473 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő tala-

- ján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Sovány erdei talajon, sziklákon, fák tövében él, gyakori. A Naszályon elterjedt és viszonylag gyakori.
- **Dicranum tauricum* Sapjegin – törékeny seprűmoha – Kosd, Nagylapos, ritkás tölgyes erdő, korhadat tuskón, 504 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Kopaszoktól ÉK-re, *Quercus* tövében, 310 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Öreg és korhadat fatönkön, fakorhadékon, homokkősziklán él, elterjedt és terjedőben van. A Naszályon ritka moha.
- Didymodon fallax* (Hedw.) R. H. Zander – Naszály (GALAMBOS 1992); Szendehely, a Kőbánya É-i oldala, földcsuszamlás (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Félárnyékos, meszes, sziklás helyeken, agyagos talajon él, gyakori. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, nagyon ritka.
- Didymodon glaucus* Ryan – Naszály (ORBÁN és VAJDA 1983). – Hazánkból kevés adattal rendelkezik, mészkősziklákon, barlangnyílásoknál él. GALAMBOS (1992) a mohafaj naszályi előfordulását megkérdőjelezi.
- Didymodon insulanus* (De Not.) M. O. Hill – K-i gerinc É-i oldalának sziklája a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Félárnyékos, meszes, sziklás helyeken, agyagos talajon él, elterjedt. A kutatási időszakban nem került elő a Naszályról.
- Didymodon rigidulus* Hedw. – Szendehely, Naszály-h. (GALAMBOS 1992). – Meszes sziklákon, mészszikla törmeléken és löszfalakon él, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem sikerült megtalálni.
- Didymodon sinuosus* (Mitt.) Delogne – Kosd, Naszály h. (GALAMBOS 1992). – Félárnyékos andezit- és bazaltsziklákon fordul elő, ritka. A kutatási időszakban nem lett azonosítva a tájegységből.
- Distichium capillaceum* (Hedw.) Bruch et Schimp. – kétsorosmoha – Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál (BOROS 1933); Auf Kalkfelsen im Walde des Berges Nagyszál bei Vác (SZEPESFALVI 1941); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983, MARSTALLER 1994). – Északi fekvésű dolomit- és mészsziklákon, hasadékokban él főként, nem gyakori. Az elmúlt években nem sikerült helyi előfordulását megerősíteni.
- Ditrichium flexicaule* (Schwägr.) Hampe – kettősszőrűmoha – Nagyszál hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály, Szarvas-hegy felé lévő csúcs D-i fehér mész szikláin (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, É-i sziklák (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Naszály (BOROS 1964); Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibúvás, mészkővön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláin, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő félárnyékos részén, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Száraz, napos mész- és dolomitsziklákon fordul elő leggyakrabban, elterjedt és gyakori. A Naszályon sziklakibúvásoknál fordul elő több ponton, nem gyakori.
- **Encalypta streptocarpa* Hedw. – csavartokú nagysüvegűmoha – Vác, Gombás-tető, Zarándoktól K-re, a két vonulat találkozásánál, turistaösvény mentén, mészkőszikla hasadékában, 426 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdőben, *Scapania aspera* gyepjében, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Dolomit- és mészsziklákon, mésztartalmú homokon, ritkán andeziten él, nem ritka. A kutatási területen több ponton ismert, ritka.

- Encalypta vulgaris* Hedw. – közönséges nagysüvegűmoha – Katalinpuszta fölött, a Kőbánya szikláin (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); K-i gerinc É-i oldalának szikláin a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyep, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibúvás, mészkövön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Főleg mésztartalmú, sziklás, köves helyeken fordul elő, gyakori. A Naszályon az ismert előfordulása alapján ritkának nevezhető.
- Entodon concinnus* (De Not.) Paris – állótokú pirosszárúmoha – Auf steinigem, buschigem Abhange des Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964). – Egyetlen aktuális adata a vácrátóti botanikus kertből ismert (PÓCS és mtsai 2008). A Naszályra vonatkozó adata valószínűleg téves, herbáriumi példánya hiányzik.
- Eurhynchiastrum pulchellum* (Hedw.) Ignatov et Huttunen – Auf dem Berge Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964 sub var. *praecox*); Kosd, tölgyesben, útrézsű talaján, 328 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.) (det. P. Erzberger); Kosd, tölgyesben, útrézsű talaján, 322 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.08.11.) [hb. PE, hb. SzP]; Kosd, Vassas-erdő, tölgyesben, útrézsű talaján, 348 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Kissé nyirkos, főleg agyagos helyeken, erdei árkokban él, nem ritka, elterjedt. A Naszályon ritka.
- Eurhynchium angustirete* (Broth.) T. J. Kop. – K-i gerinc É-i oldalának szikláin a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951). – Nyirkos erdei talajon él, gyakori, sík vidéken ritkább. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.
- Eurhynchium striatum* (Hedw.) Schimp. – szép csőrös moha – Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdeifenyvesben, talajon, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Nyirkos erdei talajon él, nem gyakori. A Naszályon jelenleg egyetlen pontról ismert, nagyon ritka.
- Fissidens bryoides* Hedw. – Auf dem Berge Naszály bei Vác (BOROS és VAJDA 1952); Kosd, Vassas-erdő, Kőbányai úttól K-re, talajon, 383 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.). – Erdők agyagtalaján, mindenféle erdőben és patakoknál lelhető fel, gyakori. Egyetlen helyről került elő, nagyon ritka.
- **Fissidens crassipes* Wilson ex Bruch et Schimp. – Szendehely, Lósi-pataktól 2 méterre, mészkőfelszínen, 178 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak medrében, mészkövön, 185 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]. – Nedves mészkősziklákon, hegyi patakok szikláin, Duna medrének kövein él, elterjedt. Naszályon csak a Lósi-pataknál fordul elő, ritka.
- Fissidens dubius* P. Beauv. – Nagyszál hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon, csak a barlang feletti dolinaszerű lyukban (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei szikla oldalában a barlang fölött (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál bei Vác (SZEPESFALVI 1941); Násznép-barlang, zomboly a nagy barlang felett (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, bokorerdő hasadékában, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang közelében, É-i kitettség, karsztbokorerdő sziklahasadékában, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Árnyas, humuszos sziklákon, mész- és dolomitsziklákon és omladékos helyeken él, elterjedt. A kutatási időszakban két pontról sikerült begyűjteni, ritka.
- *Fissidens exilis Hedw. – Szendehely, Bükk, útrézsű, talajon, 325 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]. – Árnyas, köves, agyagos erdei talajon, sziklákon él, ritka. A Naszályon nagyon ritka.

Fissidens pusillus (Wilson) Milde – Naszály (BOROS 1964). – Nyirkos, erdei, andezit- és mészkösziklákön, szurdokvölgyekben és patakoknál él, elterjedt. Az elmúlt években nem lett ki-mutatva a tájegységből.

**Fissidens taxifolius* Hedw. – tiszafamoha – Szendehely, Lósi-pataktól D-re, erdeifenyvesnél, talajon, 235 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak melletti turistaút rézsűjén, talajon, 211 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, turistaút szélén, a település fölött, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi patak mellett (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Szendehely, Lósi- és a Kapáskúti-patak találkozásánál, 224 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, talajon, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak közelében, mészkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Bükk, útrézsű, talajon, 325 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpusztától D-re, „névtelen”-patak mentén, talajon, 194 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Szendehely, Tó-környéke, tónál, út mentén, 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Árnýékos erdei agyagtalajon, patakoknál él, gyakori. A Naszályon több helyen előfordul, elterjedt, helyenként gyakori.

Fissidens viridulus (Sw.) Wahlenb. var. *incurvus* (Starke ex Röhl.) Waldh. – Szendehely, Gyadai-rét, régi vakondtúráson (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Erdők agyagtalaján, ligeterdőkben, patakoknál fordul elő, ritka. A Naszályon nagyon ritka.

Grimmia anodon Bruch et Schimp. – Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994). – Napos mész- és dolomitsziklákön, kisebb hasadékokban él, ritka. Az aktuális kutatás során nem került elő.

Grimmia dissimulata E. Maier – Comit. Pest. In monte Nagyszál supra Katalin-Pusztá (Degen 1916.07.23.) (det. Vajda L. sub *G. trichophylla* var. *muehlenbeckii*, rev. E. Maier) [BP 46935]. – Hazánkban a közelmúltban fedezték fel a mohafajt, kevés előfordulási pontja ismert. A kutatási időszakban nem lett begyűjtve a Naszályról.

Grimmia elatior Bruch ex Bals.-Criv. et De Not. – Comit. Pest. Ad saxa arenacea in Quercetis merid. montis Naszály prope Vác, 400–500 m (Boros 1951.03.18., sub *G. commutata* Hüben.) (BOROS 1951) (rev. P. Erzberger és E. Maier) [BP 111894]; Kosd, homokkősziklákön (Erzberger 2007.08.11.) (conf. E. Maier) [hb. PE]; Kosd, Naszály csúcs felé, homokkővön, 473 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.) (conf. P. Erzberger); Kosd, Vasas-erdőben, homokkőtömbökön, több ponton (Erzberger, Szűcs 2008.03.21.) [hb. PE, hb. SzP]. – Sem ORBÁN és VAJDA (1983) határozókönyve, sem a „checklist” (ERZBERGER és PAPP 2004) nem tartalmazza a fajt. Magyarországra nézve új mohafaj. A Naszályon stabil populációja él, több ponton előfordul, ritka.

Grimmia hartmannii Schimp. – Naszály, *Grimmietum hartmannii* (MARSTALLER 1995a). – Árnýas andezit-, bazalt- és porfiritsziklákön tömegesen él, elterjedt. Nem sikerült megerősíteni helyi előfordulását.

Grimmia laevigata (Brid.) Brid. – Südhang des Naszály (MARSTALLER 1994). – Szárazabb, napos mésztelen sziklákön gyakran tömeges a megjelenése, elterjedt. Az elmúlt években nem sikerült megtalálni.

Grimmia orbicularis Bruch ex Wilson – tompasapkás párnácskamoha – D-i dolomiteltő, az 534 m alatt, napos karsztbokorerdő tisztásain (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Comit. Pest. In rupibus dolomiticis merid. montis Naszály prope Vác, 400–500 m (Boros Á. 1951.03.18.) (BOROS 1951) [BP 112849], (leg. Vajda L.) [BP 6111], (leg. Vajda L.) [BP 6114] (conf. P. Erzberger és E. Maier); Auf Dolomit am Südabhange des Berges Naszály bei Vác (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983); Pilis-Gebirge bis zum Naszály (MARSTALLER 1994); Vác, Gombás-tető, Zarándok, gyepes helyen, mészkövön, 394 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.). – Napos mész- és dolomitsziklákön él, elterjedt. A Naszályról több adata van, feltehetően több ponton előfordul, nem gyakori.

- Grimmia ovalis*** (Hedw.) Lindb. – Comit. Nógrád. In monte Nagyszál supra Kosd (Degen 1916. 09.10.) (det. Vajda L., conf. P. Erzberger és E. Maier) [BP 46952]; „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994). – Mészben szegény napos sziklák gyakori mohája, ritkán dolomiton is, elterjedt. A kutatási időszakban nem került elő a Naszályról.
- Grimmia pulvinata*** (Hedw.) Sm. – őszmoha – Com. Pest. Vác: a Katalin puszt. fölötti elhagyott Kőbánya sziklán, 300 m (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917) (conf. P. Erzberger) [BP 112458]; Szarvas-hegy D-i lábánál, kővön (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); D-i dolomiteltető, az 534 m alatt, napos karsztbokorerdő tisztásain (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Vác, Gombás-tető, Zarándok, fenyves tisztásán, mészkövön, 383 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyep, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő sziklán, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Pádimentomtól Ny-ra, homokkövön, 382 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mindenféle sziklán és kőveken előfordul, gyakori és közönséges. A Naszályon elterjedt, napos-sziklás helyeken gyakori.
- Grimmia tergestina*** Tomm. ex Bruch et Schimp. – Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994). – Napos mészsziklákon található meg, nem gyakori. Az aktuális kutatás folyamán nem került elő.
- ****Grimmia trichophylla*** Grev. – Kosd, homokkövön (Erzberger 2007.08.11.) (conf. E. Maier) [hb. PE]. – Árnyékos, mészben szegény sziklákon él, nem ritka. A Naszályról egy helyen került elő, nagyon ritka.
- Hedwigia ciliata*** (Hedw.) P. Beauv. var. ***ciliata*** – Hedwig-moha – Nagyszálon (BORBÁS 1879); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m., gyéren termés is (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál, Vasas-erdő D-i nyúlványa, a Kiskúti-hegy fölött, vörös hárshegyi homokkő sziklákig, talaj homokkő málladék, homokkövön és sziklákon (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994); Kosd, Pádimentom–Zsidó-bánya, 340 m és 366 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.) (rev. P. Erzberger); Kosd, Zsidó-bányától K-re, homokkövön, 379 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.) (rev. P. Erzberger); Kosd, Zsidó-bánya, homokkősziklán, 393 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.) (rev. P. Erzberger); Naszály, homokkövön (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Kosd, Kopaszok felé, tölgyes, homokkőn, 460 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.) (rev. P. Erzberger); Naszály, homokkövön (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Pádimentomtól Ny-ra, homokkőn, 382 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.) (rev. P. Erzberger); Kosd, Kopaszoktól DNy-ra, homokkőn, 487 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.) (rev. P. Erzberger). – Mészmentes és mészben szegény sziklákon fordul elő, mészkövön nagyon ritka, elterjedt. A Naszályon a megfelelő élőhelyen szórványos.
- ****Hedwigia ciliata*** (Hedw.) P. Beauv. var. ***leucophaea*** Bruch et Schimp. – Kosd, Naszály csúcs felé, turistaút mentén, homokkősziklán, 473 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.08.11.) [hb. PE, hb. SzP]; Vác, Gombás-tető, Cseresznyés felé, homokkövön (Szűcs 2008.03.21.) (conf. P. Erzberger). – Élőhelye hasonló a főfajéhoz, viszont ritkább. A Naszályon ritka moha.
- ****Herzogiella seligeri*** (Brid.) Z. Iwats. – hosszútokúmoha – Szendehely, Lósi-pataktól D-re fekvő erdeifenyvesben, erősen korhadt *Pinus sylvestris* korhadékán, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.). – Korhadó fatönkön, erdei korhadékon fordul elő, elterjedt. A Naszályon egyetlen előfordulása ismert, nagyon ritka.
- ****Homalia trichomanoides*** (Hedw.) Brid. – laposmoha – Szendehely, Lósi-patak közelében, mészkőszikla felületén, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Fák törzsén, gyökereken, korhadó fán, szilikátos sziklán, nyirkosabb erdőkben él, elterjedt. A Naszályon nagyon ritka.

Homalothecium lutescens (Hedw.) H. Rob. – pusztaimoha – Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziplás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Vác, Gombás-tető, Zarándok, fenyves szélén, talajon, 371 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Vác, Gombás-tető, Zarándok Ny-i felén, út szélén, talajon, 316 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Gyadai-rét ÉNy-i szélén, gyepljában, 201 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdeifenyvesben, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Mindenféle napos, száraz talajon, főleg mésztörmeléken, homokon él, elterjedt és gyakori. A Naszályon inkább szórványos.

Homalothecium philippeanum (Spruce) Schimp. – Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, néhol naposabb, északi oldali sziklák (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál K-i gerincének É-i oldala, mészsziplás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964); Szendehely, Lósi-patak mentén, árnyas mészkősziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak közelében, mészkövön, 178 m, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Bikk-kút fölött, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlás mellett, bükkösben, mészkövön, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy felé, mészkőgörgögetegen, 492 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, mészkövön, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibúvás, mészkövön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláin, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang bejárata felett, mészkősziklán, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Árnyékosabb mész- és dolomitsziplákon található meg, elterjedt, mészvidékeken gyakori. A Naszályon kevésbé gyakori, főleg a hegy északi oldalán.

Homalothecium sericeum (Hedw.) Schimp. – selymesmoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Násznép-barlang, bükkösben (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Katalinpuszta, Vaskapu felé, *Quercus* gyökfőjén, 281 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól 50 m-re DK-re, mészkősziklán, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Száraz mész-, dolomit-, andezit- és bazaltsziplákon, továbbá fák kérgén él, gyakori és elterjedt. A kutatási területen ritka.

****Homomallium incurvatum*** (Schr. ex Brid.) Loeske – Szendehely, Kőbánya É-i oldala, földcsuszamlás (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Kosd, Násznép-barlangtól 50 m-re DK-re, sziklán (Szűcs 2007.11.24.) (conf. P. Erzberger). – Árnyas mész- és dolomitsziplákon, ritkábban andeziten él, kivételesen fakérgen is, elterjedt. A tájegységben két előfordulása ismert, ritka.

****Hygroamblystegium tenax*** (Hedw.) Jenn. – vízi tompafedősmoha – Szendehely, erdészház tisztásától kissé K-re, Lósi-patak medrének szélén, *Quercus* kérgén, 168 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-patakánál, *Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patakánál, mészkövön, több ponton, 185 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]. – Patakok és folyómedrek szikláin, kövein él, elterjedt. A Naszálynál a Lósi-patak mentén fordul elő, ritka.

Hygrohypnum luridum (Hedw.) Jenn. – An nassen Felsen des Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Nedves sziklákon, főleg mészen, patakmedrek mentén él, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.

Hylocomium splendens (Hedw.) Schimp. – emeletesmoha – Nagyszál, a Ny-i részén, sötét *Fagus sylvatica* erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szendehely, a Mühlgraben déli erdeiben, a balparti út m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklák (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály oldalain és tetején, valamint a főcsúcs D-i irtásaiban és cserjéseiben, erdőben, cserjék alatt (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, néhol naposabb, É-i oldali sziklák, gyönyörűen termésben (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő, árnyas rész, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Cseresznyéstől DNy-ra, erdeifenyvesben, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Nagyobb tömegben mészkőrű erdőkben él, de szikla- és láperdőkben is előfordul, elterjedt. Aktuális előfordulásai alapján ritka.

Hypnum cupressiforme Hedw. – ciprusmoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy, K-i része erdős (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál, a Ny-i részén, sötét növénytelen *Fagus sylvatica* erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Naszály, *Grimmium hartmanni* (MARSTALLER 1995a); Vác, Gombás-tető, Zarándok, *Quercus* kérgén, 350 m, 373 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándoktól K-re, *Fraxinus ornus* kérgén, 404 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya mellett, talajon és homokkőn, 491 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai úttól K-re, útrézsűn, 383 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai út felé, erdei út szélén, tuskón, 249 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő K-i felében, tölgyesben, fakorhadékon, 277 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, *Quercus* kérgén, 277 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útrézsű talaján, 276 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Pádimentom–Zsidó-bánya között, homokkővön, 340 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Zsidó-bányától K-re, homokkősziklán, 379 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Lósi-patak mellett, *Carpinus betulus* kérgén, 190 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak közelében, *Quercus* kérgén, 144 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, temető mellett, út szélén, *Quercus* tövében, 189 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, erdei út szélén, *Quercus* kérgén, 207 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Naszály (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy felé, mészkőgörgögetegen, 492 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, meszes gyep, *Quercus* kérgén, 502 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Kőbánya, homokkővön, 537 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, *Quercus* kérge, 322 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű, talajon, 342 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű teteje, talajon, több ponton (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 348 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 444 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Kosd, Vasas-erdő, talajon, vele: *Barbilophozia barbata*, *Pterigynandrum filiforme*, *Pogonatum aloides* (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, útrézsű teteje, talajon, 421 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Kopaszok felé, tölgyesben, homokkővön, 457 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs felé, védett gyep mellett (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs felé, turistaút mentén, homokkősziklán, 473 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály teteje, toronynál, *Acer campestre* kérgén, 618 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkővön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta és Vaskapu között, *Quercus* kérgén, 217 és 252 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdei út szélén, *Acer campestre* kérgén, 187 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, „névtelen”-pataktól 5 m-re, kidőlt *Robinia pseudacacia* kér-

- gén 220 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, út mentén, korhadt tuskón, 181 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, turistaútnál, *Quercus* tövében, 206 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól É-ra, korhadt *Quercus*-on, 260 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, turistaút felett, *Tilia* gyököfjén, 294 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpusztától K-re, Vaskapu, mészkövön, 392 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól K-re, *Quercus* gyököfjén, 412 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskapu alja, turistaút mellett, korhadt fán, 274 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Vác, Gombás-tető, Kiskúti-hegy, telepített fenyves, talajon, 357 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Pádimentomtól Ny-ra, út mentén, homokkőn, 382 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Cseresznyéstől É-ra, *Quercus*-on, 464 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Pádimentomtól ÉNy-ra, turistaútnál, tuskón, 504 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Kopszoktól DNy-ra, útszélen, homokkő felületén, 487 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő mészkőszikláin, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang felett, mészkövön, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang bejáratától DK-re, mészkőszikla felületén, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Sárkánylyuk gyepjében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mindenféle aljzaton, főleg erdőkben, fakérgen, sziklákon és sovány talajon él, közönséges. A Naszály hegyen nagyon gyakori, helyenként tömeges.
- Hypnum vaucheri*** Lesq. – Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994). – Napos mészkő- és dolomit-sziklák felületén él, ritka. Az aktuális kutatás során nem sikerült megtalálni.
- Isopterygiopsis pulchella*** (Hedw.) Z. Iwats. – egyenlőszárnyú-moha – Kosd, Kopsz-tető, az É-i oldal barlangjaiban (Vajda 1949.08.28.) (BOROS 1949); K-i gerinc É-i oldalának szikláin a megyehatárnál, a barlang fölött (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); In der Höhle „Násznép-barlang” des Berges Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, ORBÁN és VAJDA 1983). – Mészkőszikla repedéseiben, erősen árnyékos sziklákon, barlangnyílásoknál él, nem gyakori. Nem ismert új helyi előfordulása.
- Isothecium alopecuroides*** (Lam. ex Dubois) Isov. – viaszfényűmoha – Nagyszál, a csúcs alatti északi lejtős erdő, kb. 550–680 m közt, a szarvas-hegyi gerinctől a csúcstól megkerülve (Boros 1929.09.29.) (BOROS 1929); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Szendehely, Tó-környéke és Bükk között, úton, homokkőn, 308 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpusztától D-re, Úr-kúttól ÉK-re, patak völgyben, „névtelen”-pataktól 10 m-re, *Carpinus betulus* gyököfjén, 206 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, útnál, *Carpinus betulus* gyököfjén, 181 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Főleg mészszegény, árnyékos sziklákon, valamint fakérgen, gyökéren és tönkén él, gyakori. A kutatási területen ritka moha.
- **Leptodictyum riparium*** (Hedw.) Warnst. – karcsútokúmoha – Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai út felé, erdei út szélén, tuskón, *Leskea polycarpa* gyepjében, egyetlen szál, 249 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.) (rev. P. Erzberger); Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-pataknál, korhadt fán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta, Vaskapu alja, út mellett, korhadt fán, 274 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Éger- és fűzlápokban, ligeterdőkben, nedves helyeken él főként, elterjedt és gyakori. A Naszályon nem gyakori.
- **Leskea polycarpa*** Hedw. – folyópartimoha – Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai út felé, erdei út szélén, tuskón, 249 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Kapáskúti-patak mentén, idős *Salix* kérgén, 201 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.03.03.) [hb. PE, hb. SzP]; Szendehely, erdészháztól K-re, pataknál, *Sambucus nigra*-n, 165 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, erdészháztól K-re, Lósi-pataknál, *Acer* kérgén, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta és Vaskapu között, út szélén, *Quercus* kérgén, 217 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdei út szélén, *Acer campestre* kérgén, 187 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Szendehely, Tó-környéke, tónál, út mentén,

- 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Folyók, árterek és folyó menti ligeterdők lakója, elterjedt és gyakori. A Naszályon elterjedt, vízfolyások mellett gyakorivá válhat.
- Leucodon sciuroides*** (Hedw.) Schwägr. – mókusfarkmoha – Naszály tetején (BORBÁS 1879); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál, a Ny-i részén, sötét növénytelen *Fagus sylvatica* erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Vác, Gombás-tető, Zarándoktól K-re, tölgyes, *Quercus*-on, 404 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya közelében, *Quercus* kérgén, 482 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, fakérgen, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály teteje, *Fraxinus* kérgén, 639 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály teteje, toronynál, *Acer campestre* kérgén, 618 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta és Vaskapu között, út szélén, *Quercus* kérgén, 252 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Kosd, Cseresznyéstől É-ra, *Quercus*-on, 464 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Sárkánylyuk gyepjében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Fakérgen és mindenféle sziklán megtalálható, száraz tölgyesekben is él, gyakori és elterjedt. A Naszály erdeiben szórványos, száraz tölgyesekben helyenként gyakori.
- Microbryum curvillum*** (Hedw.) R. H. Zander – Naszály (BOROS 1964). – Napos, homokos, agyagos talajon, löszön él, tavaszi megjelenésű, nem gyakori. Naszályi előfordulása kétséges.
- ****Mnium marginatum*** (Dicks.) P. Beauv. – szegélyes ligetmoha – Szendehely, a Kapáskúti-patak befolyásánál, 196 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól 2–3 m-re, mészkövön, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak medrében, mészkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Nedves, árnyékosabb sziklákon, erdei talajon, szurdokokban, patak völgyekben él, nem ritka. A Naszályon lokálisan több ponton előfordul, ritka.
- ****Mnium stellare*** Hedw. – Szendehely, Lósi-pataktól D-re, erdeifenyves, vízmosás, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak melletti mészkövön, 184 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Erdei árkok árnyékos homok- és agyagtalaján, sziklákon, forrásoknál található meg, gyakori. A Naszály területén ritka.
- Neckera bessi*** (Lobarz.) Jur. – tompalevelű függőmoha – Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsziplás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Násznép-barlang, bükkösben (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Szendehely, Bikk-kút fölött, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlás mellett, bükkösben, mészkövön, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, csuszamlás melletti bükkös, *Quercus* gyökfőjén, mészkőszikla közelében, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, mészkövön, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő, sziklákon, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang bejáratától DK-re, mészkövön, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Hegyvidékek mészben gazdag szikláin tömegesen jelenik meg, ritkábban fakérgen is, gyakori. A Naszály északi sziklás helyein szórványos, helyenként tömeges.
- Neckera complanata*** (Hedw.) Huebener – hegyeslevelű függőmoha – Naszály (Band H., sub *Neckera pennata*) (rev. Szűcs P.) [VBI]; Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részén (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, É-i sziklák (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál, a csúcs alatti É-i lejtős erdő, kb. 550–680 m közt, a szarvas-hegyi gerinctől a csúcsot megkerülve (Boros 1929.09.29.) (BOROS 1929); Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsziplás, erdős-cserjés h., Pest és Nógrád megye határa (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál und Szarvaskő (SZEPESFALVI 1942); NASZÁLY (Boros 1953, 1964); Katalinpuszta, turista-

- út felett, *Tilia* gyökfőjén, 294 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Hegyvidékek mészből gazdag sziklái tömegesen jelennek meg, ritkább, mint az előző faj. Az aktuális kutatás során csak egy pontról lett azonosítva, nagyon ritka.
- Neckera crispa*** Hedw. – lapos függőmoha – Auf Kalkfelsen am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964). – Hegyvidékek árnyas mész- és dolomitsziklái él első sorban, gyakori. Kutatási időszakban nem sikerült megtalálni.
- Orthothecium intricatum*** (Hartm.) Schimp. – selyemmoha – Kosd, Kopasz-tető, az É-i oldal barlangjaiban (Vajda 1949.08.28.) (BOROS 1949); Násznép-barlang, bükkösben, itt Vajda L. fedezte fel (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Násznép-barlang (Vajda 1951.03.18.) [BP 23728]; Naszály, Kosd (Vajda 1951.03.18.) [BP 143949]; Naszály (BOROS 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Árnyas helyeken, barlangnyílásoknál, sziklarepedésekben, mészen és dolomiton él, ritka. Nem ismert új lelőhelye a Naszályon.
- Orthotrichum affine*** Schrad. ex Brid. – aranyoszóru-moha – Naszály (BOROS 1953, 1964); Szendehely, Lósi-patak, *Sambucus* és *Salix* kérge (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Nyílt, világos erdőben él kéreglakó faj, elterjedt és gyakori. A Naszályon nagyon ritka.
- ****Orthotrichum anomalum*** Hedw. – Vác, Gombás-tető, Zarándok, fenyves tisztásán, mészkövön, 383 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyep, sziklán, 483 és 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Naszály-kilátó alatt, sziklagyep, mészkő felületén, 623 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvánál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő sziklái, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Napos sziklák és falakon él főként, ritkábban fakéregben, elterjedt. A Naszályon több ponton megtalálható, szórványos.
- Orthotrichum cupulatum*** Hoffm. ex Brid. – kopaszodómoha – Nagyszál, Vasas-erdő D-i nyúlványa, a Kiskúti-hegy fölött, vörös hárshegyi homokkő sziklákig, talaj homokkő málladék, homokkövön és sziklák (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); An der südlichen Seite des Berges Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964); Kosd, Naszály-kilátó alatt, sziklagyep, mészkő felületén, 623 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Kopaszok, turistaút mentén, mészkődarabon, 516 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Elsősorban napos mész- és dolomitsziklák, falakon él, de bazalton is előfordul, elterjedt. Feltehetőleg gyakoribb ismert előfordulásainál, ritka.
- ****Orthotrichum diaphanum*** Schrad. ex Brid. – Szendehely, erdészháztól K-re, *Sambucus nigra* kérgén, 165 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Kopaszoktól K-re, út szélén, *Fraxinus* kérgén, 450 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Országút menti fák kérgén, ritkábban falakon fordul elő, elterjedt és gyakori. A hegyről egy ponton lett kimutatva, ritka.
- ****Orthotrichum lyellii*** Hook. et Taylor – Kosd, Kopaszok, út szélén, *Quercus pubescens*-en, 483 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.); Kosd, Kopaszoktól K-re, út mellett, *Quercus cerris* kérgén, 466 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2008.03.21.) [hb. PE, hb. SzP]. – Erdőkben, főleg tölgy, bükk és gyertyánfák kérgén él, elterjedt. A Naszályon ritka.
- ****Orthotrichum pallens*** Bruch ex Brid. – Szendehely, erdészház tisztásának K-i szélén, Lósi-patak mellett, *Sambucus nigra* kérgén, 165 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Kosd, *Fraxinus ornus* kérgén (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Katalinpuszta, „névtelen”-patak, patakba dőlt *Tilia* kérgén, 208 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Nyílt erdőben élő kéreglakó moha, nem gyakori. Előfordulási adatai alapján a Naszályon ritka.
- ****Orthotrichum stramineum*** Hornsch. ex Brid. – Szendehely, Kőbánya É-i oldala, bükkösben, *Quercus* kérge, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta, Vaskapu tetején, *Quercus pubescens* kérgén, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Kopaszoktól K-re, út szélén, *Fraxinus ornus* kérgén, 466 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Kéreglakó, gyakori. A tájegységben ritka lombosmoha.

Orthotrichum striatum Hedw. – Nagyszál fáin (BORBÁS 1879); Auf Waldbäumen am Nagyszál ober Vác; Am Nagyszál (SZEPEFALVI 1942). – Kéreglakó, nyílt erdőkben él, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.

Oxyrrhynchium hians (Hedw.) Loeske – „Vasas” mélyút a kosdi határba beszögellő részben, cserjés (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, erdei út szélén, talajon, 329 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Lósi-patak és az erdei út között, nedves talajon, 194 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, földcsuszamlás (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Szendehely, erdészház tisztás és a Kapáskúti-patak torkolata között, Lósi-patak medrének szélén, talajon, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Lósi-patak, talajon, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta, „névtelen”-patak, medertől 10 m-re talajon, 213 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, „névtelen”-patak, talajon 194 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Vác, Gombás-tető, Kiskúti-hegy, telepített fenyves, talajon, 357 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Árnýékos, agyagos talajon, erdős helyeken, kertekben, folyók mentén él, elterjedt és gyakori. A Naszályon szórványosan fordul elő.

**Oxyrrhynchium schleicheri* (R. Hedw.) Röhl – Naszály, a Lósi-patak fölött (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Árnýékos, erdős helyeken, erdei talajon él, elterjedt. A Naszályon ritka.

Paraleucobryum longifolium (Hedw.) Loeske – hosszúlevelű fénymoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m., erdőben (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy, K-i része erdős (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál, a Ny-i részén, sötét növénytelen *Fagus sylvatica* erdő (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy tetején (a csúcs körül és a csúcstól Naszály felé, egy keveset a csúcstól K-re is), mohos homokkővön, sok (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Szarvas-hegy gerincén, szálerdőben, csak a tetőn helyenként kibukkanó erdei homokkőtömbökön, mészen vagy dolomiton nyoma sincs (Boros 1929.09.29.) (BOROS 1929); Auf Kieselgestein in den Wäldern der Berge Nagyszál und Szarvas-hegy ober Vác (SZEPEFALVI 1941); Kosd, DK-i rész, homokkőterület a Pádimentom kőfejtő fölött, a megyehatár mentén haladva a nagykőfejtőig, 525 m, tölgyes (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf Sandstein auf dem Berge Kopaszok bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964); Auf dem Naszály (MARSTALLER 1994); Naszály, *Grimmietum hartmanni* (MARSTALLER 1995a); Szarvas-hegy, homokkővön, együtt a *D. scoparium*-mal, 549 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Kopaszok felé, tölgyesben, homokkővön, 457 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs felé, turistaút mentén, homokkősziklán, 473 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, homokkővön (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Kopaszoktól DNy-ra, út szélén, homokkővön, 487 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mészben szegény, árnyas erdei sziklákon él, bükkösökben tömegesen, ritkán fakérgen is. A Naszályon a homokkő-kibúvásoknál több helyen megtalálható, szórványos.

**Phascum cuspidatum* Hedw. – rügmoha – Szendehely, Gyadai-rét Ny-i szélén, csupasz talajon, 199 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]. – Nyílt gyepek szabad foltjain, szántóföldeken és parlagokon, homokon és löszön él, gyakori. Ismert naszályi előfordulásai alapján nagyon ritka.

**Plagiomnium affine* (Blandow ex Funck) T. J. Kop. – Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai úttól K-re, útrézsűn, 383 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Zsidó-bányától K-re, homokkősziklán, 379 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, erdeifenyvesben, talajon, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta fölött, turistaút szélén, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű, talajon, 342 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 363 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdeifenyves peremén, erdei út szélén, talajon, 214 m

tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Tölgyesekben, bükkösökben és más erdőkben, útbevágások talaján él, gyakori és elterjedt. A Naszályon szórványos.

Plagiomnium cuspidatum (Hedw.) T. J. Kop. – hegyeslevelű ligetmoha – Látókhegyen, Vác m. (BORBÁS 1879); Nagyszál, a Ny-i részén, nagy irtás, Ny-i sarkában mocsaras tó (BOROS 1917.06.01.) (BOROS 1917); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Szendehely, Lósi-patak medrében, mészkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, bükkösben, *Fagus sylvatica* gyökfőjén, 227 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Tó-környéke, tónál, út mentén, 310 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Nedves helyeken, erdőkben, patakoknál, fakérgen, talajon és korhadt fán él, gyakori. A kutatási területen ritka.

****Plagiomnium ellipticum*** (Brid.) T. J. Kop. – Szendehely, Lósi-patak menti erdeifenyves peregén, talajon, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak mentén, árnyas mészkősziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, „névtelen”-patak, medertől 10 m-re talajon, 213 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Nedves helyeken, erdőkben, lápokban, réteken, patakok és források mentén él, elterjedt. A Naszályon három előfordulása van, ritka.

****Plagiomnium rostratum*** (Schrad.) T. J. Kop. – Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Násznép-barlangtól 50 m-re DK-re, mészkősziklán, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Kissé nedves, árnyékos erdei talajon, sziklákon, ritkábban korhadt fán fordul elő, elterjedt. A Naszályon feltehetőleg gyakoribb ismert előfordulásánál, ritka.

Plagiomnium undulatum (Hedw.) T. J. Kop. – fodroslevelű ligetmoha – Látókhegyen, Vác m. (BORBÁS 1879); Am Látókhegy bei Vác (SZEPESFALVI 1942); Szendehely, a Kapáskúti-patak befolyásánál, mészkősziklán, 196 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patakánál, árnyas mészkősziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Kőkádtól D-re, Lósi-patak mentén, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patakánál, mészkövön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Gyadai-rét ÉNy-i szélén, gyepe aljában, 199 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Árnyékos és nedves erdei talajon, források és patakok mellett található meg, gyakori. A kutatási területen több ponton él, szórványos.

Plagiopus oederianus (Sw.) H. A. Crum et L. E. Anderson – görbelábúmoha – Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (BOROS 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon, csak a barlang feletti dolinaszerű lyukban (BOROS 1918.05.26.) (BOROS 1918); Naszály K-i gerince, a megyehatárnál lévő ritkaerdei, néhol naposabb, északi oldali sziklák (BOROS 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsziplás, erdős-cserjés h., Pest és Nógrád megye határa, főleg a kéményszerű barlangkürtőben (BOROS 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál K-i gerincének É-i lejtője, Násznép feletti sziklák (BOROS 1929.09.29.) (BOROS 1929); Nagyszál (BOROS 1933); Am nördlichen Hange des Berges Nagyszál ober Vác im Walde auf Kalkfelsen, cca. 550 m (SZEPESFALVI 1942); K-i gerinc É-i oldalának sziklája a megyehatárnál, a barlang fölött (BOROS 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő árnyas hasadékaiban, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.) (conf. P. Erzberger); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő hasadékaiban, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PEJ]. – Északi kitettségű mészen és dolomiton él, sziklás erdőkben és szurdokokban, nem gyakori. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, ritka.

Plagiothecium denticulatum (Hedw.) Schimp. – Naszály (BOROS 1953, 1964). – Öreg fák tövében, nedves erdei talajon, kilúgozott helyeken él, elterjedt. A Naszályon nem sikerült megtalálni az elmúlt években.

****Plagiothecium laetum*** Schimp. – Szendehely, Lósi-pataktól D-re, fa tövében, talajon, 140 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-patak, fenyvesben, *Carpinus betulus*-on, 192 m

- tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, Vaskaputól ÉK-re, *Acer platanoides* kérgén, 408 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Humuszos erdei talajon, árnyas és kilúgozott helyeken, fák tövében él, nem gyakori. A Naszályon több ponton ismert, ritka.
- **Plagiothecium nemorale* (Mitt.) A. Jaeger – Szendehely, Lósi-pataktól D-re, fa tövében, talajon, 140 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, *Padus* kérgén, 141 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól D-re, erdeifenyves, vízmosás, 221 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, turistaútnál, *Quercus* tövében, 206 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.). – Humuszos erdei talajon és sziklákon, kilúgozott erdei helyeken tenyészik, elterjedt. A kutatási területen szórványos.
- Plasteurhynchium striatulum* (Spruce) M. Fleisch. – Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsziklás, erdős-cserjés h., a barlangkürtőnél (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1942); Násznép-barlang, bükkösben (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Násznép-barlang, zsomboly a nagy barlang felett (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Szendehely, Bikk-kút fölött, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlás mellett, bükkösben, *Fagus sylvatica* gyökfőjén, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Katalinpuszta, Vaskapu, mészkőgorgeteg, 288 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.) (det. P. Erzberger). – Árnyékos mész- és dolomitsziklán, ritkán andeziten, bazalton fordul elő, nem ritka. A Naszály területén ritka.
- Platygyrium repens* (Brid.) Schimp. – Vác, Gombás-tető, Zarándokról K-re, a két vonulat találkozásánál, turistaösvény mentén, homokkővön, 397 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zsidó-bánya, *Quercus* kérgén, 482 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Kopaszoktól K-re, út széle, *Quercus* kérgén, 408 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Főleg tölgyfák kérgén, ritkábban bükkön és égeren él, elterjedt. A kistájon kevés előfordulással rendelkezik, ritka.
- **Platyhypnidium riparioides* (Hedw.) Dixon – nagy csőrösfedőjű-moha – Szendehely, Lósi-patak medrében, mészkővön, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Meszes, forrásos, mésztufás helyeken, patakok medrében él főleg, gyakori. A Naszályon nagyon ritka.
- **Pleuridium acuminatum* Lindb. – Szendehely, Gyadai-rét Ny-i szélén, csupasz talajon, 199 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Napos agyagtalajon, szabadon és fű között, tisztásokon, ritkán szikeseke él, elterjedt. A Naszályon egy előfordulása ismert, nagyon ritka.
- Pleuridium subulatum* (Hedw.) Rabenh. – „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); An der Südseite des Berges Naszály bei Vác (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964); Naszály, útrézsű talaján, 219 m tszf. (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Kosd, tölgyes, útszélén, sovány talajon, homokkő fölött, 406 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Hasonló helyeken él, mint a *Pleuridium acuminatum*, gyakoribb. Naszályi előfordulását sikerült megerősíteni, ritka.
- Pleurochaete squarrosa* (Brid.) Lindb. – délimoha – Nagyszál dél fele kitolt karsztos nyúlványa, sziklás lejtő, dolomit (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); D-i dolomitlejtő, az 534 m alatt, napos karsztbokorerdő tisztásain (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Vác, Gombás-tető, Zarándok, talajon, 350 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Zarándok, telepített fenyvesben, talajon, 370 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyep, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Napos, meleg sziklákon, mész- és dolomitsziklák közötti talajon él főként, gyakori. A Naszályon több ponton ismert, ritka.
- Pleurozium schreberi* (Willd. ex Brid.) Mitt. – pirosszárúmoha – Szendehely, a Mühlgraben déli erdeiben, a balparti út m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő talaján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitétség, karsztbokorerdő talaján, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. –

Mészben szegény helyeken, árnyas erdőkben és sziklákon él, tömegesen fenyvesben, gyakori. A kutatási területen két pontról került elő, ritka.

Pogonatum aloides (Hedw.) P. Beauv. – filcsapkás moha – Kosd, DK-i rész, homokkőterület a Pádimentom kőfejtő fölött, a megyehatár mentén haladva a nagykőfejtőig, 525 m, tölgyes (Vajda 1949.08.28.) (BOROS 1949); Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 444 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű, talajon, vele: *Hypnum cupressiforme*, *Pterigynandrum filiforme*, *Barbilophozia barbata* (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Vasas-erdő, Naszály táblánál, útszélen, talajon, 470 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Kilúgozott, mészben szegény erdei talajon él, gyakori. A Naszályon ritka moha.

Pogonatum nanum (Hedw.) P. Beauv. – Auf dem Berge Naszály über Katalinpuszta (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Kilúgozott, mészben szegény erdei talajon fordul elő, főként homokon és kavicsoson, ritka. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.

Pogonatum urnigerum (Hedw.) P. Beauv. – Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Auf dem Berge Naszály mit Sporogon gefunden (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Mészben szegény, talajon, szilikátsziklákon, félárnyékos helyeken él, nem gyakori. Nem sikerült megerősíteni helyi előfordulását.

Pohlia lutescens (Limpr.) H. Lindb. – Naszály (ORBÁN és VAJDA 1983). – Nyirkos, agyagos erdei talajon él, nagyon ritka. Nincsen új adata a Naszályról.

****Pohlia nutans*** (Hedw.) Lindb. – bókölő Pohl-moha – Szendehely, Bükk, útrézsű, talajon, 325 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Erdei sovány, kilúgozott, mészben szegény talajon él, elterjedt. Előfordulási adatai alapján ritka.

****Pohlia wahlenbergii*** (F. Weber et D. Mohr) A. L. Andrews – fehér Pohl-moha – Naszály, útrézsű talaján, 219 m tszf. (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-patak közelében, talajon, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Patakok, folyók partján, forrásoknál él, nem ritka, elterjedt. A Naszályon két előfordulása ismert, ritka.

Polytrichastrum formosum Hedw. – erdei szőrmoha – Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Kosd, Vasas-erdő, Kőbányai úttól K-re, útrézsű, 231 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útrézsű tetején, talajon, 312 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Tó-környéke, fa tövében, talajon, 244 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336–363 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Nagykovács felől, talajon, 473 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 444 m tszf. (Szűcs 2007.08.04.); Kosd, Kopaszoktól Ny-ra, tölgyesben, *Quercus* tövében, 473 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mészben szegény, humuszos helyeken, szilikátsziklákon, erdőkben él, gyakori. A Naszályon szórványosan fordul elő.

Polytrichum juniperinum Hedw. – borókás szőrmoha – A Látókhegyen Vác m. (BORBÁS 1879); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m. (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál-hegy K-i völgyében (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Nagyszál bei Vác; Am Látókhegy bei Vác (SZEPESFALVI 1942). – Mészkerülő erdőkben, főleg tölgyesekben, de más erdőkben is él, gyakori. A kutatási időszakban nem került elő a Naszályról.

Polytrichum piliferum Hedw. – pillás szőrmoha – „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Vác, Gombás-tető, Zarándokról Zsidó-bánya felé, talajon, 498 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Nagy-Bánya-kő teteje, tájékoztató táblától 15 m-re, 543 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, útrézsű teteje, talajon, 421 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Kilúgozott, árnyékos vagy

- félárnyékos száraz talajon él, andezithegységekben gyakori. A Naszályon foltszerű megjelenésű, ritka.
- *Pottia truncata (Hedw.) Mitt. – Pott-moha – Szendehely, Gyadai-rét ÉNy-i szélén, gyeplő aljában, 201 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Kissé nedves, félárnyékos agyagtalajon, erdőszéleken található meg, tavasszal nem ritka. A Naszályon az ismert előfordulását tekintve nagyon ritka.
- Protobryum bryoides* (Dicks.) Mitt. – Naszály lába (BOROS 1953, 1964). – Napos, száraz agyagos-homokos helyeken, löszön él, főleg tavasszal található meg, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.
- Pseudeskeella catenulata* (Brid. ex Schrad.) Kindb. – Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsíklás, erdő-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál bei Vác (SZEPESFALVI 1942); Gerinc, mészkőtuskók tölgyesben (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964); Katalinpuszta, Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpusztától K-re, Vaskapu, mészkövön, 392 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdőben, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mész- és dolomitsíklákon, ritkábban andeziten fordul elő, nem ritka. A Naszályon ritka, főleg mészkőkibúvásoknál bukkan fel.
- Pseudeskeella nervosa* (Brid.) Nyholm – kis Leske-moha – Kosd, Kopasz-tető É-i szíklás-erdős oldala, az 528 m alatt (Boros 1949.08.28.) (BOROS 1949); Naszály (BOROS 1964); Vác, Gombás-tető, Zarándok, *Quercus* kérgén, 350 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Szendehely, Bikk-kút fölött, Kőbánya É-i oldala, bükkösben, 400 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, földcsuszamlás melletti bükkös, *Quercus* gyökfőjén, mészkőszikla közelében, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Naszály, *Fraxinus excelsior* kérgén az *Octospora erzbergeri* Benkert csészegombával, 633 m tszf. (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Naszály teteje, *Fraxinus* kérgén, 639 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály teteje, toronynál, *Acer campestre* kérgén, 618 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibúvás, mészkövön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, patak völgyben, „névtelen”-pataknál, *Carpinus betulus* kérgén, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpuszta, Vaskaputól K-re, *Quercus* gyökfőjén, 412 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangnál, *Acer pseudoplatanus* kérgéről, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Sárkánylyuk gyepejében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Kopaszok, turistaútnál, *Quercus pubescens*-ek kérgén, 483 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Árnyas andezitsíklákon és szilikátos kőzeteken, fatörzsön és fakérgen élő moha, gyakori. A Naszályon viszonylag gyakori, nagyobb tengerszint feletti magasságban gyakoribb.
- **Pseudoscleropodium purum* (Hedw.) M. Fleisch. – viaszmoha – Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, útrészű tetején, talajon, 312 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, erdeifenyves peremén, erdei út szélén, talajon, 214 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő talaján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Cseresznyéstől DNY-ra, fenyves talaján, 290 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Főleg fenyőerdők talajlakó mohája, humuszos és kilúgozott talajon él, gyakori. A kutatási területen több ponton előfordul, de csak szórványos.
- **Pterigynandrum filiforme* Hedw. – cérnámoha – Szendehely, Bikk-kút, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlásnál, bükkösben, *Fagus sylvatica* gyökfőn, 400 m tszf. (Erzberger, Szűcs 2007.04.09.) [hb. PE, hb. SzP]; Kosd, talajon, vele: *Hypnum cupressiforme*, *Barbilophozia barbata*, *Pogonatum aloides* (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]. – Főleg hegyvidékek szikláin, fakérgen, bükkerdőkben él, elterjedt. A Naszályra nézve új faj, ritka.

- Pterygoneurum ovatum*** (Hedw.) Dixon – érlemezesmoha – Naszály alja (BOROS 1953, 1964). – A *P. subsessile*-hez hasonló helyeken él, mindenütt gyakori. Az aktuális kutatás során nem került elő.
- Pterygoneurum subsessile*** (Brid.) Jur. – Naszály alja (BOROS 1953, 1964). – Mésztartalmú, homokos és agyagos helyeken, löszön és útbevágásokban él, nem gyakori. Naszályi előfordulása nem lett megerősítve.
- ****Pylaisia polyantha*** (Hedw.) Schimp. – egyenestokú-moha – Kosd, Vasas-erdő, tölgyesben, *Quercus* kérgén, 277 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Katalinpuszta, erdei út szélén, *Quercus* kérgén, 207 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, Vaskaputól É-ra, korhadt *Quercus*-on, 260 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpuszta, Vaskaputól K-re, *Quercus* gyökfőjén, 412 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Sárkánylyuk gyepejében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Különböző fák kérgén, ritkán szilikátos kőzet felületén él, elterjedt és gyakori. A Naszályon szórványos.
- Racomitrium canescens*** (Hedw.) Brid. – hamuszínmoha – Naszály DK-i oldalának lábán, szárazabb erdőben (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Nagyszál, Vasas-erdő D-i nyúlványa, a Kiskúti-hegy fölött, hárshegyi homokkő sziklákig, málladék homokkőtalajon, homokkőmorzsalékon (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Am Nagyszál bei Vác (SZEPESFALVI 1941). – Mészben szegény, sovány talajon, sziklákon és homokon él, gyakori. Nem ismert aktuális lelőhelye a tájegységből.
- ****Rhizomnium punctatum*** (Hedw.) T. J. Kop. – éplevelű ligetmoha – Szendehely, erdészház tisztás és a Kapáskúti-patak torkolata között, Lósi-patak medrének szélén, erősen korhadt faanyagon, 168 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Nedves és árnyékos helyeken, forrásoknál él, sziklákon, talajon és korhadékon, gyakori. A Naszályon nagyon ritka moha.
- Rhodobryum ontariense*** (Kindb.) Kindb. – mézskedvelő rózsamoha – Mt Naszály prope Vác, 1970, coll. Vajda (ORBÁN és PÓCS 1976); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő talaján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, É-i kitettség, karsztbokorerdő félárnyas talaján, 520 m tszf. (Erzberger 2008.03.21.) [hb. PE]. – Főleg mészen és dolomiton él, szárazabb erdőkben fordul elő, gyakori. A Naszályon ritka.
- Rhynchostegium murale*** (Hedw.) Schimp. – An nassen Felsen am Hange des Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964). – Nedves és árnyékos mészkövön és sziklákon, hegyi patakok kövein él, nem gyakori. Naszályi előfordulása nem lett megerősítve.
- Rhytidadelphus triquetrus*** (Hedw.) Warnst. – nagy borzasmoha – Naszály (Band H.) [VBI]; Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál-hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Szendehely, Lósi-patak mentén, árnyas sziklán, 165 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő, árnyas rész, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Erdőszéleken, tisztásokon, sziklás helyeken tömegesen fordul elő, elterjedt. Naszályi elfordulását sikerült megerősíteni, ritka.
- Rhytidium rugosum*** (Hedw.) Kindb. – vaskosmoha – Nagyszál über Vác (SZEPESFALVI 1942); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Napos és sziklás helyeken, főleg mészen, dolomiton, és andeziten él, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem került elő.
- Schistidium apocarpum*** (Hedw.) Bruch et Schimp. – rejtőző hasadékmoha – Naszály (BOROS 1964); Naszály (Erzberger 2007.04.09.) (rev. W. Schröder) [hb. PE]; Kosd, homokkővön (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]. – Szilikátos, ritkábban meszes kőzeten él, kevésbé gyakori és elterjedt. A Naszályon feltehetőleg több helyen előfordul, ritka.
- Schistidium brunnescens*** Limpr. – D-i dolomitlajtó, az 534 m alatt, napos karsztbokorerdő tisztásain (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, mészkősziklán, 483 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Szinte kizárólag napos mész- és dolomitkőzeten fordul

- elő, kevésbé gyakori. A Naszályon sem lehet ritka, bár csak egy aktuális előfordulását sikerült megtalálni.
- Schistidium crassipilum*** H. H. Blom – Comit. Nógrád. In monte Nagyszál supra Kosd (Degen 1916.09.10.) (rev. P. Erzberger és W. Schröder 2008) [BP 46951]; Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlásnál, mészkövön (Erzberger 2007.04.09.) (conf. W. Schröder) [hb. PE]; Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.). – Főleg mészkövön és betonon él, gyomjellegű moha, közönséges és gyakori. A Naszályon ismert előfordulásánál vélhetően gyakoribb.
- ****Schistidium elegantulum*** H. H. Blom – Szendehely, Kőbánya É-i oldalán, földcsuszamlásnál, mészkövön (Erzberger 2007.04.09.) (conf. W. Schröder) [hb. PE]. – Leginkább árnyas mészkősziklán él, nem gyakori. A Naszályon egy előfordulását sikerült megtalálni, nagyon ritka.
- Schistidium helveticum*** (Schkuhr) Deguchi – Comit. Pest. In rupibus dolomit. merid. montis Naszály prope Vác, 400–500 m (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951) (rev. P. Erzberger és W. Schröder 2008) [BP 111755]; Naszály (Erzberger 2007.04.09.) (rev. W. Schröder) [hb. PE]. – Leggyakrabban nyílt mészkő- és dolomitsziklagyepekben él napos sziklán, szórványos. A Naszályon nagyon ritka.
- Sciuro-hypnum populeum*** (Hedw.) Ignatov et Huttunen – Am Nagyszál im Eichenwalde (SZEPEFALVI 1942); Szendehely, Lósi-patak közelében, erdeifenyves mellett, *Sorbus torminalis* kérgén, *Metzgeria furcata* gyepejében, 144 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Szendehely, Lósi-pataktól néhány méterre, kövön, 166 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Fagyökereken, mindenféle kőzeten, erdei talajon és falakon fordul elő, elterjedt és gyakori. A kutatási területen ritka.
- Seligeria pusilla*** (Hedw.) Bruch et Schimp. – Auf dem Naszály Dachsteinkalk (MARSTALLER 1994). – Árnyas, északi kitettségű mészkősziklákon és hasadékokban található, elterjedt. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.
- Seligeria recurvata*** (Hedw.) Bruch et Schimp. – In der Höhle „Násznép-barlang” des Berges Naszály bei Kosd, steril, unsicher (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Északi kitettségű, árnyas szilikátsziklákon és dolomiton található meg, nem gyakori. Nem lett megerősítve helyi előfordulása.
- Syntrichia montana*** Nees – D-i dolomitlejő, az 534 m alatt, napos karsztbokorerdő tisztásain (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1964); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, mészkősziklán, 483 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Sziklagyepek napos kövein, mész- és dolomitszikla repedéseiben él, mészvidékeken gyakori. A Naszályon az ismert lelőhelye alapján nagyon ritka.
- Syntrichia ruralis*** (Hedw.) F. Weber et D. Mohr – háztetőmoha – Katalinpuszta fölött, a Kőbánya szikláin (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál K-i oldalán, a gerinc É-i oldalának legfelső részein (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy D-i lábánál, sziklásabb helyen (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Vác: Naszály (Vajda 1970) [BP 75583] (TÓTH 1986); Vác, Gombás-tető, Zarándokról K-re, mészkövön, 449 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Kosd, Pádimentom–Zsidó-bánya között, homokkőkibúváson, 366 m tszf. (Szűcs 2007.02.10.); Szendehely, Kőbánya É-i oldala, csuszamlás melletti bükkös, *Quercus* gyökfőjén, mészkőszikla közelében, 466 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy felé, mészkőgörgetegen, 492 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy, homokkövön, 549 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, homokkövön (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, *Quercus pubescens* kérgén (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Naszály csúcs felé, oszlopnál, mészkövön, 595 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Kosd, Naszály csúcs, kilátó alatt, mészkövön, 643 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta,

- Vaskapu teteje, mészkövön, 373 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Katalinpusztától K-re, Vaskapu, mészkövön, 392 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlang bejárata felett, mészkősziklán, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Násznép-barlang bejáratától DK-re, mészkősziklán, 481 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Mindenféle aljzaton, talajon, sziklákon, homokon és fakérgen él, gyakori és közönséges. A Naszályon gyakori.
- **Syntrichia virescens* (De Not.) Ochyra – Vác, Gombás-tető, Zarándok, *Quercus* kérgén, 373 m tszf. (Szűcs 2007.01.27.); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, meszes gyepp, *Quercus* kérgén, 502 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, *Quercus pubescens*-on (Erzberger 2007.08.11.) [hb. PE]; Kosd, Naszály teteje, toronynál, *Acer campestre* kérgén, 618 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta és Vaskapu között, út szélén, *Quercus* kérgén, 252 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Kosd, Násznép-barlangnál, *Acer pseudoplatanus* kérgéről, 493 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Sárkánylyuk gyeppében, *Quercus pubescens* kérgén, 517 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.); Kosd, Kopaszok, turistaútnál, *Quercus pubescens* kérgén, 483 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Ligeterdőkben, tölgyesekben és magányos fák kérgén él, nem ritka. A Naszályon szórványos, helyenként gyakorivá válhat.
- Taxiphyllum densifolium* (Lindb. ex Broth.) Reimers – kaukázusi-moha – Násznép-barlang, zomboly a nagy barlang felett (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953). – Nyirkos, humuszos, árnyas andeziten, porfiriten, homokkőn és mészen él, nem gyakori. A kutatási időszakban nem lett azonosítva a területről.
- Taxiphyllum wissgrillii* (Garov.) Wijk et Margad. – Auf dem Berge Naszály in einer Felsenkluff (BOROS és VAIDA 1952); Naszály (BOROS 1964). – Árnyas mészsziklákon él főleg, barlangnyílásoknál és sziklarepedésekben található, gyakori. Az aktuális kutatás során nem került elő a tájegységből.
- Thamnobryum alopecurum* (Hedw.) Gangulee – cserjécskemoha – Násznép-barlang, bükkösben, K-re néz a nyílása (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS 1953, 1964). – Árnyékos mészsziklákon, andeziten fordul elő, szurdokokban, patakok szikláin él, gyakori. Nem ismert új élőhelye a Naszályról.
- Thuidium assimile* Limpr. – Naszály oldalain és tetején, valamint a főcsúcs D-i irtásaiban és cserjéseiben, erdőben, cserjék alatt (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Am Nagyszál (SZEPESFALVI 1942); Katalinpuszta, útszél, *Thuidium delicatulum*-mal, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű talaján, 352 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Katalinpuszta fölött, erdőszélen, talajon, 205 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.); Katalinpusztától D-re, Vaskapu alja és Vaskapu-dűlő között, 201 m tszf. (Szűcs 2007.10.15.). – Kissé nyirkos, mésztartalmú talajon, fatöngön és lápréten található meg, elterjedt, nem ritka. A Naszályon szórványos előfordulású.
- Thuidium delicatulum* (Hedw.) Schimp. – díszes tujamoha – Auf nassen Wiesen im Katalinvölgy am nördlichen Hange des Nagyszál ober Vác (SZEPESFALVI 1942); Szendehely, a település felől a Lósi-patak felé, ahol a turistaút átlép a Kapáskúti-patakon, útszélen, árnyas talajon, 194 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Katalinpuszta, *Thuidium assimile*-vel közös gyeppben, talajon, 204 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.). – Erdős helyeken az egész országban gyakori. A tájegységen belül ritka.
- **Thuidium recognitum* (Hedw.) Lindb. – Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő, árnyas rész, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Erdős helyeken elterjedt, de nem gyakori moha. A Naszályon nagyon ritka.
- **Tortella inclinata* (R. Hedw.) Limpr. – spirálfogú göndörmoha – Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Déli fekvésű, száraz és napos mésztartalmú sziklákon, meszes homokon tömeges, elterjedt. A Naszályon feltehetőleg több ponton él, ritka moha.

- Tortella tortuosa*** (Hedw.) Limpr. – tűhegyűmoha – Nagyszál hegy Ny-i gerincén, árnyasabb sziklákon (Boros 1918.05.26.) (BOROS 1918); Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsiklás, erdős-cserjés h., Pest és Nógrád megye határa (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, meszes gyeppen, talajon, 502 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Kosd, a hegy É-i oldala, sziklakibúvás, mészkövön, 526 m tszf. (Szűcs 2007.08.11.); Katalinpuszta, Vaskapu teteje felé, mészkőkibúvásnál, 337 m tszf. (Szűcs 2007.10.27.); Kosd, Násznép-barlangtól É-ra, karsztbokorerdő szikláján, 520 m tszf. (Szűcs 2007.11.24.). – Köves helyeken és sziklákon, főként mészen és dolomiton él, félárnyékos helyeken, gyakori. A Naszály sziklakibúvásain előfordul, szórványos.
- Tortula lanceola*** R. H. Zander – Szarvas és a Naszály közti hegyrész D-i lábának szőlői közt, út m. (Boros 1919.04.19.) (BOROS 1919); Vác, Gombás-tető, Látó-hegy, sziklagyep, 503 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Nyílt gyepek szabad foltjain, meszes, agyagos és homokos helyeken, löszön él, gyakori. A Naszályon az ismert adatok alapján nagyon ritka moha.
- Tortula muralis*** Hedw. – falimoha – Szendehegy, Bikk-kút felé, Kőbánya É-i oldalán, mészkövön, 379 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Kövek, sziklák, sziklafalak felületén, kerítések kövein, falakon él, gyakori. Ismert előfordulásánál feltehetőleg gyakoribb a Naszályon.
- ****Tortula schimperi*** M. J. Cano, O. Werner et J. Guerra – Szendehegy, tanösvény útrézsűjén, talajon, 141 m, 209 m tszf. (Szűcs 2007.03.03.); Kosd, Vasas-erdő, útrézsű teteje, talajon, 352 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.). – Hasonló helyeken, mint a *Tortula subulata*, gyakoribb. A Naszályon két ponton ismert, ritka.
- Tortula subulata*** Hedw. – hajszálmoha – Naszály (Band H.) [VBI]; a megyehatártól É-ra, a Naszály lábánál, irtás, az úton (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Szarvas-hegy, fás-cserjés h., az É-ibb útág m., erdőben (Boros 1917.06.01.) (BOROS 1917); Nagyszál, Vasas-erdő D-i nyúlványa, a Kiskúti-hegy fölött, vörös hárshegyi homokkő szikláig, homokkőmálladék talajon, homokkövön és sziklákon (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál keleti gerincének É-i oldala, nagy mészsiklás, erdős-cserjés h. (Boros 1923.06.29.) (BOROS 1923); Nagyszál K-i gerincének É-i lejtője, a Násznép luka feletti sziklák (Boros 1929.09.29.) (BOROS 1929); Szendehegy, Bükk, útrézsű, Kőbánya É-i alja, talajon, 343 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Vác, Gombás-tető, Szarvas-hegy, útszél agyagján, 502 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.); Naszály gerincén, homokkő fölötti talajon, 516 m tszf. (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]; Kosd, Vasas-erdő, tölgyes, útrézsű talaján, 336 m tszf. (Szűcs 2007.04.20.); Kosd, Cseresznyéstől D-re, útrézsű agyagtalaján, 297 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.); Kosd, Kosarasok, útrézsű talaján, 326 m tszf. (Szűcs 2008.03.21.). – Félárnyékos sziklákon, mélyutakban, tölgyesekben, sziklás- és szurdokerdőkben él, gyakori. A kutatási területen szórványos.
- ****Ulota bruchii*** Hornsch. ex Brid. – Szendehegy, Lósi-patak közelében, *Acer* kérgén, 185 m tszf. (Szűcs 2007.04.09.). – Kéreglakó moha, ritka. A Naszályon egy lelőhelye ismert, nagyon ritka.
- Ulota crispa*** (Hedw.) Brid. – göndörmoha – Kosd, Kopasz-tető, triásmész, erdős, É-i lába, a Török-réttől lassan emelkedve, tölgyes, faderékon (Vajda 1949.08.28.) (BOROS 1949); Auf dem Berge Naszály (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1953, 1964, ORBÁN és VAJDA 1983). – Főleg bükk- és tölgyerdőkben, égerlápokban fák kérgén él, elterjedt. Naszályval kapcsolatos előfordulását nem sikerült megerősíteni.
- Weissia condensata*** (Voit) Lindb. – Auf Dolomit des Berges Naszály bei Kosd (BOROS és VAJDA 1952); Naszály (BOROS 1964). – Meszes talajon, sziklahasadékokban, mész- és dolomitsziklákon él főleg, nem ritka. A kutatási időszakban nem került elő a Naszályról.
- Weissia controversa*** Hedw. var. *crispata* (Nees et Hornsch.) Nyholm – „Nagybánya kőfejtő” alatt D-re tölgyes, homokkő, sovány talaj (Boros 1951.03.18.) (BOROS 1951); Naszály (BOROS

1953). – Száraz erdők agyagtalaján, humuszon, főleg tölgyerdőkben él, utak mentén található. Az aktuális kutatás során nem került elő a Naszályról.

**Weissia longifolia* Mitt. – Szendehely, Gyadai-rét, régi vakondtúrason (Erzberger 2007.04.09.) [hb. PE]. – Mésztartalmú, napos, köves helyeken és homokon él, nem gyakori. A Naszályon nagyon ritka.

*

Köszönetnyilvánítás – Kiemelt köszönet jár Peter Erzbergernek a terepmunkában és a határozásban való részvételért, az irodalmazásban nyújtott segítségért, a szíves lektorálásért. Köszönettel tartozom még a Duna–Ipoly Nemzeti Parknak a kutatás támogatásáért, Eva Maiernak a *Grimmia elatior* azonosításáért, Jiri Váňának a *Scapania lingulata* és a *Lophozia excisa* megerősítéséért, Papp Beátának a herbáriumi példányok rendelkezésre bocsátásáért, Tímár Gábornak terepi útmutatásokért, Pintér Balázsnak az irodalmazásban és a fotózásban tett segítségnyújtásáért, valamint Bidló Andrásnak a kutatás feltételeinek biztosításáért.

IRODALOMJEGYZÉK

- BORBÁS, V. (1879): *Budapest és környékének növényzete*. – Eggenberger-féle Könyvkereskedés, Budapest, 172 pp.
- BOROS, Á. (1915–1971): *Florisztikai jegyzetek*. – Kézirat, Magyar Természettudományi Múzeum Növénytára, Budapest.
- BOROS, Á. (1933): A *Primula auricula* a Vértes hegységben. – *Bot. Közlem.* **30**(5): 189–191.
- BOROS, Á. (1953): *Magyarország mohái*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 361 pp.
- BOROS, Á. (1964): *Mohák*. – In: SOÓ, R. (szerk.): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 353–510.
- BOROS, Á. (1968): *Bryogeographie und Bryoflora Ungarns*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 466 pp.
- BOROS, Á. és VAJDA, L. (1952): Ergänzungen zur Moosflora der Umgebung von Budapest und des Buda-Pilisgebirges. – *Annls hist.-nat. Mus. natn. Hung.* **3**: 47–77.
- ERZBERGER, P. (2009): The genera *Grimmia* and *Coscinodon* (Grimmiaceae, Musci) in Hungary. – *Studia bot. hung.* **40**: (in press).
- ERZBERGER, P. és PAPP, B. (2004): Annotated checklist of Hungarian bryophytes. – *Studia bot. hung.* **35**: 91–149.
- ERZBERGER, P. és SCHRÖDER, W. (2008): The genus *Schistidium* (Grimmiaceae, Musci) in Hungary. – *Studia bot. hung.* **39**: 27–83.
- GALAMBOS, I. (1992): A *Barbula* s. l. nemzetség magyarországi fajainak revíziója. – *A Bakonyi Term.tud. Múz. Közlem.* **11**: 37–144.
- GYÓRFFY, I. (1920): Adatok Budapest környékének mohafleurájához I. (Beiträge zur Moosflora der Umgebung von Budapest I). – *Magyar Bot. Lapok* **19** (1–12): 23–31.
- HILL, M. O., BELL, N., BRUGGEMAN-NANNENGA, M. A., BRUGUÉS, M., CANO, M. J., ENROTH, J., FLATBERG, K. I., FRAHM, J.-P., GALLEGÓ, M. T., GARILLETI, R., GUERRA, J., HEDE-NÁS, L., HOLYOAK, D. T., HYVÖNEN, J., IGNATOV, M. S., LARA, F., MAZIMPAKA, V., MUÑOZ, J. és SÖDERSTRÖM, L. (2006): An annotated checklist of the mosses of Europe and Macaronesia. – *J. Bryol.* **28**: 198–267.
- KREMER, B. P. és MUHLE, H. (1998): *Zuzmók, mohák és harasztok*. – Magyar Könyvklub, Budapest, 288 pp.

- LEWINSKY-HAAPASAARI, J. (1995): Illustrierter Bestimmungsschlüssel zu den europäischen Orthotrichum-Arten. – *Meylania* **9**: 3–57.
- MAIER, E., ERZBERGER, P. és SZÚCS, P. (2008): *Grimmia elatior* Bruch ex Bals.-Criv. et De Not. – In: Blockeel, T. L. (szerk.): New national and regional bryophyte records, 18. – *J. Bryol.* **30**: 163.
- MARSTALLER, R. (1994): Zur Verbreitung bemerkenswerter Moose in der Umgebung von Budapest (Ungarn). – *Feddes Repert.* **105**(7–8): 531–547.
- MARSTALLER, R. (1995a): Die azidophytische Bryophytenvegetation in einigen Gebirgen der Umgebung von Budapest, Ungarn. – *Feddes Repert.* **106**(3–4): 247–270.
- MARSTALLER, R. (1995b): Die Bryophytenvegetation einiger Gebirge in der Umgebung von Budapest (Ungarn). – *Beitr. Ökol.* **1**(1): 121–168.
- MARSTALLER, R. (1996a): Die Bryophytengesellschaften der Ordnungen Neckeretalia complanatae Jež. et Vondr. 1962 und Leptodictyetalia riparii Phil. 1956 in einigen Gebirgen bei Budapest (Ungarn). – *Nova Hedwigia* **63**(1–2): 229–260.
- MARSTALLER, R. (1996b): Die Bryophyten-Gesellschaften des Verbandes Ctenidion mollusci Stef. 1941 in der Umgebung von Budapest (Ungarn). – *Tuexenia* **16**: 553–578.
- MARSTALLER, R. (1997): Die Moosgesellschaften der Ordnung Orthotrichetalia Had. in Kl. et Had. 1944 in der Umgebung von Budapest (Ungarn). – *Tuexenia* **17**: 327–336.
- ORBÁN, S. és PÓCS, T. (1976): *Rhodobryum ontariense* (Kindb.) Kindb. in Central Europe. – *Acta Bot. Acad. Sci. Hung.* **22**(3–4): 437–448.
- ORBÁN, S. és VAJDA, L. (1983): *Magyarország mohafldrójának kézikönyve*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 518 pp.
- PÓCS, T., van ZANTEN, B. és ERZBERGER, P. (2008): *Entodon concinnus* (De Not.) Paris. – In: BLOCKEEL, T. L. (ed.): New national and regional bryophyte records, 18. – *J. Bryol.* **30**: 163.
- PRISZTER, SZ. (1998): *Növényneveink*. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 547 pp.
- SMITH, A. J. E. (1990): *The liverworts of Britain and Ireland*. – Cambridge University Press, Cambridge, 362 pp.
- SMITH, A. J. E. (2004): *The mossflora of Britain and Ireland*. – Cambridge University Press, Cambridge, 1012 pp.
- SZEPESFALVI, J. (1938): Über das Vorkommen von *Anacamptodon splachnoides* (Fröhl.) Brid. in Ungarn. – *Borbásia* **1**(1): 15–16.
- SZEPESFALVI, J. (1941): Die Moosflora der Umgebung von Budapest und des Pilisgebirges. II. – *Annls hist.-nat. Mus. natn. Hung.* **34**: 1–71.
- SZEPESFALVI, J. (1942): Die Moosflora der Umgebung von Budapest und des Pilisgebirges. III. – *Annls hist.-nat. Mus. natn. Hung.* **35**: 1–72.
- SZÚCS, P. és ERZBERGER, P. (2007): *Ritka mohák előfordulása és termőhelyi kötődése a Naszály hegyről*. – EKTV-TK Konferencia Kiadvány, Sopron, 2007. december 11., pp. 166–167.
- TÓTH, Z. (1986): *A Tortula Hedw. sect. rurales* De Not. (Musci, Pottiaceae) rendszertani revíziója és elterjedése a Kárpát-medencében. – *Abstracta Botanica* **10**: 145–185.

THE BRYOFLORE OF MT NASZÁLY (HUNGARY)

P. SZÚCS

*Department of Forest Sites, Faculty of Forestry, University of West Hungary
H-9400 Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4, Hungary; e-mail: aduncus3@gmail.com*

Based on literature and herbarium data 204 taxa have been known so far from Mt Naszály, which represent 32% of the Hungarian bryoflora. 73 of them are new for the territory. Occurrences of several rare species were confirmed (*Acaulon muticum*, *Bartramia ithyphylla*, *Dicranum fulvum*, *Oxymitra incrassata*, *Plagiopus oederianus*, and *Scapania calcicola*). *Dicranum tauricum*, *Fissidens exilis*, *F. viridulus* var. *incurvus*, and *Plagiomnium rostratum* were detected from the forests. The terricolous bryophytes of forest roadsides are *Buxbaumia aphylla*, *Lophozia excisa*, and *Scapania lingulata*. All the three species are very rare in Hungary. *Calliergonella lindbergii* and *Ulota bruchii* were found in the valley of the brook Lósi-patak. The bryophytes of the karst scrub woodlands at northern exposition are *Scapania aspera* and *Thuidium recognitum*. In addition, the following taxa were found in Mt Naszály: *Dicranella staphylina*, *Grimmia dissimulata*, *G. trichophylla*, *Homomallium incurvatum*, *Hygroamblystegium tenax*, *Schistidium elegantulum*, and *S. helveticum*. *Grimmia elatior* is new to the bryoflora of Hungary.

A VÁCI NASZÁLY HEGY EGYENESSZÁRNYÚ (ORTHOPTERA) FAUNÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

SZÖVÉNYI GERGELY¹, PUSKÁS GELLÉRT¹ és NAGY BARNABÁS²

¹ELTE Biológiai Intézet, Állattrendszertani és Ökológiai Tanszék
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c; e-mail: szovenyig@gmail.com
²MTA NKI, Állattani Osztály, 1025 Budapest, Herman Ottó u. 15

Két vizsgálati periódusban, több éven keresztül végzett mintavételezések alapján a váci Naszály hegyről és közvetlen környékéről 45 (23 Ensifera, 22 Caelifera) egyenesszárnyú rovarfajt (Orthoptera) mutattunk ki. Mindez természeti és állatföldrajzi értékben jelentősen mögötte áll néhány szomszédos (Börzsöny, Dunazug-hegység, Szentendrei-sziget) kistáj Orthoptera faunájának. Ennek okai: a Naszály viszonylag kis területe, továbbá az egyenesszárnyú fajok zöme által preferált élőhelyek korlátozott száma és kis kiterjedése. Emellett feltehetően a mészkőbányászat okozta zavarás és élőhelyvesztés is negatív hatású. A hazai védett fajok közül a fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*) és a farkos lomboszöcske (*Tettigonia caudata*) fajok jelenlétét mutattuk ki, de az utóbbi fajt is csak a vizsgálat első periódusából (1958). Az állatföldrajzilag figyelemreméltebb fajok közül kiemelendő még az északi málnaszöcske (*Barbitistes constrictus*), a német szöcske (*Pterolepis germanica*) és a galléros avarszöcske (*Pholidoptera fallax*), valamint a szőke tarlóáska (*Omocestus petraeus*) jelenléte.

Kulcsszavak:????

BEVEZETÉS

Magyarország egyenesszárnyú rovarfaunája összességében viszonylag jól ismert, ám az egyes tájak feltártsága igen változó (NAGY 2005). Az ország legkülönbözőbb részéről származó szórványadatok közlésén túl kisebb-nagyobb összefoglalók számos területről publikálásra kerültek. Ezek jórészt a mai nemzeti parkjaink, mint a Hortobágyi (NAGY 1983), a Kiskunsági (RÁCZ 1986), a Bükki (NAGY és RÁCZ 1996), az Őrségi (NAGY és SZÖVÉNYI 1997), a Körös–Maros (NAGY és SZÖVÉNYI 1999), az Aggteleki (NAGY és mtsai 1999) és a Fertő–Hanság Nemzeti Park (NAGY és SZIRÁKI 2002) egyenesszárnyú rovarjairól közölt faunisztikai, ökofaunisztikai monográfiák. Ezek mellett további, főként hegy- és dombvidéki tájegységek (pl.: Bakony: RÁCZ (1979), Mecsek: SZÖVÉNYI és mtsai (2007), Zemplén: NAGY és mtsai (1998), Kőszegi-hegység: SZÖVÉNYI és NAGY (1999), Villányi-hegység: NAGY és NAGY 2000), és kisebb-nagyobb, többségében természetvédelmi oltalom alatt álló területek (pl. Tihanyi-félsziget: NAGY (1948), Igrici homokvidék: RÁCZ és VARGA (1978), Látránypuszta: NAGY és mtsai (2003), Barcsi borókás: NAGY (1985)) egyenesszárnyú faunáját ismertetik.

A környező területek közül átfogó cikk eddig a Dunazug-hegység egyenesszárnyúiról született (NAGY 1987), illetve szórványos adatok a déli irányban határos Gödöllői-dombság területéről (NAGY és mtsai 2005), és az északon határos Börzsönyből (NAGY és mtsai 1984, KENYERES és mtsai 2002) ismertek. Ez utóbbiakhoz hasonlóan eddig a Naszály hegy egyenesszárnyúí közül is szórvány adatként csupán az akkor még nem védett fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*) előfordulása került közlésre (SIROKI 1961).

ANYAG ÉS MÓDSZEREK

Gyűjtési területünk a váci Naszály hegyre és közvetlen környékére (É. sz. $47^{\circ} 47' - 48'$, K. h. $19^{\circ} 05' - 11'$) terjedt ki. A jelen közleményben összefoglaltak néhány szórványos adattól eltekintve a szerzők gyűjtési eredményeinek az összegzése. A területről származó korábbi, eddig publikálatlan adatok az 1950-es évektől az 1980-as évek elejéig tartó gyűjtési időszakot ölelik fel (1956–1982) és a harmadik szerző gyűjtései eredményeként születtek. Az adatok másik része a 2000-től kezdődő időszakban, főként 2007-ben az első két szerző által végzett gyűjtések eredménye. A mintavételek fűhálózással, kisebb részben egyeléssel, illetve akusztikus detektálással történtek. A példányok túlnyomó részét a befogásuk és terepi meghatározásuk után szabadon eresztettük, vitatható esetekben (pl. lárvák) laboratóriumi továbbnevelésre, illetve határozásra kerültek. A begyűjtött minták, bizonyító példányok az MTA Növényvédelmi Kutató Intézet Állattani Osztályán, illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állatrendszertani és Ökológiai Tanszékén lévő gyűjteményekbe kerültek, részben száraz, részben pedig formalinos, alkoholos preparátumok formájában.

EREDMÉNYEK

A gyűjtési adatainkat rendszertani sorrendben HELLER és munkatársai (1998) nevezéktana szerint, a magyar nevek tekintetében NAGY (2003) munkáját követve közöljük. Néhány adat a jelen szerzőktől eltérő személyek közlése, gyűjtése, ezeket az adatközlő (gyűjtő) nevével együtt adjuk meg. Az egyes fajok gyűjtési adatait település/helység szerint csoportosítva adjuk meg, amelyen belül a területrészek szerint tovább csoportosítva, illetve egy területrészen belül több élőhelytípusban is gyűjtött fajok esetében az egyes élőhelyeket is külön felsoroljuk. A régi adatok némelyikénél a település, illetve területrész utólagos azonosítása pontosan nem volt lehetséges, ezeket „Naszály” megjelölés után a rendelkezésre álló, főleg élőhelyi megjelöléssel illettük.

ENSIFERA – TOJÓCSÖVESEK
TETTIGONIOIDEA – SZÖCSKEALKATÚAK

BRADYPORIDAE

Ephippigerinae

Ephippiger ephippiger (Fieber, 1784) – nyerges szöcske – Közép- és dél-európai elterjedésű, röpképtelen, zömök testű faj, Magyarországon dúsabb száraz gyepeken, bokrosodó erdőszéleken, erdőtisztásokon jellemző. A magas gyeper és bokorszint viszonylag későn, általában a nyár második felére imágóvá fejlődő lakója. Mind a hím, mind a nőstény példányok – néha érintésre riasztásképpen is – jól hallhatóan ciripelnek. – Naszály, hegylábi mezofil virágos rét (1958.07.09.), tölgyes tisztás 500 méteren, hegylábi sztyepprét kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás (2007.07.12.); Vác: Kopaszok, 450–550 méter között délkeleti lejtőn kis tisztások (1956.07.11.); Kőporos, hegyoldal bokorerdő tisztásai (2000.05.01.); Nagyszál, 600–650 méter között kis tisztások magas fűvel és bokrokkal (1956.07.11.), déli kitettséű tölgyes tisztás 640 méteren (1961.06.18.).

CONOCEPHALIDAE

Conocephalinae

Conocephalus discolor Thunberg, 1815 – kis kúpfejűszöcske – Eurázsia jelentős részén előforduló, nálunk is általánosan elterjedt, viszonylag gyenge röpképességű szöcskefaj. Magasabb növényzetű nedves, üde réteken, árokpartokon él. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdősdő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű nyugati kitettséű gyeper, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyeper (2007.07.12.); Gyadai-rét, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.).

Copiphorinae

Ruspolia nitidula (Scopoli, 1786) – nagy kúpfejűszöcske – Nagy elterjedési területű, trópusi területeken is élő eurázsiai–afrikai faj, elterjedésének északi határa a Kárpát-medencében húzódik. Magyarországon jellemzően a síksági, esetleg dombvidéki területek meleg, párás, dús növényzetű élőhelyein; mocsárréteken, üdébb kaszálókon, legelőkön fordul elő. Viszonylag nagy termetű, a hímek folyamatos, hangos, ércesen zengő ciripelése alapján könnyen felismerhető. Közepesen repül. – Vác: Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.).

MECONEMATIDAE

Meconema thalassinum (de Geer, 1773) – közönséges dobolászöcske – Európa jelentős részén, így Magyarországon is általánosan elterjedt kis termetű faj. Erdős, bokros területeken, gyümölcsösökben, kertekben egyaránt előfordulhat. Gyenge röpképességű lombkoronalakó, ciripelni nem képes, hátsó lábaival a leveleken ütemesen dobolva kommunikál. (A hozzá

hasonló, de szárnyatlan fajtársa, a déli dobolászöcske (*Meconema meridionale* Costa, 1860) a Dunántúlon az utóbbi években tűnt fel délnyugati bevándorlóként). – Kosd: Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, csúcs és a csúcstól délre levő gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

PHANEROPTERIDAE

Barbitistes constrictus Brunner von Wattenwyl, 1878 – északi málnaszöcske – Európai faj, Magyarországon az Északi-középhegységben szórványos előfordulása ismert, a Dunántúlon a hozzá igen hasonló málnaszöcske (*Barbitistes serricauda* (Fabricius 1798)) váltja fel. Csökevényes szárnyú, növényevő, imágóként bokor és lombkoronalakó, a lombos fákon, bokrokon kívül nyitvatermők hajtásait is szívesen fogyasztja. Mivel tojásait a talajba rakja, kis lárvakorában a gypsintben is megtalálható. – Naszály (1961.), (1974.08.20. leg.: Szelényi Gusztáv); Vác: Látó-hegy, bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, csúcs és a csúcstól délre hegygerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Isophya kraussii Brunner von Wattenwyl, 1878 – erdei tarsza – Közép-európai elterjedésű, zömök testű, csökevényes szárnyú szöcskefaj. A Dunántúli- és az Északi-középhegységben egyaránt előfordul, jellemzően erdőtisztásokon, erdőszéleken a gypsintben, és az alacsonyabb bokorszintben él, ritkábban dúsabb, magasabb növényzetű réteken is megtalálható. Igen korai, márciusban kel, és rendszerint már júniusra, magasabb fekvésű területeken júliusra imágóvá fejlődik. – Naszály, tölgyes tisztás 4–600 méteren (1961.06.18.); Vác: Kopaszok, 450–550 méter között délkeleti lejtőn kis tisztások (1956.07.11.), hegygerinc (1978.05.13.); Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.); Nagyszál, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Leptophyes albovittata (Kollar, 1833) – közönséges virágszöcske – Közép- és dél-európai elterjedésű, kis termetű, hosszú végtagú és csápú, röpképtelen szöcske. Üde és szárazabb, magasabb növényzetű gyepekben, réteken, tisztásokon, akár igen kis élőhelyfoltokon is megtalálható kétszikűekkel táplálkozó, országosan gyakori faj. Tojásait nem talajba, hanem növényekbe rakja. – Naszály, hegylábi mezofil virágos rét (1958.07.09.); szántó, dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.); tölgyes tisztás 500 méteren (1961.06.18.); hegylábi sztyeppréti kb. 200 méteren (1961.06.18.); karsztbokorerdő 300 méteren (1961.06.18.); Kosd: Alsókút-völgy déli vége, tisztások, erdőszőlő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kiterjedésű gyepek, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kiterjedésű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsókút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyepek (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.); Kopaszok, 450–550 méter között délkeleti lejtőn kis tisztások, 500–600 méteren déli kiterjedésű sziklás tisztások (1956.07.11.); Kőporos: Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.), bozotos erdőszéli tisztások, DNy-i fekvésű mezofil–mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, 600–650 méter között kis tisztások magas fűvel és bokrokkal (1956.07.11.), csúcs ruderalis tisztásai, gerinc tisztásai, tető tisztásai (1958.07.09.), déli kiterjedésű tölgyes tisztás 640 méteren (1961.06.18.), déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 mé-

teren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Phaneroptera falcata (Poda, 1761) – zöld repülőszöcske – Nagy elterjedési területű eurázsiai faj. Az egész országban gyakori, magasabb növényzetű nedvesebb és szárazabb gyepekben, bozótosokban, kertekben, parkokban is megtalálható. Lapos tojásait növényi szárukba, levelekbe rakja. Viszonylag jó röpképességű, a lombkoronaszintbe is ellátogat. – Naszály, hegylábi sztyepprért kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű nyugati kitettséű gyepek, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitettséű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyepek (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.).

TETTIGONIIDAE

Saginae

Sagapedo (Pallas, 1771) – fűrészlábú szöcske – A Pireneusi-félszigettől kelet felé egészen Kínáig elterjedt, hatalmas areájú faj, amely azonban sehol sem gyakori. Magyarországon főként a középhegységek déli oldalán sztyepplejtőkön, sziklagyepéken szórványosan fordul elő. Közép-Európában a leghosszabb testű rovar. Teljesen szárnyatlan, ragadozó (leginkább más egyenesszárnyúakkal táplálkozó), és az eddigi ismeretek alapján szűznemzéssel szaporodó szöcske. Védett, IUCN Vörös Listás, Natura 2000 jelölőfaj. – Naszály (1930. leg.: Szilágyi, in: SIROKI 1961); Kosd: Kopaszok, délnyugati kitettséű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Nagybánya-kőfejtő (2007.06.20. leg.: Pintér Balázs, Lőkös László és Pifkó Dániel); Vác: Cigány-bánya (2005.05.13. leg.: Timár Gábor és Pintér Balázs), Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, 600 méteren füves tetőtisztás, tetőközeli erdőtisztás (1956.07.11.), gerinc magas füves kis tisztása 550 méteren (1958.07.09.); Vaskapu (2007.06.28. leg.: Pintér Balázs, Lőkös László és Pifkó Dániel).

Tettigoniinae

Decticus verrucivorus (Linnaeus, 1758) – szemölcssevő szöcske – Euroszibériai, Magyarországon sík és hegyvidéken egyaránt elterjedt szöcske. Nagy termetű, repülni csak alig tudó, változatos, de túlnyomóan zöld vagy barna színezetű, vegyes táplálkozású faj. Talajba lera-kott tojásából egy-két év után, viszonylag kora tavaszi kikelése után egész élete folyamán leginkább az alsó gyepszintben tartózkodik. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű nyugati kitettséű gyepek, felhagyott szőlők (2007.07.12.).

Metrioptera bicolor (Philippi, 1830) – halványzöld rétiszöcske – Euroszibériai areájú faj, Magyarországon száraz és mezofil gyepekben sík és hegyvidéken egyaránt elterjedt. Általános előforduló rövid szárnyú formája röpképtelen, a felső gyepszintben él. – Naszály, szántó és dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdősdő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű nyugati kitettséű gyepek, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.

07.12.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók (2007.07.24.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagyszál, csúcs ruderalis tisztásai (1958.07.09.), tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Metrioptera roeselii (Hagenbach, 1822) – Roesel-rétiszöcske – Euroszibériai elterjedésű, országosan elterjedt faj, amely az üde, nedves rétekhez kötődik. Hosszú szárnyú változata ritka, a halványzöld rétisöcske ugyanilyen alakjához hasonlóan röpképes, különben ez is csökevényes szárnyú gyeplakó. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.).

Pholidoptera aptera (Fabricius, 1793) – nagy avarszöcske – Közép- és dél-európai elterjedésű, csökevényes szárnyú, jobbára ragadozó faj. Magyarországon általában hegyvidéki, esetenként dombvidéki előfordulású, ligetes erdőkben, erdőszéleken, tisztásokon él, ahol a talajszinten, az alsó gyepszintben és a cserjeszintben mozog. Hangos ciripelése folytán könnyen felismerhető. – Vác: Nagyszál, a csúcs ruderalis tisztásai (1958.07.09.), déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Pholidoptera fallax (Fischer, 1853) – galléros avarszöcske – Jobbára pontoméditerrán elterjedésű, a nagy avarszöcskéhez hasonló, de annál kisebb termetű, ugyancsak rövid szárnyú, vegyes táplálkozású faj. Általában domb és hegyvidéken, napsütötte száraz vagy mezofil gyepekben, erdőtisztásokon él. Többnyire a gyepszint középső és alsó részében tartózkodik. – Vác: Nagyszál, gerinc tisztásai (1958.07.09.).

Pholidoptera griseoptera (de Geer, 1773) – szürke avarszöcske – Európa legnagyobb részén elterjedt, Magyarországon is gyakori, a galléros avarszöcskéhez hasonló méretű faj. Erdős, ligetes területeken, tisztásokon, vágásokban, erdőszéleken, árnyékolt élőhelyeken is előfordul, ahol a talajszinten, esetleg az aljnövényzeten tartózkodik. Egytagú, ismétlődő ciripelését késő őszi hallatja. – Naszály, karsztbokorerdő 300 méteren (1961.06.18.); Kosd: Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Kiskút-hegy, északi részén felnyíló, ligetes tölgyes (2007.07.12.); Kőporos: Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.), hegyoldal bokorerdő tisztásai (2000.05.01.), bozótos erdőszéli tisztások (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.10.06.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, déli kitettségű tölgyes tisztás 640 méteren (1961.06.18.), déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Platycleis albopunctata grisea (Fabricius, 1781) – szürke rétisöcske – Európa déli felének középső és keleti részén elterjedt. Magyarországon domb és hegyvidéken gyakoribb, sík vidéken ritkább. Melegkedvelő, szárazságtűrő, délies kitettségű erdőirtásoktól kezdve száraz gyepekig, tisztásokig számos élőhelytípusban előfordul. Közepesen röpképes, vegyes táplálkozású faj, amely szívesen tartózkodik a gyér növényzetű kopár talajfelszínen. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, tisztások, erdőszőlő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitettségű gyep, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitettségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Kopaszok, 500–600 méteren déli kitettségű sziklás tisztások és füves lejtő (1956.07.11.), délies kitettségű füves tisztások 5–600 m-en

(1961.06.18.); Kőbánya, alsó kőbánya, déli törmelékletű, tölgyes tisztás (1979.07.29.); Kőporos: Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitletű, nyugati tisztások (1958.07.09.), bozótos erdőszéli tisztások, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.), sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.10.06.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, 600 méteren füves tetőtisztás (1956.07.11.), csúcs ruderális tisztásai, gerinc tisztásai, tető tisztásai (1958.07.09.), tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Platycleis veyseli (Kocak, 1984) (syn.: *P. vittata* (Charpentier, 1825)) – sávós rétiszcse – Közép- és Délkelet-Európában elterjedt, kisebb termetű, általában csökevényes szárnyú, vegyes táplálkozású gyepalakó szöcskefaj, a Kárpát-medencétől északra és nyugatra már nem él. Magyarországon az Alföldön szárazabb réteken, legelőkön, parlagokon jellemző, de szórványosan szárazabb dombvidéki élőhelyeken is előfordul. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás (2007.07.12.).

Pterolepis germanica Herrich Schaeffer, 1840 – német szöcske – Dél-európai elterjedésű faj, elterjedésének az északi határa a Kárpát-medencében húzódik. Domb és alacsonyabb hegyvidékeken, általában délies kitétséggű, száraz növényzetű fátlan lejtőkön, erdőszéleken, karsztbokorerdők tisztásain szórványosan előforduló, kifejezetten melegkedvelő, csökevényes szárnyú faj. – Naszály, hegylábi sztyepprép kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd, Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdősdő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitétséggű gyep, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitétséggű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Kiskút-hegy, északi részén felnyíló, ligetes tölgyes (2007.07.12.); Kőporos: Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitletű, nyugati tisztások (1958.07.09.), bozótos erdőszéli tisztások, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv (1979.07.29.), keleti gerinc, meredek bozótos gyepek 600 méteren (1982.10.31.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Tettigonia caudata (Charpentier, 1845) – farkos lombzöcske – Közép- és Kelet-Európától Közép-Ázsiáig elterjedt nagy termetű, vegyes táplálkozású, de inkább ragadozó szöcskefaj. Magyarországon ritka, szórványos előfordulású, mind sík, mind hegyvidéken ismert. Az utóbbi néhány évtizedben csak kevés helyen került elő. Leggyakrabban agrárterületeken, különböző, főként kisparcellás, extenzív művelésű gabonátlábkban él, de mivel jól repül, különféle egyéb élőhelyeken is előkerülhet. Védett. – Vác: Nagyszál, a gerinc magas füves kis tisztása 550 méteren (1958.07.09.).

Tettigonia viridissima Linnaeus, 1758 – zöld lombzöcske – Eurázsia nagy részén elterjedt, Magyarországon, az Alföldtől a hegyvidékekig gyakori. Lárvakorban gyepeken, réteken, kifejezetten bokrokon, fák koronájában él, jó röpképessége folytán akár városi parkokba is elvetődik. A nyár második felében hangos, késő délutántól akár éjjelig is hallható ciripelése feltűnővé teszi jelenlétét. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, vadföld (gyomos vegyes gabona-fűvetés) (2007.07.12.).

GRYLLOIDEA – TŰCSÖKALKATÚAK
GRYLLIDAE
Gryllinae

Gryllus campestris Linnaeus, 1758 – mezei tücsök – Palearktikus elterjedésű, Magyarországon tengerszint feletti magasságtól függetlenül általánosan közönséges faj. Szárazabb réteken, délies kitettségű gyepekben, de többéves agrárkultúrákban (például lucernás) is előfordul. Vegyes táplálkozású, de többségében növényi részeket, maradványokat fogyaszt, a talajszinten vagy legfeljebb az alsó gypszintben mozog, maga ásta üregben lárvaként telel. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.).

Melanogryllus desertus (Pallas, 1771) – fekete tücsök – Palearktikus elterjedésű, Magyarországon főként az Alföldön elterjedt, ott kifejezetten gyakori, de alacsonyabb dombvidékeken is ismert. Gyepekben és agrárterületeken egyaránt előfordul, a talajszinten, gyakran talajrepedésekben rejtőzködik, a mezei tücsökhöz hasonlóan vegyes táplálkozású. Hosszú szárnyú alakja is ismeretes. – Kosd: Naszály (1975.05.11.); Vác: Naszály, szántó, dűlőút menti rét-maradvány (1958.07.09.).

Oecanthinae

Oecanthus pellucens (Scopoli, 1812) – pirregő tücsök – Európa középső és déli területeitől Nyugat-Ázsiáig elterjedt. Magyarországon általánosan gyakori, a hegysegeink magasabb részein szórványosan, főként délies kitettségű helyeken fordul elő. A magas gypszint, a bokorszint, és az alacsonyabb lombkoronaszint lakója. A nyár második felétől egészen októberig a délutáni és esti órákban szinte folyamatosan ciripel, ami alapján könnyen felismerhető. Áttelelő tojásait cserjék, dudvák száraiba rakja. Gyengén repül. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, tisztások, erdőszőlő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitettségű gyepek, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyepek (2007.07.12.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gypsáv (1979.07.29.).

CAELIFERA – TOJÓKAMPÓSOK
TETRIGOIDEA – TÖVISHÁTÚSÁSKA ALKATÚAK
TETRIGIDAE

Tetrix bipunctata (Linnaeus, 1758) – kétpettyes tövishátúsáska – Eurázsiai elterjedésű, Magyarországon főleg domb- és hegyvidékek erdőtisztásain, rétjein előforduló kis termetű, zömök testű, jószérivel röpképtelen faj. A talajszinten tartózkodik, a kopár foltokat kedveli, és a többi tövishátú sáskához hasonlóan főként mohákkal, moszatokkal táplálkozik. – Vác: Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitajtó, nyugati tisztások (1958.07.09.); Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gypsáv, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren (1979.07.29.).

Tetrix subulata (Linnaeus, 1758) – közönséges tövishátúsáska – Euráziában elterjedt és Észak-Amerikában is megtalálható holarktikus faj. Nálunk országosan általánosan elterjedt. Ned-

ves lár- és mocsárréteken, öntésterületeken gyakori, kis termetű, karcosú sáska. A talajszinten tartózkodik, imágóként egész évben megtalálható. Imágóként teel. Vitorlázva repül. – Vác: Gyadai-rét, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.).

Tetrix tenuicornis Sahlberg, 1893 – vékonycsápú tövishátúsáska – Eurázsiai elterjedésű, Magyarországon szintén gyakori, és az előzőhöz hasonló életmódú faj, termetével, zömökebb testalkatával azonban inkább a kétpettyes tövishátúsáskára emlékeztet. Imágóként teel. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, tisztások, erdősdőd-bokrosodó terület nyugati lejtőn (2007.07.12.).

ACRIDOIDEA – SÁSKAALKATÚAK

ACRIDIDAE

Calliptaminae

Calliptamus italicus (Linnaeus, 1758) – olasz sáska – Viszonylag nagy testű, jó kolonizációs képességű pontomediterrán elterjedésű sáskafaj. Száraz, gyakran gyér növényzetű gyepekben, parlagterületeken él, főként kétszikűekkel táplálkozik, a talajszinten, vagy az alsó gyepszintben tartózkodik. Kisebb-nagyobb gradációi az areája déli és keleti felén korábban gyakoribbak voltak (NAGY 2006). – Naszály, hegylábi sztyepprét kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdősdőd-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitettségű gyepek, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitettségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyepek (2007.07.12.); Kőporos, DNY-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelék-erdőszél (2007.07.24.).

Gomphocerinae

Chorthippus apricarius (Linnaeus, 1758) – szélesszárnyú tarlósáska – Euroszibériai faj, Magyarországon főként domb- és hegyvidéken, általában árnyasabb élőhelyeken; erdőtisztásokon, ligetes területeken, nem ritkán kaszált gyümölcsösökben él. Igen gyengén repül, többnyire a gyepszintben tartózkodik. – Naszály, hegylábi mezofil virágos rét (1958.07.09.); szántó, dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Vác: Kőporos, DNY-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelék-erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, keleti gerinc, meredek bozótos gyepek 600 méteren (1982.10.31.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Chorthippus biguttulus hedicki (Ramme, 1942) – zengő tarlósáska – Eurázsiai és észak-afrikai faj délkelet-európai alfaja. Sziklagyepekben, sztyepplejtőkön, napos, száraz erdőtisztásokon országosan, főleg dombsági és középhegységi területeken elterjedt. Közepesen gyenge röpképességű, az alsó gyepszintben és a talajszinten tartózkodik. – Kosd: Kopaszok, délnyugati kitettségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Vác: Kopaszok, Násznép-barlang lejáró melletti meredek déli lejtők (1982.10.31.); Kőbánya, alsó kőbánya, déli törmelék-lejtő, tölgyes tisztás (1979.07.29.); Kőporos, bozótos erdőszéli tisztások (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12., 2007.10.06.); Nagyszál, csúcs rüde-

rális tisztásai (1958.07.09.), tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, felső kőbánya felső pereme, xerofil tölgyes tisztás 580 méteren, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Chorthippus brunneus (Thunberg, 1815) – közönséges tarlószáska – Eurázsiai faj, a Kárpát-medencében és így Magyarországon is sík, domb- és hegyvidékeken, természetközeli és degradált, sőt urbanizált élőhelyeken is előfordul. Jól kolonizáló, kopár helyeket kedvelő közepes röpképességű faj. Az év folyamán korán, már júniusra imágóvá fejlődhet, ám akár késő őszig is megtalálható. – Naszály, szántó, dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Pádimentom, lapos, homokkő alapközetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók (2007.07.24.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmeléken erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, csúcs ruderalis tisztásai (1958.07.09.).

Chorthippus dorsatus (Zetterstedt, 1821) – háts rétisáska – Euroszibériai elterjedésű, Magyarországon az Alföldön, domb- és hegyvidékeken, üde és nedves rétek, gyepek, tisztások elterjedt, néha domináns, viszonylag későn, a nyár második felére kifejlődő faja. A gyepszintben él, nagyon gyengén repül, és jórészt fűfélékkel táplálkozik. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű, nyugati kitettségű gyep, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Vác: Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagyszál, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.).

Chorthippus mollis (Charpentier, 1825) – halk tarlószáska – Euroszibériai faj, amely Magyarországon főként sík és dombvidéki területek száraz, esetenként kopár, gyepek élőhelyein fordul elő. Az imágók viszonylag későn, augusztusban jelennek meg, és a gyepszint középső, alsó részében, esetleg a talajszinten tartózkodnak. – Vác: Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren (1979.07.29.).

Chorthippus oschei Helversen, 1986 – Oschei-rétisáska – Közép- és délkelet-európai faj. Magyarországon jellemzően a sík vidéki kiszáradó mocsárrétek sáskája, szikes vagy szikesedő réteken, legelőkön akár tömeges is lehet. Domb- és hegyvidéken is előfordul, ott azonban csak szórványosan és kisebb egyedszámban jelenik meg. Igen közeli rokonához, a csinos rétisáskához (*Chorthippus albomarginatus* De Geer, 1773) való viszonya, kárpát-medencei elterjedtségük egyelőre nem tisztázott. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás (2007.07.12.).

Chorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821) – közönséges rétisáska – Euroszibériai areájú, Közép-Európában és így Magyarországon is általánosan elterjedt, igen gyakori faj. A legszárazabb, kopár területeken kívül szinte minden gyepek élőhelytípusban megtalálható, főként a mezofil élőhelyeken gyakorta domináns. Igen változatos színű, általában röpképtelen, de hosszú szárnyú példányai urbanizált területeken (pl. elhanyagoltabb parkokban) is feltűnhetnek. A gyepszint lakója. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdőszél, bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitettségű gyep, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitettségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapközetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.); Kőporos, DNy-i fekvésű me-

zofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.).

Chorthippus vagans (Zetterstedt, 1821) – bolygó tarlósáska – Euroszibériai elterjedésű faj, Magyarországon a középhegységeken, nedvesebb dombvidékeken (pl. Őrség: NAGY és SZÖVÉNYI 1997) szórványos előfordulása. Többnyire kisavanyodott talajú erdőszéleken, tisztásokon, vágásterületeken él, ahol a gyér növényzetű foltokat kedveli. A talajszinten, esetleg az alsó gyepszintben tartózkodik. – Kosd: Pádimentom, lapos, homokkő alapközetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Kiskút-hegy északi részén, felnyíló, ligetes tölgyes (2007.07.12.); Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, felső kőbánya felső pereme, xerofil tölgyes tisztása 580 méteren, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren (1979.07.29.), keleti gerinc, meredek bozótos gyepek 600 méteren (1982.10.31.).

Chrysochraon dispar (Germar, 1834) – aranyos sáska – Euroszibériai elterjedésű higrofil faj, Magyarországon a domb- és hegyvidékeken gyakoribb, sík vidéken ritkább, nedves mocsár- és láprétek, lápi, vagy patakparti, erdőszéli magaskórósok, üdőbb bozótosok viszonylag nagy termetű, általában csökevényes szárnyú faja. Általában röpképtelen, de szórványosan hosszú szárnyú (makropter) példányok is előfordulnak. A gyepszintben tartózkodik. – Vác: Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magaskórós (2007.07.24.).

Euchorthippus declivus (Brisout de Barneville, 1849) – rövidszárnyú rétisáska – Közép- és dél-európai elterjedésű sáskafaj. Magyarországon általánosan elterjedt; a középhegységektől az alföldig a száraz gyepek jellemző, sík vidéken gyakran domináns, rövid szárnyú, röpképtelen, fűevő egyenesszárnyú faja. A gyepszint alsó és középső részén tartózkodik. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitétségsű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyepek (2007.07.12.); Kóporos, DNY-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, csúcs alatti déli tisztás (1982.10.31.).

Euchorthippus pulvinatus (Fischer de Waldheim, 1846) – karcsú rétisáska – Európa keleti, dél-keleti részén, Ázsiában és Észak-Afrikában elterjedt, a rövidszárnyú rétisáskához közel álló és igen hasonló faj. Élőhelyei jellemzően sík és dombvidéki, ritkán középhegységi száraz, általában csenkesz (*Festuca*) és/vagy árvalányhaj (*Stipa*) fajok dominálta sztyepplejtők, száraz gyepek, ahol a gyepszintben tartózkodik, és főleg e füvekkel táplálkozik. Gyengén, rövid szakaszokat repülhet. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű, nyugati kitétségsű gyepek, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Vác: Nagyszál, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúctól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Euthystira brachyptera (Ocskay, 1826) – smaragd zöld sáska – Euroszibériai areájú faj. Magyarországon, főleg domb- és hegyvidékeken általánosan elterjedt, ahol erdőirtásokon, üdőbb réteken, irtásterületeken él. Az aranyos sáskához hasonlóan általában rövid szárnyú, de változó gyakorisággal e fajnál is megjelennek hosszú szárnyú, röpképes példányok. A gyepszintben tartózkodik. – Naszály, hegylábi mezofil virágos rét (1958.07.09.); tölgyes tisztás 500 méteren (1961.06.18.); hegylábi sztyepprétt kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, völgyalji kiöregedett lucernás, tisztások, erdőszőlő-bokrosodó terület nyugati lejtőn, nagy kiterjedésű, nyugati kitétségsű gyepek, felhagyott szőlők, vadföld (gyomos vegyes gabona-fű vetés) (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitétségsű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapközetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői

száraz gyep (2007.07.12.); Gyadai-rét, mezofil kaszálók, mocsárrét és patak menti magas-körös (2007.07.24.); Kopaszok, 450–550 méter között délkeleti lejtőn kis tisztások, 500–600 méteren déli kitérségű sziklás tisztások, füves lejtő (1956.07.11.); Kőbánya, alsó kőbánya, déli törmelékletítő, tölgyes tisztás (1979.07.29.); Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirttek, kopáros ligetes déli dolomitletítő, nyugati tisztások (1958.07.09.), hegyoldal bokorerdei tisztásai (2000.05.01.), bozótos erdőszéli tisztások, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, a csúcs ruderalis tisztásai (1958.07.09.), déli kitérségű tölgyes tisztás 640 méteren (1961.06.18.), tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Gomphocerippus rufus (Linnaeus, 1758) – erdei bunkóscsápúsáska – Eurázsiai elterjedésű faj, az erdős, ligetes tájhoz kötődően országszerte előfordul, bár az Alföldön jóval ritkább. A részlegesen árnyékolt helyeket (tisztások, felnyíló erdők, erdőszélek, gyümölcsösök) kedveli. Késői megjelenésű, imágói inkább csak a nyár végére fejlődnek ki, de még szeptemberben is találhatunk lárvákat. Az avarszintben és a gyepszintben, illetve az aljnövényzetben tartózkodik, igen gyengén repül. – Kosd: Kopaszok, délnyugati kitérségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác, Alsó-kút-völgy középső része, felhagyott szőlők és dombtetői száraz gyep (2007.07.12.); Kiskút-hegy, északi részén felnyíló, ligetes tölgyes (2007.07.12.); Kőporos, bozótos erdőszéli tisztások, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.10.06.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv (1979.07.29.), keleti gerinc, meredek bozótos gyepek 600 méteren, csúcs alatti déli tisztás (1982.10.31.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Omocestus haemorrhoidalis (Charpentier, 1825) – barna tarlóáska – Euroszibériai elterjedésű, Magyarországon főleg sík és dombvidéken gyakori. Gyérebbe növényzetű száraz gyepek, legelők faja. A talajszinten és a gyepszint alsó részében tartózkodik, gyengén repül. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű, nyugati kitérségű gyep, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Vác: szántó, dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.).

Omocestus petraeus (Brisout de Barneville, 1856) – szőke tarlóáska – Euroszibériai areájú, kis termetű faj, elterjedésének az északi határa a Kárpát-medence északi peremén húzódik. Magyarországon jellemzően az Alföldön, ritkábban dombságok, esetleg hegyvidékek meleg, napos déli lejtőin, kifejezetten kopár, száraz, rövid fűvű élőhelyfoltokon (sziklagyeppek, legelők) él. A talajszinten és az alsó gyepszintben tartózkodik, gyengén repül. – Vác: Látó-hegy, sziklagyep (2007.07.12.).

Stenobothrus crassipes (Panzer, 1796) – kis rétisáska – Közép- és délkelet-európai elterjedésű, szárazabb, zárt, általában alacsonyabb fűvű gyepekben élő, országosan elterjedt, de sehol sem túl gyakori sáska. Kis termetű, csökevényes szárnyú faj (nagyon ritkán hosszú szárnyú példányai is megjelennek), amely a gyepszintben tartózkodik. – Kosd: Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű nyugati kitérségű gyep, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitérségű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Vác: Kopaszok, Násznép-barlang lejáró melletti meredek déli lejtők (1982.10.31.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Nagyszál, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), csúcs alatti déli tisztás (1982.10.31.).

Stenobothrus lineatus (Panzer, 1796) – jajgató rétisáska – Euroszibériai faj, Magyarországon hegy- és dombvidéki, ritkábban síksági mezofil-mezoxerofil rétek, kaszálók, nagyobb erdőtisztások elterjedt, viszonylag nagyobb termetű, viszonylag gyengén repülő, színes sáska; túlnyomóan zöldes, de előfordul barnásszürke, ritkán vörhenyes példánya is. Az alsó és középső gyepszintben tartózkodik. – Naszály, hegylábi mezofil virágos rét (1958.07.09.); szántó és dűlőút menti rétmaradvány (1958.07.09.); hegylábi sztyepprét kb. 200 méteren (1961.06.18.); Kosd, Alsó-kút-völgy déli vége, nagy kiterjedésű nyugati kitértességű gyepek, felhagyott szőlők (2007.07.12.); Kopaszok, délnyugati kitértességű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Pádimentom, lapos, homokkő alapkőzetű ritkás tölgyes és erdőirtás (2007.07.24.); Vác: Kopaszok, 450–550 méter között délkeleti lejtőn kis tisztások (1956.07.11.); délies kitértességű füves tisztások 5–600 m-en (1961.06.18.), Násznép-barlang lejáró melletti meredek déli lejtők (1982.10.31.); Kőporos, DNy-i fekvésű mezofil-mezoxerofil kaszáló (2007.07.12.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagyszál, 600–650 méter között kis tisztások magas fűvel, bokrokkal (1956.07.11.), gerinc tisztásai, tető tisztásai (1958.07.09.), tölgyes erdőszél, szárazodó *Anthoxanthum* gyepsáv, déli meredek sztyeppréti tisztások 550–600 méteren, csúcsközeli déli tisztás (1979.07.29.), keleti gerinc, meredek bozótos gyepek 600 méteren (1982.10.31.), csúcs és a csúcstól délre gerinc menti tisztások (2007.07.12.).

Oedipodinae

Oedipoda caerulescens (Linnaeus, 1758) – kékszárnyú sáska – Palearktikus elterjedésű, Magyarországon sík, domb- és hegyvidéken egyaránt általánosan elterjedt geofil faj, a nyílt növényzetű, kopár élőhelyek gyakori lakója. A talajszinten tartózkodik, színezete jelentősen alkalmazkodik az alapkőzet/talajfelszín színéhez. Közepes röpképességű, repülés közben kivillannak kék hátsó szárnyai. – Kosd: Kopaszok, délnyugati kitértességű sziklagyepes tisztások (2007.07.24.); Vác: Kőporos, Pince-völgy fölötti meredek szirtek, kopáros ligetes déli dolomitlejtő, nyugati tisztások (1958.07.09.); Látó-hegy, sziklagyep és bokorerdőszegély (2007.07.12.); Nagybánya-kőfejtő, erdőirtás, köves-törmelékes erdőszél (2007.07.24.); Nagyszál, felső kőbánya felső pereme, xerofil tölgyes tisztás 580 méteren (1979.07.29.).

ÉRTÉKELÉS

A két vizsgálati időszakban végzett gyűjtések során összesen 45 egyenesszárnyú rovarfaj (23 Ensifera és 22 Caelifera) jelenlétét sikerült kimutatni a Naszály hegyen, illetve közvetlen körzetében, ami a teljes magyarországi Orthoptera fauna 36%-a. Ezek között két védett és további tíz regionálisan állatföldrajzilag értékes faj található (1. táblázat).

A váci Naszály korlátozott kiterjedésű (kb. 18 km²) vizsgált területének jelentős része az egyenesszárnyúak túlnyomó többsége számára – néhány erdei fajt kivéve (pl. közönséges dobolószöcske, szürke avarszöcske) – alkalmatlan zárt erdő, illetve (részben korábbi gyepek területén) jelenleg is üzemelő, külszíni fejtésű mészkőbánya. A fő Orthoptera élőhelyeket a különböző, kisebb-na-

1. táblázat. A Naszály egyenesszárnyú faunája az 1956 és 2007 közötti időszakban végzett gyűjtések alapján. A regionálisan értékes (lokálisan ritka, vagy állatföldrajzilag értékes) fajokat felkiáltójellel, a védett fajokat pedig csillaggal jelöltük.

	1956–1982	2000–2007
TOJÓCSÖVESEK – ENSIFERA (23)	16	20
nyerges szöcske (<i>Ephippiger ephippiger</i>)	+	+
kis kúpfejűszöcske (<i>Conocephalus discolor</i>)		+
! nagy kúpfejűszöcske (<i>Ruspolia nitidula</i>)		+
közönséges dobolós szöcske (<i>Meconema thalassinum</i>)	+	+
! északi málnaszöcske (<i>Barbitistes constrictus</i>)	+	+
! erdei tarsza (<i>Isophya kraussi</i>)	+	+
közönséges virágszöcske (<i>Leptophyes albovittata</i>)	+	+
zöld repülőszöcske (<i>Phaneroptera falcata</i>)	+	+
* fűrészlábú szöcske (<i>Saga pedo</i>)	+	+
szemölcssevő szöcske (<i>Decticus verrucivorus</i>)		+
halványzöld rétiszöcske (<i>Metrioptera bicolor</i>)	+	+
Roesel-rétiszöcske (<i>Metrioptera roeselii</i>)		+
nagy avarszöcske (<i>Pholidoptera aptera</i>)	+	+
galléros avarszöcske (<i>Pholidoptera fallax</i>)	+	
szürke avarszöcske (<i>Pholidoptera griseoptera</i>)	+	+
szürke rétiszöcske (<i>Platycleis albopunctata grisea</i>)	+	+
! sávós rétiszöcske (<i>Platycleis veyseli</i>)		+
! német szöcske (<i>Pterolepis germanica</i>)	+	+
* farkos lomboszöcske (<i>Tettigonia caudata</i>)	+	
zöld lomboszöcske (<i>Tettigonia viridissima</i>)		+
mezei tücsök (<i>Gryllus campestris</i>)		+
! fekete tücsök (<i>Melanogryllus desertus</i>)	+	
pirregő tücsök (<i>Oecanthus pellucens</i>)	+	+
TOJÓKAMPÓSOK – CAELIFERA (22)	17	20
kétpettyes tövishátúsáska (<i>Tetrix bipunctata</i>)	+	
közönséges tövishátúsáska (<i>Tetrix subulata</i>)		+
vékonycsápú tövishátúsáska (<i>Tetrix tenuicornis</i>)		+
olasz sáska (<i>Calliptamus italicus</i>)	+	+
szélesszárnyú tarlósáska (<i>Chorthippus apricarius</i>)	+	+
zengő tarlósáska (<i>Chorthippus biguttulus hedicki</i>)	+	+
közönséges tarlósáska (<i>Chorthippus brunneus</i>)	+	+
hátsó rétisáska (<i>Chorthippus dorsatus</i>)	+	+
halk tarlósáska (<i>Chorthippus mollis</i>)	+	
Oschei-rétisáska (<i>Chorthippus oschei</i>)		+
közönséges rétisáska (<i>Chorthippus parallelus</i>)	+	+
! bolygó tarlósáska (<i>Chorthippus vagans</i>)	+	+
aranyos sáska (<i>Chrysochraon dispar</i>)		+
rövidszárnyú rétisáska (<i>Euchorthippus declivus</i>)	+	+
! karcsú rétisáska (<i>Euchorthippus pulvinatus</i>)	+	+
smaragdzöld sáska (<i>Euthystira brachyptera</i>)	+	+
erdei bunkócsápúsáska (<i>Gomphocerippus rufus</i>)	+	+
barna tarlósáska (<i>Omocestus haemorrhoidalis</i>)	+	+

1. táblázat (folytatás)

	1956–1982	2000–2007
! szőke tarlósáska (<i>Omocestus petraeus</i>)		+
! kis rétisáska (<i>Stenobothrus crassipes</i>)	+	+
jajgató rétisáska (<i>Stenobothrus lineatus</i>)	+	+
kékszárnyú sáska (<i>Oedipoda caeruleascens</i>)	+	+
összesen (45)	33	40

gyobb kiterjedésű, fátlan növényzetű részek alkotják. Ezek közül a vizsgálati területen az erdőbe ékelődő, főleg sziklagyeppek és sztyeppelejtők tisztásai stabilan jelenlévő, természetközeli állapotú gyepes élőhelyeket jelentenek. Ezekhez hasonlóan többé-kevésbé izoláltan, ám általában viszonylag nagyobb kiterjedésben található különböző vágásterületek, amelyek azonban csupán az új erdő felnövekedéséig, átmenetileg adhatnak helyet gazdagabb egyenesszárnyú együtteseknek. Ezekon kívül a hegyláb régóta művelésbe vont területének egy részét jelenleg is gyepként hasznosítják. A legkiterjedtebb művelt gyeppek az északi hegylábban fekvő, kaszálással fenntartott Gyadai-rét üde kaszálórétjei, mocsár-rétjei. Ezenkívül a déli oldalon néhány kisebb-nagyobb kaszált folt mellett nagyobb kiterjedésű, korábban feltehetően szintén kaszált, mára azonban felhagyott, erősen bokrosodó területek is találhatóak. Kiterjedt gyümölcsösökkel, néhol régi szőlők maradványaival is találkozhatunk a déli hegyláb részeken, amelyek azonban – legalábbis a gyep kezelést tekintve – javarészt szintén felhagyásra kerültek. Ezek jelenleg részben még szintén értékes egyenesszárnyú élőhelyek, azonban a szukcesszió itt is az erdőszülés felé mutat. Megemlítendő még a déli hegylábban kis kiterjedésben ugyan, de jelenlévő mezőgazdasági területek (pl. az Alsó-kút-völgyben), amelyek közül a gabonavetések szegényesebb, azonban a többéves kultúrák (lucerna) meglepően gazdag Orthoptera együtteseknek adnak otthont. A viszonylag kis terület ellenére tehát változatos egyenesszárnyú élőhelyek találhatóak mind a mai napig a Naszályon és közvetlen környezetében. Az előkerült fajok viszonylag nagy száma ezért nem meglepő.

A Naszály hegyen talált fajok többnyire hasonló jellegű más magyarországi területeken is megtalálhatók, csupán a Naszályra jellemző faj vagy együttes eddig nem került elő. Az innen már korábban is ismert, nagy termetű, védett, ragadozó, fűrészlábú szöcske az összesített adatok alapján a hegy több pontján is, többnyire erdőtisztás jellegű száraz gyeppekben él, és mindkét gyűjtési periódusban előkerült. Magyarországon a Bakonytól a Zempléni-hegységig, a Dunántúli- és az Északi-középhegység, illetve a Dél-Dunántúl számos pontján, délies kitétséggű száraz élőhelyeken; sziklagyeppekben, sztyeppelejtőkön fordul elő, illetve a Duna–Tisza köze egy pontjáról homokgyepből is ismert (KENYERES és

mtsai 2002). A másik védett faj, a farkos lombzöcske egyetlen példányát csak a korábbi gyűjtési időszakban, éppen 50 évvel ezelőtt találtuk. A bizonyító példány egy utolsó stádiumú lárva, ami helyben szaporodó populáció akkori jelenlétére utal. E faj jellemző magyarországi élőhelyei az Alföld és a dombvidékek extenzíven művelt gabonátlái. Az utóbbi évtizedben a Bakony területéről és a Kiskunságból közölték előfordulását (KENYERES és BAUER 2001, SZÖVÉNYI 2007). Itteni élőhelyi körülményei (erdőtisztás) kissé meglepőek, ám mivel a faj viszonylag jó röpképessége folytán nagyobb távolságra is eljuthat, e viszonylag izolált élőhelyen való megtelepedése is könnyen elképzelhető. Az utóbbi években végzett mintavételek alkalmával ugyan nem találtuk, de lehetséges, hogy a farkos lombzöcske akár a Naszályon, vagy még inkább a tágabb, általunk nem vizsgált környezetében jelenleg is előfordul.

A további említésre érdemes fajok egy része állatföldrajzi tekintetben lokálisan értékes, mivel a vizsgálati terület elterjedésének északi határa közelébe esik (nagy kúpféjűszöcske, sávós rétiszöcske, német szöcske, fekete tücsök, karcsú rétisáska, szőke tarlósáska, kis rétisáska). Ezek részben kifejezetten száraz, meleg élőhelyeken, részben pedig inkább sík vidéki körülmények között fordulnak elő. Az erdei tarsza, az északi málnaszöcske és a bolygó tarlósáska pedig éppenséggel a hegyvidékeinkre jellemző, részint erdős területekhez kötődő, szórványos előfordulású fajok.

Az eddig kimutatott fajokon kívül néhány meglepő „hiányt” is tapasztaltunk. A viszonylag alapos, és igen nagy időszakot felölelő gyűjtések ellenére több, országosan is általánosan elterjedt, illetve a környező tájegységek hasonló élőhelyein előforduló egyenesszárnýú fajt mindezidáig nem találtunk meg, amelyek előkerülése itt is várható volna. Ezek közül több – rejtett életmódja miatt – könnyebben elkerülhette a figyelmünket. Ilyen a talajban élő lőtücsök (*Gryllotalpa gryllotalpa* (Linnaeus, 1758)), a talajrepedések közt rejtőzködő homlokjegyes tücsök (*Modicogryllus frontalis* (Fieber, 1844)), vagy a hangyabolyokban lakó, apró termetű hangyásztücsök (*Myrmecophilus acervorum* (Panzer, 1799)). A Dunazug-hegység, a Gödöllői-dombság és részben a Börzsöny szárazabb, melegebb, délies expozíciójú élőhelyein egyaránt előforduló, viszonylag könnyen észlelhető pontozott repülőszöcske (*Phaneroptera nana* (Fieber, 1853)), továbbá a karcsú szöcske (*Pachytrachis gracilis* (Brunner von Wattenwyl, 1871)) és a kis hegyisáska (*Pezotettix giornae* (Rossi, 1794)) hiánya a számukra megfelelő élőhelyek jelenléte mellett meglepő. Közülük a pontozott repülőszöcskét Magyarországon első ízben ugyancsak 1947-ban észleltük (NAGY 1948), de a következő évtizedektől kezdve az ország legtöbb táján előkerült. Hasonlóan érdekes az üdebb, nedvesebb kaszálókon, legelőkön országosan elterjedt vöröshasú tarlósáska (*Omocestus rufipes* (Zetterstedt, 1821)) hiánya is.

A légvonalban mindössze 10–20 km-re levő Dunazug-hegységben és Börzsönyben előforduló néhány ritka, és állatföldrajzi tekintetben kiemelkedő faj – pl. magyar tarsza (*Isophya costata* (Brunner von Wattenwyl 1878)), sárgászöld virágszöcske (*Leptophyes boscii* Fieber 1853), álolaszáska (*Paracaloptenus caloptenoides* (Brunner von Wattenwyl 1861)), szép hegyisáska (*Arcyptera fusca* (Pallas 1773)) (NAGY 1987) – Naszályon mutatkozó hiánya ugyancsak az alkalmas habitatok hiányával magyarázható, illetve annak területileg igen korlátozott voltára vezethető vissza.

A két vizsgálati periódus eredményei a nem teljesen átfedő mintavételi helyek miatt csak részben vethetők össze. A talált fajok száma viszonylag kis, 17,5%-os eltérést mutat (korábban: 33, újabban: 40 faj). A közös fajok száma azonban a teljes fajkészlethez képest viszonylag alacsony (28/45 faj = 62%), ami többnyire magyarázható a fent említett eltérő gyűjtési körülményekkel, de részben visszavezethető a ma már nehezen megítélhető tájhasználati változásokra is. Ez egyben azt is jelenti, hogy még ilyen, eléggé intenzív mintavételezések után sem tekinthető lezártnak e terület orthopterológiai kutatása, hiszen a második (18–51 évvel későbbi) gyűjtési periódus is még további 12 faj (26,6%) kimutatását eredményezte. Az általánosságokon túl csupán egy-egy jellegzetesnek tűnő különbség emelhető ki. Az amúgy feltűnő nagy kúpféjűszöcske elterjedésének északi, kárpát-medencei határán korábban jellemzően alföldi elterjedésűnek mutatkozott. E viszonylag jó terjedő képességű faj utóbbi években-évtizedekben való előkerülése több hegyvidéki területünkön is, felveti a klíma feltelezett melegedésének lehetséges hatását (SZÖVÉNYI és NAGY 1999). A már korábban említett farkos lombszöcske esetében pedig elképzelhető, hogy a faj a mezőgazdaság fokozódó kemizációja következtében valóban kipusztulhatott a környékről.

A váci Naszály hegy az 1958–2007 közötti mintavételezések alapján kimutatott 45 Orthoptera fajával a kevésbé gazdag kistájaink közé tartozik. Ennek fő oka a terület méretén kívül az erdei élőhelyeinek túlnyomó kiterjedtsége lehet. Az egyenesszárnyú fajok többségének kedvező erdei tisztások, de különösen a sziklagyepek, sztyepprétek területileg erősen alárendelt szerepűek. Ennek ellenére az eddigi kutatások két védett faj (fűrészlábú szöcske, farkos lombszöcske) és kb. 10 lokálisan értékes fajt (lásd 1. táblázat) mutattak ki. E fajok természetvédelmi státusában csak erőteljesebb tájhasználati beavatkozások (további beerdősülés, bokrosodás, a bányaterület esetleges kiterjesztése, részleges tarvágás) hozhatnak változást. Az Orthoptera fajokat illetően a Naszály és közvetlen környékének természetvédelmi állapotában lényeges változást aligha jelezhetünk előre. Ezt a megállapítást arra alapozzuk, hogy bár vizsgálataink második periódusában 12 olyan fajt mutattunk ki, amelyek az első vizsgálati periódus

dusban ismeretlenek voltak, ezek azonban többségükben széles körben elterjedt, állatföldrajzi és természeti értékükben alárendelt fajok közül kerültek ki. Mindezek ellenére 3–5 évenként indokolt lehet szűrőpróbaszerű monitorozás végrehajtása, elsősorban a kiemelkedőbb biodiverzitású élőhelyeken.

*

Köszönetnyilvánítás – A munka elkészültében nyújtott segítségéért, és a 2007-ben végzett kutatások koordinálásáért köszönet Pintér Balázsnak és Tímár Gábornak. A munkákhoz anyagi segítséget nyújtott a kötetet megjelentető Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, amelynek ezúton is köszönjük a támogatását.

IRODALOMJEGYZÉK

- HELLER, K.-G., KORSUNOVSKAYA, O., RAGGE, D. R., VEDENINA, V., WILLEMSE, F., ZHANTIEV, R. D. és FRANTSEVICH, L. (1998): Check-list of European Orthoptera. – *Articulata*, Beih. **7**: 1–61.
- KENYERES, Z. és BAUER, N. (2001): A farkos lombzsöcske (*Tettigonia caudata* (Charpentier, 1845)) (Saltatoria: Tettigoniidae) előfordulása a Bakonyban. – *Folia Entomol. Hung.* **62**: 324–327.
- KENYERES, Z., BAUER, N. és RÁCZ, I. (2002): Saga pedo (Pallas) dans le bassin des Carpates, synthèse et nouvelles données (Orthoptera, Tettigoniidae). – *Bull. Soc. entomol. France* **107**(2): 149–156.
- NAGY, A. és NAGY, B. (2000): The Orthoptera fauna of the Villány Hills (South Hungary). – *Dunántúli dolgozatok, Term.tud. sor.* **10**: 147–156.
- NAGY, B. (1948): On the Orthoptera fauna of the Tihany peninsula (Lake Balaton, Western Hungary). – *Arch. Biol. Hung.* **2**(18): 59–64.
- NAGY, B. (1983): *A survey of the Orthoptera fauna of the Hortobágy National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The fauna of the Hortobágy National Park*. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 81–117.
- NAGY, B. (1987): *Vicinity as a modifying factor in the Orthoptera fauna of smaller biogeographic units*. – In: BACCETTI, B. (szerk.): *Evolutionary biology of orthopteroid insects*. Ellis Harwood, Chichester, pp. 377–385.
- NAGY, B. (2003): A revised check-list of Orthoptera-species of Hungary supplemented by Hungarian names of grasshopper species. – *Folia Entomol. Hung.* **64**: 85–94.
- NAGY, B. (2005): Orthoptera fauna of the Carpathian Basin – recent status of knowledge and a revised check-list. – *Entomofauna Carpathica* **17**: 14–22.
- NAGY, B. (2006): Decreasing locust outbreaks in the Carpathian Basin. – *Acta phytopath. Entomol.* **41**: 177–183.
- NAGY, B. és RÁCZ, I. (1996): *Orthopteroid insects in the Bükk Mountains*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The fauna of the Bükk National Park*. Hungarian Natural History Museum, Budapest, pp. 95–123.
- NAGY, B. és SZIRÁKI, GY. (2002): Orthoptera, Mantodea and Dermaptera of the Fertő–Hanság National Park. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The fauna of the Fertő–Hanság National Park*. Hungarian Natural History Museum, Budapest, pp. 301–311.

- NAGY, B. és SZÖVÉNYI, G. (1997): Orthopteroid insects of the Órség Landscape Conservation Area (Western Hungary). – In: VIGH, K. (szerk.): Natural history of Órség Landscape Conservation Area **3**: 7–23.
- NAGY, B. és SZÖVÉNYI, G. (1999): A Körös–Maros Nemzeti Park állatföldrajzilag jellegzetesebb Orthoptera fajai és konzerváció-ökológiai viszonyaik. – *Term.véd. Közlem.* **8**: 137–160.
- NAGY, B., KIS, B. és NAGY, L. (1984): *Saga pedo (Pall.) (Orthoptera, Tettigoniidae): Verbreitung und ökologische Regelmässigkeiten des Vorkommens in SO-Mitteleuropa.* – In: Verhandlungen des X. Internationalen Symposiums über Entomofaunistik Mitteleuropas (SIEEC), Budapest, pp. 190–192.
- NAGY, B., ORCI, K. M. és SZÖVÉNYI, G. (2005): On the ecology and song of *Poecilimon brunneri* (Orthoptera: Tettigoniidae) population detected in the central part of the Carpathian basin. – *Entomofauna Carpathica* **17**: 23–26.
- NAGY, B., RÁCZ, I. A. és VARGA, Z. (1999): *The orthopteroid insect fauna of the Aggtelek Karst region (NE Hungary) referring to zoogeography and nature conservation.* – In: MAHUNKA, S. (szerk.): The fauna of the Aggtelek National Park. Hungarian Natural History Museum, Budapest, pp. 83–102.
- NAGY, B., ŠUŠLIK, V. és KRIŠTIN, A. (1998): Distribution of Orthoptera species and structure of assemblages along Slanské – Zemplén Mountains Range (SE Slovakia – NE Hungary). – *Folia Entomol. Hung.* **59**: 17–27.
- NAGY, B., SZÖVÉNYI, G. és PUSKÁS, G. (2003): A Látrányi Puszta Természetvédelmi Terület egyenesszárnyú rovarairól (Orthoptera). – *Natura Somogyiensis* **5**: 99–112.
- NAGY, L. (1985): Adatok a Barcsi Borókás Orthopteroidea faunájának ismeretéhez. – *Dunántúli Dolgozatok, Term.tud. sor.* **5**: 93–99.
- RÁCZ, I. A. (1979): A Bakony hegység egyenesszárnyú (Orthoptera) faunájának alapvetése. – *Veszprém Megy. Múz. Közlem.* **14**: 95–114.
- RÁCZ, I. (1986): *Orthoptera from the Kiskunság National Park.* – In: MAHUNKA, S. (szerk.): The fauna of the Kiskunság National Park I, Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 93–101.
- RÁCZ, I. és VARGA, Z. (1978): Beiträge zur Kenntnis der Orthopteren-Fauna des Sandgebietes bei Igrici (NO-Ungarn). – *Acta Biol. Debrecina* **15**: 33–39.
- SIROKI, Z. (1961): A *Saga pedo* (Pall.) újabb előfordulása a Bükk-hegységben. – *Állatt. Közlem.* **48**(1–4): 125–127.
- SZÖVÉNYI, G. (2007): Egyenesszárnyú rovarok és együtteseik tér-időbeli változásai a rákosi vipera kiskunsági élőhelyein. – *Rosalia* **3**: 167–183.
- SZÖVÉNYI, G. és NAGY, B. (1999): A Kőszegi-hegység Orthoptera faunájának kritikai áttekintése. – *Savaria* **25**(2): 99–126.
- SZÖVÉNYI, G., NAGY, B. és PUSKÁS, G. (2007): *A Mecsek egyenesszárnyú rovar (Orthoptera) faunája és együttese.* – In: FAZEKAS, I. (szerk.): A Mecsek Állatvilága 2., Acta Naturalia Pannonica **2**: 73–106.

EVALUATION OF THE ORTHOPTEROID INSECT FAUNA OF MT NASZÁLY (VÁC, HUNGARY)

G. SZÖVÉNYI¹, G. PUSKÁS¹ and B. NAGY²

¹*Department of Zootaxonomy and Ecology, Institute of Biology, Eötvös Loránd University
H-1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c, Hungary; szovenyig@gmail.com*

²*Department of Zoology, NKI, Hungarian Academy of Sciences
H-1025 Budapest, Herman Ottó u. 15, Hungary*

A total of 45 orthopteroïd insect species (23 Ensifera, 22 Caelifera) is reported from Mt Naszály and its surroundings based on several-year-long samplings in two research periods. Concerning the natural and zoogeographical values, this number is remarkably low comparing to the Orthoptera fauna of some neighbouring areas (Börzsöny, Dunazug-hegység, Szentendrei-sziget). The reasons for that could be the relatively small area of Mt Naszály, and the limited number and extension of the habitats preferred by most of the Orthoptera species. In addition, the extensive disturbance and habitat destruction caused by the limestone mining activities have also considerable negative effects. Among the protected Hungarian species the occurrence of *Saga pedo* and *Tettigonia caudata* was confirmed, however, that of the latter species from the first research period only (1958). Further species of zoogeographical importance are also present, e.g. *Barbitistes constrictus*, *Omocestus petraeus*, *Pholidoptera fallax* and *Pterolepis germanica*.

A NASZÁLY POLOSKAFAUNÁJA (HETEROPTERA)

RÉDEI DÁVID

*Magyar Természettudományi Múzeum
1088 Budapest, Baross utca 13; e-mail: redei@zoo.zoo.nhmus.hu*

???

Kulcsszavak: ????

BEVEZETÉS

A váci Naszály poloskáiról eddig csak nagyon kevés adatot publikáltak. A jelen vizsgálat anyagát a Magyar Természettudományi Múzeum bogárgyűjteményének munkatársai által kisebb részben 1993, túlnyomórészt pedig 2007 során gyűjtött példányok képezték. Faj- és példányszámát tekintve nem nagy mennyiségű, de a sajátos gyűjtési módszer miatt annál érdekesebb a néhai Loksa Imre által a talajszinten gyűjtött anyag, melynek fajlistája részletesebb lelőhelyadatok nélkül részben már közlésre került (RÉDEI és HUFNAGEL 2003).

A fajok listájában a lelőhelyadatokat a példányok cédulái, valamint a Loksa és munkatársai által vezetett gyűjtőnaplók alapján adjuk meg. A Loksa által feljegyzett növénytársulásneveket helyenként helyesbítettük, a legtöbb nevet azonban változtatás nélkül közöljük. Amely fajoknak magyar neve is használatban van a hazai irodalomban, azoknál ezt is megadjuk.

EREDMÉNYEK

A vizsgált anyagokban 132 faj példányait sikerült azonosítani. Ez a szám a hazai poloskafaunához, valamint alaposan kutatott más hazai területekhez viszonyítva csekély, feltűnő továbbá számos közönséges faj hiánya, valamint a mezei poloskák kis fajszáma is. Mindezek oka, hogy a területen célzott poloskagyűjtések nem történtek.

Az előkerült fajok legtöbbje Magyarországon gyakori. A területről néhány „ritkának” tartott fajt is sikerült kimutatni (*Cryptostemma pusillum*, *Loricula elegantula*), de ezek minden bizonnyal valójában a tapasztaltnál jóval gyakoribbak, ám jobbára csak célzott gyűjtéssel foghatók. Említést érdemel a melegkedvelő, mediterrán vagy pontomediterrán faunaelemek viszonylag jelentős száma (pl.

Ancyrosoma leucogrammes, *Deraeocoris rutilus*, *Derula flavoguttata*, *Melanocoryphus albomaculatus*, *Odontotarsus purpureolineatus*, *Rhynocoris niger*, *Stagonomus amoenus*), elsősorban a hegy déli lejtőjén.

Dipsocoridae – Borzascsapúpoloska-félék

Cryptostemma (Pachycoleus) pusillum (J. Sahlberg, 1870) – Naszály, Munyók-patak völgye, a patak völgy keleti fele, *Phragmitetum (Carex vulpina-val)*, 1973.VI.13., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény).

Hebridae – Fenyérpóloska-félék

Hebrus (Hebrusella) ruficeps Thomson, 1871 – kis fenyérpóloska – Naszály, Munyók-patak völgye, a patak völgy nyugati fele, *Holcus lanatus* gyp, 1973.VI.13., Loksa I. (1 hím, 1 lárva); Naszály, Munyók-patak völgye, a patak völgy keleti fele, *Eriophoretum*, 1973.VI.13., Loksa I. (3 hím); Naszály, Munyók-patak völgye, a patak völgy keleti fele, *Phragmitetum (Carex vulpina-val)*, 1973.VI.13., Loksa I. (6 hím, 2 nőstény).

Tingidae – Csipkéspóloska-félék

Acalypta musci (Schrank, 1781) – Naszály, a főcsúcs környéke, északi kitettség (30°), mészkő, *Fagetum caric. pilosae*, kövi moha, 1973.III.20., Loksa I. (1 hím); Naszály, a főcsúcs környéke, északi kitettség (30°), mészkő, *Fagetum caric. pilosae*, farönkről moha, 1973.III.20., Loksa I. (17 ex., hím, nőstény); Naszály nyugati fele, *Tilio-Fraxinetum*, száraz sziklamoha, 1973.IV.6., Loksa I. (3 hím); Naszály, csúcs, *Fagetum caricetosum pilosae*, korhadó mohás fatönc, 1973.VI.18., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, északi oldal, a főcsúcstól nyugatra, *Tilio-Fraxinetum*, sziklamoha, 1973.VII.12., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, északi oldal, a csúcs alatt, *Tilio-Fraxinetum*, sziklamoha, 1973.VII.12., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény, 12 lárva).

Acalypta parvula (Fallén, 1807) – Naszály, Vasas-erdő, homokkő, déli kitettség (10°), *Quercetum petraeae-cerris (Poa nemoralis típus)*, fatöncről moha, 1973.III.20., Loksa I. (2 hím, 1 nőstény); Naszály, a főcsúcs alatti lapos a kőfejtő felett, dolomit, *Spiraeetum*, 1973.III.20., Loksa I. (1 hím); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Seslerietum*, *Sesleria* tövek, 1973.X.11., Loksa I. (1 hím); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Seslerietum*, páfrányos sziklamoha, 1973.X.11., Loksa I. (1 hím, 2 nőstény); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Seslerietum*, talajmoha, 1973.X.11., Loksa I. (1 hím); Naszály (kelet).

Campylosteira verna (Fallén, 1826) – tavaszi csipkéspóloska – Naszály, Násznép-barlang közelében, *Tilio-Fraxinetum*, avar + talaj, 1973.III.6., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, Násznép-barlang közelében, *Festucetum glaucae*, 1973.III.6., Loksa I. (2 nőstény); Naszály, Násznép-barlang közelében, *Spiraeetum mediae*, avar + talaj, 1973.III.6., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, Násznép-barlang közelében, *Seslerietum*, *Sesleria* tövek, 1973.III.6., Loksa I. (1 hím); Naszály, a főcsúcs alatti lapos a kőfejtő felett, dolomit, *Festucetum sulcatae*, 1973.III.20., Loksa I. (1 hím); Naszály, a főcsúcs környéke, mészkő, *Orno-Quercetum* sok *Cornus*-szal és más bokorral, sok sziklakibúvással, avar + talaj, 1973.III.20., Loksa I. (2 hím, 4 nőstény); Naszály nyugati fele, *Quercu-Carpinetum*, 1973.IV.6., Loksa I. (2 hím); Naszály, csúcs alatti „nyak”, *Ceraso-Quercetum*, 1973.VI.28., Loksa I. (1 hím); Naszály (kelet), *Waldsteinia*-s tetőállomány, 1973.VI.28., Loksa I. (1 nőstény); Naszály (kelet), te-

- lepített *Pinus nigra* állomány, 1973.VII.12., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Spiraeetum*, 1973.X.11., Loksa I. (4 hím, 8 nőstény); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Seslerietum*, talajmoha, 1973.X.11., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény); Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Quercetum petraeae-cerris melicetosum uniflorae*, 1973.X.11., Loksa I. (1 nőstény).
- Catoplatus carthusianus* (Goeze, 1778) – pimpó-csipkésposloska – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím).
- Catoplatus nigriceps* Horváth, 1905 – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 nőstény).
- Copium clavicorne clavicorne* (Linnaeus, 1758) – bunkóscsápú csipkésposloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (2 hím); Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőstény).
- Dictyla echii* (Schränk, 1782) – kígyószisz-csipkésposloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény).
- Dictyla humuli* (Fabricius, 1794) – nadálytő-csipkésposloska – Naszály, déli oldal, autós hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőstény).
- Dictyla rotundata* (Herrich-Schäffer, 1835) – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 nőstény).
- Oncochila simplex* (Herrich-Schäffer, 1830) – Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím).
- Physatocheila dumetorum* (Herrich-Schäffer, 1838) – gyümölcsfa-csipkésposloska – Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 nőstény).

Microphysidae – Törpeposloska-félék

- Loricula elegantula* (Bärensprung, 1858) – Naszály, csúcs alatti „nyak”, *Quercus-Carpinetum* (*Poa*-val), sziklamoha, 1973.VI.28., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény); Naszály (kelet), *Seslerietum*, *Sesleria* tövek, 1973.VI.28., Loksa I. (1 nőstény); Naszály (kelet), *Waldsteinia*-s tetőállomány, 1973.VI.28., Loksa I. (1 nőstény).

Miridae – Mezeipoloska-félék

- Adelphocoris vandalicus* (Rossi, 1790) – fekete vállú mezeipoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 nőstény).
- Alloeotomus gothicus* (Fallén, 1807) – Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.3., Merkl O. (1 hím).
- Capsodes gothicus gothicus* (Linnaeus, 1758) – szőrös mezeipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím).
- Capsus ater* (Linnaeus, 1758) – fekete mezeipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím).
- Closterotomus biclavatus biclavatus* (Herrich-Schäffer, 1835) – aranyszörű mezeipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím).
- Deraeocoris (Deraeocoris) olivaceus* (Fabricius, 1777) – Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 nőstény).
- Deraeocoris (Deraeocoris) ruber* (Linnaeus, 1758) – vöröses mezeipoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím, 1 nőstény).

- Deraeocoris (Deraeocoris) rutilus* (Herrich-Schäffer, 1838) – cinóber mezeipoloska – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 nőstény).
- Deraeocoris (Deraeocoris) trifasciatus* (Linnaeus, 1767) – nagy mezeipoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 hím).
- Deraeocoris (Deraeocoris) ventralis ventralis* Reuter, 1904 – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím, 2 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 hím).
- Deraeocoris (Knightocapsus) lutescens* (Schilling, 1837) – sárgás mezeipoloska – Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T. (1 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
- Dicyphus (Dicyphus) errans* (Wolff, 1804) – karcsúnyakú mezeipoloska – Naszály, déli oldal, autós hálózás, 2007.VII.14., Merkl O. (1 nőstény).
- Dryophilocoris flavoquadrimaculatus* (De Geer, 1773) – sárgafoltos mezeipoloska – Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hiányos példány).
- Grypocoris (Lophyromiris) sexguttatus* (Fabricius, 1777) – hatpettyes díszpoloska – Naszály, Nagyszál-erdő, fűhálózás, kopogtatás, 2007.IV.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím, 1 nőstény).
- Harpocera thoracica* (Fallén, 1807) – sarlóscsápú mezeipoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 3 nőstény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 5 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (3 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény).
- Lygus gemellatus gemellatus* (Herrich-Schäffer, 1835) – világoszöld mezeipoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).
- Lygus pratensis* (Linnaeus, 1758) – változó mezeipoloska – Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 hím).
- Macrotylus herrichi* (Reuter, 1873) – zsálya-mezeipoloska – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 hím, 1 nőstény).
- Stenodema (Brachystira) calcaratum* (Fallén, 1807) – sarkantyús mezeipoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).
- Stenodema (Stenodema) laevigatum* (Linnaeus, 1758) – karcsú mezeipoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (4 nőstény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 nőstény).

Nabidae – Tolvajpoloska-félék

- Himacerus (Aptus) mirmicoides* (O. Costa, 1834) – csalán-tolvajpoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 nőstény).
- Nabis (Nabis) ferus* (Linnaeus, 1758) – közönséges tolvajpoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).
- Nabis (Nabis) pseudoferus pseudoferus* Remane, 1949 – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím).

Nabis (Nabis) rugosus (Linnaeus, 1758) – foltoslábú tolvajpoloska – Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).

Anthocoridae – Virágpoloska-félék

Amphiareus obscuriceps (Poppius, 1909) – Naszály, déli oldal, autós hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 hím, 3 nőtény).

Anthocoris nemoralis (Fabricius, 1794) – fakó virágpoloska – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (2 nőtény).

Reduviidae – Rablópoloska-félék

Phymata crassipes (Fabricius, 1775) – fogólábú poloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 hím, 1 nőtény).

Pygolampis bidentata (Goeze, 1778) – karcsú rablópoloska – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).

Rhynocoris iracundus (Poda, 1761) – gyilkospoloska – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).

Rhynocoris niger (Herrich-Schäffer, 1842) – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 hím).

Aradidae – Kéregpoloska-félék

Aneurus (Aneurodes) avenius avenius (Dufour, 1833) – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, 1993.IX.10., Merkl O. (1 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).

Aradus conspiciuus Herrich-Schäffer, 1835 – Naszály, 1993.IX.10., Merkl O. (1 hím); Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőtény).

Aradus corticalis (Linnaeus, 1758) – tölgyfa-kéregpoloska – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (3 nőtény).

Lygaeidae – Bodobácsfélék

Aphanus rolandri (Linnaeus, 1758) – kormos bodobács – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).

Cymus claviculus (Fallén, 1807), közönséges rétibodobács – Naszály, 1993.IX.19., Merkl O. (1 nőtény).

Dimorphopterus spinolae (Signoret, 1857) – karcsú bodobács – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O.

- (1 hím, 1 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (4 hím, 3 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 hím).
- Geocoris (Geocoris) ater*** (Fabricius, 1787) – csíkos hátú bodobács – Naszály, 1993.IX.10., Merkl O. (1 hím).
- Geocoris (Piocoris) erythrocephalus*** (Lepeletier et Serville, 1825) – vörösfajű bodobács – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, 1993.IX.10., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (2 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím, 4 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 nőstény).
- Graptopeltus lynceus*** (Fabricius, 1775) – homoki díszesbodobács – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A. (1 hím).
- Graptopeltus validus*** (Horváth, 1875) – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím).
- Ischnodemus sabuleti*** (Fallén, 1826) – nádi bodobács – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).
- Kleidocerys resedae resedae*** (Panzer, 1797) – fabodobács – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 hím); Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 nőstény).
- Lygaeus equestris*** (Linnaeus, 1758) – lovagbodobács – Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).
- Macroplox fasciata*** (Herrich-Schäffer, 1835) – Naszály, *Festucetum humilis*-os *stipetosa*, *Carex*, 1973.X.16., Loksa I. (1 hím).
- Megalonotus sabulicola*** (Thomson, 1870) – Naszály (kelet), Násznép-barlang felett, *Festucetum valesiacae*, 1973.X.11., Loksa I. (1 nőstény).
- Melanocoryphus albomaculatus*** (Goeze, 1778) – nagy fehér foltos-bodobács – Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 nőstény).
- Metopoplax origani*** (Kolenati, 1845) – szélesfejű bodobács – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, 1993.IX.19., Merkl O. (1 nőstény).
- Nysius senecionis senecionis*** (Schilling, 1829) – közönséges fényesbodobács – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím).
- Peritrechus geniculatus*** (Hahn, 1832) – vastagsápú feketésbodobács – Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
- Peritrechus gracilicornis*** Puton, 1877 – feketés bodobács – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím, 1 nőstény).
- Platyplax salviae*** (Schilling, 1829) – zsályabodobács – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (16 hím, 8 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (3 hím, 1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).
- Plinthisus (Plinthisus) brevipennis*** (Latreille, 1807) – Naszály, Násznép-barlang közelében, *Festucetum glaucae*, 1973.III.6., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, Vasas-erdő, homokkő, déli kitérttség (10°), *Quercetum petraeae-cerris* (*Poa nemoralis* típus), avar + talaj, 1973.III.20., Loksa I. (1 hím, 1 nőstény).
- Pterotmetus staphyliniformis*** (Schilling, 1829) – kurtaszárnyú bodobács – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím).

- Raglius alboacuminatus* (Goeze, 1778) – kis díszesbodobács – Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadt fákból, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N. (1 hím).
- Raglius confusus* (Reuter, 1886) – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény).
- Rhyparochromus pini* (Linnaeus, 1758) – avar-díszesbodobács – Naszály, tölgyes, kéreg alól, 2007.I.7., Merkl O. (2 hím); Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T. (1 nőstény).
- Scolopostethus affinis* (Schilling, 1829) – tarka csalánbodobács – Naszály, Cselőte-patak forrásai alatt, *Salix fragilis* bokrok alól, avar + talaj, 1973.X.16., Loksa I. (1 hím).
- Scolopostethus decoratus* (Hahn, 1833) – díszes csalánbodobács – Naszály, déli oldal, autós hálózás, 2007.VII.14., Merkl O. (2 hím).
- Spilostethus saxatilis* (Scopoli, 1763) – virágbodobács – Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadt fákból, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N. (1 hím, 1 nőstény).
- Stygnocoris pygmaeus* (R. F. Sahlberg, 1828) – Naszály, csúcs, *Ceraso-Quercetum* (másodlagosnak látszó, de igen öreg), 1973.VII.12., Loksa I. (1 hím).
- Stygnocoris sabulosus* (Schilling, 1829) – kisbodobács – Naszály, déli oldal, autós hálózás, 2007.VII.14., Merkl O. (1 hím).
- Trapezonotus (Trapezonotus) arenarius* (Linnaeus, 1758) – ugarbodobács – Naszály, *Festucetum humilis*-os *stipetosa*, *Carex*, 1973.X.16. Loksa I. (1 hím).
- Tropistethus holosericus* (Scholtz, 1846) – törpebodobács – Naszály, déli oldal, autós hálózás, 2007.VII.14., Merkl O. (1 nőstény).
- Xanthochilus quadratus* (Fabricius, 1798) – szegélyes díszesbodobács – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (2 nőstény).

Piesmatidae – Recéspoloska-félék

- Piesma maculatum* (Laporte, 1833) – nyakas recéspoloska – Naszály, déli oldal, autós hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 hím, 3 nőstény); Naszály, Alsókút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).

Berytidae – Szúnyogposloska-félék

- Gampsocoris culicinus culicinus* Seidenstücker, 1948 – Naszály, déli oldal, autós hálózás, 2007.VII.14., Merkl O. (1 nőstény).

Pyrrhocoridae – Verőköltőposloska-félék

- Pyrrhocoris apterus* (Linnaeus, 1758) – verőköltő posloska – Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T. (1 nőstény).
- Pyrrhocoris marginatus* (Kolenati, 1845) – Naszály, a főcsúcs alatti lapos, a kőfejtő felett, *Festucetum* (a *Ceraso-Quercetum* mozaikja), 1973.X.11., Loksa I. (1 nőstény).

Stenocephalidae – Gyűrűspoloska-félék

Dicranocephalus albipes (Fabricius, 1781) – kutyatej-gyűrűspoloska – Naszály, déli oldal, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O. (1 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).

Rhopalidae – Üvegpoloska-félék

Brachycarenum tigrinus (Schilling, 1817) – rövidfejű üvegpoloska – Naszály, Násznép-barlang közelében, *Saxifraga aizoon* (= *paniculata*) tövek sziklafalról, 1973.III.6., Loksa I. (1 hím).

Corizus hyoseyami hyoseyami (Linnaeus, 1758) – piros üvegpoloska – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény).

Rhopalus (Rhopalus) parumpunctatus Schilling, 1829 – közönséges üvegpoloska – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (5 hím, 2 nőtény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 hím, 2 nőtény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).

Rhopalus (Rhopalus) subrufus (Gmelin, 1790) – vörös üvegpoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény).

Stictopleurus abutilon (Rossi, 1790) – pettyeslábú üvegpoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (5 hím, 2 nőtény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 hím).

Stictopleurus punctatonervosus (Goeze, 1778) – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 hím).

Alydidae – Tövispoloska-félék

Camptopus lateralis (Germar, 1817) – görbelábú tövispoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 nőtény).

Coreidae – Karimáspoloska-félék

Ceraleptus gracilicornis (Herrich-Schäffer, 1835) – tüskés lábú karimáspoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 1 nőtény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény).

- Ceraleptus lividus* Stein, 1858 – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O. (1 hím); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).
- Coreus marginatus marginatus* (Linnaeus, 1758) – közönséges karimáspoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőstény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 1 nőstény).
- Coriomeris denticulatus* (Scopoli, 1763) – fűrészszéplű karimáspoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (6 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím); Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).
- Gonocerus acuteangulatus* (Goeze, 1778) – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőstény).
- Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 – levéllábú karimáspoloska – Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs. (1 hím).

Cydnidae – Földipoloska-félék

- Canthophorus dubius* (Scopoli, 1763) – kékes földipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (3 hím, 1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (2 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (2 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (4 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).
- Legnotus limbosus* (Geoffroy, 1785) – fehérszélű földipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (2 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (5 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény).
- Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839) – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény).

Thyreocoridae – Pajzsosföldipoloska-félék

- Thyreocoris scarabaeoides* (Linnaeus, 1758) – fémes pajzsos-földipoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím).

Plataspidae – Bödepoloska-félék

- Coptosoma scutellatum* (Geoffroy, 1785) – bödepoloska – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (3 hím); Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím).

Acanthosomatidae – álcímerespoloska-félék

- Cyphostethus tristriatus* (Fabricius, 1787) – tarka borókapoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 nőstény).
Elasmotherus interstinctus (Linnaeus, 1758) – pirostarka álcímerespoloska – Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs. (1 nőstény).

Scutelleridae – Pajzsospoloska-félék

- Odontotarsus purpureolineatus* (Rossi, 1790) – tarka pajzsospoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím).
Eurygaster maura (Linnaeus, 1758) – mórpoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
Eurygaster testudinaria (Geoffroy, 1785) – teknőspoloska – Naszály, Násznép-barlang közelében, *Festucetum glaucae*, 1973.III.6., Loksa I. (1 nőstény); Naszály, 1993.IX.10., Merkl O. (3 nőstény).

Pentatomidae – Címerespoloska-félék

- Aelia acuminata* (Linnaeus, 1758) – közönséges szípolypoloska – Naszály, Násznép-barlang közelében, *Seslerietum*, szikláról moha, 1973.III.6., Loksa I. (2 hím, 1 nőstény); Naszály, a főcsúcs alatti lapos, a kőfejtő felett, *Spiraetum*, 1973.X.11., Loksa I. (1 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 2 nőstény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím, 2 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).
Ancyrosoma leucogrammes (Gmelin, 1790) – Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O. (1 hím).
Carpocoris pudicus (Poda, 1761) – közönséges gyümölcspoloska – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím).
Carpocoris purpureipennis (De Geer, 1773) – vörös gyümölcspoloska – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
Derula flavoguttata Mulsant et Rey, 1856 – Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím, 1 nőstény).
Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758) – bogyómászó poloska – Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadó fákból, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N. (1 nőstény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény).
Eurydema (Horvatherydema) fieberi Fieber, 1837 – keresztspoloska – Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T. (1 nőstény).
Eurydema (Eurydema) oleraceum (Linnaeus, 1758) – paréjpoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 nőstény).

- Eurydema (Eurydema) ornatum* (Linnaeus, 1758) – díszes káposztapoloska – Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
- Eysarcoris venustissimus* (Schrank, 1776) – foltos feketefejú-poloska – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 1 nőtény).
- Graphosoma lineatum* (Linnaeus, 1758) – csfkos címerespoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).
- Holcostethus sphacelatus* (Fabricius, 1794) – holdas címerespoloska – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím).
- Holcostethus strictus vernalis* (Wolff, 1804) – tavaszi címerespoloska – Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény).
- Neottiglossa leporina* (Herrich-Schäffer, 1830) – sárgahasú címerespoloska – Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím, 1 nőtény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (2 nőtény).
- Neottiglossa pusilla* (Gmelin, 1790) – feketehasú címerespoloska – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőtény).
- Palomena prasina* (Linnaeus, 1761) – zöld bogymászó-poloska – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (2 nőtény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím, 3 nőtény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 hím).
- Pentatoma rufipes* (Linnaeus, 1758) – vöröslábú címerespoloska – Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím, 1 nőtény).
- Piezodorus lituratus* (Fabricius, 1794) – bíboros címerespoloska – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 hím); Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T. (1 nőtény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény); Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 hím); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.IV.28., Merkl O. (1 nőtény).
- Pinthaeus sanguinipes* (Fabricius, 1781) – Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadat fából, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N. (1 hím); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (1 nőtény).
- Rubiconia intermedia* (Wolff, 1811) – bronzos címerespoloska – Naszály, 1993.VIII.10., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (1 hím).
- Sciocoris (Aposciocoris) homalonotus* Fieber, 1851 – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím); Naszály, *Ceraso-Quercetum*, 1973.X.16., Loksa I. (1 nőtény); Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 nőtény); Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 nőtény); Naszály, déli oldal,

- melegkedvelő tölgyes, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A. (1 nőstény); Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím); Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L. (1 hím, 1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N. (1 nőstény); Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O. (2 nőstény).
- Sciocoris (Aposciocoris) macrocephalus* Fieber, 1851 – Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím, 1 nőstény).
- Sciocoris (Aposciocoris) microphthalmus* Flor, 1860 – szürkés laposfejű-poloska – Naszály, csúcs alatti „nyak”, *Spiraeetum*, 1973.VI.28., Loksa I. (1 hím).
- Stagonomus (Stagonomus) amoenus* (Brullé, 1832) – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A. (2 hím, 4 nőstény); Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O. (1 hím).
- Staria lunata* (Hahn, 1835) – barna címerespoloska – Naszály, 1993.V.30., Merkl O. (1 hím); Naszály, 2007.IV.28., Merkl O. (1 hím).
- Troilus luridus* (Fabricius, 1775) – törös címerespoloska – Naszály, 2007.III.11., Merkl O. (1 hím).

IRODALOMJEGYZÉK

- RÉDEI, D. és HUFNAGEL, L. (2003): Adatok az Északi-középhegység talajlakó poloskafaunájának ismeretéhez (Heteroptera). – *Folia hist.-nat. Mus. Matraensis* **27**: 81–89.

TRUE BUGS OF THE NASZÁLY HILLS, HUNGARY (HEMIPTERA: HETEROPTERA)

D. RÉDEI

Hungarian Natural History Museum
H-1088 Budapest, Baross utca 13, Hungary; redai@zoo.zoo.nhmus.hu

A total of 132 species of true bugs (Hemiptera: Heteroptera) are reported from Mt Naszály, Pest county, Hungary (UTM code CT69).

A NASZÁLY BOGÁRFAUNÁJA (COLEOPTERA)

MERKL OTTÓ

Magyar Természettudományi Múzeum
1088 Budapest, Baross utca 13; e-mail: merkl@nhmus.hu

A Naszályon gyűjtött anyagból 1271 fajt sikerült meghatározni. A hegység gerince kelet–nyugati irányú, ezért északi és déli oldalán erősen eltérő a bogárfauna. A déli oldal lejtősztyeppének jellemző fajai a magyar darázscincér (*Chlorophorus hungaricus*), a harangvirágcincér (*Agapanthia maculicornis*) és a dárdahere-zsákhordóbogár (*Tituboea macropus*). A tölgyesek legfontosabb saproxyl fajai a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) és az orrszarvúbogár (*Oryctes nasicornis*). A hegytető és az északi oldal bükköseinek és gyertyános-tölgyeseinek tipikus fajai a havasi cincér (*Rosalia alpina*), a túlkös szarvasbogár (*Sinodendron cylindricum*) és a nyolc-pettyes virágbogár (*Gnorimus variabilis*). A déli hegylábát borító öreg gyümölcsösök fajai a bronzos díszbogár (*Perotis lugubris*), a cseresznyefa-virágdíszbogár (*Anthaxia candens*), a létracincér (*Saperda scalaris*) és a mandulacincér (*Lioderina linearis*). A területről 32 védett faj került elő, köztük 5 Natura 2000 jelölőfaj. A foltos pudvabogár (*Cartodere bifasciata*) új Magyarország bogárfaunájára.

Kulcsszavak:

BEVEZETÉS

A nagyrészt Vác közigazgatási határain belül fekvő Naszály a budapesti agglomerációban helyezkedik el. Viszonylag rövid idő alatt, könnyen elérhető Budapestről, és változatos élőhelyei miatt is számot tarthat a bogarászok érdeklődésére. Ennek ellenére a gyűjtők által sűrűn látogatott és elég alaposan feltárt Pilis, Szentendre–Visegrádi-hegység és Börzsöny árnyékában a Naszály meglehetősen háttérbe szorult. Összefoglaló áttekintés a terület bogárfaunájáról eddig még nem készült. Több cincérfaj naszályi adatát közli HEGYESSY és munkatársai (2000) cikke; MUSKOVITS és HEGYESSY (2002) könyve díszbogarak naszályi adatait is tartalmazza; néhány pudvabogárfaj adata szerepel MERKL és RÜCKER (2006), illetve RÜCKER és JOHNSON (2007) dolgozatában. Az elmúlt kétszáz év nagyszámú faunisztikai közleményében bizonyára találunk még szórványos naszályi adatokat, ám ezek felkutatása aligha vinne előbbre a hegység bogárfaunájának megismerésében – annál is inkább, mert valószínűleg sok régi, „Vác” lelőhelyű példány szintén a Naszályról származhat, ám ezt ma már lehetetlen tisztázni.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A tanulmány alapjául szolgáló bogáranyag legnagyobb része a Naszály faunájának feltárását célzó rendszeres kutatások eredménye. E kutatások több időszakban zajlottak. 1993-ban a váci Göncöl Alapítvány a későbbi Duna–Ipoly Nemzeti Park létrehozását alapozó ismeretek megszerzését tűzte ki célul, amelynek része volt a Naszály bogárfaunájának felmérése is. 2005-ben „A Vác I. (Sejcei) mészkő- és homokkőbánya természeti környezetbe illesztésére és a bánya tágabb (Naszály hegy) természeti állapotfelvételére irányuló kutatások” címmel folytak vizsgálatok. 2007-ben pedig azzal a céllal zajlott gyűjtés a hegységben, hogy kiegészítsük a már meglévő ismereteket – a sors iróniája, hogy e „kiegészítő” gyűjtések növelték legnagyobb mértékben az adatok mennyiségét. A kutatások bogarászati részét a jelen dolgozat szerzője szervezte és nagyrészt maga is hajtotta végre, de 2007-ben amatőr bogarászok segítségét is igénybe vehette, akik gyakran vele, de néha maguk keresték fel a területet; valamint felhasználta Sárospataki Miklós 2005-ben Malaise-csapdával, illetve Szabóky Csaba 2005-ben és 2007-ben fénycsapdával gyűjtött bogáranyagát.

Az adatok további forrásai amatőr bogarászok gyűjteményei. Néhai Juhász Csaba – részben Hajek Pállal közösen – 1981 és 2001 között rendszeresen gyűjtött a hegység déli oldalán, Sejce környékén. Szalóki Dezső 1981 és 1996 között járta bogarász szemmel a területet; gyűjteményében Retezár Imre által 1983-ban fogott példányok is találhatóak. Nádai László 1996 óta gyűjtött a Naszályon.

Az alábbiakban publikált adatok bizonyító példányainak túlnyomó része a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) tulajdona. Juhász Csaba gyűjteményét az Újpesti Lepkémúzeum őrzi. Az amatőr bogárgyűjtők (felsorolásuk a Köszönetnyilvánításban található) saját gyűjteményük számára is eltekelt példányokat, de nagylelkűen felajánlottak anyagot az MTM-nek is. Tíznel kevesebb azoknak a fajoknak a száma, amelyekből egyelőre csak amatőr gyűjteményben található naszályi bizonyító példány. Néhai Péntes Antal gyűjteményét a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola őrzi; ennek cincéryanagát Hegyessy Gábor meghatározta, publikálta (HEGYESSY 2000), és a naszályi adatokat – Nagy Barnabás, Péntes Antal és Szelényi Gusztáv gyűjtéseit – rendelkezésünkre bocsátotta. Az egyes fajoknál nincs hivatkozás irodalmi forrásokra, ugyanis a szakirodalomban említett valamennyi fajt vagy magunk is gyűjtöttük, vagy a publikált adatok alapját képező példányukat láttuk és ellenőriztük, így adataikat közvetlenül beilleszthettük a fajlistába.

A gyűjtések során a bogárgyűjtésben általánosan ismert módszereket alkalmaztuk. Ilyenek a fűhálózás, a kopogtatás, a rostálás, a fénycsapdázás, a talajcsapdázás, illetve a nappali és éjszakai egyelés (ez utóbbi a talajon, a talajon fekvő tárgyak alatt, a növényzetten, a gombákban, az elhalt fák kérge alatt, a kor-

hadt fákban stb. található bogarak egyenkénti összeszedését jelenti). 2007-ben eredményesen használtunk boroscsapdákat, 2005-ben egyszer, 2007-ben pedig több alkalommal végeztünk autóshálózást. 2005-ben Malaise-csapda is működött a Naszályon.

A kutatás során igyekeztünk minél több növényzeti típust felkeresni. A gyűjtött anyag legnagyobb része a hegység déli oldalának tölgyeseiből, karszt-bokorerdeiből, illetve a hegylábi löszgyepekből és gyümölcsösökből származik, de jelentős a tető és az északi oldal bükköseiben, gyertyános-tölgyeseiben és hársas törmeléklejtő-erdeiben fogott fajok száma is. Viszonylag kevesebb az anyag a Gyadai-rét kaszálóiról és patak völgyéből. A fénycsapdák részben a sejcei kőbányában, részben a Naszály keleti lábánál, a Kosdhoz tartozó Cselőtepusztán működtek.

EREDMÉNYEK

A gyűjtött anyagból 1271 fajt sikerült meghatározni. Ez a szám több ideig tartó és jóval intenzívebb gyűjtéssel bizonyára bővíthető lenne. Munkánk során azonban a faunisztikai és természetvédelmi szempontból érdekes fajokra összpontosítottunk, ezért nem a tömeges gyűjtést, hanem az elmélyültebb, aprólékosabb kutatást részesítettük előnyben. Ebben az amatőr gyűjtők speciális tapasztalatai és módszerei különösen értékesnek bizonyultak. Számításunk bevált, amit az is bizonyít, hogy 32 védett bogárfajt, köztük 5 közösségi jelentőségű fajt (Natura 2000 jelölőfajt) sikerült kimutatnunk a területről. Ezeket az 1. táblázat foglalja össze.

A NASZÁLY BOGÁRFAUNÁJÁNAK JELLEMZÉSE

Az alábbiakban áttekintést adunk a vizsgált élőhelytípusok jellemző bogárfajairól. Jellemzőnek tekintünk olyan fajokat, amelyek az adott élőhelyen is ritkaságok, de olyanokat is, amelyek éppen gyakoriságuk miatt szembetűnőek. Az említett fajok listája szükségképpen az értékelő szubjektivitását tükrözi, de meggyőződésünk szerint képet ad a Naszály legfontosabb növényzeti típusainak bogárfaunájáról. Szót ejtünk továbbá néhány olyan fajról is, amelyek vagy nem társíthatók egyértelműen egy-egy élőhelytípushoz (például azért nem, mert nagyon kevés adatuk ismert Magyarországról), vagy más szempontból faunisztikai érdekességek.

1. táblázat. A Naszály területéről kimutatott védett bogárfajok. A pénzben kifejezett értékeket a következő rendelet alapján adtuk meg: 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről. Rövidítések: P = Pénzben kifejezett érték (Ft), N = Natura 2000 jelölőfaj, IUCN = IUCN Vörös Lista, BE = Berni Egyezmény függelék

Magyar név	Latin név	P	N	BE	IUCN
aranypettyes futrinka	<i>Carabus hortensis</i>	2 000			
mezei futrinka	<i>Carabus granulatus</i>	2 000			
bőrfutrinka	<i>Carabus coriaceus</i>	2 000			
rezes futrinka	<i>Carabus ulrichii</i>	2 000			
változó futrinka	<i>Carabus scheidleri</i>	10 000			
kis bábrabló	<i>Calosoma inquisitor</i>	2 000			
kis szarvasbogár	<i>Dorcus parallelipipedus</i>	2 000			
nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	2 000	igen	III.	
tülkös szarvasbogár	<i>Sinodendron cylindricum</i>	10 000		II.	
nagyfejű csajkó	<i>Lethrus apterus</i>	10 000			
orrszarvúbogár	<i>Oryctes nasicornis</i>	10 000			
pompás virágbogár	<i>Cetonischema aeruginosa</i>	2 000			
magyar virágbogár	<i>Netocia ungarica</i>	10 000			
rezes virágbogár	<i>Potosia fieberi</i>	50 000			
nyolcpettyes virágbogár	<i>Gnorimus variabilis</i>	50 000			
magyar virágdíszbogár	<i>Anthaxia hungarica</i>	10 000			
kék pattanó	<i>Limoniscus violaceus</i>	50 000	igen		
skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	2 000	igen	II.	VU A1c
szarvas gyászbogár	<i>Cryphaeus cornutus</i>	10 000			
harangvirágcincér	<i>Agapanthia maculicornis</i>	2 000			
havasi cincér	<i>Rosalia alpina</i>	10 000	igen	II. és IV.	VU A1c
hosszúcsápú szalmacincér	<i>Calamobius filum</i>	2 000			
hengeres szalmacincér	<i>Theophilea subcylindricollis</i>	2 000			
magyar darázscincér	<i>Chlorophorus hungaricus</i>	2 000			
sápadt éjjeincér	<i>Trichoferus pallidus</i>	2 000			
szilfacincér	<i>Akimerus schaefferi</i>	10 000			
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>	10 000	igen	II. és IV.	VU A1c+2 c

1. táblázat (folytatás)

Magyar név	Latin név	P	N	BE	IUCN
mandulacincér	<i>Lioderina linearis</i>	10 000			
hosszúcsápú vércincér	<i>Purpuricenus kaehleri</i>	10 000			
macskaherecincér	<i>Pilemia hirsutula</i>	10 000			
árgusszemű cincér	<i>Musaria argus</i>	2 000			
dárdahere-zsákhordóbogár	<i>Tituboea macropus</i>	2 000			

Löszös hegyláb

A Naszály kiemelt rögét körben löszgyepek szegélyezik. A hegylábi területeket jobbára már művelés alá vonták, így bogárfaunájuk a zavarást tükrözi. Jellegzetes faj a hazánkban egyre ritkább – noha régebben kártevőnek tekintett – nagyfejű csajkó (*Lethrus apterus*), amely telepesen él a gyepekben, főleg ott, ahol kisebb-nagyobb növényzetmentes foltok is találhatóak. Leginkább a rontott löszgyepekben gyakori a fekete gyalogcincér (*Carinatodorcadion aethiops*) és a kétsávós gyalogcincér (*Pedestredorcadion pedestre*). A hegylábi területeken különösen gyakori – de a lejtősztyepeken és a meleg tölgyesekben is előfordul – a lőcsalábú galacsinhajtó (*Sisyphus schaefferi*). A magyar virágbogár (*Netocia ungarica*) pajorjai gyökereken élnek, imágói viszont bogáncsokon tartózkodnak, ahol a virágzat vacokpikkelyei közé fúrják a fejüket. A dús növényzetű, zavart löszgyepekben különösen gyakoriak a növényevő és vegyes táplálkozású futóbogarak, így a fémfutók (*Harpalus*-fajok) és bársonyfutók (*Ophonus*-fajok). Nappal rejtőzködnek; többségüket fénycsapda gyűjtötte.

A pillangósviráguakban gazdag helyeken gyakoriak a zsiszsfajok, közülük tömeges a tarkakoronafürt-zsiszsfaj (*Bruchidius pusillus*). A rontott löszgyepek pázsitfűfajainak szárában fejlődik a közönséges szalmacincér (*Calamobius filum*) és a hengeres szalmacincér (*Theophilea subcylindricollis*); imágóik nyár elején nagy egyedszámban fűhálózhatók a növényzetről. Zsályafajokon – főleg a ligeti zsályán (*Salvia nemorosa*) – találjuk a macskaherecincért (*Pilemia hirsutula*). Ezeken a hegylábi gyepeken gyakori a kígyósziszcincér (*Opsilia coerulelescens*) és a szeplőlápucincér (*Opsilia uncinata*); magyar nevükből egyértelműen kiderül, hogy mely érdeslevelűek a tápnövényeik. A vajsínű ördög szem (*Scabiosa ochroleuca*) föld alatti részeiben fejlődik a kétpettyes virágcincér (*Vadonia unipunctata*). Hazánk egyik leggyakoribb cincére a barnás virágcincér (*Pseudovadonia livida*), amely a cincérek körében egyedülálló módon nem növényi szövetekkel, hanem a szegfűgomba (*Marasmius oreades*) micéliumával átjárt humuszrészecskékkel táplálkozik. A rontott löszgyepeken mindenütt megtaláljuk.

A helyenként nagy területeket borító rekettyefajokon (*Genista*) tömegesen élő levélbogárfaj a kétszínű rekettyelevelész (*Calomicrus circumfusus*), de ugyanezekről a növényekről előkerült a rekettye-karcsúdíszbogár (*Agrius croaticus*) és a rekettyeormányos (*Pachytychius sparsutus*) is.

A zavart, de már nem művelt és nem kaszált löszgyepeken sokféle előrehaladott a cserjésedés. A cserjékben polifág cincérfajok élnek; egyikük a ritkának tartott – bár az Északi-középhegység hegylábi területein mind több helyről előkerülő – frakkos cincér (*Callimoxys gracilis*), amelynek imágóit leginkább virágzó galagonyán találhatjuk. A galagonya lombját fogyasztja a galagonya-olajosbogár (*Lochmaea crataegi*). Ahol spontán módon vagy ültetés eredményeként szilek nőnek, biztosan rábukkanunk a leveleken ülő szilfa-olajosbogárra (*Xanthogaleruca luteola*) és a száraz ágakon futkározó sávosnyakú virágdíszbogárra (*Anthaxia manca*) is.

Kaszálórétek

A Gyadai-rét, illetve a déli oldal gyümölcsösei közé ékelt kaszálórétek változatos lágyszárúin nagyon sok bogárfaj fejlődik; különösen a levélbogárfélék (Chrysomelidae), a cickányormányosfélék (Apionidae) és az ormányosbogárfélék (Curculionidae). A hazánkban mindenféle ritkaságnak számító kék varfűcincér (*Agapanthia intermedia*) egy példánya a Gyadai-rétről került elő. A déli oldali kaszálóréteken tavasszal nem ritka hazánk egyik legnagyobb pattanóbogara, a lapos pattanó (*Neopristilophus insitivus*). Szintén a déli oldalon találtuk az érdes nünüke (*Meloe scabriusculus*) és a ráncos nünüke (*Meloe rugosus*) egy-egy példányát; a kék nünükére (*Meloe violaceus*) viszont a Gyadai-réten bukkantunk. A kaszálóréti bogárfauna fajösszetételét illetően a löszgyepek és a lejtősztyeppék felé folyamatos az átmenet.

Gyümölcsösök

A Naszály déli oldalának alsó részén kisparcellás gyümölcsösök sokaságát találjuk. Noha az ilyen élőhelyek erőteljes emberi hatásra alakultak ki, a sokféle gyümölcsfafaj gyakran idős egyedeiből álló, néha már felhagyott állományok változatos bogárfaunának adnak otthont. E bogárfajok zöme eredetileg vadon élő rózsafélékben – főleg sajmeggyben, madárcseresznyében, vadalmában, vadkörteben – fejlődik. Ugyanakkor előszeretettel megtelepednek e növények termesztett rokonaiban is, és a nem intenzíven kezelt – esetleg elhanyagolt – gyümölcsösökben állományuk feldúsul.

Az öreg cseresznyefák törzsében, az elhalt és az élő részek határán rág a cseresznyefa-virágdíszbogár (*Anthaxia candens*) lárvája. A kifejlett bogarak

már télen is megtalálhatók a bábkamrájukban, és kora tavasszal a fák kilombosodása után a leveleken tartózkodnak. Szintén cseresznyefákban fejlődik a létracincér (*Saperda scalaris*): imágói májusban a vastagabb ágakon mászkálnak vagy a leveleken ülnek.

Csonthéjasok – főleg a szilva és az őszibarack – gyökerében él a bronzos díszbogár (*Perotis lugubris*) lárvája. Különösen gyakorinak találtuk az Alsókút-völgy egyik kerítése mentén növekvő sűrű szilvasarjakon. A díszbogarak többségével ellentétben zavarásra nem repül el, hanem inkább magát halottnak tetetve leesik a talajra. Társaságában szinte mindig ott van a sokpettyes díszbogár (*Ptosima undecimmaculata*).

A mandulacincért (*Lioderina linearis*) az 1970-es évekig csupán egyetlen példány alapján ismertük Magyarországról. Akkor kiderült, hogy a Balaton-felvidék mandulásáiban egyáltalán nem ritka; száraz mandulagallyakból nagy számban tenyésztették ki. Később előkerült Sátoraljaújhelyről, majd felmérésünk során a Naszályról is. Ennek alapján joggal feltételezhetjük, hogy Észak-Magyarország hegylábi gyümölcsöseiben folyamatos az elterjedése.

Körtefákról került elő a redős virágdíszbogár (*Anthaxia plicata*). Hazánkban igazi ritkaság: a Naszály az ötödik, egyben a legnyugatibb lelőhelye Magyarországon, és az egyetlen Pest megyében (a további négy ismert lelőhelye mind Nógrád megyére esik). Ritkaságát az is magyarázza, hogy kora tavasszal (már április elején), még a körték lombfakadása, sőt virágzása előtt rajzik, és a legtöbb bogarász nem is gondolja, hogy ennyire korán, ráadásul a természetett körtéken érdemes keresni. Ha a száraz körtékágak kitartó kopogtatása ellenére sem bukkanunk rá, vigasztalódhatunk a Zsuzsanna-virágdíszbogárral (*Anthaxia suzannae*), amely azonban nagyobb elterjedésű, és más gyümölcsfákon is előfordul. Amikor a körte már lombos, csaknem mindig megtalálható rajta a négy szemű cincér (*Tetrops praeusta*). Szintén körtéről került elő a ritka déli eszelény (*Rhynchites lenaeus*) egy példánya.

Az almafákat tavasszal csapatostól szállja meg az almaeszelény (*Rhynchites bacchus*) és az alma-bimbólikasztó (*Anthonomus pomorum*). A szőlő vékony venyigéjében fejlődik a szőlő-karcsúdíszbogár (*Agrilus derasofasciatus*).

Lejtősztyeppék és sziklagyepek

A déli lejtőkön található sziklagyepek és lejtősztyeppék mozaikja zömmel mediterrán elterjedésű faunaelemeknek ad otthont. Többségük a Naszálytól keletre az Északi-középhegységben elvétele vagy egyáltalán nem fordul elő.

A magyar darázscincér (*Chlorophorus hungaricus*) és a dárdahere-zsák-hordóbogár (*Tituboea macropus*) tápnövényei egyaránt a dárdaherefajok (*Dorycnium*). Mindkettő a lejtősztyeppék védett ritkasága, noha a magyar darázs-

cincért HARMOS és mtsai (2001) Nógrád megyében meglepően sok lelőhelyről mutatták ki. Kevésbé feltűnő, de annál jellemzőbb mediterrán levélbogárfajok az ércfényű hullóbogár (*Coptocephala chalybaea*) és a szélesfejű sztyeppelvelész (*Cheilotoma musciformis*), amelyek tápnövénye a nyúlszapuka (*Anthyllis vulneraria*). A gyepekben tavasszal néha tömeges a fekete fürgebogár (*Microhoria unicolor*).

A pontomediterrán elterjedésű harangvirág-cincér (*Agapanthia maculicornis*) előfordulása a Dunántúli-középhegység több pontjáról ismert (főleg a Budai-hegységből). Ezek az adatok azonban csaknem kivétel nélkül 50 évnél régebbiek, és a vonatkozó élőhelyek nagy része mára megsemmisült. A fajnak biztos lelőhelye ma csak a Naszályon bizonyítható, ahol viszont a csomós harangvirágon (*Campanula glomerata*) meglepően gyakori. A szalagos hólyaghúzó (*Mylabris variabilis*) hazánkban elsősorban az alföldi homokos és enyhén szikes területek jellemző állata, a hegyvidékeken igen ritka; a Naszályon azonban egy alkalommal és egy helyen aránylag nagy számban volt található. A négyceppes szerecsenkata (*Hyperaspis quadrimaculata*) hazánkban éri el az elterjedési területe nyugati határát.

Tölgyesek

A hazai tölgyesek három jelképnek számító bogárfaja mind megtalálható a Naszályon. Ezek a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) és az orrszarvúbogár (*Oryctes nasicornis*). A nagy hőscincér lárvája napsütötte helyeken álló, részben még élő, de részben már elhalt fák törzsében fejlődik. A nagy szarvasbogár pajorja tuskók körül, fák nagy, elhalt gyökereiben él. Az orrszarvúbogár pajorjai teljesen szétkorhadt, nagy tömegű faanyagban fejlődnek.

A tavasszal rövid ideig – csupán egy-két hétig – rajzó kis fémesszarvasbogár (*Platycerus caraboides*) néhány példányát a déli oldal tölgyeseiben találtuk.

Ritkábban szem elé kerülő, de szintén látványos bogárfajok a pompás virágbogár (*Cetonischema aeruginosa*), a smaragdzöld virágbogár (*Eupotosia affinis*), a rezes virágbogár (*Potosia fieberi*) és a márványos virágbogár (*Liocola lugubris*), amelyek többnyire a lombkoronaszintben tartózkodnak. Lárvaik faodvak korhadékában fejlődnek.

A cincéreket illetően a Naszály társulásai közül a déli oldal tölgyeseinek faunája a leggazdagabb. Gyakori a tarkacsápú karcsúcincér (*Rutpela maculata*) és a rajzos virág-cincér (*Pachytodes erraticus*); e két polifág cincérfaj azonban más erdő-társulásokban, így a bükkösben is előfordul. Szigorúan a tölgyesekre jellemző faj az éjszaka aktív sápadt éjicincér (*Trichoferus pallidus*). Öreg moly-

hos tölgyek ágaiban fejlődik a vércincér (*Purpuricenus kaehlerii*), amelynek néhány egyedét boroscsapdákkal sikerült gyűjtenünk.

A lombkoronában – de a talajon is – főleg araszolók hernyóira vadászik a kis bábrabló (*Calosoma inquisitor*) és a négyettyes dögbogár (*Dendroxena quadrimaculata*). Az erdei utak mentén növény sujtár (*Lasius trilineatus*) gyökerében fejlődik hazánk egyik legnagyobb ormányosbogara, a szerecsenormányos (*Liparus dirus*), más ernyősvirágzatúakéban pedig rokona, a jóval kisebb turbo-lyormányos (*Liparus coronatus*). A tölgyek lombját fogyasztó ormányosbogarak közül a levélormányosok (*Phyllobius*) és a lombormányosok (*Polydrusus*) jelentős fajszámmal képviselik magukat.

Bükkösök, gyertyános-tölgyesek

A hegytető bükkösében és az északi oldal gyertyános-tölgyesében olyan fajok találhatók, amelyek a kiegyenlítettebb mikroklímájú európai középhegységek lomberdeinek jellemző elemei. Leglátványosabb közülük a havasi cincér (*Rosalia alpina*), amelynek lárvája leginkább elhalt bükkfában, néha gyertyánban vagy juharban fejlődik. A Naszályon gyakori, de általában a lombkoronában tartózkodik. Nagyobb számban csak a farakásokon kerül a szemünk elé, ahová a petéző nőstények, illetve őket követve a hímek is leereszkednek. Hasonló életmódú a hegyi virágcincér (*Stictoleptura scutellata*), de ennek imágói virágokat is látogatnak. A cser-tövisescincér (*Rhagium mordax*) nevével ellentétben a kivágott bükkből és gyertyánból készített farakások gyakori cincérfaja.

A kétszínű tövisnyakúbogár (*Isorhipis marmottani*) Magyarországon csak néhány öreg, kevésbé zavart erdőállományban fordul elő, ott, ahol viszonylag sok az elhalt, de még lábon álló fa. A valamivel gyakoribb legyezős tövisnyakúbogarat (*Isorhipis melasoides*) bükkfarakásokon találtuk. A Naszályról a tövisnyakúbogár-félék (Eucnemidae) családjának 6 faja került elő, ami kiemelkedő mennyiségnek számít; e család fajai ugyanis a viszonylag gyakori – a Naszályról is ismert – laposlábú tövisnyakúbogár (*Melasis buprestoides*) kivételével csupán elvétve bukkannak a magyarországi lombos erdőkben gyűjtött anyagokból. A farakásokat nagy számban szállja meg a fésűscsápú álszú (*Ptilinus pectinicornis*). Főleg a gyertyános-tölgyesek kidőlt cseresznyefáiban, de bükkben is él a Magyarországon csak néhány helyről előkerült fogasnyakú kopogóbogár (*Hadrobregmus denticollis*).

A tülkös szarvasbogár (*Sinodendron cylindricum*) lárvája korhadó bükk-törzsekben fejlődik; tél végén és kora tavasszal az imágók is a törzsek belsejében található, nyáron viszont a kergén mászkálnak. A szőrös szarvasbogár (*Aesalus scarabaeoides*) jóval gyakoribb nála, a bükkön kívül főleg cseresznyében, de korhadó tölgyben is megtalálható, gyakran csapatosan.

A hegytetőn és az északi oldalon az elhalt bükktrözsék nagy mennyiségű korhadéka megfelelő körülményeket biztosít a nyolcpettyes virágbogár (*Gnorimus variabilis*) lárváinak. Középhegységi erdeink e ritkaságát boroscsapdával sikerült gyűjteni; rokona, a nála jóval gyakoribb hegyi virágbogár (*Gnorimus nobilis*) imágóit a hegytető virágain fogtuk.

A kidőlt bükkfák törzsén nagy telepekben nő a nyári laskagomba (*Pleurotus pulmonarius*), amelynek termőtestein a tarbogárfélék (Erotylidae) *Triplax* genuszába tartozó négy fajt gyűjtöttük. A vörös és feketéskék színmintázatban hozzájuk nagyon hasonló, ám velük rokonságban nem lévő vöröskék álkomorka (*Tetratoma fungorum*) néhány egyede is előkerült. Hazánkban kevés lelőhelyről ismert, bár ritkaságához hozzájárulhat az is, hogy imágói ősztől tavaszig rajzának, amikor a rovarászok kevésbé aktívak. A kétszínű gombabogarat (*Triphylus bicolor*) is megtaláltuk a nyári laskagombában, de a bükkös petrezselyemgomba (*Hericium coralloides*) termőtesteiben is.

Törmeléklejtők

Az északi oldal legmeredekebb részeinek hársas törmeléklejtő-erdeiben jelentős mennyiségű elhalt faanyag halmozódik fel, ugyanis a terepviszonyok miatt a fát innen nem gazdaságos – vagy lehetetlen – kitermelni. Ez természetesen kedvez a xiloszaprób bogárfajoknak. Elhalt juharfában találtuk a hegyesszárnyú pattanó (*Megapenthes lugens*) áttelelt egyedét; e ritka fajnak hazánkban mindössze öt példányát őrzik az MTM, amelyek négy lelőhelyről származnak; utoljára a 20. század első harmadában került elő (MERKL 2006). Nála valamivel gyakoribb, de azért szintén ritkaságszámba menő, korhadó fákhöz kötődő pattanóbogárfajok az éknyakú pattanó (*Ischnodes sanguinocollis*) és a korhópattanó (*Procræus tibialis*). A skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) kidőlt vagy még lábbon álló, de elhalt fák még a törzsön lévő kérge alól került elő.

Hársak ágairól kopogtattuk a közönséges hársszút (*Ernoporus tiliae*) és a hársfa-rőzsecincért (*Exocentrus lusitanus*). Bár fénycsapda gyűjtötte, egyértelműen a hárshoz kötődő faj a nyolcpontos cincér (*Saperda octopunctata*).

Fenyvesek

A Naszály telepített fenyveseinek jellemző katicabogarai a szemfoltos katica (*Anatis ocellata*) – hazánk legnagyobb katicabogárfaja –, a nála alig kisebb sávós füsskata (*Myzia oblongoguttata*), valamint a tizenhárccseppes füsskata (*Myrrha octodecimguttata*). A fenyőben fejlődő cincérek közül a szürke daliás-cincér (*Acanthocinus griseus*), a kétszínű virág-cincér (*Anastrangalia sanguinolenta*), a gödrösnyakú cincér (*Arhopalus rusticus*) és az erdei félcincér (*Spon-*

dylis buprestoides) került elő. A Látó-hegy oldalán lévő magányos feketefenyők törzséből sikerült kinevelni a tüzeshasú díszbogarat (*Chrysobothris igniventris*). Elhalt feketefenyők vékony ágaiból faragtuk ki a Formának-fürgedíszbogár (*Phaenops formaneki*) egy példányát. A fenyők tűleveleit fogyasztja a szurokbarna fenyőlevelész (*Calomicrus pinicola*) és a fenyőtűrágó ormányos (*Brachonyx pineti*).

Vizek, vízpartok

A Gyadai-réten futó Lósi-patak mentén több, vízparthoz kötődő futóbogárfajt találtunk. Ilyen a számos *Bembidion* faj; közülük ki kell emelnünk a sárgafoltos gyorsfutót (*Bembidion illigeri*), amely hazánkban többfelé megtalálható, de nem gyakori. Magyarországi publikált lelőhelyadatainak zöme a domb- és hegyvidékre esik, a sík vidékről jóval kevesebb adatát ismerjük (SZÉL 1996). A mezei futrinka (*Carabus granulatus*) szintén a Gyadai-rét mellett, korhadtt fűzfából került elő. A sötétcsápú bűzfutót (*Chlaenius nigricornis*) a hegytetőn, a Vaditató-tó partján találtuk. A Naszályon fogott vízi és vízparti bogarak (a futóbogarak mellett holyvák, csiborok, csikbogarak) legnagyobb részét azonban fénycsapdával és autóshálózással gyűjtöttük. A vízhez kötődő bogarak jól repülnek, hiszen élőhelyük kiszáradásakor gyorsan kell helyet változtatniuk, és mivel vizet nem találnak bárhol, nagy távolságokat tesznek meg a levegőben. Közismert jelenség, hogy meleg napokon a fénycsapdával fogott bogarak jelentős részét vízi és vízparti bogarak teszik ki, még akkor is, ha a fénycsapda száraz hegyoldalban (esetünkben a sejcei kőbányában és a kosdi Cselőtepusztán) üzemel, ahol nincs a közelben víz.

A vízparti bogárfajok között olyanok is előkerültek, amelyeket a szakirodalmi források a szikésekre jellemző fajok között említene. Ilyen például a sókedvelő pocsolyaholyva (*Achenium ephippium*) vagy a sziki ásófutó (*Dyschirius salinus*). Mivel szikes területek a Naszályon és környékén egyáltalán nincsenek, e fajok minden bizonnyal az agyagbánya területén találnak élőhelyet maguknak. Itt ugyanis gyakran állnak össze nagy időszakos pocsolyák; ezek növényzetmentes, gyorsan felmelegedő parti iszapja olyan körülményeket biztosít, amelyek a szikéseken is nagyon hasonlóak. Feltehető, hogy e fajok számára éppen ezek a feltételek szükségesek, amelyekhez képest mellékes a talaj és a víz sótartalma.

EGYÉB FAUNISZTIKAI ÉRDEKESÉGEK

Sárgaszínű martfutó (*Porotachys bisulcatus*) – Nyugat-palearktikus elterjedésű faj, mely csaknem egész Európában megtalálható, de mindenütt ritka

(MÜLLER-MOTZFELD 2004). LINDROTH (1985) szerint az eredetileg fenyvesekben honos faj újabban inkább fűrésztelepeken, nedves farakásokban, bomló fenyőkéreg alatt található. Alkonyatkor rajzik. Az újabb gyűjtésből származó kevés hazai példány zömét fényen, illetve autóshálózással fogták (SZÉL és BÉRCES 2002).

Barna sutafutó (*Polistichus connexus*) – Közép-Európa déli részén, Dél-Európában, Észak-Afrikában és Ázsia nyugati részén honos (MÜLLER-MOTZFELD 2004). Magyarországon ritka, csaknem minden példányát fénycsapdával gyűjtötték. Legtöbb lelőhelye az Alföldre esik, ahol többnyire száraz, meleg élőhelyeken (füves pusztákon, löszgyepeken), olykor nedves helyeken, nádasokban, vízpartokon találták. Csak néhány adata ismert domb- és hegyvidéki folyóvölgyekből (SZÉL 1996). Az Alföld északkeleti részén az utóbbi időben talajcsapdával és egyelvé sokféle élőhelytípusban (ecsetpázsitosban, szikes legelőn, lóhere- és zabvetésben, gyalogakácós nemesnyárültetvényben) is előkerült (KÖDÖBÖCZ 2007).

Kék pattanó (*Limoniscus violaceus*) – Európa egyik legritkább pattanóbogara. Magyarországi előfordulását először 2005-ben közölték néhány példány alapján, amelyeket az 1990-es évek eleje óta gyűjtöttek a Szentendre–Visegrádi-hegységben és a Börzsöny déli részén (MERKL és MERTLIK 2005). Az élőhelyel kapcsolatos igényei nagyon speciálisak: lárvája csak olyan nagy faodvakban él, amelyek a talajjal érintkeznek, bennük a korhadék alatt agyagszerűen összeálló kitöltés található (a lárvák és az imágók is ebben telelnek), nem áll meg bennük a víz, de nem is szárazak, hanem a belülről korhadt fán keresztül folyamatos a nedvesség utánpótlása. A Naszályon az északi oldalon, 490 m magasságban, kőris odvából került elő egyetlen imágója.

Vállfoltos pattanó (*Idolus picipennis*) – Ritka, hegyvidéki pattanóbogárfaj. A Kárpátokban gyakori, hazánkban azonban eddig csak a Bükkből (SOMORJAI és ÁDÁM 1996), az Aggteleki-karsztról (MERKL 1999) és a Zempléni-hegységből (Regéc; Háromhuta: István-kút) ismertük.

Harlekinkatica (*Harmonia axyridis*) – A kelet-ázsiai eredetű, Észak-Amerikába és Európába szándékosan betelepített bogárfaj első hazai példánya (egy nyárfakéreg alatt telelő egyed) 2008 februárjában került elő Magyarországról (MERKL 2008). A ma már veszélyesnek számító, invázív katica ugyanabban az évben robbanásszerűen elszaporodott, és az ország minden tájegységén felbukkant, általában tömegesen. A Naszály északi lejtőjén egy magaslesen rajzó – valószínűleg telelőhelyet kereső – egyedeit 2008 októberében észleltük.

Tollascsapú darázsbogár (*Metoecus paradoxus*) – Nagy meglepetésünkre a mészkőbányában elhelyezett lepkészeti fénycsapda két példányt fogott a tollascsapú darázsbogárból. Ez a hazánkban – és általában Európában minden or-

szágában – csak nagyon kevés lelőhelyről ismert bogárfaj növénytársulásokhoz nem rendelhető, mert a német darázs (*Paravespula germanica*) és a kecskedarázs (*Paravespula vulgaris*) parazitoidja lévén előfordulása e darázsfajok fészkeihez kötött. A rövid életű imágók kevés ideig tartózkodnak a szabadban – ez magyarázza a faj ritkaságát –, általában nyár végén és ősszel. A rendkívüli időjárású (enyhe téllal és nagyon korai kitavaszkodással jellemzett) 2007-es évben azonban az említett két példány június-július fordulója táján került a csapdába.

Duftschmid-fehéritőbogár (*Oulema duftschmidi*) – A palearktikus régió nyugati részén szélesen elterjedt *Oulema melanopus* (Linnaeus, 1758) faj valójában három, egymással igen közeli rokonságban álló fajt takar. Közülük az *O. rufocyanea* (Suffrian, 1847) eddigi ismereteink alapján hazánkban ritka. A harmadik faj, az *O. duftschmidi* Európában széles körben elterjedt, többnyire az *O. melanopus*-szal kevert állományokat alkot, bár egyes területeket önállóan népesít be. Az *O. duftschmidi* első hazai példánya az Őrségből (Szalafő: Felsőszter) került elő (VIG és ROZNER 1996). A három faj külső megjelenésében igen hasonlít egymáshoz, biztos elválasztásukhoz nélkülözhetetlen az ivarszervek vizsgálata. Az *O. melanopus* különböző gyűjteményekben őrzött anyagai feltehetően a három faj keverékét alkotják, így azok teljes körű revíziója szükséges az egyes fajok hazai elterjedésének megállapításához.

Galagonya-levelbogár (*Cryptocephalus laevicollis*) – Az Alpoktól keletre a Kaukázusig előforduló faj hazánkban igen ritka. Csupán a Bükkből ismerünk 3 példányát (TOMOV és mtsai 1996).

Rézfényű levelész (*Chrysolina purpurascens rufocuprea*) – A ritkább hegyvidéki levelbogárfajok közé tartozik. A Dunántúl több pontjáról is előkevert, így a Bakonyból (Bakonybél: Szömörke-völgy, Bánd: Miklóspál-hegy, Eplény, Hárskút: Esztergáli-völgy), a Szentendre–Visegrádi-hegységéből (Pilisszentkereszt: Dobogókő), a Kőszegi-hegységéből (Bozsok: Írott-kő, Velem: Hosszúvölgy, Velem: Szent Vid) (VIG 1996, 2002), illetve ismert a Börzsönyből (Kemençe: Királyháza), a Bükkből (Bükkszentkereszt, Mályinka: Három-kút, Szilvásvárad: Keskeny-rét) (TOMOV és mtsai 1996) és a Zempléni-hegységéből (Pálháza) is.

Szárnyatlan atracél-földibolha (*Longitarsus monticola*) – Annak ellenére, hogy a *Longitarsus curtus* (Allard, 1860) faj *monticola* nevű változataként magyarországi előfordulását KASZAB (1962) a hazai levelbogár-faunát tárgyaló munkájában tényként jelezte, első bizonyító példánya az Aggteleki Nemzeti Parkból (Szögliget: Ménes-völgy) került elő (Vig 1999). Pontos elterjedése alig ismert, ehhez a korábban *L. curtus*-nak határozott példányok teljes körű revíziója szükséges. További közölt hazai lelőhelyei: Borzavár, Oroszlány (Mindszentpuszta), Porva (VIG 2002). Egy példánya ismert az Ipolytarnóci Ősmarad-

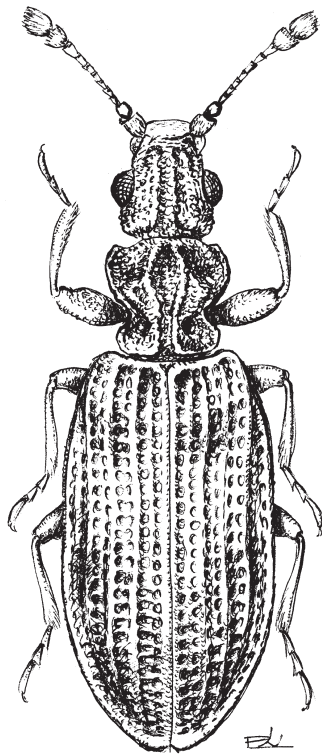

ványok Természetvédelmi Területről is, ennek adatai: Nógrád megye, Ipolytarnóc, Borókás-árok, autóshálózás, 2002.IX.19., leg. Merkl Ottó.

Karimás pajzsbogár (*Cassida canaliculata*) – A Naszályról ismert egyetlen példány melanisztikus színezetű, vagyis a fajra jellemző aranyos fényű vörösbarna helyett szinte teljesen fekete. Az Európában elterjedt *Cassida* fajok közül a *C. nebulosa* és a *C. flaveola* példányok között viszonylag gyakoriak a melanisztikus egyedek, bár ismert ilyen színezetű *C. denticollis* is. A jelenség sokkal gyakoribb a trópusi fajok körében, például az *Aspidimorpha*, a *Conchyloctenia* vagy a *Laccoptera* genuszokban. E fajok közös jellemzője, hogy mintázatukat struktúrszíneknek (fizikai színeknek) köszönhetik. A *C. canaliculata* esetében korábban nem került elő melanisztikus példány. A jelenség oka egyelőre ismeretlen.

Szinantróp bogárfajok – A Naszály déli lábánál futó, Sejcén is áthaladó

aszfaltút nagyon alkalmasnak bizonyult az autóshálózásra. Mivel az út jelentős szakaszokban mezőgazdasági területek és házak között fut, aligha véletlen, hogy számos szinantróp (az ember alkotta élőhelyeket kedvelő) faj került a hálóba. Ezek között találjuk a kozmopolita halvány szőröstarbogarat (*Cryptophilus integer*) és a keskeny gombabogarat (*Typhaea haagi*); mindkettőt 2000 után mutatták ki először Magyarországról (MERKL 2004, 2006). Az Európába behurcolt amerikai gombabogár (*Litargus balteatus*) egyre több helyen bukkan fel Magyarországon; valószínűleg már az egész országban elterjedt. A feketefejű komposztfutó (*Perigona nigriceps*) kozmopolita, melegkedvelő szinantróp faj, Közép-Európában és hazánkban is szórányosan fordul elő (SZÉL és BÉRCES 2002). LINDROTH (1986) szerint általában növényi törmelék között (leggyakrabban komposzt- és szeméttelpeken, gyomvegetációban) találták, míg a hazai példányok zömét fényen vagy autóshálózással gyűjtötték.

1. ábra. Foltos pudvabogár
(*Cartodere bifasciata*)

Új pudvabogárfajok – A feketefejű pudvabogár (*Enicmus atriceps*) Naszályról előkerült példánya a faj első hazai előfordulási adatát képviseli (MERKL és RÜCKER 2006). A 2007-ben leírt Rispin-pudvabogár (*Melanophthalma rispini*) típusorozatában általunk gyűjtött naszályi példányok (paratípusok) is vannak (RÜCKER és JOHNSON 2007). Az Európába valószínűleg Ausztráliából érkezett foltos pudvabogár (*Cartodere bifasciata*) (1. ábra) előfordulását azonban a magyar faunára új elemként ezúton közöljük először. A fajnak a Naszályon fogott példányán kívül még egy példánya ismert Magyarországról, amelyet szintén 2007-ben gyűjtött a jelen írás szerzője. Ennek eddig még publikálatlan adatai a következők: Pest megye, Nagykovácsi, Napkocsmáros-dűlő, autóshálózás este, 2007.V.11., leg. Merkl Ottó. (Az egyébként aránylag könnyen felismerhető faj példányaikat Wolfgang H. Rucker német szakember azonosította.)

AZ ELŐKERÜLT BOGÁRFAJOK FELSOROLÁSA

A családok LAWRENCE és NEWTON (1995) és a FAUNA EUROPAEA (2004) sorrendjét követik, a családokon belül a fajok ábécérendben következnek egymás után. A holyvafélék (Staphylinidae) esetében az alcsaládokat is feltüntetjük, mivel a tapogatósbogár-formák (Pselaphinae) és a sajkabogárformák (Scaphidiinae) hagyományosan külön családoknak számítottak, és más szakemberek értenek hozzájuk, mint a holyvák többségéhez. A fajok latin nevét minden esetben magyar név is követi. A magyar nevek forrása a jelen dolgozat szerzője által szerkesztés alatt álló „Checklist of the Coleoptera of Hungary” című könyv.

Dytiscidae – Csíkbogárfélék

- Agabus paludosus* (Fabricius, 1801) – barnaszárnyú gyászcsíkbogár – Vác, Gyadai-rét, patak-völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Hydroporus palustris* (Linnaeus, 1761) – mocsári kiscsíkbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Hydroporus planus* (Fabricius, 1781) – gyakori kiscsíkbogár – Vác, Naszály, déli oldal, motorháztetőről, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Hygrotus impressopunctatus* (Schaller, 1783) – barázdás aprócsíkbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Ilybius ater* (De Geer, 1774) – nagy orsócsíkbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Ilybius quadriguttatus* (Lacordaire, 1835) – gyakori orsócsíkbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.
- Ilybius subaeneus* Erichson, 1837 – fényes orsócsíkbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.13., Szabóky Cs.

Liopterus haemorrhoidalis (Fabricius, 1787) – rozsdás csíkbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.

Gyrinidae – Keringőbogár-félék

Gyrinus substriatus Stephens, 1829 – gyakori keringőbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.27., VI.10., VII.17., Szabóky Cs.

Carabidae – Futóbogárfélék

Abax parallelepipedus (Piller et Mitterpacher, 1783) – félbordás szélesfutó – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.

Abax parallelus (Duftschmid, 1812) – karcsú szélesfutó – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.

Acupalpus luteatus (Duftschmid, 1812) – sárgás törpefutonc – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Acupalpus meridianus (Linnaeus, 1761) – feketenyakú törpefutonc – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Acupalpus parvulus (Sturm, 1825) – sárganyakú törpefutonc – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., VIII.16., Szabóky Cs.

Agonum gracilipes (Duftschmid, 1812) – kecses kisfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.

Agonum lugens (Duftschmid, 1812) – mocsári kisfutó – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.

Agonum thoreyi Dejean, 1828 – hosszúnyakú kisfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.1., VII.13., Szabóky Cs.

Amara apricaria (Paykull, 1790) – sötétbarna közfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.16., VIII.16., Szabóky Cs.

Amara ovata (Fabricius, 1792) – tojásdad közfutó – Vác, Naszály, tető, bükkös, 2007.IV.28., egyelés, Merkl O.

Amara saphyrea Dejean, 1828 – azúrkék közfutó – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Anchomenus dorsalis (Pontoppidan, 1763) – hátfoltos kisfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Aptinus bombardia (Illiger, 1800) – tűzérbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas, törmeleklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Badister bullatus (Schrank, 1798) – kis posványfutonc – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.

Badister lacertosus Sturm, 1815 – tarka posványfutonc – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.

Bembidion assimile (Gyllenhal, 1810) – sárgafoltos gyorsfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.

Bembidion dalmatinum Dejean, 1831 – lakkfényű gyorsfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Bembidion dentellum (Thunberg, 1787) – szalagos gyorsfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.

- Bembidion illigeri* Netolitzky, 1914 – sárgafoltos gyorsfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Bembidion inoptatum* Schaum, 1857 – parti gyorsfutó – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Bembidion lampros* (Herbst, 1784) – közönséges gyorsfutó – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Bembidion minimum* (Fabricius, 1792) – apróka gyorsfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Bembidion octomaculatum* (Goeze, 1777) – nyolcfoltos gyorsfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Bembidion quadrimaculatum* (Linnaeus, 1761) – négyfoltos gyorsfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Bembidion tenellum* Erichson, 1837 – gyöngyházfényű gyorsfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Bembidion varium* (Olivier, 1795) – rajzos gyorsfutó – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Brachinus crepitans* (Linnaeus, 1758) – nagy pöfögőfutrinka – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., VII.17., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Vasas-erdő, tölgyes, egyelés, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Calathus cinctus* Motschulsky, 1850 – parlagi tarfutó – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.
- Calathus fuscipes* (Goeze, 1777) – sokpontos tarfutó – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.
- Calathus melanocephalus* (Linnaeus, 1758) – vörösnyakú tarfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Calodromius spilotus* (Illiger, 1798) – gyakori kéregfutó – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Calosoma inquisitor* (Linnaeus, 1758) – kis bábrabló – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Carabus coriaceus* Linnaeus, 1758 – nagy bőrfutrinka – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, talajcsapda, 2004.IX.22.–X.1., Merkl O.
- Carabus granulatus* (Linnaeus, 1758) – mezei futrinka – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Carabus hortensis* Linnaeus, 1758 – aranypettyes futrinka – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.
- Carabus scheidleri pseudopreyssleri* Breuning, 1932 – simahátú változó futrinka – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.

- Carabus ulrichii intercessor* Sokolář, 1912 – nagy rezes futrinka (2. ábra) – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VIII.27., Juhász Cs.; Vác, Gyadai-rét, talajcsapda, 2004.IX.22.–X.1., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Chlaenius nigricornis* (Fabricius, 1787) – sötétcsápú búzfutó – Vác, Naszály, Vaditató-tó, fadarab alól, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Chlaenius spoliatus* (Rossi, 1790) – csupasz búzfutó – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Chlaenius tristis* (Schaller, 1783) – fekete búzfutó – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.13., VII.13., VII.17., Szabóky Cs.
- Cicindela campestris* Linnaeus, 1758 – mezei homokfutrinka – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, rontott löszgyep, egyelés, 2007.IV.9., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.13., Seres G.
- Clivina collaris* (Herbst, 1784) – kétszínű vakondfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., VII.13., Szabóky Cs.
- Clivina fossor* (Linnaeus, 1758) – egyszínű vakondfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Cylindera germanica* (Linnaeus, 1758) – parlagi homokfutrinka – Vác, Naszály, Sejce, 1987.VII.20., Juhász Cs.
- Demetrias atricapillus* (Linnaeus, 1758) – buzogányfoltos nád futó – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Dolichus halensis* (Schaller, 1783) – hantfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., VII.17., Szabóky Cs.
- Dromius quadrimaculatus* (Linnaeus, 1758) – négyfoltos kéregfutó – Vác, Naszály, Sejce, 1983.IV.2., IV.17., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Drypta dentata* (Rossi, 1790) – atlaszfutó – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Dyschirius aeneus* (Dejean, 1825) – közönséges ásófutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Dyschirius salinus striatopunctatus* Putzeys, 1846 – széleshátú sziki ásófutó – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Elaphropus diabrachys* (Kolenati, 1845) – hatsávós martfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., VII.14., Merkl O.
- Harpalus affinis* (Schrank, 1781) – szőrösszárnyú fémfutó – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Harpalus atratus* Latreille, 1804 – gyászos fémfutó – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.3., Merkl O.
- Harpalus calceatus* (Duftschmid, 1812) – csillogó fémfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.11., VIII.14., Szabóky Cs.
- Harpalus distinguendus* (Duftschmid, 1812) – feketecombú fémfutó – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Harpalus froelichi* Sturm, 1818 – tömzsi fémfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., VII.17., Szabóky Cs.

- Harpalus griseus* (Panzer, 1796) – kis selymesfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Harpalus rubripes* (Duftschmid, 1812) – pontsoros fémfutó – Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.IX.1., Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Harpalus rufipes* (DeGeer, 1777) – nagy selymesfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., VII.17., Szabóky Cs.
- Harpalus tenebrosus* Dejean, 1829 – éjfékete fémfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., VII.17., Szabóky Cs.
- Leistus rufomarginatus* (Duftschmid, 1812) – karimás avarfutó – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Limodromus assimilis* (Paykull, 1790) – fekete kisfutó – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fatörzsekről, 2007.VII.14., Merkl O.
- Microlestes maurus* (Sturm, 1827) – mór parányfutó – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VII.8., Juhász Cs.
- Microlestes minutulus* (Goeze, 1777) – közönséges parányfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Molops piceus* (Panzer, 1793) – közönséges zömökfutó – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Színlő-barlang bejárata, 2007.III.11., Dányi L.; Vác, Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadat fákból, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas, törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Notiophilus biguttatus* (Fabricius, 1779) – kétfoltos szemesfutó – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Notiophilus rufipes* Curtis, 1829 – vöröslábú szemesfutó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ophonus azureus* (Fabricius, 1775) – azúrkék bársonyfutó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.16., VII.8., VII.13., VII.17., Szabóky Cs.
- Ophonus melletii* (Heer, 1837) – kis bársonyfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Ophonus puncticeps* (Stephens, 1828) – pontozott bársonyfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Ophonus rufibarbis* (Fabricius, 1792) – rótszörű bársonyfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.
- Paradromius linearis* (Olivier, 1796) – karcsú kéregfutó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Paranchus albipes* (Fabricius, 1796) – sárgalábú kisfutó – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Paratachys bistriatus* (Duftschmid, 1812) – közönséges martfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal,

- autóshálózás este, 2007.V.13., VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Perigona nigriceps*** (Dejean, 1831) – feketefejű komposztfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Philorhizus notatus*** (Stephens, 1827) – feketehasú kéregfutó – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.
- Platyderus rufus*** (Duftschmid, 1812) – apró cirpelőfutonc – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.
- Polistichus connexus*** (Geoffroy, 1785) – barna sutafutó – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.
- Porotachys bisulcatus*** (Nicolai, 1822) – sárgaszínű martfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Pterostichus hungaricus*** (Dejean, 1828) – magyar gyászfutó – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, 2007.III.11., Dányi L.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadt fákból, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.
- Pterostichus niger*** (Schaller, 1783) – komor gyászfutó – Vác, Naszály, Színlő-barlang bejárata, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Pterostichus oblongopunctatus*** (Fabricius, 1787) – gödörkés gyászfutó – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Podlussány A. és Merkl O.
- Stenolophus discophorus*** Fischer, 1824 – kisleptű turzásfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.
- Stenolophus mixtus*** (Herbst, 1784) – egyszínű turzásfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.13., VII.13., VII.17., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., VI.9., Szabóky Cs.
- Stenolophus skrimshiranus*** Stephens, 1828 – sárgás turzásfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Stenolophus teutonius*** (Schränk, 1781) – nagyfoltos turzásfutó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Syntomus obscuroguttatus*** (Duftschmid, 1812) – négyfoltos gyökérfutó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Syntomus pallipes*** (Dejean, 1825) – sárgalábú gyökérfutó – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Tachyta nana*** (Gyllenhal, 1810) – apró kéregfutó – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Trechus pilisensis*** (Csiki, 1917) – pilisi fűregfutonc – Vác, Naszály, Színlő-barlang bejárata, 2007.III.11., Dányi L.
- Trechus quadristriatus*** (Schränk, 1781) – közönséges fűregfutonc – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Zabrus tenebrioides*** (Goeze, 1777) – gabonafutrinka – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.

Helophoridae – Vésettsiborfélék

- Helophorus brevipalpis* Bedel, 1881 – tarka vésettsibor – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Helophorus dorsalis* (Marsham, 1802) – erdei vésettsibor – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Helophorus granularis* Herbst, 1793 – fénylő vésettsibor – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Helophorus montenegrinus* Kuwert, 1885 – sötét vésettsibor – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Hydrophilidae – Csiborfélék

- Anacaena limbata* (Fabricius, 1792) – gyakori kerekcsibor – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Berosus frontifoveatus* Kuwert, 1890 – tüskés szemescsibor – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Berosus signaticollis* (Charpentier, 1825) – csíkosnyakú szemescsibor – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.; Naszály, Sejcei-kőbánya, fényre, 2007.VI.16., Szabóky Cs.
- Cryptopleurum minutum* (Fabricius, 1775) – szőrös trágyacsiborka – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Cymbiodyta marginella* (Fabricius, 1792) – szegélyes csibor – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Enochrus melanocephalus* (Olivier, 1792) – feketefejű fakócsibor – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Hydrobius fuscipes* (Linnaeus, 1758) – változékony csibor – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Hydrochara flavipes* (Steven, 1808) – sárgalábú csibor – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Hydrophilus aterrimus* Eschscholtz, 1822 – fekete óriáscsibor – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.25., Szabóky Cs.
- Hydrophilus piceus* (Linnaeus, 1758) – közönséges óriáscsibor – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.7., Szabóky Cs.

Histeridae – Sutabogárfélék

- Acritus homoeopathicus* Wollaston, 1857 – fénytelen paránysutabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Acritus minutus* (Herbst, 1792) – simanyakú paránysutabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Atholus corvinus* (Germar, 1817) – hollófekete sutabogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.
- Dendrophilus punctatus* (Herbst, 1792) – nagy fanedvsutabogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, faodúból, 1993.VI.12., Merkl O.

- Gnathoncus buyssoni* Auzat, 1917 – Buysson-fészeksutabogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, faodúból, 1993.VI.12., Merkl O.
- Hister quadrimaculatus* Linnaeus, 1758 – közönséges sutabogár – Vác, Gyadai-rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.
- Margarinotus punctiventer* (Marseul, 1854) – pontoshasú sutabogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Paromalus flavicornis* (Herbst, 1792) – sárgabunkós kéregsutabogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), hálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Paromalus parallelepipedus* (Herbst, 1792) – fenyves-kéregsutabogár – Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.
- Platysoma compressum* (Herbst, 1783) – közönséges lapossutabogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.

Hydraenidae – Tócsabogárfélék

- Hydraena riparia* Kugelann, 1794 – parti lapostócsabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Ptiliidae – Paránybogárfélék

- Acrotrichis fascicularis* (Herbst, 1793) – keskeny paránybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Acrotrichis sitkaensis* (Motschulsky, 1845) – alaszakai paránybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Nossidium pilosellum* (Marsham, 1802) – nagy paránybogár – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Ptenidium formicetorum* Kraatz, 1851 – hangyász paránybogár – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Ptenidium pusillum* (Gyllenhal, 1808) – sárgacsápú paránybogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Agyrtidae – Áldögbogárfélék

- Agyrtes castaneus* (Fabricius, 1793) – barna áldögbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Leiodidae – Pecebogárfélék

- Agathidium laevigatum* Erichson, 1845 – gömbölyödő gombabogárka – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Agathidium marginatum* Sturm, 1807 – mezei gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Agathidium seminulum* (Linnaeus, 1758) – magalakú gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Agathidium varians* Beck, 1817 – változó gombabogárka – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Amphicyllis globiformis* (C. R. Sahlberg, 1833) – gömbölyded gombabogárka – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Anisotoma humeralis* (Fabricius, 1792) – vörösvállú gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Anisotoma orbicularis* (Herbst, 1792) – kilencsoros gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Catops picipes* (Fabricius, 1787) – széles pecebogár – Vác, Gyadai-rét, talajcsapda, 2004.IX.22.–X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Choleva angustata* (Fabricius, 1781) – keskeny nyurgapecebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Choleva reitteri* Petri, 1915 – sörtés nyurgapecebogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Colenis immunda* (Sturm, 1807) – recés gombabogárka – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Colon affine* Sturm, 1839 – kisbunkós estbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Colon brunneum* (Latreille, 1807) – barna estbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Hydnobius multistriatus* (Gyllenhal, 1813) – szélesfejű szegélyes-gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.

- Leiodes calcarata* (Erichson, 1845) – sarkantyús gombabogárka – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Leiodes macropus* (Rye, 1873) – görbelábú gombabogárka – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hár-sas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Leiodes strigipennis* Daffner, 1983 – karcolt gombabogárka – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Liocyrtusa vittata* (Curtis, 1840) – közönséges törpe-gombabogárka – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Nargus wilkini* (Spence, 1815) – homályos avarpecebogár – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Nargus anisotomoides* (Spence, 1815) – fényes avarpecebogár – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2008.X.11., Németh T.
- Sciodrepoides watsoni* (Spence, 1813) – apró pecebogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Scydmaenidae – Gödörkésbogár-félék

- Cephennium paganettii* Besuchet, 1958 – világostorú fűrő-gödörkésbogár – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Scydmaenus hellwigii* Herbst, 1792 – odvasfejű gödörkésbogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Scydmaenus perrisii* (Reitter, 1881) – Perris-gödörkésbogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Scydmaenus tarsatus* Müller et Kunze, 1822 – talpas gödörkésbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Stenichnus godartii* (Latreille, 1806) – Godart-gödörkésbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Silphidae – Dögbogárfélék

- Dendroxena quadrimaculata* (Scopoli, 1772) – négyettyes dögbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, egyelés, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.13., Seres G.
- Necrodes littoralis* (Linnaeus, 1758) – nagy dögbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.
- Nicrophorus interruptus* Stephens, 1830 – sárgaszőrű temetőbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.15–21., Nádai L.
- Phosphuga atrata* (Linnaeus, 1758) – bordás csigarabló – Vác, Naszály, bükkös, korhadt fából, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.III.16., Nádai L.
- Silpha obscura* Linnaeus, 1758 – közönséges dögbogár – Vác, Naszály, 2007.IV.26., Seres G.
- Thanatophilus rugosus* (Linnaeus, 1758) – ripacsos dögbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.

Thanatophilus sinuatus (Fabricius, 1775) – hegyesvállú dögbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, cickánytetemről, 2007.VII.14., Merkl O.

Staphylinidae – Holyvafélék Scaphidiinae – Sajkabogárformák

Scaphidium quadrimaculatum Olivier, 1790 – négyfoltos sajkabogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2004.IX.22., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Náday L.

Scaphisoma agaricinum (Linnaeus, 1758) – fekete sajkabogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Pselaphinae – Tapogatósbogár-formák

Batrissus formicarius Aubé, 1833 – nagy tapogatósbogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Náday L.

Brachygluta haematica (Reichenbach, 1816) – vérvörös tapogatósbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Brachygluta simplicior Raffray, 1904 – egyeneslemezű tapogatósbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Bryaxis curtisii orientalis (Karaman, 1952) – keleti Curtis-tapogatósbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Bryaxis ullrichii (Motschulsky, 1851) – csupasznyakú tapogatósbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.

Bythinus acutangulus Reitter, 1878 – nagyszemű tapogatósbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Bythinus macropalpus Aubé, 1833 – zömök tapogatósbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Euplectus punctatus Mulsant, 1861 – pontozottnyakú tapogatósbogár – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), kéreg alól, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.

Pselaphus heisei Herbst, 1792 – kétbübos tapogatósbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.

Rybaxis longicornis (Leach, 1817) – vörösfedős tapogatósbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Trichonyx sulcicollis (Reichenbach, 1816) – természetes tapogatósbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Aleocharinae – Fürkészholyvaformák

- Acrotone parens* (Mulsant et Rey, 1852) – erdei komposzholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Aleochara bipustulata* (Linnaeus, 1761) – kétfoltos fürkészholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Aleochara lata* Gravenhorst, 1802 – gyászos fürkészholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.
- Aleochara sparsa* Heer, 1839 – közönséges fürkészholyva – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.8–15., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.
- Aleochara spissicornis* Erichson, 1839 – orsócsápú fürkészholyva – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Amischa decipiens* (Sharp, 1869) – barnás trapézfejűholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Amischa nigrofusca* (Stephens, 1832) – suta trapézfejűholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Atheta balcanicola* (Scheerpeltz, 1968) – berki penészholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Atheta elongatula* (Gravenhorst, 1802) – patakparti penészholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Atheta hybrida* (Sharp, 1869) – erdei penészholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Atheta luridipennis* (Mannerheim, 1830) – csermelyparti penészholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Atheta sodalis* (Erichson, 1837) – fényesfejű penészholyva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.
- Autalia longicornis* Scheerpeltz, 1947 – közönséges gödörkesholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Bolitochara bella* Märkel, 1844 – díszes tarkaholyva – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, faodúból, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Bolitochara lucida* (Gravenhorst, 1802) – fényes tarkaholyva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.
- Bolitochara obliqua* Erichson, 1837 – sötét tarkaholyva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.
- Cordalia obscura* (Gravenhorst, 1802) – szívhatú karcsúholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cypha longicornis* (Paykull, 1800) – hosszúcsápú gömböcholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Dinaraea linearis* (Gravenhorst, 1802) – füstös bibircsholyva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.
- Enalodroma hepatica* (Erichson, 1839) – bütykös humuszholva – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 1993.V.30., Merkl O.
- Gyrophaena joyi* Wendeler, 1924 – füstös taplóholva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Gyrophaena joyioides* Wüsthoff, 1937 – közönséges taplóholva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Gyrophaena manca* Erichson, 1839 – egyszínű taplóholva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ról, 1993.VI.12., Merkl O.
- Gyrophaena strictula* Erichson, 1839 – kormos taplóholva – Vác, Naszály, *Melitti-Fagetum*, gombákból, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Liogluta granigera* (Kiesenwetter, 1850) – avarlakó humuszholyva – Vác, Naszály, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Liogluta microptera* C. G. Thomson, 1867 – avarkedvelő humuszholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mocyta fungi* (Gravenhorst, 1806) – közönséges komposztholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Nehemitropia lividipennis* (Mannerheim, 1830) – orsócsápú komposztholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Oxypoda vicina* Kraatz, 1856 – erdei pudvaholyva – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.
- Oxypoda vittata* Märkel, 1842 – sujtásos pudvaholyva – Vác, Naszály, Vasas-erdő, tölgyes, egyelés, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Pella cognata* (Märkel, 1842) – bőbitás hangyászholva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Pella lugens* (Gravenhorst, 1802) – fakó hangyászholva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Zyras collaris* (Paykull, 1800) – vöröshátú hangyászholva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Habrocerinae – Sörtéscsápúholva-formák

- Habrocerus capillaricornis* (Gravenhorst, 1806) – közönséges sörtéscsápúholva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Trichophyinae – Pilláscsapúholyva-formák

Trichophyia pilicornis (Gyllenhal, 1810) – kis pilláscsapúholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.

Tachyporinae – Fürgeholyvaformák

Cilea silphoides (Linnaeus, 1767) – tarka fürgeholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Ischnosoma splendidum (Gravenhorst, 1806) – közönséges gombászholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Lordithon exoletus (Erichson, 1839) – sárgahátú gombászholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Lordithon lunulatus (Linnaeus, 1760) – tarka gombászholyva – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.

Lordithon thoracicus (Fabricius, 1777) – változékony gombászholyva – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.

Mycetoporus erichsonianus Fagel, 1965 – szenes gombászholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Mycetoporus longulus Mannerheim, 1830 – nyurga gombászholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Mycetoporus punctipennis Scriba, 1868 – pontozott gombászholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Mycetoporus rufescens (Stephens, 1832) – vöröses gombászholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.

Sepedophilus bipunctatus (Gravenhorst, 1802) – soksertéjű pihésholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Sepedophilus littoreus (Linnaeus, 1758) – tarka pihésholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Sepedophilus obtusus (Luze, 1902) – fényes pihésholyva – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.

Sepedophilus testaceus (Fabricius, 1793) – szurokszínű pihésholyva – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.

Tachinus humeralis Gravenhorst, 1802 – erdei fürgeholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Tachyporus chrysomelinus (Linnaeus, 1758) – sárgahátú kószaholyva – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.

Tachyporus hypnorum (Fabricius, 1775) – közönséges kószaholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.

Tachyporus nitidulus (Fabricius, 1781) – kis kószaholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Tachyporus solutus Erichson, 1839 – vöröshátú kószaholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Steninae – Szemesholyvaformák

Stenus atratulus Erichson, 1839 – száraztűró szemesholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Stenus incrassatus Erichson, 1839 – vaskos szemesholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Stenus ochropus Kiesenwetter, 1858 – fényes szemesholyva – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Phloeocharinae – Penészevőholyva-formák

Phloeocharis subtilissima Mannerheim, 1830 – közönséges penészevőholyva – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, 2007.IV.1., é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Oxytelinae – Korhóholyvaformák

Anotylus insectus (Gravenhorst, 1806) – csipkeshátú korhóholyva – Vác, Naszály, Sejce, 1984. VII.8., Juhász Cs.

Anotylus rugosus (Fabricius, 1775) – rovátkashátú korhóholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.

Anotylus tetracarlinatus (Block, 1799) – rovátkás korhóholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Bledius cribricollis Heer, 1839 – pirosszárnyú ásóholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Bledius gallicus (Gravenhorst, 1806) – kis ásóholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.

Bledius roubali Horion, 1963 – posványlakó ásóholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.

Carpelimus corticinus (Gravenhorst, 1806) – sötét iszapholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., VI.25., Szabóky Cs.

Carpelimus erichsoni (Sharp, 1871) – rovátkás iszapholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Carpelimus gracilis (Mannerheim, 1830) – kecses iszapholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Carpelimus impressus* (Lacordaire, 1835) – barázdás iszapholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Carpelimus obesus* (Kiesenwetter, 1844) – pohos iszapholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Coprophilus striatulus* (Fabricius, 1793) – közönséges peceholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Deleaster dichrous* (Gravenhorst, 1802) – kétszínű csermelyholyva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Ochtheophilus omalinus* (Erichson, 1840) – hosszúszárnnyú iszapholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Oxytelus piceus* (Linnaeus, 1767) – sárgalábú korhóholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Oxytelus sculptus* Gravenhorst, 1806 – ráncos korhóholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Planeustomus palpalis* (Erichson, 1839) – kis aknászholva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.
- Platystethus spinosus* Erichson, 1840 – puszta korhóholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.

Piestinae – Lapholyvaformák

- Siagonium humerale* Germar, 1836 – vállfoltos lapholyva – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 400 m, korhadat fákából, 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklető-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Siagonium quadricorne* Kirby et Spence, 1815 – négyszarvú lapholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Proteininae – Sutaholyvaformák

- Megarthus bellevoeyi* Saulcy, 1862 – érdes sutaholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Metopsia similis* Zerche, 1998 – pajzsos sutaholyva – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008. X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Proteinus brachypterus* (Fabricius, 1792) – közönséges sutaholyva – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Proteinus laevigatus* Hochhuth, 1872 – domború sutaholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Proteinus ovalis* Stephens, 1834 – széles sutaholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.

Omaliinae – Barázdásholyva-formák

- Acrulia inflata* (Gyllenhal, 1813) – pufók barázdásholyva – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, 2007.IV.1., é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.3., Merkl O.
- Anthobium atrocephalum* (Gyllenhal, 1827) – feketésfejű felemásholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Eusphalerum semicoleopratum* (Panzer, 1795) – gödörkés virágholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Eusphalerum sorbi* (Gyllenhal, 1810) – kis virágholyva – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Eusphalerum tenenbaumi* (Bernhauer, 1932) – gödrös virágholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Lesteva longoelytrata* (Goeze, 1777) – partfutó felemásholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Omalius caesum* Gravenhorst, 1806 – kis barázdásholyva – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Phloeostiba plana* (Paykull, 1792) – dohányszínű kéregholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Phyllodrepa floralis* (Paykull, 1789) – virágkedvelő barázdásholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Xylostiba bosnica* (Bernhauer, 1902) – bükkös kéregholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.

Staphylininae – Igaziholyva-formák

- Bisnius fimetarius* (Gravenhorst, 1802) – erdei ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Emus hirtus* (Linnaeus, 1758) – bundás holyva – Vác, Naszály, Sejce, 1987.IV.25., Juhász Cs.
- Gabrius astutus* (Erichson, 1840) – hegyi ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Hypnogyra angularis* (Ganglbauer, 1895) – kéreglakó rovátkásholyva – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, 2007.IV.1., é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Leptacinus intermedius* Donisthorpe, 1936 – barázdáshomlokú rovátkoltholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Neobisnius procerulus* (Gravenhorst, 1806) – kétszínű ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

- Ocypus mus* (Brullé, 1832) – egérszínű holyva – Vác, Naszály, Színlő-barlang bejárata, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.
- Othius punctulatus* (Goeze, 1777) – nagy avarholyva – Vác, Naszály, tölgyes, kéreg alól, 2007.I.7., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Phacophallus parumpunctatus* (Gyllenhal, 1827) – kevés pontos rovátkoltholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Philonthus carbonarius* (Gravenhorst, 1802) – réti ganajholyva – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, 2007.IV.1., é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Philonthus laminatus* (Creutzer, 1799) – fémzöld ganajholyva – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Philonthus quisquiliarius* (Gyllenhal, 1810) – zöldfényű ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.13., Szabóky Cs.
- Philonthus rectangulus* Sharp, 1874 – szögletesfejű ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Philonthus umbratilis* (Gravenhorst, 1802) – nagyszemű ganajholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Platydracus chalconecephalus* (Fabricius, 1801) – rezes holyva – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Quedius cinctus* (Paykull, 1790) – szegélyes mohaholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Quedius cruentus* (Olivier, 1795) – gombakedvelő mohaholyva – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ról, 2007.IX.23., Merkl O.
- Quedius limbatus* (Heer, 1839) – közönséges mohaholyva – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Staphylinus caesareus* Cederhjelm, 1798 – aranysujtásos holyva – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Xantholinus longiventris* Heer, 1839 – fényeshátú rovátkásholyva – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.

Paederinae – Partiholyvaformák

- Achenium ephippium* (Gravenhorst, 1802) – sókedvelő pocsolyaholyva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Astenus lyonesis* (Joy, 1908) – közönséges köviholyva – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Lathrobium fulvipenne* (Gravenhorst, 1806) – közönséges mocsárholyva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Medon brunneus* (Erichson, 1839) – barna lombholyva – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Medon fuscus* (Mannerheim, 1830) – barnás lombholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Paederus fuscipes* Curtis, 1826 – kis partiholyva – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Rugilus angustatus* (Geoffroy, 1785) – vöröshátú cérnanyakúholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Rugilus orbiculatus* (Paykull, 1789) – kis cérnanyakúholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Rugilus rufipes* (Germar, 1836) – nagy cérnanyakúholyva – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Scopaeus debilis* Hochhuth, 1851 – pusztai turzasholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Scopaeus laevigatus* (Gyllenhal, 1827) – közönséges turzasholyva – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Lucanidae – Szarvasbogárfélék

- Aesalus scarabaeoides* (Panzer, 1794) – szőrös szarvasbogár – Vác, Naszály, Szarvas-hegy, cseréből kifaragva, 2007.II.21., Bérces S.; Vác, Naszály, bükkös, korhadat bükkből, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, korhadat cseresznyefából, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadat fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, korhadat bükkből, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Dorcus parallelipipedus* (Linnaeus, 1758) – kis szarvasbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, korhadat fából, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaskapu, gyertyános-tölgyes, bükkfarakásokról, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) – nagy szarvasbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaskapu, gyertyános-tölgyes, bükkfarakásokról, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.VI.9., VI.15., VI.22., VI.30., Seres G.
- Platycerus caraboides* (Linnaeus, 1758) – kis fémesszarvasbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1995.V.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Sinodendron cylindricum* (Linnaeus, 1758) – tülkös szarvasbogár – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, korhadat fából, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), hálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.

Trogidae – Irhabogárfélék

- Trox scaber* (Linnaeus, 1767) – rövidsörtés irhabogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Geotrupidae – Álganéjtúró-félék

- Anoplotrupes stercorosus* (Scriba, 1791) – erdei álganéjtúró – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, talajcsapda, 2004.IX.22.–X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.VI.4., Seres G.
- Lethrus apterus* (Laxmann, 1770) – nagyfejű csajkó – Vác, Naszály, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, 1996.V.24., Náday L.; Vác, Naszály, 1998.V.9., Náday L.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.III.16., Náday L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, egyelés, 2007.IV.19., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Odonteus armiger* (Scopoli, 1772) – mozgószarvú álganéjtúró – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., VI.12., VI.16., VI.30., VII.1., Szabóky Cs.
- Trypocopris vernalis* (Linnaeus, 1758) – tavaszi álganéjtúró – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút völgy, 2007.V.20., Náday L.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.VI.4., Seres G.

Scarabaeidae – Ganéjtúrófélék

- Amphimallon assimile* (Herbst, 1790) – kis sárgacserbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.VI.9., Seres G.
- Anomala vitis* (Fabricius, 1775) – nagy fináncbogár – Vác, Sejce, 1994.VII.12., Juhász Cs.
- Aphodius brevis* Erichson, 1848 – zömök trágyabogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.IV.14., Juhász Cs.
- Aphodius distinctus* (O. F. Müller, 1776) – rajzos trágyabogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Aphodius lividus* (Olivier, 1789) – turjáni trágyabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Aphodius maculatus* Sturm, 1800 – foltosszarvú trágyabogár – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.
- Aphodius paracoenus* Balthasar et Hrubant, 1960 – széleslábú trágyabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Aphodius prodromus* Brahm, 1790 – sárgalábú trágyabogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.IV.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.
- Aphodius rufipes* (Linnaeus, 1758) – vörösbarna trágyabogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.
- Aphodius rufus* (Moll, 1782) – sárgászöld trágyabogár – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.
- Aphodius sticticus* (Panzer, 1798) – cirmos trágyabogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Aphodius varians* Duftschmid, 1805 – változékony trágyabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

- Cetonia aurata* (Linnaeus, 1761) – aranyos virágbogár – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 1996.V.24., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.V.21., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, csúcs, 2007.VI.9., Seres G.; Vác, Naszály, csúcs, boroscsapda, 2007.VI.30., Seres G.; Vác, Naszály, Sejce, 2007.VII.1., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.8–15., Nádai L.
- Cetonischema aeruginosa* (Drury, 1770) – pompás virágbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.; Vác, Naszály, Vasas-erdő, boroscsapda, 2007.VI.22., Seres G.
- Chaetopteroptia segetum* (Herbst, 1783) – rozsszipoly – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Eupotosia affinis* (Andersch, 1797) – smaragdzöld virágbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.VI.4., VI.22., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.8–15., Nádai L.
- Gnorimus nobilis* (Linnaeus, 1758) – hegyi virágbogár – Vác, Naszály, csúcs, egyelés, 2007.VI.4., Seres G.
- Gnorimus variabilis* (Linnaeus, 1758) – nyolcpettyes virágbogár – Vác, Naszály, csúcs, boroscsapda, 2007.VI.22., Seres G.
- Holochelus aequinoctialis* (Herbst, 1790) – tavaszeleji cserebogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, egyelés, 2008.IV.14., Kotán A. és Németh T.
- Holochelus vernus* (Germar, 1823) – tavaszi cserebogár – Vác, Naszály, 1996.V.24., Nádai L.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Liocola lugubris* (Herbst, 1786) – márványos virágbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.V.25., 2007.VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., Nádai L.; Vác, Naszály, csúcs, boroscsapda, 2007.VI.9., VI.15., VI.22., Seres G.
- Melolontha melolontha* (Linnaeus, 1758) – májusi cserebogár – Vác, Naszály, 1998.V.9., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.IV.23.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.
- Netocia ungarica* (Herbst, 1790) – magyar virágbogár – Vác, Naszály, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.IV.23., Seres G.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.V.17., Seres G.; Vác, Naszály, agyagbánya, bogáncsról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Onthophagus coenobita* (Herbst, 1783) – rezes trágyatúró – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), hálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Onthophagus grossepunctatus* Reitter, 1905 – érdes trágyatúró – Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.
- Onthophagus ovatus* (Linnaeus, 1767) – apró trágyatúró – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadó fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Onthophagus ruficapillus* Brullé, 1832 – füstös trágyatúró – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

- Onthophagus verticicornis* (Laicharting, 1781) – fekete trágyatúró – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Oryctes nasicornis* (Linnaeus, 1758) – orrszarvúbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, 1993. IX.29., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, tölgytuskóból (elpusztult példány), 2007.IV.9., Németh T.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.19., Szabóky Cs.
- Oxyomus sylvestris* (Scopoli, 1763) – fogasvállú trágyabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007. VII.14., Merkl O.
- Oxythrea funesta* (Poda, 1761) – sokpettyes virágbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 1996.V.24., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejce, 2007.VII.1., Nádai L.
- Pentodon idiota* (Herbst, 1789) – butabogár – Vác, Naszály, 1998.V.9., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Pleurophorus caesus* (Creutzer, 1796) – hengeres trágyabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Potosia cuprea obscura* (Andersch, 1797) – olajzöld virágbogár – Vác, Naszály, 1982.VI.20., Juhasz Cs.; Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 1996.V.24., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejce, 2007.VII.1., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.VI.4., VI.9., VI.15., VI.22., VI.30., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., Nádai L.
- Potosia fieberi* (Kraatz, 1880) – rezes virágbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.V.25., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.
- Serica brunnea* (Linnaeus, 1758) – homoki kiscserebogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.
- Sisyphus schaefferi* (Linnaeus, 1758) – lőcsalábú galacsinhajtó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, egyelés, 2007.IV.19., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Tropinota hirta* (Poda, 1761) – bundás virágbogár – Vác, Naszály, fűhálóza, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 1996.V.24., Nádai L.; Vác, Gyadai rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.IV.28., Seres G.; Vác, Naszály, bükkös, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Valgus hemipterus* (Linnaeus, 1758) – suta virágbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, 1998.V.9., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.

Scirtidae – Rétbogárfélék

- Cyphon coarctatus* Paykull, 1799 – bordás rétbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cyphon laevipennis* Tournier, 1868 – nádi rétbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cyphon ochraceus* Stephens, 1830 – lápi rétbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Elodes minuta* (Linnaeus, 1767) – kis rétbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Buprestidae – Díszbogárfélék

- Acmaeoderella flavofasciata* (Piller et Mitterpacher, 1783) – sárgacsíkos zömökdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1995.VI., Hajek P.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.VI.9., Seres G.
- Agrilus albogularis* Gory, 1841 – üröm-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.30., Szabóky Cs.
- Agrilus angustulus* (Illiger, 1803) – közönséges karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., 1984.VI.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Agrilus betuleti* (Ratzeburg, 1837) – nyír-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Agrilus biguttatus* (Fabricius, 1777) – kétpettyes karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.21., VI.4., Seres G.
- Agrilus convexicollis* Redtenbacher, 1849 – kőris-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Agrilus croaticus* Abeille de Perrin, 1897 – horvát karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Agrilus cuprescens* Ménétres, 1832 – földiszeder-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Agrilus derasofasciatus* Lacordaire, 1835 – szőlő-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, agyagbánya.
- Agrilus hyperici* (Creutzer, 1799) – orbáncfű-karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VII.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.
- Agrilus laticornis* (Illiger, 1803) – szélescsápú karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Agrilus macroderus* Abeille de Perrin, 1897 – rózsza-karcsúdíszbogár (3. ábra) – Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.

- Agrilus olivicolor* Kiesenwetter, 1857 – olívszöld karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V., VI.25., 1984.VII.8., Juhász Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Agrilus pratensis* (Ratzeburg, 1837) – kétszínű karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.
- Agrilus sulcicollis* Lacordaire, 1835 – hengeres karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.
- Agrilus suvorovi* Obenberger, 1935 – nyárfakarcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., VI.25., 1996.VI.28., Juhász Cs.
- Agrilus viridis* (Linnaeus, 1758) – változékony karcsúdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1988.VII.10., Juhász Cs.; Vác, Naszály, agyagbánya, fényre, 2007.VIII.11., Szabóky Cs.
- Anthaxia candens* (Panzer, 1789) – cseresznyefa-virágdíszbogár (4. ábra) – Vác, Naszály, Sejce, 1983.I.30., II.6., II.20., III., 1984.I., II., Juhász Cs.; Vác, Naszály, *Cerasus* kérges alól, 1983.I.5., Szalóki D.; Vác, Naszály, Sejce, *Cerasus avium*-ból, 1983.I.5., Retezár I.; Vác, Naszály, *Cerasus* kérges alól, 1983.II.26., Szalóki D.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, cseresznyefából, 2007.III.11., Németh T. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.III.16., Nádai L.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.III.13., V.12., V.21., V.25., Seres G.
- Anthaxia chevrieri* Gory et Laporte, 1839 – zanót-virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., Seres G.
- Anthaxia cichorii* (Olivier, 1790) – katáng-virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., 1983.VII.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózza, 1983.VI.10., Szalóki D.
- Anthaxia fulgurans* (Schränk, 1789) – közönséges virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 1987.VI.3. kopogtatva, Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, vad-rózsáról, 2002.V.13., Szénási V.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózza, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózza, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózza, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Sejce, 2007.VII.1., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., IV.23., V.30., VI.4., Seres G.
- Anthaxia godeti* Gory et Laporte, 1839 – Godet-virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1981.VI.16., 1983.V.14., V.18., 1984.V.12., 1988.VII.10., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1981.VI.6., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., V.21., V.25., VI.4., Seres G.
- Anthaxia hungarica* (Scopoli, 1772) – magyar virágdíszbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.VI.9., Seres G.
- Anthaxia manca* (Linnaeus, 1767) – sávosnyakú virágdíszbogár (4. ábra) – Vác, Naszály, Sejce, 1983.IV.24., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.VII.8., Hajek P.; Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.IV.23., IV.26., Seres G.
- Anthaxia millefolii* (Fabricius, 1801) – cickafark-virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1981.VI.21., 1993.VI.25., VII.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.V.30., VI.9., Seres G.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózza, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózza, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli ol-

- dal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Anthaxia nitidula nitidula*** (Linnaeus, 1758) – ragyogó virágdíszbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.I., 1984.V.14., 1984.VII.8., Juhász Cs.; Vác, Naszály, *Cerasus* kérge alól, 1983.II.26., Szalóki D.; Vác, Naszály, *Cerasus* kérge alól, 1983.III.5., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Anthaxia olympica*** Kiesenwetter, 1858 – olümposzi virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., 1983.VII.3., Juhász Cs.
- Anthaxia plicata*** Kiesenwetter, 1859 – redős virágdíszbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, körtérről kopogtatva, 2007.IV.13., Rahmé N.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.14., IV.19., Seres G.
- Anthaxia podolica*** Mannerheim, 1837 – podóliai virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., 1983.V.14., 1987.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, vadrózsáról, 2002.V.13., Szénási V.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Anthaxia salicis*** (Fabricius, 1777) – bíboros virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.30., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., V.18., 1984.VII.8., 1990.IV.14., 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, körtérről kopogtatva, 2007.IV.9., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Anthaxia semicuprea*** Küster, 1851 – rezes virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1994.VI.12., Juhász Cs.
- Anthaxia signaticollis*** Krynicki, 1832 – keleti virágdíszbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., VII.3., 1984.I., Juhász Cs.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1996.V.19., Szalóki D.
- Anthaxia suzannae*** Théry, 1942 – Zsuzsanna-virágdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1982.V.30., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., 1983.IV.24., V.14., 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., IV.14., IV.19., Seres G.

- Chrysobothris affinis* (Fabricius, 1794) – aranypettyes díszbogár – Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.
- Chrysobothris igniventris* Reitter, 1895 – tüzeshasú díszbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, fekete-fenyőből nevelve, 2007.IV.9., Németh T.
- Coraebus elatus* (Fabricius, 1787) – pimpó-díszbogár – Vác, Naszály, 1982.VI.20., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., Seres G.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Coraebus rubi* (Linnaeus, 1767) – földiszeder-díszbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Cylindromorphus filum* (Gyllenhal, 1817) – nagyfejű hengerdíszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, hálózva, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Dicerca berlinensis* (Herbst, 1779) – bükkfa-díszbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, tölgyről kopogtatva, 2007.IV.15., Illiczky S.
- Paracylindromorphus subuliformis* (Mannerheim, 1837) – redős hengerdíszbogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Perotis lugubris* (Fabricius, 1777) – bronzos díszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1995.V.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1995.V., Hajek P.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, szilvasarjakról, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, egyelés, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, szilvasarjakról, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, szilvasarjakról, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, gyümölcsös, 2007.IV.13., IV.14., IV.19., V.21., VI.4., Seres G.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Phaenops formaneki* Jakobson, 1912 – Formánek-fürgedíszbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, erdeifenyves, kéreg alól, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Ptosima undecimmaculata* (Herbst, 1784) – sárgafoltos díszbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.I., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejce, 1984.I., II., IV., VI.2., 1996.VI.2., 2001.V.6., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, gyümölcsös, 2007.IV.23., IV.26., V.12., V.21., Seres G.
- Trachys minuta* (Linnaeus, 1758) – fűz-vájárdíszbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Trachys troglodytes* Gyllenhal, 1817 – varfű-vájárdíszbogár – Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.

Byrrhidae – Labdacsbogárfélék

- Byrrhus pustulatus* (Forster, 1771) – kis labdacsbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Chaetophora spinosa* (Rossi, 1794) – parti labdacsbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Limnichidae – Partibogárfélék

- Pelochares versicolor* (Waltl, 1838) – fogasnyakú partibogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Heteroceridae – Iszapbogárfélék

- Heterocerus fenestratus* (Thunberg, 1784) – foltos iszapbogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Heterocerus fusculus* Kiesenwetter, 1843 – sárgatérdű iszapbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Heterocerus obsoletus* Curtis, 1828 – sötét iszapbogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.

Eucnemidae – Tövisnyakúbogár-félék

- Hylis cariniceps* (Reitter, 1902) – ráncos tövisnyakúbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Hylis olexai* (Palm, 1955) – Olexa-tövisnyakúbogár – Vác, Gyadai-rét, házfalról, 2007.IV.1., Merkl O.
- Isorhipis marmottani* (Bonvouloir, 1871) – kétszínű tövisnyakúbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.
- Isorhipis melasoides* (Laporte de Castelnau, 1835) – legyezős tövisnyakúbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Melasis buprestoides* (Linnaeus, 1761) – laposlábú tövisnyakúbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Microrhagus emyi* (Rouget, 1855) – törpe tövisnyakúbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.

Throscidae – Merevbogárfélék

- Aulonothroscus brevicollis* (Bonvouloir, 1859) – kerek szemű merevbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Trixagus duvalii* (Bonvouloir, 1859) – sötét merevbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Trixagus elateroides* (Heer, 1841) – kis merevbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.13., Szabóky Cs.
- Trixagus leseigneuri* Muona, 2002 – Leseigneur-merevbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Elateridae – Pattanóbogár-félék

- Adrastus montanus* (Scopoli, 1763) – hegyi cserjepattanó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Adrastus rachifer* (Geoffroy, 1785) – közönséges cserjepattanó – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Agriotes acuminatus* (Stephens, 1830) – sötétvarratos pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Agriotes pilosellus* (Schönherr, 1817) – erdei pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Agriotes sputator* (Linnaeus, 1758) – réti pattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Agriotes ustulatus* (Schaller, 1783) – mezei pattanó – Vác, Naszály, Sejce, 2007.VII.1., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Ampedus cinnaberinus* (Eschscholtz, 1829) – cinóbervörös pattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Ampedus glycereus* (Herbst, 1784) – hosszúkás pattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Ampedus pomorum* (Herbst, 1784) – rozsdás pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és

- Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, korhadt bükkből, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Ampedus rufipennis*** (Stephens, 1830) – vörösszárnyú pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, korhadt fából, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszáló-rét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ampedus sanguinolentus*** (Schränk, 1776) – középfoltos pattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., Juhász Cs.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, korhadt bükkből, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2008.X.9., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2008.X.11., Németh T.
- Ampedus sinuatus*** (Germar, 1844) – felemásnyakú pattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Anostirus purpureus*** (Poda, 1761) – tűzvörös pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Athous bicolor*** (Goeze, 1777) – hosszúnyakú pattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Athous haemorrhoidalis*** (Fabricius, 1801) – szurkos pattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.16., VII.13., Szabóky Cs.
- Athous vittatus*** (Fabricius, 1792) – vörössávós pattanó – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Agrypnus murinus*** (Linnaeus, 1758) – egérszínű pikkelyes pattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Brachygonus bouyoni*** (Chassain, 1992) – Bouyon-pattanó – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Brachygonus megerlei*** (Lacordaire, 1853) – Megerle-pattanó – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.

- Calambus bipustulatus* (Linnaeus, 1767) – kétfoltos pattanó – Vác, Naszály, Látó-hegy, tölgyről kopogtatva, 2007.IV.15., Ilniczky S.
- Cardiophorus discicollis* (Herbst, 1806) – korongfoltos szívespattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.
- Cardiophorus erichsoni* Buysson, 1901 – sötét szívespattanó – Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Cardiophorus gramineus* (Scopoli, 1763) – pirosnyakú szívespattanó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, egyelés, 1995.V.4., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Cidnopus pilosus* (Leske, 1785) – szőrös pattanó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Dalopius marginatus* (Linnaeus, 1758) – szegélyes pattanó – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.
- Denticollis linearis* (Paykull, 1800) – düledtszemű pattanó – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Dicronychus rubripes* (Germar, 1824) – kis szívespattanó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Hemicrepidius hirtus* (Herbst, 1784) – borzas pattanó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.
- Hypoganus inunctus* (Panzer, 1795) – téglavörös pattanó – Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, 2007.IV.1., Németh T.
- Idolus picipennis* (Bach, 1852) – vállfoltos pattanó – Vác, Naszály, 2007.V.12., Ilniczky S.
- Ischnodes sanguinicollis* (Panzer, 1793) – éknyakú pattanó – Vác, Naszály, északi oldal, juhar odvából, 400 m, 2007.IV.1., é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, egyelés, 2008.IV.14., Kotán A. és Németh T.
- Limoniscus violaceus* (P. W. J. Müller, 1821) – kék pattanó (6. ábra) – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, é.sz. 47° 50.212', k.h. 19° 09.267', kőris odvából, 2008.IV.14., Kotán A. és Németh T.
- Limonius minutus* (Linnaeus, 1758) – fekete bokorpattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Megapenthes lugens* (Redtenbacher, 1842) – hegyesszárnyú pattanó – Vác, Naszály, északi oldal, 2007.IV.1., Németh T.

- Melanotus brunripes* (Germar, 1824) – barnalábú gyászpattanó – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Melanotus crassicollis* (Erichson, 1841) – vállas gyászpattanó – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.
- Melanotus punctolineatus* (Pelerin, 1829) – sávós gyászpattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1984. VI.12., Juhász Cs.
- Melanotus tenebrosus* (Erichson, 1841) – réti gyászpattanó – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Melanotus villosus* (Geoffroy, 1785) – vöröslábú gyászpattanó – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.
- Neopristiphorus insitivus* (Germar, 1824) – lapos pattanó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, egyelés, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Nothodes parvulus* (Panzer, 1799) – bronzos bokorpattanó – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Phelates quercus* (Olivier, 1790) – barna bokorpattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Porthmidius austriacus* (Schrank, 1781) – fakó pattanó – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Procaerus tibialis* (Lacordaire, 1835) – korhópattanó – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), fűhálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Vercseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Prosternon tessellatum* (Linnaeus, 1758) – kis kockáspattanó – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Quasimus minutissimus* (Germar, 1817) – parányi pattanó – Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.VII.21., Sárospataki M.
- Stenagostus rhombeus* (Olivier, 1790) – rombusznyakú pattanó – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VI.8–15., VII.1–8., VII.15–21., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.

Drilidae – Csigabogárfélék

Drilus concolor Ahrens, 1812 – fekete csigabogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Lycidae – Hajnalbogárfélék

Lygisterus sanguineus (Linnaeus, 1758) – vérbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.

Omaliidae – Álhajnalbogár-félék

Omalius fontibellaquei Geoffroy, 1762 – közönséges álhajnalbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Lampyridae – Szentjánosbogár-félék

Lampyris noctiluca (Linnaeus, 1767) – nagy szentjánosbogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.

Cantharidae – Lágybogárfélék

Cantharis livida Linnaeus, 1758 – mezei lágybogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Cantharis nigricans (O. F. Müller, 1776) – feketéllő lágybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Cantharis obscura Linnaeus, 1758 – sötét lágybogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.

Cantharis pellucida Fabricius, 1792 – ligeti lágybogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Cantharis pulicaria Fabricius, 1781 – zsírfényű lágybogár – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.

Cantharis rustica Fallén, 1807 – suszterbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Malthinus flaveolus (Herbst, 1786) – közönséges fürkészlágybogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.

Malthinus turcicus Pic, 1899 – török fürkészlágybogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., gyertyános-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.

Malthodes holdhausi Kaszab, 1955 – Holdhaus-törpelágybogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Malthodes mysticus* Kiesenwetter, 1852 – északi törpelágybogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Malthodes spathifer* Kiesenwetter, 1852 – nagyvillás törpelágybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Metacantharis clypeata* (Illiger, 1798) – tavaszi lágybogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Metacantharis discoidea* (Ahrens, 1812) – fenyves-lágybogár – Vác, Naszály, hálózva, 1985.V.21., Szalóki D.
- Rhagonycha fulva* (Scopoli, 1763) – feketevégű lágybogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Rhagonycha gallica* Pic, 1923 – francia lágybogár – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Rhagonycha lignosa* (O. F. Müller, 1764) – cserjés-lágybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Rhagonycha lutea* (O. F. Müller, 1764) – erdei lágybogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Rhagonycha nigriventris* Motschulsky, 1860 – feketecombú lágybogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Rhagonycha rorida* Kiesenwetter, 1867 – sárgatérdű lágybogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, 1989.V.14., Szalóki D.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Silis nitidula* (Fabricius, 1792) – kétalakú lágybogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Dermestidae – Porvafélék

- Anthrenus scrophulariae* (Linnaeus, 1758) – nagy múzeumbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Attagenus pellio* (Linnaeus, 1758) – közönséges szűcsbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Attagenus silvaticus* Zhantiev, 1976 – erdei szűcsbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Ctesias serra* (Fabricius, 1792) – nagycsapú kéregporva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.21., Szabóky Cs.
- Dermestes bicolor* Fabricius, 1781 – fészeklakó porva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.
- Dermestes fuliginosus* Rossi, 1792 – feketeszőrű porva – Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.
- Dermestes lanarius* Illiger, 1801 – gyászos porva – Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.

- Dermestes lardarius* Linnaeus, 1758 – szalonnaporva – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Dermestes olivieri* Lepesme, 1939 – rótszőrű porva – Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Dermestes undulatus* Brahm, 1790 – márványos porva – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, cickánytetemről, 2007.VII.14., Merkl O.
- Megatoma undata* (Linnaeus, 1758) – kétszalagos porva – Vác, Naszály, Sejce, 1987.VII.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Orphilus niger* (Rossi, 1790) – csupasz porva – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Phradonoma villosulum* (Duftschmid, 1825) – pusztai porva – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Trogoderma glabrum* (Herbst, 1783) – fekete gabonaporva – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.

Bostrichidae – Csuklyásszűfélék

- Lichenophanes varius* (Illiger, 1801) – tarka csuklyásszű – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.16., Szabóky Cs.
- Lyctus linearis* (Goeze, 1777) – közönséges falisztbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Scobicia chevrieri* (A.Villa et J.B.Villa, 1835) – pilláshomlokú csuklyásszű – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., VI.30., Szabóky Cs.

Ptinidae (= Anobiidae) – Álszűfélék

- Dorcatoma robusta* Strand, 1938 – nagy taplóalszű – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ernobius mollis* (Linnaeus, 1758) – közönséges tobozálszű – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.13., Szabóky Cs.
- Ernobius pini* (Sturm, 1837) – kis tobozálszű – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.VI.9., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.21., VI.8., VI.10., VI.12., VI.25., VI.30., VII.13., Szabóky Cs.
- Hadrobreghmus denticollis* (Creutzer, 1796) – fogasnyakú kopogóbogár – Vác, Naszály, bükkös, korhadt fákból, 2007.III.16., Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, korhadt bükkből, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., VI.30., VII.13., Szabóky Cs.
- Hemicoelus costatus* (Gené, 1830) – sávosszőrű kopogóbogár – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.;

- Vác, Naszály, tető, bükkös, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2008.X.9., Kotán A. és Németh T.
- Hemicoelus fulvicornis*** (Sturm, 1837) – sárgacsápú kopogóbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.
- Hemicoelus rufipennis*** (Duftschmid, 1825) – kétszínű kopogóbogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Hyperisus plumbeus*** (Illiger, 1801) – fémes álszú – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Lasioderma obscurum*** (Solsky, 1867) – pusztai imolaálszú – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Lasioderma redtenbacheri*** (Bach, 1852) – halvány imolaálszú – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., VI.25., Szabóky Cs.
- Ochina latreillii*** (Bonelli, 1809) – kétszínű álszú – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, száraz ágakról, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Ptilinus pectinicornis*** (Linnaeus, 1758) – fésűscsápú álszú – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, hársas, száraz ágakról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ptinomorphus imperialis*** (Linnaeus, 1767) – díszes álszú – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ptinomorphus regalis*** (Duftschmid, 1825) – rajzos álszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.27., Szabóky Cs.
- Ptinus calcaratus*** Kiesenwetter, 1877 – krétaszőrű tolvajbogár – Vác, Gyadai-rét, házfalról, 2007.IV.1., Merkl O.
- Ptinus pilosus*** P. W. J. Müller, 1821 – sarkantyús tolvajbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Stegobium paniceum*** (Linnaeus, 1758) – kenyérbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Xestobium rufovillosum*** (DeGeer, 1774) – nagy álszú – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.;

Vác, Naszály, tető, bükkös, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.

Xyletinus ater (Creutzer, 1796) – bordásmellű szerecsenáliszú – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Xyletinus distinguendus Kofler, 1970 – ligeti szerecsenáliszú – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Xyletinus laticollis (Duftschmid, 1825) – szélesnyakú szerecsenáliszú – Vác, Naszály, hársas, száraz ágakról, 1993.VI.12., Merkl O.

Xyletinus pectinatus (Fabricius, 1792) – fésűs szerecsenáliszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Xyletinus subrotundatus Lareynie, 1852 – sörtésnyakú szerecsenáliszú – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Trogossitidae – Korongbogárfélék

Nemozoma elongatum (Linnaeus, 1761) – karsú korongbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.

Tenebroides mauritanicus (Linnaeus, 1758) – lisztmentő korongbogár – Vác, Naszály, Sejce, *Cerasus* kéreg alól, 1983.I.30., Retezár I.; Vác, Naszály, *Cerasus* kéreg alól, 1983.II.26., Szalóki D.

Cleridae – Szúfarkasfélék

Clerus mutillarius Fabricius, 1775 – feketenyakú szúfarkas – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Korynetes ruficornis (Sturm, 1837) – rövidszőrű törpeszúfarkas – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Opilo mollis (Linnaeus, 1758) – közönséges szúfarkas – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Romsauer J.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletj-tő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2008.X.9., Kotán A. és Németh T.

Opilo pallidus (Olivier, 1795) – sárga szúfarkas – Vác, Naszály, Sejce, 1983.I., Juhász Cs.

Thanasimus formicarius (Linnaeus, 1758) – vörösnakú szúfarkas – Vác, Naszály, Sejce, *Cerasus avium*-ból, 1983.II.27., Retezár I.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13.,

- Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Tilloidea unifasciata*** (Fabricius, 1787) – szőlő-szúfarkas – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Tillus elongatus*** (Linnaeus, 1758) – fekete szúfarkas – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.8., VI.12., Szabóky Cs.
- Trichodes apiarius*** (Linnaeus, 1758) – szalagos méhészbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Trichodes favarius*** Illiger, 1802 – hatfoltos méhészbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.

Malachiidae – Bibircsesbogár-félék

- Attalus analis*** (Panzer, 1798) – sárgavégű bibircsesbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Axinotarsus marginalis*** (Laporte de Castelnau, 1840) – feketefüggős bibircsesbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Axinotarsus ruficollis*** (Olivier, 1790) – vöröstorú bibircsesbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Charopus concolor*** (Fabricius, 1801) – egyszínű bibircsesbogár – Vác, Naszály, kopogtatva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Charopus flavipes*** (Paykull, 1798) – erdei bibircsesbogár – Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Clanoptilus ambiguus*** (Peyron, 1877) – alföldi bibircsesbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Clanoptilus geniculatus*** (Germar, 1824) – sárgaarcú bibircsesbogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1987.VI.28., Szalóki D.
- Hypebaeus flavipes*** (Fabricius, 1787) – sárgalábú bibircsesbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Malachius bipustulatus*** (Linnaeus, 1758) – kétfoltos bibircsesbogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1987.VI.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűháló-

zás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Melyridae – Karimásbogár-félék

- Aplocnemus impressus*** (Marsham, 1802) – fűrészkarimásbogár – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Danacaea marginata*** (Küster, 1851) – sárgaszegélyű karimásbogár – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Danacaea nigritarsis*** (Küster, 1850) – zöldfényű karimásbogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1983.V.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Danacaea pallipes*** (Panzer, 1793) – málna-karimásbogár – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Danacaea serbica*** Kiesenwetter, 1863 – csillagos karimásbogár – Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Dasytes aeratus*** Stephens, 1830 – érces karimásbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Dasytes buphthalmus*** Baudi, 1873 – ökörszemű karimásbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Dasytes fuscus*** (Illiger, 1801) – sárgalábú karimásbogár – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Dasytes niger*** (Linnaeus, 1761) – szarcsen-karimásbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.

- Dasytes plumbeus* (O. F. Müller, 1776) – ólmos karimásbogár – Vác, Naszály, fűhálóza, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálóza, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Dasytes subaeneus* Schönherr, 1817 – feketelábú karimásbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Dolichosoma lineare* (Rossi, 1792) – ösztövért karimásbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Enicopus hirtus* (Linnaeus, 1767) – bundás karimásbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Trichoceble floralis* (Olivier, 1790) – szőrösszemű karimásbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Sphindidae – Áltaplósúfélék

- Aspidiphorus orbicularis* (Gyllenhal, 1808) – barázdáshomlokú gömböc-áltaplósú – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Sphindus dubius* (Gyllenhal, 1808) – közönséges áltaplósú – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.

Kateretidae – Álfénybogárfélék

- Brachypterus urticae* (Fabricius, 1792) – barnaszőrű csalán-álfénybogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 1993.VIII.10., Merkl O.

Nitidulidae – Fénybogárfélék

- Carpophilus marginellus* Motschulsky, 1858 – szegélyes gyümölcsfénybogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1., Nádai L.
- Carpophilus sexpustulatus* (Fabricius, 1802) – hatjegyű gyümölcsfénybogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklető-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Cyllodes ater* (Herbst, 1792) – fekete fénybogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Epuraea aestiva* (Linnaeus, 1758) – nyári fénybogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant

- A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Epuraea marseuli*** Reitter, 1872 – Marseul-fénybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Epuraea melanocephala*** (Marsham, 1802) – feketefejű fénybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Epuraea neglecta*** (Heer, 1841) – lapos fénybogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Epuraea pallescens*** (Stephens, 1835) – virágjáró fénybogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Epuraea silacea*** (Herbst, 1783) – bükk-fénybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Epuraea unicolor*** (Olivier, 1790) – széleslábú fénybogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.
- Epuraea variegata*** (Herbst, 1793) – feketefoltos fénybogár – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Glischrochilus quadrisignatus*** (Say, 1835) – amerikai fénybogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Meligethes bidens*** Brisout de Barneville, 1863 – pereszély-fénybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 1993.V.30., Merkl O.
- Meligethes bidentatus*** Brisout de Barneville, 1863 – rekettye-fénybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 1993.V.30., Merkl O.
- Meligethes difficilis*** (Heer, 1841) – vörösbarna fénybogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, fűhálózás, 1993.VI.19., Merkl O.
- Meligethes ruficornis*** (Marsham, 1802) – peszterce-fénybogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 1993.V.30., Merkl O.
- Omosita colon*** (Linnaeus, 1758) – sokpettyes dögézfénybogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Pocadius ferrugineus*** (Fabricius, 1775) – közönséges pöfetegfénybogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Soronia grisea*** (Linnaeus, 1758) – pettyezetett fénybogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Monotomidae – Törekbogárfélék

- Monotoma bicolor* Villa, 1835 – kétszínű törekbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Monotoma longicollis* Gyllenhal, 1827 – hosszúnyakú törekbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Monotoma picipes* Herbst, 1793 – közönséges törekbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Rhizophagus bipustulatus* (Fabricius, 1792) – kétpettyes korhadékbogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadat fából, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Vasas-erdő, tölgyes, egyelés, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Rhizophagus perforatus* Erichson, 1845 – lyukacsos korhadékbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Silvanidae – Fogasnyakúlapbogár-félék

- Ahasverus advena* (Waltl, 1834) – alomlakó fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Psammoecus bipunctatus* (Fabricius, 1792) – kétpettyes fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) – zömök fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Silvanus bidentatus* (Fabricius, 1792) – kétfogú fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Silvanus unidentatus* (Olivier, 1790) – rozsdás fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Uleiota planata* (Linnaeus, 1761) – hosszúcsápú fogasnyakú-lapbogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, tölgyes, kéreg alól, 2007.I.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, 2007.III.16., Nádai L.

Cucujidae – Lapbogárfélék

- Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763) – skarlátbogár – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, é.sz. 47° 49.899', k.h. 19° 09.002', bükk kérge alól, 2008.III.2., Merkl O. és Németh T.

Pediacus dermestoides (Fabricius, 1792) – bunkóscsápú lapbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás délután, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Laemophloeidae – Szegélyeslapbogár-félék

Laemophloeus kraussi (Ganglbauer, 1897) – kismoltú szegélyeslapbogár – Vác, Naszály, Alsókút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Laemophloeus monilis (Fabricius, 1787) – nagyfoltú szegélyeslapbogár – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.

Leptophloeus clematidis (Erichson, 1845) – iszalag-szegélyeslapbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Placonotus testaceus (Fabricius, 1787) – tölgy-szegélyeslapbogár – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, 2007.IV.1., Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Cryptophagidae – Penészbogárfélék

Antherophagus similis Curtis, 1835 – rozsdavörös dongóméhbogár – Vác, Naszály, karsztborkorerdő, 1993.V.30., Merkl O.

Erotylidae – Tarbogárfélék

Combocerus glaber (Schaller, 1783) – földi tarbogár – Vác, Gyadai-rét, gödörből, 2007.IV.1., Németh T.

Cryptophilus integer (Heer, 1841) – halvány szőröstarbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Dacne bipustulata (Thunberg, 1781) – vállfoltos tarbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Triplax aenea (Schaller, 1783) – fémes tarbogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.

Triplax lepida Faldermann, 1835 – csinos tarbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, gombáról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Triplax rufipes (Fabricius, 1775) – feketehasú tarbogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, gombákból, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaskapu, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.VIII.19., 2007.IX.23., Merkl O.

Triplax russica (Linnaeus, 1758) – orosz tarbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, faodúból, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.VIII.19., 2007.IX.23., Merkl O.

Triplax scutellaris Charpentier, 1825 – vörösmellű tarbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.VIII.19., 2007.IX.23., Merkl O.

Tritoma bipustulata Fabricius, 1775 – feketenyakú tarbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Byturidae – Málnabogárfélék

Byturus ochraceus (Scriba, 1790) – gyömbérgyökérbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Biphyllidae – Álporvafélék

Diplocoelus fagi Guérin-Méneville, 1844 – közönséges álporva – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Bothrideridae – Humuszbogárfélék

Bothrideres bipunctatus (Gmelin, 1790) – szívnyakú humuszbogár – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.

Oxylaemus cylindricus (Panzer, 1796) – hengeres humuszbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.

Cerylonidae – Kéregbogárfélék

Cerylon fagi Brisout de Barneville, 1867 – vastagsápú kéregbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, kéreg alól, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Cerylon ferrugineum Stephens, 1830 – rozsdás kéregbogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fatörzsekről, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.3., Merkl O.

Cerylon histeroides (Fabricius, 1792) – fekete kéregbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, kéreg alól, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Alexiidae – Gömböcálbode-félék

Sphaerosoma globosum (Sturm, 1807) – csupasz gömböcálbode – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Endomychidae – Álbodefélék

Dapsa denticollis (Germar et Kaulfuss, 1817) – fogasnyakú álbode – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.

Endomychus coccineus (Linnaeus, 1758) – négy pettyes álbode – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Holoparamecus caularum (Aubé, 1843) – közönséges szénaálbode – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Mycetaea subterranea (Fabricius, 1801) – szőrös álbode – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.

Mycetina cruciata (Schaller, 1783) – keresztes álbode – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Mychothenus minutus (J. Frivaldszky, 1877) – törpe-álbode – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.

Coccinellidae – Katicabogár-félék

Adalia bipunctata (Linnaeus, 1758) – kétpettyes katica – Vác, Gyadai rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.

Adalia decempunctata (Linnaeus, 1758) – tízpettyes katica – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.

Anatis ocellata (Linnaeus, 1758) – szemfoltos katica – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.8., VI.10., VI.25., VII.13., Szabóky Cs.; Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.

- Calvia decemguttata* (Linnaeus, 1767) – tízcseppes fűsskata – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., VI.25., VII.8., VII.17., Szabóky Cs.
- Calvia quatuordecimguttata* (Linnaeus, 1758) – tizenégycseppes fűsskata – Vác, Naszály, gombás gallyról kopogtatva, 1981.IV.6., Szalóki D.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Chilocorus bipustulatus* (Linnaeus, 1758) – szalagos szerecsenkata – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.
- Chilocorus renipustulatus* (Scriba, 1791) – vesefoltos szerecsenkata – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Coccinella septempunctata* Linnaeus, 1758 – hétpettyes katica – Vác, Naszály, bükkös, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O.
- Coccinula quatuordecimpustulata* (Linnaeus, 1758) – feketesárga katóka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Exochomus quadripustulatus* (Linnaeus, 1758) – négyfoltos szerecsenkata – Vác, Gyadai rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Náday L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Náday L.
- Halysia sedecimguttata* (Linnaeus, 1758) – tizenhatcseppes fűsskata – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Náday L. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Náday L.
- Harmonia axyridis* (Pallas, 1773) – harlekinkatica – Vác, Naszály, északi oldal, magasleszen egyelve, 2008.X.11., Bodor K., Németh I. és Németh T.
- Harmonia quadripunctata* (Pontoppidan, 1763) – négyettyes katica – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., VII.13., VII.17., Szabóky Cs.
- Hippodamia tredecimpunctata* (Linnaeus, 1758) – mocsári katica – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.16., VII.13., Szabóky Cs.
- Hippodamia variegata* (Goeze, 1777) – tizenhárompettyes katica – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Hyperaspis quadrimaculata* Redtenbacher, 1843 – négycseppes szerecsenböde – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Myrrha octodecimguttata* (Linnaeus, 1758) – tizennyolccseppes fűsskata – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., VII.8., VII.13., Szabóky Cs.

- Myzia oblongoguttata* (Linnaeus, 1758) – sávós fűsskata – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.1., VII.13., Szabóky Cs.
- Oenopia conglobata* (Linnaeus, 1758) – rózsás katica – Vác, Naszály, *Cerasus* kérge alól, 1983. II.26., Szalóki D.; Vác, Gyadai rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.
- Oenopia lyncea agnatha* (Rosenhauer, 1847) – bokorerdei katica – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.
- Platynaspis luteorubra* (Goeze, 1777) – négypttyes szerezsenkata – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Psyllobora vigintiduopunctata* (Linnaeus, 1758) – huszonkétpettyes katica – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Scymnus frontalis* (Fabricius, 1787) – közönséges bödöce – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Scymnus interruptus* (Goeze, 1777) – vállfoltos bödöce – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Scymnus rubromaculatus* (Goeze, 1777) – vörösfoltos bödöce – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.VII.21., Sárospataki M.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Scymnus suffrianioides apetzoides* Fürsch, 1958 – nagy kerekbödöce – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Scymnus suturalis* Thunberg, 1795 – varratsávós bödöce – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Stethorus pusillus* (Herbst, 1797) – atkász bödöce – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Subcoccinella vigintiquatuorpunctata* (Linnaeus, 1758) – lucernabödöce – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Tytthaspis sedecimpunctata* (Linnaeus, 1761) – tizenhatpettyes katica – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Vibidia duodecimguttata* (Poda, 1761) – tizenkétcseppe fűsskata – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.

Corylophidae – Pontbogárfélék

- Arthrolips convexiuscula* (Motschulsky, 1849) – mezei pontbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Arthrolips obscura* (C. R. Sahlberg, 1833) – sötét pontbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Clypeastraea reitteri* Bowstead, 1999 – Reitter-pontbogár – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Sericoderus lateralis* (Gyllenhal, 1827) – selymes pontbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Latridiidae – Pudvabogárfélék

- Cartodere bifasciata* (Reitter, 1877) – foltos pudvabogár (1. ábra) – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cartodere nodifer* (Westwood, 1839) – bibircses pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Corticaria elongata* (Gyllenhal, 1827) – nyúlánk pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Corticarina minuta* (Fabricius, 1792) – szénalakó pudvabogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Corticarina truncatella* (Mannerheim, 1844) – sápadt pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.
- Cortinicara gibbosa* (Herbst, 1793) – szőrös pudvabogár – Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.IV.1., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Dienerella clathrata* (Mannerheim, 1844) – rácsos pudvabogár – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Enicmus atriceps* Hansen, 1962 – feketefejű pudvabogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, 1993.VI.19., Merkl O.
- Enicmus brevicornis* (Mannerheim, 1844) – rövidcsápú pudvabogár – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16.,

- Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Enicmus histrio* Joy et Tomlin, 1910 – tömzsi pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Latridius minutus* (Linnaeus, 1767) – törpepudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Latridius porcatus* (Herbst, 1793) – szurkos pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Melanophthalma distinguenda* (Comolli, 1837) – szögletesnyakú pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Melanophthalma parvicollis* (Mannerheim, 1844) – török pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Melanophthalma rispini* Rücker et Johnson, 2007 – Rispin-pudvabogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Melanophthalma transversalis* (Gyllenhal, 1827) – rövidnyakú pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Stephostethus angusticollis* (Gyllenhal, 1827) – keskeny nyakú pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Stephostethus caucasicus* (Mannerheim, 1844) – széles pudvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Mycetophagidae – Gombabogárfélék

- Litargus balteatus* LeConte, 1856 – amerikai gombabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., 2007.VII.14., Merkl O.
- Litargus connexus* (Geoffroy, 1785) – szalagos gombabogár – Vác, Naszály, északi oldal, kéreg alól, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mycetophagus atomarius* (Fabricius, 1792) – tarka gombabogár – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Mycetophagus decempunctatus* Fabricius, 1801 – tízpettyes gombabogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, faodúból, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mycetophagus piceus* (Fabricius, 1777) – hegyi gombabogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.
- Mycetophagus populi* Fabricius, 1798 – nyárfa-gombabogár – Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklejtő-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Mycetophagus quadripustulatus* (Linnaeus, 1761) – négyfoltos gombabogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal

- (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Triphyllus bicolor*** (Fabricius, 1777) – kétszínű gombabogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaskapu, bükkös, *Hericium coralloides*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.
- Typhaea haagi*** Reitter, 1874 – keskeny gombabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Typhaea stercorea*** (Linnaeus, 1758) – egyszínű gombabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Ciidae – Taplósúfélék

- Cis boleti*** (Scopoli, 1763) – nagy taplósú – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Cis comptus*** Gyllenhal, 1827 – zömök taplósú – Vác, Naszály, bükkös, *Trametes hirsuta*-ról, 2007.I.7., Merkl O.
- Cis jacquemarti*** Mellié, 1848 – nyári taplósú – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Cis micans*** (Fabricius, 1792) (= *hispidus* Paykull, 1798) – közönséges taplósú – Vác, Naszály, északi oldal, korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Cis submicans*** Abeille de Perrin, 1874 (= *micans* auct., non Fabricius, 1792) – fényes taplósú – Vác, Naszály, északi oldal, korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Octotemnus glabriculus*** (Gyllenhal, 1827) – fényes taplósú – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Trametes gibbosa*-ról, 2007.XI.2., Merkl O.
- Orthocis alni*** (Gyllenhal, 1813) – rövidszőrű taplósú – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fatörzsekről, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, egyelés, 2008.IV.14., Kotán A. és Németh T.
- Orthocis pygmaeus*** (Marsham, 1802) – törpe taplósú – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Orthocis festivus*** (Gyllenhal, 1813) – díszes taplósú – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Sulcacis nitidus*** (Fabricius, 1792) (= *affinis* Gyllenhal, 1827) – apró taplósú – Vác, Naszály, Bükkös, *Trametes hirsuta*-ról, 2007.I.7., Merkl O.

Tetatomidae – Álkomorkafélék

- Tetatomia fungorum*** Fabricius, 1790 – vöröskék álkomorka – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 2007.IX.23., Merkl O.

Melandryidae – Komorkafélék

- Abdera quadrifasciata* Curtis, 1829 – négysávós komorka – Vác, Naszály, hársas, száraz ágakról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.
- Conopalpus testaceus* (Olivier, 1783) – feketecsápú komorka – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 1993.V.30., Merkl O.
- Orchesia fasciata* (Illiger, 1798) – szalagos szöcskebogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Orchesia undulata* Kraatz, 1853 – hullámos szöcskebogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Osphya bipunctata* (Fabricius, 1775) – kétalakú komorka – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Phloiotrya tenuis* (Hampe, 1850) – nyárvégi komorka – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Wanachia triguttata* (Gyllenhal, 1810) – háromcsepkes komorka – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.

Mordellidae – Marókafelek

- Mordella aculeata* Linnaeus, 1758 – törös maróka – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Mordella brachyura* Mulsant, 1856 – sávosszárú maróka – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mordella leucaspis* Küster, 1849 – világospajzsú maróka – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mordellistena brevicauda* (Bohemann, 1849) – rövidfarkú kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Mordellistena connata* Ermisch, 1969 – barnaszőrű kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Mordellistena dalmatica* Ermisch, 1956 – dalmát kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Mordellistena dieckmanni* Ermisch, 1963 – Dieckmann-kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Mordellistena klapperichi* Ermisch, 1956 – Klapperich-kismaróka – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Mordellistena koelleri* Ermisch, 1956 – Köller-kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.

- Mordellistena neuwaldeggiana* (Panzer, 1796) – rőt kismaróka – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Mordellistena pumila* (Gyllenhal, 1810) – selymes kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokoerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Mordellistena reichei* Emery, 1876 – Reiche-kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Mordellistena secreta* Horák, 1983 – rejtett kismaróka – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.
- Mordellistena stoekleini* Ermisch, 1956 – Stöcklein-kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Mordellistena tarsata* Mulsant, 1856 – ibolyászöld kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Mordellistena variegata* (Fabricius, 1798) – tarka kismaróka – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.
- Mordellochroa abdominalis* (Fabricius, 1775) – vöröshasú kismaróka – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Mordellochroa humerosa* (Rosenhauer, 1847) – sárgavállú kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Mordellochroa tournieri* (Emery, 1876) – sárgasarkantyús kismaróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Varimorda basalis* (Costa, 1854) – alföldi maróka – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Varimorda villosa* (Schrank, 1781) – szalagos maróka – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Ripiphoridae – Darázsbogárfélék

- Metoecus paradoxus* (Linnaeus, 1761) – tollascápú darázsbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.30., VII.9., Szabóky Cs.

Zopheridae – Héjbogárfélék

- Bitoma crenata* (Fabricius, 1775) – szalagos héjbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, kéreg alól, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.III.16., Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Colobicus hirtus* (Rossi, 1790) – szegélyes héjbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, egyelés, 2008.X.11., Németh T.
- Colydium elongatum* (Fabricius, 1787) – ösztövért héjbogár – Vác, Naszály, bükkös, kéreg alól, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.III.16., Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.

- Diodesma subterranea* (Latreille, 1829) – tojásdad héjbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Synchita undata* Guérin-Méneville, 1844 – hullámos héjbogár – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Tenebrionidae – Gyászbogárfélék

- Allecula morio* (Fabricius, 1787) – karcsú alkonybogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Alphitophagus bifasciatus* (Say, 1823) – alomlakó gyászbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autós-hálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Blaps abbreviata* Ménétries, 1836 – déli bűzbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Bolitophagus reticulatus* (Linnaeus, 1767) – bordás taplóbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Corticus bicolor* (Olivier, 1790) – kétszínű kéregbújó – Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklejtő-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Corticus bicoloroides* (Roubal, 1933) – sávós kéregbújó – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Corticus fasciatus* (Fabricius, 1790) – öves kéregbújó – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, korhadt cseresznyefából, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.
- Corticus unicolor* (Piller et Mitterpacher, 1783) – egyszínű kéregbújó – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Cryphaeus cornutus* (Fischer de Waldheim, 1823) – szarvas gyászbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Cteniopus sulphureus* (Linnaeus, 1758) – közönséges kénbogár – Vác, Naszály, karsztbokor-erdő, 1993.VI.19., Merkl O.
- Diaperis boleti* (Linnaeus, 1758) – poszogó taplóbogár – Vác, Naszály, bükkös, *Pleurotus pulmonarius*-ről, 1993.VI.12., Merkl O.
- Gonodera luperus* (Herbst, 1783) – gyászos alkonybogár – Vác, Naszály, karsztbokor-erdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.8., Szabóky Cs.
- Hymenalia rufipes* (Fabricius, 1792) – rótlábú alkonybogár – Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.

- Isomira antennata* (Panzer, 1798) – vastagsápú alkonybogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Isomira murina* (Linnaeus, 1758) – egérszürke alkonybogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Lagria atripes* Mulsant et Guillebeau, 1855 – feketelábú gyapjasbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Lagria hirta* (Linnaeus, 1758) – réti gyapjasbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.VII.21., Sárospataki M.
- Mycetochara maura* (Fabricius, 1792) – fekete taplász – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Mycetochara roubali* Mařan, 1935 – Roubal-taplász – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Myrmexichneus vaporariorum* Guérin-Méneville, 1843 – korhadéklakó gyászbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Nalassus dermestoides* (Illiger, 1798) – rövidszárnyú gyászbogár – Vác, Naszály, *Cerasus* kéreg alól, 1983.II.26., Szalóki D.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, 2007.IV.9., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Omophlus proteus* Kirsch, 1869 – közönséges pejbogár – Vác, Naszály, fűhálózva, 1987.VI.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Opatrum sabulosum* (Linnaeus, 1761) – sároshátú gyászbogár – Vác, Naszály, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.
- Platydemia violaceum* (Fabricius, 1790) – fémkék taplóbogár – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Podonta nigríta* (Fabricius, 1794) – szerezsenbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; 1993.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Prionychus melanarius* (Germar, 1813) – komor alkonybogár – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.
- Pseudocistela ceramboides* (Linnaeus, 1758) – narancssárga alkonybogár – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.21., VI.8., VI.10., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Scaphidema metallicum* (Fabricius, 1792) – fémszöld taplóbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, száraz ágról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hár-

- sas törmelékletjő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Stenomax aeneus*** (Scopoli, 1763) – bronzos gyászbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Tenebrio molitor*** Linnaeus, 1758 – közönséges lisztbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.

Oedemeridae – Álcincérfélék

- Chrysanthia geniculata*** W. Schmidt, 1846 – feketecsápú álcincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Ischnomera caerulea*** (Linnaeus, 1758) – zöldeskék álcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Ischnomera cyanea*** (Fabricius, 1792) – ciánkék álcincér – Vác, Naszály, fűhálózva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Nacerdes carniolica*** (Gistel, 1832) – karnióliai álcincér – Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.IX.1., Sárospataki M.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.
- Oedemera femorata*** (Scopoli, 1763) – sárgahátú álcincér – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Oedemera flavipes*** (Fabricius, 1792) – sárgalábú álcincér – Vác, Naszály, Sejce, 1981.VI.21., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Oedemera lurida*** (Marsham, 1802) – mezei álcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Oedemera podagrariae*** (Linnaeus, 1767) – székfű-álcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.VII.21., Sárospataki M.
- Oedemera pthysica*** (Scopoli, 1763) – feketeszegélyű álcincér – Vác, Naszály, fűhálózva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Oedemera virescens*** (Linnaeus, 1767) – zöldes álcincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Sparedrus testaceus*** (Andersch, 1797) – szőrös álcincér – Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.

Meloidae – Hólyaghúzófélék

- Meloe proscarabaeus* Linnaeus, 1758 – közönséges nünüke – Vác, Gyadai-rét, egyelés, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, 2005.IV.23., Merkl O.
- Meloe rugosus* Marsham, 1802 – ráncos nünüke – Vác, Naszály, déli oldal, egyelés, 2008.X.11., Németh T.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Meloe scabriusculus* Brandt et Erichson, 1832 – érdes nünüke – Vác, Naszály, Sejce, 1987.V.24., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, egyelés, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Meloe violaceus* Marsham, 1802 – kék nünüke – Vác, Gyadai-rét, patak völgy, egyelés, 2007.IV.1., Merkl O. és Németh T.
- Mylabris variabilis* (Pallas, 1782) – szalagos hólyaghúzó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.

Pyrochroidae – Bíborbogárfélék

- Pyrochroa coccinea* (Linnaeus, 1761) – nagy bíborbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.
- Pyrochroa serraticornis* (Scopoli, 1763) – közép-bíborbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

Salpingidae – Álormányosfélék

- Lissodema denticolle* (Gyllenhal, 1813) – négyfoltos álormányos – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Rabocerus foveolatus* (Ljungh, 1823) – gödrösnnyakú álormányos – Vác, Naszály, gombás gallyról kopogtatva, 1981.IV.6., Szalóki D.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.
- Salpingus planirostris* (Fabricius, 1787) – sötétnyakú álormányos – Vác, Naszály, gombás gallyról kopogtatva, 1981.IV.6., Szalóki D.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.
- Salpingus ruficollis* (Linnaeus, 1761) – vörösnnyakú álormányos – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Vincenzellus ruficollis* (Panzer, 1794) – kék álormányos – Vác, Naszály, hársas, száraz ágakról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), hálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.

Anthicidae – Fűrgebogárfélék

- Anthelephila pedestris* (Rossi, 1790) – hangyaszerű fűrgebogár – Vác, Naszály, fűhálózza, 1985.V.21., Szalóki D.
- Anthicus antherinus* (Linnaeus, 1761) – közönséges fűrgebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Anthicus axillaris* W. L. E. Schmidt, 1842 – vállfoltos fűrgebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Anthicus flavipes* (Panzer, 1797) – sárgalábú fűrgebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Hirticomus hispidus* (Rossi, 1792) – szőrös fűrgebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Mecynotarsus serricornis* (Panzer, 1796) – kis nyakszarvúbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Microhoria unicolor* (W. L. E. Schmidt, 1842) – fekete fűrgebogár – Vác, Naszály, fűhálózza, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, fűhálózza, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózza, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Notoxus brachycerus* (Faldermann, 1837) – nagy nyakszarvúbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Notoxus monoceros* (Linnaeus, 1761) – sárgahasú nyakszarvúbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Omonadus floralis* (Linnaeus, 1758) – virágjáró fűrgebogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Omonadus formicarius* (Goeze, 1777) – simanyakú fűrgebogár – Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.

Aderidae – Korhóbogárfélék

- Aderus populneus* (Creutzer, 1796) – selymes korhóbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Euglenes oculatus* (Panzer, 1796) – nagyszemű korhóbogár – Vác, Gyadai-rét, autóshálózza este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Otolelus pruinosus* (Kiesenwetter, 1861) – deres korhóbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózza este, 2007.VII.14., Merkl O.

Scraptiidae – Cérnanyakúbogár-félék

- Anaspis costai* Emery, 1876 – négyfonalas árvabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Anaspis flava* (Linnaeus, 1758) – sárga árvabogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagyszál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Náda L.
- Anaspis frontalis* (Linnaeus, 1758) – sárgahomlokú árvabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Anaspis melanostoma* Costa, 1854 – feketeajkú árvabogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Anaspis thoracica* (Linnaeus, 1758) – kétszínű árvabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Anaspis varians* Mulsant, 1856 – változó árvabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Cyrtanaspis phalerata* (Germar, 1831) – tarka árvabogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Pentaria badia* (Rosenhauer, 1847) – domború árvabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Scraptia fuscula* Müller, 1821 – kis cérnanyakúbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Cerambycidae – Cincérfélék

- Acanthocinus griseus* (Fabricius, 1792) – szürke daliáscincér – Vác, Naszály, 1985.VIII., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.
- Agapanthia cardui* (Linnaeus, 1767) – sávós bogáncscincér – Vác, Naszály, 1972.VI.4., Nagy B.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, 1994.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., IV.26., V.12., V.17., V.21., V.30., VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Náda L.
- Agapanthia dahli* (Richter, 1820) – sárgagyűrűs bogáncscincér – Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.IV.26., V.12., V.17., VI.4., Seres G.
- Agapanthia intermedia* Ganglbauer, 1884 – kék varfűcincér (7. ábra) – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Náda L.
- Agapanthia maculicornis* (Gyllenhal, 1817) – harangvirág-cincér – Vác, Naszály, *Campanula glomerata*-ról, 1982.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.I.19. (kinevelés), Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, *Campanula glomerata*-ról, 1983.III.8., Retezár I.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., Juhász Cs.; Vác,

- Naszály, Sejce, 1983.V.18., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.6., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.21., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.VI.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.VI.18., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.VII.1., Juhász Cs.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1988.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, 1989.V.14., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózva, 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., V.21., V.30., VI.4., Seres G.
- Agapanthia villosoviridescens*** (DeGeer, 1775) – fehérgyűrűs bogáncscincér – Vác, Naszály, Sejce, 1985.VI.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, fűhálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Agapanthia violacea*** (Fabricius, 1775) – kék somkórócincér – Vác, Naszály, fűhálózva, 1985.V.21., 1996.V.19., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., IV.26., V.12., V.17., V.21., V.30., VI.4., Seres G.
- Akimerus schaefferi*** (Laicharting, 1784) – szilfacincér – Vác, Naszály, Vasas-erdő, 2007.VI.9., Seres G.
- Alosterna tabacicolor*** (DeGeer, 1775) – barna juharcincér – Vác, Naszály, 1971.V.30., Nagy B.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, *Laser trilobum*-ről, 2002.V.13., Szénási V.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., V.30., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Anaesthetis testacea*** (Fabricius, 1781) – szederincincér – Kosd, Cselőtepuszta, fényre, 2007.V.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.
- Anaglyptus mysticus*** (Linnaeus, 1758) – juhar-dízcincér – Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.26., Seres G.; Vác, Naszály, tető, bükkös, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Anastrangalia sanguinolenta*** (Linnaeus, 1761) – kétszínű virágcincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, fenyves, 2007.V.17., V.21., VI.4., Seres G.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Anisorus quercus*** (Götz, 1783) – tölgy-gyökércincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Anoplodera rufipes*** (Schaller, 1783) – vöröslábú virágcincér – Vác, Naszály, 1972.VI.4., Nagy B.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Anoplodera sexguttata*** (Fabricius, 1775) – foltos virágcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, *Laser trilobum*-ről, 2002.VI.2., Szénási V.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, csúcs, 2007.V.17., VI.4., Seres G.
- Arhopalus rusticus*** (Linnaeus, 1758) – gödrösnnyakú cincér – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.8., Szabóky Cs.

- Asemum striatum* (Linnaeus, 1758) – komor fenyőcincér – Vác, Naszály, *Pinus sylvestris* tuskójából, 1989.IV.22., Kovács T. (KOVÁCS és HEGYESSY 1997).
- Axinopalpis gracilis* (Krynicky, 1832) – kecses selymescincér – Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.IV.23. (kinevelve 2007.V.18.-án), Seres G.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.8., VI.9., VI.10., VI.16., Szabóky Cs.
- Calamobius filum* (Rossi, 1790) – hosszúcsápú szalmacincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.V.17., V.21., VI.4., VI.15., Seres G.
- Callimellum angulatum* (Schrank, 1789) – zöld tölgyescincér – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Callimoxys gracilis* (Brullé, 1832) – frakkos cincér – Vác, Naszály, Sejce, 1985.VI.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, agyagbánya, 2007.IV.23., IV.26., Seres G.
- Carinatodorcadion aethiops* (Scopoli, 1763) – fekete gyalogcincér – Vác, Naszály, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, 2007.V.21., Seres G.
- Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758 – nagy hőscincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.VI.9., VI.15., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., Nádai L.
- Cerambyx scopoli* Füsslin, 1775 – kis hőscincér – Vác, Naszály, 1972.VI.25., Szelényi G.; Vác, Naszály, 1975.VI.14., Nagy B.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.V.25., V.30., VI.15., VI.22., Seres G.
- Chlorophorus figuratus* (Scopoli, 1763) – rajzos darázscincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, 2007.VI.9., VI.15., Seres G.
- Chlorophorus hungaricus* Seidlitz, 1871 – magyar darázscincér – Vác, Naszály, 1971.VI.15., Szelényi G.; Vác, Naszály, 1971.VII.11., Nagy B.; Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, 1988.VII.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, 2007.VI.4., VI.9., VI.15., Seres G.
- Clytus arietis* (Linnaeus, 1758) – közönséges darázscincér – Vác, Naszály, 1972.VI.4., Nagy B.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Clytus rhamni* Germar, 1817 – benge-darázscincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Cortodera femorata* (Fabricius, 1787) – fenyves-cserjecincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, 2007.IV.19., Seres G.
- Cortodera humeralis* (Schaller, 1783) – négyfoltos cserjecincér – Vác, Naszály, 1975.V.14., Nagy B.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.VI.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cortodera villosa* Heyden, 1876 – bozontos cserjecincér – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 1986.V.11., Muskovits J.

- Dinoptera collaris* (Linnaeus, 1758) – vörösnakú virágcincér – Vác, Naszály, 1972.VI.4., Nagy B.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, *Laser trilobum*-ról, 2002.V.13., Szénási V.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.19., IV.26., V.12., V.17., V.30., VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Exocentrus adpersus* Mulsant, 1846 – tölgyfa-rőzsecincér – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.25., Seres G.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., VI.16., Szabóky Cs.
- Exocentrus lusitanus* (Linnaeus, 1767) – hársfa-rőzsecincér – Vác, Naszály, hársas, száraz ágakról, 1993.VI.12., Merkl O.
- Exocentrus punctipennis* Mulsant et Guillebeau, 1856 – szilfa-rőzsecincér – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Glaphyra kiesewetteri* (Mulsant et Rey, 1861) – mandula-légycincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., Seres G.
- Glaphyra umbellatarum* (Schreber, 1759) – foltoslábú légycincér – Vác, Naszály, Sejce, 1983.I.(kinevelés), Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1984.III.20. (kinevelés), Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1984.IV.(kinevelés), Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.15., Hajek P.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Grammoptera ruficornis* (Fabricius, 1781) – gyűrűscsápú galagonyacincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., IV.23., IV.26., Seres G.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Grammoptera ustulata* (Schaller, 1783) – aranyszörű galagonyacincér – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Lamia textor* (Linnaeus, 1758) – takácscincér – Vác, Naszály, 1987.V.17., Muskovits J.
- Leioderes kollari* (L. Redtenbacher, 1849) – vörössárga facincér – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.27., VI.16., Szabóky Cs.
- Leiopus nebulosus* (Linnaeus, 1758) – öves gesztcincér – Vác, Naszály, 2007.V.30., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Leptura aurulenta* (Fabricius, 1792) – sárgaszőrű szalagoscincér – Vác, Naszály, csúcs, 2007.VI.15., Seres G.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.8–15., Nádai L.
- Lioderina linearis* (Hampe, 1870) – mandulacincér – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Mesosa curculionoides* (Linnaeus, 1761) – szemfoltos cincér (8. ábra) – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagyszál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Mesosa nebulosa* (Fabricius, 1781) – ködfoltos cincér – Vác, Naszály, 2007.IV.13., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Musaria affinis* (Harrer, 1784) – feketefejű barabolycincér – Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.19., V.26., VII.7., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1987.V.28., Szalóki D.
- Musaria argus* (Frölich, 1793) – árgusszemű cincér – Vác, Naszály, Sejce, 1989.V.18., Muskovits J.
- Oberea erythrocephala* (Schrank, 1776) – pirosfejű kutyatejcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.21., Seres G.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Obrium cantharinum* (Linnaeus, 1767) – rőt hengercincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.V.30., Seres G.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.12., Szabóky Cs.
- Opsilia coerulecens* (Scopoli, 1763) – kígyósziszcincér – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.2., 1985.V.26., 1994.VI.12., 1995.V.13., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.26., V.12., V.17., V.30., Seres G.
- Opsilia uncinata* (Redtenbacher, 1842) – szeplőlápucincér – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., 1984.VI.2., 1985.V.19., V.26., 1987.V.3., V.11., 1990.V.1., 1994.VI.12., Juhász Cs.; 1995.VI.15., Hajek P.; 1997.V.3., V.11., Juhász Cs.
- Pachytodes cerambyciformis* (Schrank, 1781) – változékony virágcincér – Vác, Naszály, 1971.VI.30., Nagy B.; Vác, Naszály, csúcs, 2007.VI.4., Seres G.
- Pachytodes erraticus* (Dalman, 1817) – rajzos virágcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, *Laser trilobum*-ról, 2002.VI.2., Szénási V.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.12., V.17., V.25., V.30., VI.4., Seres G.
- Pedestredorcadion pedestre* (Poda, 1761) – kétsávós gyalogcincér – Vác, Naszály, 1972.VI.4., Nagy B.; Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.13., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 1985.V.21., Szalóki D.; Vác, Naszály, 1987.V.28., Szalóki D.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.
- Pedestredorcadion scopoli* (Herbst, 1784) – nyolcsávós gyalogcincér – Vác, Naszály, 1987.V.17., Muskovits J.
- Phymatoderus pusillus* (Fabricius, 1787) – vállfoltos háncscincér – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., Seres G.
- Phymatoderus rufipes* (Fabricius, 1776) – kék háncscincér – Vác, Naszály, Sejce, 1988.VI.5., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., IV.26., Seres G.
- Phymatodes testaceus* (Linnaeus, 1758) – változékony korongcincér – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Náday L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.25., VI.9., Seres G.
- Phytoecia coerulea* (Scopoli, 1772) – fémszöld fűcincér – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Phytoecia cylindrica* (Linnaeus, 1758) – medvelapucincér – Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.15., Hajek P.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Phytoecia pustulata* (Schrank, 1776) – parányi fűcincér – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.14., V.18., 1984.VI.2., 1985.V.26., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1995.V.15., Hajek P.; Vác, Naszály, Sejce, 1997.VI.11., Juhász Cs.; Vác, Naszály, kopogtatva, 1987.V.3., Szalóki D.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.23., IV.26., Seres G.
- Phytoecia virgula* (Charpentier, 1825) – pirosponthos fűcincér – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., 1984.VI.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, hálózva, 1983.VI.10., Szalóki D.; Vác, Naszály,

- Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Pilemia hirsutula* (Frölich, 1793) – macskaherecincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.12., Seres G.
- Plagionotus detritus* (Linnaeus, 1758) – sárgafarú darázscincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.15–21., Nádai L.
- Plagionotus floralis* (Pallas, 1773) – lucerna-darázscincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.VI.9., Seres G.
- Poecilium alni* (Linnaeus, 1767) – apró háncscincér – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., IV.19., Seres G.
- Pogonocherus hispidulus* (Piller et Mitterpacher, 1783) – négytövise ecsetcincér – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Pogonocherus hispidus* (Linnaeus, 1758) – kéttövise ecsetcincér – Vác, Naszály, gombás gallyról kopogtatva, 1981.IV.6., Szalóki D.
- Pseudovadonia livida* (Fabricius, 1776) – barnás virágcincér – Vác, Naszály, 1971.VII.11., Péntes A.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., V.30., VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Purpuricenus kaehlerii* (Linnaeus, 1758) – hosszúcsápú vércincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, boroscsapda, 2007.VI.4., VI.9., VI.15., Seres G.; Vác, Naszály, csúcs, boroscsapda, 2007.VI.22., Seres G.
- Pyrrhidium sanguineum* (Linnaeus, 1758) – tűzpiros facincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Rhagium mordax* (DeGeer, 1775) – cser-tövisecincér – Vác, Naszály, bükkös, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Rhagium sycophanta* (Schrank, 1781) – tölgyes-tövisecincér – Vác, Naszály, 1979.V.11., Nagy B.; Vác, Naszály, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.
- Ropalopus femoratus* (Linnaeus, 1758) – vékonycsápú facincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.IV.21., Németh T.
- Rosalia alpina* (Linnaeus, 1758) – havasi cincér (9. ábra) – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaskapu, gyertyános-tölgyes, bükkfatörzsekről, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fatörzsekről, 2007.VII.14., Merkl O.
- Rutpela maculata* (Poda, 1761) – tarkacsápú karcsúcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., Nádai L.
- Saperda octopunctata* (Scopoli, 1772) – nyolcpontos cincér (10. ábra) – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.21., Szabóky Cs.
- Saperda perforata* (Pallas, 1773) – díszes nyárfacincér – Vác, Naszály, 1986.V.11–29., *Populus tremula*, Muskovits J.; Vác, Naszály, 1987.V.23., *Populus tremula*, Muskovits J.; Vác, Naszály, kinevelés, 1988.III.15., Hajek P.; Vác, Naszály, kinevelés, 1988.VI., Hajek P.

- Saperda populnea* (Linnaeus, 1758) – kis nyárfacincér – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., Juhász Cs.; Vác, Naszály, 1986.V.11–29., Muskovits J.
- Saperda scalaris* (Linnaeus, 1758) – létracincér (11. ábra) – Vác, Naszály, *Cerasus kéрге* alól, 1983.II.26. (kikelt: III.11.), Szalóki D.; Vác, Naszály, *Cerasus kéрге* alól, 1988.IV.17. (kikelt: V.5–10.), Szalóki D.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseresznyéről, 2007.IV.21., Németh T.
- Spondylis buprestoides* (Linnaeus, 1758) – erdei félcincér – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., VII.13., VIII.14., Szabóky Cs.
- Stenhomalus bicolor* Kraatz, 1862 – kétszínű hengercincér – Vác, Naszály, Sejce, 1984.III., 1985.VII., 1987.XII.12. (kinevelés), Juhász Cs.
- Stenocorus meridianus* (Linnaeus, 1758) – fűz-gyökércincér – Vác, Naszály, Sejce, 1985.V.21., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.V.13., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.21., Seres G.
- Stenopterus rufus* Linnaeus, 1767 – tarkacsápú keskenyfedőscincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., V.30., Seres G.
- Stenostola ferrea* (Schrank, 1776) – ólomszürke hársfacincér – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Stenurella bifasciata* (Müller, 1776) – kétöves karcsúcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.17., V.21., V.30., VI.4., Seres G.
- Stenurella melanura* (Linnaeus, 1758) – feketevegű karcsúcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Stenurella nigra* (Linnaeus, 1758) – fekete karcsúcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Stenurella septempunctata* (Fabricius, 1792) – hétpettyes karcsúcincér – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.30., VI.4., VI.9., Seres G.
- Stictoleptura scutellata* (Fabricius, 1781) – hegyi virágcsincér – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Vaditató-tó, 2007.VI.15., Seres G.; Vác, Naszály, Vaskapu, gyertyános-tölgyes, bükkfatörzsekről, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.
- Tetrops praeustus* (Linnaeus, 1758) – közönséges négyszeműcincér – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.12., Juhász Cs.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.13., VI.4., Seres G.
- Tetrops starkii* Chevrolat, 1859 – feketeszélű négyszeműcincér – Vác, Naszály, 1983.V.26., 1985.VI.2., Muskovits J.

- Theophilea subcylindricollis* Hladil, 1988 – hengeres szalmacincér – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.IV.26., V.12., V.17., VI.4., Seres G.
- Trichoferus pallidus* (Olivier, 1790) – sápadt éjicincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.8–15., VII.15–21., Nádai L.
- Vadonia unipunctata* (Fabricius, 1787) – képtettes virágincér – Vác, Naszály, 1971.VI.15., Szelényi G.; Vác, Naszály, Sejce, 1981.VI.21., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983. VII.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, 2007.VI.4., VI.15., Seres G.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Xylotrechus antilope* (Schönherr, 1817) – fűgő darázscincér – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.1–8., VII.15–21., Nádai L.

Orsodacnidae – Barkabogárfélék

- Orsodacne cerasi* (Linnaeus, 1758) – csupasz barkabogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Orsodacne lineola* (Panzer, 1794) – selymes barkabogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Chrysomelidae – Levélbogárfélék

- Altica oleracea oleracea* (Linnaeus, 1758) – közönséges fűzike-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.
- Aphthona abdominalis* (Duftschmid, 1825) – szalmasárga kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Aphthona euphorbiae* (Schrank, 1781) – közönséges kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., VI.12., VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Aphthona franzi* Heikertinger, 1944 – feketeajkú kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Aphthona herbigrada* (Curtis, 1837) – nyúlánk napvirág-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fatörzsekről, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Aphthona lacertosa* (Rosenhauer, 1847) – hengeres kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Aphthona lutescens* (Gyllenhal, 1808) – kétszínű füzény-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Aphthona ovata* Foudras, 1860 – parányi kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Aphthona semicyanea semicyanea* Allard, 1859 – nagy nőszirm-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Aphthona venustula* (Kutschera, 1861) – kékes kutyatej-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Batophila fallax* Weise, 1888 – keskenyhátú szeder-földibolha – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Batophila rubi* (Paykull, 1799) – széleshátú szeder-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Calomicrus circumfusus* (Marshall, 1802) – kétszínű rekettyevelélesztő – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Calomicrus pinicola* (Duftschmid, 1825) – szurokbarna fenyőlevelélesztő – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Cassida azurea* Fabricius, 1801 – ezüsthévízű pajzsbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Cassida bergeali* Bordy, 1995 – Bergeal-pajzsbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cassida canaliculata* Laicharting, 1781 – karimás pajzsbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.8., Hajek P.
- Cassida denticollis* Suffrian, 1844 – fogacska pajzsbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cassida nebulosa* Linnaeus, 1758 – labodapajzsbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Cassida pannonica* Suffrian, 1844 – pannon pajzsbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cassida prasina* Illiger, 1798 – hagymazöld pajzsbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cassida subferruginea* Schrank, 1776 – bordás pajzsbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Cassida vibex* Linnaeus, 1767 – szőrös pajzsbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cassida viridis* Linnaeus, 1758 – zöld pajzsbogár – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Chaetocnema chlorophana* (Duftschmid, 1825) – zöld pázsitfű-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Náday L.
- Chaetocnema concinna* (Marsham, 1802) – bunkóscsápú keserűfű-földibolha – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Chaetocnema hortensis* (Geoffroy, 1785) – rezes pázsitfű-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Chaetocnema picipes* Stephens, 1831 – vékonycsápú keserűfű-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Chaetocnema tibialis* (Illiger, 1807) – répa-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cheilotoma musciformis* (Goeze, 1777) – szélesfejű sztyepplevelész – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Chrysolina cuprina* (Duftschmid, 1825) – pontozott orbáncfűlevelész – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Vasas-erdő, tölgyes, egyelés, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Chrysolina fastuosa* (Scopoli, 1763) – díszes árvacsalán-levelész – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Chrysolina graminis* (Linnaeus, 1758) – zöld varádcicslevelész – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Chrysolina polita* (Linnaeus, 1758) – réti mentalevelész – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Náday L.
- Chrysolina purpurascens rufocuprea* (Suffrian, 1851) – rézfényű levelész – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Chrysolina varians* (Schaller, 1783) – kis orbáncfűlevelész – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Chrysomela populi* Linnaeus, 1758 – nagy nyárlevelész – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Clytra laeviuscula* (Ratzeburg, 1837) – fűzfa-zsákhordóbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Coptocephala chalybaea* (Germar, 1824) – ércfényű hullóbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Coptocephala rubicunda* (Laicharting, 1781) – feketelábú hullóbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., VIII.20., Juhász Cs.
- Crepidodera aurata* (Marsham, 1802) – ékes fűz-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Crepidodera aurea* (Geoffroy, 1785) – nagy nyár-földibolha – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Crioceris quatuordecimpunctata* (Scopoli, 1763) – tizennégy pontos spárgabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Cryptocephalus apicalis* Gebler, 1830 – pusztai zömökbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Cryptocephalus aureolus illyricus* Franz, 1949 – illír fészkesbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cryptocephalus bameuli* Duhaldeborde, 1999 – Bameul-zömökbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Cryptocephalus bipunctatus* (Linnaeus, 1758) – kétpettyes zömökbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Cryptocephalus chrysopus* Gmelin, 1790 – sárgavégű zömökbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Cryptocephalus connexus* Olivier, 1808 – sávós zömökbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Cryptocephalus cordiger* (Linnaeus, 1758) – szívés zömökbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cryptocephalus flavipes* Fabricius, 1781 – sárgalábú zömökbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.

- Cryptocephalus laevicollis* Gebler, 1830 – galagonya-zömökbogár – Vác, Naszály, 2007.IV.15., Illiczky S.
- Cryptocephalus moraei* (Linnaeus, 1758) – közönséges zömökbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.VII.21., Sárospataki M.
- Cryptocephalus octomaculatus* Rossi, 1790 – nyolcfoltos zömökbogár – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.13., VIII.16., Szabóky Cs.
- Cryptocephalus quatuordecimmaculatus* Schneider, 1792 – tizennégyfoltos zömökbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1982.VI.20., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.V.18., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.2., Juhász Cs.
- Cryptocephalus sericeus sericeus* (Linnaeus, 1758) – nagy fészkesbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.
- Cryptocephalus sexpunctatus* (Linnaeus, 1758) – hatfoltos zömökbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cryptocephalus strigosus* Germar, 1824 – kakukkfű-zömökbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.25., Juhász Cs.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Cryptocephalus transiens* Franz, 1949 – déli fészkesbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Cryptocephalus villosulus* Suffrian, 1847 – szőrös zömökbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cryptocephalus violaceus* Laicharting, 1781 – sötétkék zömökbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Cryptocephalus virens* Suffrian, 1847 – zöldeskék zömökbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1984.VI.2., Juhász Cs.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Derocrepis rufipes* (Linnaeus, 1758) – ékes bükköny-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Diabrotica virgifera virgifera* Le Conte, 1858 – amerikai kukoricabogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., VII.17., Szabóky Cs.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.
- Dibolia depressiuscula* Letzner, 1847 – fekete pemetefű-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Entomoscelis sacra* (Linnaeus, 1758) – hérics-honvédbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.

- Epitrix atropae* Foudras, 1860 – sárgavégű nadragulya-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Eumolpus asclepiadeus* (Pallas, 1773) – tündöklő méreggyilok-levelész – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, 2007.V.25., V.30., Seres G.
- Galeruca melanocephala* (Ponza, 1805) – lapos olajosbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Galeruca pomonae* (Scopoli, 1763) – barna olajosbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Galeruca tanacetii* (Linnaeus, 1758) – fekete olajosbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.IX.23., Merkl O.
- Gastrophysa polygona* (Linnaeus, 1758) – paréjbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Gonioctena fornicata* Brüggemann, 1873 – közönséges lucernabogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Hermaeophaga mercurialis* (Fabricius, 1792) – fekete szélfü-földibolha – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, korhadó fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseckzi N.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Hispa atra* Linnaeus, 1767 – fekete sünbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Labidostomis humeralis* (Schneider, 1792) – kéknyakú zsákbogár – Vác, Naszály, Sejce, 1983.VI.15., Juhász Cs.; Vác, Naszály, Sejce, 1983.VII.3., Juhász Cs.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Labidostomis longimana* (Linnaeus, 1761) – zöldnyakú zsákbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Lachnaia sexpunctata* (Scopoli, 1763) – szőrösnyakú zsákhordóbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, egyelés, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Liliocerus lilii* (Scopoli, 1763) – közönséges liliombogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklető-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Liliocerus meridigera* (Linnaeus, 1758) – hagymabogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Lochmaea crataegi* (Forster, 1771) – galagonya-olajosbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Longitarsus kutscherae* (Rye, 1872) – Kutschera-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Longitarsus linnaei* (Duftschmid, 1825) – sötétkék nadálytő-földibolha – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Longitarsus luridus luridus* (Scopoli, 1763) – változékony boglárka-földibolha – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.VII.17., Merkl O.
- Longitarsus melanocephalus* (DeGeer, 1775) – pontozott útifű-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Longitarsus monticola* Kutschera, 1863 – szárnyatlan atracél-földibolha – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.
- Longitarsus niger* (Koch, 1803) – simahomlokú kígyószisz-földibolha – Vác, Naszály, északi oldal (Nagy-Szál-erdő), korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Longitarsus obliteratus* (Rosenhauer, 1847) – sarkantyús zsálya-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Longitarsus parvulus* (Paykull, 1799) – közönséges len-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.
- Longitarsus pellucidus* (Foudras, 1860) – pontozott szulák-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Longitarsus tabidus tabidus* (Fabricius, 1775) – nagy ökörfarkkóró-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Luperus xanthopoda* (Schränk, 1781) – sárgalábú szillelevelész – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Ochrosis ventralis* (Illiger, 1807) – sárgásbarna tikszem-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Oomorphus concolor* (Sturm, 1807) – podagra-gömblevelész – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Oulema duftschmidii* (Redtenbacher, 1874) – Duftschmid-fehéritőbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Oulema gallaeciana* (Heyden, 1870) – közönséges fehérítőbogár – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.
- Oulema melanopus* (Linnaeus, 1758) – vörösnyakú árpabogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Pachnephorus villosus* (Duftschmid, 1825) – közönséges fővenylevelész – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Pachybrachys fimbriolatus* (Suffrian, 1848) – feketevégű tömzsibogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Pachybrachys tessellatus* (Olivier, 1791) – ragyáshátú tömzsibogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Phyllobrotica adusta* (Creutzer, 1799) – puszta karcsú-olajosbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Phylloreta astrachanica* Lopatin, 1977 – asztraháni káposzta-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Phylloreta cruciferae* (Goeze, 1777) – ércfényű káposzta-földibolha – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Phylloreta nemorum* (Linnaeus, 1758) – nagy káposzta-földibolha – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Phylloreta nigripes* (Fabricius, 1775) – feketecsápú káposzta-földibolha – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Phylloreta procera* (Redtenbacher, 1849) – bronzfényű rezeda-földibolha – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Rom-sauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Phylloreta vittula* (Redtenbacher, 1849) – muharbolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Prasocuris marginella* (Linnaeus, 1758) – szegélyes boglárkalevelész – Vác, Naszály, hálózás, egyelés, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.
- Psylliodes chalcomerus* (Illiger, 1807) – barnacombú bogáncs-földibolha – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Psylliodes instabilis* Foudras, 1860 – fekete tatárvirág-földibolha – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Psylliodes napi* (Fabricius, 1792) – széleshátú kányazsombor-földibolha – Vác, Naszály, tető, bükkös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Pyrrhalta viburni* (Paykull, 1799) – bangita-olajosbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Smaragdina affinis* (Illiger, 1794) – tölgy-zsáklevelész – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-

- völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszáló-rét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Smaragdina aurita*** (Linnaeus, 1767) – fekete hátú zsáklevelész – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Smaragdina salicina*** (Scopoli, 1763) – kék zsáklevelész – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Smaragdina xanthaspis*** (Germar, 1824) – cser-zsáklevelész – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.
- Timarcha goettingensis*** (Linnaeus, 1758) – kékes gyaloglevelész – Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.
- Tituboea macropus*** (Illiger, 1800) – dárda here-zsákhordóbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Xanthogaleruca luteola*** (O. F. Müller, 1766) – szilfa-olajosbogár – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.26., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.

Bruchidae – Zsizsikfélék

- Bruchidius dispar*** (Gyllenhal, 1833) – foltos lóherezsizsik – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Bruchidius olivaceus*** (Germar, 1824) – baltacimzsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Bruchidius pusillus*** (Germar, 1824) – tarkakoronafürt-zsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejce, gyümölcsös, kopogtatva, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Bruchidius sericatus*** (Germar, 1824) – piroslóhere-zsizsik – Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Bruchidius varius*** (Olivier, 1795) – közönséges lóherezsizsik – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Bruchus affinis*** Frölich, 1799 – kis borsózsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.;

- Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Bruchus atomarius*** (Linnaeus, 1761) – lednekzsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Bruchus brachialis*** Fahraeus, 1839 – laposlábú bükkönyzsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Bruchus libanensis*** Zampetti, 1993 – nagy bükkönyzsizsik – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Bruchus loti*** Paykull, 1800 – kerepsizsik – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Bruchus luteicornis*** Illiger, 1794 – kis bükkönyzsizsik – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Bruchus occidentalis*** Lukjanovitsh et Ter-Minassian, 1957 – nyugati zsizsik – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Bruchus venustus*** Fahraeus, 1839 – simacombú bükkönyzsizsik – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Bruchus viciae*** Olivier, 1795 – tarkahátú bükkönyzsizsik – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Spermophagus calystegiae*** (Lukjanovitsh et Ter-Minassian, 1957) – sövényzulák-magfúró – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Spermophagus sericeus*** (Geoffroy, 1785) – selymes magfúró – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Urodontidae – Rezedabogárfélék

- Bruchela suturalis*** (Fabricius, 1792) – sávós rezedabogár – Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

Anthribidae – Orrosbogárfélék

- Anthribus nebulosus* Forster, 1770 – ködfoltos pajzstetvesz – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Dissoleucas niveirostris* (Fabricius, 1798) – fehérfarú orrosbogár – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmeléklejtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Platyrhinus resinosus* (Scopoli, 1763) – nagy orrosbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Platystomos albinus* (Linnaeus, 1758) – nagybajuszú orrosbogár – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegy láb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, 2007.IV.21., Németh T.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Tropideres albirostris* (Herbst, 1783) – fehérfoltos orrosbogár – Vác, Naszály, 2007.IV.15., Il-niczky S.

Apionidae – Cickányormányos-félék

- Alocentron curvirostre* (Gyllenhal, 1833) – mályvaszár-cickányormányos – Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Apion frumentarium* (Linnaeus, 1758) – vörös cickányormányos – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Aspidapion radiolus* (Marshall, 1802) – ziliz-cickányormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Catapion seniculus* (Kirby, 1808) – lóhereszár-cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Ceratapion gibbirostre* (Gyllenhal, 1813) – agyaras cickányormányos – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Ceratapion onopordi* (Kirby, 1808) – szárbogáncs-cickányormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rongtolt löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Ceratapion penetrans* (Germar, 1817) – lapátlábú cickányormányos – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Cyanapion columbinum* (Germar, 1817) – lednek-cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Cyanapion gyllenhalii* (Kirby, 1808) – Gyllenhal-cickányormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rongtolt löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.

- Cyanapion platalea* (Germar, 1817) – szerezcsen-cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Eutrichapion melancholicum* (Wencker, 1864) – komor cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Eutrichapion punctigerum* (Paykull, 1792) – bükkönyrontó cickányormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Eutrichapion viciae* (Paykull, 1800) – bükköny-cickányormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Exapion corniculatum* (Germar, 1817) – zanót-cickányormányos – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Exapion formaneki* (Wagner, 1929) – Formánék-cickányormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Hemitrichapion pavidum* (Germar, 1817) – koronafürt-cickányormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Holotrichapion pisi* (Fabricius, 1801) – lucernarügy-cickányormányos – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Holotrichapion pullum* (Gyllenhal, 1833) – lucerna-cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Ischnopterapion loti* (Kirby, 1808) – kerep-cickányormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Ischnopterapion virens* (Herbst, 1797) – lóheregyökér-cickányormányos – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.
- Kalcapion pallipes* (Kirby, 1808) – szélfű-cickányormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Mesotrichapion punctirostre* (Gyllenhal, 1839) – pontosorrú cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

- Omphalapion hookerorum* (Kirby, 1808) – Hooker-cickányormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Oxystoma cracca* (Linnaeus, 1767) – kaszanyűg-cickányormányos – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Oxystoma pomonae* (Fabricius, 1798) – lomblakó cickányormányos – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Oxystoma subulatum* (Kirby, 1808) – törösorrú cickányormányos – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Protapion apricans* (Herbst, 1797) – lóheremag-cickányormányos – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Protapion assimile* (Kirby, 1808) – virágrontó cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Protapion filirostre* (Kirby, 1808) – fekete cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Protapion fulvipes* (Fourcroy, 1785) – vadhere-cickányormányos – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Protapion nigritarse* (Kirby, 1808) – kis cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Protapion trifolii* (Linnaeus, 1768) – lóherevirág-cickányormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.
- Pseudoperapion brevirostre* (Herbst, 1797) – fényesorrú cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Pseudoprotapion elegantulum* (Germar, 1818) – feketenyakú cickányormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Pseudoprotapion ergenense* (Becker, 1864) – aranyoszöld cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Pseudostenapion simum* (Germar, 1817) – nyurga cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.
- Rhopalapion longirostre* (Olivier, 1807) – mályvamag-cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Stenopterapion intermedium* (Eppelsheim, 1875) – hosszúszőrű cickányormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Stenopterapion meliloti* (Kirby, 1808) – somkóró-cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Na-

szály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

Stenopterapion tenue (Kirby, 1808) – lucernaszár-cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

Synapion ebeninum (Kirby, 1808) – lakkfényű cickányormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.

Trichopterapion holosericeum (Gyllenhal, 1833) – gyertyánmag-cickányormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.

Nanophyidae – Füzényormányos-félék

Nanophyes marmoratus (Goeze, 1777) – simacombú füzényormányos – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.

Attelabidae – Levélsodrófélék

Attelabus nitens (Scopoli, 1763) – tölgylevélsodró – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, 2007.VI.4., Seres G.

Rhynchitidae – Eszelényfélék

Byctiscus betulae (Linnaeus, 1758) – szőlőeszeleny – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, 2007.IV.14., IV.19., IV.23., Seres G.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Lasiorrhynchites cavifrons (Gyllenhal, 1833) – erdei eszelény – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.

Lasiorrhynchites olivaceus (Gyllenhal, 1833) – tölgyeszeleny – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.

Neocoenorrhinus aeneovirens (Marsham, 1802) – bronzos eszelény – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

Neocoenorrhinus germanicus (Herbst, 1797) – szamócaeszeleny – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

Involvulus aethiops (Bach, 1854) – szerezseneszeleny – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.

- Rhynchites auratus* (Scopoli, 1763) – aranyos eszelény – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, almáról, 2007.IX.16., Merkl O.
- Rhynchites bacchus* (Linnaeus, 1758) – almaeszelény – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Rhynchites lenaeus* (Faust, 1891) – déli eszelény – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Tatianaerhynchites aequatus* (Linnaeus, 1767) – kökényeszelény – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

Curculionidae – Ormányosbogár-félék

- Acalles camelus* (Fabricius, 1792) – négyűpű zártormányos – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Acalles echinatus* (Germar, 1824) – apró zártormányos – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmelékletjtő-erdő, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Acalles fallax* Boheman, 1844 – hasas zártormányos – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmelékletjtő-erdő, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Acallocrates denticollis* (Germar, 1824) – fogasnyakú zártormányos – Vác, Naszály, hársas, száraz ágról, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, északi oldal, juharfából, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Adexius scrobipennis* Gyllenhal, 1834 – gödröshátú sünormányos – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Anthonomus bituberculatus* Thomson, 1868 – zelnice-rügylíkasztó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Anthonomus humeralis* (Panzer, 1794) – törökmeggy-bimbólikasztó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Anthonomus pomorum* (Linnaeus, 1758) – alma-bimbólikasztó – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, cseresznyéről kopogtatva, 2008.IV.26., Szénási V.; Vác, Naszály, Sejce, gyümölcsös, kopogtatva, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Anthonomus rubi* (Herbst, 1795) – szamóca-bimbólikasztó – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

- Archarius pyrrhoceras* (Marsham, 1802) – gubacszsuzsóka – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Baris artemisiae* (Herbst, 1795) – közönséges ürömbáris – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Barypeithes chevrolati* (Boheman, 1843) – nagyfogú mohaormányos – Vác, Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.
- Brachysomus echinatus* (Bonsdorff, 1785) – tüskés gypormányos – Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklejtő-erdő, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Brachysomus hirtus* (Boheman, 1845) – sörtés gypormányos – Vác, Naszály, északi oldal, törmeléklejtő-erdő, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Brachonyx pineti* (Paykull, 1792) – fenyőtűrágó ormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Brachytemnus porcatus* (Germar, 1824) – négyzetesnyakú ormányos – Vác, Naszály, északi oldal, juharfából, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Bradybatus creutzeri* Germar, 1824 – Creutzer-juharormányos – Vác, Naszály, cseresznyéről kopogtatva, 2008.IV.26., Szénási V.
- Bradybatus kellneri* Bach, 1854 – Kellner-ormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Centricnemus leucogrammus* (Germar, 1824) – kis kendermagbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Ceutorhynchus alliariae* H. Brisout, 1860 – pirostappancsos ceutormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Ceutorhynchus chalybaeus* Germar, 1824 – fémes ceutormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Ceutorhynchus ersyimi* (Fabricius, 1787) – kis repcsény-ceutormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Ceutorhynchus minutus* (Reich, 1797) – vadrepce-ceutormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Ceutorhynchus obstrictus* (Marsham, 1802) – repcebecő-ceutormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Ceutorhynchus pallidactylus* (Marsham, 1802) – szőrös repce-ceutormányos – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O. és Romsauer J.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.

- Ceutorhynchus puncticollis* Boheman, 1845 – pontozott hamuka-ceutormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Ceutorhynchus roberti* Gyllenhal, 1837 – kányazsombor-ceutormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Ceutorhynchus sophiae* Gyllenhal, 1837 – sebforrasztózsombor-ceutormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Ceutorhynchus typhae* (Herbst, 1795) – pásztortáska-ceutormányos – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, löszös hegy láb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Ceutorhynchus unguicularis* C. G. Thomson, 1871 – karmos ceutormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cionus tuberculatus* (Scopoli, 1763) – sávornyakú gömbormányos – Vác, Naszály, Nagyszál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Cleopomiarus graminis* (Gyllenhal, 1813) – szőrös harangvirág-ormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.
- Coeliastes lamii* (Fabricius, 1792) – árvacsalán-ormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Cotaster uncipes* (Boheman, 1838) – szőrös szuormányos – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Curculio elephas* (Gyllenhal, 1836) – gesztenyeormányos – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Curculio glandium* Marsham, 1802 – tölgyemakkormányos – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O., Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., VIII.26., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, kopogtatás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Curculio nucum* Linnaeus, 1758 – mogyoróormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, cseres-tölgyes, lomb- és fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, boroscsapda, 2007.VII.8–15., Nádai L.
- Curculio pellitus* (Boheman, 1843) – makklikasztó zsuzsóka – Vác, Naszály, fényre, 2005.VIII.14., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Curculio venosus* (Gravenhorst, 1807) – tarajos zsuzsóka – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Cyphocleonus dealbatus* (Gmelin, 1790) – márványos barkó – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Dorytomus dejeani* Faust, 1882 – Dejean-hangormányos – Vác, Gyadai-rét, gyertyános-tölgyes, rostálás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.

- Eusomus ovulum* Germar, 1824 – cickafarkormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Glocianus distinctus* (Ch. Brisout, 1870) – lóhere-gömbdedormányos – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Hypera meles* (Fabricius, 1792) – lóhere-gubósormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Hypera postica* (Gyllenhal, 1813) – lucerna-gubósormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Hypera viciae* (Gyllenhal, 1813) – bükköny-gubósormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Kyklioacalles suturatus* (Dieckmann, 1983) – vöröses zártormányos – Naszály, tető, bükkös, rostálás, 2007.IV.25., György Z. és Podlussány A.
- Larinus jaceae* (Fabricius, 1775) – sávornyakú püderbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Larinus obtusus* Gyllenhal, 1835 – imola-püderbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Larinus planus* (Fabricius, 1792) – foltos püderbogár – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Larinus pollinis* (Laicharting, 1781) – bábakalács-püderbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Larinus turbinatus* Gyllenhal, 1835 – kúposorrú püderbogár – Vác, Naszály, Kopasz-tető, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.VII.17., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, erdeifenyves, kéreg alól, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.
- Leucophyes pedestris* (Poda, 1761) – négy pettyes barkó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, egyelés, 2007.IV.19., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.
- Lignyodes enucleator* (Panzer, 1798) – tölgyvirágormányos – Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.
- Lignyodes suturatus* Fairmaire, 1859 – barázdált magormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Limobius borealis* (Paykull, 1792) – szőrös gólyaormányos – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.
- Liparus coronatus* (Goeze, 1777) – turbolyaormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, egyelés, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, egyelés, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, egyelve, 2008.IV.26., Szénási V.
- Liparus dirus* (Herbst, 1795) – szerecsenormányos – Vác, Naszály, *Lasier trilobum*-ről, 2002.V.16., Szénási V.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, egyelés, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, egyelés, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Na-

- szály, 2007.VI.4., Seres G.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, talajon egyelve, 2008.IV.26., Szénási V.
- Lixus angustus* (Herbst, 1795) – rövid dudvabarkó – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Lixus cardui* Olivier, 1807 – bogáncsfúró dudvabarkó – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Lixus filiformis* (Fabricius, 1781) – karscú dudvabarkó – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Lixus ochraceus* Boheman, 1843 – retek-dudvabarkó – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Magdalis armigera* (Geoffroy, 1785) – szil-magdolnaormányos – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Magdalis rufa* Germar, 1824 – barnásvörös fenyőormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VIII.10., Merkl O.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VIII.16., Szabóky Cs.
- Mecinus collaris* Germar, 1821 – örvös útifűormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Mecinus labilis* (Herbst, 1795) – tarka útifűormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Melanobaris dalmatina* (H. Brisout de Barneville, 1870) – dalmát bárís – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Miarus ajugae* (Herbst, 1795) – széles harangvirág-ormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Minyops variolosus* (Fabricius, 1775) – bordás ormányos – Vác, Naszály, 1963.VI.4., Sebestyén O.
- Mogulones asperifoliarum* (Gyllenhal, 1813) – élénkfoltos tarkaormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Mogulones cynoglossi* (Frauenfeld, 1866) – közönséges ebnyelvűfű-tarkaormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Mogulones diecki* (C. Brisout de Barneville, 1870) – Dieck-tarkaormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Nedyus quadrimaculatus* (Linnaeus, 1758) – csalánormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Neoglanis viennensis* (Herbst, 1795) – bécsi pikkelyesormányos – Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.
- Omius puberulus* Boheman, 1834 – fémesszőrű gömböcbarkó – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Oprohinus suturalis* (Fabricius, 1775) – középsávós hagymaormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Orchestes fagi* (Linnaeus, 1758) – bükk-bolhaormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, farakásról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, száraz ágakról, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, bükkös, kopogtatás, 2007.III.11., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és

- Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, bükkről kopogtatva, 2008.IV.26., Szénási V.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Orchestes pilosus*** (Fabricius, 1781) – bronzos bolhaormányos – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.17., Szabóky Cs.
- Orobittis cyanea*** (Linnaeus, 1758) – fémes ibolyaormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, *Viola cyanea*-ról fűhálózva, 2008.IV.26., Szénási V.
- Otiorhynchus cornicinus*** Stierlin, 1861 – fényes gyalogormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, fűhálózás, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Otiorhynchus fullo*** (Schrank, 1781) – aranypikkelyes gyalogormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Otiorhynchus multipunctatus*** (Fabricius, 1792) – sokpontos gyalogormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Otiorhynchus orbicularis*** (Herbst, 1795) – gyászos gyalogormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Otiorhynchus ovatus*** (Linnaeus, 1758) – apró gyalogormányos – Vác, Naszály, kőbánya, Malaise-csapda, 2005.IX.1., Sárosataki M.
- Otiorhynchus raucus*** (Fabricius, 1777) – molyhos gyalogormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Pachytychius sparsutus*** (Olivier, 1807) – rekettyeormányos – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.14., Merkl O.
- Phloeophagus lignarius*** (Marsham, 1802) – vaskos szúormányos – Vác, Naszály, északi oldal, korhadt fákból, 400 m, é.sz. 47° 50.408', k.h. 19° 07.924', 2007.IV.1., Merkl O., Németh T., Pintér B. és Verseczki N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, északi oldal, juharfából, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmeleklejtő-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Phyllobius argentatus*** (Linnaeus, 1758) – ezüstös levélormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.
- Phyllobius betulinus*** (Bechstein et Scharfenberg, 1805) – változékony levélormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.

- Phyllobius maculicornis* Germar, 1824 – galagonya-levélmányos – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Phyllobius oblongus* (Linnaeus, 1758) – közönséges levélmányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Phyllobius pallidus* (Fabricius, 1792) – tölgy-levélmányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.
- Phyllobius pyri* (Linnaeus, 1758) – gyümölcsfa-levélmányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Phyllobius thalassinus* Gyllenhal, 1834 – zöld pázsitfűormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Polydrusus cervinus* (Linnaeus, 1758) – aranyporos lombormányos – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.
- Polydrusus confluens* Stephens, 1831 – sávós lombormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.
- Polydrusus formosus* (Mayer, 1779) – selymes lombormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.
- Polydrusus impar* Des Gozis, 1882 – fémes lombormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Polydrusus marginatus* Stephens, 1831 – szegélyes lombormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, kopogtatás, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Polydrusus mollis* (Ström, 1768) – termetes lombormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, 2007.V.20., Nádai L.
- Polydrusus picus* (Fabricius, 1792) – foltos lombormányos – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Polydrusus pilosus* Gredler, 1866 – szőrfoltos lombormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Polydrusus tereticollis* (DeGeer, 1775) – szalagos lombormányos – Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.
- Pseudorchestes ermishi* (Dieckmann, 1958) – Ermisch-bolhaormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Rhamphus pulicarius* (Herbst, 1795) – szil-bolhaormányos – Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.

- Rhinocyllus conicus* (Frölich, 1792) – tömpeorrú barkó – Vác, Naszály, déli oldal, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.
- Rhinoncus bruchoides* (Herbst, 1784) – mocsári keserűfű-ormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Rhinoncus pericarpus* (Linnaeus, 1758) – vöröslábú juhsóskaormányos – Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Rhinusa antirrhini* (Paykull, 1800) – fekete gyújtoványfű-ormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, 2006.VII.19., Nádai L.
- Rhinusa neta* (Germar, 1821) – drapp gyújtoványfű-ormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Rhinusa tetra* (Fabricius, 1792) – magtoklakó gyújtoványfű-ormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Gyadai-rét, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.8., Szabóky Cs.
- Ruteria hypocrita* (Boheman, 1837) – avarlakó zártormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletjtő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.
- Sibinia pellucens* (Scopoli, 1772) – mécsvirágormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Sitona callosus* Gyllenhal, 1834 – szempillás csipkézőbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.
- Sitona cylindricollis* Fahraeus, 1840 – hengerestorú csipkézőbogár – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Sitona hispidulus* (Fabricius, 1776) – szőrös csipkézőbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.X.7., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, egyelés, 2007.IX.23., Merkl O.
- Sitona humeralis* Stephens, 1831 – lucerna-csipkézőbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Sitona inops* Gyllenhal, 1832 – laposzemű csipkézőbogár – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Sitona languidus* Gyllenhal, 1834 – koronafürt-csipkézőbogár – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.VII.1., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Sitona lateralis* Gyllenhal, 1834 – iglice-csipkézőbogár – Vác, Naszály, Látó-hegy, karsztbokorerdő, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.

- Sitona lineatus* (Linnaeus, 1758) – sávós csipkézőbogár – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Sitona longulus* Gyllenhal, 1834 – hosszú csipkézőbogár – Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.IX.16., Merkl O.
- Sitona macularius* (Marsham, 1802) – borsó-csipkézőbogár – Vác, Naszály, löszös hegyláb, fűhálózás, 2005.IV.23., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Sitona striatellus* Gyllenhal, 1834 – bükköny-csipkézőbogár – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Sitona sulcifrons* (Thunberg, 1798) – szegélyes csipkézőbogár – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, fűhálózás, 2004.X.1., Grabant A., György Z. és Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Smicronyx jungermanniae* (Reich, 1797) – közönséges arankaormányos – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, 1993.V.30., Merkl O.
- Smicronyx swertiae* Voss, 1953 – tárnicsormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Stenocarus ruficornis* (Stephens, 1831) – mákgyökérormányos – Vác, Naszály, 1924.XI.10., Bíró L.
- Stereocorynes truncorum* (Germar, 1824) – szélescombú szuormányos – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.; Vác, Naszály, északi oldal, juharfából, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmelékletjtő-erdő, kéreg alól, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Stomodes gyrosicollis* Boheman, 1843 – gyökérlakó ormányos – Vác, Gyadai-rét, kaszálórét, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Tanymecus palliatus* (Fabricius, 1787) – hegyesfarú barkó – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Trachodes hispidus* (Linnaeus, 1758) – bozontos ormányos – Vác, Naszály, északi oldal, rostálás, 2008.X.9., György Z., Kotán A. és Németh T.; Vác, Naszály, északi oldal, törmelékletjtő-erdő, rostálás, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Trachyphloeus alternans* Gyllenhal, 1834 – bordás éjiormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.
- Trachyphloeus ventricosus* Germar, 1824 – tarka éjiormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Tychius aureolus* Kiesenwetter, 1851 – bolyhos tímárormányos – Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, kaszálórét, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Tychius crassirostris* Kirsch, 1871 – levélgubacs-tímárormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Tychius cuprifer* (Panzer, 1799) – rezesbarna tímárormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.

- Tychius junceus* (Reich, 1797) – őszi tímárormányos – Vác, Naszály, fűhálózás, 2008.IV.26., Szénási V.
- Tychius medicaginis* Ch. Brisout, 1862 – lucerna-tímárormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.VI.12., Merkl O.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Tychius meliloti* Stephens, 1831 – fogas tímárormányos – Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.13., Merkl O.
- Tychius quinquepunctatus* (Linnaeus, 1758) – borsó-tímárormányos – Vác, Naszály, karsztbokorerdő, 1993.V.30., Merkl O.; Vác, Naszály, karsztbokorerdő, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Alsó-kút-völgy, gyümölcsös, hálózás, kopogtatás, 2007.IV.25., Grabant A., György Z., Merkl O. és Podlussány A.; Vác, Naszály, agyagbánya, rontott löszgyep, fűhálózás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Tychius squamulatus* Gyllenhal, 1836 – somkóró-tímárormányos – Vác, Naszály, cseres-tölgyes, 1993.VI.19., Merkl O.

Scolytidae – Szúfélék

- Dryocoetes autographus* (Ratzeburg, 1837) – rozsdavörös fenyőszú – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Dryocoetes villosus* (Fabricius, 1792) – gesztenyeszú – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Ernoporus tiliae* (Panzer, 1793) – közönséges hárszú – Vác, Naszály, hársas, fűhálózás, 2005.VI.21., Merkl O.
- Hylesinus crenatus* (Fabricius, 1787) – nagy kőrifarontószú – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, hársas törmelékletítő-erdő, éjszakai egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, bükkös, száraz ágakról, 2007.VII.1., Merkl O.
- Hylesinus fraxini* Panzer, 1799 – közönséges kőrisszú – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás, 2005.IV.7., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, egyelés, 2007.III.16., Merkl O., Nádai L. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Lymantor coryli* (Perris, 1853) – mogyorószú – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VII.14., Szabóky Cs.
- Orthotomicus laricis* (Fabricius, 1792) – vörösfenyőszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Orthotomicus suturalis* (Gyllenhal, 1827) – bújkáló fogasszú – Vác, Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.
- Pityogenes chalcographus* (Linnaeus, 1761) – hatfogú firkálószú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Pityophthorus pityographus* (Ratzeburg, 1837) – közönséges nyurgaszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Pityophthorus pubescens* (Marsham, 1802) – barázdás nyurgaszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Pteleobius vittatus* (Fabricius, 1787) – csíkos sziliszú – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.

- Scolytus carpini* (Ratzeburg, 1837) – gyertyánkéregszű – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.
- Scolytus intricatus* (Ratzeburg, 1837) – tölgykéregszű – Vác, Naszály, 2007.III.16., Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, cseres-tölgyes, egyelés, 2007.VIII.19., Merkl O.
- Scolytus multistriatus* (Marsham, 1802) – fogashasú szilkéregszű – Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Scolytus pygmaeus* (Fabricius, 1787) – kis szilkéregszű – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Scolytus rugulosus* (P. W. J. Müller, 1818) – kis gyümölcsfakéregszű – Vác, Naszály, déli oldal, karsztbokorerdő, 2007.V.20., Nádai L.
- Taphrorychus bicolor* (Herbst, 1793) – bőbitás bükkoszű – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kopogtatás, 2007.IV.28., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, 2007.V.20., Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Taphrorychus villifrons* (Dufour, 1843) – mediterrán pamacsoszű – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.
- Tomicus piniperda* (Linnaeus, 1758) – nagy fenyőhancsszű – Vác, Naszály, Sejce, gyümölcsös, kopogtatva, 2009.IV.2., Fáni Zs., Kotán A. és Németh T.
- Trypodendron lineatum* (Olivier, 1795) – sávós fenyőszű – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.IV.1., Merkl O.
- Xyleborinus saxesenii* (Ratzeburg, 1837) – vadgesztenyeszű – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.25., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Xyleborus cryptographus* (Ratzeburg, 1837) – simavégű nyárszű – Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.
- Xyleborus dispar* (Fabricius, 1792) – kétalakú púposzű – Vác, Naszály, gyertyános-tölgyes, száraz ágakról, 1993.VI.19., Merkl O.
- Xyleborus dryographus* (Ratzeburg, 1837) – szarvas cserszű – Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.
- Xyleborus monographus* (Fabricius, 1792) – szarvas tölgyeszű – Vác, Naszály, melegkedvelő tölgyes, hálózás, 2005.V.14., Merkl O.; Vác, Naszály, Kopasz-erdő, cseres-tölgyes, kéreg alól, 2007.III.11., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásról, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Naszály, Nagy-Szál-erdő, gyertyános-tölgyes, fűhálózás, kopogtatás, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, tető, bükkös, farakásokról, 2007.V.16., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Naszály, Sejcei kőbánya, fényre, 2007.VI.10., Szabóky Cs.; Vác, Naszály, Vasas-erdő, tölgyes, egyelés, 2007.XI.2., Merkl O., Németh T. és Rahmé N.

Xylocleptes bispinus (Duftschmid, 1825) – iszalagszú – Vác, Naszály, északi oldal, egyelés, 2007.III.16., Merkl O. és Németh T.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás délután, 2007.IV.14., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.V.13., Merkl O.; Vác, Gyadai-rét, autóshálózás este, 2007.V.20., Merkl O. és Nádai L.; Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, fűhálózás, egyelés, 2007.V.26., Merkl O., Kotán A. és Rahmé N.; Vác, Naszály, déli oldal, autóshálózás este, 2007.VII.14., Merkl O.

Platypodidae – Hosszúlábúszú-félék

Platypus cylindrus (Fabricius, 1792) – közönséges hosszúlábúszú – Vác, Naszály, déli oldal, melegkedvelő tölgyes, kéreg alól, 2007.IV.9., Merkl O., Németh T., Rahmé N. és Romsauer J.

*

Köszönetnyilvánítás – A gyűjtött fajok azonosításában a szerzőn kívül sok hazai bogarász vett részt. Ők a következők: Czető Zsolt (Budapest; Mordellidae, Scaptiidae), Csabai Zoltán (Pécsi Tudományegyetem; Dytiscidae, Helophoridae, Hydrophilidae), György Zoltán (MTM; Bruchidae), Hegyessy Gábor (Kazinczy Múzeum, Sátoraljaújhely; Cerambycidae), Makranczy György (MTM; Staphylinidae), Muskovits József és Rahmé Nikola (Budapest; Buprestidae), Nádai László (Budapest; Scarabaeidae), Podlussány Attila (MTM; Curculionoidea), Szalóki Dezső (Budapest; az Elateroidea, Cleroidea és Tenebrionoidea családssorozatok egy része), Szél Győző (MTM; Carabidae, Helophoridae, Hydrophilidae), Vig Károly (Savaria Múzeum, Szombathely; Orsodacnidae, Chrysomelidae).

Egyes bogárcsoportok anyagának egy részét vagy egészét a következő külföldi szakemberek határozták meg: Volker Brachat (Geretsried, Németország; Pselaphinae), Alekszandr Kirejcsuk (az Orosz Tudományos Akadémia Zoológiai Intézete, Szentpétervár; Kateretidae, Nitidulidae), Jan Horák (Prága, Csehország; Mordellidae, Scaptiidae), Josef Mertlik (Hradec Králove, Csehország; Elateridae, Throscidae), Hans Meybohm (Grosshansdorf, Németország; Scydmaenidae), Wolfgang H. Rucker (Neuwied, Németország; Latridiidae), Mikael Sörensson (Lund University, Svédország; Ptiliidae).

Köszönet illeti Juhász Györgyöt (Újpesti Lepkémúzeum, Budapest), aki lehetővé tette, hogy néhai Juhász Csaba (Budapest) gyűjteményének naszályi adatait a jelen tanulmány készítéséhez felhasználhassuk.

Rendkívül értékes segítséget jelentett azoknak a munkája, akik a szerzővel közös vagy önálló gyűjtéseik során számos fajjal gazdagították a Naszályról ismert bogárfajok jegyzékét, illetve gyűjteményük naszályi adatait a szerző rendelkezésére bocsátották. Ők a következők: Grabant Aranka (MTM), György Zoltán (MTM), Hajek Pál (Budapest), Illiczky Sándor (Budapest), Kotán Attila (Budapest), Meleg László (Párkány, Szlovákia), Muskovits József (Budapest), Nádai László (Budapest), Németh Tamás (Budapest), Pintér Balázs (Galgahévíz), Podlussány Attila (MTM), Rahmé Nikola (Budapest), Romsauer János (Párkány, Szlovákia), Sárospataki Miklós (Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Gödöllő), Seres Gábor (Budapest), Szabóky Csaba (Erdészeti Tudományos Intézet, Budapest), Szalóki Dezső (Budapest), Szénási Valentin (Gödöllő), Verseczki Nikoletta (Budapest).

Az 1. ábrát Pál János (MTM) rajzolta. A 2–11. ábrák Rahmé N. (Budapest) felvételei.

IRODALOMJEGYZÉK

- FAUNA EUROPAEA Web Service (2004): *Fauna Europaea, version 1.1.* – <http://www.faunaeur.org> [Hozzáférés: 2008. január 20.]
- HARMOS, K., LANTOS, I. és JOÓ, M. (2001): Adatok védett rovarfajok elterjedéséhez Nógrád megyében. [Data to the distribution of some protected insect species in Nógrád county.] – *A Puszta* **18**: 6–27. [www.nimfea.hu/kiadvanyaink/kutatasok/pusza2001.htm]
- HEGYESSY, G. (2000): A szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola rovargyűjteményének magyarországi cincérei (Coleoptera: Cerambycidae). – *Berzsényi Dániel Főisk. Tud. Közlem. 12. Természettudományok* **7**: 23–35.
- HEGYESSY, G., KOVÁCS, T., MUSKOVITS, J. és SZALÓKI, D. (2000): Adatok Budapest és Pest megye cincérfaunájához (Coleoptera: Cerambycidae). – *Folia hist-nat. Mus. Matraensis* **24**: 221–282. [www.matramuzeum.hu/Personal/fofia/24/hegyessy.pdf]
- KASZAB, Z. (1962): *Levélbogarak – Chrysomelidae.* – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae), IX, 6. Akadémiai Kiadó, Budapest, 416 pp.
- KOVÁCS, T. és HEGYESSY, G. (1997): Magyarországi cincérek tápnövény- és lelőhelyadatai (Coleoptera: Cerambycidae). – *Folia entomol. hung.* **58**: 63–72.
- KÖDÖBÖCZ, V. (2007): *Az Északkeleti-Alföld futóbogár faunája (Coleoptera: Carabidae) és állatföldrajzi kapcsolatai.* – Doktori (PhD) értekezés. Debreceni Egyetem, TTK, Debrecen, 76 + [17] pp.
- LAWRENCE, J. F. és NEWTON, Jr., A. F. (1995): *Families and subfamilies of Coleoptera (with selected genera, notes, references and data on family-group names).* – In: PAKALUK, J. és SLIPINSKI, S. A. (eds): *Biology, phylogeny, and classification of Coleoptera: Papers celebrating the 80th birthday of Roy A. Crowson.* Muzeum i Instytut Zoologii Pan, Warszawa, pp. 779–1006.
- LINDROTH, C. H. (1985): *The Carabidae (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark.* – In: BRILL, E. J. (ed.): *Fauna entomologica scandinavica*, 15, 1. Scandinavian Science Press Ltd., Leiden–Copenhagen, 1–225 pp.
- LINDROTH, C. H. (1986): *The Carabidae (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark.* – In: BRILL, E. J. (ed.): *Fauna entomologica scandinavica*, 15, 2. Scandinavian Science Press Ltd., Leiden–Copenhagen, pp. 226–497.
- MERKL, O. (1999): *The species of 35 beetle families (Coleoptera) from the Aggtelek National Park.* – In: MAHUNKA, S. (ed.): *The Fauna of the Aggtelek National Park, I.* Hungarian Natural History Museum, Budapest, pp. 185–200.
- MERKL, O. (2004): Cryptophilinae and Xenoscelinae of Hungary, with a check-list of Hungarian Erotylidae (Coleoptera). – *Folia hist-nat. Mus. Matraensis* **28**: 123–133.
- MERKL, O. (2006): New beetle species in the Hungarian fauna (Coleoptera). – *Folia entomol. hung.* **67**: 19–36.
- MERKL, O. (2008): A harlekinkatica (*Harmonia axyridis* Pallas) Magyarországon (Coleoptera: Coccinellidae). (First record of the harlequin ladybird (*Harmonia axyridis* Pallas) in Hungary (Coleoptera: Coccinellidae)). – *Növényvédelem* **44**(5): 239–242.
- MERKL, O. és MERTLIK, J. (2005): Distributional notes and a checklist of click beetles (Coleoptera: Elateridae) from Hungary. – *Folia entomol. hung.* **66**: 63–80.
- MERKL, O. és RÜCKER, W. (2006): Hungarian Latridiidae: new faunistic records and a national checklist of the family (Coleoptera). – *Latridiidae* **4**: 9–14.
- MUSKOVITS, J. és HEGYESSY, G. (2002): *Magyarország díszbogarai (Coleoptera: Buprestidae).* – Grafon Kiadó, Nagykovácsi, 404 pp.

- MÜLLER-MOTZFELD, G. (ed.) (2004): *Band 2. Adephaga 1: Carabidae (Laufkäfer)*. 2. Auflage. – In: FREUDE, H., HARDE, K. W., LOHSE, G. A. és KLAUSNITZER, B. (eds): *Die Käfer Mitteleuropas*. Elsevier GmbH, Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg-Berlin, 521 pp.
- RÜCKER, W. és JOHNSON, C. (2007): Revision of *Melanophthalma taurica* (Mannerheim, 1844) species-group and description of three new species. – *Latridiidae* **5**: 11–24.
- SOMORJAI, GY. és ÁDÁM, L. (1996): *The species of Elateroidea and Buprestoidea (Coleoptera) of the Bükk National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Bükk National Park, II. Hungarian Natural History Museum, Budapest*, pp. 271–279.
- SZÉL, GY. (1996): *Rhysodidae, Cicindelidae and Carabidae (Coleoptera) from the Bükk National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Bükk National Park, II. Hungarian Natural History Museum, Budapest*, pp. 159–222.
- SZÉL, GY. és BÉRCES, S. (2002): *Carabidae (Coleoptera) from the Fertő–Hanság National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Fertő–Hanság National Park, I. Hungarian Natural History Museum, Budapest*, pp. 379–399.
- TOMOV, V., GRUEV, B., VIG, K. és MERKL, O. (1996): *Chrysomelidae (Coleoptera) of the Bükk National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Bükk National Park II. Hungarian Natural History Museum, Budapest*, pp. 327–349.
- VIG, K. (1996): A Nyugat-magyarországi-peremvidék levélbogár faunájának alapvetése (Coleoptera: Chrysomelidae sensu lato). – *Praenorica, Folia hist.-nat.* **3**: 1–178.
- VIG, K. (1999): *Leaf beetle fauna of the Aggtelek National Park*. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Aggtelek National Park I. Hungarian Natural History Museum, Budapest*, pp. 265–287.
- VIG, K. (2002): Beetle collection of the Savaria Museum, Szombathely I. The leaf beetle collection of Attila Podlussány. – *Praenorica, Folia hist.-nat.* **5**: 1–171.
- VIG, K. és ROZNER, I. (1996): Leaf beetle fauna of Őrség (Coleoptera: Chrysomelidae sensu lato) – In: VIG, K. (szerk.): *Az Őrségi Tájvédelmi Körzet Természeti Képe II. (Natural History of Őrség Landscape Conservation Area II). Savaria, a Vas megyei Múzeumok Értesítője (Pars hist.-nat.)* **23**(2): 163–202.

BEETLES (COLEOPTERA) OF MT NASZÁLY, HUNGARY

O. MERKL

*Hungarian Natural History Museum
H-1088 Budapest, Baross utca 13, Hungary; merkl@nhmus.hu*

A total of 1271 species has been identified from the beetle materials collected in Mt Naszály, Pest county, Hungary (UTM code CT69). Since the main range of Mt Naszály directed from E to W, the beetle fauna is significantly different in the northern than in the southern side. The character species on the southern steppe slopes are *Chlorophorus hungaricus* (Cerambycidae), *Agapanthia maculicornis* (Cerambycidae) and *Tituboea macropus* (Chrysomelidae). The most important saproxylic species of oak woods are *Cerambyx cerdo* (Cerambycidae), *Lucanus cervus* (Lucanidae) and *Oryctes nasicornis* (Scarabaeidae). Typical species on the mountain top and in the beech woods as well as in mixed hornbeam and oak woods in the northern side are *Rosalia alpina* (Cerambycidae), *Sinodendron cylindricum* (Lucanidae), and *Gnorimus variabilis* (Scarabaeidae). The beetle species in old orchards on the southern foot of the mountain are *Perotis lugubris*

(Buprestidae), *Anthaxia candens* (Buprestidae), *Saperda scalaris* (Cerambycidae) and *Lioderina linearis* (Cerambycidae). Five Natura 2000 species are also present among the 32 legally protected beetle species. *Cartodere (Aridius) bifasciata* (Latridiidae) is recorded from Hungary for the first time.

Ábrák

Fekete-fehér rajz:

1. ábra. Foltos pudvabogár (*Cartodere bifasciata*)

Színes fotók:

2. ábra. Nagy rezes futrinka (*Carabus ulrichii*).

3. ábra. Rózsa-karcsúdíszbogár (*Agrilus macroderus*).

4. ábra. Cseresznyefa-virágdíszbogár (*Anthaxia candens*).

5. ábra. Sávosnyakú virágdíszbogár (*Anthaxia manca*).

6. ábra. Kék pattanó (*Limoniscus violaceus*).

7. ábra. Kék varfűcincér (*Agapanthia intermedia*).

8. ábra. Szemfoltos cincér (*Mesosa curculionoides*).

9. ábra. Havasi cincér (*Rosalia alpina*).

10. ábra. Nyolcpontos cincér (*Saperda octopunctata*).

11. ábra. Létracincér (*Saperda scalaris*).

A NASZÁLY LEPKÉI (LEPIDOPTERA)

SZABÓKY CSABA

Erdészeti Tudományos Intézet
1023 Budapest, Frankel L. u. 42–44; e-mail: szabokycs@erti.hu

A vizsgált területről 671 nagylepkéfaj és 667 molylepkéfaj került elő. Az ismert 1338 fajsza nem tekinthető véglegesnek, mert néhány lepkecsalád (Nepticulidae, Elachistidae, Coleophoridae stb.) alulkutatottsága miatt a jövőben vélhetően jelentősen bővíülhet a fajlista.

A Naszályról 1 fokozottan védett – *Dioszeghyana schmidtii* – és 54 védett lepkefaj ismert: *Acherontia atropos*, *Apatura ilia*, *A. iris*, *Argynnis (Pandoriana) pandora*, *Boloria selene*, *Carcharodus lavatherae*, *Catocala conversa*, *C. diversa*, *Chazara briseis*, *Colias myrmidone*, *Cucullia campanulata*, *C. dracunculi*, *C. xeranthemi*, *Cupido osiris*, *Diaphora luctuosa*, *Dichagyris candelisequa*, *Dicranura ulmi*, *Dyscia conspersaria*, *Eriogaster lanestris*, *Euplagia quadripunctaria*, *Iphiclides podalirius*, *Jolana iolas*, *Lemonia taraxaci*, *Libythea celtis*, *Lycaena alciphron*, *L. dispar rutilus*, *L. thersamon*, *Maculinea arion*, *M. ligurica*, *Marumba quercus*, *Neptis rivularis*, *Nymphalis antiopa*, *N. (Inachis) io*, *N. polychloros*, *N. (Aglais) urticae*, *Odontognophos dumetatus*, *Pammene querceti*, *Papilio machaon*, *Parnassius mnemosyne*, *Phalera bucephaloides*, *Phragmatyphila nexa*, *Polygonia c-album*, *Polyommatus admetus*, *P. amandus*, *Proserpinus proserpina*, *Saturnia (Eudia) pavonia*, *S. pyri*, *Satyrion ilicis*, *S. w-album*, *Schinia cardui*, *Spialia orbifer*, *Vanessa atalanta*, *Xestia sexstrigata*, *Zerynthia polyxena*.

Az elmúlt évtizedben megjelent magyarországi invázió fajok jelen vannak a Naszályon is (*Cameraria ohridella*, *Phyllonorycter issikii*, *P. robiniella*). A *Cosmopterix lienigiella* és a *Cryptocochylis conjunctana* fajoknak második hazai lelőhelye a Naszály. A vándorlepkék közül kiemelkedő a *Hyles livornica*, az *Euchalcia consona* és a *Heliothis peltigera* jelenléte. A Naszályról 31 – fenyőt fogyasztó – lepkefaj került elő.

Kulcsszavak: fenyőfajok, fénycsapda, melegkedvelő fajok, védett lepkék

BEVEZETÉS

Mindennemű faunisztikai kutatás eredményessége napjainkig alapvetően attól függött, hogy a célterületet milyen tömegközlekedési eszközzel, milyen gyakorisággal lehetett megközelíteni. Meghatározó jelentőséggel bírt, hogy a területen kutatni kívánó lepkész számára hány és milyen jellegű menedék állt rendelkezésre (pl. esőház, turistaház, vendégház stb.). Ismertek olyan gyűjtőhelyek, melyeknél térben és időben igen kedvezően alakultak a körülmények. A főtí Somlyó-hegynél például megfelelő vasúti közlekedés volt, és a csomádi vasútállomás várótermében „olcsó szállás” várta a fáradt lepkészeket. Az adott kényelmetlenségeket is elviselő lepkegyűjtők szívesen munkálkodtak a területen, melynek eredménye egy

összegző, alapos ismereteket nyújtó monográfia lett. A példákat tovább sorolhatnánk, de helyette tekintsük át a Naszály helyzetét.

A Naszály lábánál lévő Vác település történelme és élete (kőbánya, szénbánya) szorosan összefügg a hegyével. Az itt élők büszkék a tengerszint felett 652 méter magasra csúcsosodó hegyükre, s korán felismerve annak értékeit, helyi védelemet biztosítottak számára. A hegy a váci vasútállomás felől gyalogosan Deákvár és Sejce irányából jól megközelíthető. Autóbuszjáratok, ha ritkán is, de indultak Kosd, Sejce és Katalinpuszta irányába. A környékre – olcsó szállás híján – többnapos utat nem szerveztek. Az elsősorban Budapestről érkező lepkész elődeink rendszerint nappali lepkéket gyűjtöttek a délies hegyoldalon, s a napnyugtát követően hazautaztak. Közismertté vált a terület igen gazdag nappali lepkefaunája, például az oly ritkának tartott magyar boglárka (*Jolana iolas*) begyűjtésére is sokan megfordultak itt. Az 1960-as évekig még nem terjedt el, mint gyűjtőeszköz a higanygózlámpa. Rendszerint a jól bevált Maxim-lámpával járták az erdőt (esetenként reggelig), de az előzőekben vázolt nehézségek miatt nem túl gyakran. Napjaink lepkészeinél rendszeresebben használták a csalétkezést, amelynek eredménye számos olyan lepke előkerülése lett (pl. övesbaglyok – *Catocala*), melyekből azóta sem sikerült újabb példányokat gyűjteni.

Az 1970-es évek forradalmi változásokat hoztak a lepkészet szempontjából. A lassan, de biztosan növekvő motorizáció egyre több lepkésznek nyújtott lehetőséget a tömegközlekedés mellőzésére. A személygépkocsik „lepkészeti szolgálatba” vétele a Naszály kutatása szempontjából nem sok változást hozott, mert a meredek erdei utakra azokkal senki sem merészkedett. Később a hegyen kitermelt faanyag védelmére felállított sorompók behatárolták a terepen való mozgást. A 70-es évek második fontos újdonsága volt a generátor – mint mozgatható áramforrás – megjelenése. Az időközben megszületett fénycsapda-hálózatnál alkalmazott higanygózlámpák szenzációs fogásain felbuzdulva sokan próbálkoztak a lepedős gyűjtéseken az „új izzók” használatával. A gyűjtési technika csúcspontját jelentette a generátorról működtetett higanygóz izzó, melyet emberlakta vidékektől távol is jó eredménnyel használtak. A Naszály szempontjából ez sem jelentett forradalmi változást, mert a valóban ígéretes helyekre nem lehetett eljutni a nehéz felszereléssel.

ELŐZMÉNYEK

Kovács Lajos a budapesti TTM lepidopterológusa összegezte a magyarországi nagylepkék előfordulási adatait, és két cikkben közreadta azokat (KOVÁCS 1953, 1956). A térségből közel 160 fajt említ: „Naszály” és „Kosd-Vác”

lelőhelyi megnevezéssel. 40 évvel később Peregovits László – a Göncöl Alapítvány megbízásából – kutatást végzett a Naszályon (PEREGOVITS 1993). A Peregovits féle összefoglalóban megtalálhatók a Kovács Lajos által már publikált nagylepkeadatok, valamint saját gyűjtésének eredményei is. Fajlistájában összesen 229 nagylepkefaj szerepel.

2005-ben – szintén a Göncöl Alapítvány megbízásából – újabb jelentés született a Naszályról (VOJNITS és SZABÓKY 2005). A munka eredményessége szempontjából nagy segítség volt, hogy a Duna–Dráva Cement Rt. (DDC) igazgatósága hozzájárult (egy hónap időtartamra) egy fénycsapda működtetéséhez a Sejcei kőbánya bejárata mellett. A naszályi lista 485-re hízott, de abban már molylepkek is helyet kaptak.

A korszerű és korrekt adatközléssel szemben elvárás, hogy a lelőhely pontos földrajzi elnevezése mellett a földrajzi (GPS) koordináták is szerepeljenek. Az „újkori gyűjtésekkel” szemben ez az elvárás kötelező! Napjainkban a „Naszály” lelőhelyi megnevezés nem elfogadható. Az archív adatok („Naszály” „Vác-Kosd”) mégis szerepelnek a fajlistában, sajnos a lelőhelyet ma már nem lehet pontosítani, viszont olyan lepkefajokról nyújtanak információt, amelyek jelenlétét azóta nem sikerült megerősíteni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy már nem élnek a területen.

Peregovits jelentésében a kiemelésre került védett fajok között számos olyan faj szerepel, mely az általános listában nem található. A fajok lelőhelye nem ismert, ezért ezeket listájából nem vettem figyelembe. Ezek: *Polyommatus damon*, *Eu Vanessa antiopa*, *Limenitis reducta*, *Limenitis camilla*, *Saturnia pyri*.

A Vojnits–Szabóky jelentésben Vojnits számos olyan – állítólagos – megfigyelési adatot írt, amelyeket „Naszály (!)” jelöléssel látott el. Az előzőekben vázolt minimális elvárásoknak az adatközlés nem felel meg, ezért a fajok jelenléte nem értelmezhető. A Vojnits–Szabóky listából törlésre került fajok: *Erannis ankeraria*, *Ennomos quercarius*, *Erannis defoliaria*, *Eupithecia graphata*, *Operophtera brumata*, *Operophtera fagata*, *Eulithis prunata*, *Discoloxia blomeri*, *Xanthorhoe montanata*, *Euphya molluginata*, *Alsophila quadripunctaria*, *Geometra papilionaria*, *Boarmia viertlii*, *Peribatodes umbraria matrensis*, *Gnophos variegatus*, *Gnophos intermedius*, *Marumba quercus*, *Hemaris fuciformis*, *Polyploca ruficollis*, *Phalera bucephaloides*, *Stauropus fagi*, *Drymonia ruficornis*, *Dicranura ulmi*, *Elkneria pudibunda*, *Lymantria monacha*, *Ocneria rubea*, *Euxoa vitta*, *Euxoa decora*, *Cucullia campanulae*, *Lithophane semibrunnea*, *Agrochola macilenta*, *Xanthia aurago*, *Cosmia affinis*, *Cosmia diffinis*, *Polychrysis moneta*, *Chrysochrysis chryson*, *Minucia lunaris*, *Parnassius mnemosyne*, *Libythea celtis*, *Clossiana selene*, *Clossiana euphrosyne*, *Aglais urticae*, *Vanessa atalanta*, *Lycaeides idas*,

Saturnia pyri, *Eudia pavonia*, *Aglia tau*, *Lemonia taraxaci*, *Lemonia dumi*, *Loweia alciphron*, *Charcharodus alcae*, *Pammene querceti*. A jelentésben 433 értelmezhető faj maradt.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A 2007-es év gyűjtősorozata során 32, míg a 2008-as évben 18 mintavételezést, illetve gyűjtőéjszakát hagytam magam mögött. A gyűjtőhelyek koordinátái:

Agyagbánya – é.sz. 47° 49,6' k.h. 19° 08,2'
 Cselőtepuszta kulcsosház – é.sz. 47° 48,5' k.h. 19° 09,6'
 Sejcei kőbánya – é.sz. 47° 50,1' k.h. 19° 07,0'
 Kút-völgy – é.sz. 47° 49' k.h. 19° 08,8'
 Gyadai-rét – é.sz. 47° 51,0' k.h. 19° 07,9'
 Naszály tető – é.sz. 47° 49,9' k.h. 19° 09,9'
 Vaskapu alja – é.sz. 47° 50,0' k.h. 19° 06,7'
 Cigánybánya – é.sz. 47° 49' k.h. 19° 06,6'
 Alsó-kút-völgy – é.sz. 47° 49' k.h. 19° 08,3'
 Látó-hegy – é.sz. 47° 49,8' k.h. 19° 08,6'
 Katalinpuszta erdészház – é.sz. 47° 50,9' k.h. 19° 06,3'
 Sejce – é.sz. 47° 49,8' k.h. 19° 07,7'
 Sejce kőbánya öregmeddő – é.sz. 47° 49,8' k.h. 19° 08,1'
 Kőporos – é.sz. 47° 49' k.h. 19° 08,4'

Időközben kiderült, hogy számosan végeztek gyűjtéseket és lepkészeti megfigyeléseket a Naszályon. Pálfi Miklós, aki a közeli Rétságon lakott – száznál több nappali lepkefajról adott adatot. Háczi Tamás szintén több mint száz nagylepkedattal szolgált. Petrányi Gergely az elmúlt időszakban számos gyűjtést végzett a területen, s eredményeit hozzáférhetővé tette. További gyűjtéseket végzett (adatokat szolgáltatott) Antal Gusztáv, Benedek Balázs, Hajek Pál, Harmos Krisztián, Juhász István, Kálló Imre, Pál Attila, Ronkay Gábor, Ronkay László, Simonyi Sándor, Török Ferenc. A tragikus körülmények között elhunyt Juhász Csaba lepkeanyaga az Újpesti Lepkémúzeumba került. A Naszályal kapcsolatos gyűjtési adatait Háczi Tamással összegeztük. 2007-ben további gyűjtők fordultak meg (társaságomban) a hegyen: Buschmann Ferenc, Pastoralis Gábor, Zdenkó Tokár, Ivan Richter, Tóth Gábor.

Az általam észlelt és regisztrált lepkékből összeállt alapfajlista bizonyító példányai kiegészítő adatokat szolgáltató személyek gyűjteményében, a budapesti MTM gyűjteményében, az ERTI gyűjteményében valamint a magángyűjteményekben találhatóak.

Az előzőekben ismertetett lelőhelyeken tavasztól őszig folytak a gyűjtések. A Sejcei kőbánya bejárata mellett 2007 áprilisától–augusztusáig működött egy Jermy-típusú fénycsapda. A fénycsapda szerkezetet – amerikai próbálkozások továbbfejlesztésével – Jermy Tibor alkotta meg az 1950-es évek derekán. A csapda lényege egy esővédő ernyővel ellátott világítótest (100 W-os normál izzó, 125 W-os Hgl izzó), mely alatt egy tölcsér helyezkedik el. A tölcsér aljához ölüveg csatlakozik. Az ölüvegbe jutó rovarok ölését a benne elhelyezett – és levegőnél nehezebb fajsúlyú – kloroform végzi. A megalkotott tölcsér mérete, valamint az izzó meghatározott telepítési magassága (2 méterre a földfelszíntől) stb. összehasonlíthatósága alkalmassá tette a szerkezetet rendszerbe helyezésre, általános használatra. 1962-ben létrejött egy magyarországi fénycsapdahálózat, mely a kártevő lepkefajokról – agrár és erdészeti oldalról egyformán – számos hasznos faunisztikai és tudományos adatot szolgáltatott. A fénycsapdás feldolgozások eredményeképpen tudományra új lepkefajokat írtak le (pl. *Asteroscopus syriaca decipulae*).

A nagylepkek meghatározását a kezdetekben összegyűjtött rovaranyagból Kovács Lajos végezte. A fénycsapdázásról további információk találhatóak LESKÓ és mtsai (2003), valamint NOWINSZKY (2000) munkáiban.

A lámpázásos gyűjtések legfontosabb kelléke a több négyzetméter felületű, fehér színű lepedő, melynek közepét valamilyen fényforrással megvilágítjuk (100 W-os normál izzó, 125 W-os Hgl izzó, UV-fénycső stb.). A fényre repülő lepkek jól vizsgálhatók a nagy felületen. Használatánál fontos figyelembe venni az uralkodó (hegy-völgy) szélirányt. Alapszabály, hogy a lámpa a szél fújási irányába világítson, mivel a lepkek mindig a légmozgással szemben repülnek!

Fontos megemlíteni a „vödörös csapdák” használatát. Nevét a tetővel ellátott műanyag vödörről kapta, melynek közepébe egy tölcsér csatlakozik és a fölötte világító fénycső vonzza a rovarokat. A fénycsövet tartó terelőlemezek felelősek a rovarok tölcsérbe jutásáért. A csapda rendkívül „gyilkos”, mert nagy rovaranyagot gyűjt, elsősorban a földközélszinten repülőkből. Az UV-tartományban világító fénycsőnek köszönhetően adott esetben akár 20%-ban eltérő fajokat vonz, mint párhuzamos gyűjtés esetén a higanygőzlámpa a lepedőnél.

A csalétkelés, mint gyűjtési módszer azon az ismert tényen alapszik (elsősorban a tavaszi és az őszi időszakban), hogy a lepkéknek nektár (energia stb.) szükséges az életük fenntartásához. Az „átmeneti” hónapokban kevés virág kínálja a lehetőséget. Az erjesztett gyümölcs, a cefre vagy csak a sörből, lekvárból, alkohoból álló folyadék illata meglehetősen jól csalogatja a lepkéket. A „csali” anyagot sokféleképpen lehet kijuttatni: szivacsban felitva kiakasztani, fatörzsekre kikenni, vastag spárgával felitani és azt kifeszíteni stb. Ez a gyűjtési módszer nagyon fontos kiegészítő, ugyanis vannak fajok, amelyek kerülik a

fényt, és csak csalétken gyűjthetők. Ilyenek például az övesbaglyok (*Catocala* spp.). Az ő esetükben a csalétkekkel való gyűjtés a nyári időszakban is eredményes lehet.

A nappali lepkék és a nappal repülő éjjeli lepkék begyűjtésére a mindenki által ismert lepkeháló szolgál. A lepkehálóhoz hasonló fűháló használata (tipikus bogarász eszköz!) bizonyos lepkefajok (szitkások stb.) begyűjtésének hatékony eszköze lehet. Nagyon fontosak a hernyónevelésekből származó információk. A módszer alkalmazásához kitűnő szem és megfelelően jó növényismeret szükséges.

Az előzőekben vázolt gyűjtési módszerek mindegyikét alkalmaztam a Naszályon.

Az összesített listában a hivatalos magyar molylista (SZABÓKY és mtsai 2002) és a hivatalos nagylepkelista (VARGA és mtsai 2004) nevezéktanát követtem. A molylepkék magyar nevei a hivatalos molylistáéval megegyeznek. Magyarországon a nagylepkék (Macrolepidoptera) magyar elnevezései körül még nincs egységes álláspont. Számos tanulmány, könyv – ha részben is, de – foglalkozott a névadással. Ezek összefoglalása-ként születendőben van a „követendő lista” (BUSCHMANN és SZABÓKY 2009). Amennyiben az általam használt magyar név eltér a 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben találhatóától, úgy az utóbbi zárójelbe kerül.

EREDMÉNYEK

Sajnálatos módon napjaink természetvédelme csak azokkal – a törvényben meghatározott – fajokkal tud dolgozni, amelyek védettek, s természetesen természetvédelmi értékkel bírnak. Nem célunk bírálni ezen gyakorlat hiányosságait, de véleményünk szerint a fajvédelemnél sokkal célszerűbb és fontosabb lenne a biotóp védelme! A Naszályról előkerült 1338 lepkefajból 667 a molylepkékhez és 671 a nagylepkékhez tartozik. Az ismert fajokból 54 védett és 1 fokozottan védett.

Védett lepkék

A **tisztesfű-busalepke** – *Carcharodus lavatherae* (Esper, 1783) – Észak-Afrikában, Dél- és Közép-Európában, valamint Kis-Ázsiában él. Magyarországon Vác környékén, a Duna–Tisza közén és Debrecen környékén fordul elő. Az előzőekből következik, hogy naszályi előfordulása régóta ismert („Naszály”). A Gombási-agyagbánya mellől került elő újabban (leg. Háczy T.). Az egynemzedékes faj hernyójának tápnövénye a hasznos tisztesfű (*Stachys recta*), melyen ősztől tavaszig él. Természeti védelmi értéke: 50 000 Ft.

1. táblázat. A Naszály területéről kimutatott védett és Natura 2000 jelölő lepkefajok (13/2001. (V. 9.) KöM rendelet, 2006/105/EK irányelv).

Név	Védettség	Érték (Ft)	Natura 2000
tisztesfű-busalepke (<i>Carcharodus lavatherae</i>)	V	50 000	
törpebusalepke (<i>Spialia orbifer</i>)	V	10 000	
farkasalmalepke (<i>Zerynthia polyxena</i>)	V	10 000	IV
fecskefarkú pillangó (fecskefarkú lepke) (<i>Papilio machaon</i>)	V	2 000	
kardfarkú pillangó (kardoslepke) (<i>Iphiclides podalirius</i>)	V	10 000	
kis apollólepke (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	V	10 000	IV
narancsszínű kéneslepke (<i>Colias myrmidone</i>)	V	50 000	II, IV
barnabundás boglárka (<i>Polyommatus admetus</i>)	V	10 000	
bükkönyboglárka (csillogó boglárka) (<i>Polyommatus amandus</i>)	V	10 000	
ibolyás tűzlepke (<i>Lycaena alciphron</i>)	V	2 000	
nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar rutilus</i>)	V	50 000	II, IV
kis tűzlepke (<i>Lycaena thersamon</i>)	V	2 000	
tölgy-farkosboglárka (cserfalepke) (<i>Satyrium ilicis</i>)	V	2 000	
w-betűs farkosboglárka (szilfa csücsköslepke) (<i>Satyrium w-album</i>)	V	2 000	
hegyi törpeboglárka (<i>Cupido osiris</i>)	V	50 000	
magyar boglárka (<i>Jolana iolas</i>)	V	50 000	
nagypettyes boglárka (nagyfoltú hangyaboglárka) (<i>Maculinea arion</i>)	V	50 000	IV
azúrkék (türkiz) boglárka (<i>Maculinea ligurica</i>)	V	50 000	
csőröslepke (<i>Libythea celtis</i>)	V	2 000	
kis színjátszólepke (<i>Apatura ilia</i>)	V	2 000	
nagy színjátszólepke (<i>Apatura iris</i>)	V	10 000	
nagy fehérsávoslepke (<i>Neptis rivularis</i>)	V	2 000	
nappali pávaszem (<i>Nymphalis (Inachis) io</i>)	V	2 000	
kis rókalepke (<i>Nymphalis (Aglais) urticae</i>)	V	2 000	
gyászlepke (<i>Nymphalis antiopa</i>)	V	50 000	
nagy rókalepke (<i>Nymphalis polychloros</i>)	V	10 000	
c-betűs tarkalepke (<i>Polygonia c-album</i>)	V	2 000	
atalantalepke (admirálislepke) (<i>Vanessa atalanta</i>)	V	2 000	
fakó gyöngyházlepke (<i>Boloria selene</i>)	V	2 000	
tarka szemeslepke (<i>Chazara briseis</i>)	V	10 000	
zöldes gyöngyházlepke (<i>Argynnis (Pandoriana) pandora</i>)	V	2 000	
barna (tavaszi) gyapjasszövő (<i>Eriogaster lanestris</i>)	V	10 000	
pitypangszövő (<i>Lemonia taraxaci</i>)	V	10 000	
halálfejes szender (halálfejes lepke) (<i>Acherontia atropos</i>)	V	10 000	
tölgyfaszender (<i>Marumba quercus</i>)	V	10 000	
törpeszender (<i>Proserpinus proserpina</i>)	V	2 000	IV
kis pávaszem (<i>Saturnia (Eudia) pavonia</i>)	V	10 000	
nagy pávaszem (<i>Saturnia pyri</i>)	V	10 000	
sziklaüröm-araszoló (<i>Dyscia conspersaria</i>)	V	2 000	
csücskös sziklaaraszoló (<i>Odontognophos dumetatus</i>)	V	2 000	
magyar (sárgaholdas) púposzövő (<i>Phalera bucephaloides</i>)	V	10 000	
szilfa-púposzövő (<i>Dicranura ulmi</i>)	V	2 000	
gyászos medvelepke (<i>Diaphora luctuosa</i>)	V	50 000	
csíkos medvelepke (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	V	2 000	II

1. táblázat (folytatás)

Név	Védettség	Érték (Ft)	Natura 2000
füstös övesbagoly (sötét övesbagoly) (<i>Catocala conversa</i>)	V	10 000	
kőrisfa-sárgaövesbagoly (füstös övesbagoly) (<i>Catocala diversa</i>)	V	2 000	
harangvirág-csuklyásbagoly (<i>Cucullia campanulae</i>)	V	10 000	
lilásszürke csuklyásbagoly (tárkonyüröm-csuklyásbagoly) (<i>Cucullia dracunculi</i>)	V	10 000	
vasvirág-csuklyásbagoly (<i>Cucullia xeranthemi</i>)	V	10 000	
tatarjuhar-fésűsbagoly (magyar tavaszi-fésűsbagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>)	FV	100 000	II, IV
erdei nádibagoly (<i>Phragmatiphila nexa</i>)	V	10 000	
keserűgyökér-nappalibagoly (<i>Schinia cardui</i>)	V	2 000	
szigonyos földibagoly (<i>Dichagyris candelisequa</i>)	V	10 000	
szürkésvörös földibagoly (<i>Xestia sexstrigata</i>)	V	10 000	
magyar tölgymakkmoly (<i>Pammene querceti</i>)	V	10 000	

A **törpebusalepke** – *Spialia orbifer* (Hübner, 1823) – hazánkban jellemző sztyeppréteken található. A kétnemzedékes fajt a Naszály meleg, délies oldalain találták meg. Hernyója nagy valószínűség szerint az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*) levelein táplálkozik. Az említett területen ez a növény nem él, így feltételezhető, hogy a felismert példányok kóborlás eredményeként jelentek meg a területen, vagy esetleg más a tápnövénye. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **farkasalmalepke** – *Zerynthia polyxena* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – Délkelet-Európától Kis-Ázsiáig és a Fekete-tengerig elterjedt faj. Hazánkban mindenütt fellelhető, ahol hernyójának tápnövénye, a farkasalma (*Aristolochia clematitis*) nagyobb állománya előfordul. A Naszály hegylábi részén sokféle megtalálható. Régóta ismert a Naszályról („Naszály”), újabb gyűjtési adatai vannak Sejce, a Látó-hegy és a Gombási-agyagbánya területéről. A lomha röptű lepkét mindenki észlelte, illetve fogta, aki repülési idejében (április-május fordulóján) a területen gyűjtött. Egynemzedékes faj. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **fecskefarkú pillangó** (fecskefarkú lepke) – *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758) – a Palearktikumban szélesben elterjedt faj, Magyarországon is mindenütt megtalálható. A második legnagyobb szárnyfesztávolságú nappali lepkénk feltűnő szökellő, vitorlázó röptéről könnyen felismerhető. Elsősorban lágyszárú növények virágain táplálkozik, ebből adódóan a nyílt területeken, tisztásokon találkozhatunk vele. A régi („Naszály”) adata mellett Sejce, a Látó-hegy és a Gombási-agyagbánya területéről van bizonyító példányunk. Hernyójának táp-

növényei elsősorban az ernyősvirágzatúak (Umbelliferae) közül kerülnek ki, de érdekességként megemlíthető, hogy hernyói rendszeresen kifejlődnek a nagy-ezerjófű (*Dictamnus albus*) magtokjain. Veteményeskertekben – sárgarépan és kapron – kárt is okozhat. Kétnemzedékes faj. Első példányai gyakran már március közepén megjelennek. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **kardfarkú pillangó** (kardoslepke) – *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758) – Közép- és Dél-Európától Nyugat-Kínáig elterjedt faj, hazánkban is mindenütt megtalálható. A legnagyobb szárnyfesztávolságú nappali lepkénk. Feltűnően kecses, vitorlázó röptű egyedeivel sokfelé találkozhatunk, de legszembetűnőbbek a hegyormok közelében tartózkodó példányai. A kétnemzedékes faj tápnövényei csonthéjas növények: a galagonyák (*Crataegus* spp.), a berkenyék (*Sorbus* spp.), a szilva (*Prunus* spp.) stb. Hernyója őszibarack- és mandulafákon esetenként kárt is okozhat. Első példányai már április elején megjelennek. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **kis apollólepké** – *Parnassius mnemosyne* (Linnaeus, 1758) – Nyugat-Európától Iránig, és a volt Szovjetunió területén terjedt el. Magyarországon az Alföld déli részét kivéve mindenhol előfordul, ahol tápnövényei – a keltikék (*Corydalis* spp.) – megélnek. Egynemzedékes faj, a Naszály északi oldalai kivételével mindenhol előfordulhat. Napsütéses, késő tavaszi időben a hegycsúcs közelében látható a legnagyobb tömegben. Lomha, nem túl kitartó röptéről könnyen felismerhető. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **narancsszínű kéneslepke** – *Colias myrmidone* (Esper, 1781) – Közép-Európában, Bulgáriában, Törökországban és a volt Szovjetunió délnyugati részein honos. Magyarországon a Dunántúlon és a Duna–Tisza közének homokbuckái között figyelték meg. A kétnemzedékes faj májustól szeptemberig repül. Az igen gyors röptű lepke hernyója zanótféléken (*Chamaecytisus* spp.) fejlődik. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **barnabundás boglárka** – *Polyommatus admetus* (Esper, 1785) – a Földközi-tenger medencéjének északi részén, Spanyolországtól Mezopotámiáig terjedt el. Magyarországon: Budapesten, Esztergomban, Vácott, Szécsényben, Hőgyészen és Pécsen találták (GOZMÁNY 1968). A Naszályról már régóta ismert („Kosd-Vác”, „Naszály”), de újabban megfogták a Gombási-agyagbánya, a Látó-hegy, a Kőporos és Sejce környékén. Az egynemzedékes faj hernyója baltacímfajokon (*Onobrychis* spp.) él. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **bükkönyboglárka** (csillogó boglárka) – *Polyommatus amandus* (Schneider, 1792) – a Palearktikum nyugati felében elterjedt faj. Magyarország néhány pontjáról ismert: Budai-hegyvidék, Pomáz, Vác, Gödöllő, Bakony, Pécs. Egyetlen nemzedéke május–júniusban repül. Hernyójának tápnövénye a kaszanyűg-bükköny (*Vicia cracca*). Régi adata („Kosd-Vác”) mellett újabb példányai ke-

rültek elő a Gombási-agyagbánya és Sejce környékéről. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Az **ibolyás tűzlepke** – *Lycaena alciphron* (Rottenburg, 1775) – Palearktikus faj. Hazánk hegyvidéki területeinek néhány pontjáról ismert: Szin, Jósvafő, Zempléni-hegység, Bakony. Az egynemzedékes faj sejcei előfordulása (leg. Háczi T.) nem meglepő, de figyelemre méltó. Hernyójának tápnövénye a juhsóska (*Rumex acetosella*). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **nagy tűzlepke** – *Lycaena dispar rutilus* (Werneberg, 1864) – a Palearktikum nagy részén, elszigetelt populációkban fordul elő. Magyarország lápvidékein sokfelé gyűjtötték. A lepke feltűnő, narancsvörös színezetű. Az élőhelyétől nagyobb távolságra is megfigyelték már. A kétnemzedékes faj hernyója a tavi lóromon (*Rumex hydrolapathum*), a vízi lóromon (*Rumex aquaticus*) és a kígyógyökerű keserűfűvön (*Persicaria bistorta*) él. A nedves élőhelyek zsugorodásával a lepke helyi populációi eltűnhetnek. Örömdetes tény, hogy a régi adatok („Kosd-Vác”) új lelőhelyekkel egészültek ki: Gyadai-rét, Katalinpuszta-erdészház, Sejce. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **kis tűzlepke** – *Lycaena thersamon* (Esper, 1784) – Ázsiától Közép-Európáig elterjedt faj. Magyarország lápvidékein, nedves élőhelyein mindenütt előfordul. A kétnemzedékes faj hernyójának tápnövénye elsősorban a kígyógyökerű keserűfű (*Persicaria bistorta*) és a mezei sóska (*Rumex acetosa*), de megfigyelték zanóton (*Chamaecytisus* spp.) is. Régi adatát („Kosd-Vác”) megerősítették a Gombási-agyagbánya mellett újabban gyűjtött példányok (leg. Háczi T., Pálfi M.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **tölgy farkosboglárka** (cserfalepke) – *Satyrium ilicis* (Esper, 1979) – Anglia kivételével az egész Palearktikumban előfordul. Magyarországon az Alföld déli részeit kivéve mindenütt megtalálható, ahol a cser (*Quercus cerris*) és más tölgyfajok (*Quercus* spp.) élnek. A június–júliusban repülő egynemzedékes faj hernyója állítólag a mezei szilen (*Ulmus minor*) táplálkozik (GOZMÁNY 1968). A lepke elsősorban a cserjeszintben tartózkodik. Régi adata („Naszály”) mellett újabban előkerült a Látó-hegyről és Sejcéről. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **w-betűs farkosboglárka** (szilfa-csücsköslepke) – *Satyrium w-album* (Knoch, 1782) – Anglia kivételével az egész Palearktikumban elterjedt. Hazánkban a szillel (*Ulmus* spp.) együtt mindenütt előfordul. Egynemzedékes faj, júniustól augusztusig repül. Hernyója – a névadó tápnövénye mellett – esetleg a kökényt (*Prunus spinosa*) is fogyaszthatja. Sejcén került elő (leg. Háczi T.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **hegyi törpeboglárka** – *Cupido osiris* (Meigen, 1829) – Dél-Európától az Altaj hegységig elterjedt faj. Magyarországon sokáig csak Szécsényből is-

merték, majd megtalálták a Naszályon („Naszály”), és újabban előkerült a Gombási-agyagbánya, a Látó-hegy és Sejce lelőhelyekről (leg. HácZ T., Pálfi M.). A májustól júniusig repülő egynemzedékes faj hernyója főleg baltacímfa-jok (*Onobrychis* spp.) levelein él. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **magyar boglárka** – *Jolana iolas* (Ochsenheimer, 1816) – Földközi-tenger környéki faj, de keleten Iránig hatol. Magyarországon a budai Farkas-völgyben fedezték fel, később megtalálták a Mecsekben, a Balaton-felvidéken (DIETZEL 1997), továbbá Szentendrén, Verőcén. Naszályi előfordulása több mint negyven éve ismert („Naszály”), újabb lelőhelye: Sejce. Sajnálatos tény, hogy közel 10 éve nem sikerült megerősíteni a jelenlétét. Tápnövénye a pukkanó dudafürt (*Colutea arborescens*), mely a hegylábi részeken napjainkban is szép számban megtalálható. A felfújtt termésben csak – a rendszerint társasan élő – dudafürtmoly (*Grapholita nebritana*) hernyóit lehet megtalálni. A boglárka populációjának feltételezhető zsugorodása a tisztások beerdősülése következtében visszaszoruló dudafürt állományok csökkenésével magyarázható. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **nagypettyes boglárka** (nagyfoltú hangyaboglárka) – *Maculinea arion* (Linnaeus, 1758) – Európától Belső-Ázsiáig elterjedt faj. Hazánkban – az Alföld déli részét kivéve – mindenütt előfordul, ahol tápnövénye, a keskenylevelű kakukkfű (*Thymus serpyllum*) megél. Hernyójának mirmekofil kapcsolata nemrég vált ismertté. A területről csak régi adatok ismertek („Naszály”, „Kosd-Vác”). Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Az **azúrkék (türkiz) boglárka** – *Maculinea ligurica* (Wagner, 1904) – Európától Belső-Ázsiáig terjedő faj. Taxonómiai helyzetéről megoszlanak a vélemények: egyesek a *M. arion* alfajának (ssp. *punctifera* Grund), mások önálló fajként (*ligurica* Wagner) fogadják el. Tény, hogy a magyarországi faj a közép-hegységek száraz élőhelyeihez kötődik. Hernyójának tápnövénye a keskenylevelű kakukkfű (*Thymus serpyllum*). A Gombási-agyagbánya, a Látó-hegy és Sejce környékéről került elő (leg. HácZ T.). Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **csőröslepke** – *Libythea celtis* (Laicharting et Fuessly, 1782) – Dél-Európában, Észak-Afrikában, Kis-Ázsiában és Belső-Ázsia déli részén elterjedt faj. Hazai irodalom szerint 1945-ben nyomult be Magyarország területére (GOZMÁNY 1968). Hernyója vagy bábja feltételezhetően a bolgár harckocsik ostorfa álcájával utazott idáig. Újabban fény derült arra, hogy már 1937-ben gyűjtötték Gödöllőn (leg. Asztalos K.). A lepke igen gyors röptű. Június és július a repülési ideje, az imágók áttelelnék, így kora tavasszal is találkozhatunk egyedeivel. Hernyójának tápnövénye a nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*). A Látó-hegyről került elő (leg. HácZ T.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **kis színjátszólepke** – *Apatura ilia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – a Palearktikumban elterjedt faj. Hazánkban főként hegy- és dombvidéken fordul elő. Egyetlen nemzedéke júniusban, illetve júliusban repül. Hernyójának tápnövénye a rezgő nyár (*Populus tremula*) és a fekete nyár (*Populus nigra*), de fűzfajokon (*Salix* spp.) is kifejlődik. A Naszályról régóta ismert („Kosd-Vác”, „Naszály”) fajt újabban Sejce környékén gyűjtötték (leg. Hácz T.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **nagy színjátszólepke** – *Apatura iris* (Linnaeus, 1758) – Nagy-Britanniától Kis-Ázsiáig terjedt el. Magyarországon elsősorban hegy- és dombvidéken észlelték. Egyetlen nemzedéke júniustól augusztusig repül. Az imágó előszerezettel szívogat patakartokon, vagy útszéli pocsolyák környékén. Tápnövénye a kecskefűz (*Salix caprea*). A területről csak régi adata („Naszály”) ismert. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **nagy fehérsávoslepke** – *Neptis rivularis* (Scopoli, 1763) – a Keleti-Alpoktól Belső-Ázsiáig és a Bajkál-tóig található. Hazánkban főként hegy- és dombvidékeinken fordul elő. Félárnyékos erdőkben, vagy nyíltabb területek cserjeszintjében figyelhetjük meg csapongó röptét. Egynemzedékes lepke, repülési ideje június–július. Hernyója a gyöngyvesszőt (*Spiraea* spp.) fogyasztja. Előfordulása a Naszályon régóta ismert („Kosd-Vác”, „Naszály”), újabb lelőhelyei: Gombási-agyagbánya, Látó-hegy, Naszály csúcs, Sejce. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **nappali pávaszem** – *Nymphalis (Inachis) io* (Linnaeus, 1758) – az egész Palearktikumban elterjedt faj. Hazánkban két nemzedéke fejlődik, egyedei egész évben megfigyelhetők. Áttelelő példányai tavasszal az elsőként megjelenő lepkék között vannak. Hernyói társasan, csalánfajokon (*Urtica* spp.) élnek. A Gombási-agyagbánya, a Bánya-völgy és Sejce területéről van előfordulási adatunk. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **kis rókalepke** – *Nymphalis (Aglais) urticae* (Linnaeus, 1758) – az egész Palearktikumban előfordul. A kétnemzedékes faj hazánkban mindenütt megtalálható. Hernyói társasan élnek a csalánfajokon (*Urtica* spp.). Az utóbbi években megritkultak állományai. A Gombási-agyagbánya és Sejce környékéről van biztos adatunk róla. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **gyászlepke** – *Nymphalis antiopa* (Linnaeus, 1758) – a Palearktikumban elterjedt faj. Hazánkban mindenütt megtalálható (GOZMÁNY 1968). Egyetlen nemzedéke júniustól októberig repül. Egyedei – az áttelelést követően – kora tavasszal, a napsütötte helyeken rendszeresen megfigyelhetők. Hernyói társasan élnek a fűz- (*Salix* spp.), a nyár- (*Populus* spp.), a szil- (*Ulmus* spp.) és a nyírfa-jokon (*Betula* spp.). A Bánya-völgyből és Sejcérről került elő. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **nagy rókalepke** – *Nymphalis polychloros* (Linnaeus, 1758) – palearktikus faj, hazánkban mindenütt előfordul. Egyetlen nemzedéke június–júliusban repül, majd áttelelést követően márciustól májusig találkozhatunk egyedeivel (GOZMÁNY 1968). Tápnövényei között megemlítendő a fűz- (*Salix* spp.), a szil- (*Ulmus* spp.), a nyár- (*Populus* spp.) és a körtefajok (*Pyrus* spp.). Régi adatain kívül („Kosd-Vác”) újabban előkerült a Bánya-völgy és Sejce környékéről. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **c-betűs tarkalepke** – *Polygonia c-album* (Linnaeus, 1758) – hazánkban szinte mindenütt megtalálható, ahol tápnövénye, a nagy csalán (*Urtica dioica*) előfordul. A legkorábban megjelenő nappali lepkéink egyike. Csapongó egyedei már március közepétől megfigyelhetők. Gyakran az ösvényeken, a földön vagy köveken ülve napoznak. Hazai védettsége nem kellően indokolt. A Naszályon gyakori. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

Az **atalantalepke** (admirálishlepke) – *Vanessa atalanta* (Linnaeus, 1758) – a Palearktikum nyugati felétől Közép-Ázsiáig elterjedt faj. Magyarországon is mindenütt előfordul. Két nemzedéke júniustól szeptemberig repül. Ősszel a le hullott, erjedő gyümölcsökön, például szilván szívogató egyedei szembetűnőek. Előszeretettel tartózkodik hegyormok, sziklás hegycsúcsok közelében. Tápnövényei a csalánfajok (*Urtica* spp.) közül kerülnek ki. A Gombási-agyagbánya, a Látó-hegy és Sejce környékéről van adata. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **fakó gyöngyházlepke** – *Boloria selene* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – holarktikus faj. Hazánkban a mérsékelt meleg, nedves erdei tisztásokon, dombvidéki réteken találkozhatunk vele. Két nemzedéke május és augusztus között repül. Hernyójának tápnövénye ibolyafajok (*Viola* spp.) közül kerül ki. A Gyadai-rétről sikerült kimutatni (leg. Pálfi M.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **tarka szemeslepke** – *Chazara briseis* (Linnaeus, 1758) – Spanyolországtól a volt Szovjetunió délnyugati részéig elterjedt faj. Magyarországon főként a mészköves vagy homokos területeken fordul elő. Repülési ideje június és augusztus közé tehető. Tápnövényei a nyúlfarkfűfajok (*Sesleria* spp.) közül kerül ki. A Naszályról csak régi adata ismert („Kosd-Vác”). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **zöldes gyöngyházlepke** – *Argynnis (Pandoriana) pandora* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – főként a Földközi-tenger környékén él, de keleten Kis-Ázsiáig és a Tien-San hegységig, északon Ausztriáig és Magyarorszáig terjedt el. Areájának peremén, tehát hazánkban, ingadozó egyedszámban található, s akár egy évtizeden keresztül sem lehet találni egyedeiből. Tápnövénye az ibolyafajok (*Viola* spp.) közül kerül ki. A Gombási-agyagbánya, a Gyadai-rét, a Látó-hegy és Sejce környékéről került elő. Érdekességként megemlítendő, hogy

a Sejcei kőbánya bejáratánál működő fénycsapda gyűjtötte egy példányát. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **barna (tavaszi) gyapjasszövő** – *Eriogaster lanestris* (Linnaeus, 1758) – palearktikus faj. Magyarországon nagyon lokális előfordulása, elsősorban a meleg hegy- és domboldalakon található. Hernyói szövedékben, társasan élnek főleg galagonyafajokon (*Crataegus* spp.) és a kökényen (*Prunus spinosa*). A Naszályról imágója nem került elő, de hernyófészkeit Harmos Krisztián megfigyelte a Gyadai-réten. A fényre aktív lepke „ritkaságának” oka nagyon korai (február–március) repülési idejében keresendő. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **pitypangszövő** – *Lemonia taraxaci* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – Európában Franciaországtól a délorosz sztyeppéig élő faj. Magyarországon a nyugati határszélről, Kaposvárról, Budapest környékéről és az Északi-középhegység néhány pontjáról ismert. Fő rajzási ideje szeptember közepére esik, de alkalmanként már augusztus végén is megjelenhet, és repülési ideje eltolódhat október elejére. A mesterséges fény vonzza, s a szürkületet követő egy órán belül megjelenik azon. Hernyója különböző fészkesvirágzatú (Compositae) növényeken, elsősorban hölgymál- (*Hieracium* spp.), gyermekláncfű- (*Taraxacum* spp.) és bakszakállfajokon (*Tragopogon* spp.) él. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **halálfejes szender** (halálfejes lepke) – *Acherontia atropos* (Linnaeus, 1758) – a trópusi Afrika és Ázsia délnyugati részén honos faj, Magyarországon vándorlásai során jelenik meg. Hernyójának tápnövényei a burgonyafélék családjából (Solanaceae) kerülnek ki. Hernyója leggyakrabban a közönséges ördögcefnán (*Lycium barbarum*) figyelhető meg. A burgonya (*Solanum tuberosum*) felszedésekor (szeptember elején) gyakran megtalálható a bábja. Hazánkban nem telet át. Az imágó síró hangot hallat. Méhészek megfigyelései alapján tudjuk, hogy a lepke betör a méhkaptárba mézet rabolni, ahol ezért rendszerint az életével fizet: a méhek megölik. A vándorlepkékre jellemzően, akár hosszú évekre eltűnik, nem található hazánkban. A Naszályról csak régi adata ismert („Kosd-Vác”). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **tölgyfaszender** – *Marumba quercus* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – Európa déli és középső részein, Kis-Ázsiában és Iránban előforduló faj. Hazánk száraz, meleg tölgyeseiben a hegy- és dombvidéken egyaránt megtalálható. A lepke májustól szeptemberig rajzik. Mesterséges fényre aktív, azt a késő éjszakai órákban keresi fel. Hernyója elsősorban a molyhos tölgyön (*Quercus pubescens*) él, de elfogyasztja a csert (*Quercus cerris*) és a kocsánytalan tölgyet (*Quercus petraea*) is. Lelőhelyei: Cselőtepuszta kulcsosház, Kút-völgy, Sejcei kőbánya (fénycsapda). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **törpészender** – *Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772) – a Palearktikum déli felén elterjedt faj, Magyarországon csak az Alföld déli részéről hiányzik. Az egynemzedékes faj egyedei a nedves és száraz élőhelyeken egyaránt előfordulhatnak. A mesterséges fényt kedveli, a szürkületet követő fél órán belül megjelenik azon, de a pirkadat előtti időszakban is elindulhat. Hernyójának tápnövényei a füzike- (*Epilobium* spp.) és a füzényfajok (*Lythrum* spp.), valamint a parlagi ligetszépe (*Oenothera biennis*). Lelőhelyei: Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Kút-völgy, Sejcei kőbánya (fénycsapda). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **kis pávaszem** – *Saturnia (Eudia) pavonia* (Linnaeus, 1758) – a Palearktikum csaknem egész területén elterjedt faj. Magyarországon az Alföld nagy részéről hiányzik, de a Dunántúl és az Északi-középhegység tájain megtalálható. Egynemzedékes faj, áprilisban rajzik. Hímje nappal repül, a mesterséges fényt nem látogatja. Ezzel szemben nősténye nappal nem repül, viszont a mesterséges fényre aktív, mégpedig a szürkülethez közeli órákban. Hernyója elsősorban a kökényen (*Prunus spinosa*) és galagonyafajokon (*Crataegus* spp.) található. Előkerült Sejce és Cselőtepuszta kulcsosház környékéről. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **nagy pávaszem** – *Saturnia pyri* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – a Földközi-tenger európai és afrikai partjai mentén, tovább pedig Iránig elterjedt faj. Hazánkban mindenütt előfordul, helyenként és időnként gyakori lehet. Egy nemzedéke április és június között repül. Hernyójának tápnövényei elsősorban gyümölcsfák (szilva, körte, alma, dió stb.) közül kerülnek ki. Kék bibircses, világoszöld hernyója gyakran kerül szem elé. A mesterséges fényt az éjfél körüli időszakban keresi fel. Sejcen és a Sejcei kőbánya (fénycsapda) mellől került elő. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **sziklaüröm-araszoló** – *Dyscia conspersaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – Európa déli részéről (Dél-Franciaország, Közép- és Dél-Olaszország), a Bécsi-medencéből, a Kárpát-medencéből és az Ural déli részéről került elő. A lepke május–júniusban rajzik, elsősorban a mészköves, sziklás helyeken. Ismert lelőhelyei: a magyar középhegység több pontja (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig), a Mecsek, és a Villányi-hegység. A mesterséges fény erősen vonzza, de nappal is aktív. Hernyójának tápnövényei a zsályá- (*Salvia* spp.) és az ürömfajok (*Artemisia* spp.). Egyetlen példányát a Sejcei kőbánya bejáratánál felállított csapda gyűjtötte. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **csücskös sziklaaraszoló** – *Odontognophos dumetatus* (Treitschke, 1827) – Dél-Európában, Közép-Európában, Északnyugat-Afrikában, a volt Szovjetunió európai részének déli vidékein és Közép-Ázsiában terjedt el. Hazai

lelőhelyeinek zöme a magyar középhegységben van (Bakonytól a Tokaj–Eperjes-hegységig), de a Dunazug-hegységben, a Mecsekben és a Duna–Tisza között is gyűjtötték (VOJNITS 1980). A lepke a hegyvidék szárazabb helyein, füves lejtőin és ritkás erdőkben él. Egy nemzedéke júliustól szeptemberig repül. Hernyójának tápnövénye elsősorban a varjútövis (*Rhamnus catharticus*). Csak a Látó-hegyről került elő (leg. Peregovits L.). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **magyar (sárgaholdas) púposszövő** – *Phalera bucephaloides* (Ochsenheimer, 1810) – Dél-Európa és Délnyugat-Ázsia meleg tölgyeseiben élő faj. Magyarországon elsősorban karsztbokorerdőkben, de ritkábban dombvidéki tölgyesekben is megtalálható. Az egynemzedékes faj június–júliusban repül. Többek között a közeli Gödöllő környékén is gyűjtötték (VOJNITS és mtsai 1991). A mesterséges fény erősen vonzza, késő éjjel keresi fel azt. Sehol sem tömeges megjelenésű. Tápnövénye elsősorban a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*). A Naszályon egyetlen példányát gyűjtötte a Sejcei kőbánya bejáratánál felállított fénycsapda. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **szilfa-púposszövő** – *Dicranura ulmi* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – a Nyugat-Palearktikum déli részén előforduló faj. Magyarországon szórványosan található olyan helyeken, ahol tápnövényei – különböző szilfafajok (*Ulmus* spp.) – tenyésznek. A mesterséges fényt kedveli, alkalmanként tömegesen jelenik meg azon. Egy nemzedéke repül áprilisban. A Naszály hegylábi részéről került elő: Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **gyászos medvelepke** – *Diaphora luctuosa* (Hübner, 1830) – a Nyugat-Palearktikumban igen szórványosan előforduló mediterrán faj. Nemcsak a mesterséges fényt kedveli, hanem nappal is aktív. Magyarországon eddig a Mecsek hegységből, a Balaton-felvidékről (Csopak, Tihany, Balatonyörök), Sümegről, a Budai-hegységből (Nagykovácsi) és a Pilis hegységből került elő. A lepke májusban rajzik. Hernyójának tápnövényei apró lágyszárúak közül kerülnek ki. Egyetlen példánya repült a Sejcei kőbánya bejáratánál felállított fénycsapdába. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

A **csíkos medvelepke** – *Euplagia quadripunctaria* Poda, 1761 – európai védettséget élvez, s a jogharmonizáció eredményeképpen került a magyarországi védett fajok közé. Hazánkban szinte mindenütt előfordul a szárazabb, meleg domb- és hegyvidékeken. Nappal is aktív, de sehol sem tömeges megjelenésű. Érdekességképpen megemlíthető, hogy Rodosz szigetén turistaszenzációként mutogatják a fajt. A medvelepkék aestivációjuk során bizonyos völgyeket ellepnek (aggregációs feromon?), ahol milliószámra láthatóak. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **füstös övesbagoly** (sötét övesbagoly) – *Catocala conversa* (Esper, 1788) – dél-európai és észak-afrikai faj, de Kis-Ázsiáig terjedt el. Magyarországon csak meleg tölgyesekben fordul elő: Pécs, Kákics, Velencei-hegység, Budai-hegyvidék, Vác, Gödöllő, Bükk hegység (GOZMÁNY 1970). Egynemzedékes faj, júliusban és augusztusban repül. Hernyója tölgyeken (*Quercus* spp.) él. A mesterséges fényt kerüli, tipikus „csalétek-állat”. Valószínűleg a csalétekészsek hiánya miatt nem került elő újabban. Csak régi példánya ismert („Kosd-Vác”). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **kőrisfa-sárgaövesbagoly** (füstös övesbagoly) – *Catocala diversa* (Geyer, 1828) – Dél-Európában Spanyolországtól – Magyarországon és a Balkánon keresztül – Kurdisztánig elterjedt faj. Karsztbokorerdőkre jellemző, csak kevés helyről került elő: Tihanyi-félsziget, Pécs, Szentendre, Budai-hegyvidék, Vác, Gödöllő, Monor, Bükk hegység. Egyetlen nemzedéke június–augusztusban repül. Hernyója tölgyön (*Quercus* spp.) és kőrisen (*Fraxinus* spp.) él. Az előző fajhoz hasonlóan szintén „csalétek-állat”, a Naszályról csak régi adata ismert („Kosd-Vác”). Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **harangvirág-csuklyásbagoly** – *Cucullia campanulae* Freyer, 1831 – Nyugat-Palearktikus faj, Európa középső zónájától az Urálig terjedt el, de hiányzik a Kaukázusból és Kis-Ázsia túlnyomó részéről. Hegyvidéki, száraz, sziklás területeken, sziklagyepeken, meleg déli lejtőkön él. Magyarországon előkerült a Keszthelyi-hegységből, a Vértes hegységből, a Pilis hegységből, a Budai-hegyvidékről, az Aggteleki-karsztról és Sopronból. Repülési ideje nyújtott, májustól augusztusig tart. A mesterséges fényt kedveli, egyedszáma alacsony. Hernyójának tápnövénye elsősorban a kereklevelű harangvirág (*Campanula rotundifolia*). Egyetlen példánya került elő a Sejcei kőbánya mellett felállított fénycsapdából. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **lilásszürke csuklyásbagoly** (tárkonyüröm-csuklyásbagoly) – *Cucullia dracunculi* (Hübner, 1813) – turkesztáni faj, mely az Ibériai-félszigettől a Tien-San legkeletibb láncáig terjedt el. Rendszerint az erősen száraz, sziklás, rövid fűvű gyepekben honos. Magyarországon a középhegység (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) meleg déli lejtőin és az alföldi homokpusztákon találtak. Egynemzedékes faj, júliustól szeptemberig repül. A mesterséges fényre aktív. Hernyójának tápnövénye az aranyfűrt (*Aster linosyris*), melynek virágait előszeretettel fogyasztja. A Gombási-agyagbánya mellől került elő, valamint a Sejcei kőbánya portájánál felállított fénycsapda gyűjtötte több tucat példányát. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **vasvirág-csuklyásbagoly** – *Cucullia xeranthemi* Boisduval, 1840 – turkesztáni faj, mely az Ibériai-félszigettől az Altaj lábáig, illetve a Tien-San központi vonulatáig terjedt el. Európában csak a déli és középső sávra korlátozódik.

Magyarországon a középhegység (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) és a dombvidék meleg déli lejtőinek gyepjeiben (mész-kő, dolomit) találták, de az Alföld néhány pontjáról is előkerült. Egy teljes és egy részleges második nemzedéke ismert, mely május és augusztus között rajzik. A mesterséges fény vonzza. Hernyójának tápnövénye az aranyfürt (*Aster linosyris*). A Naszály sok pontjáról került elő: Cigánybánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **tatárjuhar-fésűsbagoly** (magyar tavaszi-fésűsbagoly) – *Dioszeghyana schmidtii* (Dioszeghy, 1935) – a Kárpát-medencén kívüli előfordulása csak Törökországból ismert (RONKAY és RONKAY 2006). Magyarországon a sík vidéki és középhegységi meleg, tatárjuharos tölgyesekben honos. Igen lokális, de helyenként nagy példányszámban fordulhat elő. Az egynemzedékes faj repülési ideje április–május. A mesterséges fény erősen vonzza, s a szürkületet követően korán jelenik meg azon. A kihelyezett csalétkeket is szívesen látogatja. Tápnövényei juharfélék, elsősorban a tatár juhar (*Acer tataricum*). Megjegyzendő azonban, hogy az újabb vizsgálatok eredményei azt mutatták, hogy a hernyó tápnövény-választási tesztjei során a juhart egyáltalán nem, ellenben a csertölgyet (*Quercus cerris*) elfogadta. A választott tápnövényen sikerült kinevelni a hernyókat (Korompai Tamás szóbeli közlése). Naszályi lelőhelyei: Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Sejce, Vaskapu alja. Kiemelendő, hogy a fokozottan védett fajnak hatalmas populációja él a Bányavölgyben. Természetvédelmi értéke: 100 000 Ft.

Az **erdei nádibagoly** – *Phragmatiphila nexa* (Hübner, 1808) – eurázsiai faj, Közép-Európában igen lokális előfordulású. Magyarországon a vizes élőhelyek, patak völgyek lakója (Jósvafő: Kecő-patak, Sirok: Nyírjes-tó, Ócsa stb.). A mesterséges fényre érzékeny, de sohasem jelenik meg azon nagy egyedszámban. Repülési ideje augusztus–szeptember. Hernyójának tápnövénye a harmatkásafajok (*Glyceria* spp.) közül kerül ki. Egyetlen példánya a Gyadai-rétről került elő (leg. Szabóky Cs.). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **keseűgyökér-nappalibagoly** – *Schinia cardui* (Hübner, 1790) – pontomediterrán faj. Közép-Európában Csehországból, Szlovákiából, Ausztriából és Magyarországról ismert. A lepké két nemzedékes, repülési ideje májustól szeptemberig tart. Az őszi nemzedéke mindig erőteljesebb. Tápnövénye elsősorban a keserűgyökér (*Picris hieracioides*), de istácfajokon (*Armeria* spp.) is megél (NOWACKI 1998). Az imágó kizárólag nappal aktív, rendszerint tápnövénye virágain táplálkozik. A lepkéket csak a Gombási-agyagbánya mellett sikerült megtalálni (leg. Szabóky Cs.). A keserűgyökér sárga virágain táplálkozó hernyóit is sikerült megfigyelni. Természetvédelmi értéke: 2 000 Ft.

A **szigonyos földibagoly** – *Dichagyris candelisequa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – Nyugat-Európától Kis- és Közép-Ázsián át Turkesztánig és a Himalájáig terjedt el. Magyarországon Budapest környékén, az Aggteleki-karszton és a Villányi-hegységben – a Szársomlyón – gyűjtötték. Repülési ideje júniustól augusztusig tart. Az egynemzedékes faj hernyója a fészkesvirágzatúakat (Compositae) fogyasztja. A hazai irodalom (RONKAY és RONKAY 2006) szerint leggyakoribb tápnövénye a hangyabogánccs (*Jurinea mollis*). A mesterséges fény erősen vonzza, de a példányok egy része csak a fénykörig jut el, s ott megül. Az imágó éjszakai viráglátogató. Egyetlen példánya Sejcéről került elő (leg. Benedek B., Ronkay G.). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **szürkésvörös földibagoly** – *Xestia sexstrigata* (Haworth, 1809) – Észak-Európában szélesen elterjedt, míg Közép- és Dél-Európában lokális. Magyarországi első példányát Gánt környékén fedezték fel (SZEŐKE 1992), azóta számtalan lelőhelyről került elő, melyek szinte kivétel nélkül nedves élőhelyek. A lepke hazai repülési ideje augusztus–szeptember fordulójára tehető. Hernyója különböző lágyszárú növényeket fogyaszt, így útifüveket (*Plantago* spp.) és gyermekláncfűvet (*Taraxacum* spp.) is. Egyetlen példánya a Gyadai-rétről került elő (leg. Szabóky Cs.). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

A **magyar tölgyakkmoly** – *Pammene querceti* Gozmány, 1957 – az egyetlen védett moly, amely előkerült a Naszályról. Európában még Franciaországból, Olaszországból és Szlovákiából ismert. Rendkívül lokális előfordulása. A Budakeszi melletti Hársbokor-hegyről leírt faj hosszú évtizedeken keresztül nem került elő további lelőhelyekről. Az utóbbi években megfogták a Mátrában, Acsádon, Bakonybélben és az Alföld több pontján. Tápnövényének a molyhos tölgyet (*Quercus pubescens*) tartják, de valószínűleg más tölgyfajokat is fogyaszt a hernyója, mert az imágója olyan élőhelyekről is előkerült, ahol a molyhos tölgy nem fordul elő. Bizonyos helyeken nagyobb egyedszámban gyűjthető. Kora tavaszi lepke, áprilistól májusig repül. Fényen a lámpagyújtást követően hamar megjelenik. Egyetlen példánya került elő a Bánya-völgyből (leg. Szabóky Cs.). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Kiemelt fajok

Az elmúlt évtizedek fokozott molyfaunisztikai kutatásainak eredményeképpen közel 200 – faunánkra új – molyfaj került elő hazánkból. A Naszályon – a bevezetőben már említett körülmények miatt – tervszerű molygyűjtés nem volt. Néhány szórványgyűjtésből elhanyagolható mennyiségű molylepke került elő, közöttük faunisztikai érdekesség nincs. A jelenlegi listában található 667 molyfaj ismerete lényegében újnak tekinthető!

Az elmúlt évtizedek faunára új fajai

A **bengeaknázó keskenymoly** – *Calybites quadrisignella* (Zeller, 1839) – több mint 25 éve került elő a Dél-Dunántúlról (SZABÓKY 1981b). Az azóta eltelt időszakban számos példányát gyűjtöttem a Bakony több pontján és a Vértesben (Gánt: Gránás). A mesterséges fény vonzza, de csak élőhelye közelében (!), ez lehet az oka annak, hogy a fénycsapdákból (ERTI) alig került elő példánya (pl. Tompa). Cselőtepuszta kulcsosháznál sikerült két példányát gyűjteni. Tápnövénye a varjútövis (*Rhamnus catharticus*), melyet azonban nem találtam a környéken.

Az **akáclevél-sátorosmoly** – *Phyllonorycter robiniella* (Clemens, 1859) – megtalálása (SZABÓKY és CSÓKA 1997) nagy reményeket ébresztett az akác (*Robinia pseudo-acacia*) visszaszorításában folytatott küzdelemben. A lepke hernyója az akáclevél fonákján készíti nagy, ezüstszerű foltaknait. Nincs rá bizonyíték, de feltételezhető, hogy jóval a regisztrálás éve előtt telepedett hazánkba. Az elképzelést alátámasztja, hogy az akna a levél színe felől nem látható, továbbá hogy a keresés során az ország egymástól távol eső vidékein egyszerre észleltük. Egy ilyen kis termetű lepkéről nehéz elképzelni, hogy egy év alatt ekkora területeket lenne képes meghódítani. Számos helyen az akáclevelek 100%-a fertőzött volt, sőt az imágó egyre növekvő egyedszámban jelent meg az ERTI fénycsapdáiban, mégpedig ott, ahol a közvetlen közelben akác fordult elő (Középrigóc, Acsád). Két év elteltével a gradáció összeomlott és napjainkban már alig lehet találkozni kártételével. A Látó-hegy oldalában sikerült aknáit felfedezni. További keresés során (Bánya-völgy, Katalinpuszta stb.) nem bukkanom a nyomára.

A **hárslevél-sátorosmoly** – *Phyllonorycter issikii* Kumata, 1962 – megtalálásakor (SZABÓKY és CSÓKA 2003) úgy tűnt, hogy a hársfák veszedelmes kártevőjére akadunk. A félelem alaptalan volt: ugyan hazánk számos újabb pontján bukkan fel, de egyedszáma mégis csökkenni látszik. Alsó aknája van, de a levél színe felől a felgyűrődött levélrész (sátorakna) elszíneződése elárulja jelenlétét. Az elmúlt aszályos években számtalan esetben volt megfigyelhető az aknában elpusztult hernyója. A hernyó elsődleges tápnövénye a kislevelű hárs (*Tilia cordata*), más hársfajokon alig találni. Mesterséges fényen összesen három alkalommal figyeltem meg. Aknáját kislevelű hársra a Bánya-völgyben találtam.

A **vadgesztenye-sátorosmoly** – *Cameraria ohridella* (Deschka et Dimič, 1996) – megtalálása óta (SZABÓKY 1994) folyamatosan nagy egyedszámban van jelen az országban. Tápnövénye a vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), melynek levelein, az erek között foltaknában él a hernyója. Az asszimiláló felület drasztikus csökkenése elsősorban az idős, gyengültségi állapotban lévő fák

esetében pusztulásukat is okozhatja. Visszaszorításában számos helyen jó eredményeket értek el permetezéssel, de anyagi források hiányában kevés helyen alkalmazzák a módszert. A hernyó a levélben bábozódik, így legegyszerűbben az ősszel lehulló levelek elégetésével, komposztálásával lehet védekezni ellene. Megjegyzendő, hogy minden évben visszatelepül. A Látó-hegyen találtam aknáit, és a Sejcei kőbánya melletti fénycsapda gyűjtötte több példányát.

A **szürke fenyőtűmoly** – *Cedestis subfasciella* (Stephens, 1834) – a Budai hegyvidékről került elő (SZABÓKY 1978). Az azóta eltelt évtizedek alatt csak a nagyobb, kéttűs fenyőkkel (*Pinus nigra*, *P. sylvestris*) borított területekről került elő (Sopron, Őrség, Bakony, Vértes). A lepke kora tavasztól nyár végéig rajzik. Cselőtepuszta kulcsosház mellől került elő több példány.

Az **erdei avarevőmoly**-t – *Blastobasis huemeri* Sinev, 1993 – rendszerint a rokon, közönséges avarmolyból (*B. phycidella*) választották le. Magyarországi előfordulását néhány éve jelezték (PASTORÁLIS és mtsai 2000). Amióta a figyelem a fajra irányult, azóta úgy tűnik, hogy a „*huemeri*“ a gyakoribb faj. A korhadékot fogyasztó lepkét középhegységeinkből (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) és az Alföldről egyaránt kimutatták. A Naszályról előkerült a Gombási-agyagbánya, a Cselőtepuszta kulcsosház, a Gyadai-rét, a Látó-hegy környékéről, illetve a Sejcei kőbánya melletti fénycsapda gyűjtötte néhány példányát.

A **havasi égermoly**-t – *Prays ruficeps* (Heinemann, 1854) – az ezredfordulón jelezték az országból (PASTORÁLIS és mtsai 2000). Azóta további példányok kerültek elő az ERTI Gyulán (Városerdő) működő fénycsapdájából. A fénycsapda közelében ugyan nincs éger, de tőszomszédságában számtalan kőris található. Ismeretes, hogy bizonyos égert fogyasztó fajok elfogadják a kőrist is. A Gombási-agyagbánya mellett gyűjtöttem, de a Sejcei kőbánya melletti csapda is megfogta. A csapda körül virágos kőrisek (*Fraxinus ornus*) találhatóak, feltételezhetően azokon él a hernyója.

Az **északi zöldmoly** – *Scythris bengtssoni* Patočka et Liška, 1989 – a Vértesből került elő (SZABÓKY 1998). A nemzetség fajaira jellemző, hogy nappal aktívak. Különböző lágyszárú növényeken pihennek egyedei. Zöld színük miatt nehéz észrevenni jelenlétüket. Az Alsó-kút-völgyből került elő több példány.

A **fátyolos avarmoly**-t – *Oegoconia caradjai* Popescu-Gorj et Capuse 1965 – rendszerint a közeli közönséges avarmolyból (*Oe. uralskella*) választották le. A budapesti MTM gyűjteményében a két faj szétválogatása a leírás után 30 évvel történt meg. A faj hazai előfordulását elsőként az ezredfordulón ismertették (PASTORÁLIS és mtsai 2000). Időközben kiderült, hogy a lepke elsősorban homokos területeken, száraz meleg domboldalakon gyakori, de számos

középhegységi (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) adata is ismert. Előkerült a Látó-hegyről és a Sejcei kőbánya bejárata mellett üzemelő fénycsapdából.

A **nádaknázó tündérmoly** – *Cosmopterix lienigiella* Lienig et Zeller, 1846 – Dinnyésről került elő (SZABÓKY 1981b). A példányokat Szőcs József nevelte nádból. Azóta senki sem gyűjtötte hazánkban. A Cselőtepuszta kulcsosház mellett kifeszített lepedőre repült hajnalban. Itt valószínűleg a száraz élőhelyen tenyésző (ökotípus?) nádon (*Phragmites australis*) fejlődött a példány.

A **dunántúli kopármoly**-t – *Chilopselaphus balneariellus* Chrétien, 1907 – a Velencei-tó környékén találták meg (PETRICH 1986). Azóta előkerült a Bakonyból, a Vértesből, a budapesti Sas-hegyről, Kistarcsáról és Tolnárról (ERTI fénycsapda). A nagyon száraz, meleg élőhelyeken tenyészik. Tápnövénye nagy valószínűség szerint a perjefajok (*Poa* spp.) közül kerül ki. Cselőtepuszta kulcsosház mellett repült fényre egy példánya.

A **díszes sarlósmoly**-t – *Aristotelia decoratella* (Staudinger, 1879) – alig néhány éve találták meg hazánkban (BUSCHMANN 2005). Legnagyobb ismert hazai populációja a Gyöngyös melletti Sár-hegyen él. Száraz, meleg gyepekben, sziklagyepekben tenyészik, és augusztusban repül. Hasonlít a rokon seprősajkú sarlósmolyhoz (*A. decurtella*), de attól szakáll nélküli hengeres ajaktapogatója jól elkülöníti. A Cigánybányából és a Látó-hegyről került elő.

A **molyhostölgyes-sarlósmoly**-t – *Stenolechiodes pseudogemmellus* Elsner, 1996 – közel tíz éve írták le tudományra újként, rendszertanilag a tölgyfűró sarlósmolyból (*Stenolechia gemmella*) választották le. A leírást követően előkerült Magyarországról is a Bakonyból (SZABÓKY 1998). Repülési ideje április–május. A Bánya-völgyből került elő.

A **sárgatövű fűrósmoly** – *Phalonidia gilvicomana* (Zeller, 1847) – a nyirkos patakvölgyek, bükkösök jellemző lakója (SZABÓKY 1996). Magyarországi megtalálása után számos újabb helyről került elő, így a Bakonyból, a Vértesből, a Bükkből, a Mátrából és Sopronból. Több tápnövénye ismert: a bojtorjansaláta (*Lapsana communis*), a nyúlsaláta (*Prenanthes purpurea*), a kakicsvirág (*Mycelis muralis*), az aranyvessző- (*Solidago* spp.) és libatopfajok (*Chenopodium* spp.). Júniustól augusztusig két nemzedéke repül. Mesterséges fényre aktív. Előkerült a Cigánybánya, a Gyadai-rét és Katalinpuszta erdészház mellől.

A **fagyalsodrómoly** – *Clepsis consimilana* (Hübner, 1817) – első hazai példánya Győr mellől került elő (HORVÁTH 1993). Azóta sikerült gyűjteni a budapesti Sas-hegyen is. Legfontosabb tápnövénye a fagyal (*Ligustrum vulgare*), de megtalálták orgonán (*Syringa vulgaris*), loncon (*Lonicera* spp.), galagonyán (*Crataegus* spp.), almán (*Malus* spp.) és gyertyánon (*Carpinus betulus*) is. Júniustól szeptemberig repül. Mesterséges fényre aktív. Sejce öregmeddő aljában jött egy példánya lepedőre.

A **zsoltinarágó tükrösmoly** – *Eucosma scutana* (Constant, 1893) – első hazai példánya a Jászságból került elő (BUSCHMANN 2005). A faj nedvesebb élőhelyeken gyakori lehet. Repülési ideje június és augusztus közé esik. Hernyójának hazai tápnövénye a festő zsoltina (*Serratula tinctoria*). A Gombási-agyagbánya mellől és a Sejcei kőbánya bejárata melletti fénycsapdából került elő.

A **sztyeppréti karcsúmoly** – *Hypsotropa unipunctella* (Ragonot, 1887) – első példányait a Villányi-hegységből gyűjtötték (SZABÓKY 1981a). Száraz, meleg élőhelyekhez kötődik (GOZMÁNY 1963). Megkerült a Mátrából (Sár-hegy), a Bükkből (Bükkszentkereszt), a Zempléni-hegységből, a Bakonyból és a Vértesből. Repülési ideje július–augusztus. Tápnövénye nem ismert. Cselőtepuszta kulcsosháznál került elő.

A **márványos gyantamoly** – *Gravitarmata margarotana* (Heinemann, 1863) – első példányai Ásotthalomról kerültek elő (SZABÓKY 1993). Azóta ismert lett Egerből, a Jászságból és a budapesti Sas-hegyről. Erdeifenyőhöz (*Pinus sylvestris*) és feketefenyőhöz (*Pinus nigra*) kötődik. Kora tavasszal, áprilisban egy nemzedéke repül. A mesterséges fényt kedveli. Cselőtepuszta kulcsosháznál sikerült gyűjteni példányait.

Faunisztikai érdekességek

A **magyar gombamoly**-t (*Nemapogon hungaricus*) Gozmány László írta le tudományra újként 1960-ban (GOZMÁNY 1960). Az azóta eltelt időszakban középhegységünk (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) több pontján gyűjtötték, de alacsony egyedszámban. Naszályi előkerülése várható volt. A Gombási-agyagbányánál és Katalinpuszta erdészháznál repült fényre.

A **csigahéjas zsákhordólepke** (*Apteron helicoïdella*) több szempontból is érdekes faj. A csőzsákosmolyfélék (Psychidae) családjában az egyetlen, amelynek csigaszerűen feltekeredett zsákja van. További érdekesség, hogy szűznemzéssel (parthenogenezis) szaporodik, ami a magyarországi lepkék között egyedülálló! Az imágónak nincs szárnya, a zsákot sohasem hagyja el, ennek ellenére a Sejcei kőbánya melletti fénycsapdába került egy példány. A hernyó a bábozódás előtt a tereptárgyak magasabb pontjaira mászik, és odaragasztja zsákját. Valószínűsíthető, hogy belemászott a csapdába. A második példány a Látó-hegyen, fatörzsről került elő.

Az **aranyfoltos havasmoly** (*Nymphonympha albella*) hazánkból nagyon kevés helyről ismert. Ezek a Bükk, a Bakony és Jósvafő. Tápnövénye ismeretlen, rendszerint olyan helyekről került elő, ahol a közelben tölgy található. Egy példányát a Sejcei kőbánya bejárata mellett felállított fénycsapda fogta meg.

A **fahéjszínű loncmoly** (*Ypsolopha dentella*) nevéhez illően loncon (*Lonicera* spp.) él. Nappal a cserjék és más alacsony növények levelén tartózkol

dik. A mesterséges fény erősen vonzza. Repülési ideje június hónapra koncentráódik. Cselőtepuszta kulcsosháznál repült fényre.

A **hullámos feketemoly** (*Ethmia haemorrhoidella*) tápnövénye ismeretlen. A legritkább feketemolyunk. Hazánkból kevés lelőhelye ismert: Budapest, Bakony, Mecsek, Mátra. Azokról a helyekről került elő, ahol a közelben gyöngyköles (*Buglossoides purpurocaerulea*) él. A feketemolyfélék (Ethmiidae) család fajainak nagy része az érdeslevelűek családjába (Boraginaceae) tartozó növényeket fogyasztja. Cselőtepuszta kulcsosháznál repült fényre. A felállított lepedőtől húsz méterre a galagonyabokrok alatt szép állományát találtam a gyöngykölesnek. Úgy tűnik, hogy a lepkének két nemzedéke repül: az első áprilisban, a második augusztusban.

Az **ezerjófű-laposmoly** (*Agonopterix furvella*) a nagyezerjőfüvön (*Dicamnus albus*) él. A Sejcei kőbánya melletti fénycsapdából és a Látó-hegy tetejéről került elő. A mesterséges fény vonzza. Egynemzedékes faj, igen nyújtott repülési idővel. Májustól szeptemberig találkozhatunk példányaival. Hernyója a tápnövényen két levelet – majdnem fedésbe – összehúzza, és fehér selyemszállal rögzíti, majd az így kialakított búvóhelyen pihen, innen jár táplálkozni. Rendkívül gyorsan fejlődik. Megfigyelésem alapján a kifejlett hernyóból – a bábozódást követően – 11 nap múlva lepke lett.

A **molyhostölgyes-laposmoly** (*Exaeretia preisseckeri*) karsztbokorerdők-ből került elő. Tápnövénye ismeretlen. Repülési ideje június–július. Élőhelyén akár tömeges is lehet. A mesterséges fényt kedveli. Hazánkban eddig a Bükkből, a Mátrából, a Budai-hegységből, a Vértesből és a Bakonyból került elő. A Naszályról egy példányt sikerült gyűjteni a Gombási-agyagbánya mellől.

A **sárgamintás zöldmoly** (*Scythris cuspidella*) előfordulását az irodalom csak Budapestről és az Alföldről említi (GOZMÁNY és mtsai 1955–1968). Újabban gyűjtöttem az Őrségben, a Bakonyban, a Mátrában és a Pilisben. A Naszályon Cselőtepuszta kulcsosháznál repült fényre egy példánya. A lepke egyébként nem fénykedvelő. Előszeretettel repked tisztások, rétek aljnövényzetében. Tápnövénye ismeretlen.

A **füzikeaknázó lándzsás moly**-t (*Mompha propinquella*) eddig Ócsán és Simontornyán gyűjtötték. Tápnövénye a borzas füzike (*Epilobium hirsutum*). A hazai irodalom (GOZMÁNY és mtsai 1955–1968) szerint a repülési ideje június–július, de a Zselicben április elején gyűjtöttem, amiből arra lehet következtetni, hogy áttelel. A mesterséges fényt kedveli. Előszeretettel tartózkodik a fakéreg alatt vagy annak repedéseiben. A Gyadai-rétről került elő egy példánya.

A **füzikefűró lándzsás moly** (*Mompha divisella*) hernyója füzike fajok (*Epilobium* spp.) szárán okoz duzzanatot. Repülési ideje augusztus–szeptember, de kora tavaszi példányai alapján feltételezhető, hogy áttelel. A mesterséges

fényt kedveli. Előfordulásáról a hazai irodalom (GOZMÁNY és mtsai 1955–1968) Tokodról és Kaposvárról tesz említést. Az elmúlt időszakban a Budakeszi melletti Hársbokor-hegyen találták meg. A Naszályon a Cigánybányából és Cselőtepuszta kulcsosház mellől került elő.

A **magyar avarevőmoly**-t (*Tecnerium perplexum*) a Budakeszi melletti Hársbokor-hegyről 1957-ben írták le tudományra újként (GOZMÁNY 1957). Azóta csak a Gyöngyös melletti Sár-hegyről és a Bakonyból került elő. A Naszályon a Sejcei kőbánya melletti fénycsapda gyűjtötte egy példányát. Repülési ideje július. Tápnövénye ismeretlen.

A **magyar avarmoly** (*Donaspastus pannonicus*) a karsztbokorerdők jellegzetes, de nem nagy egyedszámban megjelenő faja. Repülési ideje júliusra esik. A mesterséges fény vonzza. A Gombási-agyagbánya mellől és a Látó-hegy tetejéről került elő.

A **peremizsmag-sarlósmoly** (*Apodia bifractella*) repülési ideje július–augusztus. A lepke a peremizsfajok (*Inula* spp.) virágfészkekben táplálkozik. A barna színű lepke már messziről észrevehető. Hernyója a virág magházában él. Egy példánya került elő a Cselőtepuszta kulcsosház mellől.

A **szőlórágó sarlósmoly** (*Parastenolechia nigrinotella*) állítólagos tápnövénye a szőlő. A hazai irodalom (GOZMÁNY és mtsai 1955–1968) szerint Budapest környékén gyűjtötték. Újabban előkerült a Bakonyból, a Vértesből és a Mátrából, de egyik gyűjtőhely közelében sincs szőlő. Repülési ideje júniusban van. A Sejcei kőbánya melletti fénycsapda gyűjtötte egy példányát.

A **borókarágó sarlósmoly**-t (*Gelechia sabinella*) Budapest környékén gyűjtötték. Újabban előkerült a Bakonyból. Hernyója a borókán (*Juniperus communis*) táplálkozik tavasszal. Az imágót vonzza a mesterséges fény. Repülési ideje júliusban van. A Látó-hegy tetején jött fényre.

A **nádrágó lápimoly** (*Brachmia inornatella*) tápnövénye a nád (*Phragmites australis*), valószínűleg annak száraz területeken élő ökotípusán fejlődik a hernyó. Hazánkban eddig csak vizes élőhelyekről került elő: Vörs, Keszthely, Bátorliget stb. Repülési ideje májustól júliusig tart. Cselőtepuszta kulcsosház mellett repült fényre.

A **fehérrerű lápimoly** (*Helcystogramma albinervis*) névcédulájához az MTM lepkegyűjteményében az összes példány tévesen volt behelyezve. A példányok valójában egy rokon fajhoz (*H. arulensis*) tartoztak (PASTORÁLIS és mtsai 2000). Gyűjteményemben „valódi albinervis” a Bakonyból, az Őrségből és a Mátrából van. A lepke repülési ideje június–július hónapra esik. Tápnövénye ismeretlen. Cselőtepuszta kulcsosháznál és a Sejcei kőbánya mellett üzemező fénycsapdából került elő.

Nagy meglepetés volt a **spárgalepke** (*Parahypopta caestrum*) előkerülése a Sejcei kőbánya mellett működő fénycsapdából. A lepke elsősorban az Alföld homokterületein él, de gyér egyedszámban előfordul dolomitgyepekben, sziklagyepekben, így például a vértesi Csákberény melletti Bucka-hegyen. A Naszályon csak mozaikosan fordul elő hasonló élőhely. Tápnövénye a spárga (*Asparagus officinalis*).

Különösen figyelemre méltó a **budai fúrómoly** (*Cryptocochylis conjunctana*) előkerülése Cselőtepuszta kulcsosház mellől. Hernyójának tápnövénye a nemes cickafark (*Achillea nobilis*). A lepke eddig csak a Budai-hegységéből ismert három példányban (Sas-hegy) és a legfiatalabb is pont ötven éves. A példányok a budapesti MTM gyűjteményében találhatók. Repülési ideje az április. A mesterséges fényre aktív, és a hajnali időszakban keresi fel azt.

A **pamacsos levélmoly**-ból (*Acleris cristana*) a budapesti MTM-ben három példány található. A lepke igen lokális, de nem ritka. Szárnysíkjából felálló hatalmas pikkelycsomói jól elkülönítik a rokon *Acleris* fajoktól. Rendkívül változékony színezetű és mintázatú egyedei ismereteseek. Az imágó júliustól repül és áttelel. Számos tápnövénye ismert: a gyertyán (*Carpinus betulus*), a mezei szil (*Ulmus minor*), a kecskefűz (*Salix caprea*), a rózsá- (*Rosa* spp.), az almafajok (*Malus* spp.) stb. A mesterséges fényre aktív. Előkerült a Gombási-agyagbánya környékéről, a Sejcei kőbánya bejáratánál működő fénycsapdából és Katalinpuszta erdészház mellől.

A **sziki tükrösmoly** (*Eucosma tripoliana*) hazai előfordulása a magyar molylista (SZABÓKY és mtsai 2002) szerint megerősítésre vár. Az európai irodalom (RAZOWSKI 2001) szerint tápnövénye a csillagőszirózsa (*Aster amellus*) és a sziki őszirózsa (*Aster tripolium*). A közeljövőben várhatóan megjelenik az európai „*Eucosma*“ fajok revíziója, de addig meg kell elégednünk a közép-európai sodrómolyokkal foglalkozó munka (RAZOWSKI 2001) nyújtotta ismeretekkel, melyek alapján a határozás egyértelműnek tűnik. A lepke augusztusban repül, a mesterséges fényt kedveli. Elképzelhető, hogy a Naszály lábánál található felhagyott hétvégi telkeken vegetáló, hazánkban nem honos őszirózsákat fogyasztja. A Gombási-agyagbánya mellől előkerült több példánya.

Cselőtepuszta kulcsosháznál fényre repült egy **hóbogyómoly** (*Eucosmomorpha albersana*). Tápnövénye a hóbogyó (*Symphoricarpos albus*) nevű díszcserje, melyet sokfelé ültetnek. A lepke nappal is megfigyelhető, amint a leveleken pihen. Előkerülése meglepő, mert a közelben nem találtam tápnövényét, a hóbogyót.

A kártevőnek tartott **körtemoly** (*Cydia pyrivora*) nem annyira a természet körtekét, hanem inkább a vadkörte (*Pyrus pyraster*) fogyasztja. Az MTM gyűjteményében mindössze egy tucat példánya található. Hazai elterjedtsége

vizsgálendő. Közeli vadkörtefa esetén a fényen akár tömeges is lehet. Újabb lelőhelyei: Őrség, Vértes, Mátra. A Cselőtepuszta kulcsosház melletti fényre jött több példánya, de előkerült a Gombási-agyagbánya mellől, és a Sejcei kőbánya bejárata melletti fénycsapda is gyűjtötte.

A **dudafürtmoly** (*Grapholita nebritana*) a védett magyar boglárka tárgyalásánál már ismertetésre került. A lepke mesterséges fényre jól repül. A délutáni időszakban előszeretettel keringőznek a tápnövénye körül. Cselőtepuszta kulcsosház mellől és a Látó-hegyről került elő.

A **farkasalmamoly** (*Millieria dolosalis*) mindazokon az élőhelyeken előfordul, ahol a farkasalmalepke megtalálható. Nappal repülő faj. Főként ősszel könnyű megtalálni hernyóját, amely nagy foltaknát készít tápnövénye levelén, s benne később lencseszerű szövedékben bábozódik. A Gombási-agyagbánya mellett és a Látó-hegyen sikerült gyűjteni a lepkéből.

A méhészkedés elterjedésével a **nagy viaszomoly**-t (*Galleria mellonella*) széthurcolták a világban, így vált kozmopolita fajjává (GOZMÁNY 1963). Hernyója a méhkaptárban léppel táplálkozik. Viszonylag kevés helyről került elő: Gombási-agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

A **méhviaszomoly** (*Aphomia sociella*) hernyói dongóméhek és darazsak fészkeiben, társasan élnek. Kezdetben a régi sejteket, törmeléket fogyasztják, de növekedésük során elfogyasztják a lépet, sőt a viaszölcsőket sem kímélik. A Gombási-agyagbánya mellől és a Sejcei kőbánya bejárata melletti fénycsapdából került elő.

A **törmelékemoly** (*Lamoria anella*) hernyója mohaféléken, állati hulladékon, lépen és viaszon él. Cselőtepuszta kulcsosháznál repült fényre.

A **csüdfű-karcsúomoly**-t (*Pempelia albariella*) eddig Magyarországon, Franciaországban, Dalmáciában, illetve Kis-Ázsiában gyűjtötték (GOZMÁNY 1963, SLAMKA 1997). A ritkának tartott fajt hazánkból eddig Budapest környékéről, Királyhalomról és Szécsényből jelezték. Tápnövénye feltételezhetően valamelyik hazai csüdfű- (*Astragalus* sp.) vagy baltacimfaj (*Onobrychis* sp.). A Gombási-agyagbánya mellől és a Sejcei kőbánya bejárata mellől került elő. A fénycsapda is fogta. Megjegyzendő, hogy az agyagbánya környékén sok hólyagos csüdfű (*Astragalus cicer*) él. Hernyója nagy valószínűséggel azt fogyasztja. A Gombási-agyagbánya mellett egy alkalommal – délután – a lágyszárú növények között röpködő példányát sikerült megfigyelni.

A **mentaszöví karcsúomoly**-t (*Pempelia obductella*) hazánkból eddig csak a Bükk hegységből, a Zempléni-hegységből, Budapestről és Peszéréről ismerjük. Hernyója a szurokfű (*Origanum vulgare*), a pereszlény- (*Calamintha* spp.) és a mentafajok (*Mentha* spp.) összefont levelei között él. A Sejcei kőbánya mellett felállított fénycsapda gyűjtötte egy példányát.

A **görög karcsúmoly** (*Phycita meliella*) Kis-Ázsiából, a dalmát tengerpartról és Herkulesfürdőről ismert. Magyarországon előkerült Fótról, Budakesziről és Balatonalmádiból. A faj hernyója ismeretlen, de a lepke a karsztos bokorerdőket kedveli, s feltételezett tápnövénye a molyhos tölgy. Előkerült a Cigánybányából, a Sejcei kőbánya bejárata mellől és a Látó-hegyről.

A **magyar karcsúmoly**-t (*Euzopherodes charlottae*) Közép-Európából ismerjük (GOZMÁNY 1963). Magyarországon a középhegységünk (Bakonytól a Tokaj-Eperjes-hegységig) számos pontjáról került elő, elsősorban meleg karsztbokorerdőkből. Tápnövénye feltehetőleg a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*). A mesterséges fény erősen vonzza, s azon a késő éjszakai órákban jelenik meg. Előkerült a Gyadai-rétről és a Látó-hegyről.

A **gabonarágó karcsúmoly** (*Anerastia lotella*) közép- és dél-európai faj. Magyarország homokos területeinek jellemző lakója. Repülési ideje igen nyújtott, júniustól augusztusig tart. Hernyója elsősorban a pázsitfűvek (Gramineae) családjába tartozó növényeket fogyasztja, így a termesztett rozsban (*Secale cereale*) okozhat károkat. Cselőtepuszta kulcsosház mellett repült fényre. Naszályi előfordulása meglepő.

A **fehércsíkos fűgyökérmoly** (*Catoptria mytilella*) dél- és közép-európai faj. Hazánkban igen lokális előfordulású. A Sümegről ismert fajt újabban a Villányi-hegységből is sikerült kimutatni. A meleg, száraz élőhelyeket kedvelő faj hernyója mohafélékkel táplálkozik. Egy példánya repült a Sejcei kőbánya bejárata mellett felállított fénycsapdába. Naszályi előkerülése meglepő.

A **tarka fűgyökérmoly** (*Catoptria confusella*) közép-európai faj. Hazánkban Pomázon és Csupakon gyűjtötték, de újabban előkerült a Pilis hegységből, és a Mátrából (Sár-hegy) is. A lepke az igen meleg xerotherm élőhelyeken fordul elő. Hernyója mohafélékkel táplálkozik. A lepke júliustól októberig rajzik. A mesterséges fény vonzza, de gyér egyedszámban jelenik meg azon. A Naszályon ezzel ellentétben gyakori, és nagy egyedszámban repül fényre. Nem volt ritka, hogy egyetlen estén 30 példány kereste fel a 125 W-os higanygőzlámpa által megvilágított lepedőt. Előkerült a Látó-hegyről, a Gombási-agyagbánya, a Cigánybánya mellől, valamint a Sejcei kőbánya melletti fénycsapda is gyűjtötte számos egyedét.

A Naszályról kisszámú **vándorlepke** került elő, ennek vélhető oka, hogy a terület kívül esik a fő vándorlási útvonalakon. Az elgondolást alátámasztja az a tény, hogy a fajokból igen kevés egyedét észleltünk. A következő vándorlepkék ismereteseek a Naszályról: zöldes gyöngyházlepke (*Argynnis (Pandoriana) pandora*), ibolyásbarna vándorbagoly (*Dysgonia algira*), barnasávós vándorbagoly (*Prodotis stolidus*), halálfejes szender (halálfejes lepke; *Acherontia atropos*), sávós szender (*Hyles livornica*), folyófüszender (*Agrius convolvuli*), gammaba-

goly (*Autographa gamma*), rózsaszínes aranybagoly (*Euchalcia consona*), mentabagoly (*Heliothis peltigera*), gyapottokbagoly (*Heliothis armigera*), sárga rétibagoly (*Mythimna vitellina*), zöld csipkésbagoly (*Phlogophora meticulosa*). A felsoroltak közül faunisztikai ritkaságnak számít a *Hyles livornica*, az *Euchalcia consona* és a *Heliothis peltigera*. A *Heliothis armigera*-t a növényvédelmi gyakorlatban *Helicoverpa* néven is említik. Az ezredfordulón hatalmas gradációjának lehettünk tanúi a Kárpát-medencében. Hernyója érzékeny károkat okozott a kukorica, a zöldbab, a paprika stb. ültetvényeken. A gradáció összeomlását követően az elmúlt két évben nagyon alacsony egyedszámban jelentkezett hazánkban.

A Naszály lepkefaunájának fontos értékét képezik a száraz gyepekben, sziklagyepekben és molyhos tölgyesek mozaikjaiban előforduló **tipikus fajok**, melyek a következők: pusztai lándzsásbagoly (*Simyra nervosa*), fogasjegyű lilombagoly (*Episema glaucina*), hármásfoltú bagoly (*Lamprosticta culta*), gyöngyös földibagoly (*Chersotis margaritacea*), fehér őszibagoly (*Antitype chi*), karcú sárgafűbagoly (*Epilecta linogrisea*), sávós galajaraszoló (*Epirrhoe galiata*), felemásshárnyú apróaraszoló (*Idaea filicata*), hamvas zöldaraszoló (*Pseudoterpna pruinata*), vesszős szövő (*Dycallomera fascelina*), sárga tölgybagoly (*Dicycla oo*), gyűrűsszövő (*Malacosoma neustria*), aranysárga pettyes-
araszoló (*Cyclophora albicellaria*), tölgyfa-púposzövő (*Drymonia querna*), tölgyfa-zöldbagoly (*Pseudoips bicolorana*), őszi feketemoly (*Ethmia candidella*). A felsoroltakon kívül viszonylagosan magas faj- és egyedszámban található a fűbaglyok (*Noctua* spp.), a zuzmóbaglyok (*Cryphia* spp.) és a zuzmószö-
vők (*Eilema* spp.). A kőbánya vélhető terjeszkedését követően az említett fajok élőhelyei tovább fognak zsugorodni, s ennek egyenes következménye lesz a lep-
kék egyedszámának csökkenése.

A Naszály sokszínű lepkevilágának bemutatására kiragadunk néhány további példát.

Közel egy évtizede írták le tudományra újként a **Gozmány csuklyásbaglyá-t** (*Shargacucullia gozmanyi*), melynek tápnövénye a lila ökörfarkkóró (*Verbascum phoeniceum*). Sejce környékéről kerültek elő példányai.

A sohasem tömeges megjelenésű, lokális, **kétfoltos szilbagoly** (*Meganephria bimaculosa*) előkerülése várható volt. Tápnövénye elsősorban a szil-
(*Ulmus* spp.) és a szilvafajok (*Prunus* spp.), de nevelték őszibarackról (*Prunus persica*) is. A hegylábi részen tápnövényei bőségesen találhatóak, de ennek ellenére csak két példány került elő (Gombási-agyagbánya, Cigánybánya).

Az **apró sárgabagoly** (*Panemeria tenebrata*) tápnövényei a csillaghúr-
(*Stellaria* spp.) és a madárhúrfajok (*Cerastium* spp.) közül kerülnek ki. Tipiku-

san nappal repülő faj, ennek ellenére a Sejcei kőbánya bejárata mellett működő fénycsapda gyűjtötte egy példányát.

A felhagyott kertekben, gyümölcsösökben nem használnak kemikáliákat, ennek tulajdonítható a **pajzstetűfaló bagoly** (*Calymma communimacula*) megjelenése (Cselőtepuszta kulcsosház, Sejcei kőbánya, Kút-völgy).

A sehol sem gyakori **foltos fehérbagoly** (*Calophasia opalina*) csak a Cigánybányából került elő. A felállított lepedő mellett szép számban virágozott a lepke fő tápnövénye, a rekettyelevelű gyújtoványfű (*Linaria genistifolia*). Herényója elfogyasztja még a kerti oroszlánszájt (*Anthirrhinum majus*) is.

A rokon **oroszlánszájbagoly** (*Calophasia platyptera*) kevés helyről ismert hazánkból. A hétvégi házak, hobbykertek kedvelt, olykor kivaduló növénye a kerti oroszlánszáj (*Anthirrhinum majus*), melyen alkalmanként, helyenként tömegesen tenyészhet. A Kút-völgyből került elő egy példánya.

Az elmúlt évtizedben „eltűnt” **galajszender** (*Hyles galii*) néhány éve ismét megtalálható hazánkban. Örvendetes, hogy a faj tekintélyes populációja él a Naszályon. A mesterséges fényen általában egyesével jelentkező szender tucatnyi példánya került elő a Sejcei kőbánya fénycsapdjából, de a Gombási-agyagbánya mellett és az Alsó-kút-völgyben is repült mesterséges fényre.

Magyarországon alacsony az őshonos fenyőfajok száma, ebből következően a hazai fenyvesek zöme mesterséges eredetű. Különös módon, a „**fenyőt**” **fogyasztó** lepkék sorra megjelennek fenyveseinkben. Az utóbbi évtizedekben hat, a magyar faunára újnak mutató lepkéfajt sikerült felfedezni, s további fajok előkerülése is várható.

A Naszály gerincén is, de elsősorban a délies kitettséggű oldalain feketefenyő (*Pinus nigra*) és ritkábban erdeifenyő (*Pinus sylvestris*) elszórt, kisebb-nagyobb csoportjait találhatjuk. Megjegyzendő, hogy a feketefenyő spontán újul. A területről viszonylag sok fenyőt is fogyasztó lepke került elő. A fajok egy részét kártevőként ismerjük. Ezek: a fenyőpohók (*Dendrolimus pini*), a fenyőszender (*Hyloicus pinastri*), a szürke fenyőaraszoló (*Semiothisa liturata*), a fenyőaraszoló (*Bupalus piniarius*), a fenyőbagoly (*Panolis flammea*), a fenyőilonca (*Rhyacionia buoliana*), a piros gyantamoly (*Rhyacionia pinicolana*), a tarka gyantamoly (*Rhyacionia pinivorana*), a fenyőhajtás moly (*Cydia strobilella*), a fenyőragó karcsú moly (*Dioryctria abietella*) és a fenyőszövő karcsú moly (*Dioryctria simplicella*). Az erdeifenyő-sávosaraszolónak (*Hylaea fasciaria*) két feltűnő formája ismert. Az egyik (f. *fasciaria*) vörös színezetű, kétnemzedékes és a sík vidéki, meleg, száraz termőhelyekre ültetett erdeifenyvesekben található. A másik (f. *prasinana*) zöld színezetű, egynemzedékes és főleg hegyvidéki fenyvesekben (*Picea*, *Abies*) él. A Naszályon a zöld és vörös forma egyaránt (akár egy gyűjtésen is) megtalálható.

Cselőtepuszta kulcsosháznál ősszel gyakori volt a rozsdabarna erdeifenyő-araszoló (*Pennithera firmata*), tavasszal pedig az erdeifenyő-törpearaszoló (*Eupithecia indigata*) és a márványos gyantamoly (*Gravitarmata margarotana*). A fenyővirág-karcsúmolyt (*Vitula biviella*) eddig csak Budapest környékén gyűjtötték. Az aranyfoltos díszmoly (*Decantha borkhausenii*) korábban ugyancsak Budapestről volt ismert, de újabban előkerült a Balaton-felvidékről, a Pilisből és a Mátrából is (SZABÓKY 1986). A fenyőtűszövő lándzsás molyt (*Batrachedra pinicolella*) eddig csak az Északi-középhegység néhány pontján és Sopronban gyűjtötték. A különös megjelenésű hegyi bajszosmoly (*Nematopogon pilella*) és a fenyvesjáró bajszosmoly (*Nematopogon robertella*) szárnyhosszuk többszörösét kitevő csápjukról ismerhetők fel. További, fenyőhöz kötődő faj a hamvas fenyőtűmoly (*Cedestis gysseliniella*), a szürke fenyőtűmoly (*Cedestis subfasciella*), a fenyősodró moly (*Archips oporana*), a vörösfenyő-sodró moly (*Ptycholomoides aeriferanus*), a füstös sodró moly (*Syndemis musculana*), a lucfenyő-sodró moly (*Dichelia histrionana*), a tobozragó tükrösmoly (*Piniphila bifasciana*), a fenyőtű tükrösmoly (*Pseudohermenias abietana*), a fenyőkéregmoly (*Cydia pactolana*), a fenyőragó borzasmoly (*Exoteleia dodecella*) és a barnasávós szürkearaszoló (*Thera obeliscata*).

A 31 fenyőhöz kötődő faj megléte a naszályi lepkeegyüttes diverzitását növeli, tehát nem lehet cél a feketefenyő és az erdeifenyő teljes felszámolása, de kívánatos lenne területeik ésszerű mértékre történő visszaszorítása.

A NASZÁLY MOLYLEPKÉI (MICROLEPIDOPTERA)

Micropterigidae – Aranyszárnyú-ősmolyfélék

Micropterix tunbergella (Fabricius, 1787) – vöröses ősmoly – Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya.

Micropterix myrtetella Zeller, 1851 – apró ősmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Eriocraniidae – Ősmolyfélék

Eriocrania subpurpurella (Haworth, 1828) – tölgyaknázó ősmoly – Bánya-völgy.

Hepialidae – Gyökérrágó-ősllepkefélék

Triodia sylvina (Linnaeus, 1761) – kis gyökérrágólepke – Agyagbánya.

Nepticulidae – Törpemolyfélék

Stigmella tiliae (Frey, 1856) – hársaknázó törpemoly – Bánya-völgy.

- Stigmella szoeciella* (Borkowski, 1972) – magyar törpemoly – Látó-hegy.
Ectoedemia sericopeza (Zeller, 1839) – juharmag-törpemoly – Agyagbánya.
Ectoedemia liebwerdella Zimmermann, 1940 – bükkfakéreg-törpemoly – Naszály tető.

Opostegidae – Aprómolyfélék

- Opostega spatulella* Herrich-Schäffer, 1855 – szalmaszínű aprómoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
Pseudopostega crepusculella (Zeller, 1839) – tarka aprómoly – Katalinpuszta erdőszház.

Heliozelidae – Fényesszárnyú-molylepkefélék

- Antispila treitschkiella* (Fischer von Röslerstamm, 1843) – somaknázó fényesmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.

Adelidae – Hosszúcsápú-törösmolyfélék

- Nemophora degeerella* (Linnaeus, 1758) – pompás törösmoly – Alsó-kút-völgy.
Adela reaumurilla (Linnaeus, 1758) – smaragdfehérű törösmoly – Katalinpuszta erdőszház.
Adela croesella (Scopoli, 1763) – díszes törösmoly – Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
Nematopogon pilella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hegyi bajszosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
Nematopogon swammerdamella (Linnaeus, 1758) – nagy bajszosmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
Nematopogon robertella (Clerck, 1759) – fenyvesjáró bajszosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Incurvariidae – Ércfényű-virágmolyfélék

- Incurvaria masculella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyaknázó virágmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.

Tischeriidae – Foltaknás-sörtésmolyfélék

- Tischeria ekebladella* (Bjerkander, 1795) – tölgyaknázó sörtésmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Tischeria dodonaea Stainton, 1858 – sárga sörtésmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
Emmetia marginea (Haworth, 1828) – szederaknázó sörtésmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Emmetia gaunacella (Duponchel, 1843) – kökényaknázó sörtésmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Emmetia angusticolella (Duponchel, 1843) – rózsaknázó sörtésmoly – Agyagbánya.

Tineidae – Ruhamolyfélék

- Ateliotum hungaricellum* Zeller, 1839 – díszes hulladékmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Reisserita relicinella* (Herrich-Schäffer, 1853) – barna hulladékmoly – Agyagbánya.
- Infurcitinea albicomella* (Stainton, 1851) – fehérfejű zuzmómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Stenoptinea cyaneimarmorella* (Millière, 1854) – túsárnyú zuzmómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Morophaga choragella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges óriásmoly – Katalinpuszta erdészház.
- Triaxomera parasitella* (Hübner, 1796) – tarka gombamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Nemapogon hungaricus* Gozmány, 1960 – magyar gombamoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Katalinpuszta erdészház.
- Nemapogon clematella* (Fabricius, 1781) – ékes gombamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Neurothaumasia ankerella* (Mann, 1867) – magyarmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Tineola biselliella* (Hummel, 1823) – ruhamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Tinea semifulvella* Haworth, 1828 – fényes hulladékmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Tinea trinotella* Thunberg, 1794 – hárompettyes fészekmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Monopis laevigella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hulladékmoly – Agyagbánya.
- Monopis obviella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges ablakosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Monopis monachella* (Hübner, 1796) – apácámoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Euplocamus anthracinalis* (Scopoli, 1763) – fésűscsapú korhadékmoly – Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.

Psychidae – Csőzsákosmolyfélék

- Taleporia tubulosa* (Retzius, 1783) – közönséges csövesmoly – Katalinpuszta erdészház.
- Psyche casta* (Pallas, 1767) – fényes zsákhordólepke – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Bijugis bombycella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – alkonyati zsákhordólepke – Agyagbánya.
- Canephora hirsuta* (Poda, 1761) – kormos zsákhordólepke – Agyagbánya.
- Acanthopsyche atra* (Linnaeus, 1767) – fekete zsákhordólepke – Sejce.
- Megalophanes viciella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – útszéli zsákhordólepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Sterrhopterix fusca* (Haworth, 1809) – barna zsákhordólepke – Bánya-völgy.
- Apterona helicoidella* (Vallot, 1827) – csigahéjas zsákhordólepke – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

Bucculatricidae – Szemtakarós-bordásmolyfélék

- Bucculatrix frangulella* (Goeze, 1783) – mocsári bordásmoly – DDC Sejcei kőbánya.

- Bucculatrix cristatella* (Zeller, 1839) – cickafark-bordás moly – Cigánybánya.
Bucculatrix albedinella (Zeller, 1839) – szilaknázó bordás moly – DDC Sejcei kőbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

Gracillariidae – Keskenyszárnyú-molylepkefélék

- Parectopa ononidis* (Zeller, 1839) – iglice-magrágó moly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Parectopa robinella Clemens, 1863 – akáclevél-hólyagos moly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
Micrurapteryx kollariella (Zeller, 1839) – zanótaknázó hólyagos moly – DDC Sejcei kőbánya.
Caloptilia hemidactylella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – juhargöngyölő keskenymoly – Cigánybánya.
Caloptilia alchimiella (Scopoli, 1763) – tölgygöngyölő keskenymoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Caloptilia stigmatella (Fabricius, 1781) – fűzgöngyölő keskenymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
Gracillaria syringella (Fabricius, 1794) – orgona-keskenymoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Aspilapterix limosella (Duponchel, 1843) – hangyabogánecs-keskenymoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Látó-hegy.
Eucalybites auroguttella (Stephens, 1835) – orbáncfű-keskenymoly – Katalinpuszta erdőszház.
Calybites phasianipennella (Hübner, 1813) – lóromaknázó keskenymoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
Calybites quadrisignella (Zeller, 1839) – bengeaknázó keskenymoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Callisto denticulella (Thunberg, 1794) – almalevél-hólyagos moly – DDC Sejcei kőbánya.
Parornix anglicella (Stainton, 1850) – galagonya-keskenymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét.
Parornix anguliferella (Zeller, 1850) – körteráncoló keskenymoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Phyllonorycter platani (Staudinger, 1870) – platánlevél-sátoros moly – Agyagbánya.
Phyllonorycter lautella (Zeller, 1846) – hegyi sátoros moly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Phyllonorycter roboris (Zeller, 1839) – tölgyaknázó sátoros moly – Agyagbánya, Bánya-völgy.
Phyllonorycter abrasella (Duponchel, 1843) – cseraknázó sátoros moly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Phyllonorycter acerifoliella (Zeller, 1839) – juharaknázó sátoros moly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Phyllonorycter robinella (Clemens, 1859) – akáclevél-sátoros moly – Látó-hegy.
Phyllonorycter issikii Kumata, 1962 – hárslevél-sátoros moly – Bánya-völgy.
Cameraria ohridella Deschka et Dimič, 1986 – vadgesztenye-sátoros moly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

Yponomeutidae – Pókhálós molyfélék

- Scythropia crataegella* (Linnaeus, 1767) – pókhálós gyümölcsfamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Yponomeuta evonymella (Linnaeus, 1758) – pókhálós májusfamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
Yponomeuta padella (Linnaeus, 1758) – pókhálós szilvamoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
Yponomeuta cagnagella (Hübner, 1813) – pókhálós kecskerágó moly – DDC Sejcei kőbánya.

- Yponomeuta irrorella* (Hübner, 1796) – pókhálós kőkénymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Yponomeuta plumbella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pókhálós bengemoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Yponomeuta sedella* Treitschke, 1832 – húszpettyes pókhálómoly – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Pseudoswammerdamia combinella* (Hübner, 1786) – szemfoltos tarkamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Swammerdamia pyrella* (Villers, 1789) – almalevél-tarkamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Cedestis gysselella* Zeller, 1839 – hamvas fenyőtűmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Cedestis subfasciella* (Stephens, 1834) – szürke fenyőtűmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Nyphonympha albella* (Zeller, 1847) – aranyfoltos havasmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Prays ruficeps* (Heinemann, 1854) – havasi égermoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Argyresthia goedartella* (Linnaeus, 1758) – égerbarka-aranyomoly – Katalinpuszta erdészház.
- Argyresthia pruniella* (Clerck, 1759) – meggyvirág-aranyomoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Argyresthia bonnetella* (Linnaeus, 1758) – galagonyafűró aranyomoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Argyresthia albistria* (Haworth, 1828) – kőkényfűró aranyomoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.

Ypsolophidae – Íveltszárnyú-tarkamolyfélék

- Ypsolopha mucronella* (Scopoli, 1763) – kecskerágómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ypsolopha dentella* (Fabricius, 1775) – fahéjszínű loncmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ypsolopha scabrella* (Linnaeus, 1761) – körtelevél-tarkamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Ypsolopha lucella* (Fabricius, 1775) – tölgyfonó tarkamoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Ypsolopha persicella* (Fabricius, 1787) – őszibarack-tarkamoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Ypsolopha alpella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – okkersárga tarkamoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Ypsolopha sylvella* (Linnaeus, 1767) – erdei tarkamoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
- Ypsolopha parenthesella* (Linnaeus, 1761) – gyertyánfonó tarkamoly – Cigánybánya.
- Ypsolopha ustella* (Clerck, 1759) – csíkos tarkamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Ypsolopha sequella* (Clerck, 1759) – ligeti tarkamoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Ypsolopha chazariella* (Mann, 1866) – juharfonó tarkamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Ochsenheimeria taurella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsgyökérmoly – Látó-hegy.

Plutellidae – Tarkamolyfélék

- Plutella xylostella* (Linnaeus, 1758) – káposztamoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Rhigognostis hufnageli* (Zeller, 1839) – keresztet tarkamoly – Agyagbánya.

Eidophasia messingiella (Fischer von Röslerstamm, 1842) – kakukkormamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Acrolepiidae – Hegyesszárnyú-tarkamolyfélék

Digitivalva pulicariae (Klimesch, 1956) – homályos tarkamoly – DDC Sejcei kőbánya.

Glyphipterigidae – Szakállasmolyfélék

Glyphipterix equitella (Scopoli, 1763) – varjúháj-szakállasmoly – DDC Sejcei kőbánya.

Bedelliidae – Szulákmolyfélék

Bedellia somnulentella (Zeller, 1847) – közönséges szulákmoly – Agyagbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.

Lyonetiidae – Ezüstös-fehérmolyfélék

Leucoptera laburnella (Stainton, 1851) – aranyesőrágó fehér-moly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Lyonetia prunifoliella (Hübner, 1796) – rózsalevél ezüstmoly – Látó-hegy.

Ethmiidae – Feketemolyfélék

Ethmia quadrillella (Goeze, 1783) – gyászos feketemoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.

Ethmia fumidella (Wocke, 1850) – korai feketemoly – Bánya-völgy.

Ethmia candidella (Alphéraky, 1908) – őszi feketemoly – Cigánybánya.

Ethmia pusiella (Linnaeus, 1758) – díszes feketemoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.

Ethmia terminella Fletcher, 1938 – hatpettyes feketemoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Ethmia bipunctella (Fabricius, 1775) – kétpettyes feketemoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

Ethmia haemorrhoidella Eversmann, 1844 – hullámos feketemoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

Depressariidae – Laposmolyfélék

Semioscopis avellanella (Hübner, 1793) – mogyorószövő laposmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Semioscopis steinkellneriana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – levélszövő laposmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.

Luquetia lobella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kökényszövő laposmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.

Exaeretia preisseckeri (Rebel, 1937) – molyhostölgyes-laposmoly – Agyagbánya.

- Agonopterix assimilella* (Treitschke, 1832) – seprőzanót-laposmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Agonopterix arenella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ördög szem-laposmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Agonopterix curvipunctosa (Haworth, 1811) – hamvasvörös laposmoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Agonopterix alstroemeriana (Clerck, 1759) – bürökmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
Agonopterix purpurea (Haworth, 1811) – bíborszínű laposmoly – Agyagbánya.
Agonopterix heracliana (Linnaeus, 1758) – közönséges laposmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
Agonopterix hippomarathri (Nickerl, 1864) – gurgolya-laposmoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
Agonopterix furvella (Treitschke, 1832) – ezerjófű-laposmoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Agonopterix kaekeritziana (Linnaeus, 1767) – mézszínű laposmoly – Gyadai-rét.
Agonopterix liturosa (Haworth, 1811) – orbáncfű-laposmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Depressaria marcella Rebel, 1901 – csillogó laposmoly – Agyagbánya.
Depressaria depressana (Fabricius, 1775) – fakó laposmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Depressaria douglasella Stainton, 1849 – sárgarépmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Depressaria olerella Zeller, 1854 – cickafarklaposmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

Elachistidae – Fűaknázómolyfélék

- Elachista alpinella* Stainton, 1845 – havasi fűaknázómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Elachista herrichii Frey, 1859 – fényperje-aknázómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Elachista anserinella Zeller, 1839 – sárgafoltos fűaknázómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Elachista argentella (Clerck, 1759) – ezüstfehér fűaknázómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Elachista pollutella (Duponchel, 1843) – balkáni fűaknázómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Elachista bisulzella (Duponchel, 1843) – szalagos fűaknázómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Agonoxenidae – Lándzsás-tündérmolyfélék

- Heinemannia festivella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – aranyvessző-lándzsás moly – DDC Sejcei kőbánya.
Blastodacna atra (Haworth, 1828) – lándzsás szárnyú almamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Scythrididae – Zöldszárnyú-molylepkefélék

- Scythris cuspidella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárgamintás zöldmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Scythris bengtssoni Patočka et Liška, 1989 – északi zöldmoly – Alsó-kút-völgy.
Scythris vittella (Costa, 1836) – fehércsíkos zöldmoly – Látó-hegy.
Scythris limbella (Fabricius, 1775) – parajfonó zöldmoly – Agyagbánya.
Scythris podoliensis Rebel, 1938 – lengyel zöldmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Chimabachidae – Tavaszimolyfélék

- Diurnea fagella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke tavaszimoly – Bánya-völgy.
Diurnea lipsiella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – télimoly – Látó-hegy.

Oecophoridae – Díszmolyfélék

- Bisigna procerella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – zuzmórágó díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét.
Schiffermuelleria schaefferella (Linnaeus, 1758) – ólomcsíkos díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Decantha borkhausenii (Zeller, 1839) – aranyfoltos díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Metalampra cinnamomea (Zeller, 1839) – fahéjbarna díszmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
Borkhausenia minutella (Linnaeus, 1758) – ikerpettyes díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Crassa tinctella (Hübner, 1796) – okkersárga díszmoly – Látó-hegy.
Crassa unitella (Hübner, 1796) – aranybarna díszmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
Batia lambdella (Donovan, 1793) – osztrák díszmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Batia internella Jäckh, 1972 – apró díszmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Epicallima formosella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kéreglakó díszmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Oecophora bractella (Linnaeus, 1758) – kis díszmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Harpella forficella (Scopoli, 1763) – korhadékevő díszmoly – Agyagbánya.
Carcina quercana (Fabricius, 1775) – vastagsápú díszmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
Minetia crinitus (Fabricius, 1798) – fehér csíkosmoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Holoscolia huebneri Kocak, 1980 – sarlósszárnyú csíkosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
Cephalispheira ferrugella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsdamintás díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Lecithoceridae – Hindumolyfélék

- Homaloxestis briantiella* (Turati, 1879) – nagy hindumoly – Agyagbánya.
Lecithocera nigra (Duponchel, 1836) – kis hindumoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

Batrachedridae – Lándzsásimolyfélék

- Batrachedra pinicolella* (Zeller, 1839) – fenyőtűszövő lándzsásimoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Coleophoridae – Zsákhordómolyfélék

- Metriotes lutarea* (Haworth, 1828) – zöldessárga zsákosmoly – Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Coleophora lutipennella* (Zeller, 1838) – tölgyrügyrágó zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.
- Coleophora flavipennella* (Duponchel, 1843) – szürkésvörös zsákosmoly – Látó-hegy.
- Coleophora prunifoliae* Doets, 1944 – kökényaknázó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora cecidophorella* Oudejans, 1972 – pusztai zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora albitarsella* Zeller, 1849 – árvacsalánlakó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora alcyonipennella* (Kollar, 1832) – bogáncsrágó zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Coleophora ptarmicia* Walsingham, 1910 – kenyérbélcickafark-zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora hemerobiella* (Scopoli, 1763) – gyümölcsfalevél-zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora onobrychiella* Zeller, 1849 – csüdfűaknázó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora medelichensis* Krone, 1908 – dárdahe-re-zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora trifariella* Zeller, 1849 – zanótaknázó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora niveicostella* Zeller, 1839 – kakukkfűzsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora albicostella* (Duponchel, 1842) – irtásréti zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Coleophora bilineatella* Zeller, 1849 – kétsíkú zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora ballotella* (Fischer von Röslerstamm, 1839) – tisztcsfűzsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora albidella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fehér zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora currucipennella* Zeller, 1839 – fakó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora auricella* (Fabricius, 1794) – gamandorlakó zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora gallipennella* (Hübner, 1796) – csüdfűlakó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora coronillae* Zeller, 1849 – ledneklakó zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora ditella* Zeller, 1849 – margitvirág-zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora astragalella* Zeller, 1849 – levantei zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora cracella* Vallot, 1835 – bükkönyaknázó zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora ochrea* (Haworth, 1828) – ezüstcsíkos zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora lixella* Zeller, 1849 – fűrágó zsákosmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Coleophora ornatipennella* (Hübner, 1796) – fűvönélő zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Coleophora oriolella* Zeller, 1849 – koronafürt-zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora caespitiella* Zeller, 1839 – mocsári zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora glauciolella* Wood, 1892 – szittyólakó zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora taeniipennella* Herrich-Schäffer, 1845 – szittyóaknázó zsákosmoly – Katalinpuszta erdőszház.
- Coleophora therinella* Tengström, 1848 – aszatrágó zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Coleophora versurella* Zeller, 1849 – labodatermés-zsákosmoly – Agyagbánya.
- Coleophora vestianella* (Linnaeus, 1758) – sirálytollú zsákosmoly – Agyagbánya.

- Coleophora amellivora* Baldizzone, 1980 – őszirózsarágó zsákosmoly – Agyagbánya.
Coleophora linosyridella Fuchs, 1880 – őszirózsás-zsákosmoly – Agyagbánya.
Coleophora argentula (Stephens, 1834) – cickafarkmag-zsákosmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Coleophora adpersella Benander, 1939 – libatoprágó zsákosmoly – Agyagbánya.
Coleophora unipunctella Zeller, 1849 – feketepettyes zsákosmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Coleophora trientella Christoph, 1872 – homoki zsákosmoly – Cigánybánya.

Momphidae – Lándzsásszárnyú-molyfélék

- Mompha miscella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – napvirágfűrő lándzsás moly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Mompha propinquella (Stainton, 1851) – füzikeaknázó lándzsás moly – Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
Mompha bradleyi Riedl, 1965 – angol lándzsás moly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Mompha divisella Herrich-Schäffer, 1854 – füzikéfűrő lándzsás moly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

Blastobasidae – Avarevőmolyfélék

- Blastobasis phycidella* (Zeller, 1839) – közönséges avarevőmoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Blastobasis huemeri Sinev, 1993 – erdei avarevőmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
Hypatopa inunctella (Zeller, 1839) – barna avarevőmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Tecnerium perplexum (Gozmány, 1957) – magyar avarevőmoly – DDC Sejcei kőbánya.

Autostichidae – Avarmolyfélék

- Oegoconia caradjai* Popescu-Gorj et Capuse, 1965 – fátyolos avarmoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Oegoconia uralskella Popescu-Gorj et Capuse, 1965 – közönséges avarmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Látó-hegy.
Apatema whalleyi Popescu-Gorj et Capuse, 1965 – erdélyi avarmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Donaspastus pannonicus Gozmány, 1952 – magyar avarmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Pantacordis pales Gozmány, 1954 – pannimoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Amphisbatidae – Erdei-díszmolyfélék

- Pseudatemelia josephinae* (Toll, 1956) – lengyel díszmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Pseudatemelia flavifrontella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – avarlakó díszmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Hypercallia citrinalis (Scopoli, 1763) – pirossávós díszmoly – Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

Cosmopterigidae – Tündérmolyfélék

- Sorhagenia lophyrella* (Douglas, 1846) – közep európai tündérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pancalia leuwenhoekella* (Linnaeus, 1761) – fekete csápú ibolyamoly – Alsó-kút-völgy.
- Eteobalea anonymella* (Riedl, 1965) – névtelen tündérmoly – Bánya-völgy, Cigánybánya, Látó-hegy.
- Eteobalea gronoviella* (Scopoli, 1772) – gyűjtőványfű-tündérmoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Eteobalea albiapicella* (Duponchel, 1843) – gubóvirág-tündérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Pyroderces argyrogrammos* (Zeller, 1847) – ezüstmintás tündérmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cosmopterix lienigiella* Lienig et Zeller, 1846 – nádaknázó tündérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Gelechiidae – Sarlósajkú-molyepkefélék

- Caulastrocecis furfurella* (Staudinger, 1871) – budai sarlós moly – Agyagbánya.
- Megacraspedus dolosellus* Zeller, 1839 – fűvönélő kopármoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Megacraspedus binotella* (Duponchel, 1843) – kétpettyes kopármoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Chilopselaphus balneariellus* Chrétien, 1907 – dunántúli kopármoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Aristotelia decurtella* (Hübner, 1813) – seprősajkú sarlós moly – Agyagbánya, Látó-hegy.
- Aristotelia decoratella* (Staudinger, 1879) – díszes sarlós moly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Aristotelia subdecurtella* (Stainton, 1858) – fűzényhajtás-sarlós moly – Agyagbánya.
- Chrysoesthia drurella* (Fabricius, 1775) – labodarágó sarlós moly – Katalinpuszta erdőszélén.
- Isophrictis striatella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – varádcslakó sarlós moly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszélén.
- Pyncostola bohemiella* Nickerl, 1864 – cseh sarlós moly – Agyagbánya.
- Metzneria paucipunctella* (Zeller, 1839) – pipitérmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Metzneria neuropterella* (Zeller, 1839) – barnarácsos sarlós moly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Metzneria aestivella* (Zeller, 1839) – bábakalács-sarlós moly – Agyagbánya.
- Metzneria metzneriella* (Stainton, 1851) – imolamag-sarlós moly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Metzneria aprilella* (Herrich-Schäffer, 1854) – tűzesszárnyú sarlós moly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Metzneria tristella* Rebel, 1901 – ólomszínű sarlós moly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apodia bifractella* (Duponchel, 1843) – peremizsmag-sarlós moly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ptocheuusa abnormella* (Herrich-Schäffer, 1854) – peremizsvirág-sarlós moly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Argolamprotes micella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ezüstpetyes sarlós moly – Katalinpuszta erdőszélén.
- Monochroa tenebrella* (Hübner, 1817) – sóskafűró lópímoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eulamprotes wilkella* (Linnaeus, 1758) – ezüstsávós sarlós moly – Látó-hegy.
- Eulamprotes unicolora* (Duponchel, 1843) – zöldesszürke sarlós moly – Cselőtepuszta kulcsosház.

- Eulamprotes atrella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – orbáncfű-sarlósmoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Bryotropha domestica* (Haworth, 1828) – pettyes mohamoly – Agyagbánya.
- Bryotropha senectella* (Zeller, 1839) – barnásszürke mohamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Recurvaria nanella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kis-vörös-rügysodrómoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Recurvaria leucatella* (Clerck, 1759) – nagy-vörös-rügysodrómoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Gyadai-rét.
- Exoteleia dodecella* (Linnaeus, 1758) – fenyőrágó borzasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Stenolechia gemmella* (Linnaeus, 1758) – tölgyfűró sarlósmoly – Látó-hegy.
- Parastenolechia nigrinotella* (Zeller, 1847) – szőlőrágó sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Stenolechiodes pseudogemmellus* Elsner, 1996 – molyhostölgyes-sarlósmoly – Bánya-völgy.
- Parachronistis albiceps* (Zeller, 1839) – mogyorórügy-sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Teleiodes vulgella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – galagonya-borzasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Teleiodes luculella* (Hübner, 1813) – u-betűs borzasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Teleiodes wgae* (Nowicki, 1860) – szürke borzasmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Pseudotelphusa scalella* (Scopoli, 1763) – moharágó sarlósmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Teleiopsis diffinis* (Haworth, 1828) – juhsóska-sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Altenia scriptella* (Hübner, 1796) – patkós borzasmoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Gelechia sabinella* (Zeller, 1839) – borókarágó sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Gelechia rhombelliformis* Staudinger, 1871 – nyárfalevélszövő sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Psoricoptera gibbosella* (Zeller, 1839) – levélsodró sarlósmoly – Cigánybánya.
- Mirificarma eburnella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsdaszínű sarlósmoly – Agyagbánya.
- Mirificarma cytisella* (Treitschke, 1833) – zanótszövő sarlósmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Mirificarma mulinella* (Zeller, 1839) – seprőzanótvirág-sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Aroga flavicomella* (Zeller, 1839) – aranyfejű sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Athrips nigricostella* (Duponchel, 1842) – lucernafonó sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Athrips mouffetella* (Linnaeus, 1758) – lonclevél-sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scrobipalpa acuminatella* (Sircom, 1850) – aszatrágó sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scrobipalpa artemisiella* (Treitschke, 1833) – rozsdacsíkos sarlósmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scrobipalpa klimeschi* Povolny, 1967 – egyszínű sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scrobipalpa ocellatella* (Boyd, 1858) – répaaknázó sarlósmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Klimeschiopsis kiningerella* (Duponchel, 1843) – sárgaképzű sarlósmoly – Cigánybánya.
- Caryocolum viscariella* (Stainton, 1855) – kakukkszegfű-sarlósmoly – Cigánybánya.
- Caryocolum cauligenella* (Schmid, 1863) – szárduzzasztó sarlósmoly – Látó-hegy.
- Caryocolum blandella* (Douglas, 1852) – feketesávós csillaghúrmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Sophronia ascalis* Gozmány, 1951 – turjáni sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Sophronia sicariellus* (Zeller, 1839) – ürömfonó sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Syncopacma coronillella* (Treitschke, 1833) – koronafürt-övesmoly – Cigánybánya.

- Syncopacma cinctella* (Clerck, 1759) – ferdésávú övesmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Syncopacma ochrofasciella (Toll, 1936) – sárgacsíkos övesmoly – Agyagbánya.
Syncopacma albifrontella (Heinemann, 1870) – fehérfejű örvösmoly – Agyagbánya.
Syncopacma vinella (Banks, 1898) – angol övesmoly – Cigánybánya.
Aproaerema anthyllidella (Hübner, 1813) – nyúlhere-övesmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
Anacampsis timidella (Wocke, 1887) – tölgyesdró sarlósmoly – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
Anacampsis scintillella (Fischer von Röslerstamm, 1839) – napvirág-sarlósmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Crossobela trinotella (Herrich-Schäffer, 1856) – sárgaviolamoly – Agyagbánya.
Anarsia lineatella (Zeller, 1839) – barackragó sarlósmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Anarsia spartiella (Schränk, 1802) – seprőzanótmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Nothris verbascella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – okkersárga sarlósmoly – Agyagbánya, Katalinpuszta erdészház.
Dichomeris derasella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsdás sarlósmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Dichomeris limosella (Schläger, 1849) – lucernarágó sarlósmoly – Agyagbánya.
Dichomeris barbella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szakállas sarlósmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Dichomeris rasilella (Herrich-Schäffer, 1854) – szibériai sarlósmoly – Agyagbánya.
Acanthophila alacella (Zeller, 1839) – zuzmórágó sarlósmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
Brachmia dimidiella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – citromkocsord-lápmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Brachmia blandella (Fabricius, 1798) – fészeklakó lápmoly – Agyagbánya.
Brachmia inornatella (Douglas, 1850) – nádrágó lápmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Helcystogramma triannulella (Herrich-Schäffer, 1854) – szuláksodró lápmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Helcystogramma lutatella (Herrich-Schäffer, 1854) – nádtippan-lápmoly – Agyagbánya, Látó-hegy.
Helcystogramma albinervis Gerasimov, 1929 – fehérerű lápmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Acompsia cinerella (Clerck, 1759) – szürke sarlósmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
Acompsia tripunctella ([Denis et Schiffermüller], 1775) – oroslánszáj-sarlósmoly – Gyadai-rét.
Sitotroga cerealella (Olivier, 1789) – mezei gabonamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.

Limacodidae – Csigalepkék

- Apoda limacodes* (Hufnagel, 1766) – kagylólepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.

Zygaenidae – Csüngőlepkefélék

- Jordanita budensis* (Speyer et Speyer, 1858) – magyar fémllepke – DDC Sejcei kőbánya.
Zygaena punctum Ochsenheimer, 1808 – pettyes csüngőlepke – Alsó-kút-völgy, Látó-hegy.
Zygaena carniolica (Scopoli, 1763) – fehérgyűrűs csüngőlepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Zygaena ephialtes (Linnaeus, 1767) – változékony csüngőlepke – Látó-hegy.
Zygaena filipendulae (Linnaeus, 1758) – acélszínű csüngőlepke – Látó-hegy.

Sesiidae – Szitkárfélek

- Synanthedon vespiformis* (Linnaeus, 1761) – darázsszitkár – Agyagbánya.
Synansphecica triannuliformis (Freyer, 1845) – sóskaszitkár – Alsó-kút-völgy.
Chamaesphecica tenthrediniformis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – légyzitkár – Alsó-kút-völgy.

Cossidae – Farontőlepkefélék

- Cossus cossus* (Linnaeus, 1758) – fűzfarontőlepke – DDC Sejcei kőbánya.
Parahypopta caestrum (Hübner, 1808) – spárgalepke – DDC Sejcei kőbánya.
Dypsessa ulula (Borkhausen, 1790) – fokhagymalepke – Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Zeuzera pyrina (Linnaeus, 1761) – almafarontőlepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.

Tortricidae – Sodrómolyfélék

- Phtheochroa pulvillana* (Herrich-Schäffer, 1851) – spárgaszár-fúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Cochylimorpha straminea (Haworth, 1811) – fakó sárgamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Phalonidia gilvicomana (Zeller, 1847) – sárgatövű fúrómoly – Cigánybánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
Phalonidia manniana (Fischer von Röslerstamm, 1839) – turjáni fúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Gynnidomorpha permixtana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – lápi fúrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Agapeta hamana (Linnaeus, 1758) – közönséges sárgamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
Agapeta zoegana (Linnaeus, 1767) – barnacsíkos sárgamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Eupoecilia angustana (Hübner, 1799) – közönséges virágfúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
Aethes hartmanniana (Clerck, 1759) – ördögzemfúrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Aethes margarotana (Duponchel, 1836) – változékony fúrómoly – DDC Sejcei kőbánya.

- Aethes margaritana* (Haworth, 1811) – fényes fúrómoly – Agyagbánya.
Aethes tesserana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rácsos fúrómoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Aethes bilbaensis (Rössler, 1877) – csillámos sárgamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Aethes cnicana (Westwood, 1854) – bogáncsvirág-fúrómoly – Katalinpuszta erdészház.
Aethes rubigana (Trietschke, 1830) – bojtörjánvirág-fúrómoly – Gyadai-rét.
Diceratura ostrinana (Guenée, 1845) – bíborsávós fúrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
Cochylis roseana (Haworth, 1811) – apró piromoly – DDC Sejcei kőbánya.
Cochylis epilina Duponchel, 1843 – lentokmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Cochylis hybridella (Hübner, 1813) – keserűgyökér-fúrómoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
Cochylis dubitana (Hübner, 1799) – kis fúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Cochylis pallidana Zeller, 1847 – fakó fúrómoly – Agyagbánya.
Cochylis posterana Zeller, 1847 – aszatvirágmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
Cryptocochylis conjunctana (Mann, 1864) – budai fúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Falseuncaria ruficiliana (Haworth, 1811) – mezei fúrómoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
Tortrix viridana Linnaeus, 1758 – tölgyilonca – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Aleimma loeflingiana (Linnaeus, 1758) – tölgylevél-sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
Acleris bergmanniana (Linnaeus, 1758) – rozsdarácsos levélmoly – DDC Sejcei kőbánya.
Acleris forsskaleana (Linnaeus, 1758) – juharos-levélmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Acleris holmiana (Linnaeus, 1758) – fehérfoltos levélmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Acleris rhombana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – cifra levélmoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
Acleris schalleriana (Linnaeus, 1761) – nadálytő-levélmoly – DDC Sejcei kőbánya.
Acleris cristana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pamacsos levélmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
Acleris variegana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka levélmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Acleris hastiana (Linnaeus, 1758) – fűzfa-levélmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Acleris ferrugana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsdás levélmoly – Katalinpuszta erdészház.
Acleris notana (Donovan, 1806) – nyírfa-levélmoly – Katalinpuszta erdészház.
Neosphaleroptera nubilana (Hübner, 1799) – felhős sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Doloploca punctulana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – lonclakó sodrómoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
Tortricodes alternana ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tavaszi sodrómoly – Katalinpuszta erdészház.
Cnephasia incertana (Treitschke, 1835) – márványos sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Cnephasia communana (Herrich-Schäffer, 1851) – közönséges sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
Eulia ministrana (Linnaeus, 1758) – aranybarna sodrómoly – Bánya-völgy.

- Pseudargyrotoza conwagana* (Fabricius, 1775) – ezüstmintás sodrómoly – Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Epagoge grotiana* (Fabricius, 1781) – bokorerdei sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Paramesia gnomana* (Clerck, 1759) – okkerszínű sodrómoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Katalinpuszta erdészház.
- Paraclepsis cinctana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – galériás sodrómoly – Agyagbánya.
- Pseudeulia asinana* (Hübner, 1796) – korai sodrómoly – Bánya-völgy.
- Capua vulgana* (Frölich, 1828) – sárgásszürke sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Philedonides rhombicana* (Herrich-Schäffer, 1851) – rozsdasárga sodrómoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Archips oporana* (Linnaeus, 1758) – fenyőszodrómoly – Katalinpuszta erdészház.
- Archips podana* (Scopoli, 1763) – dudvarágó sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Archips crataegana* (Hübner, 1799) – cseresznyeilonca – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Archips xylosteana* (Linnaeus, 1758) – kökényszölvő sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Archips rosana* (Linnaeus, 1758) – rózsailonca – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Choristoneura hebenstreitella* (Müller, 1764) – mogyorós-sodrómoly – Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Argyrotaenia ljungiana* (Thunberg, 1797) – ékes sodrómoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Ptycholomoides aeriferanus* (Herrich-Schäffer, 1851) – vörösfenyő-sodrómoly – Agyagbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Ptycholoma lecheana* (Linnaeus, 1758) – ezüstsávós sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pandemis corylana* (Fabricius, 1794) – sárga sodrómoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Pandemis cerasana* (Hübner, 1796) – kertí sodrómoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Pandemis heparana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ligeti sodrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pandemis dumetana* (Treitschke, 1835) – mocsári sodrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Syndemis musculana* (Hübner, 1799) – füstös sodrómoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Aphelia paleana* (Hübner, 1793) – sápadt sodrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Aphelia ferugana* (Hübner, 1793) – okkersárga sodrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Aphelia viburnana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – parlagi sodrómoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Dichelia histrionana* (Frölich, 1828) – lucfenyő-sodrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Clepsis rurinana* (Linnaeus, 1758) – fakó sodrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Clepsis pallidana* (Fabricius, 1776) – aransárga sodrómoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.

- Clepsis consimilana* (Hübner, 1817) – fagyal-sodrómoly – Sejce öregmeddő.
- Adoxophyes orana* (Fischer von Röslerstamm, 1834) – almailonca – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Isotrias hybridana* (Hübner, 1817) – cifra sodrómoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Bactra furfurana* (Haworth, 1811) – gyakori szittyómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Bactra robustana* (Christoph, 1872) – nagy szittyómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Endothenia gentianeana* (Hübner, 1799) – mácsonya-tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Endothenia oblongana* (Haworth, 1811) – héjakút-tükrösmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Endothenia nigricostana* (Haworth, 1811) – tisztessfü-tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eudemis profundana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fehérfoltos tükrösmoly – Cigánybánya, Agyagbánya.
- Pseudosciaphila branderiana* (Linnaeus, 1758) – homoki tükrösmoly – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Apotomis turbidana* Hübner, 1825 – nyárfalevélsodró tükrösmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Apotomis capreana* (Hübner, 1817) – fűzrüggyágó tükrösmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Orthotaenia undulana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csalánsodró tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Hedya salicella* (Linnaeus, 1758) – fehérhátú tükrösmoly – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Hedya nubiferana* (Haworth, 1811) – rügysodró tükrösmoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Hedya pruniana* (Hübner, 1799) – szilvarügymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Metendothenia atropunctana* (Zetterstedt, 1839) – pettyes tükrösmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Celypha rufana* (Scopoli, 1763) – ürömfúró tükrösmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Celypha striana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pitypangfúró tükrösmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Celypha cespitana* (Hübner, 1817) – mezei tükrösmoly – Agyagbánya.
- Loxoterma lacunana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vízparti tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Loxoterma rivulana* (Scopoli, 1763) – dudvasodró tükrösmoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Pristerognatha fuligana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bogáncsfúró tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Olethreutes arcuella* (Clerck, 1759) – avarevő tükrösmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Piniphila bifasciana* (Haworth, 1811) – tobozragó tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pseudohermenias abietana* (Fabricius, 1787) – fenyőtű-tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Lobesia botrana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka szőlőmoly – Agyagbánya.
- Lobesia abscisana* (Doubleday, 1849) – meredeksávós tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Lobesia reliquana* (Hübner, 1825) – erdei tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

- Lobesia bicinctana* (Duponchel, 1844) – kétcsíkú tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Thiodia torridana* (Lederer, 1859) – fehéröves tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Rhopobota stagnana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – horpadsávú tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Rhopobota naevana* (Hübner, 1817) – márványos tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Spilonota ocellana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szemes tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Gibberifera simplana* (Fischer von Röslerstamm, 1836) – rezgőnyárfa-tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Epinotia festivana* (Hübner, 1799) – barnatövű tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Epinotia nisella* (Clerck, 1759) – nyárfabarka-tükrömoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Zeiraphera isertana* (Fabricius, 1794) – tölgysodró tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Phaneta pauperana* (Duponchel, 1843) – gyepűrózsa-tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pelochrista decolorana* (Freyer, 1842) – fakó tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Pelochrista caecimaculana* (Hübner, 1799) – vakfoltú tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pelochrista mollitana* (Zeller, 1847) – mediterrán tükrömoly – Agyagbánya.
- Pelochrista hepatariana* (Herrich-Schäffer, 1851) – májszínű tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eucosma cana* (Haworth, 1811) – aszatvirág-tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Eucosma scutana* (Constant, 1893) – zsoldinarágó tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Eucosma hohenwartiana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bogáncsvirág-tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Eucosma balatonana* (Osthelder, 1937) – dunántúli tükrömoly – Katalinpuszta erdészház.
- Eucosma tripoliana* (Barret, 1880) – sziki tükrömoly – Agyagbánya.
- Eucosma albidulana* (Herrich-Schäffer, 1851) – zsoldina-tükrömoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Eucosma metzneriana* (Treitschke, 1830) – ürömgökér-tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Eucosma conterminana* (Herrich-Schäffer, 1845) – saláta-tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Gypsonoma dealbana* (Frölich, 1828) – barkarágó tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Epiblema sticticana* (Fabricius, 1794) – fehérpettyes tükrömoly – Agyagbánya.
- Epiblema scutulana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – réti tükrömoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Epiblema foenella* (Linnaeus, 1758) – kampósfoltú tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Epiblema junctana* (Herrich-Schäffer, 1856) – turjáni tükrömoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Epiblema graphana* (Treitschke, 1835) – cickafark-tükrömoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Epiblema similana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nyírlakó tükrömoly – Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

- Notocelia cynosbatella* (Linnaeus, 1758) – rózsahajtás-tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Notocelia uddmanniana* (Linnaeus, 1758) – málnasodró tükrömoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
- Notocelia aquana* Hübner, 1799) – rózsariügy-tükrömoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
- Notocelia incarnatana* (Hübner, 1800) – jajrózsa-tükrömoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Látó-hegy.
- Notocelia trimaculana* (Haworth, 1811) – galagonya-tükrömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Gravitarmata margarotana* (Heinemann, 1863) – márványos gyantamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Rhyacionia buoliana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fenyőilonca – DDC Sejcei kőbánya.
- Rhyacionia pinicolana* (Doubleday, 1849) – piros gyantamoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Rhyacionia pinivorana* (Lienig et Zeller, 1846) – tarka gyantamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Eucosmomorpha albersana* (Hübner, 1813) – hóbogymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Enarmonia formosana* (Scopoli, 1763) – kéregmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis laetana* (Fabricius, 1775) – fehér horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis obtusana* (Haworth, 1811) – kutyabenge-horgasmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ancylis comptana* (Frölich, 1828) – szamóca-horgasmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis upupana* (Treitschke, 1835) – szilsodró horgasmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis geminana* (Donovan, 1806) – hullámos horgasmoly – Katalinpuszta erdőszház.
- Ancylis diminutana* (Haworth, 1811) – apró horgasmoly – Gyadai-rét.
- Ancylis selenana* (Guenée, 1845) – sötét horgasmoly – Gyadai-rét.
- Ancylis unculana* (Haworth, 1811) – szedersodró horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.
- Ancylis apicella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bengesodró horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ancylis paludana* (Barret, 1871) – turjáni horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Ancylis badiana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bükkönysodró horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis achatana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – márványos horgasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Ancylis mitterbacheriana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyesodró horgasmoly – Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Ancylis tineana* (Hübner, 1799) – galagonyasodró horgasmoly – Agyagbánya.
- Cydia nigricana* (Fabricius, 1794) – borsómoly – Agyagbánya.
- Cydia succedana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kerepmagmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cydia medicaginis* (Kuznetsov, 1962) – lucerna-magrágómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Cydia microgrammana* (Guenée, 1845) – iglice-magrágómoly – Agyagbánya.

- Cydia conicolana* (Heylaerts, 1874) – fenyőhajtás-tükrösmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Cydia strobilella* (Linnaeus, 1758) – fenyőhajtásmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cydia pactolana* (Zeller, 1840) – fenyőkéregmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cydia pomonella* (Linnaeus, 1758) – almamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Cydia pyrivora* (Danilevsky, 1947) – körtemoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cydia triangulella* (Goeze, 1783) – tölgymakkmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
- Cydia fagiglandana* (Zeller, 1841) – bükkmakkmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Katalinpuszta erdőszház.
- Cydia amplana* (Hübner, 1799) – mogyorómoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Lathronympha strigana* (Fabricius, 1775) – orbáncfű-magrágómoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Grapholita fissana* (Frölich, 1828) – bükkönymagmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Grapholita compositella* (Fabricius, 1775) – lucernahüvelymoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Gyadai-rét.
- Grapholita gemmiferana* (Treitschke, 1835) – lednekmagmoly – Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Grapholita nebritana* (Treitschke, 1930) – dudafürtmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Aspila funebrana* (Treitschke, 1835) – szilvamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Aspila janthinana* (Duponchel, 1835) – galagonyabogyó-tükrösmoly – Cigánybánya.
- Pammene amygdalana* (Duponchel, 1843) – aranyos gubacsmoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Pammene querceti* (Gozmány, 1957) – magyar tölgymakkmoly – Bánya-völgy.
- Pammene fasciana* (Linnaeus, 1761) – makkfúrómoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
- Pammene splendidulana* (Guenée, 1845) – pompás tükrösmoly – Bánya-völgy.
- Pammene gallicolana* Lienig et Zeller, 1846 – francia gubacsmoly – Bánya-völgy, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Pammene giganteana* (Peyerimhoff, 1863) – tükrös gubacsmoly – Bánya-völgy.
- Pammene argyrana* (Hübner, 1799) – feketeszegélyű gubacsmoly – Bánya-völgy.
- Strophedra nitidana* (Fabricius, 1794) – tölgylevél-tükrösmoly – Katalinpuszta erdőszház.
- Strophedra weirana* (Douglas, 1850) – bükklevél-tükrösmoly – Agyagbánya.
- Dichrorampha plumbana* (Scopoli, 1763) – sötét gyökérfúrómoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Dichrorampha simpliciana* (Haworth, 1811) – feketeüröm-gyökérfúrómoly – Agyagbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Dichrorampha heegerana* (Duponchel, 1843) – barna gyökérfúrómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Dichrorampha gueneana* Obratsov, 1953 – aranysegélyű gyökérfúrómoly – Agyagbánya.

Choreutidae – Levélmolyfélék

Millieria dolosalis (Heydenreich, 1851) – farkasalmamoly – Agyagbánya, Látó-hegy.

Epermeniidae – Íveltszárnyú-molyfélék

- Epermenia insecurella* (Stainton, 1849) – ólomszínű íveltömoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Epermenia illigerella (Hübner, 1813) – podagrafű-íveltömoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Epermenia pontificella (Hübner, 1796) – tarka íveltömoly – Látó-hegy.
Ochromolopis ictella (Hübner, 1813) – zsellérke-íveltömoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

Alucitidae – Soktollúmolyfélék

- Alucita grammodactyla* Zeller, 1841 – ördög szem-soktollúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Pterophoridae – Tollasmolyfélék

- Agdistis adactyla* (Hübner, 1823) – közönséges egytollúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Platyptilia gonodactyla ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ékmintás tollasmoly – Gyadai-rét.
Platyptilia tetradactyla (Linnaeus, 1761) – okkersárga tollasmoly – Agyagbánya.
Stenoptilia stigmatodactyla (Zeller, 1852) – ördög szem-tollasmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Cnaemidophorus rhododactyla ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rózsabogyó-tollasmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.
Crombrugghia distans (Zeller, 1847) – rozsdabarna tollasmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Crombrugghia tristis (Zeller, 1841) – gyászos tollasmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Capperia celeusi Frey, 1886 – gamandor-tollasmoly – Cigánybánya, Alsó-kút-völgy.
Pterophorus pentadactylus (Linnaeus, 1758) – fehér tollasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
Pterophorus ischnodactylus (Treitschke, 1833) – szulák-tollasmoly – Agyagbánya.
Oidematophorus constanti (Ragonot, 1875) – peremizsrágó tollasmoly – Agyagbánya.
Oidematophorus carphodactylus (Hübner, 1813) – kénsárga tollasmoly – Agyagbánya.
Adaina microdactyla (Hübner, 1813) – sédkender-tollasmoly – Gyadai-rét.
Emmelina monodactyla (Linnaeus, 1758) – közönséges tollasmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.

Carposinidae – Bogyórágómolyfélék

- Carposina scirrhosella* Herrich-Schäffer, 1853 – közönséges csipkebogyómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Thyrididae – Ablakosmolyfélék

- Thyris fenestrella* (Scopoli, 1763) – gyakori ablakosmoly – Agyagbánya.

Pyralidae – Fényiloncafélék

- Aphomia sociella* (Linnaeus, 1758) – méhviaszmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.

- Lamoria anella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – törmelékmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Galleria mellonella* (Linnaeus, 1758) – nagy viaszomoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Synaphe punctalis* (Fabricius, 1775) – hosszúlábú fényilonca – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Pyralis regalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pompás fényilonca – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Pyralis farinalis* Linnaeus, 1758 – lisztilonca – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Actenia brunnealis* (Treitschke, 1829) – barna fényilonca – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Actenia honestalis* (Treitschke, 1829) – karsztlakó fényilonca – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Hypsopygia costalis* (Fabricius, 1775) – szénailonca – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Herculia incarnatalis* (Zeller, 1847) – piros fényilonca – Agyagbánya.
- Herculia rubidalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörös fényilonca – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Orthopygia glaucinalis* (Linnaeus, 1758) – rezes fényilonca – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Endotricha flammealis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tűzesszárnyú fényilonca – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Trachonitis cristella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bokorrágó karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Elegia similella* (Zincken, 1818) – tölgyjáró karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Elegia atrifasciella* Ragonot, 1887 – feketesávós karcsúmoly – Agyagbánya.
- Pempeliella ornatella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – díszes karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Pempeliella dilutella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kakukkfű-karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Sciota fumella* (Eversmann, 1844) – hideglápi karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Selagia argyrella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ezüstös karcsúmoly – Katalinpuszta erdészház.
- Selagia spadicella* (Hübner, 1796) – kékfényű karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Etiella zinckenella* (Treitschke, 1832) – akác moly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Oncocera semirubella* (Scopoli, 1763) – lucernamoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Pempelia albariella* (Zeller, 1839) – csüdfű-karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Pempelia formosa* (Haworth, 1811) – ékes karcsúmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Pempelia obductella* (Zeller, 1839) – mentaszövő karcsúmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Psorosa dahliella* (Treitschke, 1832) – sárgacsíkos karcsúmoly – Agyagbánya.
- Dioryctria simplicella* Heinemann, 1863 – fenyőszövő karcsúmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Dioryctria abietella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fenyőrágó karcsúmoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

- Phycita meliella* Mann, 1864 – görög karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Phycita roborella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyszövő karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Hypochalcia decorella* (Hübner, 1817) – barna karcsúmoly – Alsó-kút-völgy.
- Epischnia prodromella* (Hübner, 1796) – imolarágó karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Nephopterix angustella* (Hübner, 1796) – kecskerágó-karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Conobathra tumidana* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bordás karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Conobathra repandana* (Fabricius, 1798) – tarkamintás karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Trachycera advenella* (Zincken, 1818) – gerleszínű karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Trachycera suavella* (Zincken, 1818) – karszterdei karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Trachycera legatea* (Haworth, 1811) – bengerágó karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Trachycera dulcella* (Zeller, 1848) – kökényszövő karcsúmoly – Agyagbánya.
- Trachycera marmorea* (Haworth, 1811) – márványos karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Acrobasis consociella* (Hübner, 1813) – szalagos karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Acrobasis glaucella* Staudinger, 1859 – hamvasfoltú karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Acrobasis obtusella* (Hübner, 1796) – körtelevélfonó karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Episcythrastis tetricella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tavaszi karcsúmoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Eurhodope rosella* (Scopoli, 1763) – rózsaszínű karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Myelois circumvoluta* (Geoffroy, 1785) – pettyes karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Euzophera bigella* (Zeller, 1848) – kétcsíkos karcsúmoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Euzopherodes charlottae* (Rebel, 1914) – magyar karcsúmoly – Agyagbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Nyctegretis lineana* (Scopoli, 1786) – agátszínű karcsúmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Nyctegretis triangulella* Ragonot, 1901 – háromszöges karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Ancylosis cinnamomella* (Duponchel, 1836) – fahéjszínű karcsúmoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Homoeosoma sinuellum* (Fabricius, 1794) – agyagsárga karcsúmoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Homoeosoma nebulella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – napraforgómoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

- Homoeosoma subalbatellum* Mann, 1864 – őszi karcsúmoly – Agyagbánya, Gyadai-rét, DDC Sejcei kőbánya.
- Homoeosoma nimbellum* (Duponchel, 1836) – apró karcsúmoly – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Phycitodes binaevella* (Hübner, 1813) – bogáncslakó karcsúmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Vitula biviella* (Zeller, 1848) – fenyővirág-karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Plodia interpunctella* (Hübner, 1813) – aszalványmoly – Cigánybánya.
- Ephestia kuehniella* Zeller, 1879 – lisztmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ephestia elutella* (Hübner, 1796) – készletmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Ephestia furcatella* (Herrich-Schäffer, 1849) – trópusi gyümölcsmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Anerastia lotella* (Hübner, 1813) – gabonarágó karcsúmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Hypsotropa unipunctella* (Ragonot, 1887) – sztyeppréti karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ematheudes punctella* (Treitschke, 1833) – kúposfejű karcsúmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scoparia subfusca* Haworth, 1811 – nagy mohailonca – Cigánybánya.
- Scoparia basistrigalis* Knaggs, 1866 – tarka mohailonca – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Scoparia ancipitella* (La Harpe, 1855) – apró mohailonca – DDC Sejcei kőbánya.
- Scoparia pyralella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hamvas mohailonca – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Dipleurina lacustrata* (Panzer, 1804) – fehér mohailonca – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Heliothela wulfeniana* (Scopoli, 1763) – fényes kormosmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Euchromius bellus* (Hübner, 1796) – cifra mozaikmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Chrysoteuchia culmella* (Linnaeus, 1758) – kerti fűgyökérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Crambus pascuella* (Linnaeus, 1758) – lápréti fűgyökérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Crambus pratella* (Linnaeus, 1758) – ékes fűgyökérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Crambus perlella* (Scopoli, 1763) – gyöngyházás fűgyökérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Agriphila tristella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – gyászos fűgyökérmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Agriphila inquinatella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Agriphila tolli* (Bleszinsky, 1952) – karszterdei fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
- Catoptria mytilella* (Hübner, 1805) – fehérécsfű fűgyökérmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Catoptria pinella* (Linnaeus, 1758) – ezüstös fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Catoptria falsella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hálós fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.

- Catoptria confusella* (Staudinger, 1882) – tarka fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejcei öregmeddő, Látó-hegy.
- Catoptria verellus* (Zincken, 1817) – kormos fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Xanthocrambus saxonellus* (Zincken, 1821) – sárga fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Chrysocrambus linetellus* (Fabricius, 1781) – déli fűgyökérmoly – Katalinpuszta erdészház.
- Chrysocrambus craterella* (Scopoli, 1763) – rácsos fűgyökérmoly – Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Thisanotia chrysonuchella* (Scopoli, 1763) – tavaszi fűgyökérmoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Pediasia luteella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – agyagsárga fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Pediasia contaminella* (Hübner, 1796) – mocskos fűgyökérmoly – Gyadai-rét.
- Platytes cerussella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – törpe fűgyökérmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Platytes alpinella* (Hübner, 1813) – moharágómoly – Agyagbánya.
- Cataclysta lemnata* (Linnaeus, 1758) – békalencsemoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Paraponyx stratiotatum* (Linnaeus, 1758) – közönséges vízimoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Aporodes floralis* (Hübner, 1809) – articsókaevő tűzmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Cynaeda dentalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – gyakori ciframoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Epacestria pustulalis* (Hübner, 1823) – atracélragó tűzmoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Evergestis frumentalis* (Linnaeus, 1761) – tavaszi dudvamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Evergestis forficalis* (Linnaeus, 1758) – veteménymoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Evergestis extimalis* (Scopoli, 1763) – kerti dudvamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Evergestis limbata* (Linnaeus, 1767) – közönséges dudvamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Evergestis aenealis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – patinás dudvamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Udea accolalis* (Zeller, 1867) – láperdei tűzmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Opsibotys fuscalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke tűzmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Loxostege sticticalis* (Linnaeus, 1761) – muszkamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejcei öregmeddő.
- Ecpyrrhorrhoe rubiginalis* (Hübner, 1796) – rozsdavörös tűzmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Pyrausta cingulata* (Linnaeus, 1758) – fehéröves kormosmoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Pyrausta sanguinalis* (Linnaeus, 1767) – vérszínű bíbormoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Pyrausta despicata* (Scopoli, 1763) – réti bíbormoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Pyrausta aurata* (Scopoli, 1763) – aranyló bíbormoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

- Pyrausta purpuralis* (Linnaeus, 1758) – közönséges bíbormoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Pyrausta ostrinalis* (Hübner, 1796) – ritka bíbormoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Uresiphita gilvata* (Fabricius, 1794) – feketeöves dudvamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Sitochroa palealis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kénsárga dudvamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Sitochroa verticalis* (Linnaeus, 1758) – világossárga dudvamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Perinophela lancealis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hosszúszárnú tűzmoly – Katalinpuszta erdőszház.
- Phlyctaenia coronata* (Hufnagel, 1767) – koronás dudvamoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Phlyctaenia stachydalis* (Zincken, 1821) – mocsári dudvamoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Phlyctaenia perlucidalis* (Hübner, 1809) – lápréti tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét.
- Mutuuraia terrealis* (Treitschke, 1824) – barnásszürke tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Sclerocona acutella* (Eversmann, 1842) – hegyesszárnú tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Ostrinia nubilalis* (Hübner, 1796) – kukoricamoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Ebulea crocealis* (Hübner, 1796) – okkerszárnú tűzmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Anania verbascalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – aranyszínű dudvamoly – Alsó-kút-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.
- Eurrhyncha hortulata* (Linnaeus, 1758) – tarka csalánmoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Paratalanta hyalinalis* (Hübner, 1796) – üvegszárnú tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Pleuroptya ruralis* (Scopoli, 1763) – csalánévő tűzmoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Mecyna flavalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csalánszövő tűzmoly – Látó-hegy.
- Mecyna trinalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tetemtoldó-tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Agrotera nemoralis* (Scopoli, 1763) – ligeti tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Diasemia reticularis* (Linnaeus, 1761) – betűmintás tűzmoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdőszház.
- Dolicharthria punctalis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hosszúlábú tűzmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Metasia ophialis* (Treitschke, 1829) – kígyósávós tűzmoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Nomophila noctuella* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges vándormoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

A NASZÁLY NAGYLEPKÉI (MACROLEPIDOPTERA)

Lasiocampidae – Szövőlepkék

- Dendrolimus pini* (Linnaeus, 1758) – fenyőpohók – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Eriogaster lanestris* (Linnaeus, 1758) – barna (tavaszi) gyapjasszövő – Gyadai-rét.
- Gastropacha quercifolia* (Linnaeus, 1758) – tölgylevélpohók – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Lasiocampa trifolii* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – lóhereszövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Macrothylacia rubi* (Linnaeus, 1758) – málnaszövő – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy, Sejce, Vaskapu alja.
- Malacosoma castrensis* (Linnaeus, 1758) – kutyatejszövő – DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Malacosoma neustria* (Linnaeus, 1758) – gyűrűsszövő – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Kút-völgy.
- Odonestis pruni* (Linnaeus, 1758) – szilvafapohók – DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Phylodesma tremulifolia* (Hübner, 1810) – nyárfalevélpohók – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Poecilocampa populi* (Linnaeus, 1758) – nyárfaszövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Trichiura crataegi* (Linnaeus, 1758) – galagonyaszövő – Agyagbánya, Cigánybánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.

Lemoniidae – Őszi szövőők

- Lemonia taraxaci* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pitypangszövő – Kút-völgy.

Sphingidae – Szenderek

- Acherontia atropos* (Linnaeus, 1758) – halálfejes szender (halálfejes lepke) – „Kosd-Vác”.
- Agrius convolvuli* (Linnaeus, 1758) – folyófűszender – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Sphinx ligustri* (Linnaeus, 1758) – fagyalszender – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Hyloicus pinastri* (Linnaeus, 1758) – fenyőszender – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Laothoe populi* (Linnaeus, 1758) – nyárfaszender – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Kút-völgy.
- Marumba quercus* (Linnaeus, 1758) – tölgyfaszender – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Mimas tiliae* (Linnaeus, 1758) – hársfaszender – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Smerinthus ocellatus* (Linnaeus, 1758) – esti pávaszemes-szender – Katalinpuszta erdészház.
- Macroglossum stellatarum* (Linnaeus, 1758) – kacsafarkú szender – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy, „Naszály”.
- Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772) – törpészender – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.

Deilephila elpenor (Linnaeus, 1758) – szőlőszender – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Kút-völgy.

Deilephila porcellus (Linnaeus, 1758) – piros szender – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Kút-völgy, Vaskapu alja, Sejce.

Hyles euphorbiae (Linnaeus, 1758) – kutyatejszender – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.

Hyles galii (Rottemburg, 1775) – galajszender – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.

Hyles livornica (Esper, 1780) – sávós szender – DDC Sejcei kőbánya.

Saturniidae – Pávaszemes szövőők

Saturnia (Eudia) pavonia (Linnaeus, 1758) – kis pávaszem – Cselőtepuszta kulcsosház, Sejce.

Saturnia pyri ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagy pávaszem – DDC Sejcei kőbánya, Sejce.

Hesperiidae – Busalepkéfélék

Carcharodus alcae (Esper, 1780) – mályva-busalepke – Agyagbánya, Sejce.

Carcharodus flocciferus (Zeller, 1847) – pemetefű-busalepke – Sejce.

Carcharodus lavatherae (Esper, 1783) – tisztessű-busalepke – Agyagbánya, „Naszály”.

Erynnis tages (Linnaeus, 1758) – cigány busalepke – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Sejce.

Pyrgus fritillarius (Poda, 1761) – nagy busalepke – Naszály csúcs.

Pyrgus malvae (Linnaeus, 1758) – kis busalepke – „Naszály”, Sejce.

Spialia orbifer (Hübner, 1823) – törpebusalepke – Agyagbánya, Sejce.

Hesperia comma (Linnaeus, 1758) – vesszős busalepke – Gyadai-rét, „Kosd-Vác”, Sejce.

Ochlodes sylvanus (Esper, 1779) – erdei busalepke – Gyadai-rét, „Naszály”, Sejce.

Thymelicus lineolus Ochsenheimer, 1808 – vonalas busalepke – Gyadai-rét, „Kosd-Vác”, Sejce.

Thymelicus sylvestris (Poda, 1761) – barna busalepke – Gyadai-rét, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Carterocephalus palaemon (Pallas, 1771) – kockás busalepke – Gyadai-rét, Látó-hegy.

Heteropterus morpheus (Pallas, 1771) – tükrös busalepke – Sejce.

Papilionidae – Pillangófélék

Parnassius mnemosyne (Linnaeus, 1758) – kis apollólepke – Alsó-kút-völgy, Látó-hegy, Sejce.

Zerynthia polyxena ([Denis et Schiffermüller], 1775) – farkasalmalepke – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Iphiclides podalirius (Linnaeus, 1758) – kardfarkú pillangó (kardoslepke) – Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Papilio machaon (Linnaeus, 1758) – fecskéfarkú pillangó (fecskéfarkú lepke) – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Pieridae – Fehérlepkefélék

Colias alfacariensis Ribbe, 1905 – déli kénylepke – Agyagbánya, Sejce.

Colias croceus (Geoffroy in Fourcroy, 1785) – sáfrányszínű kénylepke – „Kosd-Vác”, Sejce.

Colias erate (Esper, 1805) – keleti kénylepke – Sejce.

- Colias hyale* (Linnaeus, 1758) – fakó kéneslepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Kőporos, Sejce.
Colias myrmidone (Esper, 1781) – narancsszínű kéneslepke – „Kosd-Vác”.
Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758) – citromlepke – Agyagbánya, Sejce.
Leptidea sinapis (Linnaeus, 1758) – kis mustárlepke – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, „Kosd-Vác”, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Aporia crataegi (Linnaeus, 1758) – galagonyalepke – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Pieris brassicae (Linnaeus, 1758) – káposztalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.
Pieris napi (Linnaeus, 1758) – repcelepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Pieris rapae (Linnaeus, 1758) – réपालepke – Agyagbánya, Bánya-völgy, „Kosd-Vác”, Sejce.
Pontia daplidiceae (Linnaeus, 1758) – rezedalepke – „Kosd-Vác”, Sejce.
Anthocharis cardamines (Linnaeus, 1758) – hajnalpírlepke – Agyagbánya, Bánya-völgy, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce.

Lycaenidae – Boglárkalepke-félék

- Lycaena alciphron* (Rottemburg, 1775) – ibolyás tűzlepke – Sejce.
Lycaena dispar rutilus (Werneberg, 1864) – nagy tűzlepke – Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce.
Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1758) – közönséges tűzlepke – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Lycaena thersamon (Esper, 1784) – kis tűzlepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”.
Lycaena tityrus (Poda, 1761) – barna tűzlepke – Agyagbánya, Gyadai-rét, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Lycaena virgaureae (Linnaeus, 1758) – aranyos tűzlepke – Látó-hegy, „Naszály”.
Callophrys rubi (Linnaeus, 1758) – zöldfonákú szederboglárka – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, „Naszály”, Sejce.
Satyrrium pruni (Linnaeus, 1758) – szilva-farkosboglárka – Agyagbánya, Sejce.
Satyrrium acaciae (Fabricius, 1787) – kis farkosboglárka – Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Satyrrium ilicis (Esper, 1779) – tölgy-farkosboglárka (cserfalepke) – Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Satyrrium spinii ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kökény-farkosboglárka – Agyagbánya, „Naszály”, Sejce.
Satyrrium w-album (Knoch, 1782) – w-betűs farkosboglárka – Sejce.
Neozephyrus quercus (Linnaeus, 1758) – tölgyfaboglárka – Kőporos, „Naszály”, Sejce.
Thecla betulae (Linnaeus, 1758) – nyírfaboglárka – „Naszály”, Sejce.
Aricia agestis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szalagos szerecsenboglárka – Agyagbánya, „Naszály”, Sejce.
Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758) – bengeboglárka – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.
Cupido minimus (Fuessly, 1775) – törpeboglárka – Agyagbánya, Bánya-völgy, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Cupido osiris (Meigen, 1829) – hegyi törpeboglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Everes alcetas (Hoffmanssegg, 1804) – palakék boglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Everes argiades (Pallas, 1771) – ékes boglárka – Agyagbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce.
Everes decoloratus (Staudinger, 1886) – kormos boglárka – Agyagbánya, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
Glaucopsyche alexis (Poda, 1761) – nagyszemes boglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

- Jolana iolas* (Ochsenheimer, 1816) – magyar boglárka – „Naszály”, Sejce.
Maculinea arion (Linnaeus, 1758) – nagypettyes boglárka – „Kosd-Vác”, „Naszály”.
Maculinea ligurica (Wagner, 1904) – azúrkék (türkiz) boglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Plebejus argus (Linnaeus, 1758) – ezüstös boglárka – Agyagbánya, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Plebejus argyrognomon (Bergstrasser, 1779) – csillogó boglárka – Agyagbánya, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Plebejus idas (Linnaeus, 1758) – északi boglárka – Sejce.
Polyommatus admetus (Esper, 1785) – barnabundás boglárka – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Polyommatus amandus (Schneider, 1792) – bükkönyboglárka (csillogó boglárka) – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.
Polyommatus bellargus (Rottemburg, 1775) – égszínkék boglárka – „Kosd-Vác”, Sejce.
Polyommatus daphnis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csipkés boglárka – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Polyommatus dorylas ([Denis et Schiffermüller], 1775) – mezei boglárka – Sejce.
Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775) – közönséges boglárka – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Polyommatus semiargus (Rottemburg, 1775) – aprószemes boglárka – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.
Polyommatus thersites (Cantener, 1835) – baltacím boglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Pseudophilotes schiffermuelleri (Hemming, 1929) – kisszemes boglárka – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Scolitantides orion (Pallas, 1771) – szemes boglárka – Kőporos, Látó-hegy, Sejce.

Riodinidae – Kockáslepkefélék

- Hamearis lucina* (Linnaeus, 1758) – kockáslepke – Katalinpuszta erdőszélén, „Kosd-Vác”, Sejce.

Nymphalidae – Tarkalepkefélék

- Libythea celtis* (Laicharting in Fuessly, 1782) – csőröslepke – Látó-hegy.
Apatura ilia ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kis színjátszólepke – „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.
Apatura iris (Linnaeus, 1758) – nagy színjátszólepke – „Naszály”.
Neptis rivularis (Scopoli, 1763) – nagy fehérsávospoke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Naszály csúcs, Sejce.
Melitaea cinxia (Linnaeus, 1758) – réti tarkalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce.
Melitaea didyma (Esper, 1779) – tüzes tarkalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce.
Melitaea phoebe ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagy tarkalepke – „Kosd-Vác”, Sejce.
Melitaea trivialis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kis tarkalepke – Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Melitaea athalia (Rottemburg, 1775) – ligeti tarkalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.
Melitaea aurelia (Nickerl, 1850) – recés tarkalepke – Agyagbánya, Sejce.
Melitaea britomartis (Assmann, 1847) – veronika-tarkalepke – Agyagbánya, „Naszály”, Sejce.
Araschnia levana (Linnaeus, 1758) – pókhálós tarkalepke – Katalinpuszta erdőszélén, Sejce.

- Nymphalis (Inachis) io* (Linnaeus, 1758) – nappali pávaszem – Agyagbánya, Bánya-völgy, Sejce.
Nymphalis (Aglais) urticae (Linnaeus, 1758) – kis rókalepke – Agyagbánya, Sejce.
Nymphalis antiopa (Linnaeus, 1758) – gyászlepke – Bánya-völgy, Sejce.
Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758) – nagy rókalepke – Bánya-völgy, „Kosd-Vác”, Sejce.
Polygonia c-album (Linnaeus, 1758) – c-betűs tarkalepke – Bánya-völgy, „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.
Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758) – atalantalepke (admirálslepke) – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Vanessa cardui (Linnaeus, 1758) – bogáncsllepke – Sejce.
Argynnis adippe (Linnaeus, 1758) – ezüstös gyöngyházlepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Argynnis aglaja (Linnaeus, 1758) – kerekfoltú gyöngyházlepke – „Kosd-Vác”, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Argynnis niobe (Linnaeus, 1758) – ibolya-gyöngyházlepke – „Kosd-Vác”.
Argynnis (Pandoriana) pandora ([Denis et Schiffermüller], 1775) – zöldes gyöngyházlepke – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Sejce.
Argynnis paphia (Linnaeus, 1758) – nagy gyöngyházlepke – Látó-hegy, Sejce.
Brenthis daphne ([Denis et Schiffermüller], 1775) – málna-gyöngyházlepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.
Brenthis hecate ([Denis et Schiffermüller], 1775) – barna gyöngyházlepke – Gyadai-rét, Sejce.
Boloria dia (Linnaeus, 1758) – kis gyöngyházlepke – Agyagbánya, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Boloria selene ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fakó gyöngyházlepke – Gyadai-rét.
Issoria lathonia (Linnaeus, 1758) – közönséges gyöngyházlepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.
Aphantopus hyperanthus (Linnaeus, 1758) – közönséges ökörszemlepke – „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Arethusana arethusa ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges szemeslepke – Látó-hegy, Sejce.
Brintesia circe (Linnaeus, 1758) – fehéröves szemeslepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Chazara briseis (Linnaeus, 1758) – tarka szemeslepke – „Kosd-Vác”.
Hipparchia fagi (Scopoli, 1763) – szürkeöves szemeslepke – Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Hipparchia semele (Linnaeus, 1758) – barna szemeslepke – „Kosd-Vác”.
Satyrus dryas (Scopoli, 1763) – fekete szemeslepke – Agyagbánya, Látó-hegy, Sejce.
Coenonympha arcania (Linnaeus, 1758) – fehéröves szénalepke – Agyagbánya, Kőporos, Látó-hegy, Sejce.
Coenonympha glycerion (Scopoli, 1763) – közönséges szénalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.
Coenonympha pamphilus (Linnaeus, 1758) – kis szénalepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce.
Lasiommata maera (Linnaeus, 1758) – nagyfoltú szemeslepke – Cigánybánya, „Naszály”, Sejce.
Lasiommata megera (Linnaeus, 1758) – vörös szemeslepke – Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
Pararge aegeria (Linnaeus, 1758) – erdei szemeslepke – Bánya-völgy, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce.
Maniola jurtina (Linnaeus, 1758) – nagy ökörszemlepke – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Maniola lycaon (Kuehn, 1758) – erdei ökörszemlepké – „Kosd-Vác”.

Melanargia galathea (Linnaeus, 1758) – közönséges sakkáblalepké – Agyagbánya, Kőporos, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.

Drepanidae – Sarlósszövők

Cilix glaucata (Scopoli, 1763) – szürkefoltos törpesszövő – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Sejce.

Drepana falcataria (Linnaeus, 1758) – nyárfa-sarlósszövő – Cigánybánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.

Sabra harpagula (Esper, 1786) – hársfa-sarlósszövő – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Vaskapu alja.

Watsonalla binaria (Hufnagel, 1767) – tölgyfa-sarlósszövő – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Vaskapu alja, Sejce.

Watsonalla cultraria (Fabricius, 1775) – bükkfa-sarlósszövő – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház.

Thyatiridae – Pihésszövők

Asphalia ruficollis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörösnakú pihésszövő – Bánya-völgy.

Polyploca ridens (Fabricius, 1787) – zöldes pihésszövő – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.

Cymatophorima diluta ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ősz pihésszövő – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.

Habrosyne pyritoides (Hufnagel, 1767) – fehérsávós pihésszövő – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.

Tethea ocularis (Linnaeus, 1758) – pápaszemes pihésszövő – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

Tethea or ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bélyeges pihésszövő – Agyagbánya, Cigánybánya, Kút-völgy.

Thyatira batís (Linnaeus, 1758) – rózsafoltos pihésszövő – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház, „Kosd-Vác”, „Naszály”, Sejce.

Geometridae – Araszolólepkék

Alsophila aescularia ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tavaszi juhararaszoló – Katalinpuszta erdőszház.

Alsophila aceraria ([Denis et Schiffermüller], 1775) – négyettyes téliaraszoló – Bánya-völgy.

Lythria purpuraria (Linnaeus, 1758) – bíborsávós pirosaraszoló – DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

Cataclysmo riguata (Hübner, 1813) – hullámvonalas szürkearaszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja, Sejce.

Scotopteryx coarctaria ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vonalkás araszoló – Agyagbánya.

- Scotopteryx luridata* (Hufnagel, 1767) – ólomszürke araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Scotopteryx chenopodiata* (Linnaeus, 1758) – libatop-araszoló – Agyagbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”.
- Scotopteryx moeniata* (Scopoli, 1763) – sötétsávú araszoló – Agyagbánya, „Kosd-Vác”.
- Costaconvexa polygrammata* (Borkhausen, 1794) – soksávú araszoló – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Vaskapu alja.
- Catarhoe cuculata* (Hufnagel, 1767) – csuklyás tarkaaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Catarhoe rubidata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – piros tarkaaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Campyogramma bilineata* (Linnaeus, 1758) – kétvonalas sávसारaszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Xanthorhoe fluctuata* (Linnaeus, 1758) – közönséges tarkaaraszoló – Vaskapu alja.
- Xanthorhoe ferrugata* (Clerck, 1759) – kerti tarkaaraszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Euphya biangulata* (Haworth, 1809) – szegletes tarkaaraszoló – Agyagbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Epirrhoe tristata* (Linnaeus, 1758) – gyászos tarkaaraszoló – Agyagbánya.
- Epirrhoe galiata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sávos galajaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”.
- Epirrhoe rivata* (Hübner, 1813) – ékfoltos tarkaaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Epirrhoe alternata* (Müller, 1764) – galaj-tarkaaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Vaskapu alja.
- Earophila badiata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csipkerózsa-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Anticlea derivata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vadrózsa-araszoló – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Vaskapu alja.
- Pelurga comitata* (Linnaeus, 1758) – nagy tarkaaraszoló – Agyagbánya.
- Hydriomena furcata* (Thunberg, 1784) – változékony tarkaaraszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Colostygia olivata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – olajzöld levélaraszoló – Bánya-völgy, Cigánybánya, Látó-hegy.
- Colostygia pectinataria* (Knoch, 1781) – zöld levélaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Chloroclysta siterata* (Hufnagel, 1767) – salátazöld araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Cidaria fulvata* (Forster, 1771) – rózsaaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Pennithera firmata* (Hübner, 1822) – rozsdabarna erdeifenyő-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Thera obeliscata* (Hübner, 1787) – barnasávú szürkearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eulithis prunata* (Linnaeus, 1758) – kökény-tarkaaraszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Eulithis mellinata* (Fabricius, 1787) – sárga ribiszke-araszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Eulithis pyraliata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárga galajaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Cosmorhoe ocellata* (Linnaeus, 1758) – szemes galajaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce.

- Lampropteryx suffumata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – füstös hegyiaraszoló – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Operophtera brumata* (Linnaeus, 1758) – kis téliaraszoló – Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Epirrita dilutata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke ősziaraszoló – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Minoa murinata* (Scopoli, 1763) – kutyatej-araszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Asthena albulata* (Hufnagel, 1767) – gyertyán-fehéRARaszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Euchoeca nebulata* (Scopoli, 1763) – barnás égeraraszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Hydrelia flammeolaria* (Hufnagel, 1767) – narancssárga araszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Philereme vetulata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – levélsodró-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Philereme transversata* (Hufnagel, 1767) – varjútövis-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Hydria cervinalis* (Scopoli, 1763) – őzbarna araszoló – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Triphosia dubitata* (Linnaeus, 1758) – kutyabenge-araszoló – Cigánybánya, „Kosd-Vác”.
- Pareulype berberata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sóskafa-tarka araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Horisme vitalbata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka iszalag-araszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Vaskapu alja.
- Horisme corticata* (Treitschke, 1835) – barna iszalag-araszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”.
- Horisme tersata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fakó iszalag-araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Melanthia procellata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hullámos tarka araszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Anticollix sparsata* (Treitschke, 1828) – kerek szárnyú apró araszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Perizoma alchemillata* (Linnaeus, 1758) – árvacsalán-araszoló – Agyagbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Perizoma lugdunaria* (Herrich-Schäffer, 1855) – ligeti araszoló – Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Perizoma bifasciata* (Haworth, 1809) – szürkésávós apró araszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Látó-hegy.
- Gymnoscelis rufifasciata* (Haworth, 1809) – vörösszürke törpearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Chloroclystis v-ata* (Haworth, 1809) – zöldes törpearaszoló – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Vaskapu alja.
- Pasiphila rectangulata* (Linnaeus, 1758) – almavirág-törpearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Pasiphila chloerata* (Mabille, 1870) – hamvas törpearaszoló – Katalinpuszta erdészház.
- Eupithecia haworthiata* Doubleday, 1856 – iszalag-törpearaszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Eupithecia inturbata* (Hübner, 1817) – juhar-törpearaszoló – Látó-hegy.
- Eupithecia linariata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vonalas törpearaszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Eupithecia venosata* (Fabricius, 1787) – mécsvirág-törpearaszoló – Agyagbánya.
- Eupithecia alliaria* Staudinger, 1870 – vékony sávú törpearaszoló – Látó-hegy.

- Eupithecia dodoneata* Guenée, 1858 – tölgyes-törpearaszoló – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eupithecia ericeata* (Rambur, 1833) – hanga-törpearaszoló – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Eupithecia virgaureata* Doubleday, 1861 – sédkender-törpearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eupithecia innodata* (Hufnagel, 1767) – hegyesszárnyú törpearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eupithecia indigata* (Hübner, 1813) – erdeifenyő-törpearaszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eupithecia centaureata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – búzavirág-törpearaszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Eupithecia gueneata* Milliére, 1862 – téglavörös törpearaszoló – Agyagbánya.
- Eupithecia absinthiata* (Clerck, 1759) – üröm-törpearaszoló – Gyadai-rét.
- Eupithecia pauxillaria* Boisduval, 1840 – szürkésávós törpearaszoló – Agyagbánya, Látó-hegy.
- Eupithecia millefoliata* Roessler, 1866 – alföldi törpearaszoló – Látó-hegy.
- Eupithecia icterata* (de Villers, 1789) – rácsos törpearaszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Eupithecia succenturiata* (Linnaeus, 1758) – cickafark-törpearaszoló – Látó-hegy.
- Eupithecia denticulata* (Treitschke, 1828) – harangcsillag-törpearaszoló – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Aplocera plagiata* (Linnaeus, 1758) – szürke csíkosaraszoló – Alsó-kút-völgy, Bánya-völgy, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Lithostege griseata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke araszoló – „Kosd-Vác”.
- Lobophora halterata* (Hufnagel, 1767) – szárnyfüggelékes araszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Trichopteryx polycommata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörhenyes szürkearaszoló – Bánya-völgy.
- Idaea rufaria* (Hübner, 1799) – vörhenyes sávossaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, „Naszály”.
- Idaea ochrata* (Scopoli, 1763) – sárgásbarna sávossaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Idaea aureolaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – aranyos sávossaraszoló – Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea muricata* (Hufnagel, 1767) – mocsári pirosaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszél.
- Idaea rusticata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka apróaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea filicata* (Hübner, 1799) – felemásszárnyú apróaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Idaea moniliata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rácsos sávossaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea biseleta* (Hufnagel, 1767) – mocsári sávossaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea obsoletaria* (Rambur, 1833) – homályos sávossaraszoló – Agyagbánya, Látó-hegy.
- Idaea dilutaria* (Hübner, 1799) – szalmaszínű sávossaraszoló – „Kosd-Vác”.
- Idaea fuscovenosa* (Goeze, 1781) – szürkészélű sávossaraszoló – „Kosd-Vác”.
- Idaea humiliata* (Hufnagel, 1767) – sárgászélű apróaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Idaea politata* (Hübner, 1793) – vonalas apróaraszoló – „Naszály”.
- Idaea dimidiata* (Hufnagel, 1767) – gyakori apróaraszoló – DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”.

- Idaea subsericeata* (Haworth, 1809) – fehér apróaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Idaea pallidata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárgacsíkos sávosaraszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea trigeminata* (Haworth, 1809) – foltosszárnyú sávosaraszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Idaea aversata* (Linnaeus, 1758) – nagy sávosaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Idaea degeneraria* (Hübner, 1799) – barnás sávosaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Idaea deversaria* (Herrich-Schäffer, 1847) – egyszínű sávosaraszoló – DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Scopula immorata* (Linnaeus, 1758) – réti sávosaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Scopula nigropunctata* (Hufnagel, 1767) – feketepettyes araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Scopula virgulata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vesszős sávosaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Scopula ornata* (Scopoli, 1763) – díszes fehéraraszoló – Cigánybánya.
- Scopula rubiginata* (Hufnagel, 1767) – réti pirosaraszoló – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, „Naszály”.
- Scopula marginepunctata* (Goeze, 1781) – pettyes sávosaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Scopula incanata* (Linnaeus, 1758) – hamvas sávosaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, „Kosd-Vác”.
- Scopula immutata* (Linnaeus, 1758) – réti fehéraraszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Rhodostrophia vibicaria* (Clerck, 1759) – pirosszélű araszoló – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Cyclophora albicellaria* (Hübner, 1789) – aransárga pettyesaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya.
- Cyclophora annulata* (Schulze, 1775) – gyűrűs pettyesaraszoló – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Cyclophora ruficiliaria* (Herrich-Schäffer, 1855) – rózsás pettyesaraszoló – Cigánybánya.
- Cyclophora quercimontaria* (Bastelberger, 1897) – tölgyfa-pettyesaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Cyclophora punctaria* (Linnaeus, 1758) – sávos pettyesaraszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, „Naszály”, Vaskapu alja.
- Cyclophora linearia* (Hübner, 1799) – vonalas pettyesaraszoló – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Timandra griseata* (Petersen, 1902) – piroscsíkos csipkésaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Pseudoterpna pruinata* (Hufnagel, 1767) – hamvas zöldaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”.
- Comibaena bajularia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – foltos zöldaraszoló – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

- Thetidia smaragdaria* (Fabricius, 1787) – fűzöld zöldaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Hemistola chrysoprasaria* (Esper, 1795) – kékes zöldaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Jodis lactearia* (Linnaeus, 1758) – zöldes fehéraraszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Thalera fimbrialis* (Scopoli, 1763) – csipkés szélű zöldaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Hemitheia aestivaria* (Hübner, 1789) – nyírfa-zöldaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Chlorissa viridata* (Linnaeus, 1758) – sárgaszegélyű zöldaraszoló – „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Chlorissa cloraria* (Hübner, 1813) – barnaszegélyű zöldaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”.
- Phaiogramma etruscaria* (Zeller, 1849) – fehérpettyes zöldaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Lomaspilis marginata* (Linnaeus, 1758) – szegélyes nyárfaaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Naszály”, Vaskapu alja.
- Ligdia adustata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – barna levélaraszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Vaskapu alja.
- Stegania dilectaria* (Hübner, 1799) – sárga nyárfaaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Lomographa temerata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – foltos tavaszi-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Sejce, Vaskapu alja.
- Cabera pusaria* (Linnaeus, 1758) – fehér égeraraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Ennomos autumnaria* (Werneburg, 1859) – őszi levélaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Ennomos erosaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hársfa-levélaraszoló – Agyagbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”.
- Selenia dentaria* (Fabricius, 1775) – kétfoltos holdasaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, Vaskapu alja.
- Selenia lunularia* (Hübner, 1788) – vonalas holdasaraszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Selenia tetralunaria* (Hufnagel, 1767) – négyfoltos holdasaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Artiora evonymaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kecskerágó-araszoló – Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Crocallis elinguaris* (Linnaeus, 1758) – sárga sávossalaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Opisthograptis luteolata* (Linnaeus, 1758) – citromsárga araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Ourapteryx sambucaria* (Linnaeus, 1758) – fecskefarkú araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Plagodis pulveraria* (Linnaeus, 1758) – szemcsés araszoló – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Plagodis dolabraria* (Linnaeus, 1767) – baltaszárnyú araszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.

- Therapis flavicaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – foltosszélű araszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Pseudopanthera macularia* (Linnaeus, 1758) – párducfoltos araszoló – Alsó-kút-völgy, Bányavölgy, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Epione repandaria* (Hufnagel, 1767) – narancsszínű csücskösaraszoló – Gyadai-rét.
- Colotois pennaria* (Linnaeus, 1761) – tollascsapú téliaraszoló – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apeira syringaria* (Linnaeus, 1758) – orgona-araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Hylaea fasciaria* (Linnaeus, 1758) – erdeifenyő-sávosaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Campaea margaritata* (Linnaeus, 1767) – gyöngyházfényű araszoló – Agyagbánya, Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Semiothisa notata* (Linnaeus, 1758) – foltos szürkearaszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Semiothisa alternata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges szürkearaszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Semiothisa liturata* (Clerck, 1759) – szürke fenyőaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Semiothisa clathrata* (Linnaeus, 1758) – rácsos rétiaraszoló – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Naszály”, Vaskapu alja.
- Semiothisa glarearia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bórszínű araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Itame wauaria* (Linnaeus, 1758) – szürke ribizske-araszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Tephрина arenacearia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárga lucerna-araszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Tephрина murinaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke lucerna-araszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Siona lineata* (Scopoli, 1763) – vonalas fehéraraszoló – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Dyscia conspersaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sziklaüröm-araszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Synopsia sociaria* (Hübner, 1799) – ürömaraszoló – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Odontognophos dumetatus* (Treitschke, 1827) – csücskös sziklaaraszoló – Látó-hegy.
- Gnophos furvatus* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagy sziklaaraszoló – Agyagbánya, Látó-hegy.
- Charissa obscurata* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sötét sziklaaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Látó-hegy.
- Ematurga atomaria* (Linnaeus, 1758) – barna rétiaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Naszály”, Vaskapu alja.
- Angerona prunaria* (Linnaeus, 1758) – sárga kőkényaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Bupalus piniarius* (Linnaeus, 1758) – fenyőaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Peribatodes rhomboidarius* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ékköves faaraszoló – Agyagbánya, Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Sejce.
- Selidosema brunnearium* (de Villers, 1789) – fésűs faaraszoló – DDC Sejcei kőbánya.
- Hypomecis roboraria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagy tölgyfaaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.

- Hypomecis punctinalis* (Scopoli, 1763) – pettyes faaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház, Vaskapu alja.
- Cleora cinctaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – körfoltos faaraszoló – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, Vaskapu alja.
- Ascotis selenaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – holdas faaraszoló – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Ectropis crepuscularia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – avararaszoló – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Biston stratarius* (Hufnagel, 1767) – barnasávos tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Biston betularius* (Linnaeus, 1758) – változékony pettyesaraszoló – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Katalinpuszta erdőszház, Látó-hegy.
- Lycia hirtaria* (Clerck, 1758) – közönséges tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Apocheima hispidarium* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – borzas tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Agriopis leucophaearia* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyfa tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Agriopis marginaria* (Fabricius, 1776) – sárga tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Agriopis aurantiaria* (Hübner, 1799) – arany-sárga téli-araszoló – Sejce.
- Agriopis bajaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kökény-téliaraszoló – Látó-hegy.
- Phigalia pilosaria* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – zöldes tavaszi-araszoló – Katalinpuszta erdőszház.
- Erannis defoliaria* (Clerck, 1759) – nagy téliaraszoló – Cselőtepuszta kulcsosház.

Notodontidae – Púposzövők

- Cerura erminea* (Esper, 1783) – hermelin púposzövő – Katalinpuszta erdőszház.
- Cerura vinula* (Linnaeus, 1758) – nagy púposzövő – „Naszály”.
- Clostera anastomosis* (Linnaeus, 1758) – barna levélszövő – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Clostera curtula* (Linnaeus, 1758) – rövidszárnyú levélszövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Clostera pigra* (Linnaeus, 1758) – apró levélszövő – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, Kút-völgy.
- Dicranura ulmi* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szilfa-púposzövő – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Drymonia dodonea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bélyeges púposzövő – Agyagbánya, Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdőszház, „Kosd-Vác”.
- Drymonia querna* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyfa-púposzövő – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Drymonia ruficornis* (Hufnagel, 1767) – cserfa-púposzövő – DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Euchila palpina* (Linnaeus, 1758) – csőrös púposzövő – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Furcula bifida* (Brachm, 1787) – kis púposzövő – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Furcula furcula* (Clerck, 1759) – sötét púposzövő – DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdőszház.
- Harpyia milhauseri* (Fabricius, 1775) – pergament púposzövő – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
- Notodonta dromedarius* (Linnaeus, 1758) – tevehátú púposzövő – Katalinpuszta erdőszház.

- Notodonta tritophus* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarajos púposzövő – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, „Kosd-Vác”, Sejce.
- Notodonta ziczac* (Linnaeus, 1758) – zegzugos púposzövő – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Peridea anceps* Goeze, 1781 – füstös púposzövő – DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Phalera bucephala* (Linnaeus, 1758) – sárgafoltos púposzövő – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Phalera bucephaloides* (Ochsenheimer, 1810) – magyar (sárgaholdas) púposzövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Pheosia tremula* (Clerck, 1759) – nyárfa-púposzövő – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Ptilodon capucina* (Linnaeus, 1758) – tevenyakú púposzövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Ptilodon cucullina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csuklyás púposzövő – Agyagbánya, Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Ptilophora plumigera* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tollas púposzövő – Bányavölgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Spatialia argentina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ezüstfoltos púposzövő – Agyagbánya, Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Kút-völgy, Látó-hegy, „Naszály”, Sejce.
- Stauropus fagi* (Linnaeus, 1758) – bükkfa-púposzövő – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Thaumetopoea processionea* (Linnaeus, 1758) – búcsújáró lepke – DDC Sejcei kőbánya.

Lymantriidae – Gyapjaslepkék

- Arctornis l-nigrum* (Müller, 1764) – l-betűs szövő – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Dycallomera fascelina* (Linnaeus, 1758) – vesszős szövő – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Calliteara pudibunda* (Linnaeus, 1758) – hamvasszövő – Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Euproctis chrysorrhoea* (Linnaeus, 1758) – aranyfarú kisszövő – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Leucoma salicis* (Linnaeus, 1758) – fűzfaszövő – DDC Sejcei kőbánya.
- Lymantria dispar* (Linnaeus, 1758) – gyapjaslepke – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, „Naszály”.
- Orgyia antiqua* (Linnaeus, 1758) – rozsdabarna kisszövő – Agyagbánya.
- Pentophera morio* (Linnaeus, 1758) – réti gyapjaslepke – „Kosd-Vác”, Sejce.

Ctenuchidae – Álc süngőlepkék

- Dysauxes ancilla* (Linnaeus, 1758) – üvegpettyes álc süngő – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Amata phegea* (Linnaeus, 1758) – fehérpettyes álc süngő – „Kosd-Vác”, Látó-hegy, „Naszály”.

Arctiidae – Medvelepkefélék

- Arctia caja* (Linnaeus, 1758) – közönséges medvelepke – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Arctia villica* (Linnaeus, 1758) – fekete medvelepke – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Diacrisia sannio* (Linnaeus, 1758) – vörösszélű medvelepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Diaphora luctuosa* (Hübner, 1830) – gyászos medvelepke – DDC Sejcei kőbánya.
- Diaphora mendica* (Clerck, 1759) – felemás medvelepke – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Euplagia quadripunctaria* (Poda, 1761) – csíkos medvelepke – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Phragmatobia fuliginosa* (Linnaeus, 1758) – füstös medvelepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Rhyparia purpurata* (Linnaeus, 1758) – bíborszínű medvelepke – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Spilosoma lubricipedum* (Linnaeus, 1758) – tejszínű medvelepke – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Spilosoma luteum* (Hufnagel, 1767) – sárgás medvelepke – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Spiris striata* (Linnaeus, 1758) – csíkos molyszöví – DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Thyria jacobaeae* (Linnaeus, 1758) – jakablepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Watsonarctia deserta* (Bartel, 1902) – tarka medvelepke – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Atolmis rubricollis* (Linnaeus, 1758) – fekete zuzmószöví – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cybosia mesomella* (Linnaeus, 1758) – csontszínű molyszöví – Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Eilema complana* (Linnaeus, 1758) – közönséges zuzmószöví – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Eilema deplana* (Esper, 1787) – lapos zuzmószöví – DDC Sejcei kőbánya.
- Eilema lurideola* (Zincken, 1817) – fakó zuzmószöví – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Eilema lutarella* (Linnaeus, 1758) – narancsszínű zuzmószöví – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
- Eilema palliatella* (Scopoli, 1763) – egyszínű zuzmószöví – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Eilema pseudocomplana* (Daniel, 1939) – selyemfényű zuzmószöví – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Eilema pygmaeola pallifrons* (Zeller, 1847) – halvány zuzmószöví – „Naszály”.
- Eilema sororcula* (Hufnagel, 1767) – sárga zuzmószöví – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Lithosia quadra* (Linnaeus, 1758) – négyettyes zuzmószöví – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”.
- Miltochrista miniata* (Forster, 1771) – piros medvelepke – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Pelosia muscerda (Hufnagel, 1767) – hamvas algaszövő – Cselőtepuszta kulcsosház, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.

Nolidae – Pamacsosszövények

Meganola albula ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fehér pamacsosszövő – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

Meganola kolbi (Daniel, 1935) – szélesszárnyú pamacsosszövő – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.

Meganola strigula ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hamvas pamacsosszövő – DDC Sejcei kőbánya.

Meganola togatalis (Hübner, 1796) – kökény-pamacsosszövő – Agyagbánya.

Nola aerugula Hübner, 1793 – barnacsíkos pamacsosszövő – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.

Nola cicatricalis (Treitschke, 1835) – sötét pamacsosszövő – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”.

Nola confusalis Herrich-Schäffer, 1847 – apró pamacsosszövő – Cselőtepuszta kulcsosház.

Nola cuculatella (Linnaeus, 1758) – barna pamacsosszövő – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Noctuidae – Bagolylepkek

Herminia grisealis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – ligeti karcsúbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”.

Herminia tarsicrinalis (Knoch, 1782) – szőröslábú karcsúbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.

Herminia tarsipennalis (Treitschke, 1835) – tollaslábú karcsúbagoly – DDC Sejcei kőbánya.

Idia calvaria ([Denis et Schiffermüller], 1775) – mozaikbagoly – Katalinpuszta erdészház.

Paracolax tristalis (Fabricius, 1794) – sárgás karcsúbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

Polypogon lunalis (Scopoli, 1763) – pelyheslábú karcsúbagoly – DDC Sejcei kőbánya, Sejce.

Polypogon tentacularia (Linnaeus, 1758) – sötétlábú karcsúbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Alsó-kút-völgy.

Colobochyla salicalis ([Denis et Schiffermüller], 1775) – háromsávú apróbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Phytometra viridaria (Clerck, 1759) – pirossávú apróbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, „Naszály”.

Rivula sericealis (Scopoli, 1763) – sárga apróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.

Schrankia costastrigalis (Stephens, 1834) – keskenyszárnyú karcsúbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.

Schrankia taenialis (Hübner, 1809) – feketésbarna karcsúbagoly – Agyagbánya.

Hypena proboscidalis (Linnaeus, 1758) – ormányos karcsúbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.

Hypena rostralis (Linnaeus, 1758) – közönséges karcsúbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.

- Aedia funesta* (Esper, 1786) – folyófübagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Callistege mi (Clerck, 1759) – lóhere-nappalibagoly – Agyagbánya.
Calyptra thalictri (Borkhausen, 1790) – öblösszárnyú bagoly – Sejce.
Catephia alchymista ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fekete övesbagoly – DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
Catocala conversa (Esper, 1788) – füstös övesbagoly (sötét övesbagoly) – „Kosd-Vác”.
Catocala dilecta (Hübner, 1808) – nagy tölgyfa-övesbagoly – „Kosd-Vác”.
Catocala diversa (Geyer, 1828) – kőrisfa-sárgaövesbagoly (füstös övesbagoly) – „Kosd-Vác”.
Catocala elocata (Esper, 1788) – közönséges övesbagoly – „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
Catocala fulminea (Scopoli, 1763) – kökény-sárgaövesbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
Catocala hymenaea ([Denis et Schiffermüller], 1775) – galagonya-sárgaövesbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Catocala nupta (Linnaeus, 1767) – piros övesbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”, Kút-völgy, „Naszály”.
Catocala nymphagoga (Esper, 1787) – kis sárgaövesbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
Catocala promissa ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kis tölgyfa-övesbagoly – DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
Catocala sponsa (Linnaeus, 1767) – tölgyfa-övesbagoly – „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
Dysgonia algira (Linnaeus, 1767) – ibolyásbarna vándorbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Euclidia glyphica (Linnaeus, 1758) – közönséges nappalibagoly – Agyagbánya, Alsó-kút-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
Gonospileia triquetra ([Denis et Schiffermüller], 1775) – háromszöges nappalibagoly – Agyagbánya, Sejce.
Laspeyria flexula ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csipkés zuzmóbagoly – Agyagbánya, Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
Lygephila craccae ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bükkönybagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
Lygephila lusoria (Linnaeus, 1758) – nagy csüdfűbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
Lygephila pastinum (Treitschke, 1826) – kis csüdfűbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
Lygephila procax (Hübner, 1813) – vonalkás koronafürtbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Sejce, Vaskapu alja.
Minucia lunaris ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagy foltosbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
Prodotis stolidia (Fabricius, 1775) – barnasávós vándorbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
Scoliopteryx libatrix (Linnaeus, 1758) – vörös csipkésbagoly – Vaskapu alja.
Tyta luctuosa ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fekete nappalibagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce, Vaskapu alja.
Acontia lucida Ochsenheimer, 1816 – fehér nappalibagoly – Agyagbánya.
Calymma communimacula ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pajzstetűfaló bagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.

- Deltote bankiana* (Fabricius, 1775) – ezüstös apróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, „Kosd-Vác”.
- Deltote deceptoria* (Scopoli, 1763) – tölgyes-apróbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Deltote uncula* (Clerck, 1759) – lápi apróbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Elaphria venustula* (Hübner, 1790) – cifra lápibagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Emmelia trabealis* (Scopoli, 1763) – zebra-bagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Eublemma amoena* (Hübner, 1803) – bogáncs-apróbagoly – „Kosd-Vác”, „Naszály”.
- Eublemma purpurina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – közönséges bíborbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Protodeltote pygarga* (Hufnagel, 1766) – fehérsávos apróbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Pseudeustrotia candidula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fehéres apróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Nycteola asiatica* (Krulikovsky, 1904) – nyárfa-apróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Nycteola revayana* (Scopoli, 1772) – változékony apróbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Earias clorana* (Linnaeus, 1761) – fűzfa-zöldbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Earias vernana* (Fabricius, 1787) – nyárfa-zöldbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Bena prasinana* (Linnaeus, 1758) – tölgyfa-zöldbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Pseudoips bicolorana* (Fuessly, 1775) – tölgyfa-zöldbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Colocasia coryli* (Linnaeus, 1758) – mogyoróbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Acronicta aceris* (Linnaeus, 1758) – szürke juharbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Acronicta auricoma* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kökénybagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Kút-völgy, Sejce, Vaskapu alja.
- Acronicta cuspis* (Hübner, 1813) – kéksszürke szigonyosbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Acronicta megacephala* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – nagyfejű bagoly – „Kosd-Vác”.
- Acronicta psi* (Linnaeus, 1758) – szürkés szigonyosbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Acronicta rumicis* (Linnaeus, 1758) – sóskabagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Naszály”, Sejce.
- Acronicta tridens* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – barnás szigonyosbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Craniophora ligustri* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fagyalbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Moma alpium* (Osbeck, 1778) – tarka zöldbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Simyra albovenosa* (Goeze, 1781) – halvány lápibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Simyra nervosa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pusztai lándzsásbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.

- Cryphia algae* (Fabricius, 1775) – sárgászöld zuzmóbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Cryphia ereptricula* (Treitschke, 1825) – világostövű zuzmóbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Cryphia fraudatricula* (Hübner, 1803) – szürke zuzmóbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cryphia raptricula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – palaszínű zuzmóbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Calophasia lunula* (Hufnagel, 1766) – gyújtóványfű-apróbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
- Calophasia opalina* (Esper, 1794) – foltos fehérbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Kút-völgy.
- Calophasia platyptera* (Esper, 1788) – oroslánszájbagoly – Sejce.
- Cucullia artemisiae* (Hufnagel, 1766) – feketeüröm-csuklyásbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Cucullia campanulae* Freyer, 1831 – harangvirág-csuklyásbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Cucullia dracunculi* (Hübner, 1813) – lilásszürke csuklyásbagoly (tárkonyüröm-csuklyásbagoly) – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Cucullia lactucae* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – saláta-csuklyásbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Cucullia umbratica* (Linnaeus, 1758) – közönséges csuklyásbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Cucullia xeranthemi* Boisduval, 1840 – vasvirág-csuklyásbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Omphalophana antirrhinii* (Hübner, 1803) – oroslánszáj-apróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Shargacucullia gozmanyi* Ronkay et Ronkay, 1994 – Gozmány csuklyásbagoly – Sejce, Vaskapu alja.
- Shargacucullia lychnitis* (Rambur, 1833) – szalmasárga csuklyásbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Asteroscopus sphinx* (Hufnagel, 1766) – hársfa-bundásbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Allophyes oxycanthes* (Linnaeus, 1758) – galagonyabagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Lamprosticta culta* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hármalfoltú bagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Meganephria bimaculosa* (Linnaeus, 1767) – kétfoltos szilbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
- Amphipyra berbera* Fletcher, 1971 – homályos zsírosbagoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Amphipyra livida* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – zsírfényű bagoly – Agyagbánya, Cigánybánya.
- Amphipyra pyramidea* (Linnaeus, 1758) – fahéjszínű zsírosbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Amphipyra tragopoginis* (Clerck, 1759) – bakszakállbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Valeria oleagina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tavaszi zöldbagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Panemeria tenebrata* (Scopoli, 1763) – apró sárgabagoly – Bánya-völgy, DDC Sejcei kőbánya.
- Aegle kaekeritziana* (Hübner, 1813) – felemásszárnyú bagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Kút-völgy.
- Diloba caeruleocephala* (Linnaeus, 1758) – őszi kékesbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.

- Actinotia polyodon* (Clerck, 1759) – sokszarú apróbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Agrochola circellaris* (Hufnagel, 1766) – világosbarna őszibagoly – Sejce kőbánya öregmeddő.
- Agrochola helvola* (Linnaeus, 1758) – barna őszibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Agrochola humilis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – olajbarna őszibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Agrochola laevis* (Hübner, 1803) – barnásszürke őszibagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Agrochola lychnidis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – búzavirág-őszibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Agrochola macilenta* (Hübner, 1803) – gyertyán-őszibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Agrochola nitida* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – rozsdabarna őszibagoly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Ammoconia caecimacula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke őszibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Anorthoa munda* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyes-fésűsbagoly – Bánya-völgy, Katalinpuszta erdészház, Sejce, Vaskapu alja.
- Antitype chi* (Linnaeus, 1758) – fehér őszibagoly – Látó-hegy.
- Apamea anceps* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – barnásszürke fűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apamea epomidion* Haworth, 1809 – hússzínű dudvabagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apamea crenata* (Hufnagel, 1766) – lilaszürke fűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Apamea illyria* Freyer, 1846 – hegyi dudvabagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apamea monoglypha* (Hufnagel, 1766) – nagy dudvabagoly – Agyagbánya.
- Apamea pabulatricula* (Brahm, 1791) – homályos dudvabagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Apamea remissa* (Hübner, 1809) – sötétmintás fűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Apamea scolopacina* (Esper, 1788) – okkermintás fűbagoly – Katalinpuszta erdészház.
- Apamea sordens* (Hufnagel, 1766) – kalászragó bagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Archanara sparganii* (Esper, 1790) – nagy nádibagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Atethmia ambusta* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – körtebagoly – Látó-hegy.
- Atethmia centrigo* (Haworth, 1809) – bíborsávós díszbagoly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Athetis furvula* (Hübner, 1808) – homoki selymesbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Athetis gluteosa* (Treitschke, 1835) – közönséges selymesbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Athetis lepigone* (Möschler, 1860) – fényesszárnyú lópibagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Atypha pulmonaris* (Esper, 1790) – tüdőfűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Auchmis detersa* (Esper, 1787) – sóskaborbolya-bagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Blepharita satura* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – őszi gyombagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Brachylomia viminalis* (Fabricius, 1776) – kis fűzbagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Calamia tridens* (Hufnagel, 1766) – zöld fűbagoly – DDC Sejcei kőbánya.

- Caradrina morpheus* (Hufnagel, 1766) – szulákbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.
- Chloantha hyperici* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – orbáncfű-apróbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Chortodes extrema* (Hübner, 1809) – csontszínű lápibagoly – Agyagbánya.
- Chortodes pygmina* (Haworth, 1809) – változékony sásbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Conisania luteago* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárgás szegfűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Conistra erythrocephala* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörösféjű őszibagoly – Bányavölgy, Cigánybánya, Katalinpuszta erdészház.
- Conistra ligula* (Esper, 1791) – hegyesszárnyú őszibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Conistra rubiginea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörös őszibagoly – Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy, Vaskapu alja.
- Conistra vaccinii* (Linnaeus, 1758) – változékony őszibagoly – Agyagbánya, Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő, Vaskapu alja.
- Cosmia affinis* (Linnaeus, 1767) – kis lombbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cosmia diffinis* (Linnaeus, 1767) – szilfa-lombbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Cosmia pyralina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tölgyfa-lombbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Cosmia trapezina* (Linnaeus, 1758) – közönséges lombbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Charanyca trigrammica* (Hufnagel, 1766) – háromsávós fűbagoly – Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Dichonia aprilina* (Linnaeus, 1758) – őszi zöldbagoly – Cigánybánya.
- Dichonia convergens* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – őszi tölgybagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Dicycla oo* (Linnaeus, 1758) – sárga tölgybagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Dioszeghyana schmidtii* (Diószeghy, 1935) – tatárjuhar-fésűsbagoly (magyar tavaszi-fésűsbagoly) – Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Sejce, Vaskapu alja.
- Dryobotodes eremita* (Fabricius, 1775) – változékony tölgybagoly – Cigánybánya, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Dryobotodes monochroma* (Esper, 1790) – szürke tölgybagoly – Látó-hegy.
- Dypterygia scabriuscula* (Linnaeus, 1758) – szurokbarna bagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Egira conspicillaris* (Linnaeus, 1758) – változó szürkebagoly – Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce, Vaskapu alja.
- Episema glaucina* (Esper, 1789) – fogasjegyű liliombagoly – Látó-hegy.
- Eucarta virgo* (Treitschke, 1835) – mocsári bíborbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Euplexia lucipara* (Linnaeus, 1758) – szederbagoly – Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Eupsilia transversa* (Hufnagel, 1766) – rozsdabarna télibagoly – Bányavölgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház.

- Gortyna flavago* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kénsárga nádibagoly – Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Hada plebeja* (Linnaeus, 1761) – hamvas kertibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Hadena capsincola* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke szegfűbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
- Hadena confusa* (Hufnagel, 1766) – fehérfoltos szegfűbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Hadula trifolii* (Hufnagel, 1766) – lóherebagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Vaskapu alja.
- Heliophobus reticulata* (Goeze, 1781) – fehéreres kertibagoly – Látó-hegy.
- Hoplodrina alsines* (Brahm, 1791) – őzbarna selymesbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Hoplodrina ambigua* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürkésbarna selymesbagoly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Hoplodrina blanda* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sötétbarna selymesbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Hoplodrina respersa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – pontozott selymesbagoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Hoplodrina superstes* (Ochsenheimer, 1816) – rőtarna selymesbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Hydraecia micacea* (Esper, 1789) – barna lápibagoly – Gyadai-rét.
- Jodia croceago* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – élénksárga őszibagoly – Bánya-völgy.
- Lacanobia aliena* (Hübner, 1809) – sötét homokibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Kút-völgy.
- Lacanobia contigua* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – hamvasszürke dudvabagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Lacanobia oleracea* (Linnaeus, 1758) – salátabagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Lacanobia suasa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka kertibagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce.
- Lacanobia thalassina* (Hufnagel, 1766) – borbolyabagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Vaskapu alja.
- Lacanobia w-latinum* (Hufnagel, 1766) – rekettyebagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Lithophane ornitopus* (Hufnagel, 1766) – közönséges fabagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Sejce, Vaskapu alja.
- Luperina testacea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürkés fűbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Mamestra brassicae* (Linnaeus, 1758) – káposztabagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Kút-völgy, Látó-hegy.
- Melanchnra persicariae* (Linnaeus, 1761) – fehérfoltos kertibagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Mesapamea secalis* (Linnaeus, 1758) – változékony dudvabagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Mesogona acetosellae* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – madársóskabagoly – Cigánybánya, Látó-hegy, Sejce.

- Mesoligia furuncula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kétszínű dudvabagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Mythimna albipuncta* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fehérpettyes fűbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Mythimna ferrago* (Fabricius, 1787) – rozsdaszínű rétibagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Mythimna impura* (Hübner, 1808) – barna rétibagoly – Gyadai-rét.
- Mythimna l-album* (Linnaeus, 1758) – l-betűs fűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Mythimna pallens* (Linnaeus, 1758) – sápadt fűbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Mythimna pudorina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörös rétibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Mythimna turca* (Linnaeus, 1758) – félholdas bagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Mythimna vitellina* (Hübner, 1808) – sárga rétibagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Oligia latruncula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – feketés dudvabagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Oligia strigilis* (Linnaeus, 1758) – apró dudvabagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Orthosia cerasi* (Fabricius, 1775) – közepes fésűsbagoly – Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce, Vaskapu alja.
- Orthosia cruda* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – kis fésűsbagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce.
- Orthosia gothica* (Linnaeus, 1758) – foltos fésűsbagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Sejce.
- Orthosia gracilis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – karcsú fésűsbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Sejce.
- Orthosia incerta* (Hufnagel, 1766) – változékony fésűsbagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Orthosia miniosa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sárgás fésűsbagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Pachetra sagittigera* (Hufnagel, 1766) – nagy fésűsbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Kút-völgy.
- Panolis flammea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – fenyőbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Paradrina clavipalpis* (Scopoli, 1763) – négypettyes selymesbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Phlogophora meticulosa* (Linnaeus, 1758) – zöld csipkésbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét.
- Phragmatiphila nexa* (Hübner, 1808) – erdei nádibagoly – Gyadai-rét.
- Polia bombycina* (Hufnagel, 1766) – lilásszürke kertibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Polia nebulosa* (Hufnagel, 1766) – ködfoltos bagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Polymixis polymita* (Linnaeus, 1761) – kankalin-tarkabagoly – Agyagbánya.
- Polyphaenis sericata* (Esper, 1787) – selyemfényű bagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce.

- Rhizedra lutosa* (Hübner, 1803) – óriás nádibagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház.
- Rusina ferruginea* (Esper, 1785) – gyászos fésűsbagoly – Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház.
- Sideridis rivularis* (Fabricius, 1775) – vörhenyes szegfűbagoly – Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Vaskapu alja.
- Thalophila matura* (Hufnagel, 1766) – fakó sárgabagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce.
- Tholera cespitis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – sötét fésűsbagoly – Látó-hegy.
- Tholera decimalis* (Poda, 1761) – közönséges fésűsbagoly – Agyagbánya, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Tiliacea aurago* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – aranyárga őszibagoly – Cigánybánya.
- Tiliacea citrargo* (Linnaeus, 1758) – citromsárga őszibagoly – Cigánybánya, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Tiliacea sulphurago* (Clerck, 1759) – kénsárga őszibagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, Látó-hegy.
- Trachea atriplicis* (Linnaeus, 1758) – nyári zöldbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Vaskapu alja.
- Xanthia icteritia* (Hufnagel, 1766) – nyárfa-őszibagoly – Cigánybánya, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Heliothis armigera* (Hübner, 1803) – gyapottokbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Heliothis maritima* Graslin, 1855 – somkóróbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya.
- Heliothis peltigera* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – mentabagoly – Agyagbánya.
- Heliothis viriplaca* (Hufnagel, 1766) – mácsonyabagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”, Vaskapu alja.
- Pyrrhia umbra* (Hufnagel, 1766) – iglicebagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Kút-völgy.
- Schinia cardui* (Hübner, 1790) – keserűgyökér-nappalibagoly – Agyagbánya.
- Abrostola agnorista* Dufay, 1956 – ritka csalánbagoly – Látó-hegy.
- Abrostola asclepiadis* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vadpaprikabagoly – Agyagbánya, Bányavölgy, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Sejce.
- Abrostola tripartita* (Hufnagel, 1766) – közönséges csalánbagoly – Gyadai-rét.
- Abrostola triplasia* (Linnaeus, 1758) – rózsástövű csalánbagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Katalinpuszta erdészház, Sejce.
- Autographa gamma* (Linnaeus, 1758) – gammabagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Autographa jota* (Linnaeus, 1758) – i-betűs aranybagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Diachrysia chrysitis* (Linnaeus, 1758) – zöldfényű aranybagoly – Agyagbánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Kút-völgy, Sejce.
- Diachrysia stenochrysis* (Warren, 1913) – sárgafényű aranybagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Euchalcia consona* (Fabricius, 1787) – rózsaszínes aranybagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
- Macdunnoughia confusa* (Stephens, 1850) – cseppfoltú ezüstbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Vaskapu alja.
- Agrotis cinerea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürke földibagoly – Sejce.
- Agrotis clavis* (Hufnagel, 1766) – zömök földibagoly – DDC Sejcei kőbánya, Sejce.

- Agrotis exclamationis* (Linnaeus, 1758) – felkiáltójeles bagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Látó-hegy.
- Agrotis ipsilon* (Hufnagel, 1766) – nagy fűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, „Kosd-Vác”.
- Agrotis segetum* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vetési bagolylepke – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.
- Axylia putris* (Linnaeus, 1761) – vonalkás apróbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy.
- Cerastis rubricosa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – vörhenyes tavaszibagoly – Bánya-völgy, Cselőtepuszta kulcsosház, Katalinpuszta erdészház, Sejce, Vaskapu alja.
- Chersotis margaritacea* (de Villers, 1789) – gyöngyös földibagoly – Cigánybánya.
- Chersotis rectangula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – balkáni földibagoly – Látó-hegy.
- Dichagyris candelisequa* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szigonyos földibagoly – Sejce.
- Dichagyris forcipula* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – szürkésbarna földibagoly – DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Dichagyris nigrescens* (Höfner, 1888) – feketés földibagoly – Sejce.
- Epilecta linogrisea* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – karcsú sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce.
- Euxoa nigricans* (Linnaeus, 1758) – fekete földibagoly – Cigánybánya.
- Euxoa obelisca* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – csíkos fűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce.
- Euxoa temera* (Hübner, 1808) – vetési földibagoly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Metagnorisma depuncta* (Linnaeus, 1761) – sötétbarna földibagoly – Cigánybánya, Látó-hegy.
- Noctua comes* Hübner, 1813 – kis sárgafűbagoly – Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce.
- Noctua fimbriata* (Shreber, 1759) – szélessávú sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy, Sejce.
- Noctua interposita* (Hübner, 1790) – köztes sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Noctua janthe* (Borkhausen, 1792) – lappangó sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
- Noctua janthina* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya.
- Noctua orbona* (Hufnagel, 1766) – foltos sárgafűbagoly – Cigánybánya.
- Noctua pronuba* Linnaeus, 1758 – nagy sárgafűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Látó-hegy, Sejce, Sejce kőbánya öregmeddő.
- Ochroleura plecta* (Linnaeus, 1761) – fehérszegélyű fűbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, Vaskapu alja.
- Opigena polygona* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – bronzos földibagoly – DDC Sejcei kőbánya.
- Xestia baja* ([Denis et Schiffermüller], 1775) – változékony fűbagoly – Agyagbánya, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház.
- Xestia c-nigrum* (Linnaeus, 1758) – c-betűs fűbagoly – Agyagbánya, Bánya-völgy, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Gyadai-rét, Katalinpuszta erdészház, „Kosd-Vác”, Látó-hegy.

- Xestia rhomboidea* (Esper, 1790) – rombuszos földibagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Cselőtepuszta kulcsosház, DDC Sejcei kőbánya, Látó-hegy.
Xestia sexstrigata (Haworth, 1809) – szürkésvörös földibagoly – Agyagbánya, Gyadai-rét.
Xestia triangulum (Hufnagel, 1766) – háromszöges földibagoly – Cselőtepuszta kulcsosház.
Xestia xanthographa ([Denis et Schiffermüller], 1775) – tarka fűbagoly – Agyagbánya, Cigánybánya, Látó-hegy, Sejce.

*

Köszönetnyilvánítás – Köszönet mindazon gyűjtőknek, akik adataik átadásával gazdagították ismereteinket. Külön köszönet illeti Tímár Gábort, aki megkönnyítette a terepi gyűjtéseket és Pintér Balázs botanikust, aki teljeskörű szakmai kritikáival segítette munkámat. Végül, de nem utolsósorban, köszönöm Both Veronikának a magyar szöveg nyelvi és értelmezési göröngyeinek elsimításában nyújtott segítségét.

IRODALOMJEGYZÉK

- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
 A Tanács 2006/105/EK irányelve (2006. november 20.) a környezetvédelem területén elfogadott 73/239/EGK, 74/557/EGK és 2002/83/EK irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról
 BUSCHMANN, F. (2005): Ismét egy új Microlepidoptera faj a magyar faunában a gyöngyösi Sárhegyről. – *Folia hist.-nat. Mus. Matrensis* **29**: 169–171.
 BUSCHMANN, F. és SZABÓKY, CS. (2009): Hazai nagylepkéink magyar nevei. – *Tisicum* (in press).
 DIETZEL, GY. (1997): *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei 21. A Bakony nappali lepkéi.* – Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc, 200 pp.
 GOZMÁNY, L. (1957): Notes on the generic group Stomopteryx Hein., and the descriptions of some new Microlepidoptera. – *Acta Zool. Acad. Sci. Hung.* **3**(1–2): 107–135.
 GOZMÁNY, L. (1960): Records on Microlepidoptera. – *Annls hist.-nat. Mus. natn. Hung.* **52**: 423–428.
 GOZMÁNY, L. (1963): *Molylepkék VI. – Microlepidoptera VI.* – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae 65.) XVI/7. 289 pp.
 GOZMÁNY, L. (1968): *Nappali lepkék. – Diurna.* – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae 91.) XVI/15. 204 pp.
 GOZMÁNY, L. (1970): *Bagolylepkék I. – Noctuidae I.* – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae 102.) XVI/11. 151 pp.
 GOZMÁNY, L., ISSEKUTZ, L. és SZÓCS, J. (1955–1968): *Lepidoptera – Lepkék* – Fauna Hungariae XVI/A, 709 pp.
 HORVÁTH, GY. J. (1993): Magyarország faunájára új lepkefaj a Szigetközéből: a fagyalsodrómoly, *Clepsis consimilana* (Hübner, 1817) (Lepidoptera: Tortricidae). – *Folia entomol. hung.* **54**: 169–171.
 KOVÁCS, L. (1953): A magyarországi nagylepkék és elterjedésük I. – *Folia entomol. hung.* **6**: 77–164.

- KOVÁCS, L. (1956): A magyarországi nagylepkék és elterjedésük II. – *Folia entomol. hung.* **9**: 89–140.
- LESKÓ, K., SZABÓKY, CS. és TÓTH, J. (2003): *Az erdővédelmi figyelő jelzőszolgálati rendszer története 1961–2003.* – Erdészeti Tudományos Intézet kiadványai, 18, 64 pp.
- NOWACKI, J. (1998): *The Noctuids (Lepidoptera, Noctuidae) of central Europe.* – Frantisek Slamka, Bratislava, 51 pp.
- NOWINSZKY, L. (2000): *A fénycsapdázás* – Savaria University Press, Szombathely, 184 pp.
- PASTORÁLIS, G., SZABÓKY, CS. és TOKÁR, Z. (2000): Molyfaunisztikai újdonságok IV. – *Folia entomol. hung.* **61**: 278–280.
- PEREGOVITS, L. (1993): *Jelentés a Naszály térségének nagylepkefaunisztikai felmérésének első évről.* – Kézirat, Göncöl Alapítvány, Vác, 15 pp.
- PETRICH, K. (1986): Adatok a Chilopselaphus fallax és a hazai faunára új Ch. balneariellus ssp. polonicus ismeretéhez (Lepidoptera/Gelechiidae). – *Folia entomol. hung.* **47**: 295–296.
- RAZOWSKI, J. (2001): *Die Tortriciden Mitteleuropas (Lepidoptera, Tortricidae) Bestimmung, Verbreitung, Flugstandort, Lebensweise der Raupen.* – Frantisek Slamka, Bratislava, 319 pp.
- RONKAY, G. és RONKAY, L. (2006): A magyarországi csuklyás-, szegfű- és földibaglyok atlasza. – Natura Somogyiensis 8, Kaposvár, 416 pp.
- SLAMKA, F. (1997): *Die Zünslerartigen (Pyraloidea) Mitteleuropas Bestimmung – Verbreitung – Flugstandort – Lebensweise der Raupen.* – Frantisek Slamka, Bratislava 112 pp.
- SZABÓKY, CS. (1978): Magyar faunára új molylepkék. – *Folia entomol. hung.* **31**: 218–220.
- SZABÓKY, CS. (1981a): A magyar faunára új molylepkék (Lepidoptera). – *Folia entomol. hung.* **42**(1): 246–249.
- SZABÓKY, CS. (1981b): A magyar molylepke fauna újdonságai. – *Folia entomol. hung.* **42**(2): 275–277.
- SZABÓKY, CS. (1986): A Mátra hegység lepkefaunája I. Mátraszentiván és környéke lepkefaunája. – *Folia hist.-nat. Mus. Matraensis* **11**: 35–48.
- SZABÓKY, CS. (1993): Három, hazánk faunájára új lepkefaj. – *Folia entomol. hung.* **54**: 185–157.
- SZABÓKY, CS. (1994): A Cameraria ohridella (Deschka et Dimič, 1986) előfordulása Magyarországon. – *Növényvédelem* **30**(11): 529–530.
- SZABÓKY, CS. (1996): Molyfaunisztikai újdonságok II. – *Folia entomol. hung.* **57**: 309–313.
- SZABÓKY, CS. (1998): Molyfaunisztikai újdonságok III. – *Folia entomol. hung.* **59**: 305–308.
- SZABÓKY, CS. és CSÓKA, GY. (1997) A Phyllonorycter robiniella Clemens, 1859 akáclevél-aknázómoly megtelepedése Magyarországon. – *Növényvédelem* **33**(11): 569–571.
- SZABÓKY, CS. és CSÓKA, GY. (2003): A hárslevél sátorosmoly (Phyllonorycter issikii Kumata, 1962 Lep.: Gracillariidae) előfordulása Magyarországon. – *Növényvédelem* **39**(1): 23–24.
- SZABÓKY, CS., KUN, A. és BUSCHMANN F. (2002): *Checklist of the Fauna of Hungary Volume 2. Microlepidoptera.* – Hungarian Natural History Museum, Budapest, 184 pp.
- SZEŐKE, K. (1992): A Xestia sexstrigata (Haworth, 1809) előfordulása Magyarországon (Lepidoptera, Noctuidae). – *Folia entomol. hung.* **53**: 256.
- VARGA, Z., RONKAY, L., BÁLINT, ZS., LÁSZLÓ, M. GY. és PEREGOVITS, L. (2004): *A magyar állatvilág fajjegyzéke 3. kötet. Nagylepkék (Checklist of the fauna of Hungary, Volume 3. Macrolepidoptera).* – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 111 pp.
- VOJNITS, A. (1980): *Araszolólepkék I. – Geometridae I.* – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae 137.) XVI/8. 157 pp.
- VOJNITS, A. és SZABÓKY, CS. (2005): *Naszály jelentés (Lepidoptera).* – Kézirat, Göncöl Alapítvány, Vác, 29 pp.

VOJNITS, A., UHERKOVITS, Á., RONKAY, L. és PEREGOVITS, L. (1991): *Medvelepkék, szenderek és szövőlepkék – Arctiidae, Sphingidae et Bombyces.* – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae 166.) XVII/14. 243 pp.

THE LEPIDOPTERA FAUNA OF MT NASZÁLY

CS. SZABÓKY

Hungarian Forest Research Institute

H-1023 Budapest, Frankel L. u. 42–44, Hungary; szabokycs@erti.hu

Altogether 671 Macrolepidoptera and 667 Microlepidoptera species are reported from the study area. The present number of lepidoptera species (1338) is supposed to be increased considerably in the future due to some understudied families, like Nepticulidae, Elachistidae, Coleophoridae, etc. One strictly protected species (*Dioszeghyana schmidtii*), and 54 protected species (*Acherontia atropos*, *Apatura ilia*, *A. iris*, *Argynnis (Pandoriana) pandora*, *Boloria selene*, *Carcharodus lavatherae*, *Catocala conversa*, *C. diversa*, *Chazara briseis*, *Colias myrmidone*, *Cucullia campanulae*, *C. dracunculi*, *C. xeranthemi*, *Cupido osiris*, *Diaphora luctuosa*, *Dichagyris candelisequa*, *Dicranura ulmi*, *Dyscia conspersaria*, *Eriogaster lanestris*, *Euplagia quadripunctaria*, *Iphiiclides podalirius*, *Jolana iolas*, *Lemonia taraxaci*, *Libythea celtis*, *Lycaena alciphron*, *L. dispar rutilus*, *L. thersamon*, *Maculinea arion*, *M. ligurica*, *Marumba quercus*, *Neptis rivularis*, *Nymphalis antiopa*, *N. (Inachis) io*, *N. polychloros*, *N. (Aglais) urticae*, *Odontognophos dumetatus*, *Pameme querceti*, *Papilio machaon*, *Parnassius mnemosyne*, *Phalera bucephaloides*, *Phragmatyphila nexa*, *Polygonia c-album*, *Polyommatus admetus*, *P. amandus*, *Proserpinus proserpina*, *Saturnia (Eudia) pavonia*, *S. pyri*, *Satyrium ilicis*, *S. w-album*, *Schinia cardui*, *Spialia orbifer*, *Vanessa atalanta*, *Xestia sexstrigata*, *Zerynthia polyxena*) are detected from the lepidoptera fauna of Mt Naszály.

Invasive species appeared in Hungary in the last decade are also present (*Cameraria ohridella*, *Phyllonorycter issikii*, *P. robiniella*). Mt Naszály is the second Hungarian locality for *Cosmopterix lienigiella* and *Cryptocoehylis conjunctana*. The occurrence of the migrating lepidoptera species *Hyles livornica*, *Euchalcia consona* and *Heliothis peltigera* is confirmed. The presence of the 31 coniferophagous species is also remarkable.

SÁROSPATAKI, M. és HAVAS, E.
A KÖZPONTI NASZÁLY MÉHFAUNÁJA (HYMENOPTERA: APOIDEA)

*A Naszály természetrajza és élővilága
Rosalia 5 (2009), pp. xxx-xxx.*

A KÖZPONTI NASZÁLY MÉHALKATÚ (HYMENOPTERA: APOIDEA) FAUNÁJA

SÁROSPATAKI MIKLÓS és HAVAS ENIKŐ

*Tölgy Természetvédelmi Egyesület
Szent István Egyetem, Állattani és Ökológiai Tanszék
2103 Gödöllő, Páter Károly utca 1; e-mail: sarospataki.miklos@mkk.szie.hu*

Absztrakt????

Kulcsszavak: ???

BEVEZETÉS

A méhalkatúak (Apoidea) a virágos növények legfontosabb beporzói, s így az életközösségekben igen fontos szerepet töltenek be (HEINRICH 1979, KEARNS és INOUE 1997). A rovarok, de talán az összes állat közül ez az a csoport, amelyik leginkább specializálódott a viráglátogató életmódra (O'TOOLE és RAW 1991). Szőrös testük és gyűjtőkészülékeik nagyon alkalmasak a virágpor szállítására, szájszervük a nektár felszívásához alkalmazkodott. Sok más rovarcsoporttal ellentétben nemcsak a kifejlett, imágó állatok táplálékául szolgál a virágok pollenje és nektárja, hanem a lárvák is kizárólagosan a virágok termékeivel táplálkoznak. A kifejlett állatok, elsősorban a nőtény egyedek, nagyon nagy számú virágot látogatnak meg életük során, hogy mind saját maguk, mind pedig fejlődő utódaik táplálékszükségletét fedezni tudják. Roppant fajgazdagságuk, diverzitásuk révén (a hazai fajok száma több, mint 600) szinte minden teresztis életközösségben fellelhetők. Mindezek alapján tehát elmondható, hogy a vadméhek erős és közvetlen hatást gyakorolnak az életközösségek primer produkciójára, hiszen megporzó tevékenységük elengedhetetlenül szükséges a virágos növények szaporodásához (BOHART 1972, CARVELL 2002, KWAK és mtsai 1996).

Az elmúlt egy-két évtizedben egyre súlyosabb „megporzási krízisről” beszélnek a tudósok (ALLEN-WARDELL és mtsai 1998, KEARNS és mtsai 1998, KREMEN és RICKETTS 2000), mivel a méhek egyedszáma és diverzitása egyaránt erős csökkenést mutat az egész világon (GOULSON 2003, KWAK és mtsai 1996, PEKKARINEN 1998, WILLIAMS 1996). Ezek a tények még inkább hangsúlyozzák a méhek természetvédelmi, konzervációbiológiai jelentőségét, illetve kutatásuk fontosságát (MATHESON és mtsai 1996).

A váci Naszály hegy Apoidea-faunájáról igen kevés adat áll rendelkezésre. A Göncöl Alapítvány, személy szerint Haris Attila 1993-ban végzett hártvány-szárnyú (Hymenoptera) faunisztikai vizsgálatokat a Naszályon (HARIS 1993). Sajnos ebbe a tanulmányba a méhalkatúak nem kerültek be, és a további adatok így nem hozzáférhetőek.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A Naszály hegy természeti állapotfelmérése céljából a Tölgy Természetvédelmi Egyesület két alkalommal végzett komolyabb méhfaunisztikai vizsgálatokat a területen.

Az első adatgyűjtést 1999 nyarán végeztük a Látó-hegy déli oldalán, három különböző gyűjtőhelyen, melyek a következők voltak (1. ábra): 1. a Látó-hegyre felvezető turistaút mentén található sziklagyep; 2. a Látó-hegy aljában, a fenyves szomszédságában található pannon gyeppel jellegű társulás; 3. a védett terület közvetlen szomszédságában található felhagyott gyümölcsös. A gyűjtés ablakcsapdákkal történt, melyek mind a három gyűjtőhelyen májusban, júniusban és augusztusban egy-egy hétig működtek.

A 2005-ös évben a Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya meddőhányói, illetve a bánya közvetlen közelében található területek vadméhfaunájának felmérésére került sor (SÁROSPATAKI és mtsai 2005b). A korábbi kutatástól eltérően

1. ábra. Az 1999 nyarán, a Látó-hegy déli oldalán végzett felmérés gyűjtőhelyei. A csapdahelyek leírását lásd a szövegben.

rően nem ablakcsapdát, hanem illatanyag csalival ellátott sárga színű varsacsapdát használtunk az állatok begyűjtésére. Ebben a vizsgálsorozatban ugyanis a poszméhek (*Bombus* spp.) voltak az elsődleges célcsoport, és ez a csapdatípus elsősorban ezeket gyűjti nagy hatékonysággal (HAMILTON és mtsai 1970, SÖDERMAN és mtsai 1997). A felmérés fő célja a kőbánya és az azt közvetlenül körülvevő területek környezeti állapotfelmérése volt, és ilyen jellegű területértékelésre a poszméhek különösen alkalmasak (SÁROSPATAKI és mtsai 2003).

A mintavételi pontokra hármas csoportokban helyeztük ki a varsacsapdákat. A csapdázás kétszer két hétig folyt, 2005. június 23. és július 21. között. A csapdázási pontok a következők voltak (2. ábra): 1. csapdahely: a bányaudvar északkeleti sarkától kicsit keletre (é.sz. 47°49'59,1", k.h. 19°08'08,8"), természetközeli erdő; 2. csapdahely: IV. sz. meddőhányó (é.sz. 47°50'18,4", k.h. 19°07'41,2"); 3. csapdahely: V. sz. meddőhányó (é.sz. 47°50'22,2", k.h. 19°07'18,3"); 4. csapdahely: I. sz. meddőhányó (é.sz. 47°50'07,0", k.h. 19°07'16,4"); 5. csapdahely: II. sz. meddőhányó (é.sz. 47°49'46,1", k.h. 19°08'53,8"); 6. csapdahely: a bányaudvar délkeleti szélétől kicsit keletre (é.sz. 47°49'53,7", k.h. 19°08'02,6"), természetközeli sziklagyep; 7. csapdahely: a

2. ábra. A 2005-ben, a Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya meddőhányóin és közvetlen környezetében végzett felmérés gyűjtőhelyei. A csapdahelyek leírását lásd a szövegben.

bányától nyugatra, meddőhányók alatti degradált erdő (é.sz. 47°50'22,8", k.h. 19°06'38,4").

EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉS

Az 1999 nyarán végzett adatgyűjtés eredményei

82 Apoidea-faj 705 egyedét gyűjtöttük be az 1999-es vizsgálat során. A faj és egyedszámok magasak, rendkívül diverz vadméhközösségre utalnak. A fajokban leggazdagabb gyűjtőhelynek a pannon gyept bizonyult, míg a legkisebb fajszámot a sziklagyep jellegű társulásban sikerült begyűjteni (1. táblázat). A felhagyott gyümölcsös fajgazdagsága köztes értéket mutatott, ugyanakkor az egyedszámok itt voltak a legalacsonyabbak. Ez a tény mutatja a védett terület közvetlen szomszédságában, mintegy pufferzónaként található, művelésből felhagyott területek fontosságát. Ezek az élőhelyek ugyanis számos fajnak biztosíthatnak túlélési lehetőséget akár fészkelő, akár táplálkozási helyként funkcionálva.

A poszméhpontértékeket figyelembe véve (SÁROSPATAKI és mtsai 2003, 2005a) szintén hasonló értékességi rangsor alakul ki a gyűjtőhelyek között. Ugyanakkor fontos megemlíteni, hogy a vizsgálati terület teljes pontértéke (24) a hazai viszonyok között legértékesebbnek mondható területek értékeihez is közel áll, vagyis a poszméhek szempontjából kiemelten magas természetvédelmi értékkel bíró területről van szó. Az Európa Tanács vörös könyve szerint az itt ta-

1. táblázat. Az 1999-es gyűjtés három gyűjtőhelyének összesített egyedszámértékei, fajszámai és poszméhpontértékei.

	Pannon gyept	Sziklagyep	Gyümölcsös	Összesen
Egyedszám	318	246	141	705
Fajszám	53	34	43	82
Poszméhpontérték	21	5	16	23

2. táblázat. A 2005-ös gyűjtés hét gyűjtőhelyének összesített egyedszámértékei, fajszámai és poszméhpontértékei.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen
Egyedszám	20	4	13	19	11	23	8	98
Fajszám	7	3	6	7	6	10	2	24
Poszméhpontérték	7	3	6	3	1	12	2	17

lált poszméh-fajok mindegyike (még a hazánkban gyakorinak mondhatóak is) legalább a ritka vagy a sebezhető kategóriába sorolhatók (DAY 1991).

A begyűjtött poszméh-fajok közül a változékony poszméh (*Bombus humilis*), az erdei poszméh (*B. silvarum districtus*) és a vörhenyes poszméh (*B. pomorum*) tekinthető természetvédelmi és/vagy faunisztikai szempontból érdekes fajnak. Az első két faj nem nevezhető igazán ritkának, de az elmúlt néhány évtizedben erősen csökkenő gyakorisági trendet mutatnak, így mindenképpen veszélyeztetettnek tekinthetők. A vörhenyes poszméh mindig is mérsékelt gyakori faj volt hazánkban, és emellett szintén erősen csökkenő gyakorisági trendet mutat, így fokozottan veszélyeztetett fajnak minősíthető (SÁROSPATAKI és mtsai 2005a).

A 2005-ös évben végzett adatgyűjtés eredményei

A felmérés során 24 méhfaj 98 egyede került begyűjtésre (2. táblázat). Ez jóval alacsonyabb faj- és egyedszám, mint ami a korábbi vizsgálatban előkerült, de ez a nagy különbség elsősorban valószínűleg az eltérő gyűjtési eljárásnak köszönhető. A területértékelés szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró poszméh-ekből 8 faj 55 egyede került elő. Ilyen viszonylag kis területen ez a poszméh-fajszám magasnak mondható, bár a kifejezetten poszméhekre irányuló gyűjtés ellenére nem magasabb az 1999-es vizsgálatok során a Látó-hegy oldalában találtaknál.

A begyűjtött poszméh-fajok közül három, a változékony poszméh, a *Bombus haematurus* és a bogáncsposzméh (*B. soroeensis*) tekinthető különleges vagy ritka fajnak. A változékony poszméh, mint már korábban említésre került, veszélyeztetett fajnak tekinthető hazánkban. A *B. haematurus* Magyarországon ritka faj, bár az utóbbi néhány évben erős expanziót mutat, és egyre több lelőhelye kerül elő. A bogáncsposzméh még különlegesebb, ritka faj nálunk. Ez a hylophil faj elsősorban magasabb hegyvidéki területekről ismert. Hazánkban csak a Bükk és az Aggteleki-karszt néhány pontjáról került elő, így a Naszályon való előkerülése mindenképpen jelentős faunisztikai érdekesség.

A felvételezési pontok közül a 6., vagyis a természetközeli sziklagyep mutatta a legmagasabb faj- és egyedszámokat, és a poszméhek alapján való területértékelési rendszer pontértéke is itt volt a legmagasabb. Ugyanakkor a faunisztikai szempontból legjelentősebb faj, a bogáncsposzméh is innen került elő.

A meddőhányókon is viszonylag magas faj- és egyedszámok kerültek elő, de ezek mindenképpen jelentősen alacsonyabbak a természetközeli területeken (1. és 6. felvételezési pont) találtaknál. Ugyanakkor a meddőhányókon sehol nem került elő faunisztikai szempontból különlegesnek tekinthető faj. Ennek alapján valószínűsíthető, hogy a gyakori, opportunistá fajok a meddőhányók

gyomtengerében is megtalálják életfeltételeiket, de a ritkább, különlegesebb fajok ragaszkodnak a természetközeli területekhez.

A két felmérés sajnos eltérő gyűjtési módszerrel készült, ennek megfelelően a faunisztikai eredmények nem összehasonlíthatóak. Mégis, a poszméhekre vonatkozóan bizonyos következtetéseket levonhatunk. A 2005-ben használt csapda (sárga színű, csalis varsacsapda) kifejezetten a poszméheket gyűjti nagy hatékonysággal. Ennek megfelelően azt várnánk, hogy ebben a felmérésben nagyobb poszméh faj- és egyedszámokat kapjunk, mint a korábbi, 1999-es felvételezések alkalmával. A varsacsapdával fogott poszméh egyedszám (55) valóban másfélszerese az ablakcsapdás vizsgálatban találtak (36), ugyanakkor a fajszám ugyanannyi. Ráadásul az ablakcsapdás vizsgálatban természetvédelmi szempontból sokkal értékesebb fajok kerültek elő, amit az is mutat, hogy a poszméhpontérték itt jóval magasabb (23), mint a varsacsapdás vizsgálatban (17). Tehát a varsacsapda sok egyedet fogott, ami mutatja hatékonyságát, ugyanakkor csak kevésbé értékes fajokat sikerült vele begyűjteni. Ez nagy valószínűséggel annak köszönhető, hogy (nem meglepő módon) a kőbánya és környéke sokkal kevésbé értékes poszméhgyűjtést tud eltartani, mint a Látó-hegy déli lejtőjének változatos élőhelyei.

A két gyűjtés összesített, részletes faunisztikai eredményei

Az alábbiakban a két, egymástól független gyűjtés faunisztikai adatait összesítve közöljük. A családok O'TOOLE és RAW (1991) sorrendjét követik, a családokon belül a fajok betűrendi sorrendben következnek egymás után. A magyar nevek nagy része MÓCZÁR (1957, 1958, 1960, 1967) alapján lett megadva. Néhány poszméh faj, amelynek korábban nem volt magyar neve, most fog fölkerülni a magyarországi védett fajok listájára, és ennek kapcsán magyar neveket kellett nekik adni. Ezen fajok magyar neveit a szerzők adták a védetté nyilvánítási eljárás kapcsán (KÖM 2001).

Colletidae – Ősméhek

Hylaeus angustatus (Schenck, 1859) – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Hylaeus bisinuatus Först., 1871 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Hylaeus brevicornis Nyl., 1852 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Hylaeus confusus Nyl., 1852 – Vác, Naszály, Látó-hegy, egyelés, 2004, Sárospataki M.

Hylaeus lineolatus Schenck, 1859 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Hylaeus minutus F., 1798 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

- Hylaeus pratensis* Pz., 1798 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Hylaeus rinki* (Gorski, 1852) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Hylaeus* sp. 1 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Hylaeus* sp. 2 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Hylaeus* sp. 3 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Halictidae – Karcsúméhek

- Halictus eurygnathus* Blüthg., 1931 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus geminatus* Pér., 1903 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus maculatus* Smith, 1848 – foltos karcsúméh – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus major* Nyl., 1856 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus semitectus* Mor., 1873 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus subauratus* (Rossi, 1792) – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Halictus tumulorum* (L., 1758) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus viridiaenus* Blüthg., 1944 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus* sp. 1 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus* sp. 2 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Halictus* sp. 3 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum albipes* (F., 1781) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum calceatum* (Scop., 1763) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

- Lasioglossum clypeare* (Schenck, 1853) – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum continentale* Blüthg., 1944 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum interruptum* (Pz., 1798) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum leucopus* Kirby, 1802 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum malachurum* (Kirby, 1802) – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum mandibulare* (Mor., 1866) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum marginatum* (Bruelle, 1832) 1802 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, ÉNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum mesosclerum* (Pér., 1903) – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum morio* (F., 1793) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, a bányától nyugatra, meddőhányók alatti degradált erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, ÉNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum obscuratum* (Mor., 1876) – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum nigripes* (Lep., 1841) – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum nitidum* (Pz., 1798) – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lasioglossum pauxillum* (Schenck, 1853) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.

- Lasioglossum podolicum* (Nosk., 1924) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum pygmaeum* (Schenck, 1853) – Vác, Naszály, Látó-hegy, egyelés, 2004, Sárospataki M.
- Lasioglossum sexstrigatum* (Schenck, 1869) – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Lasioglossum subfasciatum* (Imhoff, 1832) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Rhopites* sp. – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Sphecodes* sp. 1 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Sphecodes* sp. 2 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Sphecodes* sp. 3 – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, DK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.

Andrenidae – Bányászmehek

- Andrena* sp. 1 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Andrena* sp. 2 – Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, ÉK-i sarok, természetközeli erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészkő-, homokkőbánya, ÉK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.

Melittidae – Földi méhek

- Macropis* sp. – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Melitta haemorrhoidalis* (F., 1775) – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Melitta tricincta* Kirby, 1802 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Megachilidae – Művészméhek

- Anthocopa andrenoides* (Spinola, 1808) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Chelostoma distinctum* Stöckh., 1929 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Chelostoma emarginatum* (Nyl., 1856) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepp, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

- Chelostoma florissomne* (L., 1758) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Chelostoma foveolatum* Mor., 1868 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Coelioxys acuminata* Nyl., 1852 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Heriades crenulatus* Nyl., 1856 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Heriades nigricornis* Nyl., 1848 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Heriades truncorum* (L., 1758) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Heriades* sp. – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Hoplitis adunca* (Pz., 1798) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Lithurgus chrysurus* Fonsc., 1834 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile centuncularis* (L., 1758) – rózsaméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile octosignata* Nyl., 1852 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile pilicrus* Mor., 1877 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile pyrenaica* Perez, 1890 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile versicolor* Smith, 1844 – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Megachile* sp. – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia aurulenta* (Pz., 1799) – csigalakovfaliméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia brevicornis* (F., 1798) – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia leucomelana* (Kirby, 1802) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia mocsaryi* Friese, 1895 – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

- Osmia rufohirta* (Latr., 1811) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia tergestensis* Ducke, 1897 – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Osmia* sp. – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Stelis minuta* (Lep. et Serv., 1825) Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Anthophoridae – Bundásméhek

- Anthophora bimaculata* (Pz., 1798) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Ceratina cucurbitina* (Rossi, 1792) – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Ceratina cyanea* (Kirby, 1802) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Tetralonia ruficornis* (F., 1804) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.

Apidae – Méhek

- Apis mellifera* (L., 1758) – házi méh – Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus haematurus* Kriechb., 1870 – Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, ÉK-i sarok, természetközeli erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus hortorum* (L., 1761) – kerti poszméh – Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, ÉNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, a bányától nyugatra, meddőhányók alatti degradált erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, ÉK-i sarok, természetközeli erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus humilis* Ill., 1806 – változékony poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus hypnorum* (Pz., 1801) – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Bombus lapidarius* (L., 1758) – kövi poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mészke-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.

- létől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus pasquorum*** (Scop., 1763) – mezei poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepek, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, DNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus pomorum*** (Pz., 1805) – vörhenyes poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepek, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Bombus ruderarius*** (Müll., 1776) – Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉK-i sarok, természetközeli erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉK-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus silvarum*** L. subsp. *districtus* (Vogt, 1909) – erdei poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepek, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.
- Bombus soroeensis*** F., 1776 – bogáncspozzméh – Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, a bányaudvar délkeleti szélétől keletre, zavart sziklagyep, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.
- Bombus terrestris*** (L., 1758) – földi poszméh – Vác, Naszály, Látó-hegy déli oldal, pannon gyepek, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, Kőporos, sziklagyep, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác, Naszály, agyagbánya fölötti felhagyott gyümölcsös, ablakcsapda, 1999, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉNy-i meddőhányó, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.; Vác I. (Sejcei) mézskő-, homokkőbánya, ÉK-i sarok, természetközeli erdő, varsacsapda, 2005, Sárospataki M.

*

Köszönetnyilvánítás – Az adatgyűjtésben közvetlenül és közvetett módon nyújtott segítségükért köszönetet szeretnénk mondani Pintér Baláznak, Dobos Józsefnek, Haris Attilának és Kisszel Vilmosnak.

IRODALOMJEGYZÉK

- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről.
- ALLEN-WARDELL, G., BERNHARDT, P., BITNER, R., BURQUEZ, A., BUCHMANN, S. L., CANE, J., COX, P. A., DALTON, V., FEINSINGER, P., INGRAM, M., INOUE, D. W., JONES, C. E., KENNEDY, K., KEVAN, P., KOPOWITZ, H., MEDELLIN, R., MEDELLIN-MONLES, S. és NABHAM, G. P. (1998): The potential consequences of pollinator declines on the conservation of biodiversity and stability of food crop yields. – *Cons. Biol.* **12**: 8–17.
- BOHART, G. E. (1972): Management of wild bees for the pollination of crops. – *Ann. Rev. Entomol.* **17**: 287–312.

- CARVELL, C. (2002): Habitat use and conservation of bumblebees (*Bombus* spp.) under different grassland management regimes. – *Biol. Cons.* **103**: 33–49.
- DAY, M. C. (1991): *Towards the conservation of aculeate Hymenoptera in Europe*. – Nature and Environment Series No. 51, Commission of the EC, Strassbourg, Germany, 44 pp.
- GOULSON, D. (2003): *Bumblebees: their behaviour and ecology*. – Oxford University Press, Oxford.
- HAMILTON, D. W., SCHWARTZ, P. H. és TOWNSHEND, B. G. (1970): Capture of bumblebees and honey bees in traps baited with lures to attract Japanese beetles. – *J. Econ. Entomol.* **63**: 1442–1446.
- HARIS, A. (1993): *A hártváscsárnyúak (Hymenoptera) vizsgálata a tervezett Duna–Ipoly Természeti Örökségpark területén*. – In: MERKL, O. (szerk.): Zoológiai vizsgálatok a tervezett Duna–Ipoly Természeti Örökségpark területén. Göncöl Alapítvány, Vác, pp. 47–80.
- HEINRICH, B. (1979): *Bumblebee economics*. – Harvard University Press, Cambridge.
- KEARNS, C. A. és INOUE, D. W. (1997): Pollinators, flowering plants and conservation biology. – *BioScience* **47**: 297–307.
- KEARNS, C. A., INOUE, D. W. és WASER, N. M. (1998): Endangered mutualisms: the conservation of plant-pollinator interactions. – *Ann. Rev. Ecol. Syst.* **29**: 83–102.
- KREMEN, K. és RICKETTS, T. (2000): Global perspectives on pollination disruptions. – *Cons. Biol.* **14**: 1226–1228.
- KWAK, M. M., VELTEROP, O. és BOERRIGTER, E. J. M. (1996): *Insect diversity and the pollination of rare species*. – In: MATHESON, A., BUCHMANN, S. L., O'TOOLE, C., WESTRICH, P. és WILLIAMS, I. H. (szerk.): The conservation of bees. Academic Press, London, pp. 115–124.
- MATHESON, A., BUCHMANN, S. L., O'TOOLE, C., WESTRICH, P. és WILLIAMS, I. H. (szerk.) (1996): *The conservation of bees*. – Academic Press, London, 254 pp.
- MÓCZÁR, M. (1957): *Méhfélék – Apidae*. – Fauna Hungariae, XIII/13. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- MÓCZÁR, M. (1958): *Művészméhek – Megachilidae*. – Fauna Hungariae, XIII/12. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- MÓCZÁR, M. (1960): *Ősméhek, Földiméhek – Colletidae, Melittidae*. – Fauna Hungariae, XIII/9. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- MÓCZÁR, M. (1967): *Karcsúméhek – Halictidae*. – Fauna Hungariae, XIII/11. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- O'TOOLE, C. és RAW, A. (1991): *Bees of the World*. – Blandford Publishing, London, 192 pp.
- PEKKARINEN, A. (1998): Oligolectic bee species in Northern Europe (Hymenoptera, Apoidea). – *Entomol. Fenn.* **8**: 205–214.
- SÁROSPATAKI, M., NOVÁK, J. és MOLNÁR, V. (2003): Hazai poszméh- és álposzméhfajok (Hymenoptera: Apidae, *Bombus* és *Psithyrus*) UTM-térképezése és az adatok természetvédelmi felhasználhatósága. – *Állatt. Közlem.* **88**: 85–108.
- SÁROSPATAKI, M., NOVÁK, J. és MOLNÁR, V. (2005a): Assessing the threatened status of bumble bee species (Hymenoptera: Apidae) in Hungary, Central Europe. – *Biodiv. and Cons.* **14**: 2437–2446.
- SÁROSPATAKI, M., HAVAS, E. és PINTÉR, B. (2005b): *Kőbánya meddőhányóin és a környező sziklagyepen található méhegyüttesek összehasonlítása*. – In: LENGYEL, SZ., SÓLYMOS, P. és KLEIN, Á. (szerk.): Program és absztraktkötet, III. Magyar Term.véd. Biol. Konf., Eger, p. 196.
- SÖDERMAN, G., LEIONEN, R. és LUNDSTEN, K.-E. (1997): *Monitoring bumblebees and other pollinator insects*. – Finnish Environmental Institute, Helsinki, 43 pp.

WILLIAMS, I. H. (1996): *Aspects of bee diversity and crop pollination in the European Union.* – In: MATHESON, A., BUCHMANN, S. L., O'TOOLE, C., WESTRICH, P. és WILLIAMS, I. H. (szerk.): *The conservation of bees.* Academic Press, London, pp. 63–80.

THE BUMBLEBEE (HYMENOPTERA: APOIDEA)
FAUNA OF MT NASZÁLY (VÁC, HUNGARY)

M. SÁROSPATAKI and E. HAVAS

*Oak Association for Nature Conservation, Department of Zoology and Ecology,
Szent István University
H-2103 Gödöllő, Páter Károly utca 1, Hungary; e-mail: sarospataki.miklos@mkk.szie.hu*

So far only very few faunistical records on Apoidea taxa have been published from Mt Naszály (Vác, Hungary). In our recent investigations 803 specimens were collected in two collecting periods (1999, 2005) using two kinds of traps in the central area of Mt Naszály (Vác, Hungary). From this material a total of 92 Apoidea taxa in 7 families were identified, including five bumblebee species (*Bombus haematurus*, *B. humilis*, *B. pomorum*, *B. silvarum districtus* and *B. soroensis*), which are considered to have nature conservational or faunistical importance in Hungary. Due to their rarity all the latter taxa are threatened and should be protected. The occurrence of *Bombus soroensis* is remarkable here, since formerly it was known only from the Bükk Mts and from the Aggtelek karst region.

A NASZÁLY PUHATESTŰ FAUNÁJA

VARGA ANDRÁS

*Mátra Múzeum
3200 Gyöngyös, Kossuth u. 40; e-mail: avarga.2@dpg.hu*

abstract????

Kulcsszavak:???

BEVEZETÉS

A Nyugati-Cserháthoz tartozó Naszály fő tömegét triász mészkő és dolomit építi fel, melyre helyenként harmadkori homokkő települ (LÁNG 1967). A Cserhát néhány száz méteres térszínéből önálló röggként kiemelkedő Naszály Mollusca faunája sajátos kettősséget mutat. Az alacsonyabban fekvő nyílt területeit általánosan elterjedt xerophil fajokból álló együttesek népesítik be. Ahogy haladunk a magasabban fekvő területek felé, a fajszám ugrásszerűen megnő. A gerinc közelében fellelhető sziklagyeppek már a mészterületek változatos, fajokban és egyedekben gazdag faunáit hordozzák. Malakológiai állatszigetek ezek, melyek létét az alapkőzet és a tengerszint feletti magasság határozza meg. Az itt előforduló fajok legközelebb a Börzsöny hegységben élnek. A közeli és hasonló felépítésű Nézsa és Csóvár környéki hegyekben a puhatestű fajok száma mintegy a felére csökken, s itt már csak a Naszály alacsonyabb területeire jellemző fajegyüttesek találhatók meg.

KUTATOTTSÁG

A Naszályra vonatkozó első irodalmi adatot MIKSZÁTH (1931) munkájában találjuk „Nagyszál É-i oldal és D-i oldal” megjelöléssel. Az északi oldalról 12 fajt (*Aegopinella minor*, *Arion hortensis*, *Clausilia dubia*, *Cochlodina laminata*, *Helicodonta obvoluta*, *Limax maximus*, *Merdigera obscura*, *Monacha cartusiana*, *Monachoides incarnatus*, *Morlina glaber*, *Sphyradium doliolum*, *Vallonia pulchella*), a déli oldalról 6 fajt (*Arianta arbustorum*, *Cepaea vindobonensis*, *Granaria frumentum*, *Helix pomatia*, *Xerolenta onvia*, *Zebrina detrita*) sorol fel. Felhívja a figyelmet, (p. 47.): „Érdekes jelenség, hogy a Nagyszál déli oldalának több faja általános melanotikus jelleget árul el”. Ebben nincs semmi különlegesség, hiszen a xerotherm fajok (pl. *Helicella obvia*, *Zebrina detrita*) teste gyakran feketén pigmentált.

VARGA (1973) egy fajt (*Vitrea diaphana*), majd PINTÉR és mtsai (1979) 16 fajt sorol fel (*Acanthinula aculeata*, *Balea biplicata*, *Chondrina clienta*, *Cochlicopa lubrica*, *Daudebardia brevipes*, *D. rufa*, *Euomphalia strigella*, *Lymnaea balthica*, *Orcula dolium*, *Oxychilus inopinatus*, *Punctum pygmaeum*, *Pupilla triplicata*, *Pyramidula rupestris*, *Trichia hispida*, *Truncatellina cylindrica*, *Vitrina pellucida*). Ezt az adatsort a régebbi (többek között az 1950-es évekből származó gyűjtések: Horváth Andor, Pócs Tamás, Kovács Gyula) anyagok feldolgozása eredményezte. A terület feltárásában előrelépést jelentett az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola (Eger) OTKA kutatási pályázata 1991–1995 között, minek eredményeképp az ismert fajok száma 45-re emelkedett.

Két védett faj található a területen. A hordócsiga (*Orcula dolium*) közephegységi mészterületeinken elterjedt, de sehol sem gyakori. A védetté nyilvánított éti csiga (*Helix pomatia*) gyűjtési időszaka minden év április 1-jétől június 15-ig tart, annak ellenére, hogy a faj hazánkban általánosan elterjedtnek mondható, a gyűjtések következményeként az ország egyes területein katasztrofálisan megritkult, hiszen a gyűjtési időszak a faj szaporodási ciklusával pontos átfedésben van.

EREDMÉNYEK

A Naszály hegység 4 db 10 km × 10 km-es UTM-kvadrátot érint, ezek nevezetesen a CT59, CT69, CU50 és a CU60. Az adatok felsorolásánál eltekintek ezek feltüntetésétől. Azok a tételek, ahol Varga A., Bánkuti, K., Solti, B., Vojtkó, A. neve szerepel, a Mátra Múzeum (Gyöngyös) Mollusca Gyűjteményében találhatóak. A zárójelben lévő „MTM” rövidítés a Magyar Természettudományi Múzeum anyagát jelöli.

A régebbi gyűjtéseknél gyakran csak „Vác”, illetve a „Vác, Naszály” megjelölés szerepel a cédulákon, ezek az adatok, az irodalomban – hogy kezelni lehessen őket – az alábbi formában szerepelnek: Vác, Naszály (1) = CT69, Vác, Naszály (2) = CU60; Vác (1) = CT59, Vác (2) = CT69.

Az adatok felsorolásánál az alábbi módszert alkalmazom: 1 adat 1 mondat (lelőhely, dátum, zárójelben a példányszám, gyűjtő). Ha az adatot valahol publikálták, ebben az esetben az „=” jel után következik a szerző neve és a dolgozat évszáma.

A listában a FALKNER és mtsai (2001) nevezéktanát használom, ennek ellenére egyes fajoknál PINTÉR és SUARA (2004) neveit láttam alkalmasabbnak szerepeltetni, mert a CLECOM több hazai faj esetében azok alfaji besorolását vizsgálatok nélkül, szinte automatikusan végezte (pl. *Clausilia dubia vindobonensis* stb.).

Gastropoda – Csigák

Lymnaeidae

Radix balthica (Linnaeus, 1758) – Vác, Naszály (erdei pocsolya), 1957.10.20. (9), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Vác, Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, É, 1,5 km, dagonya, 1991.06.13. (46), Varga A.

Cochlicopidae

Cochlicopa lubricella (Rossmässler, 1834) – Naszály, Násznép-barlang, 1957.10.20. (2), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (1), Varga A. Vác, Naszály (2), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Zsivány-barlang, PINTÉR és mtsai (1979). Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (47), Varga A., Bánkúti K., Solti B.

Orculidae

Orcula dolium (Draparnaud, 1801) – hordócsiga – Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (3), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (12), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (10), Bánkúti K.

Sphyradium doliolum (Bruguière, 1792) – Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (1), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (13), Varga A. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (6), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (14), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (7), Bánkúti K. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Valloniidae

Vallonia costata (O. F. Müller, 1774) – Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (49), Varga A. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (4), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (44), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (295), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (81), Bánkúti K.

Vallonia pulchella (O. F. Müller, 1774) – Ósagárd, PINTÉR és mtsai (1979) = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (14), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (7), Bánkúti K. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Acanthinula aculeata (O. F. Müller, 1774) – Vác, Naszály, 1960.07.29. (1), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, É, tölgyes, 1991.06.13. (1), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (2), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Bánkúti K., Solti B.

Pupillidae

Pupilla muscorum (Linnaeus, 1758) – bábcsiga – Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (64), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (32), Bánkúti K. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (8 = *bigranata* típusú házak), Varga A.

Pupilla triplicata (S. Studer, 1820) – Vác, Naszály (3), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Vác, Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004).

Pyramidulidae

Pyramidula rupestris (Draparnaud, 1801) – Vác, Naszály (3), Wiesinger M. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Násznép-barlang, 1957.10.20. (10), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (102), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (514), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (34), Bánkúti K.

Chondrinidae

Granaria frumentum (Draparnaud, 1801) – Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (40), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Násznép-barlang, 1957.10.20. (5), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (7), Kovács Gy. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály hegy, 1960.07.29. (4), Kovács Gy. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, D. dolomitsziklagyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Solti B. Naszály, Látó-hegy, D–DK, 350–370 m tszf., *Stipa*-s rét, 1991.06.13. (108), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (11), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (63), Bánkúti K. Naszály, D-i oldal, MIKSZÁTH (1931). Szendehely, Katalinpuszta, Ördög-órom, 1991.04.01. (84), Bánkúti K., Vojtkó A.

Chondrina clienta (Westerlund, 1883) – hamvascsiga – Naszály, Násznép-barlang, 1957.10.20. (4), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (11), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és SUARA (2004). Vác dat? (2), (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (16), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Zsivány-barlang, PINTÉR és mtsai (1979). Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (2), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (57), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (52), Bánkúti K.

Vertiginidae

Truncatellina cylindrica (A. Férussac, 1807) – Ósagárd, PINTÉR és mtsai (1979) = PINTÉR és SUARA (2004). Keszeg, É, PINTÉR és SUARA (2004). Keszeg – Ósagárd, út 1974. (4), Merényi L. Vác, Naszály, 1960.07.29. (7), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR

és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, D, dolomitsziklagyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Solti B. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (5), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (56), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (30), Bánkúti K.

Truncatellina claustralis (Gredler, 1856) – Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (2), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (14), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (14), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (24), Bánkúti K.

Enidae – Csavarcsigák

Merdigera obscura (O. F. Müller, 1774) – Vác, Naszály, 1960.07.29. (4), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Kopasz-hegy, PINTÉR és mtsai (1979). Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (5), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (2), Varga A. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (1), Varga A. Naszály hegy, D, tölgyes, 550 m tszf., 1991.06.13. (1), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (2), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (4), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (2), Bánkúti K. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Zebrina detrita (O. F. Müller, 1774) – zebracsiga – Vác, Naszály, 1951.05.12. (6), Horváth A. (MTM), 1957.10.20. (11), Pócs T. (MTM), 1960.07.29. (14), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), Vác, Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Vác dat? (10), (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), Vác (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Szendehely, Katalinpuszta, Ördög-orom, 1991.04.01. (4), Bánkúti K., Vojtkó A. Naszály, Látó-hegy, D, a csúcs alatt (dolomit), 1991.06.13. (19), Varga A. Naszály, Látó-hegy, D, dolomitsziklagyep, 1991.06.13. (15), Varga A., Solti B. Naszály, Látó-hegy, D–DK, 350–370 m tszf., *Stipa*-s rét, 1991.06.13. (4), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Látó-hegy, 1991.04.18. (2), Bánkúti K. Naszály D-i oldala, Gombás (művelt rész a Látó-hegy alatt), 1991.06.13. (4), Varga A. Naszály, D-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Chondrula tridens (O. F. Müller, 1774) – tonnacsiga – Vác (1), PINTÉR és SUARA (2004). Vác (2), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, FEHÉR és GUBÁNYI (2001).

Clausiliidae – Orsócsigák

Cochlodina laminata (Montagu, 1803) – Szendehely, Katalinpuszta, PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (3), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (2), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, csúcs, 1993.03.18. (4), Varga A., ugyanitt csúcs, É, 1993.03.18. (17), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (1), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (2), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (5), Bánkúti K. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Clausilia dubia Draparnaud, 1805 – Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (20), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Zsivány-barlang, 1957.10.20. (4), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (11), Varga A. Naszály, Nász-

nép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (16), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyp, 1991.06.13. (49), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (90), Bánkúti K. Naszály, É-i oldal, MIK-SZÁTH (1931).

Balea biphicata (Montagu, 1803) – Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (22), Varga A. = PINTÉR és mtsai (1979), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Sejce, a kőfejtő csúcsa, 1991.05.30. (2), Füköh L. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (15), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Zsivány-barlang, 1957.10.20. (2), Pócs T. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, Kopasz-tető, FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (66), Varga A. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (5), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyp, 1991.06.13. (6), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (21), Bánkúti K.

Punctidae

Punctum pygmaeum (Draparnaud, 1801) – Ósagárd, PINTÉR és mtsai (1979) = PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (1), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyp, 1991.06.13. (2), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (1), Bánkúti K.

Pristilomatidae

Vitrea diaphana (S. Studer, 1820) – Ósagárd, PINTÉR és mtsai (1979). Ósagárd, Farkas-hegy, DNy, tölgyerdő, 1972.07.19. (1), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004).

Euconulidae

Euconulus fulvus (O. F. Müller, 1774) – Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraetum*-os gerinc, 1993.03.18. (2), Bánkúti K.

Oxychilidae

Daudebardia brevipes (Draparnaud, 1805) – Vác, Naszály, 1960.07.29. (1), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004).

Daudebardia rufa (Draparnaud, 1805) – Vác, Naszály, 1960.07.29. (2), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, D, dolomitsziklagyp, 1991.06.13. (1), Varga A., Solti B. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (2), Varga A.

Oxychilus draparnaudi (H. Beck, 1837) – Kosd, 1980.04. (1), Podani J. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001).

Morlina glaber (Rossmässler, 1838) – Naszály, Kopasz-tető, 1957.10.20. (2), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (2), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (5), Varga A. Naszály, Násznép-barlang,

- bejárat, 1991.06.13. (11), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (2), Varga A., Bánkuti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (9), Bánkuti K. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931). Naszály, Cigánybánya, 2008.11. (1), Pintér B.
- Mediterranea inopinata*** (Uličný, 1887) – Szendehely, Katalinpuszta, Ördög-orom, 1991.04.01. (1), Bánkuti K., Vojtkó A. = PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (5), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, Látó-hegy, D, dolomitsziklagyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (1), Bánkuti K.
- Aegopinella pura*** (Alder, 1830) – Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (1), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (1), Bánkuti K., ugyanitt Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (6), Varga A., Bánkuti K., Solti B.
- Aegopinella minor*** (Stabile, 1864) – MIKSZÁTH (1931) a Naszály É-i oldaláról *Retinella nitens* (*Aegopinella nitens* (Michaud, 1831)) néven említi. Ez a nyugati kapcsolatú faj jelen ismereteink szerint a Szigetközben fordul elő, így ez az adata a *minor*-ra vonatkozik. Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (14), Varga A. Naszály, Látó-hegy, É, tölgyes, 1991.06.13. (4), Varga A., Bánkuti K., Solti B. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (6), Varga A. Naszály hegy, D, tölgyes, 550 m tszf., 1991.06.13. (3), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (2), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (23), Varga A., Bánkuti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (7), Bánkuti K. Naszály D-i oldala, Gombás (művelt rész a Látó-hegy alatt), 1991.06.13. (6), Varga A. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931). Ősagárd, Farkas-hegy, DNY, tölgyerdő, 1972.07.19. (1), Varga A. = PINTÉR és mtsai (1979), PINTÉR és SUARA (2004). Szendehely, Katalinpuszta, 1985.07.11. (2), Suara R. (MTM) = PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1960.07.29. (11), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004).

Vitrinidae

- Vitrina pellucida*** (O. F. Müller, 1774) – Naszály, Zsivány-barlang, 1957.10.20. (1), Pócs T. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és mtsai (1979). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (9), Varga A. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (1), Varga A. Naszály, Násznép-barlang, bejárat, 1991.06.13. (8), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (43), Varga A., Bánkuti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (16), Bánkuti K. Naszály D-i oldala, Gombás (művelt rész a Látó-hegy alatt), 1991.06.13. (1), Varga A.

Limacidae – Meztelen csigák

- Limax maximus*** Linnaeus, 1758 – nagy meztelencsigá – Naszály, É-i oldal néhány fiatal példányát gyűjtötte 1928 nyár elején MIKSZÁTH (1931).
- Lehmannia* cf. *nyctelia*** (Bourguignat, 1861) – Naszály, Cigánybánya, 2008.11. (1), Pintér B. A faj beazonosítása fénykép alapján történt.

Arionidae – Simatestű házatlancsigák

Arion hortensis A. Férussac, 1819 – kerti házatlancsiga – Bizonytalan irodalmi adat, nem voltak anatómiai vizsgálatok. Naszály, É-i oldal, egy példányát találta MIKSZÁTH (1931).

Helicodontidae

Helicodonta obvoluta (O. F. Müller, 1774) – Vác, Naszály 1957.10.20. (3), Pócs T. (MTM) és Vác, Naszály dat. ? (1), (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, É, 1,5 km dagonya mellett, 1991.06.12. (2), Varga A. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Hygromiidae

Euomphalia strigella (Draparnaud, 1801) – Szendehely, Katalinpuszta, 1985.07.11. (1), Suara R. (MTM) = PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1951.05.12. (4), Horváth A. (MTM), 1960.07.29. (4), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, csúcs, 1993.03.18. (2), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (5), Varga A., Bánkúti K., Solti B.

Monacha cartusiana (O. F. Müller, 1774) – tejfehér csiga – Naszály tetején 652 m magasságban, MIKSZÁTH (1931).

Trichia hispida (Linnaeus, 1758) – Kosd, 1980.04. (1), Podani J. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979).

Helicopsis striata (O. F. Müller, 1774) – Vác, Naszály, 1951.05.12. (2), Horváth A. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001).

Monachoides incarnatus (O. F. Müller, 1774) – Ósagárd, Farkas-hegy, PINTÉR és mtsai (1979) = PINTÉR és SUARA (2004). Ósagárd, Farkas-hegy, DNy, tölgyerdő, 1972.07.19. (4), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy csúcs, É, 1993.03.18. (5), Varga A. Naszály, Látó-hegy, É, tölgyes, 1991.06.13. (1), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, csúcs, 1993.03.18. (8), Varga A. Naszály hegy, D, tölgyes, 550 m tszf., 1991.06.13. (8), Varga A. Naszály, É-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Xerolenta obvia (Menke, 1828) – Kosd, 1980.04. (4), Podani J. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001). Naszály, Látó-hegy, PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, D, a csúcs alatt (dolomit), 1991.06.13. (3), Varga A. Naszály, Látó-hegy, D, dolomitsziklagyep, 1991.06.13. (1), Varga A., Solti B. Naszály, Látó-hegy, 1991.04.18. (3), Bánkúti K. Naszály D-i oldala, Gombás (művelt rész a Látó-hegy alatt), 1991.06.13. (4), Varga A. Naszály, D-i oldal, MIKSZÁTH (1931). Szendehely, Katalinpuszta, Ördög-orom, 1991.04.01. (2), Bánkúti K., Vojtkó A. = PINTÉR és SUARA (2004). Vác dat? (8), (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác, Naszály, 1951.05.12. (12), Horváth A. (MTM) = FEHÉR és GUBÁNYI (2001).

Helicidae – Főcsigák

Arianta arbustorum (Linnaeus, 1758) – márványozott csiga – Naszály, D-i oldal, nyirkos árok, 400 m tszf., MIKSZÁTH (1931).

Cepaea vindobonensis (C. Pfeiffer, 1828) – pannon csiga – Vác, Naszály, 1951.05.12. (3), Horváth A. (MTM), 1960.07.29. (2), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és

- GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Vác dat? (3), (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, D–DK, 350–370 m tszf., *Stipa*-s rét, 1991.06.13. (2), Varga A., Bánkúti K., Solti B. = PINTÉR és SUARA (2004). Szendehely, Gyadai-rét, 1972.07.19. (1), Varga A. = Szendehely, Gyadai-rét, PINTÉR és SUARA (2004). Kosd, 1980.04. (1), Podani J. (MTM). Szendehely, Katalinpuszta, PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, É, 1,5 km dagonya mellett, 1991.06.12. (1), Varga A. Naszály, Szarvas-hegy, gerinc, gyep, 1991.06.13. (3), Varga A., Bánkúti K., Solti B. Naszály, Szarvas-hegy, *Spiraeetum*-os gerinc, 1993.03.18. (1), Bánkúti K. Naszály D-i oldala, Gombás (művelt rész a Látó-hegy alatt), 1991.06.13. (1), Varga A. Naszály, D-i oldal, MIKSZÁTH (1931).
- Helix pomatia* Linnaeus, 1758 – éti csiga – Vác, Naszály, 1951.05.12. (1), Horváth A. (MTM), 1960.07.29. (3), Kovács Gy. (MTM) = PINTÉR és mtsai (1979), FEHÉR és GUBÁNYI (2001), Naszály (1) (2), PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, Látó-hegy, É, 1,5 km dagonya mellett, 1991.06.12. (1), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004). Naszály, D-i oldal, MIKSZÁTH (1931).

Bivalvia – Kagylók

Sphaeriidae

- Musculium lacustre* (O. F. Müller, 1774) – Naszály, Látó-hegy, É, 1,5 km, dagonya, 1991.06.13. (162), Varga A. = PINTÉR és SUARA (2004).

*

Köszönetnyilvánítás – Köszönettel tartozom dr. FEHÉR ZOLTÁN-nak (Magyar Természettudományi Múzeum Mollusca Gyűjteménye), hogy a Naszályra vonatkozó adatokat rendelkezésemre bocsátotta.

IRODALOMJEGYZÉK

- FALKNER, G., BANK, R. A. és PROSWITZ, T. VON (2001): Checklist of the non-marine molluscan species-group taxa of the states of Northern, Atlantic and Central Europe (CLECOM I). – *Heldia* **4**: 1–76.
- FEHÉR, Z. és GUBÁNYI, A. (2001): *The distribution of Hungarian Molluscs. The catalogue of the Mollusca collection of the Hungarian Natural History Museum.* – Hungarian Natural History Museum, Budapest, 466 pp.
- LÁNG, S. (1967): *A Cserhát természeti földrajza.* – Akadémiai Kiadó, Budapest, 367 pp.
- MIKSZÁTH, GY. (1931): Adatok a Börzsöny-hegység és a Nagyszál Molluska-faunájának ismeretéhez. – *Állatt. Közlem.* **28**: 41–49.
- PINTÉR, L., RICHNOVSZKY, A. és S. SZIGETHY, A. (1979): A magyarországi recens puhatestűek elterjedése. – *Soosiana* (Suppl.) **1**: I–VI + 1–351.
- PINTÉR, L. és SUARA, R. (2004): Magyarországi puhatestűek katalógusa hazai malakológusok gyűjtései alapján. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 543 pp.
- VARGA, A. (1973): Adatok a Cserhát puhatestű faunájához. – *Soosiana* **1**: 53–58.

VARGA, A. (1995): Az Északi-középhegység refúgiumterületeinek malakológiai adatai: 3. Naszály. – *Acta Acad. Agriensis, Nov. Ser.* **21** (Suppl. 1): 249–254.

THE MOLLUSCA FAUNA OF MT NASZÁLY

A. VARGA

Mátra Museum

H-3200 Gyöngyös, Kossuth u. 40, Hungary; avarga.2@dpg.hu

The main part of Mt Naszály, which belongs to the western Cserhát Mts, consists of mostly Triassic limestone and dolomite. Its Mollusca fauna has a special character. The lower, open areas are occupied by widely distributed, xerophilous species. Toward the higher elevations the number of species remarkably increases. The rocky grasslands near the top have the Mollusca fauna typical in limestone areas with high species diversity and abundance. The existence of these malacological islands is influenced by the basic rock and the elevation. Twelve species were reported in the first publication on the Mollusca fauna of Mt Naszaly in 1931. The number of species increased to 45 up to now, including two legally protected species (*Helix pomatia*, *Orcula dolium*).

Fotók jegyzéke

VA00228: *Zebrina detrita* (O. F. Müller) (Csővár, Vas-hegy csúcsa Nézsza fölött).

VA00236: *Helix pomatia* Linnaeus (Keszeg, mészkőbánya meddőhányója).

VA00578: *Helicodonta obvoluta* (O. F. Müller) (Szlovákia, Murányi-karszt).

SELMECZI KOVÁCS Á.
A NASZÁLY MADARAI

*A Naszály természetrajza és élővilága
Rosalia 5 (2009), pp. xxx–xxx.*

A NASZÁLY MADARAI (AVES)

SELMECZI KOVÁCS ÁDÁM

*Pest Környéki Madarász Kör (PKMK)
2600 Vác, Ilona u. 3; e-mail: pkmk@zpok.hu*

A Naszály hegy madárvilágának intenzív felmérését az 1990-es évek közepén kezdték meg a Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) tagjai. A madárfauna pontosabb feltérképezése miatt az általános bejárások mellett a speciális életmódú fajok kimutatása érdekében számos esetben végeztünk éjszakai megfigyeléseket, a ragadozó és egyéb nagy testű madárfajok jelenlétének megállapítása miatt ún. szinkronokat, a vonuló énekesek felmérése okán pedig gyűrűző táborokat.

Megállapítást nyert, hogy a Naszály madártanilag is sokszínű terület, az északi oldal harkályokban és ragadozó madarakban gazdag bükköseivel szemben a déli oldal sziklagyepein mediterrán fajok fészkelnek.

A hegyen közel 150 madárfaj fordul elő, s ezek közül mintegy 100 faj több-kevesebb rendszerességgel fészkel is. A 130 faj védett faj közül 20 élvez kiemelt törvényes oltalmat, 33 pedig, mint ún. Natura 2000 jelölőfaj nemzetközi jelentőséget ad területünknek.

A Naszály legjelentősebb madártani értékét a kiemelkedően gazdag ragadozómadár-fauna, az összes hazai harkályfaj előfordulása és (egy kivételével) fészkelése, illetve a mediterrán faunaelemek – mint amilyen a kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) vagy a bajszos sármány (*Emberiza cia*) – jelenléte adja.

A Magyarország 74 legveszélyeztetettebb szárazföldi gerincese között szereplő 34 madárfaj közül eddig 13 előfordulása bizonyosodott be a területen.

A dolgozat rendszertani sorrendben, rövid jellemzéssel mutatja be a Naszály területén eddig előfordult madárfajokat, saját és publikált irodalmi forrásokból ismert adatok alapján.

Kulcsszavak:

BEVEZETÉS

A Naszály madárvilágának intenzív feltárása a 1990-es évek közepétől indult meg: ekkor a Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) megfigyelői több száz terepi órát eltöltve mérték fel a hegy madártani értékeit. Az erről készült összefoglaló munka – kutatási jelentés formájában – a Göncöl Alapítvány megbízásából látott napvilágot (FODOR 1996a).

Érdekes módon a Magyar madártani bibliográfiában alig találhatók a hegyről szóló publikációk, s a kevés fellelhető információ is csak alkalmi megfigyelésekről tesz tanúbizonyságot (RÉTHY 1980). Ennek azért volt jelentősége, mert így – szemben, pl. a sokszor alapos botanikai leírásokkal – madártani szempontból nem találtunk „kapaszkodót” a korábbi állapotokkal való összehasonlítás tekintetében.

Ugyanakkor ez a helyzet egyben vonzóvá is tette a feladatot, hiszen madártani értelemben szűz területről kellett információkat gyűjteni.

Bejárásaink során már a kezdeti időkben olyan ritka és érdekes fajok kerültek elő, mint pl. a havasi szürkebegy (*Prunella collaris*), amely a Kárpátok bérceiről húzódik le a tél elől az alacsonyabb fekvésű területekre (ún. vertikális vonuló). Ez a madárfaj hazánkban szórványos előfordulásai során a vulkanikus alapkőzetű területeket részesíti előnyben, de naszályi megfigyeléseink révén emelkedtek a mészkőalapú hegyekről származó adatai.

Természetesen a ritka madarak alkalmi előfordulásai mellett – amelyek dokumentálása a következetes terepi munka sava-borsa – a hangsúly a fészkelő fauna pontos feltérképezésén van. Ennek okán az elmúlt évtized során territórium- és fészektérképezéseket, ragadozó-szinkronmegfigyeléseket és szisztematikus bejárásokat végeztünk, hogy a Naszály madárfaunájáról alkotott képet teljesebbé tegyük.

A teljességre nyilvánvalóan csak törekedni lehet, elérni nem, hiszen a fauna folyamatos változásai újabb és újabb fajok előkerülését, illetőleg (időszakos) eltűnését jelentik. Erre hozható példaként, hogy az elmúlt tíz évben (az 1996-os jelentést véve kiindulásként) 23 fajjal bővült a Naszályon megfigyelt madárfajok száma, amelyek közül (a módszerek pontosabbá válása és a felmérési alkalmak számának növekedése révén) 20 faj fészkelése is bebizonyosodott!

ANYAG ÉS MÓDSZER

A zoológiai vizsgálatok általában időigényes és különleges szakmai felszerelést igénylő feladatot jelentenek a jellemzően specialista (azaz életüket és munkásságukat egy bizonyos állatcsoportnak szentelő) kutatók számára. Szerencsére a madártani alapkutatások zöme elvégezhető önkéntes szakemberek bevonásával, speciális felszerelések nélkül is.

Ugyanakkor az alapvetéseken (pl. jelenlét-hiány) túli megállapításokhoz (pl. elterjedés, állomány nagyság) sokszor jelentős emberi és anyagi ráfordítás szükséges, amelynek okán a hegyen végzett felmérő munkáinkat az alábbi három kategóriába sorolhatjuk.

Csekély mértékű ráfordítást jelentő vizsgálatok

Terepbejárások: a felmérést végző személy alkalmi vagy szisztematikus (tereplaplóba rögzített útvonalú) bejárásokon megfigyelt fajokról gyűjt információt. Az adattábla tartalmaz a viselkedésre (táplálkozás, fészkelés stb.) vonatkozó részt is. A bejárások egész évben folynak a hegy teljes területén. Ilyen

terepbejárások során került két ízben is távcső elé a fokozottan védett fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) a Szarvas-hegy tölgyeseiben.

Közepes mértékű ráfordítást jelentő vizsgálatok

Éjszakai megfigyelések: egyes, éjszakai aktivitású fajok életmódjából adódó helyzet, hogy kimutatásuk csak speciális módon lehetséges. A jelenlét-hiány, illetve az elterjedés legtöbbször akusztikus eszközök felhasználásával (territoriális hangok le- vagy visszajátszása) állapíthatók meg. Éjszakai felmérésekkel próbáltuk megállapítani a lappantyú (*Caprimulgus europaeus*) naszályi elterjedésének mértékét. Ez a régen kecskefejőnek nevezett, valójában rovarokkal táplálkozó madár ma még gyakorinak mondható; a hegylábi gyümölcsösök és gyepterületek, illetve az erdei élőhelyek találkozásán kialakuló szegélyvegetáció jellemző fészkelője.

Táborok: a vonuláskutatás klasszikus módszere a nagy területű hálós befogás, amelyet ún. gyűrűző táborokba szervezve oldanak meg az ezzel foglalkozó szakemberek. Az általunk – két ízben is a Kőporos aljában – megtartott, egy-egy hetes, kora őszi tábor kiváló alkalmat adott arra, hogy a Naszály hegylábi vonuló faunájáról képet alkothassunk. Ugyanakkor nem elhanyagolható a terepen való 24 órás jelenlétből fakadó adatgyűjtési lehetőség sem, ami során a nem hálózható fajok (pl. gázlómadarak, ragadozók) átvonulását detektálhatjuk. A füleskuvik (*Otus scops*) naszályi előfordulásának bizonyító példányai a 2002-ben megrendezett tábor hálóiból kerültek elő; a két madár a tudományos célú gyűrűzést és a biometria adatok felvételét követően elengedésre került.

Jelentős mértékű ráfordítást jelentő vizsgálatok

Territóriumterképezések: fajcsoportonként változó módszerrel: standard transzektek (kijelölt útvonalak) többszörös bejárásával, vagy egy-egy faj élőhelyén végzett célzott (egy fészkelési periódus alatt szintén többször elvégzett) felméréssel valósul meg. A Naszályon több éven keresztül végeztünk ún. dán rendszerű pontszámlálást, valamint a bajszos sármány (*Emberiza cia*) déli területeken fészkelő állományának felmérése is territóriumterképezéssel folyt.

Fészkefelmérések: vegetációs időn kívüli, aprólékos (ideális esetben tucatszámú résztvevővel zajló) munka, amely során vonalba állva kerül sor egy-egy területre nagy testű ragadozó madarai (természetesen üresen álló) fészkeinek felmérésére, és azok pontos helyének térképes rögzítésére. A megtalált fészkek a költési időszakban fokozott óvatosság mellett kerülnek ellenőrzésre, így pontos állományadatok mellett az „átfészkelőket” (azaz amikor egy adott faj másik faj által rakott fészkekben költ) is ki lehet szűrni. A fészektérképezést újabban je-

lentősen segítik a műholdas helymeghatározó módszerekkel, azaz a GPS-szel végzett felmérések. A Naszályon majd' tíz éve végeztünk közel teljes ragadozó-fészkek-felmérést, ennek nyomán sikerült bizonyítani a fokozottan védett kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) fészkelését.

Szinkronmegfigyelések: az erdős területeken fészkelő nagy testű madárfajok, így legfőképp a ragadozók, valamint a fekete gólya (*Ciconia nigra*) és a hol-ló (*Corvus corax*) revírjeinek behatárolásához, pontosításához használt módszer (FODOR 1995, 1996b, 2000). Élőmunkaigénye kimagasló, mivel több, ún. kiülőponton végzünk egy időben összehangolt megfigyeléseket. A terepen – időponttal és mozgási iránnyal ellátott – térképvázlatokat rögzítünk, amelyek összevetésével rajzolhatók ki a később ellenőrizendő feltételezett fészkelőhelyek. A Naszályon minden év május elején végzünk szinkronmegfigyelést, amelyek során nemcsak a fészkelő fajokról, hanem az átvonuló, kóborló madarakról is információkhoz jutunk. Szinkronmegfigyelésen került távcső elé a fokozottan védett vörös kánya (*Milvus milvus*), amelynek eddig ez az egyetlen ismert adata a hegyről.

EREDMÉNYEK

Felméréseink révén ezres nagyságrendű faunisztikai adattal rendelkezünk, amelyek zöme adatbázisba szervezve nyújt információkat a madárfauna közel-múltbeli, illetve jelen állapotához.

A Naszály madártanilag igen sokszínű terület. Legfőbb értékét a kiemelkedően gazdag ragadozómadár-fauna, az összes hazai harkályfaj előfordulása és (egy kivételével) fészkelése, illetve a mediterrán faunaelemek – mint amilyen a kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) vagy a bajszos sármány (*Emberiza cia*) – jelenléte adja (SELMECZI KOVÁCS 1994, 2001a, b, 2003).

A Magyarország 74 legveszélyeztetettebb szárazföldi gerincese között szereplő 34 madárfaj közül (BÁLDI és mtsai 1995) eddig 13 előfordulása bizonyosodott be a területen (SELMECZI KOVÁCS 2004, 2005).

Mindemellett az is egyfajta értékmérő, hogy a hegyen eddig előkerült 146 faj közül 20 tartozik a fokozottan védett kategóriába (KöM 2001).

!! A táblázat eredeti helye
!!

A Naszály hegyen előforduló madárfajok

A dokumentált, de külön hivatkozással el nem látott adatok zöme (amelyek részben az egyesület Füziike című folyóiratában publikálásra is kerültek) a Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) tulajdonát képező madártani adatbázisokból (1994–2004) származik.

A ritkának mondható madárfajok faunisztikai adatainak további forrásául a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, illetve dr. Hadarics Tibor nevéhez köthető Tűzok adatbázis – <http://www.mme.hu/megfigyel.shtml> (1993–2003) –, valamint a Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) által működtetett interaktív internetes madártani adatbázis – <http://www.birding.hu> (2004–2008) – szolgált.

Az alábbi fajlista alapját az Association of European Rarities Committees (AERC) által összeállított “Checklist of bird taxa occurring in Western Palearctic region, with distributional notes on subspecies” címmel közzétett nyugat-palearktiszi taxonlistára támaszkodó Magyarország madarainak névjegyzéke (MME Nomenclator Bizottság 2008) adta.

Mivel a családok sorrendje ezt a rendszert (és nem a hagyományosnak tekinthető Voous-féle jegyzéket) követi, ezért egyes esetekben bizonyos fajok nem a „megszokott” helyen találhatóak a listában.

Anatidae – Récefélék

Anser fabalis (Latham, 1787) – vetési lúd – Hazánkon átvonuló csapatai a Naszály felett is átmozognak, a Dunakanyarban telelő akár ezres nagyságrendű tömegei is átrepülnek a hegy felett a Cserhát lábánál lévő táplálkozó-, illetve a Duna völgyében lévő pihenő-, ivó- és éjszakázóhelyek közti ingázás során.

Anser albifrons (Scopoli, 1769) – nagy lilik – Az előző fajhoz hasonló státussal bír, de mivel inkább alföldi faj, kisebb létszámban van jelen a környéken.

Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758 – tőkés réce – Potenciális fészkelő a vizes területeken, elsősorban a Vaditató, illetve a Lósi-völgy területén. Átvonuláskor a hegy felett is fel-felbukkannak csapatai.

Tetraonidae – Fajdfélék

Bonasa bonasia (Linnaeus, 1758) – császármadár – Egykori előfordulásának emléke egy Váci Közlönyben megjelent rövid hírben lelhető fel, amely szerint 1889 novemberének utolsó napján rendezett hajtóvadászaton egy példány esett a Naszályon (ANONYMUS 1889). A faj ma már országosan is igen ritka, további előfordulása kizártnak mondható.

Phasianidae – Fácánfélék

Perdix perdix (Linnaeus, 1758) – fogoly – Potenciális fészkelő a hegylábi területek mezőgazdasági művelésű részeinek mezsgyéin. Ugyanitt a téli időszakban összeverődő családjai kerülnek alkalmilag a megfigyelők elé.

Coturnix coturnix (Linnaeus, 1758) – fürj – Kiszámú fészkelő a hegyláb mezőgazdasági területein és magas fűvű részein. Tavaszai átvonulásakor éjjel gyakran hallani megpihenő példányainak jellegzetes pitypalattylását.

Phasianus colchicus Linnaeus, 1758 – fácán – Elterjedt fészkelő, egész évben megfigyelhető az alacsonyabb területeken, hegylábi részeken.

Ardeidae – Gémfélék

Ardea cinerea Linnaeus, 1758 – szürke gém – A Naszályon érthető okokból nem fészkel, és nem is jellemző, bár az év bármely hónapjában találkozhatunk a hegy felett átrepülő magányos példányaival, kisebb csapataival.

Ciconiidae – Gólyafélék

Ciconia nigra (Linnaeus, 1758) – fekete gólya – Erdőlakó faj, amely – bár az élőhelyi adottságok nagyobbbrészt megvannak – nem fészkel a Naszályon. Szórványos átvonuló a tavaszai időszakban, elsősorban a hegy déli oldalánál (a déli meddő és a Látó-hegy közelében), amely igen fontos termelőhely ezen nagy testű madarak számára. Felbukkan a május–júniusi időszakban is, ezek vélhetően pár nélküli, a fészkelésből kimaradó egyedek. A környező területeken (a Börzsönyben és a Cserhátban) fészkelők állományalakulása reményt ad a faj közeljövőben való megtelepedésére. Ehhez természetesen az északi oldalon álló idősebb törmelékeltő-erdők és bükkösök fennmaradása, illetőleg fészkelési időben biztosított zavartalansága nélkülözhetetlen. – Dokumentált előfordulási adatai: 2007. július 11., Vác, Naszály, 1 pld. (Szél L., Kiss Á.); 2007. április 10., Vác, Látó-hegy, 1 ad. pld. (Kiss Á.); 2005. június 16., Vác, Nyugati-meddő, 2 ad. pld. (Pintér B.); 2002. április 19., Vác, Naszály, 1 pld. (Selmeczi Kovács Á., Rottenhoffer I.); 2001. május 26., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.); 1999. május 2., Vác, Gyadai-rét, 1 pld. (Selmeczi Kovács Á. és tsai); 1996. május 5., Vác, Naszály, 2 pld. (Fodor A., Horváth G., Szinai P.).

Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758) – fehér gólya – A hegy környező településein (Vác, Ősagárd) fészkelő párok alkalmi felbukkanásai mellett tavasszal átvonuló példányai használják ki a déli oldalakon képződő felszálló meleg légáramlatokat. Az élőhelyi adottságok okán megtelepedése, tartós jelenléte nem várható.

Accipitridae – Vágómadárfélék

Pernis apivorus (Linnaeus, 1758) – darázsölyv – Szórványos fészkelő, 3–5 pár közötti állományú, fokozottan védett faj, amely a hegy nyugati és délkeleti oldalát kedveli leginkább speciális táplálkozásmódja okán. A Látó-hegyen és szűkebb környékén is gyakran előfordul, de leginkább a Szendehely-Katalinpuszta fölé magasodó Vaskapunál láthatók egyedei. Vonulás során akár kisebb csapatokban is megjelenik, előszeretettel használva a termikeket.

- Milvus migrans* (Boddaert, 1783) – barna kánya – Alkalmi vendég. Eddig mindössze néhány alkalommal, a tavaszi átvonulás során került a megfigyelők elé a hegy déli és nyugati térségében, a Látó-hegy és a Vaskapu felett. A Dunakanyar ártéri erdeiből a 90-es években tűnt el az utolsó fészkelő pár, s azóta átvonulóiban is ritkán jelentkezik. Ennek – és a faj számára megfelelő élőhelyek hiánya – okán tartós jelenléte, megtelepedése a Naszályon nem várható. – Dokumentált előfordulási adata: 1996. április 22., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A., Selmeczi Kovács Á.).
- Milvus milvus* (Linnaeus, 1758) – vörös kánya – Alkalmi vendég. Eddig mindössze egy alkalommal, májusi átvonulása során került távcső elé egy példánya a hegy nyugati területei felett. Hazánkban ritka fészkelő; a Dunakanyarban néhány előfordulása ismert. Ennek – és a faj számára megfelelő élőhelyek hiánya – okán tartós jelenléte, megtelepedése a Naszályon nem várható. – Dokumentált előfordulási adata: 1994. május 7., Vác, Vaskapu, 1 ad. pld. (Fodor A., Horváth B.).
- Haliaeetus albicilla* (Linnaeus, 1758) – rétisas – Hazai állományának megerősödésével párhuzamosan a Dunakanyarban az utóbbi évtizedben telepedett meg. A téli időszakban kóborló fiatal példányai a Naszály felett is megjelennek, de tartósan a hegy élőhelyeit nem használják.
- Gyps fulvus* (Hablizl, 1783) – fakó keselyű – Országos szinten is kiemelkedően ritka vendég, amelynek eddig egy előfordulása ismert a Naszályról (MAGYAR 1997). – Dokumentált előfordulási adata: 1995. szeptember 5., Vác, Kőbánya (Öregbánya), 1 juv. pld. (Fodor A.).
- Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788) – kígyászölyv – A fokozottan védett, kiemelkedő természetvédelmi értéket ragadozók közül naszályi vonatkozásban kétségkívül legbecsesebb a kígyászölyv, amely a közelmúltban fészkel is a zavartalan tölgyesekben. (Korábban Szentdehely-Katalinpuszta környékén volt bizonyított fészkelése, itt egy fiókára gyűrű is került 1978 júliusában Haraszthy L. jóvoltából.) Előfordulása rendszeres, amely már csak azért is figyelmet érdemlő tény, mivel a környéken nincs bizonyított költése. A kora nyári időszakban mégis a Naszály meleg területein élő hullók szolgálnak táplálékul itt vadászó példányainak, amelyek revírje (megfigyeléseink szerint) a börsönyi Kő-hegy környékén található.
- Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758) – barna rétihéja – Tavaszi átvonulás idején rendszeresnek mondható a hegy felett, a déli oldal termikelőhelyeit előszeretettel használja.
- Circus cyaneus* (Linnaeus, 1766) – kékes rétihéja – Szórványos átvonuló, telelő. A Gyadai-rét alkalmi vadászterületként kiszolgál egy-egy példányt, de a Lósi-völgy elég szűk ahhoz, hogy a faj jelenléte tartós lehessen. Tavaszi átvonuláskor a hegy felett átrepülő példányai nem egy ízben kerültek távcső elé még májusban is.
- Circus pygargus* (Linnaeus, 1758) – hamvas rétihéja – A Nyugat-Cserhát mezőgazdasági területeinek ritka fészkelője, amely szórványosan kerül elő a tavaszi átvonuláson a Naszály déli hegylábi területein, illetve a Gyadai-rét környékén. Alapvetően alföldi faj, így megtelepedése nem várható, ugyanakkor az átvonuló példányok kiszolgálásában az alkalmi naszályi táplálkozóhelyek is szerepet játszanak. – Dokumentált előfordulási adatai: 1996. június 1., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A., Varga E.); 1996. május 5., Vác, Naszály, 2 pld. (Fodor A., Horváth G., Szinai P.).
- Accipiter gentilis* (Linnaeus, 1758) – héja – Kisszámú fészkelő (2–5 pár), amely elsősorban a déli oldal fenyves telepítéseiben telepszik meg. A téli időszakban a hegy teljes területén megfigyelhetők vadászó példányai.
- Accipiter nisus* (Linnaeus, 1758) – karvaly – Nagyobb testű rokonához hasonlóan kötődik a telepített fenyvesekhez, ám egészen a gombási területekig lehúzódik. Állománya csekély, 4–6 pár körül alakul. A téli időszakban az egyik legáltalánosabb ragadozó.
- Buteo buteo* (Linnaeus, 1758) – egerészölyv – A hegy legelterjedtebb ragadozója, amelynek a szinkron- és fészkefelmérések tanúsága szerint 17–22 párja fészkel rendszeresen. Emellett

átvonuláskor csapatos megjelenése is tapasztalható, a déli oldal termikelőhelyeit előszere-
tettel látogatja.

Buteo rufinus (Cretzschmar, 1827) – pusztai ölyv – A magyar fauna ritka fészkelője, amely a tágabb környéken is alkalmi vendégnek számít. Alapvetően az alföldi területekhez kötődik. A Naszályon eddig egy megfigyelése ismert: a déli hegylábi részek felett egy májusi kóborló példányát detektálták. További előfordulásaira bármikor lehet számítani, de rendszeressé válása nem valószínű. – Dokumentált előfordulási adata: 1996. június 1., Vác, Látó-hegy, 1 ad. pld. (Fodor A., Varga E.).

Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763) – gatyás ölyv – Alkalmi téli vendég, a Pesti-síkon teletelő madarak közül jut el egy-egy példány kóborlása során a Naszály légterébe.

Aquila pomarina C. L. Brehm, 1831 – békászó sas – Erősen csökkenő elterjedési területtel bíró sas, amely az elmúlt évtizedben hazánk erdőterületeiből szinte teljesen eltűnt. A korábban a Börzsönyben fészkelő példányok egyike-másika került szem elé a naszályi ragadozószinkronok alkalmával az északkeleti oldal (Kopaszok) környékén. Bár a hegy élőhelyei alkalmasak e faj megtelepedésére, azonban mivel a tágabb környéken sem fészkel, így kolonizációjára nincs sok remény; ugyanakkor mindenkor felbukkanása kiemelkedő természetvédelmi és faunisztikai jelentőséggel bír. – Dokumentált előfordulási adatai: 1995. szeptember 5., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.); 1994. május 7., Vác, Gyadai-rét, 1 pld. (Darányi L. és tsai).

Aquila heliaca Savigny, 1809 – parlagi sas – Inkább az alföldi élőhelyeket preferáló ragadozó, amely azonban a hegyvidékeken is megtelepszik, így pl. a Börzsönyben több pár is költ. A Naszályon alkalmi előfordulásait ismerjük a májusi ragadozószinkronok alkalmával, illetve nyár végi kóborlásakor. Megtelepedése nem kizárt, bár ennek szűk keresztmetszete a megfelelő táplálkozóhely (üreges legelő) közelsége, de ilyen terület jelenleg nem adott. – Dokumentált előfordulási adatai: 2000. május 7., Kosd, Kopaszok, 1 ad. pld. (Horváth B., Jolsvai G.); 1995. szeptember 19., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A., Nagy T.); 1995. május 7., Vác, Látó-hegy – Kosd, Kopaszok, 1 imm. pld. (Selmeczi Kovács Á. és tsai).

Aquila chrysaetos (Linnaeus, 1758) – szirti sas – Igazi hegyvidéki faj, ebből adódóan a hazai területeken mindössze néhány párja fészkel. Az ivarérettséget még el nem ért, vagy pár nélküli fiatal madarak erős kóborló hajlamának köszönhetőek naszályi előfordulásai is. Megtelepedése nem várható, megjelenésére azonban bármikor sor kerülhet. – Dokumentált előfordulási adatai: 2002. április 29., Vác, Naszály, 1 ad. pld. (Fodor A.); 2002. március 30., Vác, Vaskapu, 1 subad. pld. (Fodor A.); 1994. május 7., Vác, Vaskapu, 1 imm. pld. (Fodor A., Horváth B.).

Pandionidae – Halászsasfélék

Pandion haliaetus (Linnaeus, 1758) – halászsas – Egy megfigyelési adat ismert a hegyről, a többi nagy testű fajhoz hasonlóan nagy valószínűséggel az erőteljes termikképződés csalta a hegy közelébe ezt a vizes élőhelyekhez kötődő, szinte kizárólag halakkal táplálkozó ragadozót. További felbukkanására – a hegylábi területek légterében – főképp tavaszi átvonuláskor lehet számítani. – Dokumentált előfordulási adata: 2003. április 13., Vác, Naszály, 1 ad. pld. (Fodor A., Steiner A., Szász L., Szűcs Cs.).

Falconidae – Sólyomfélék

- Falco tinnunculus*** Linnaeus, 1758 – vörös vércse – A felhagyott kőbányák és romos épületek szórványos fészkelője, állománya 1–3 pár körül alakul. Állandó madár, a téli időszakban előszeretettel vadászik a hegláb nyílt területei felett.
- Falco vespertinus*** Linnaeus, 1766 – kék vércse – E fokozottan védett kis termetű sólyom a késő tavaszi vonulási időszakban alkalmilag használja a heglábi gyümölcsösöket. Alapvetően az alföldi területek madara, de vonulása során keresi a repülő rovarokat (pl. szitakötőket) bőségben nyújtó területeket, így a Naszály meleg, alacsonyabban fekvő nyílt részeit. A térségben nincs fészkelő állománya, további (alkalmi) felbukkanására a május–június időszakban lehet számítani. – Dokumentált előfordulási adatai: 2005. május 19., Vác, Kőporos, 1 imm. pld. (Selmeczi Kovács Á., Sevcsik A.); 1996. április 22., Vác, Naszály, 1 ad. tojó pld. (Fodor A., Selmeczi Kovács Á.).
- Falco columbarius*** Linnaeus, 1758 – kis sólyom – Az északi tájak fészkelője, amely csak a téli félévben használja ki a Kárpát-medence által nyújtott táplálékbazist. A Naszályon alkalmi téli vendég; a heglábi részeken kóborló pintycsapatok vámszedőjeként kerülhet szem elé. – Dokumentált előfordulási adata: 2001. február 17., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.).
- Falco subbuteo*** Linnaeus, 1758 – kabasólyom – Mint alföldi faj, inkább a közeli Duna menti árterekben költ. A Naszály heglábi területein alkalmi fészkelő, jellemzően átvonuláskor figyelhető meg.
- Falco cherrug*** Gray, 1834 – kerecsensólyom – A parlagi sashoz hasonló élőhelyváltást „elkövető” ragadozó, amely az elmúlt évtizedben elhagyta hegyvidéki (klasszikusnak tartott) fészkelőhelyeit (a térségben pl. a Börzsönyt), és lehúzódt a sík vidéki, táplálékban gazdag területekre. A hegy déli (felhagyott) bányái környékén a korábbi években szórványosan előforduló példányai (Selmeczi Kovács Á.) az utóbbi időkben már nem jelentkeznek, megtelepedése és tartós jelenléte – elsőrendű táplálékállatát, az ürgét eltartó kedvező élőhelyek hiányában – nem várható. – Dokumentált előfordulási adatai: 1997. március 1., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A. és tsai); 1996. április 22., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A., Selmeczi Kovács Á.); 1996. március 1., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A. és tsai); 1995. május 24., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.); 1995. május 7., Vác, Szarvas-hegyi gerinc, 1 pld. (Selmeczi Kovács Á.); 1995. március 27., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.); 1994. augusztus 28., Vác, Nagybánya-kő, 1 pld. (Selmeczi Kovács Á.).
- Falco peregrinus*** Tunstall, 1771 – vándorsólyom – A mezőgazdaság intenzív vegyszerhasználatára visszavezethető – 1960-as években történt – hazai kipusztulása előtti utolsó fészkelőhelyeinek egyike épp a Naszály volt. A helyzet későbbi javulását a faj 1990-es évek táján tapasztalt visszatelepülése jelezte, amelynek külön érdekessége, hogy a magyar állomány súlypontja a Dunakanyarban van. A Naszályon előszeretettel bukkan fel; a bányaterületen is elő-előfordul, s mivel költési időben kötődik a sziklafalakhoz, megtelepedése a közeljövőben várható valamelyik elhagyatottabb bányaudvarban lévő sziklapárkányon vagy üresen álló hollófészekben. – Dokumentált előfordulási adatai: 2000. május 7., Vác, Látóhegy, 1 imm. pld. (Selmeczi Kovács Á., Horváth G., Szinai P.); 1995. szeptember 19., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A., Nagy T.); 1995. szeptember 5., Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.); 1995. május 6–7., Vác, Vaskapu, 1 ad. pld. (Fodor A. és tsai); 1995. január 7., Vác, Vaskapu, 1 ad. tojó pld. (Selmeczi Kovács Á. és tsai).

Charadriidae – Lilefélék

Charadrius dubius Scopoli, 1786 – kis lile – Elsősorban folyó menti területeken fészkel, de megtelepedhet bármilyen kavicsos vízállásnál. A Naszály bányaudvaraiban a 1990-es években több ízben sikeresen költött, s tavaszi átvonuláskor is kihasználja az itteni élőhelyeket.

Scolopacidae – Szalonkafélék

Scolopax rusticola Linnaeus, 1758 – erdei szalonka – Jellemző tavaszi és őszi átvonuló a fiatalos sűrűkkel, tisztásokkal tarkított erdőterületeken.

Columbidae – Galambfélék

Columba livia Gmelin, 1789 f. *domestica* – parlagi galamb – A környező területeken élő városi galambok bármely időszakban megfigyelhetők a hegy területein, leginkább átrepülőben.

Columba oenas Linnaeus, 1758 – kék galamb – A bükkös területek elterjedt fészkelője. A téli időszakban összeverődő – akár százas nagyságrendű – csapatai a hegylábi területeket járják, majd a kora tavaszi párba szakadás után az idősebb, odvas fákkal bíró erdőkben mindenütt hallható jellegzetes huhogó bűgásuk.

Columba palumbus Linnaeus, 1758 – örvös galamb – Elterjedt fészkelő, amely a zárt erdők helyett inkább a ligetes állományokhoz, hegylábi erdőkhez vonzódik. Átvonuláskor nagyobb (akár több száz példányból álló) csapatai is megfigyelhetők a hegy felett.

Streptopelia decaocto (Frivaldszky, 1838) – balkáni gerle – Kis számban fészkel a hegyláb kertes, lakott területein. A zárt erdőkben előfordulása nem jellemző, bár átrepülő példányai bárhol felbukkanhatnak.

Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758) – vadgerle – Szórványos fészkelő a hegylábi területeken, ligetes, laza erdőállományokban. Átvonuláskor bárhol megfigyelhető.

Cuculidae – Kakukkfélék

Cuculus canorus Linnaeus, 1758 – kakukk – Elterjedt fészkelő az alacsonyabb, hegylábi területeken, elsősorban a déli oldalon.

Strigidae – Bagolyfélék

Otus scops (Linnaeus, 1758) – füleskuvik – Mediterrán faunaelem, hazánkban egyenlőtlen elterjedésű; a Nyugati-Cserhát területén szórványosan fészkel. A Naszályon mindössze néhány megfigyelés, illetve két példány augusztusi kézre kerülése mutatja, hogy a faj a déli hegyláb (felhagyott) gyümölcsöseiben több-kevesebb rendszerességgel jelen van. – Dokumentált előfordulási adata: 2002. augusztus 22., Vác, Kőporos, 2 pld. (Somogyi F. és tsai).

Bubo bubo (Linnaeus, 1758) – uhu – Egy bizonyított előfordulása ismert a hegyről: 2005 májusában egy törött szárnyú példány került be (segítőkész emberek révén) a Fővárosi Állat- és Növénykertbe. A madár a sikeres műtétet követően még az év szeptemberében (gyűrűzés után) elengedésre került a találati helyén, azaz a hegy déli lábánál (Bagyura J., ex verb.).

Athene noctua (Scopoli, 1769) – kuvik – Alkalmi előfordulása ismert a hegylábi kertek épületein. Állományának országos visszahúzódása miatt megtelepedése, tartós jelenléte nem várható.

Strix aluco Linnaeus, 1758 – macskabagoly – A hegy leggyakoribb bagolyfaja, általánosan elterjedt az idősebb állományokkal bíró erdőterületeken. Megfigyelhető a sziklás részekben is, ahol vélhetően üregekben költő párok is előfordulnak. Elhagyott vagy ritkán használt épületekbe is beköltözik.

Asio otus (Linnaeus, 1758) – erdei fülesbagoly – Elterjedt, de szórványos fészkelő a hegylábi területek fenyves telepítéseiben, laza állományú erdőkben. A téli időszakban akár kisebb csapatokba verődve a kertekbe is behúzódik.

Caprimulgidae – Lappantyúfélék

Caprimulgus europaeus Linnaeus, 1758 – lappantyú – Éjszakai életmódú rovárevő madár, amely ritkán kerül szem elé. Rejtélyes életmódja miatt számos tévhit (miszerint a nyáj körül alkonykor repkedő – valójában rovarokra vadászó – madár kifeji a kecskék tejét) és mendemonda veszi körül. A lappantyú a Nyugati-Cserhát közepesen elterjedt fészkelője, amely elsősorban a felhagyott gyümölcsösök környékét, a bokros domboldalakat és a legeltetett – az előzőekhez hasonló jellegű mozaikos – területeket preferálja. A Naszályon és közvetlen környékén 20–35 pár fészkelése valószínűsíthető. A megfelelő élőhelyeken (zárt erdők közötti vágásterületek, bokros domboldalok, hegylábi gyümölcsösök, töviskések, sövények stb.) végzett természetkímélő gazdálkodási módszerek (a vegyszerhasználat elhagyása, a külterjes állattartás feléléstése és fenntartása) a faj táplálékbázisának fennmaradását, ezen keresztül állományának védelmét is szolgálják.

Apodidae – Sarlósfecskefélék

Apus apus (Linnaeus, 1758) – sarlósfecske – Épület- és sziklalakó faj, amelynek hazai állománya szinte kizárólag városi környezetben költ. A Vácott fészkelők, illetve a légtérben átvonuló madarak bukkannak fel a hegy felett a nyári félévben.

Meropidae – Gyurgyalagfélék

Merops apiaster Linnaeus, 1758 – gyurgyalag – E színpompás, telepesen fészkelő faj a Dunakanyar területén elterjedtnek mondható, így nem meglepő, hogy a Naszály alkalmas részein (a déli hegyláb nyitott lösz- és homokfalaiban) kisebb kolóniái megtalálhatók. Ezek léte azonban nagyban függ a szukcessziós folyamatoktól és az esetleges emberi hatásoktól. Jelenlegi (10–15 párt számláló) állománya cselekvő természetvédelmi beavatkozásokkal (faltisztítás, pionír növényzet visszaszorítása stb.) akár növelhető is.

Upupidae – Bankafélék

Upupa epops Linnaeus, 1758 – búbosbanka – Szórványos fészkelő a déli oldal karsztbokorerdőiben, illetve a hegylábi gyümölcsösökben. Átvonuláskor a zárt erdők kivételével bárhol találkozhatunk vele.

Picidae – Harkályfélék

- Jynx torquilla*** Linnaeus, 1758 – nyaktekeres – Elterjedt, de kisszámú fészkelő, amely elsősorban az alacsonyabban fekvő területeken telepszik meg. Kötődik a laza, mozaikos erdőkhöz, kertekhez, gyümölcsösökhöz. Átvonuláskor erdőszéleken, bokrosokban, karsztbokorerdőkben is távcső elé kerülhet.
- Picus canus*** Gmelin, 1788 – hamvas küllő – Gyakori és közismert rokonától eltérően hazánkban a hamvas küllő mindig is kis számban költött. Jelenleg a középhegységek zárt erdőterületei jelentik elsődleges előfordulási helyét. Emellett az égerligetekben és a folyóvölgyi ligeterdőkben is jelentős állománya él, de ezek legtöbbször valamilyen módon (élőhelyfolyosókon keresztül) kapcsolódnak egy-egy hegyvidéki állományhoz. A faj fészkelő állománya az elmúlt évtizedben a Naszály területén emelkedő trendet mutat, és kóborlásakor is gyakran bukkan fel a hegylábi területeken. Lokális szempontból a Nyugati-Cserhát legjelentősebb és legkoncentráltabb állománya a Naszály északi oldalán él, itt az idős bükkösök mellett a hársas-kőrises törmeléklejtő-erdők és a meredek oldalakon álló szurdokerdők madara; 10–15 pár fészkelése valószínűsíthető. Állománya az erdőterületek minőségétől és kiterjedésétől függően változik.
- Picus viridis*** Linnaeus, 1758 – zöld küllő – Általánosan elterjedt a Naszály erdővel borított területein. Legerősebb állománya az északi oldal idősebb állományaiban él, de a fészkelési időn kívüli kóborlásakor bárhol összeakadhatunk vele.
- Dryocopus martius*** (Linnaeus, 1758) – fekete harkály – Hazánkban e faj az elmúlt évtizedekben – közel 20%-os állománynövekedést felmutatva – elfoglalta szinte az egész országot. Eredetileg a középhegységi bükkösök és tölgyesek madara volt, azonban a hullámterekben és az alföldi területeken található idősebb nyártelepítések kedveztek elterjedésének. A Naszályon 20–25 pár fészkelése valószínűsíthető; állománya az erdőterületek minőségétől és kiterjedésétől függően változik. Kedvező jelként értékelhető, hogy 1995 óta a faj megjelent olyan területeken is, ahol korábban elképzelhetetlennek tűnt (pl. a Gyadai-réthez tartozó idősebb füzes-nyaras élőhelyeken), miközben az északi oldal idős bükköseiben is folyamatosan (stabil állomány formájában) jelen van.
- Dendrocopos major*** (Linnaeus, 1758) – nagy fakopáncs – Általánosan elterjedt a hegy erdőterületein. A fiatalosokat leszámítva bárhol megtelepszik, ahol odúácsolásra alkalmas fát talál. Fészkelési időn kívüli kóborlásakor lehúzódik a hegylábi részekre is, előszeretettel bejár kertekbe, gyümölcsösökbe.
- Dendrocopos syriacus*** (Hemprich et Ehrenberg, 1833) – balkáni fakopáncs – Kultúrakövető faj, szórányosan fészkel a hegylábi kiskertekben, gyümölcsösökben. Állandó madár, de a téli időszakban rövidebb távon kóborol.
- Dendrocopos medius*** (Linnaeus, 1758) – közép fakopáncs – Hazánkban e faj egyenlőtlen elterjedésű, elsősorban a középhegységi területek és a folyóárterek fészkelője. Jellegzetes tölgyes faj, a sok száradékkal, lábbon álló holt fákkal tarkított öreg tölgyesekben éri el a legnagyobb állománysűrűséget. A Naszályon 25–40 pár fészkelése valószínűsíthető, állománya az erdőterületek minőségétől és kiterjedésétől függően változik. Szerencsére a hegyen jelentős mértékben találni a faj számára ideális jellegű erdőterületeket (táplálkozása és odúácsolása révén is vonzódik a korhadó faanyaghoz), így nem véletlen, hogy a Naszály (és összességében a Nyugati-Cserhát) a faj hazai elterjedésének egyik kulcsterülete. Mind hazai, mind pedig európai állománya stabilnak mondható, ám ez nem adhat okot az elbizakodottságra, hiszen kontinensünkön él a világállomány közel 70%-a, amelynek védelme alapvető fontosságú!

Dendrocopos leucotos (Bechstein, 1802) – fehérhátú fakopáncs – A család egyetlen fokozottan védett tagja, amely a Nyugati-Cserhát területén egyedül a Naszályon fordul elő, ám itt is csak rendszertelenül. Eddig két biztos előfordulási adatról van tudomásunk: 1995 és 2002 áprilisában egy-egy öreg hím példány került szem elé az északi oldal tölgyes-bükkös területein. Tudva, hogy a Börzsöny tartja el a madárfaj egyik legerősebb hazai állományát, ezek a – fészkelési időbe is erősen átnyúló – előfordulási adatok egy esetleges kolonizációra is utalhatnak. A Naszályon az északi oldal mutat olyan élőhelyi jelleget (öreg, holt fákkal is tarkított, megfelelő minőségű elegenden bükkös), amely alkalmas a faj megtelepedésére. Az Északi-középhegység és a Dunazug-hegység közel eső területein a faj nem mondható ritkának, sőt az itteni Natura 2000 területek jelölőfaja volt. Ezek alapján valószínűsíthető, hogy előbb-utóbb ezen állományok esetleges expanziója során a Naszályon is bizonyításra kerül sikeres fészkelése. – Dokumentált előfordulási adatai: 2002. március 19., Vác, Vaditató, 1 ad. hím pld. (Selmeczi Kovács Á.); 1995. április, Vác, Naszály, 1 pld. (Fodor A.).

Dendrocopos minor (Linnaeus, 1758) – kis fakopáncs – Általánosan elterjedt fészkelő a megfelelően változatos erdőkkel rendelkező területeken. A fészkelési időn kívül megfigyelhető a hegylábi kertekben, gyümölcsösökben is.

Alaudidae – Pacsirtafélék

Galerida cristata (Linnaeus, 1758) – búbospacsirta – Szórványosan költ a kavicsos, törmelékes, valamint a kopár felületekben gazdag, nyílt helyeken. Télidőben kisebb csapatokba verődve szedeget a hegylábi utak mentén.

Lullula arborea (Linnaeus, 1758) – erdei pacsirta – A rövid fűvű, galagonyával és vadrózsával ritkásan benőtt domboldalok, erdőirtások, ligetes erdők, öreg gyümölcsösök madara, s ebből adódóan jellegzetes hegylábi költőfajnak mondható. A Naszály területén 10–15 páros kis állománya az elmúlt években jelent meg, korábban szórványos átvonulóként tartottuk nyilván. A közelben – a Nyugati-Cserhát más területein, illetve a Pesti-síkon – élő populációk alkalmasak arra, hogy a megfelelő élőhelyek kialakulása után kolonizáljanak, a déli hegylábi élőhelyek mellett erre elsősorban a Gyadai-rét peremterületei esetében kerülhet sor.

Alauda arvensis Linnaeus, 1758 – mezei pacsirta – A kiszáradó rétek, kopárok, mezőgazdasági területek, nagyobb gyepterületek elterjedt, de kisszámú fészkelője. Átvonuló csapatai gyakran kerülnek szem elé a hegy felett, ezek között gyakran akadnak éneklő példányok is.

Hirundinidae – Fecskefélék

Riparia riparia (Linnaeus, 1758) – partifecske – Alkalmi fészkelő a leszakadó homokfalakkal bíró részeken (pl. az agyagbánya körzete), de megtelepszik a házak alapozásakor ásott gödrökben is. Átvonuláskor, nyári kóborláskor csapatostul mutatkozik a hegy felett.

Hirundo rustica Linnaeus, 1758 – füsti fecske – Kultúrakövető faj, alkalmi, kisszámú fészkelő a Naszály peremén lévő településrészeken. Vonuláskor átrepülő, vadászgató csapatai bárhol felbukkanhatnak.

Cecropis daurica (Laxmann, 1769) – vörhenyes fecske – Hazánkban rendkívül ritka kóborló, mindössze négy megfigyelése ismert, melyek közül a legfrissebb a Naszályhoz kötődik. – Dokumentált előfordulási adatai: 2009. április 11., Vác, Látó-hegy, 1 pld. (Pintér B., Verseczki N.).

Delichon urbicum (Linnaeus, 1758) – molnárfecske – Az előző fajhoz hasonló státussal bír, de elterjedtebb fészkelő. Vonuláskor bárhol megfigyelhetők átrepülő példányai, csapatai.

Motacillidae – Billegetőfélék

- Anthus campestris*** (Linnaeus, 1758) – parlagi pityer – Kedvelt élőhelyét a déli hegylábi oldalak jelentik, ahol növényzettel gyéren borított vagy szinte teljesen kopár területek találhatóak. Állománya 5–15 fészkelő pár között változik a számára megfelelő élőhelyek kialakulása, illetve megszűnése függvényében. Mivel a gyep- és szántóterületek a Naszályon viszonylag kis kiterjedésűek és évről-évre változó állapotúak, a faj védelme szempontjából kiemelt figyelmet érdemelnek a kopár, de nem sziklai élőhelyek, mint amilyen az agyagbánya környéke, a hegylábi földutak vagy a felhagyott és kiritkuló gyümölcsösök.
- Anthus trivialis*** (Linnaeus, 1758) – erdei pityer – Erdősélek, erdei tisztások, tarvágások és nyiladékok gyakori fészkelője. A tőlünk északabbra fészkelő populációk tavasszal és ősszel nagy tömegben vonulnak át a hegy felett.
- Anthus pratensis*** (Linnaeus, 1758) – réti pityer – Gyakori őszi és tavaszi átvonuló. Jellemzően a Gyadai-réten, illetve egyéb hegylábi réteken, szántókon, belvizes helyeken jelenik meg akár tucatnyi példányt számláló csapatokban.
- Motacilla flava*** Linnaeus, 1758 – sárga billegető – A hegylábi száraz és nedves rétek szórványos, kisszámú fészkelője. Ugyanezen helyeken gyakori tavaszi és őszi átvonuló.
- Motacilla cinerea*** Tunstall, 1771 – hegyi billegető – Mivel alapvetően kötődik a középhegységi kisvízfolyásokhoz, fészkelésére nincs példa a Naszály területén. Átvonuláskor, illetve téli kóborláskor rendszertelenül mutatkozik a Lósi-völgyben, illetve a déli hegyláb területein.
- Motacilla alba*** Linnaeus, 1758 – barázdabillegető – Szórványos fészkelő a hegylábi vizes élőhelyek közelében, valamint mezőgazdasági területeken, szőlőkben, gyümölcsösökben álló építményekben. Rendszeres tavaszi és őszi átvonuló.

Bombycillidae – Csontottollúfélék

- Bombycilla garrulus*** (Linnaeus, 1758) – csontottollú – Jellegzetes téli inváziós madár. Az észak felől érkező csapatok elsődleges állomása Vác, bizonyos években az utcai fákat ezres tömegben lepik el csapatai. Ilyen inváziós években a Naszály karsztbokorerdőiben, fagyönggyel terhelt tölgyeseiben is fel-felbukkannak csapatai november és március között. Legutóbbi nagy tömegű beáramlásai 2004/2005 és 2005/2006, valamint 2008/2009 telén voltak.

Troglodytidae – Ökörszemfélék

- Troglodytes troglodytes*** (Linnaeus, 1758) – ökörszem – Jellegzetes erdei faj, amely a dús aljnövényzetű, vízmosásokkal, árkokkal, mélyutakkal szabdalta erdőket kedveli legjobban. Bár állandó madár, téli kóborlása során a hegylábi kertekbe is belátogat.

Prunellidae – Szürkebegyfélék

- Prunella modularis*** (Linnaeus, 1758) – erdei szürkebegy – Kis számban (5–10 páros állományban) fészkel a Naszály dúsabb aljnövényzetű bükköseiben, irtásterületein, illetve vízmosások menti bozótosaiban. A tavaszi és az őszi vonulás idején bárhol találkozhatunk vele.
- Prunella collaris*** (Scopoli, 1769) – havasi szürkebegy – A múlt században hazánkban még ritka fajnak gondolták, de kiderült, hogy a környező magashegységekben fészkelő állománya a téli időszakban szétszóródik a Kárpát-medence alacsonyabb területeire. A hazai közép-

hegységek sziklakibúvási, romos várai és külszíni bányái ideális telelőhelyet jelentenek ezen bizalmas madarak részére. A magyar előfordulások zöme vulkanikus alapköveten vált ismertté (a Dunakanyarban klasszikus telelőhelye a visegrádi Fellegvár). A Naszályon a 90-es évek közepén került elő, ennek fő oka lehet, hogy korábban madarászok ritkán látogatták a kőbányákat a téli időszakban. – Dokumentált előfordulási adatai: 1997. október 29., Vác, Kőbánya (Öregbánya), 4 pld. (Selmeczi Kovács Á.); 2001. december 3., Vác, Kőbánya (Öregbánya), 12 pld. (Selmeczi Kovács Á., Pintér B., Házi J.).

Turdidae – Rigófélék

- Erithacus rubecula*** (Linnaeus, 1758) – vörösbegy – Igen elterjedt, gyakori erdei faj, amely kötődik a sűrű, dús aljnövényzetű erdőkhöz, árkokkal, mélyutakkal szabdaltságot területekhez, partparti bozótosokhoz. Vonulása, kóborlása során jellemző vendég a hegylábi kertekben, gyümölcsösökben is.
- Luscinia megarhynchos*** C. L. Brehm, 1831 – fülemüle – A gazdag cserje- és avarszinttel rendelkező erdőszélek, erdőszávok és bokrosok elterjedt madara. Vonulása során előszeretettel tartózkodik a bogyótermő bokrosokban, különösen kedveli a sűrű bodzásokat.
- Phoenicurus ochruros*** (S. G. Gmelin, 1774) – házi rozsdafarkú – A köves, sziklás hegyoldalak és kőbányászattal érintett területek elterjedt fészkelője. Előszeretettel telepszik meg épületeken is. A zárt erdőket elkerüli, de vonulása során a hegylábi élőhelyeken bárhol felbukkanhat.
- Phoenicurus phoenicurus*** (Linnaeus, 1758) – kerti rozsdafarkú – Potenciális fészkelő a déli hegylábi területek gyümölcsöseiben és kertjeiben. Kora őszi vonulása során alkalmi vendégként számolhatunk vele ugyanezen helyeken, illetve a Lósi-völgy erdőszélein, bokrosaiban.
- Saxicola rubetra*** (Linnaeus, 1758) – rozsdás csuk – Potenciális, illetve nedvesebb években a Gyadai-rét bokros, gázos területeinek szórványos, kisszámú fészkelője. Vonuláskor ugyanezen területeken figyelhető meg, a Naszály egyéb élőhelyei nem felelnek meg igényeinek.
- Saxicola torquatus*** (Linnaeus, 1766) – cigánycsuk – Elterjedt fészkelő a hegylábi területek bokrokkal tarkított száraz domboldalain, gázos árokpartokon, szegélyeken. Vonuláskor – a zárt erdőket leszámítva – bárhol felbukkanhat.
- Oenanthe oenanthe*** (Linnaeus, 1758) – hantmadár – A házi rozsdafarkú társfaja, a köves, sziklás hegyoldalak és kőbányászattal érintett területek gyakori fészkelője. Alkalmilag beköltözhet felhagyott gyümölcsösökbe és kertekbe is. Vonulás idején – a zárt erdőket leszámítva – bárhol felbukkanhat.
- Turdus merula*** Linnaeus, 1758 – feketerigó – A legkülönbözőbb erdőkben és hegylábi területeken egyaránt elterjedt fészkelő. Állományának nagy része elvonul, vagy a téli időszak beköszöntével alacsonyabb területekre húzódik.
- Turdus pilaris*** Linnaeus, 1758 – fenyőrigó – Potenciális fészkelő a Lósi-völgy füzes élőhelyein. A téli időszakban közönségesnek mondható, akár százas csapatokban lepi meg a hegylábi kertek fáit, bogyótermő bokorsávokat.
- Turdus philomelos*** C. L. Brehm, 1831 – énekes rigó – A dús aljnövényzetű, tisztásokkal tarkított erdőterületek és a hegylábi kertekkel érintkező erdőszegélyek általánosan elterjedt, gyakori fészkelője. Vonuláskor bárhol felbukkanhat.
- Turdus iliacus*** Linnaeus, 1766 – szőlőrigó – Északi vendég, amely őszi és tavaszi átvonulása során érinti a hegy területeit, gyakran a fenyőrigók csapataihoz társulva. Télen ritkábban kerül szem elé, mert ilyenkor inkább a közeli Duna menti árterek számára alkalmas táplálkozóterületein tartózkodik.

Turdus viscivorus Linnaeus, 1758 – léprigó – Elsősorban a déli oldal tölgyeseinek szórványos, kisszámú fészkelője. A téli időszakban általánosan elterjedt, kisebb csapatai egyaránt megfigyelhetők a hegylábi kertekben és a fagyönggyel dúsan ellátott erdőkben, fasorokban.

Sylviidae – Poszátafélék

Locustella naevia (Boddaert, 1783) – réti tücsökmadár – A Lósi-völgy bokrosokkal tarkított részeinek potenciális fészkelője. Vonuláskor kis számban kerülhet elő ugyanezen területen.

Locustella fluviatilis (Wolf, 1810) – berki tücsökmadár – A Lósi-völgy füzes élőhelyeinek szórványos, kisszámú fészkelője, amelynek fluktuáló állománya a nedves években meg-meg erősödik. Átvonuláskor kis számban mutatkozik.

Locustella luscinioides (Savi, 1824) – nádi tücsökmadár – Potenciális fészkelő és szórványos átvonuló a Lósi-völgy nedves területein, nádas foltjaiban.

Acrocephalus schoenobaenus (Linnaeus, 1758) – foltos nádiposzáta – Potenciális, illetve alkalmi fészkelő a Lósi-völgy nedves élőhelyein. Vonuláskor a leggyakoribb nádi énekes, amely a patak menti bokrosokban, füzesekben is megfigyelhető.

Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804) – cserregő nádiposzáta – Szórványos átvonuló a Lósi-völgy nedves területein. Megtelepedése – nagy kiterjedésű nádasok híján – nem valószínűsíthető.

Acrocephalus palustris (Bechstein, 1798) – énekes nádiposzáta – A Lósi-völgy gazos, nedves patakparti részeinek, ezt szegélyező bokrosainak kisszámú, szórványos fészkelője.

Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758) – nádirigó – Szórványos átvonuló a Lósi-völgy patakparti területein. Tartós megtelepedésére – nagy kiterjedésű nádasok híján – nem lehet számítani.

Hippolais icterina (Vieillot, 1817) – kerti geze – Alapvetően az ártéri erdők madara, ennek okán fészkelése a Naszály területén nem ismert; vonulása során azonban a déli hegylábi bokrosokban – a gyűrűzések tanúsága szerint – nem ritka.

Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758) – barátposzáta – Elterjedt, gyakori fészkelő az erdősávokban, kertekben és dús cserjésekben. Vonulás idején kötődik a bogzótermő bokrosokhoz, kiemelten a bodzásokhoz.

Sylvia borin (Boddaert, 1783) – kerti poszáta – Bár erős állománya él a közeli Duna-völgy árteriben, a Lósi-völgy bokros, füzes területein is megfigyelhető néhány páros költőállománya. Vonulás idején a déli hegylábi bokrosokban – a gyűrűzések tanúsága szerint – általánosnak mondható.

Sylvia nisoria (Bechstein, 1792) – karvalyposzáta – Elterjedt fészkelő, amely elsősorban a felhagyott gyümölcsösök környékét, a bokorsávokat, a gyep-erdő mozaikokat és a töviskés élőhelyeket (galagonyások, kőkényesek stb.) preferálja. A hegy közvetlen környékén 30–70 pár fészkelése valószínűsíthető. A környék egyike a hazai jellemző karvalyposztás élőhelyeknek. A természetes módon ki- és átalakuló bokros, töviskés élőhelyek mellett az extenzív és felhagyott gyümölcsösök – s az ezekkel együtt fennmaradó táplálékbázis (gazdag rovarvilág) – védelme jelenti a faj fennmaradásának garanciáját.

Sylvia curruca (Linnaeus, 1758) – kis poszáta – Az alacsonyabban fekvő helyek bokrosainak, erdőszegélyeinek elterjedt fészkelője. Vonulás idején előszeretettel mutatkozik kertekben, gyümölcsösökben is.

Sylvia communis Latham, 1787 – mezei poszáta – Elterjedt fészkelő a cserjésedő domboldalakon, árokparti bokrosokban, gazdag cserjeszintű szegélyekben. A zárt erdőt vonuláskor is elkerüli, de a hegylábi területeken ilyenkor általánosnak mondható.

- Phylloscopus sibilatrix* (Bechstein, 1793) – sisegő füzike – A zárt, ritka aljnövényzettel borított erdők (elsősorban bükkösök és büккеgyes állományok) elterjedt fészkelője. Vonuláskor bárhol felbukkanhat, kiemelten kedveli a faszorokat, bokrosokat és erdőszegélyeket.
- Phylloscopus collybita* (Vieillot, 1817) – csilpcsalpfüzike – A tisztásokkal mozaikoló, dús aljnövényzetű erdők és erdőszélek elterjedt, gyakori fészkelője. Vonuláskor bárhol felbukkan, ilyenkor általánosnak mondható a kertekben, gyümölcsösökben is.
- Phylloscopus trochilus* (Linnaeus, 1758) – fitiszfüzike – Az elegyes erdők és fenyvesek szórványos fészkelője. Átvonuláskor igen gyakori, szinte minden fás, bokros élőhelyen találkozhatunk vele.
- Regulus regulus* (Linnaeus, 1758) – sárgafejű királyka – Fészkelés idején kötődik a lucos állományokhoz, ezért megtelepedése a Naszályon nem várható. Tavasz és őszi átvonulása során azonban szinte minden élőhelyen felbukkan.
- Regulus ignicapilla* (Temminck, 1820) – tüzesfejű királyka – Szórványos tavaszi és őszi átvonuló a hegy déli területeinek bokrosaiban, kertjeiben, laza állományú erdőiben.

Muscicapidae – Légykapófélék

- Muscicapa striata* (Pallas, 1764) – szürke légykapó – A tölgyes és tölgyelegeyes állományok, gyümölcsösök, kertek elterjedt fészkelője. Tavasz és őszi átvonulása során bármely bokros, fás élőhelyen előkerülhet.
- Ficedula parva* (Bechstein, 1792) – kis légykapó – E bükkösökhöz kötődő, ritka hazai fészkelőnek csak egy dokumentált előfordulása ismert, de feltehetőleg kis számban átvonul a területen. Megtelepedése nem valószínű, mivel kedveli a hegyi patak völgyeket, vízmosásokat, amelyek a Naszályon – a karsztosodás miatt – e faj számára szükséges minőségben nem találhatóak meg. – Dokumentált előfordulási adata: 2006. augusztus 26., Vác, Gyadai-rét, 1 ad. pld. (Selmeczi Kovács Á., Zakar V.).
- Ficedula albicollis* (Temminck, 1815) – örvös légykapó – A hegy erdőterületeinek elterjedt fészkelője, amely elsősorban a tölgyesekben fordul elő, de kisebb létszámban költ az egyéb erdőtípusok (főként bükkösök) idős állományaiban is. Rendkívül területhű madárfajról van szó, így állományának fennmaradásában a tartamos erdőgazdálkodás játszhat kimagasló szerepet. A Naszályon 90–120 pár fészkelése valószínűsíthető, állománya az erdőterületek minőségétől és kiterjedésétől függően változik. Szerencsére a hegyen jelentős mértékben találni a faj számára ideális jellegű élőhelyeket. Vonuláskor a déli oldal hegyláb területeinek táplálékbázisát használja, gyakran lehet látni példányait az alacsony bokrosokban, a gyümölcsösökben, a kertek kerítésén ülve vagy éppen vadászgatva.
- Ficedula hypoleuca* (Pallas, 1764) – kormos légykapó – Hazánkban ritka fészkelő, amelynek költése a Naszály területén is elképzelhető, ám dokumentált fészkelése nem ismert. Tavasz és őszi átvonulásakor igen gyakorinak mondható az erdőszéleken, gyümölcsösökben, bokros élőhelyeken, kertekben.

Aegithalidae – Ózlapófélék

- Aegithalos caudatus* (Linnaeus, 1758) – ózlapó – A nyíltabb erdők, bokrosok, facsoportok elterjedt, állandó madara. Téli kóborlásakor a hegyláb részeken is jellemző, amint egyedei cinegecsapatokba vegyülve keresgélnek a kertekben, gyümölcsösökben.

Paridae – Cinegefélék

Parus palustris Linnaeus, 1758 – barátcinege – Az idősebb bükkösök és tölgyesek elterjedt fészkelője, állandó madár. A téli időszakban az alacsonyabb területekre is lehúzódik, erdőkhöz közeli területeken etetőkre is bejár.

Parus montanus Conrad von Baldenstein, 1827 – kormosfejű cinege – Hazánkban szórványosan fészkel, a hegyhez legközelebb a Börzsöny néhány zárt lomberdőjében. A Naszályon alkalmi vendég, elvétve kerülnek megfigyelők elé kóborló példányai.

Parus ater Linnaeus, 1758 – fenyvescinege – A hegy fenyves telepítéseinek szórványos, kisszámú fészkelője. A költési idő előtti és utáni kóborláskor jóval feltűnőbb, ilyenkor kertekbe is bejár, s akár etetőkön is megjelenik.

Parus caeruleus Linnaeus, 1758 – kék cinege – Elterjedt, gyakori fészkelő. Kötődik az idősebb tölgyesekhez, bár más erdőtípusban és akár kertekben is megtelepszik, ha számára megfelelő odút talál. Télidőben az etetőkön egyike a leggyakoribb madaraknak.

Parus major Linnaeus, 1758 – széncinege – Az előzővel azonos státusú faj; leggyakoribb cinegénk.

Sittidae – Csuszkafélék

Sitta europaea Linnaeus, 1758 – csuszka – Elterjedt, gyakori fészkelő a hegy erdőszült területein. Állandó madár; a keményebb téli időkben alacsonyabb területekre húzódik.

Tichodromidae – Hajnalmadárfélék

Tichodroma muraria (Linnaeus, 1766) – hajnalmadár – Egy irodalmi adata ismert a hegyről: 1978. február 10-én egy példányt figyelt meg Jakus J. a kőbánya területén (ANONYMUS 1978). Vélhetően a téli időszakban ritka vendég a sziklás területeken, de további dokumentált előfordulása az utóbbi húsz évből nem ismert.

Certhiidae – Fakuszfélék

Certhia familiaris Linnaeus, 1758 – hegyi fakusz – Általánosan elterjedt, gyakori fészkelő, amely elsősorban a bükkös állományok jellemző madara, bár kisebb számban a gyertyános-tölgyesekben is jelen van. Téli kóborlása során alacsonyabb területeken is felbukkan, kertekbe is bejár.

Certhia brachydactyla C. L. Brehm, 1820 – rövidkarmú fakusz – A tölgyes, cseres állományok elterjedt, gyakori fészkelője. Állandó, bár téli kóborlása során bárhol felbukkanhat.

Oriolidae – Sárgarigófélék

Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758) – sárgarigó – Szórványos fészkelő az alacsonyabban fekvő területeken, elsősorban fasorokban, laza facsoportokban. Vonulása során a zárt erdőket leszámítva bármely élőhelyen felbukkanhat.

Laniidae – Gébicsfélék

Lanius collurio Linnaeus, 1758 – tövisszúró gébics – Elterjedt fészkelő, amely elsősorban a felhagyott gyümölcsösök környékéhez, a napos domboldalokhoz, bokros területekhez kötődik. A hegy közvetlen környékén 50–70 pár fészkelése valószínűsíthető. A meredek oldalak alacsony bokrosai, a töviskések (galagonyás, kökényes társulások), a sövények, mezsgyék és a felhagyott, illetve extenzív gyümölcsösök karakterfaja. Ma még jelentős sűrűségben fordul elő, és vonulása során is támaszkodik a naszályi táplálékbázisra. Speciális táplálkozó madár, amely az elfogott zsákmányt sokszor raktározza (ez a tulajdonság szolgált a "tövisszúró" név alapjául is).

Lanius excubitor Linnaeus, 1758 – nagy őrgébics – A hegylábi területek gyakori téli vendége, amely akár novembertől márciusig is kitart egy-egy jó táplálékellátottságú (rágcsálókban gazdag) helyen. Kedveli a bokrokkal és fasorokkal tűzdelt nyílt élőhelyeket, a zárt erdősegeket kerüli.

Corvidae – Varjúfélék

Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758) – szajkó – Az erdőszült területek elterjedt, gyakori fészkelője. Állandó madár, de egyes években erőteljes őszi vonulása tapasztalható, amikor a kisebb csoportok, családi kötelékek akár több száz példányos laza csapatá is összeállhatnak. Költési időn kívül a kertekbe is előszeretettel bejár.

Pica pica (Linnaeus, 1758) – szarka – A nyíltabb, bokros vagy fákkal elszórtan tarkított, mozaikos területek madara. A Naszály alacsonyabban fekvő részein fészkel, az összefüggő erdőket kerüli. Állandó madár, téli kóborlása idején azonban akár csapatostul is mutatkozik a művelt területeken, kertekben.

Corvus monedula Linnaeus, 1758 – csóka – Mivel alapvetően alföldi faj, így a hegy kevésbé alkalmas számára. A hegylábi részek alkalmi, kisszámú fészkelőjeként könyvelhetjük el. A téli varjúcsapatok kísérfaja, jellegzetes hangja sokszor hallható a hegy felett átrepülő tömegekből.

Corvus frugilegus Linnaeus, 1758 – vetési varjú – A Dunakanyar környékén nem fészkel, de ősztől tavaszig nagy számban mutatkoznak északról érkező csapatai. A Naszály alacsonyabban fekvő területein jellegzetes téli vendég.

Corvus cornix Linnaeus, 1758 – dolmányos varjú – Mivel a mezőgazdasági területekkel váltakozó erdőfoltok és az utakat kísérő erdősávok madara, így a Naszályon eléggé behatároltak fészkelőhelyei. Szórányosan és kis számban költ a Lósi-völgyben, illetve a hegylábi területeken. Kóborlás idején csapatai bárhol felbukkanhatnak.

Corvus corax Linnaeus, 1758 – holló – Jellegzetes, de kisszámú (5–7 páros állománnyal bíró) fészkelő, amely a kőbányászattal érintett részek mellett az északi oldal bükköseiben is költ. Kóborlás idején akár nagyobb (20–50 példányt számláló) csapatokban is mutatkozik a hegy felett.

Sturnidae – Seregélyfélék

Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758 – seregély – Elterjedt, gyakori fészkelő a hegylábi területeken. Az összefüggő erdőállományokat leszámítva bárhol megtelepszik, ahol költésre alkalmas odút talál. Vonuláskor nagy csapatokban lepheti meg a kerteket, gyümölcsösöket.

Passeridae – Verébfélék

- Passer domesticus* (Linnaeus, 1758) – házi veréb – Elterjedt, de kultúrákövető faj, amely a hegylábi területek épületeiben, fasoraiban, gyümölcsöseiben fészkel. Állandó madár.
- Passer montanus* (Linnaeus, 1758) – mezei veréb – Az előző fajhoz hasonló státussal bír, bár némiképp gyakoribbnak mondható, mivel nem kötődik annyira az emberi jelenléthez. Állandó madár.

Fringillidae – Pintyfélék

- Fringilla coelebs* Linnaeus, 1758 – erdei pinty – A Naszály erdőinek elterjedt, gyakori fészkelője. Az állomány nagy része vonuló, az itt telelők északabbról érkező populációkból származó egyedekkel egészülnek ki. A téli időszakban előszeretettel rájár az etetőkre is.
- Fringilla montifringilla* Linnaeus, 1758 – fenyőpinty – Gyakran tömegesen megjelenő átvonuló és téli vendég, erdei rokonától eltérően azonban etetőkön ritkábban mutatkozik.
- Serinus serinus* (Linnaeus, 1766) – csicsörke – A hegylábi területek madara, amely leginkább – bár szórványosan és kis számban – kertekben és gyümölcsösökben fészkel. Vonuláskor bárhol előkerülhet.
- Carduelis chloris* (Linnaeus, 1758) – zöldike – Elterjedt, gyakori fészkelő a nyílt, bokros, ligetes területeken, erdőszéleken. Nagyrészt állandó, az itt telelők mellé északi populációk egyedei is érkeznek.
- Carduelis carduelis* (Linnaeus, 1758) – tengelic – Gyakori és elterjedt faj, amely leginkább kertekben, gyümölcsösökben és fasorokban költ. Telente a mezőgazdasági területeken többszázas csapatai verődnek össze.
- Carduelis spinus* (Linnaeus, 1758) – csíz – Rendszeres átvonuló és téli vendég. Kisebb-nagyobb csapatai bárhol felbukkanhatnak.
- Carduelis cannabina* (Linnaeus, 1758) – kenderike – Elterjedt, gyakori madár, amely nyílt területeken, bokros árokpartokon, domboldalakon, valamint kertekben és gyümölcsösökben költ. Állományának zöme áttelel, ezek nagy csapatokba verődve járnak a mezőgazdasági területek gyomos szegélyeit.
- Carduelis flammea* (Linnaeus, 1758) – zsezse – Alkalmi, kisszámú téli vendég. Elsősorban a hegylábi élőhelyeken mutatkozik, a zárt erdőket kerüli.
- Loxia curvirostra* Linnaeus, 1758 – keresztcsőrű – A Naszály területén rendszeres nyári és szórványos téli vendég, kisebb-nagyobb csapatait leginkább a déli oldal fenyveseinek környékén lehet megfigyelni.
- Pyrrhula pyrrhula* (Linnaeus, 1758) – süvöltő – Rendszeres és gyakori, csapatostul jelentkező téli vendég. Egy nyári előfordulása is ismert: 1997. június 19-én a Kopaszok közelében lévő északi oldal kőrises állományában figyelt meg egy öreg hím példányt Selmeczi Kovács Á.
- Coccothraustes coccothraustes* (Linnaeus, 1758) – meggyvágó – A gyertyános-tölgyesek és bükkösök elterjedt és gyakori fészkelője. Részben vonuló, az itt telelők nagy része északabbról érkezik hozzánk.

Emberizidae – Sármányfélék

- Emberiza citrinella* Linnaeus, 1758 – citromsármány – A nyílt, bokrokkal és fákkal ritkásan benőtt területek, erdőszélek elterjedt és gyakori fészkelője. Télen nagyobb csapatokba verődve akár a kertekben is felbukkan gyommagvakat keresgélve.

Emberiza cia Linnaeus, 1766 – bajszos sármány – Ez a hazánkban egyenlőtlen elterjedést mutató sármány a déli meddőhányó és a bányatelek peremén fészkel, emellett a nyugati oldalon (Vaskapu) van jelen néhány párban. Állománya évről évre változik, a naszályi területek 8–12 párnak tudnak megfelelő fészkelőhelyet adni. A téli időszakban kisebb csapatokban tanyázik a hegylábi bokrosokban.

Emberiza schoeniclus (Linnaeus, 1758) – nádi sármány – A Lósi-völgy nedves élőhelyeinek potenciális fészkelője, amely télen a déli oldal nyílt bokrosaiban is megjelenik, akár kisebb csapatokban.

Emberiza calandra Linnaeus, 1758 – sordély – Az alacsonyabban fekvő nyílt, akár fákkal és bokrokkal tarkított mezőgazdasági területek szórványos és kisszámú fészkelője. Állandó madár, amely a költési időn kívül kisebb csapatokba verődve mutatkozik a nyílt hegylábi élőhelyeken.

*

Köszönetnyilvánítás – Első helyen jár köszönet Fodor Andrásnak és Pintér Balázsnak, akik mindenkorai motorjai voltak a naszályi felméréseknek. Köszönet illeti a Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) azon tagjait és segítőit – jelesül: Albert Lászlót, Bezeczy Árpádot, Cserháti Gábort, Darányi Lászlót, Danny Eijsackerst, Gombár Zsófiát, Horváth Balázst, Horváth Gábort, Horváth Zsuzsát, Jolsvai Gábort, Kajtor Istvánt, Kazi Róbertet, Kóta Andrást, Kövér Zoltánt, Nagy Áront, Nagy Tibort, Rada Balázst, Rottenhoffer Istvánt, Sevcsik Andrást, Somogyi Ferencet, Szinai Pétert, Tarján Barnát, Ungi Balázst, Varga Annát, Varga Emesét, Varga Zsoltot, Verseczki Nikolettát, Zakar Viktóriát – akik a szervezett programokon való részvételükkel, önkéntes munkájukkal elősegítették a Naszály madárvilágának jobb megismerését. A hegyen végzett szakmai munkáink elősegítése érdekében tett erőfeszítéseik okán megkülönböztetett köszönettel tartozom a következőknek: Házi Judit, Kiszal Vilmos, Lévy Attila, Munkácsi Zsolt, Pataki Zsolt, Szilágyi László, Varga Csaba. A Naszályról ismert gyűjtési adatok átadásáért köszönet illeti Karcza Zsoltot (MME Madárgyűjtési Központ), a tanulmány szakmai lektorálásáért és jobbító javaslataiért pedig dr. Hadarics Tibort. Végül, de korántsem utolsó sorban köszönetet érdemel Molnár István Lotár és Tuboly Ádám barátom, akikkel a legtöbb kemény terepnapot töltöttem el a Naszály területein.

IRODALOMJEGYZÉK

- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről.
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.
- ANONYMUS (1889): Hajtó-vadászat. – *Váci Közlöny* **XI**(49), 1889. december 8.
- ANONYMUS (1978): Faunisztika néhány sorban. – *Madártani Tájékoztató* 1978. május–június, p. 20–27.
- BÁLDI, A., CSORBA, G. és KORSÓS, Z. (1995): *Magyarország szárazföldi gerinceseinek természetvédelmi szempontú értékelési rendszere.* – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 59 pp.
- FODOR, A. (1995): Ragadozósinkron a váci Naszály-hegyen. – *Füzike* **9**: 8–9.

- FODOR, A. (1996a): *A Csóvári-rög, a Dél-hegy és a Naszály madárvilága*. – In: MERKL, O. (szerk.): Záró és kiegészítő vizsgálatok a tervezett Duna–Ipoly Nemzeti Park térségében. Göncöl Alapítvány, Vác, 23 pp. (kutatási jelentés)
- FODOR, A. (1996b): Ragadozósinkronok a váci Naszály-hegyen. – *Füzike* **20**: 6–9.
- FODOR, A. (2000): Visszatekintés az elmúlt évek naszályi ragadozósinkronjaira. – *Füzike* **41**: 13–16.
- MAGYAR, G. (1997): Az MME Nomenclator Bizottság 1995. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. – *Tűzok* **2**: 1–10.
- MME, Nomenclator Bizottság (2008): *Magyarország madarainak névjegyzéke. Nomenclator avium Hungariae*. – Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest, 256 pp.
- RAKONCZAY, Z. (szerk.) (1989): *Vörös Könyv*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 359 pp.
- RÉTHY, ZS. (szerk.) (1980): *Magyar madártani bibliográfia. Bibliographia ornithologica Hungarica*. – Békés m. Tanács VB Környezet és Természetvédelmi Bizottsága, Békéscsaba, 657 pp.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (1994): Ragadozómadár-megfigyelések a Naszály-hegyen. – *Süni és a Természet* **1**(5): 17.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (szerk.) (2001a): *Megalapozó tanulmány a Naszály-hegy országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alá helyezésére*. – Göncöl Alapítvány, Térségi Kutatások Intézete, Vác, 26 pp.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (szerk.) (2001b): *Javaslat a Naszály-hegy természetvédelmi területeinek övezeti besorolására és kezelési elveire*. – Göncöl Alapítvány, Térségi Kutatások Intézete, Vác, 11 pp.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (szerk.) (2003): *A leendő Nyugati-Cserhát Tájvédelmi Körzet természetvédelmi kezelési terve*. (Megalapozó dokumentáció). – Göncöl Alapítvány, Térségi Kutatások Intézete, Vác, 75 pp.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (2004): *A Naszály-hegy európai jelentőségű madártani értékei*. – In: A DDC kft. naszályi bányáinak Natura 2000 érintettsége. (Észrevétel a Naszályon előforduló, közösségi jelentőségű élőhelyekről, növény-, és állatfajokról). Göncöl Alapítvány, Vác, pp. 70–98.
- SELMECZI KOVÁCS, Á. (2005): *A Naszály madártani jelentősége az 1995–2005 közötti vizsgálatok alapján*. – Pest Környéki Madarász Kör (PKMK), Vác, 12 pp.

THE BIRD (AVES) FAUNA OF MT NASZÁLY (HUNGARY)

Á. SELMECZI KOVÁCS

Birders' Association of Budapest (PKMK)

H-2600 Vác, Ilona u. 3, Hungary; e-mail:pkmk@zpok.hu

Intensive survey of the complete bird fauna of Mt Naszály has been started by the members of the Birders' Association of Budapest (PKMK). Due to the accurate survey of the bird fauna, towards the demonstration of special species, besides general observations, we performed night-time monitoring; in order to explore the presence of birds of prey and other larger bird species we made synchronised observations and organised ringing camps in order to observe migrating songbirds (Passerines).

It was stated that Mt Naszály is an area of a great variety from the ornithological point of view; the beech forest of the northern side are rich in woodpeckers and birds of prey while the rocky grasslands of the southern side host Mediterranean species.

There are nearly 150 bird species on the hill, of which nearly 100 species often has nests over there. From the 130 protected species 20 are specially protected by law, while 33 of them give international importance to the area as “Natura 2000 nominator species”.

The most important ornithological value of Mt Naszály has been given by the extremely rich fauna of birds of prey, occurrence and nesting of all but one Central European woodpecker species and elements of the Mediterranean fauna – such as Short-toed Eagle (*Circaetus gallicus*) and Rock Bunting (*Emberiza cia*).

So far, there have been 13 species observed here from the 34 kinds of birds among the 74 most endangered terrestrial vertebrates.

The paper presents bird species of Mt Naszály in the taxonomic order with short characterisation, based on own and also published literature data.

A NASZÁLY DENEVÉRFAUNÁJA (CHIROPTERA)

DOBROSI DÉNES

*Magyar Denevérkutatók Baráti Köre
6076 Ágasegyháza, Felszabadulás u. 55; e-mail: e-mail: dobrosid@gmail.com*

Közel két évtizedes kutatómunka eredményeként a Naszály hegyen 18 denevérfaj előfordulását bizonyítottuk. Különösen kiemelkedő értéket képvisel a Naszályi-víznyelőbarlang telelő denevérállománya. Nagy egyedszámával hazánk egyik legnagyobb denevérkolóniájának tekinthető. Figyelemre méltó az itt tanyázó kis patkósorrú denevér (*Rhinolophus hipposideros*) állomány magas egyedszáma, amely a becsléseink szerint eléri a 2000-et. Ebből a fajból ehhez hasonló nagy kolóniát sem hazánkban, sem Magyarországon kívül nem ismernek még.

A Naszályi-víznyelőbarlang denevérállományának feltérképezése viszonylag nehéz, hiszen rendkívül szerteágazó járatrendszere van. Az állomány nagyságrendjének lehető legpontosabb becslése céljából a barlangi bejárat keresztmetszetében hónapokon keresztül kamerával és elektronikus mozgásérzékelő segítségével számoltuk a denevéreket. A barlang telelő denevérállományát 2500–3000 példányszámúra becsüljük.

Denevérvédelmi szempontból szintén kiemelt jelentősége van egy másik föld alatti természetes üregnek, a Násznép-barlangnak. Itt 12 denevérfaj előfordulását észleltük. Sajnos a barlang egyik legértékesebb denevérfaja – a hosszúszárnú denevér (*Miniopterus schreibersii*) – időközben eltűnt e helyről, ami minden bizonnyal a rohamosan megnövekedett turizmus terhelésének a következménye.

A Naszály-rög felszínének túlnyomó részét természetközeli erdők borítják. Sok az öreg, természetes állapotú erdő, amelyeknek bizonyára igen gazdag denevérvilága van. Az erdei fajok vizsgálatában egyelőre csak szerény előrelépéseket tettünk. Eddig 5 denevérfaj nyári előfordulását tudtuk bizonyítani erdei környezetből. További kutatásokkal ez a fajsám vélhetően jelentősen nőni fog.

A Naszály figyelemre méltóan fajgazdag és nagy egyedsűrűségű denevérvilágával hazánk páratlan természeti értékévé vált. A terület védett státusának megőrzésére, valamint az élő és élettelen környezet természetkímélő kezelésére, fenntartására továbbra is törekedni kell!

Kulcsszavak:?????

BEVEZETÉS

A Naszály nagyon fontos élőhelye a térség denevérállományának. Különösen barlangjai révén kiemelt jelentőségű a denevérek számára, hiszen az Északi-középhegység nyugati régiójában egyedül a Naszály rejt olyan nagyméretű, felszínre nyíló barlangokat, amelyek megfelelő szállást nyújtanak a denevérek számára. A Cserhát-vidék, a Gödöllői-dombvidék és a Börzsöny, illetve a szlovákiai Losonci-medence és a Korponai-erdő denevérállományának egy része télen valószínűleg ezeket a naszályi barlangokat használja telelőhelyként. Egyelőre ugyan csak 30 barlangot ismernek a barlangkutatók, de ezek közül kiemelkedően jelentős a Na-

szályi-víznyelőbarlang (más néven Színlő-barlang), hiszen 171 m-es mélységével és 1700 m hosszú járatrendszerével hazánk egyik legkedvezőbb adottságú denevér-telelőhelyének tekinthető.

A Naszály barlangjai között mindenképpen említésre méltó még az úgynevezett Násznép-barlang is, amely nemcsak fontos telelőhelye a denevéreknek, hanem kölykező szállásként is szolgál a bőregerek számára.

A naszályi mészkőrög többnyire természetes erdővel fedett, amelyek közül szép számmal találhatunk öreg, elegyes faállományokat. Ezek mind igen jó élőhelyei az erdőlakó denevéreknek.

A Naszály denevérállományának alaposabb vizsgálata az 1990-es évek elején kezdődött el, amikor felmerült annak a veszélye, hogy a hegyet bányászó, váci központú Dunai Cement- és Mészmű Kft. (ma Duna–Dráva Cement Kft.) a bányaterületének kibővítésével a Naszályi-víznyelőbarlang sérülését, esetleg teljes pusztulását okozhatja. Szenthe István geológus javaslatára és egyben aktív részvételével, 1990–1991 évforduló telén a Regős József vezette Myotis Barlangkutató Csoport végezte el a víznyelőbarlang telelő denevérállományának első felmérését. Alapos fajismeret hiányában ekkor még csak a denevérállomány nagyságának becslésére szorítkoztak. A túlnyomórészt kis patkósorrú denevérek közül (*Rhinolophus hipposideros*) álló telelő kolóniát 700–800 egyedszámmúra becsülték. Én 1988-ban már jártam a naszályi Násznép-barlangban, de a hegy többi barlangjait ekkor még közelebbről nem ismertem. A Szenthe által elindított víznyelőbarlangi kutatásokhoz 1992-ben csatlakoztam, s igyekeztem az egyes fajok meghatározásával kiegészíteni az addigi eredményeket (DOBROSI 1992).

A vizsgálati módszerek kibővítése révén a Naszály-röggről kimutatott denevérfajok száma mára már elérte a 18-at.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Az 1988-as év vizsgálatait megelőzően nincsenek ismereteink a Naszály denevérfaunájáról. Sem preparátumként a hazai múzeumokban, sem publikált formában nem találtunk nyomát az akkoriban itt előforduló denevéreknek. A 90-es években a hegység lábainál fekvő településeken – különösen Kosdon és Ősagárdon – a helyi lakosok mind tudtak arról, hogy nagy denevérkolónia lakja a Násznép-barlangot, de létszámára és faji összetételére vonatkozóan hiteles információt nem sikerült begyűjtenem.

Sajnos neves zoológusunk, a hazai denevérkutatás kiemelkedő szaktekin-télye, dr. Topál György sem vizsgálta a Naszály-rögöt, így archív adatokat ő sem tudott biztosítani számunkra.

Az 1990-es évektől kezdődően a Myotis Barlangkutató Csoport kezdte meg a chiropterológiai felmérést, amely a Naszályi-víznyelőbarlangra korlátozódott. Én 1992-ben kapcsolódtam be ebbe a felmérő munkába, s a víznyelő mellett a Násznép-barlangot, illetve a barlangok környezetében lévő öreg erdőket és a Naszályi-víznyelőbarlangtól néhány száz méterre lévő tavat is vizsgáltuk.

A Myotis Barlangkutató Csoport 1990–1991 telén végzett vizsgálatai során a Naszályi-víznyelőbarlang bejárása révén, lámpák és reflektorok fénye mellett számlálta a denevéreket. Mínthogy a denevérek téli álmat aludtak, a számlálás során elkerülhető volt az egyedek többszöri számbavétele. A telelő kolónia teljes felvételét nehezítette, hogy a barlangnak rendkívül bonyolult és szerteágazó járatrendszere van, így teljes bejárása gyakorlatilag lehetetlen. Különösen azért is, mert egyes kürtök és szűk járatok még ma is járhatatlanok a barlangkutatók számára, amelyek mögött ki tudja, milyen denevértanyák húzódnak meg. Az elmúlt néhány év vizsgálatai éppen e hibák kiküszöbölését célozták meg. Ezért megpróbáltuk a denevéreket nem bent a barlangban megszámolni, hanem kint a bejáratnál akkor, amikor az állatok a téli álmat befejezvéen kifelé repülnek. Természetesen ez sem nyújt biztosítékot arra, hogy így minden denevért megszámolunk, hiszen nem kizárható az sem, hogy a barlangnak több, eddig még ismeretlen bejárata is van. Ha pedig van a barlangnak további felszíni kapcsolata, akkor ezt a denevérek bizonyára ki is használják. Mindenesetre az újabb kutatási módszerek segítségével sikerült jó néhány, a helyi faunára új fajt beazonosítanunk. Továbbá az is kiderült, hogy a kolónia nagysága jóval meghaladja a 800-as egyedszámot.

A hegy denevérfaunisztikai kutatásaiba később többen is csatlakoztak, önálló vizsgálatokat végezve. Papp Károly és Berty László vizsgálati eredményeit a szerzők támogatásával e tanulmányban szerepeltetjük (BERTY 1996, PAPP 2006).

TUBOLY Ádám (1997) a Börzsöny denevérfaunáját vizsgálta, mely munka során a Naszályi-víznyelőbarlangot és a Násznép-barlangot is kutatta. Vizsgálatai ugyan esetiek, ám cikkében az összegzésként tárgyalt faunisztikai eredmények kiválóan átfednek a mi megfigyeléseinkkel (TUBOLY 1997).

A Göncöl Szövetség a Naszály-hegy Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési tervében sorolja fel a faunaalkotó denevérfajokat. A kereknyergű patkósdenevért (*Rhinolophus euryale*) is említi, mint eloforduló fajt, ám hiteles forráshivatkozás hiányában e faj jelenlétét a területen még nem tekintjük bizonyítottnak (GÖNCÖL SZÖVETSÉG 2007).

Három módszert alkalmaztunk a denevérek számlálására és faji meghatározására. A módszerek az alábbiak.

Hálózás

A tavasztól ősziig tartó időszakban, amikor a denevérek aktív időszakukat élik, a barlangbejáratok közelében illetve az erdők nyiladékain és a vizek fölött kifeszített hálókkal a denevérek jó néhány egyedét könnyűszerrel el lehet fogni. Általában 12 m hosszú és 2,5 m magas Ecoton típusú hálókat használtunk, amelyeket a napnyugta előtti időszakban, a denevérek repülési útvonalára keresztbe feszítettünk ki. Egy-egy alkalommal 1–3 db hálót használtunk. A hálóba beleakadt denevéreket azonnal kiszedtük, és faj- és ivarhatározás, illetve néhány testméret mérését követően elengedtük.

Ezt a módszert a Naszályi-víznyelőbarlang és a Násznép-barlang bejáratainak környezetében, illetve a fentebb említett tóparton alkalmaztuk.

Ultrahang-detektoros megfigyelés

A barlangokból kirepülő és az erdőben vadászó denevérek faji azonosítására használtuk ezt a módszert. A röpködő denevérek gyakorlatilag folyamatosan ultrahangjeleket bocsátanak ki, amit az ultrahangdetektorral 20–50 méteres távolságból érzékelni tudunk. A detektor az ultrahangimpulzusokat emberi fül által hallhatóvá alakítja át, így a kutató különféle ritmusú és hangszínű dallamokat hall, amely alkalmas arra, hogy az egyes denevérfajokat nagy biztonsággal felismerhesse.

Ezzel a módszerrel a Naszályi-víznyelőbarlangnál, a Násznép-barlang bejáratánál és idős erdőben vizsgáltuk a denevéreket.

Digitális videó- és fényképfelvételek elemzése

A barlang szűk bejárat szakaszán átrepülő denevérekről infrafelvételeket készítettünk. A járatot infrafénnyel világítottuk meg, és speciális infrakamerával digitális mozgó- és pillanatképeket készítettünk minden egyes állatról. A felvevők működtetését automatikus mozgásérzékelők impulzusjelei alapján egy elektronikus központi egység vezérelte, miközben az átrepülő állatokat regisztrálta aszerint, hogy a denevér milyen irányba repült. A központi vezérlőt 2007 tavaszán hónapokon keresztül üzemeltettük, s így az üzemelés időszakában pontos információt kaptunk arra vonatkozóan, hogy a barlang adott keresztmetszetében milyen volt a denevérek ki- és beáramló mozgásának mértéke. A fotózás során az egyes denevérfajok beazonosítására és egyben az állatok számlálására, míg egyedül a vezérlő egység működtetésével fajhatározás nélküli számlálásra volt lehetőségünk.

A módszert kizárólag a Naszályi-víznyelőbarlang bejárat szakaszában alkalmaztuk.

1. táblázat. A Naszály területéről kimutatott denevérfajok. A fajok pénzben kifejezett értékét a „13/2001. (V. 9.) KöM rendelet: a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről” című jogszabály alapján tüntettük fel.

Név	Pénzben kifejezett érték (Ft)	Natura 2000 jelölőfaj	IUCN Vörös Lista
pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	100 000	HDII, HDIV	VU A2c
kései denevér (<i>Eptesicus serotinus</i>)	10 000	HDIV	LR/lc
hosszúszárnyú denevér (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	100 000	HDII, HDIV	LC
nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	100 000	HDII, HDIV	VU A2c
hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	50 000	HDII, HDIV	LR/lc
tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>)	100 000	HDII, HDIV	VU A2c
vízi denevér (<i>Myotis daubentonii</i>)	10 000	HDIV	LR/lc
csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	100 000	HDII, HDIV	VU A2c
közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	50 000	HDII, HDIV	LR/nt
bajuszos denevér (<i>Myotis mystacinus</i>)	10 000	HDIV	LR/lc
horgasszörű denevér (<i>Myotis nattereri</i>)	50 000	HDIV	LR/lc
szőröskarú denevér (<i>Nyctalus leisleri</i>)	50 000	HDIV	LR/nt
korai denevér (<i>Nyctalus noctula</i>)	10 000	HDIV	LR/lc
szoprán törpedenevér (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	10 000	HDIV	LC
barna hosszúfülű-denevér (<i>Plecotus auritus</i>)	50 000	HDIV	LR/lc
szürke hosszúfülű-denevér (<i>Plecotus austriacus</i>)	10 000	HDIV	LR/lc
nagy patkósorrú denevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	100 000	HDII, HDIV	LR/nt
kis patkósorrú denevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	50 000	HDII, HDIV	LC

EREDMÉNYEK

A Naszály denevérfaunájának jellemzése

Násznép-barlang

Tágas bejáratával és a Guanós-terem elnevezésű 10 m magas termével a denevérek kedvelt szálláshelyévé vált. Télen legnagyobb létszámban a kis patkósorrú denevér (*Rhinolophus hipposideros*), a hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*) és a pisze denevér (*Barbastella barbastellus*) lakja bejárat szakaszát. Az 1988-tól 1990-ig tartó években még nyáron is tanyáztak itt denevérek, ahol a barlang termeit kölykező szállásként használták. A kölykező kolónia hosszúszárnyú denevérekéből (*Miniopterus schreibersii*) állt. Sajnos ez a kolónia

1991-ben eltűnt, valószínűleg az ugrásszerűen megnövekedett turistaforgalom hatására. A barlanghoz turistautat vezettek, s a rendszeres zavarás és a gyakori tűzrakás eredményeként a szülőkolónia szétszéledt. Ez a csoport sajnos azóta sem telepedett vissza.

Őszi éjszakákon a vonuló és az itt telelő állatok gyakran felkeresik a barlangot, s ilyenkor megnövekedett egyedszám és nagy fajgazdagság mellett figyelhetjük meg őket. Ebben az időben a hálózás révén 12 faj jelenlétét sikerült kimutatnunk.

A **kis patkósorrú denevér** egész évben lakja a barlangot. Ősztől tavaszig a telelő példányok elsősorban a barlang kiegyenlített hőmérsékletű folyosó-szerű járataiban vagy a kisebb fülkékben pihennek. Nyáron néhány hím példány tanyázik itt.

A **hosszúszárnyú denevér** tavasztól ősziig kölykező szállásként lakta a bejárat szakaszt és a Guanós-termet. A hímek és a nőstények egyaránt a kolónia tagjai voltak. Télen nem találtuk példányait, ami arra enged következtetni, hogy a barlang belső szűk járatai nem alkalmasak e faj telelésére.

A **nagyfülű denevér** a telelő fajok egyik jellegzetes képviselője. Már kora ősztől a hímek a barlangban tartózkodnak, hogy a párzásra és a téli pihenőre igyekvő nőstények fogadásáról le ne késsenek.

A **horgasszörű denevér** szintén a nászra és a téli pihenésre keresi fel a barlangot. Teleléskor a barlang kiegyenlített hőmérsékletű szakaszainak hasadékaiban pihen. A **pisze denevér**, a **kései denevér** és a **barna hosszúfülű-denevér** ősztől tavaszig tartózkodik barlangban, s téli pihenőre mindhárom faj a külső szájadék alacsony hőmérsékletre lehülő hasadékaikat foglalja el legszívesebben.

A **közönséges denevér** és az alakra és életformára igen hasonló **hegyesorrú denevér** néhány példánya nyár végétől késő tavaszig tanyázik a barlangban. Télen a nagy páratartalmú és a kiegyenlített hőmérsékletű járatrészeket lakja mindkét faj.

Ritkán előforduló fajként tartható számon a **bajuszos denevér**. Összesen két hím példányát sikerült fognunk ennél a barlangnál. A **vízi denevér** szintén ritka ezen az élőhelyen, eddig mindössze 4 példányát sikerült befognunk.

Naszályi-víznyelőbarlang

Denevérfajokban hazánk egyik leggazdagabb barlangi telelőhelye. Eddig összesen 14 faj előfordulását sikerült itt bizonyítanunk. Rendkívül változatos járatrendszerének, formákban gazdag geomorfológiai szerkezetének és sokrétű klimatikus adottságainak köszönhetően sok denevérfaj, igen nagy tömegben lakja ezt a barlangot.

A zavarás elkerülése végett és a pontosabb számlálás miatt elsősorban fotóeljárások alkalmazásával mértük fel az itt élő denevérállományt. Ezeket a vizsgálati eredményeket téli szemrevételezéses számlálásokkal és néhány őszi hálózással is megerősítettük. Az állomány becslését infrakapus és infrakamerás számlálással is megkíséreltük. A barlang sajátos klimatikus adottságai az elektronikai eszközökben, ha rövid időre is, de némi bizonytalanságot okozott. Emiatt teljesen megbízható eredményre egyelőre nem jutottunk.

A *kis patkósorrú denevér* az év egészében a barlangban tanyázik. Tavasztól ősziig hímek lakják a denevértanyát. Szeptember–október hónapban érkeznek meg a nőstények a telelőhelyre, ahol csatlakoznak a már itt várakozó és az újonnan megérkező hímekkel. Az őszi hónapok a nász és az alkalmas telelőhely kiválasztásának időszaka. Ilyenkor több száz kis patkósorrú denevér látogatja a barlang bejárati szakaszát. A tartósan fagyos éjszakák beköszöntével a kis patkósorrú denevérek elfoglalják pihenőhelyeiket a barlangban. Télen szinte kivétel nélkül magányosan pihennek, benépesítve a barlang egészét. A szűk hasadékok kivételével mindenütt tanyát ütnek. Kedvelik a viszonylag kiegyenlített hőmérsékletű, ám nagy relatív páratartalmú helyeket, amely lehet oldalfal vagy plafon is. A kis patkósorrú denevér nem alussza végig a telet, pihenőhelyeit gyakran változtatja, annak megfelelően, hogy hol milyen a barlang aktuális mikroklímája. Tartósan fagymentes éjszakákon néha még táplálkozni is kijár, ilyenkor akár más barlangokat is felkeres a környéken. A barlangászok a téli bejárások alkalmával a faj állományát 800 egyedben állapították meg, de az infrakamerás számlálás alapján mi az állományt legalább 2000 egyedszámúra becsüljük.

A *horgasszőrű denevér* a kis patkósorrú denevér után a második leggyakoribb bőregérfaja a barlangnak. A nyárra itt maradó hímek társasága 20–30 egyedre tehető, ám télen az állomány ennek körülbelül a tízszerese. Nagyon intenzív az őszi aktivitásuk a barlang szájánál. A bejárati aknába berepülő denevérek száma éjszakánként meghaladja az ezret, ahol a leggyakoribb faj a horgasszőrű denevér. A nász időszakában a denevérek végigjárják a környék barlangjait, s azokba többször is berepülnek az éjszaka folyamán. A barlang és a barlang előtti légtér a denevérek találkájának a helye. Itt hajtják a hímek a nőstényeket, s ha sikerrel járnak, akkor a barlangban megtörténik a párzás is. Azt figyeltük meg, hogy az egyes példányok egy éjszaka alatt akár 2–5 alkalommal is berepülnek a barlangba. Becsléseink szerint a barlangot felkereső horgasszőrű denevérek száma egy-egy aktívabb éjszakán eléri a 200–250 egyedszámot is.

A *csonkafülű denevér* augusztus második felében érkezik a barlangba. A nyári tanyákról ide siető példányok 30–50 példányát látogatja a föld alatti szállást. Szeptember első harmadát követően csökken aktivitásuk, s október végére már valószínűleg ki is választják a telelőhelyeiket. Október végén már téli pihe-

nőjét alusza jó néhány példány. A barlangban telelő állománya 100 példányra tehető.

A *nagyfülű denevér* egész évben lakja a barlangot. Nyáron 10–15 hím található itt, s a népeség szeptembertől kezdve erőteljesen emelkedik. Augusztus végétől, szeptember elejétől kezdődően érkeznek meg a nőstények, ami felpezsdíti a hímek életritmusát. Jelentős párzóhely számukra ez a barlang, így ebből a fajból is százas egyedszámban érkeznek ide az állatok. Telelő állománya 100–150 példány között lehet.

A *vízi denevér* kisebb példányszámban van jelen, mint az előbb tárgyalt fajok. Általánosan megszokott, hogy ez a faj gyakorlatilag minden jelentősebb barlangban előfordul, de tömeges jelenléte igen ritka. Őszi éjszakákon általában 5–10 példány keresi fel a barlangot. Telelő állományát 10–50 példányra becsüljük.

A *tavi denevér* ritka faj a barlangban. Augusztus végétől október végéig néhány példány fordul meg a bejárati szakaszban. A faj elsősorban a nagy szárával nyíló barlangokat kedveli, így nem is csoda, hogy itteni előfordulására a ritkaság a jellemző. Itt telelő példányaira eddig nem találtunk bizonyítékot.

A *hegyesorrú denevér* és a *közönséges denevér* szórványosan fordul elő a barlangban. Alaki és viselkedésbeli tulajdonságuk hasonlósága miatt együtt tárgyaljuk e két fajt. Kizárólag őszi és téli vendégek. Télen elsősorban a barlang bejáratától 100 méteres közelségben lévő, tágasabb kürtőkben pihennek. Őszi éjszakákon 10–30 példányuk keresi fel a barlangot. Téli állományuk 100–300 példányra tehető.

A késő őszi időszakban – októberben és novemberben – a barlang állandó gyakori vendége a *szürke hosszűfűlű-denevér* és a *barna hosszűfűlű-denevér*. A járatokban telelő példányaira még nem sikerült rábukkannunk, ám az infrakamera rendszeresen rögzíti a ki- és berepülő példányait. Téli álmát máshol, hasadékokban alusza, általában a barlangok hideg szakaszában. Mivel a Színlő-barlang hideg, bejárati aknájában pihenésre alkalmas sziklarepedések nincsenek, ezért e két faj valószínűleg csak az érdeklődés szintjén és a találkozók kedvéért látogatja e föld alatti üregrendszert.

A *nagy patkósorrú denevér* nagyon ritka vendég a barlangban. Ősszel időnként egy-egy példányát rögzítjük a kamerával, és telelő példányára is csak ritkán bukkanunk. A faj a környező kistájakon is ritka fajnak tekinthető. Utóbbi években a Pilisben és a Börzsönyben állománya erősödni látszik, ezért itteni előfordulása is vélhetően gyakoribb lesz.

A *bajuszos denevér* előfordulását hálózással bizonyítottuk a barlangi nyelőlő völgyéből. Mindemellett a Színlő-barlang bejáratánál digitális kamerával is rendszeresen érzékeljük példányait, különösen szeptember hónapban. A faj biztos határozása fotóeljárással kissé bizonytalan, hiszen mérete, illetve szőrének

és bőrének színezete, alakformája nagyon hasonlít a Brandt-denevérhez (*Myotis brandtii*) és a nimfadenevérhez (*Myotis alcathoe*). Éppen ezért nem kizárható, hogy a fényképek alapján ez utóbbi két fajt is ennek a denevérfajnak határozzuk. E fajcsoport biztos faji azonosításához az állatok befogása szükséges. Ez azonban a barlangot látogató denevérek nyugalma érdekében nem ajánlott.

Erdők és tavak

A barlangokon kívül viszonylag kevés vizsgálatot végeztünk. Nyáron és ősszel néhány alkalommal a Színlő-barlang 1 kilométeres környezetében vizsgáltuk az éjszaka repülő denevéreket. A detektorral észlelt vagy a hálóval befogott fajok leírását az alábbiakban olvashatjuk.

A **korai denevér** elsősorban ősszel került elő. Feketeharkály-odvakból halottuk hangosan cincogó hangjukat, illetve napnyugta után röpködtek az erdő lombkoronájában és afölött. Előfordulása e területen ritkának tekinthető.

A **szőröskarú denevér** gyakoribb előbbi társánál. Idős hársas-bükkösökben detektorral hallottuk éjszakai mozgásukat. Ősszel a Násznép-barlang és a Naszályi-víznyelőbarlang előterében is láttuk röpködni példányait. Nyáron minden valószínűség szerint szaporodó kolóniái is élnek a Naszály erdeiben.

A **szoprán törpedenevér** (*Pipistrellus pygmaeus*) előfordulását hangdetektor alapján rögzítettük. A szeptemberi felmérések kapcsán a Naszályi-víznyelőbarlang környezetében lévő erdőkben figyeltük meg példányait. Itt ritka fajnak tekinthető.

A Színlő-barlangtól néhány száz méterre lévő állandó vizű tó mellett hálóval fogtuk, illetve hangdetektorral észleltük a **horgasszűrű denevér** és a **nagyfülű denevér** egyedeit. A befogott állatok mindkét faj esetében kizárólag hímek voltak. A Naszályi-víznyelőbarlang bejárata előtt szintén csak hímeket sikerült hálóval elfognunk, ezért valószínűnek tartjuk azt, hogy e két faj szaporodó közösségei távol vannak a Naszálytól.

*

Köszönetnyilvánítás – Hálással köszönöm a Göncöl Alapítványnak és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságnak, hogy pénzügyi támogatásukkal segítették kutatómunkánkat. Köszönet illeti BERTY LÁSZLÓ-t, PAPP KÁROLY-t és REGŐS JÓZSEF-et, akik kézírataikkal és szóbeli közlésekkel a tanulmányhoz hasznos adatokat szolgáltattak. Köszönöm továbbá barlangász társaimnak – különösen ANTAL JÓZSEF-nek, ÉZSIÁS GYÖRGY-nek és SZENTHE ISTVÁN-nak –, hogy a felszín alatti munkában pótolhatatlan segítségemre voltak. Hálás vagyok mindazon denevérkutatóknak és családtagjaimnak, akik a nehéz terepi munka során is nélkülözhetetlen társaim voltak. Köszönöm a Duna-Dráva Cement Kft. munkatársainak, akik a technikai felszerelések szállításában segédkeztek. Legvégül pedig hálásak lehetünk mindannyian a Göncöl Alapítványnak és Vác város önkormányzatának, hogy a Naszály hegyet a védelmükbe vették.

IRODALOMJEGYZÉK

- BERTY, L. I. (1996): *A 2006.08.25-én a naszályi Násznép-barlangra vonatkozó denevér-faunisztikai vizsgálat eredményei.* – Kézirat.
- DOBROSI, D. (1992): *A Naszályi-rög denevérfaunája.* – Kutatási jelentés, Göncöl Alapítvány, Vác, 4 pp.
- GÖNCÖL SZÖVETSÉG (2007): *Váci Naszály-hegy TT természetvédelmi kezelési terve.* – Kézirat, Göncöl Alapítvány, TKI, Vác.
- PAPP, K. (2006): *Denevérgyűjtés a Naszály-hegyen.* – Kézirat.
- TUBOLY, Á. (1997): *A Börzsöny hegység területén végzett denevérfaunisztikai vizsgálatok, valamint a hegység körüli területek migrációs kapcsolatainak vizsgálata a denevérek vándorlási útvonalaira vonatkozóan.* – I. Magyar Denevérvédelmi Konferencia, Sarród, pp. 52–59.

THE CHIROPTERA FAUNA OF MT NASZÁLY
(VÁC, HUNGARY)

D. DOBROSI

*Hungarian Bat Research Society**H-6076 Ágasegyháza, Felszabadulás u. 55, Hungary; e-mail: dobrosid@gmail.com*

The occurrence of 18 Chiroptera species was confirmed at Mt Naszály due to our research activity of almost two decades. The hibernating bat population in the cave Naszályi-víznyelőbarlang is outstanding. It is regarded the biggest bat colony of Hungary with its high number of individuals. The estimated number of individuals of the *Rhinolophus hipposideros* colony may reach 2,000. Similarly big colony is unknown either in Hungary or in elsewhere.

It is very difficult to study the bat colonies in the cave Naszályi-víznyelőbarlang, because it has very complicated branch system. Therefore, bats were counted by a camera and an electronic motion detector at the cave entrance for months to obtain the most correct estimation of the size of the colony. With this method the number of hibernating individuals was estimated as 2,500–3,000.

A total of 12 bat species was detected in another cave (Násznép-barlang), which is also important for bat conservational purposes. Unfortunately, *Miniopterus schreibersii*, one of the most valuable species, disappeared from here in the meantime, most probably due to the harmful effects of the rapidly increased tourism.

Most parts of Mt Naszály are covered by semi-natural forests or by old natural stands with supposedly rich bat fauna. Up to now only the summer occurrence of 5 bat species were detected from forest habitats. Following further studies, an increase in the number of species is expected.

The remarkably high number of bat species and individuals make Mt Naszály to be an outstandingly valuable area. It is very important to keep and maintain the protection of this area in the future.

EMLŐSÖK A NASZÁLY HEGYEN

HECKER KRISTÓF¹, BAKÓ BOTOND ZOLTÁN² és BERTY LÁSZLÓ³

¹*CIC – Nemzetközi Vadvédelmi Tanács, 2092 Budakeszi, Pf. 82; e-mail: k.hecker@cic-wildlife.org*

²*Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
1011 Budapest, Fő utca 44–50; e-mail: bako@mail.kvvm.hu*

³*Természettudományi Alapítvány, Göd; e-mail: berlas@tta.iif.hu*

????abstract

Kulcsszavak:????

BEVEZETÉS

A Naszályon a mezőgazdaságilag művelt, illetve a művelésből kivont területek váltakoznak telepített és őshonos fásszerűak csoportosulásaival, mely roppant változatos élőhelyet és széles táplálékbázist biztosít elsősorban a kisemlős-közöségek számára.

A Naszály hegy triász tömbjének első célzott, az egész emlősfaunát érintő faunisztikai feltárása a terület vegetációs leírásával (SEREGÉLYES és S. CSOMÓS 1992–1993, VOJTKÓ 1993, 2002) egyidőben, 1993-ban kezdődött a Duna–Ipoly Nemzeti Park megalakulását megalapozó vegetációs és zoológiai vizsgálatok keretében (CSORBA 1993, BERTY 1995), mellyel a jellemzőbb élőhelyeken fellelhető emlősközösségek szerkezetének tanulmányozását célozták. Ezen belül már akkor kiemelt jelentőséget kaptak a pelefélékre (Gliridae) vonatkozó vizsgálatok (BERTY 1996).

A faunisztikai- és a pelefélékre vonatkoztatott elterjedésökológiai, valamint populációökológiai feltárások változatos módszerekkel (életnyomok keresése, vizuális megfigyelések, élvefogó csapdázások, odútelep létrehozása és folyamatos monitorozása) ettől kezdve folyamatosak lettek (BAKÓ 1996, BAKÓ és mtsai 1999, BAKÓ és GÁL 1999, BAKÓ 2002, SELMECZI 2002). E kutatás keretében elsősorban a hegy déli, hegylábi területei, a Látó-hegy déli lejtője, a Kőporosnak nevezett dolomitkibukkanás, a Látó-hegy mögötti elzáródott víznyelő (Vaditató), a Naszály gerinc északi, a Gyadai-rét völgyének irányába meredeken ereszkedő erdői, a Lósi-patak mentén a Gyadai-réten végighúzódó füzesekkel tarkított lápi magas-körös és a nedves kaszálórétek, valamint a Naszály fő csúcsának, a Nagyszál környékének faunafeltárását végeztük el. A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Program a Naszály hegyet a pelefajok monitorozásának mintaterületévé minősítette,

ahol 1996 óta az NBmR protokoll módszerei alapján (HORVÁTH és BAKÓ 1999) folynak a vizsgálatok (BAKÓ és GÁL 1999).

Az emlősök 26 fájának jelenlétét tudtuk igazolni közvetlen vagy közvetett életnyomok alapján a hegységben. A terület kisemlős-közösségeinek esetében különös figyelmet érdemel a három hazai pelefaj (Gliridae) együttes előfordulása, valamint országos és európai szinten is jelentős populációnagyságot felmutató jelenléte. A magyarországi kisragadozók (Mustelidae) viszonylag magas fajszáma a Naszályon szintén a terület kisemlősfaunájának gazdagságára utal.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Kisemlős-faunisztikai vizsgálatok

A Naszály hegy déli, valamint északi oldalán több élőhelyegyüttesen is végeztünk kisemlős-faunisztikai, valamint ökológiai vizsgálatokat 1996-tól 2007-ig. Kutatásaink során elevenfogó csapdákkal (BAKÓ és mtsai 1998, BERTY 1995, HECKER és mtsai 2003a, b), cickányok számára földbe ásott üvegcsapdákkal (BAKÓ 2002), valamint fákra, bokrokra telepített peleodúkkal (BAKÓ és GÁL 1999, BAKÓ és HECKER 2006, MORRIS és mtsai 1990, MORRIS és TEMPLE 1998) vizsgáltuk az egyes kisemlős-populációkat. 1994-ben, majd 1996-tól 2001-ig minden vegetációs hónapban, áprilistól novemberig három éjszakát töltöttünk a vizsgálati területen. Ebben az időszakban átlagban 100 db elevenfogó láda-, illetve drótcspadával végeztünk jelölés-visszafogásos vizsgálatot. A csapdákat 1–2 méter magasságban fákra, bokrokra, kidőlt fatörzsekre rögzítettük, hisz a vizsgálatokkal elsősorban megcélzott taxonómiai csoport, a pelék, főként a fásszárúakon közlekednek (BRIGHT és MORRIS 1991). Ezenkívül alkalmanként 300 db szőrccspadát helyeztünk ki bokrok, fák ágaira. A megfogott állatokról nyert adatokat egységes adatlapokon rögzítettük (vegetácótípus, növényfaj, a közvetlen közelben levő növényfajok, a terület borítottsága) (BAKÓ és GÁL 2000).

A monitorozás hatékonyságának javítására 2000 óta a Látó-hegy alatti erdőrészekben mintegy 150 „B” típusú madárodút és 2003-ban 150 műanyag peleodút (ún. „nest tube”) (MORRIS és mtsai 1990, MORRIS és TEMPLE 1998) helyeztünk ki bokrosok, fák ágaira, törzsére 1,5–3 m magasságban (HECKER és mtsai 2003b). Ezt az odútelepet 2005-ben további 100, kifejezetten pelék számára készített faodúval bővítettük (BAKÓ és HECKER 2006). Az odúfoglalásokat a vegetációs időszakban havi gyakorisággal ellenőriztük (HECKER és BAKÓ 2005).

Nyom-, hullatékvizsgálatok, egyéb megfigyelések

Az emlősök rejtett, éjszakai életmódja miatt a fajok többségének jelenlétére csak bizonyos nyomok alapján következtethetünk (fészkek, kotorék, rágás- vagy táplálkozás nyomai, ürülék, hulladék stb.). A terület bejárásakor ezeket a jeleket figyeltük, valamint az élő állatok alkalmankénti megfigyelését is feljegyeztük (BAKÓ 2002). Mindezekon kívül egyes fajok elterjedéséről és egyes élőhelyekről számos értékes információhoz jutottunk a területet ismerő erdészektől és vadászoktól.

EREDMÉNYEK

A Naszály emlősfaunájának jellemzése

Az emlősállományok naszályi megoszlásáról, az előfordulási adatok többségének esetlegessége, valamint a fajok tágabb élőhelyhasználata miatt csak a pelefélék (Gliridae) naszályi sajátosságainak részletesebb bemutatására szorítkozunk, mivel ezek esetében rendelkezünk hosszabb távú és gazdagabb adatokkal (BAKÓ 2002).

A vizsgálati időszakban (1996 és 2007 között) megfigyelt fajok Naszályon tapasztalt élőhelyigénye.

Keleti sün – A Naszályon általánosan elterjedt faj.

Mezei cickány – Elsősorban a nyílt füves területek lakója. Szereti a középmagas fűfélék alkotta szárazabb vegetációjú élőhelyeket is. Szemben az általános hazai képpel, ezen a területen ritkább, mint a rokon faj, a keleti cickány.

Keleti cickány – A mozaikos vegetációjú területeket kedveli, kerüli a teljesen száraz élőhelyfoltokat. A Naszály hegylábi cserjéseiben és a Gyadai-réten fordul elő.

Erdei cickány – Nedvesebb erdei élőhelyeken gyakori.

Törpe cickány – Erdei élőhelyeken fordul elő, ritkább, mint a rokon erdei cickány.

Közönséges vakond – Elsősorban a laza talajú erdei élőhelyeket kedveli, a Naszályon csak a sziklás élőhelyekről hiányzik.

Mezei nyúl – A nyílt szegélyterületeken, valamint a felhagyott bányaudvarokban, meddőhányókon is előfordul.

Üregi nyúl – A száraz, gyér fűvű felhagyott bányaudvarokban találtuk meg nyomait.

Vörös mókus – Kedveli a vegyes erdőket, tiszta állományú erdőrészekben gyakran az idegen fafa-jú facsoportok közelében mozog (pl. erdeifenyő).

Erdei pele – Legfontosabb élőhelyei az alacsony lombkoronaszintű tölgyesek, sűrű cserjeszintű tölgyesszegélyek, galagonyások, felhagyott és művelt gyümölcsösök. A másik két pelefajnál ritkább a területen.

Mogyorós pele – Legfontosabb élőhelyei a tölgyesek, sűrű cserjeszintű tölgyesszegélyek, galagonyások, felhagyott és művelt gyümölcsösök.

Nagy pele – A másik két pelefajtól eltérően ritkán fordul elő bokrosokban, viszont kedveli a bükkösöket is.

Mezei pocok – A Naszály szegélyzónáját alkotó fátlan élőhelyeken fordul elő.

Vöröshátú erdei pocok – Tipikus erdei faj, kedveli a nedves, magas aljnövényzetű erdőrészeket.

Zárt tölgyes és bükkös erdőkben a sárganyakú erdeiegér mellett a második legnagyobb denzitásban jelenlévő kisemlős.

1. táblázat. A Naszály-hegy élőhelyegyütteseinek megfigyelt emlősfajok (Erinaceomorpha, Soricomorpha, Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, Artiodactyla). A természetvédelmi kategóriákat az alábbiak alapján adtuk meg: 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet, 2006/105/EK irányelv, Berni Egyezmény (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats)

Név	Védettség	Eszmei érték (Ft)	Natura 2000	Berni Egyezmény
Keleti sünn (<i>Erinaceus roumanicus</i>)	V	10 000		
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	V	2 000		III
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	V	2 000		III
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	V	2 000		III
Törpe cickány (<i>Sorex minutus</i>)	V	2 000		III
Közönséges vakond (<i>Talpa europaea</i>)	V	2 000		
Mezei nyúl (<i>Lepus europaeus</i>)				
Üregi nyúl (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)				
Vörös mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	V	10 000		III
Erdei pele (<i>Dryomys nitedula</i>)	V	50 000	IV	III
Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)		10 000	IV	III
Nagy pele (<i>Glis glis</i>)				III
Mezei pocok (<i>Microtus arvalis</i>)				
Vöröshátú erdei pocok (<i>Myodes glareolus</i>)				
Sárganyakú erdeiegér (<i>Apodemus flavicollis</i>)				
Közönséges erdeiegér (<i>Apodemus sylvaticus</i>)				
Törpeegér (<i>Micromys minutus</i>)				
Vörös róka (<i>Vulpes vulpes</i>)				
Eurázsiai menyét (<i>Mustela nivalis</i>)				III
Házi görény (<i>Mustela putorius</i>)				III
Nyest (<i>Martes foina</i>)				III
Nyuszt (<i>Martes martes</i>)	V	10 000		III
Borz (<i>Meles meles</i>)				III
Vaddisznó (<i>Sus scrofa</i>)				
Európai őz (<i>Capreolus capreolus</i>)				III
Gímszarvas (<i>Cervus elaphus</i>)				III

Sárganyakú erdeiegér – A Naszályon az erdei élőhelyek domináns kisemlősfaja. A csapdázások eredménye szerint a tölgyes és bükkös élőhelyeken a kisemlősközösségek 60–90%-át adja.

Közönséges erdeiegér – Az erdőszegélyek, bozótosok, felhagyott gyümölcsösök, valamint a zárt erdők kisemlőse. Élőhelyein mindig jóval magasabb százalékban van jelen a hasonló ökológiai igényekkel rendelkező rokon faj, a sárganyakú erdeiegér.

Törpeegér – A Gyadai-rét nedvesebb, zsombékos vagy magas fűű részein fordul elő.

Vörös róka – Általánosan elterjedt faj. Mind a zárt erdei élőhelyeken, mind pedig a nyílt peremterületeken (gyümölcsösökben, kaszálókon, bokros területeken) gyakori.

Eurázsiai menyét – Leginkább erdőszélek, bokros, gazos, sűrű aljnövényzetű, nyíltabb részeit kedveli, de előfordul a tölgyesben is.

Házi görény – Elsősorban erdőben él, de behúzódik a házak közé is.

Nyest – Gyakori. Kevésbé ragaszkodik az erdőhöz, mint a nyuszt.

Nyuszt – Tipikus erdei faj, ritkán hagyja el ezt az élőhelyet.

Borz – Egyaránt fontosak számára a nagyobb erdők és a nyílt sztyeppterületek, galagonyások, mezsgyék. Szórványos.

Vaddisznó – A zárt erdei élőhelyeken és a Gyadai-réten a leggyakoribb.

Európai őz – Nem túl gyakori, de a terület eltartóképességét feltehetően meghaladja.

Gímszarvas – A Naszály északi oldalának lankásabb zárt erdeiben, valamint a Gyadai-rétet szegélyező tölgyesekben gyakori.

A Naszály pelefajainak részletes jellemzése

A Naszály kisemlősközösségének kutatása elsősorban a pelefajok vizsgálatára terjedt ki. Ennek oka az az európai szinten is ritkaságszámba menő jelenség, hogy a három hazai pelefaj egy élőhelyen közösen előfordul – eredményeink szerint gyakran ugyanabban a vegetációfoltban is (BAKÓ és HECKER 2005).

Tapasztalataink szerint a többi kisemlőshöz viszonyítva kis egyedszámban jelenlévő pelék befogása igen hatékonyra tehető az állatok nappali pihenőhelyük és a táplálkozó terület közti mozgásának figyelembevételével. Vizsgálataink során azok a csapdák fogták a legtöbb pelét, amelyeket az erdőtömbök és a gyümölcsösök határán helyeztük el olyan helyeken, ahol a tölgyes és a gyümölcsös között a pelék a bokrokon és a fákon mozogva tudnak közlekedni (BRIGHT és MORRIS 1991).

Mogyorós pele

Elsősorban a gyertyános-tölgyesek, gyertyános-bükkösök cserjeszintjét kedveli, de előszeretettel húzódik be a felhagyott gyümölcsösökbe és még a művelés alatt álló kertekbe is a déli hegylábi területeken. A Gyadai-rét Lósi-patak menti fűzbokrosai és erdőszegélyi cserjései szintén jelentős egyedszámú populációnak biztosítanak megfelelő megtelepedési viszonyokat. A hegygerinci bükkösök és cserjeszegényesebb gyertyánosai azonban csak részben vagy egyáltalán nem felelnek meg a faj élőhelyigényeinek. Viszonylag kis territóriumot tart, sokszor egy bokorcsoport is elegendő egy család megtelepedéséhez (BAKÓ

és mtsai 1999). A Naszály hegyen végzett viselkedésökológiai vizsgálatok eredményeképpen a következő élőhely-választási sajátosságokkal körvonalazható a mogyorós pele élőhelyigénye (BAKÓ és GÁL 1999, HECKER és mtsai 2003a).

A mogyorós pele gyakorlatilag minden, számára alkalmas élőhelytípusban megfigyelhető volt. Kedveli a jól bokrosodott, sűrű állományú, változatos fajösszetételű foltokat, mely a vegetációs időszakban folyamatos táplálékbazist nyújt. Mivel nincs vakbelük, energiadús táplálékra van szükségük. Ezek lehetnek a fák és cserjék virágai, hajtásrügyei, termései, valamint rovarok (HOLIŠOVÁ 1968). A folyamatos táplálékellátást viszont csak nagy fajdiverzitású foltok biztosítják, mivel a mogyorós pele mozgásteret nem túl nagy (BRIGHT és MORRIS 1993). Akár kiszáradt fásszárúakon is megtalálhatók, amennyiben a közvetlen közelségben élő fásszárúak vannak. Általában kerülnek az erdők belsejében található, takarás nélküli kiszáradt fákat. Nagyon kis számban élnek a monokultúrás, telepített fenyvesekben, ott is inkább a jól bokrosodott szegélyben. A tiszta állományú, cserjeszintben szegény bükkösöket tapasztalataink szerint kerüli.

A cserjék ágaira építi jellegzetes, fűből és falevelekből font, gömb alakú fészket. Ha van rá lehetősége, szívesen megtelepszik természetes vagy mesterséges odúban is. Az odútelepeken az odúk 25–35%-át is elfoglalhatja (BAKÓ és HECKER 2005). Természetesen az odúfoglalás mértéke szezonálisan jelentős mértékben változik. Magas kompetíciós hatás feltételezhető a kora őszi aspektusban a fák magasabb részein táplálékot kereső és azokat használó erdei egerekkel szemben. Vizsgálataink szerint elsősorban a sárganyakú erdei egerek (*Apodemus flavicollis*) táplálék- és élőhelyhasználatában mutatható ki jelentősebb kompetíciós hatás (BAKÓ és HECKER 2006).

Nagy pele

Második leggyakoribb fajunk, hazai állományai általában nem szigetelődnek el egymástól (BAKÓ és mtsai 1998, HECKER és mtsai 2003b). A Naszályon is elsősorban a nagy, összefüggő fásszárú foltokat részesíti előnyben, de lehúzódik a hegylábi területek nagyobb kiterjedésű bokrosaiba, sövényeibe is (BAKÓ és GÁL 2000). A három hazai pelefaj közül a nagy pele kötődik legjobban a szerkezetükben, vegetáció-összetételükben természetes vagy természetközeli erdőtípusokhoz, leggyakrabban gyertyános-tölgyesekből került elő (BAKÓ 1996, HECKER és mtsai 2003b). A Naszály tömbjén az erdőfoltokkal közvetlen érintkező bokrosokat, sövényeket is kedveli (BAKÓ és GÁL 1999). Szinte teljes mértékben elkerüli azonban a Látó-hegy alatti tűlevelű foltok belsejét. Ahol a fenyőerdő őshonos, vegyes állományú növénytársulást alkot, ott előfordulhat, de a magyarországi populáció feltehetően ezt a számára idegen, kis táplálék-szolgáltató képességű növényzetet nem preferálja (BAKÓ és mtsai 1998).

A felhagyott gyümölcsösökben a mogyorós peléhez hasonlóan – esetenként jelentősebb egyedszámban is – megtalálható (BAKÓ és mtsai 1999).

A nagy pele Naszályon regisztrált biotópigénye: nagy kiterjedésű fásszárú folt; jól bokrosodott területek, vegyes növényállománnyal (*Cornus mas*, *Prunus* spp.), esetenként sövény; mészkedvelő tölgyes szegélye, sűrű bokros, gyümölcsös, telepített fekete- és erdeifenyves szegélye, bükkös lombkoronaszintje, belseje.

Nem preferált élőhelyjellemzők: magányosan álló fa vagy kis fásszárú folt; erdők belsejében a kiszáradt fák; egyes növényfajok (*Ligustrum vulgare*, *Viburnum lantana*); telepített fekete- és erdeifenyves belseje.

Erdei pele

Hazánk egyik legritkább kisméretű, ami megfelel az európai helyzetnek (KRYŠTUFÉK és VOHRALÍK 1994). Vizsgálataink azt mutatják, hogy a magyarországi erdeipele-állomány legjelentősebb populációi épp ezen a tájon, a Nyugat-Cserhát, a Börzsöny déli hegylábi területein, valamint a Gödöllői-dombság területén találhatóak (BAKÓ és mtsai 1998, BERTY 1995, HECKER és mtsai 2003b), és így a Naszály is kiemelkedő természetvédelmi jelentőséggel bír.

Elsősorban odúkba építi száraz mohákból és szőrszálakból álló fészket (BAKÓ és HECKER 2005), ennek hiányában elhagyott madárfészkekben is megtelepszik. Mozgáskörzete 150–300 m sugarú körre korlátozódik. A Naszályon folytatott, pelékre vonatkozó viselkedésszociológiai vizsgálatok azt mutatták, hogy az erdei pelék ott telepednek meg, ahol nagy kiterjedésű erdőfoltok kapcsolódnak közvetlenül a lakóhelyükhöz (BAKÓ és GÁL 1999, BAKÓ és GÁL 2000). Ennek értelmében a déli és az északi hegylábi fásszárú foltokban, valamint a Nagyszál és a Látó-hegy környéki, jól cserjésedett erdőszegélyi erdőszávokban egyaránt megtalálhatóak (BAKÓ 2002). Nem kerülnek el a Látó-hegy alatti erdei- és feketeifenyvest sem, azonban csak azokon az élőhelyfoltokon tudnak megmaradni, ahol összeérő, fajgazdag cserjesáv található az erdők szegélyén vagy belsőbb részein (BAKÓ 1997, BAKÓ és GÁL 1999). Az erdei pele állomány nagysága azonban messze elmarad a másik két pelefajától (BAKÓ és mtsai 1999). Jelentős kompetitív hatás mutatkozik a nagy pelékkal, valamint az erdeiegérfajokkal szemben is (BAKÓ és HECKER 2006). A Gyadai-rét nedves élőhelyeit, füzeseit elkerüli (BAKÓ és GÁL 2000).

Az erdei pele Naszályon regisztrált biotópigénye: nagy kiterjedésű fásszárú folt; jól bokrosodott területek, vegyes növényállománnyal (*Cornus mas*, *Prunus* spp.), esetenként sövény; mészkedvelő tölgyes szegélye, sűrű bokros, gyümölcsös, telepített fekete- és erdeifenyves szegélye.

Nem preferált élőhelyjellemzők: magányosan álló fa vagy kis fásszárú folt; erdők belsejében a kiszáradt fák; egyes növényfajok (*Ligustrum vulgare*, *Viburnum lantana*); bükkös lombkoronaszintje, belseje, telepített fekete- és erdeifenyves belseje, füzesek, nedves élőhelyek menti cserjesáv.

ÉRTÉKELÉS

A jelenleg Magyarországon előforduló 59 emlősfajból – a denevérfajokat kivéve – 26 faj (Erinaceomorpha, Soricomorpha, Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, Artiodactyla) jelenlétét tudtuk kimutatni a területen. A Naszály rendkívül gazdag, fás szárú vegetációi, a sok vegetációtípus közvetlen közelségének köszönhetően a jórészt erdőlakó kisemlősök igen nagy faj és egyedszámban képviseltetik magukat. A Naszály egyik kiemelt természetvédelmi jelentőségét az adja, hogy a hegy déli területein a nagy pele (*Glis glis*), az erdei pele (*Dryomys nitedula*) és a mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*) egy élőhelyegyettesen belül találja meg létfeltételeit (BAKÓ és HECKER 2006).

Ez nemcsak hazai viszonylatban kuriózum, hanem nemzetközi tekintetben is kiemelkedőnek mondható (HECKER és mtsai 2003a)! Vizsgálataink szerint az egyes gyümölcsültetvények, illetve a kiskertek termesztett kultúrnövényei is megfelelő táplálékbázist biztosíthatnak ezeknek a kisemlősfajoknak. Hasonló jelenség észlelhető a közönséges erdeieger (*Apodemus sylvaticus*) és a sárganyakú erdeieger (*Apodemus flavicollis*) esetében is.

Igen jelentős számban képviseltetik magukat a kisragadozók is. Ez a magas fajszám nemcsak a változatos, természetes és természetközeli élőhelyekre utal, hanem a gazdag táplálékbázist (ízeltlábúak, rágcsálók, énekesmadarak stb.) is feltételeznek.

IRODALOMJEGYZÉK

- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről.
- A Tanács 2006/105/EK irányelve (2006. november 20.) a környezetvédelem területén elfogadott 73/239/EGK, 74/557/EGK és 2002/83/EK irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról
- BAKÓ, B. (1996): *Adatok a magyarországi pelefajok morfológiájához, elterjedéséhez és ökológiájához.* – Diplomamunka, JPTE, Pécs, 96 pp.
- BAKÓ, B. (1997): Magyarországi pelefajok (Myoxidae) elterjedése és élőhelyigénye. – *IV. Magyar Ökológus Kongresszus összefoglalói*, pp. 19–20.
- BAKÓ, B. (2002): A Naszály-hegy kisemlősfaunája (kutatási jelentés). – Göncöl Alapítvány, Vác, 8 pp.

- BAKÓ, B. és GÁL, I. (1999): Habitat preference of dormouse species in Naszály region of Hungary. – *IVth International Conference on Dormice (Rodentia, Gliridae)*, Book of Abstracts, p. 4.
- BAKÓ, B. és GÁL, I. (2000): Magyarországi pelefafajok (Myoxidae) élőhelypreferencia viszonyai. – *Acta biol. Debrecina, Suppl. Oecol. Hung.* **11**(1): 184.
- BAKÓ, B. és HECKER, K. (2005): Spatial, temporal and vegetational differences in the distribution of coexisting dormouse species in one habitat. – *6th Int. Conf. on dormice (Gliridae)*, Abstract Book. Siedlce (Poland), September 20–24, 2005, p. 32.
- BAKÓ, B. és HECKER, K. (2006): Factors determining the distribution of coexisting dormouse species (Gliridae, Rodentia). – *Polish J. Ecol.* **54**(3): 379–386.
- BAKÓ, B., CSORBA, G. és BERTY, L. (1998): Distribution and ecological requirements of dormice species in Hungary. – *Natura Croatica* **7**(1): 1–9.
- BAKÓ, B., KOSZTRA, B. és NAGY, J. (1999): Population dynamics of dormouse species in Naszály region of Hungary. – *IVth International Conference on Dormice (Rodentia, Gliridae)*, Book of Abstracts, p. 5.
- BERTY, L. (1995): Természetvédelmi célú emlőstani felmérések a Nyugat-Cserhátban (Mammalia). – In: MERKL, O. (szerk.) (1996): Záró és kiegészítő zoológiai vizsgálatok a tervezett Duna–Ipoly Nemzeti Park térségében. Kutatási jelentés. Göncöl Alapítvány, Vác. 18 pp.
- BERTY, L. (1996): *Beszámoló a Duna–Ipoly Nemzeti Parkhoz kapcsolódó pelefauisztikai (Rodentia, Gliridae) vizsgálatokról.* – In: MERKL, O. (szerk.): Záró és kiegészítő zoológiai vizsgálatok a tervezett Duna–Ipoly Nemzeti Park térségében. Kutatási jelentés. Göncöl Alapítvány, Vác, 10 pp.
- BRIGHT, P. W. és MORRIS, P. A. (1991): Ranging and nesting behaviour of the dormouse (*Muscardinus avellanarius*), in coppice-with-standards woodland. – *J. Zool.* **226**: 589–600.
- BRIGHT, P. W. és MORRIS, P. A. (1993): Foraging behaviour of dormice *Muscardinus avellanarius* in two contrasting habitats. – *J. Zool.* **230**: 69–85.
- CSORBA, G. (1993): Adatok a tervezett Duna–Ipoly Természeti Örökségpark emlősfauájának ismeretéhez. – In: MERKL, O. (szerk.): Zoológiai vizsgálatok a tervezett Duna–Ipoly Természeti Örökségpark térségében 1994 során. Göncöl Alapítvány. pp. 113–119.
- HECKER, K. és BAKÓ, B. (2005): Life history of different nest box types occupied by dormice. – *6th Int. Conf. on dormice (Gliridae)*, Abstract Book. Siedlce (Poland), September 20–24, 2005. p. 32.
- HECKER, K., BAKÓ, B. és CSORBA, G. (2003a): Distribution ecology of the Hungarian dormouse species, based on the National Biodiversity Monitoring System. – *Acta Zool. Acad. Sci. Hung.* **49**(1): 45–54.
- HECKER, K., BAKÓ, B. és CSORBA, G. (2003b): Új adatok a magyarországi pelefafajok (Gliridae) elterjedéséhez. – *Állatt. Közlem.* **88**(2): 57–67.
- HOLIŠOVÁ, V. (1968): Notes on the food of dormice (Gliridae). – *Zool. Listy* **17**(2): 109–114.
- HORVÁTH, GY. és BAKÓ, B. (1999): *A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, I. PROJEKT. Védett és veszélyeztetett fajok megfigyelése. Pelefafajok monitorozása.* – KÖM kiadvány, p. 26.
- KRYŠTUFEK, B. és VOHRALÍK, V. (1994): Distribution of the forest dormouse *Dryomys nitedula* (Pallas, 1779) (Rodentia, Myoxidae) in Europe. – *Mammal Rev.* **24**(4): 161–177.
- MORRIS, P. A. és TEMPLE, R. K. (1998): „Nest tubes” – a potential new method for controlling numbers of the edible dormouse (*Glis glis*) in plantations. – *Quarterly J. Forestry* **92**(3): 201–205.
- MORRIS, P. A., BRIGHT, P. W. és WOODS, D. (1990): Use of nestboxes by the dormouse (*Muscardinus avellanarius*). – *Biol. Cons.* **51**: 1–13.

- SELMECZI, K. Á. (szerk.) (2002): *Megalapozó tanulmány a Naszály-hegy országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alá helyezésére.* – Göncöl Alapítvány, Vác, 54 pp.
- SEREGÉLYES, T. és S. CSOMÓS, Á. (1992–1993): *Természetvédelmi célú botanikai feltáró vizsgálatok a váci Naszály-hegyen.* – Kézirat, Göncöl Alapítvány, Vác.
- VOJTKÓ, A. (1993): A váci Naszály vegetációtérképe. – *Bot. Közlem.* **80**: 103–110.
- VOJTKÓ, A. (2002): A váci Naszály sziklagyepjeinek cönológiai vizsgálata. – *Bot. Közlem.* **89**(1–2): 161–181.

MAMMALS ON MT NASZÁLY

K. HECKER¹, B. Z. BAKÓ² and L. BERTY³

¹*CIC, International Council for Game and Wildlife Conservation
H-2092 Budakeszi, Pf. 82, Hungary; e-mail: k.hecker@cic-wildlife.org*

²*Nature Conservation Department, Ministry of Environment and Water
H-1011 Budapest, Fő utca 44–50, Hungary; e-mail: bako@mail.kvvm.hu*

³*Natural History Foundation, Göd, Hungary; e-mail: berlas@tta.iif.hu*

Mt Naszály with its high diversity of used and abandoned agricultural fields, planted and ancient forest patches and meadows offers a unique variability of habitats and a wide range of food basis, first of all for the small mammal community.

First general research was done in 1994. Later, a long term monitoring was started to research on the rarely known dormice in Hungary, as the Naszály gives home for all three dormouse species in one and the same habitat.

The results show that 26 of the 59 mammal species (excl. Chiroptera) occur on and around the hill. The paper gives information on the local distribution of the different mammal species and then goes into more detail with the monitored taxonomic group, the Gliridae.

ADATOK A NASZÁLY HEGY HERPETOFAUNÁJÁHOZ

BAKÓ BOTOND ZOLTÁN

*Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
1011 Budapest, Fő utca 44–50; bako@mail.kvvm.hu*

A Naszály hegy herpetofaunisztikai feltárását 1996-ban kezdtük el, és kisebb megszakításokkal 2007-ig folytattuk a vizsgálatokat.

A kétéltűek (Amphibia) tíz fajának jelenlétét sikerült igazolnunk a Naszály élőhelyein. Az elvégzett természetvédelmi területértékelési rendszer alapján a terület kétéltű-faunisztikai szempontból közepes értékű. A Naszályon kis számban találhatóak meg azok a szaporodóhelyek, amelyek nagyobb egyedszámú populációk megtelepedését alapozhatnák meg. A megfigyelt fajok egyedszáma szintén alacsony. Perempopuláció jelleggel színesíti a herpetofaunát a foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), valamint a gyepi béka (*Rana temporaria*).

Nyolc hüllőfaj példányait mutattuk ki a Naszály élőhelyfoltjain. Kiemelkedő természetvédelmi jelentősége van a pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*) előfordulásának a Látó-hegy déli lejtőjén, ami egyben az egyik legstabilabb hazai populációját jelenti ennek a fokozottan védett gyíkfajunknak. Ugyancsak stabil populációkat alkot a Naszályon a zöld gyík (*Lacerta viridis*) és a faligyík (*Podarcis muralis*) is.

BEVEZETÉS

A Naszály hegy herpetofaunisztikai feltárását 1996-ban kezdtük el, és kisebb megszakításokkal 2007-ig folytattuk a vizsgálatokat. Elsősorban a hegy déli, hegylábi területei, a Látó-hegy déli lejtője, a Kőporosnak nevezett dolomitkibukkanás, a Látó-hegy mögötti elzáródott víznyelő (Vaditató-tó), a Naszály gerinc északi, a Gyadai-rét völgyének irányába meredeken ereszkedő erdői, a Lósi-patak mentén a Gyadai-réten végighúzódó füzesekkel tarkított lápi magaskórós és a nedves kaszálórétek, valamint a Naszály fő csúcsának, a Nagyszál környékének faunafeltárását végeztük el.

A kétéltűek (Amphibia) közül a hazánkban előforduló tizenhét fajból tíz jelenlétét sikerült igazolnunk a fent felsorolt élőhelyi részeken. Az elvégzett természetvédelmi területértékelési rendszer (BAKÓ és KORSÓS 1999) alapján a terület kétéltű-faunisztikai szempontból közepes értékű. Ez ökológiai szempontból elsősorban a szaporodóhelyek kis számának tudható be, hiszen a hegy gerincívén szinte az egyetlen állandó víztérrel rendelkező tó a Látó-hegy mögötti elzáródott kis víznyelő, a Vaditató-tó. A Gyadai-rét nedves élőhelyeinek kétéltűfauna-megtartó szerepe is jelentősen gyengül az aszályos években.

A magyarországi tizenöt hullófajból nyolcat mutattunk ki a Naszály változatos élőhelyein. Az országos elméleti maximum természetvédelmi pontértékeknek BAKÓ és KORSÓS (1999) rendszere szerint csak valamivel több, mint a negyede. Ugyanakkor kiemelkedő természetvédelmi jelentősége van a pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*) a Látó-hegy déli lejtőjén való előfordulásának, ami egyben az egyik legstabilabb hazai populációját jelenti ennek a fokozottan védett gyíkfajunknak (KORSÓS 1994, HERCZEG és KORSÓS 2003). Természetvédelmi szempontból nem hanyagolhatóak el azonban a területen előforduló gyakori fajok, így pl. a zöld gyík (*Lacerta viridis*) vagy a fali gyík (*Podarcis muralis*) stabil naszályi populációinak előfordulásai sem.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A Naszály hegy herpetofaunisztikai feltárása 1996-ban vette kezdetét. A felmérés ideje alatt a vizuális megfigyelésekre és a kétéltű-szaporodóhelyek tavaszi aspektusban történő vizsgálataira került sor a Gyadai-réten, a Lósi-patak mentén, a Látó-hegy környéki, valamint a déli és az északi hegylábi területeken.

Kétéltű-faunisztikai vizsgálatok

A naszályi biotópok kétéltűfaunájának összetételét, annak területi elhelyezkedését elsősorban a szaporodóhelyek száma, jellege határozza meg. A Naszály triász mészkőtömbje bővelkedik olyan kőzetpedésekben, kisebb-nagyobb víznyelőkben, amelyek a vegetációs időszak teljes egészére vonatkoztattott, nyílt felszínű állóvizek megmaradásának nem kedveznek. A csapadék nagy része elszivárog az alapkőzet mélyebb régióiba, és egy-két kivételtől eltekintve nyílt vizek nem találhatóak a hegyen. Kivételt képez ez alól a Látó-hegy mögötti víznyelő (Vaditató-tó), amely talán az egyetlen, a hegy magasabb részeinek kétéltűfaunája számára elengedhetetlenül fontos természetes eredetű szaporodóhely. A hegységi élőhelyek egyéb nyílt vízterei többnyire csak átmeneti jelleggel felelnek meg a békafajok párzási és lárvafejlődési feltételeinek, az esetek jelentős részében idő előtt kiszáradnak, így a kétéltűlárvaik nem tudnak már átalakulni.

A Gyadai-réten kanyargó Lósi-patak öblözetei, kanyarulatai a tavaszi aspektusban szintén természetes szaporodóhelyként szolgálnak az élőhelyegyüttesben a kétéltűfajok populációi számára. Azonban a mindenkor tavaszi csapadékmennyiségtől függően a nyílt és az álló vízfelszínnek nem minden évben maradnak meg a lárváátalakulás végeztéig. A hegy egyéb, természetes eredetű, de nem állandó vízfolyásai, vízterei tartósan nem alkalmasak a kétéltűek számára szaporodási helynek. A DCM kő-, illetve agyagbányájában megtalálható vízte-

rek, mélyebben fekvő, ezért hosszabb ideig megmaradó vízfoltok azonban néhány, ezeket csak szaporodási időszakban használó békafaj időleges petézőhelyül szolgálhatnak.

A faunisztikai felméréseket a szaporodási időszakban (március végétől májusig) párzásra igyekvő állatokon, a későbbi aspektusban pedig pete, illetve lárvahatározással végeztük (BAKÓ 2002). A felvételezések során a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer Kétéltű-hüllő Protokolljában (KISS és mtsai 2007) rögzített módszereket vettük alapul. Faunavédelmi okokból lárva, valamint jelölés-visszafogásos vizsgálatokat nem végeztünk. Ennek következtében felméréseink csak faunisztikai következtetések levonására alkalmasak, populációbiológiai, illetve állományfelmérési adatokat nem tartalmaznak.

Hüllőfaunisztikai vizsgálatok

A Naszályon végzett hüllőfaunisztikai vizsgálataink során faunavédelmi szempontok és a rendelkezésre álló módszerek hiányossága miatt csapdázást nem végeztünk. Munkánkat elsősorban a vizuális megfigyelésekre alapoztuk. Ennek keretében a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer kétéltű-hüllő protokolljában (KISS és mtsai 2007) rögzített módszerek alapján végeztük a sávmenti felvételezéseket. A hegység herpetofauna-listájának összeállításakor figyelembe vettük az egyes fajok eseti megfigyelési adatait is.

A Naszály hegy kétéltűfaunája alapján elvégeztük annak természetvédelmi minősítését a BAKÓ és KORSÓS (1999) értékelés alapján. Ez a herpetofauna hazai elterjedése és az egyes fajok areanagyság szerinti relatív gyakorisága alapján értékeli az egyes területeket. Annak elkerülésére, hogy a különböző gyakoriságú fajok egyforma értékkel szerepeljenek, az egyes gyakorisági kategóriákhoz egységesen a mértani haladvány szerint növekvő súlyfaktorokat rendel. A tömeges előfordulásúakéhoz 1-et, a gyakoriakéhoz 2-t, a mérsékelt gyakoriakéhoz 4-et, a ritkákhoz 8-at, és a nagyon ritka fajokhoz pedig 16 pontot rendeltünk súlyozó összegként. Ezáltal egy-egy biotóp herpetofaunájának nemcsak faji összetétele, hanem ezen fajok országos szintű ritkasága, "értékessége" is befolyásolta a terület természetvédelmi értékét. A megállapított súlyfaktor-értékek alapján meghatároz egy olyan elméleti maximális természetvédelmi pontértéket, amelynél – ideális esetben – egy-egy 10 km × 10 km-es UTM-hálóegységben a teljes kétéltű-, illetve hüllőfauna megtalálható. Ez az érték a kétéltűek esetében 46 pont, míg a hüllők esetében 111 pont lett, azaz a teljes hazai herpetofaunára vetítve összesen 157 pont.

EREDMÉNYEK

A Naszály hegy élőhelyegyütteseiben megfigyelt kétéltű (Amphibia)-fajokat az 1. táblázatban összegeztük.

A Naszály kétéltűfaunájának jellemzése

Foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) – Faunisztikai kuriózumnak számított az elmúlt években a foltos szalamandra naszályi kimutatása. A hegység klimatikus és vegetációs jellemzői csak igen kis számú, szórványos megjelenésű populáció megtartását teszik lehetővé. A szalamandrapopulációk elsősorban a őshonos fajok alkotta északi kitettséggű, jól záródó erdőkben találják meg létfeltételeiket. A tavaszi szaporodási időszakban elsősorban a Bik-kút forrásvizében állnak rendelkezésére olyan ökológiai adottságok, amelyek a lárvafejlődésük feltételeit megalapozzák. Csapadékhiányos években azonban elmaradhat vagy meghiúsulhat a faj szaporodása.

Pettyes götte (*Triturus vulgaris*) – A pettyes götte elsősorban a Gyadai-rét hosszabb ideig megmaradó nyílt és nyugodt felszínű vizeitereiben figyelhető meg a tavaszi, ritkán a kora nyári aspektusban. A Lósi-patak kiöntésiben is szaporodhat. Jelentősebb egyedszámú populációk azonban nem valószínűsíthetőek a Naszály hegyen.

Barna varangy (*Bufo bufo*) – A barna varangy szórványos, de majd minden élőhelyfolton megjelenő állományokat alkot a hegységben. Egyaránt megtalálható a gerinc zárt erdőtümbjeiben, a heglábi területek gyümölcsöseiben, cserjéseiben, valamint a Gyadai-rét lápi magaskőrösaiban és a nedves kaszálóréteken. Időszakosan a DCM agyagbánya vizesgödreiben is szaporodik. A szaporodási időszakban a DCM agyagbánya menti közúton a vonulási sajátosságai (PUKY és mtsai 1990) miatt esetenként jelentős mértékben megtizedelheti az állományt a gyér gépkocsiforgalom is.

Zöld varangy (*Bufo viridis*) – A zöld varangy jelentősebb állománya elsősorban a heglábi területeken található a Naszályon. A kisebb fásszárú-borítottágú kiskertekben, gyümölcsösök-

1. táblázat. A Naszály hegyen megfigyelt kétéltűfajok 1996-tól 2007-ig.

Magyar név	Tudományos név	Élőhelyvédelmi irányelv függeléke	Természetvédelmi minősítés	Természetvédelmi érték
foltos szalamandra	<i>Salamandra salamandra</i>	IV	védett	10000
pettyes götte	<i>Triturus vulgaris</i>	IV	védett	2000
barna ásóbéka	<i>Pelobates fuscus</i>	IV	védett	2000
barna varangy	<i>Bufo bufo</i>		védett	2000
zöld varangy	<i>Bufo viridis</i>	IV	védett	2000
*zöld levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	IV	védett	2000
gyepi béka	<i>Rana temporaria</i>	V	védett	10000
mocsári béka	<i>Rana arvalis wolterstorffi</i>	IV	védett	2000
erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	IV	védett	2000
kacagó béka	<i>Rana ridibunda</i>	V	védett	2000

ben utak mentén gyakran találkozhatunk éjszaka kóborló példányaival. A zártabb erdőségekben inkább csak jelzesszerűen fordul elő, akkor is inkább a tisztásokon, réteken. A DCM agyagbánya és a kőbánya területén is megfigyeltük megjelenését a párzasi időszakban, de az év további vegetációs időszakában is.

Erdei béka (*Rana dalmatina*) – A Naszályon élő erdeibéka-populációk elsősorban az őshonos fajok alkotta erdőkben találják meg létfeltételeiket. A telepített fenyvesekben nem vagy csak részben élnek, akkor is inkább a szegélyzónában vagy a lombos fajokkal alkotott elegyes részeken. Ennek oka elsősorban a kétféle erdőtípus nyújtotta táplálékbázis gazdagságában keresendő. Párzásra a Látó-hegy tetején található eltömődött víznyelő, valamint a hosszabb ideig (legalább július közepéig) nyílt vízfelszínnel rendelkező erdei tócsák, keréknyomok szolgálnak. Párzasi időszakban gyakorta felkeresik a bányaterület zavartalanabb részein található víztereket is. Az erdei béka a Naszály tömb leggyakoribb kétélűtfaja.

Zöld levelibéka (*Hyla arborea*) – A zöld levelibéka a Naszály csak néhány pontjáról került elő. Elsősorban a Gyadai-rét patak menti füzes sávja, a hegy déli oldalán található DCM agyagbánya víztereinek szegélye, valamint a keleti gerinc északi oldalának, a Kopaszok környékének cserjései adnak otthont állományainak. A Látó-hegy melletti Vaditató-tó parti bokrosában azonban csak időnként figyelhetők meg, sokszor évekig jelennek meg itt egyedei. Feltehetően csak szórvány, fluktuáló állományai színesíthetik időnként a hegység zárt erdei élőhelyfoltjait, még akkor is, ha a szaporodásra alkalmas vízterek egyébként a rendelkezésükre állnának.

Barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*) – A Naszályon főleg a hegylábi területek, felhagyott gyümölcsösök, kiskertek adnak otthont a barna ásóbékának. A populáció pontos lokalitását azonban annak rejtett életmódja és véletlenszerű észlelése miatt nehéz behatárolni. Mindenképpen azokat az élőhelyeket részesíti előnyben, amelyek laza, kevésbé kötött talajon találhatóak, mivel ásó életmódja miatt ez elengedhetetlen feltétele a megtelepedéséhez. A párzóhelye elsősorban a Látó-hegy tetején található eltömődött víznyelő (Vaditató-tó), valamint az agyagbánya területén található kisebb, nyílt vízfelszínű tavacsák, de nem zárható ki, hogy a Gyadai-rét időszakos vízfoltjait is használja peterakásra.

Gyepi béka (*Rana temporaria*) – A gyepi béka naszályi kimutatása szintén faunisztikai kuriózumnak számított az elmúlt években. Igen kis egyedszámú, szórvány populációt alkot a magasabb térszínű, zárt erdőségeiben. Az Északi-középhegység jelentősebb egyedszámú populációitól (Börzsöny, Mátra stb.) a nyugat-cserhádi és ezen belül is a naszályi állományok szegregálódtak. A Lósi-patak felsőbb szakaszainak kanyarulataiban találják meg kora tavasszal azokat a víztereket, amelyek alkalmasak számukra a peterakásra és lárvafejlődésre. Ezekre az élőhelyfoltokra akár több kilométeres távolságból is elvándorolnak a február végi, március elejei szaporodási időszakban. Az erdei békával párzóhelyeivel átfednek ezek az élőhelyfoltok.

Hosszúlábú mocsári béka (*Rana arvalis wolterstorffi*) – Kizárólag a Gyadai-rét láprétjein, patak menti kaszálóinak szegélyén találhatóak. Mivel viszonylag szűk, litorális élőhelysávot használnak, kis egyedszámú, koncentráltan megtelepedő populációt alkotnak a Lósi-patak mentén.

Tavi (kacagó) béka (*Rana ridibunda*) – Mivel a terület szűkülöködik a nagy kiterjedésű, állandó vízterű tavakban, ezért ennek a zöldbékafajnak az állomány nagysága is messze elmarad az ország más területein tapasztalhatótól. Elsősorban a Látó-hegy mögötti víznyelő (Vaditató-tó), illetve a Lósi-patak mentén figyelhető meg állandó jelleggel. Csapadékosabb időszakban átmenetileg a Gyadai-rét időszakos vízborítású részein is megjelenhet.

Értékelés. A Naszály kétéltűfaunája országos viszonylatban közepes értékűnek (29 pont) mondható (2. táblázat). A területen kis számban találhatóak meg azok a szaporodóhelyek, amelyek nagyobb egyedszámú populációk megtelepedését alapozhatnák meg. A megfigyelt fajok egyedszáma szintén alacsony.

Faunisztikai különlegessége a hegységnek a foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) és a gyepi béka (*Rana temporaria*) naszályi előfordulása, azonban ezek a fajpopulációk csak színező jelleggel járulnak hozzá a terület kétéltű gazdagságához. Mindkét faj esetében csak a törzsállományoktól elkülönült peremi populációkról beszélhetünk (BAKÓ és mtsai 1992, BAKÓ és KORSÓS 1999).

A Naszály hegy élőhelyegyütteseinek megfigyelt hüllő (Reptilia)-fajokat a 3. táblázatban foglaltuk össze.

A Naszály hüllőfaunájának jellemzése

Fürge gyík (*Lacerta agilis*) – A naszályi fürgegyík-populációk a dolomitkibukkanások egyes gyeptársulásiban, azok szegélyén, illetve a földutak, földutak szegélyi vegetációiban fordulnak elő. Az agyagbánya és a kőbánya területén is megtalálják létfeltételeiket, bár jelentős nagyságú állományt nem alkotnak. A Látó-hegy, a Kőporos, és a Nagyszál környékének dolomitkibukkanásán szintén stabil populáció él. Sokszor a zöld gyíkkal azonos élőhelyen találhatók, azonban egy napos időintervallumban felváltva használják ugyanazokat az élőhelyfoltokat.

Zöld gyík (*Lacerta viridis*) – A zöld gyíkok naszályi populációi területi elhelyezkedésüket tekintve is átfedést mutatnak az itteni fürge gyíkállományokkal, azonban egyedszámban és elő-

2. táblázat. A Naszályon megfigyelt kétéltűek természetvédelmi pontértékelése a BAKÓ és KORSÓS (1999) rendszer alapján.

Faj	Bakó–Korsós-féle értékelési rendszer
Foltos szalamandra (<i>Salamandra salamandra</i>)	4
Pettyes gőte (<i>Triturus vulgaris</i>)	2
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	2
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	2
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	2
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	4
Tavi béka (<i>Rana ridibunda</i>)	1
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	2
Hosszúlábú mocsári béka (<i>Rana arvalis wolterstorffi</i>)	2
Gyepi béka (<i>Rana temporaria</i>)	8
Összesen	29
Országos elméleti maximum	46

3. táblázat. A Naszály hegyen megfigyelt hullófajok 1996-tól 2007-ig.

Magyar név	Tudományos név	Élőhelyvédelmi irányelv függeléke	Természetvédelmi minősítés	Természetvédelmi érték
zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	IV	védett	10000
fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	IV	védett	10000
fali gyík	<i>Podarcis muralis</i>	IV	védett	10000
pannon gyík	<i>Ablepharus kitaibelii fitzingeri</i>	IV	fokozottan védett	100000
lábatlan gyík	<i>Anguis fragilis</i>		védett	10000
erdei sikló	<i>Elaphe longissima</i>	IV	védett	10000
rézsisikló	<i>Coronella austriaca</i>	IV	védett	10000
vízisikló	<i>Natrix natrix</i>		védett	10000

fordulási gyakoriságban messze elmaradnak a fent említett gyíkfajtól. A déli kitettségű nyílt dolomitsziklagepek és dolomitsziklafüves lejtők ritkás cserjései, molyhos tölgyesei állandó populáció meglepedését teszik lehetővé.

Fali gyík (*Podarcis muralis*) – A faligyík-populációk a Naszályon a magas inszolációs értékkel bíró mészkő- és dolomtkibukkanásokon (Látó-hegy, Kőporos, Nagyszál), valamint a kőbánya zavartalanabb, repedésekkel tarkított kőzetrészein találják meg a létfeltételeiket. A bánya területén található populációk azokat az élőhelyrészeket keresik, amelyek a napsütötte kőzetfelszíneken kívül érintkeznek, vagy tartalmaznak valamelyes gypfoltokat is. Ez ugyanis elengedhetetlenül fontos a gyíkok táplálékul szolgáló ízeltlábúak meglepedéséhez.

Pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingerii*) – A pannon gyík (bár még *Ablepharus pannonicus* néven) cserhádi előfordulását elsőként FEJÉRVÁRY (1912, 1917) tudósít Kitaibel Pál terepnaplójára hivatkozva, aki még *Lacerta nitida* néven írja le ezt a gyíkfajt. A pannon gyík aktuális cserhádi előfordulásáról a későbbiekben VARGA (1975), ezen belül a naszályi állományáról pedig DELY (1978) tesz említést. BAKÓ (1992, 2002) a Naszály hegyen belül a Látó-hegy déli lejtőjéről jelzi populációt. BAKÓ és KORSÓS (1999) az országos szintű előfordulási gyakoriság alapján pedig az alfaj természetvédelmi szempontból a legveszélyeztetettebb kategóriába sorolja. Az ezredforduló tájékán újabb lendületet vettek ennek az alfajnak az elterjedés- és viselkedéskölögi vizsgálati (KORSÓS 1994, HERCZEG és KORSÓS 2000, 2003, HARMOS és HERCEG 2003, HERCZEG és mtsai 2004, 2007, KORSÓS 2007, KORSÓS és mtsai 2008), amelyek egységesen kitérnek a cserhádi és ezen belül a naszályi populációra is. A pannongyík-populációk a Naszályon a mészkő- és dolomtkibukkanásokon (pl. Látó-hegy déli oldala, DCM kőbánya törmelékletje), valamint a kőbánya zavartalanabb, repedésekkel tarkított kőzetrészein találják meg a létfeltételeiket (BAKÓ 2002). Ugyanakkor gyakran húzódnak le a kőzetkibukkanások alatti zárt gyeptársulások magasabb fűvű foltjaira, sőt alkalmanként a felhagyott, erősen szukcesszálódó gyümölcsösökbe is. A zárt erdőket, illetve a jelentősebb humán zavarásnak kitett élőhelyfoltokat (pl. DCM kőbánya aktívan használt része) elkerüli. Figyelemre méltó, hogy a Naszályon is, akárcsak a Budai-hegységben együtt élő populációkat alkot a más nyakörvösgyíkfajainkkal (fürge-, zöld-, fali gyík) (HERCZEG és KORSÓS 2003).

Lábatlan (törékeny) gyík (*Anguis fragilis*) – A hegység déli kitettségű dolomtsziklafüves lejtőin, valamint a Gyadai-rét magasabban fekvő térszínein találja meg létfeltételeit. Előfordulási gyakorisága ugyanakkor ezeken az élőhelyeken csak kis létszámú populáció jelenlétét feltételezi. A megfigyelt példányok között előfordult a faj *Anguis fragilis colchicus* változata is.

Erdei sikló (*Elaphe longissima*) – A Naszályon minden jelentősebb erdőterületen megtalálja létfeltételeit. Előnyben részesíti a természetes lombhullató erdőket, de az elsősorban pockokból, erdei egerekből álló zsákmánya után behúzódik a tűlevelű erdőkbe is. A DCM kőbányát szegélyező cseres-tölgyesekben és bükkösökben is előfordul. Az erdei sikló rejtett életmódú, csak a zavartalan, zárt erdőtársulások, bokrosok lakója. Ugyanakkor 2002-ben 1,25 méteres példányát a Látó-hegy alatti felhagyott gyümölcsösökben is megfigyeltük. Rejtett életmódja és esetleges megfigyelhetősége miatt a faj pontosabb térbeli elhelyezkedéséről nem rendelkezünk egzakt adatokkal.

Rézsikló (*Coronella austriaca*) – A rézsikló már a gyakoribb siklófajaink közé tartozik, azonban csak ott találja meg létfeltételeit, ahol a táplálékbázisát biztosító nagy egyedszámú gyíklomány található. Ennek a siklófajnak a naszályi előfordulása viszonylag erős gyíklomány jelenlétére utal. A Naszályon elsősorban a sziklakibukkanásos gyeptársulások (Látó-hegy, Kőporos, Nagyszál) biztosítanak megfelelő habitatot számára. A Gyadai-rét erdőszegélyi élőhelyeiben csak elvétve bukkan fel.

Vízisikló (*Natrix natrix*) – Bár a vízisikló az állandó vizektől gyakran kilométeres távolságokra is elkóborol, a Naszályon és környékén csak szórványos előfordulását tapasztaltuk. A Gyadai-rét keleti részén, a Lósi-patakban származik megfigyelési adata.

Értékelés. A Naszály hegyen a magyarországi tizenöt hullófajból nyolc található meg (BAKÓ 2002). Az országos elméleti maximum természetvédelmi pontértékeknek a BAKÓ és KORSÓS (1999) rendszer szerint nem egészen a negyede (4. táblázat). Összességében azonban a Naszály hullófaunája országos szinten mégis jónak minősíthető, mivel a természetvédelmi értékelési rendszer országos hipotetikus maximum pontértékét olyan fajok emelik ilyen magasra, mint a két viperafaj (*Vipera berus*, *V. ursinii rakosiensis*), a haragos sikló (*Coluber caspius*) vagy a hegyi gyík (*Lacerta vivipara*). Ezek a ritka hullófajok nem élnek a hegységben, azonban több olyan faj is megtalálható itt, amelyek orszá-

4. táblázat. A Naszályon megfigyelt hullók természetvédelmi pontértékelése a BAKÓ és KORSÓS (1999) rendszer alapján.

Faj	Bakó–Korsós-féle értékelési rendszer
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	1
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	2
Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	4
Pannon gyík (<i>Ablepharus kitaibelii fitzingeri</i>)	8
Lábatlan gyík (<i>Anguis fragilis</i>)	2
Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	4
Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	4
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	2
Összesen	22
Országos elméleti maximum	111

gos viszonylatban is jelentős természetvédelmi értéket jelentenek. Elsőként kell említeni ebben a sorban a pannon gyíkot (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*), amelynek az egyik legstabilabb hazai populációja található a Látó-hegy alatti dolomitsziklagyep társuláson. Ezt a vakondokgyíkfajt eddig az ország pár pontjáról mutatták csak ki (BAKÓ 1992, HERCZEG és KORSÓS 2003, HERCZEG és mtsai 2007). Szintén jelentős természeti értéket jelent a sziklakibukkanásos területek állandó faligyík-állománya, de az élőhelyek természeti „jóságára”, gazdagságára és változatosságára utal a réz-, valamint az erdei sikló rendszeres előfordulása is.

*

Köszönetnyilvánítás – A felmérések faunisztikai adatainak összegyűjtéséhez és jelen cikk megírásához nyújtott segítségét köszönöm a TÖLGY Természetvédelmi Egyesületnek, Pintér Balázsnak és Verseczki Nikolettának.

IRODALOMJEGYZÉK

- BAKÓ, B. (1992): *A magyarországi herpetofauna térképezése és természetvédelmi vonatkozásai*. – Diplomamunka, ELTE TFK, Budapest, 134 pp.
- BAKÓ, B. (2002): *A Naszály hegy herpetofaunája*. – Kutatási jelentés, Göncöl Alapítvány, Vác, 6 pp.
- BAKÓ, B. és KORSÓS, Z. (1999): A magyarországi herpetofauna UTM-térképezésének felhasználási lehetőségei. – *Állatt. Közlem.* **84**: 43–52.
- BAKÓ, B., GÖR, A. és KORSÓS, Z. (1992): *Mapping of amphibians and reptiles in Hungary*. – In: KORSÓS, Z. és KISS, I. (szerk.): Proc. 6th Ord. Gen. Meet. S. E. H., pp. 59–63.
- DELY, O. GY. (1978): *Hüllők – Reptilia*. – In: Magyarország állatvilága, Fauna Hungariae. 130. Akadémiai Kiadó, Budapest, 120 pp.
- FEJÉRVÁRY, G. J. (1912): Über *Ablepharus pannonicus* Fitz. – *Zool. Jahrb. (Syst. Geogr. Biol.)*, Jena, **33**: 547–574.
- FEJÉRVÁRY, G. J. (1917): Neuere Angaben über die geographische Verbreitung des *Ablepharus pannonicus* Fitz. in Ungarn. – *Verh. Zool.-bot. Ges. Wien*, **67**: 161–167.
- HARMOS, K. és HERCZEG, G. (2003): A pannon gyík elterjedése és természetvédelmi helyzete a Központi-Cserhátban és környékén. – *Folia Hist.-Nat. Mus. Matraensis* **27**: 349–357.
- HERCZEG, G. és KORSÓS, Z. (2000): Három gyíkfaj koegzisztenciája a Sas-hegyen. – *Acta biol. Debrecina, Suppl. Oecol. Hung.* **11**(1): 1–23.
- HERCZEG, G. és KORSÓS, Z. (2003): Az interspecifikus kompetíció hatása a pannon gyíkra (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*) egy antropogén hatásoknak kitett élőhelyen. – *Állatt. Közlem.* **88**(1): 73–84.
- HERCZEG, G., KOVÁCS, T., KORSÓS, Z. és TÖRÖK, J. (2007): Microhabitat use, seasonal activity and diet of the snake-eyed skink (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*) in comparison with sympatric lacertids in Hungary. – *Biologia*, Bratislava **62**(4): 482–487.
- HERCZEG, G., TÓTH, T., KOVÁCS, T., KORSÓS, Z. és TÖRÖK, J. (2004): Distribution of *Ablepharus kitaibelii fitzingeri* Mertens, 1952 (Squamata: Scincidae) in Hungary. – *Russian J. Herpetol.* **11**(2): 99–105.

- KISS, I., BABOCSAY, G., BAKÓ, B., DANKOVICS, R., KOVÁCS, T., SZÉNÁSI, V. és KISS, I. (szerk.) (2007): *Kétéltűek és hüllők monitorozási protokollja*. – In: Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer I. Projekt. Védett és veszélyeztetett fajok megfigyelése. KvVM kiadvány.
- KORSÓS, Z. (1994): *Ablepharus kitaibelii fitzingeri*. – In: Threatened amphibians and reptiles of Eastern Europe requiring special conservation measures. A contracted report for the Bern Convention by the Societas Europaea Herpetologica. Council of Europe. T-PVS **94**(3): 38–39.
- KORSÓS, Z. (2007): *A magyarországi hüllőfauna története a jégkorszak után*. – In: FORRÓ, L. (szerk.): A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 283–296.
- KORSÓS, Z., CSEKÉS, R. és TAKÁCS, E. (2008): New locality records of *Ablepharus kitaibelii fitzingeri* Mertens, 1952 from the area surrounding the river Ipel, in Slovakia and adjacent Hungary. – *North-West J. Zool.* **4**(1): 125–128.
- PUKY, M., BAKÓ, B. és KROLOPP, A. (1990): A barna varangy vándorlási sajátosságainak vizsgálata. – *Állatt. Közlem.* **76**(1–4): 99–104.
- VARGA, A. (1975): A magyar gyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri* Mertens) új lelőhelyei Magyarországon. – *Vertebrata Hung.* **16**: 17–19.

CONTRIBUTIONS TO THE HERPETOFAUNA OF MT NASZÁLY (HUNGARY)

B. Z. BAKÓ

*Nature Conservation Department, Ministry of Environment and Water
H-1011 Budapest, Fő utca 44–50, Hungary; bako@mail.kvvm.hu*

A herpetofaunistic exploration on Mt Naszály was started in 1996 and continued until 2007 with shorter breaks.

Ten Amphibian species were detected in the habitats of Mt Naszály. From herpetofaunistic point of view this area is of mid-value on the base of nature protection value system. Only a limited number of breeding areas were found, which could serve as breeding site for a larger population of these species. The number of the observed species is low as well. The marginal population of herpetofauna is enriched by *Salamandra salamandra* and *Rana temporaria*.

Eight Reptilian species were found on Mt Naszály, comprising two types of reptile species. *Ablepharus kitaibelii fitzingeri* with high nature protection importance was found on the southern slope of Mt Látó-hegy. One of the most stable Hungarian populations of the strictly protected Pannonian lizard is living in this particular habitat. *Lacerta viridis* and *Podarcis muralis* have further stable populations on Mt Naszály, too.